Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Arbejdsmændenes fagblad
Udgiver: Dansk Arbejdsmands Forbund
Udgivelsesår: 1921-1922

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 1 | 13. April | 1921 | 26. Aarg.

Forligsmandsforslagets Forlis.

Aarsagerne og Følgerne.

I Anledning af den faglige Situation har Formanden for Dansk Arbejdsmands Forbund ladet sig interviewe og ordret udtalt følgende:

Forslaget er jo nu offentliggjort, og den, der har studeret dette vigtige Aktstykke nærmere, vil have set, at det indeholder

1. en endelig Ordning af Arbejdsforholdene i 5 af Landets største Industrier, nemlig:

   Textil-, Skotøjs-, Jern-, og Metal-, Kalk-, Kaolin-, Chamotte- og Træindustrien.

   For et Handelsforetagende, nemlig Tømmerhandlerne, for Murarbejdsmændene i Provinserne, og sluttelig og ikke mindst interessant for to Agrarfag, nemlig det store Landbrug og Skovbruget.

   For hele den store Arbejdermasse, hvis Lønforhold her ordnes endeligt, er Forligsmanden, maaske paa en enkelt Gruppe nær, gaaet særlig haardhændet frem med øjeblikkelige og store Lønreduktioner.

2. Forligsforslagets anden Del, der vedrører Resten af Arbejdsgiverforeningens ca. 1100 Overenskomster, er ogsaa ganske ejendommeligt, baade hvad Form og Realitet angaar, forsaavidt som det *paalægger* Arbejderne at modtage en Mindste-Reduktion paa 13 Øre i Timen, medens det samtidig *fritager* enhver Arbejdsgivergruppe for at skulle nøjes med disse 13 Øre.

   Dette Afsnits store Skavank er, at det for Arbejderne aabner ret uberegnelige Konsekvenser, og at det for Samfundet, m. H. t. Arbejdsfredens Genoprettelse, hverken er Fugl eller Fisk, idet det ikke ordner Konflikten, men tværtimod indeholder farlige Kim til en ny Konflikt-Situations Oprulning.

Overfor Forligsmanden og overfor Arbejdsgiverforeningen har De samvirkende Fagforbunds Repræsentanter med Styrke gjort gældende, at Forligsforslaget som det foreligger ikke kunde føres igennem. Naar De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling alligevel, om end med en ringe Majoritet, vedtog Forligsmandens Forslag, var det alene af Hensyn til Samfundet og Krigens store Kalamiteter, der jo ogsaa vilde give Bagslag for Arbejdernes Vedkommende.

De $^{9}/_{10}$ af Fagforbundenes Organisationer har da ogsaa fulgt Generalforsamlingens Vedtagelse af Forligsforslaget; det er væsentlig kun 3 af de 5 Organisationer, hvem Forligsforslagets første Afsnit har ramt saa haardt, der er gaaet imod Forligsforslagets Vedtagelse; at disse 3 Organisationer omfatter 100.000 Mand er i denne Forbindelse en Sag for sig.

Havde Forligsmanden ikke lyttet til den lille regerende Arbejdsgiverklikkes Raad, og ikke spændt Buen saa stærkt overfor Arbejdsmændene, Metalarbejderne og Skotøjsarbejderne, kunde Forligsforslaget være blevet vedtaget, og ved en maadeholden og fornuftig Brug af Forligsforslagets 2. Afsnits svømmende og farlige Bestemmelser, vilde Arbejdsfreden være blevet ikke alene genoprettet, men ogsaa bevaret.

Enhver Ting har jo sin Spændingsgrænse, og Forligsmanden overskred Grænsen her, og hans Forsøg bristede derfor!

Mæglingsforslagets Forlis er total, det lader sig ikke genrejse, dets Behandling i de

Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv

Organisationer, som det gik for nær, har rejst en Røre og en Harme hos disse ca. 100.000 Medlemmer, som vil have til Følge, at Forligsmandens blotte Genoptræden paa Arenaen vil virke noget nær paa samme Maade, som en Petroleumsdunk paa en Brandmand.

Det hele staar saaledes i Krigens Tegn; i Stedet for at løse den faglige Konfliktknude, har Forligsmanden strammet den. saaledes at der skal meget stærke Hænder til at løse den.

Og hvor findes de?

Jeg har i snart 30 Aar deltaget i det offentlige Liv herhjemme, og er vel bevandret der, men jeg øjner ikke Haanden.

Arbejdsgiverforeningens Ansvar er i dette Øjeblik uhyre. Det er den, der er faret frem som Angriber, det er dens Formand, der i over $^1/_2$ Aar ved sine store Talere har opagiteret en Kampstemning hos Arbejdsgiverne, hvis Omfang Manden ikke selv har vurderet i rette Tid.

Arbejdsgiverforeningens førende 6 Mands Udvalg, der har faaet hele Myndigheden overdraget, har brugt den hensynsløst, og uden fornøden Omtanke.

Det ulykkelige Dobbelt-Tribunal synes ganske at have undladt den Sondering af Modstandernes Kampkraft, som er enhver Generals første Pligt. Med en Sorgløshed og Mangel paa Omtanke, der er ganske forbløffende, har dette 6 Mands Udvalg maget det saaledes, at det netop er Arbejdernes to største og stærkeste Organisationer, der er blevet tvunget op i den skarpeste Kampstilling, og i den allerforreste Frontlinie

I Fredags, da Forligsmanden meddelte Arbejder-Organisationernes Stilling til Mæglingsforslaget, kunde Arbejdsgiverforeningen have ladet Mæglingsforslaget træde i Kraft for over 700 af Arbejdsgiverforeningens Overenskomster med Arbejderne.

Arbejdsgiverforeningens 6 Mands Udvalg valgte desuagtet at svare, at *hele* Forliget var bortfaldet.

Hvorfor gjorde Arbejdsgiverforeningen nu det?

Der kan ikke tænkes nogen anden Grund end den, at i saa Tilfælde vilde de 80 % af Textilarbejderne, der var arbejdsløse inden Lock-outen, igen kunde faa deres Arbejdsløshedsunderstøttelse, og det ønsker Arbejdsgiverforeningen at forhindre. Men slig en Spekulation i Arbejdsløsheden er ikke alene grim, den er modbydelig!

Ogsaa en anden Blottelse, som her fremkommer, nemlig, at Hensynet til at de 95 % af Arbejdsgiverforeningens Medlemmer, som kunde have faaet deres Arbejdsforhold trukket ud af Konflikt-Situationen, ikke spillede nogen som helst Rolle for 6 Mands Udvalget, er saare talende.

Det synes ret klart, at Arbejdsgiverforeningens Generalforsamling og Hovedbestyrelse har begaaet en skæbnesvanger Fejl, ved at overdrage hele sin Myndighed til de 6.

De fredelige Hensigter, som Arbejder-Organisationernes Ledere faktisk har udvist ved — trods alt at anbefale Forligsforslaget — har lidt Skibbrud paa de haardest behandlede Organisationers Skær, mon Arbejdsgiverforeningens 6 enevældige Kamphaner ikke ogsaa vil lide deres Skibbrud paa det Skær, der hedder: For meget Hensyn til Storindustrien?

Der er visse Tegn i Luften i saa Henseende, og disse er i Virkeligheden Dagens eneste lille Lyspunkt.

Ekstraordinær Kongres.

I Anledning af den vanskelige faglige Situation havde Forbundsledelsen indkaldt til ekstraordinær Kongres, som afholdtes i Dagene 30. og 31. Marts paa Stadion i København. Trods de i Dagspressen fremkomne Meddelelser om, at Forligsmandens Mæglingsforslag af 23. Marts var vedtaget af Generalforsamlingen i De samvirkende Fagforbund Paaskelørdag, vilde Hovedledelsen ikke anse Dansk Arbejdsmands Forbund for at være bundet til denne Vedtagelse, før samtlige vore Medlemmers valgte Repræsentanter havde gjort sig bekendt med Forligets Bestemmelser og ved en Beslutning erklæret sig indforstaaet med, at fornævnte Vedtagelse var gældende for vort Vedkommende.

Onsdag den 30. Marts Kl. 10 Formiddag aabnede Formanden, M. C. Lyngsie, den 13. Kongres i D. A. F., bød de i et Antal af ca. 400 fremmødte Delegerede Velkommen og

udtalte Haabet om, at det under de kommende to Dages Forhandlinger vitde lykkes at naa til et Resultat, der vilde være til Lykke og Gavn for de Tusinder af Hjem, hvis hele Velfærd var afhængig af de Beslutninger, man her end skulde træffe.

Kongressen konstituerede sig og valgte Forretningsførerne Jens Larsen, J. C. Drejer og Axel Olsen til Dirigenter. Der nedsattes endvidere et Udvalg til Prøvelse af Mandaterne, hvorefter man aabnede Forhandlingerne.

Formanden indledede med en længere Tale, hvori han redegjorde for Forløbet af hele Situationen fra Opsigelserne af Overenskomsterne til Forligsmanden fremsatte sit Forslag til en generel Ordning. Han gennemgik indgaaende Forslagets enkelte Bestemmelser og paaviste ved Eksempler, hvorledes det vilde virke for de forskellige Grupper af Forbundets Medlemmer.

Det var naturligvis ikke med Begejstring, at man gik med til et Forslag i den Retning som det, der ligger paa Kongressens Bord. Den mindste Lønreduktion er altid en bitter Pille at sluge, og det maa jo indrømmes, at Forslaget indeholder en øjeblikkelig Reduktion fra 13—21 Øre pr. Time. Den gennemsnitlige Reduktion vil andrage omkring 15 á 18 Øre, og selv om man naturligvis vil anse denne Fordring for meget glubsk, maa man erindre, at Arbejdsgivernes oprindelige Krav lød paa Reduktioner af indtil 55 Øre pr. Time.

Indenfor Hovedbestyrelsen var der ikke Enighed om at tilraade Kongressen at tage det foreliggende Forslag. Et Flertal mente under Hensyn til hele Situationen paa Arbejdsmarket, at det var det klogeste netop at vedtage det. Saafremt den langt overvejende Del af de til De samvirkende Fagforbund sluttede Forbund og Foreninger godkendte Forslaget, vilde vi for vort Vedkommende komme til at indtage en uheldig Stilling.

Efter dernæst at have ridset op, hvilke Konsekvenser, der vilde flyde af en eventuel Forkastelse, og holdt op for de Delegerede hvor alvorlig og ansvarsfuld en Beslutning det var, man her skulde træffe, henstillede Lyngsie til Forsamlingen nøje at overveje Spørgsmaalet. Der skulde intet Pres lægges i nogen som helst Retning, og Kongressen var suveræn i sin Afgørelse.

Efter Formanden talte Forretningsfører *Hans Nielsen*, Aalborg, som Ordfører for et Mindretal indenfor Hovedbestyrelsen. Han anbefalede kraftig Kongressen at forkaste Forligsforslaget. Da Mindretallet var klar over, at en Forkastelse straks vilde medføre, at de varslede Strejker og Louckouter blev effektive og af den Grund en meget stor Del af Forbundets Medlemmer vilde komme paa Gaden, forslog man samtidig at opkræve et ugentlig Ekstrakontingent af de Arbejdende paa 15 Kr.

Kongressens følgende Møder optoges af en indgaaende Debat, hvorunder næsten samtlige Talere var enige om, at man skulde forkaste Forslaget.

Paa Baggrund af hele denne Debat afholdt Hovedbestyrelsen et Møde, hvor man enstemmigt vedtog at forelægge Kongressen følgende Resolutioner:

Kongressen erklærer Forligsmandens Mæglingsforslag for at være uantageligt, navnlig under Hensyn til:

1. *At Lønreduktionerne gennemføres ogsaa for Industrier og Arbejdsomraader, der ikke kan paaberaabe sig den almindelige Krisetilstand og den udenlandske Konkurrence,*
2. *at Forslaget efter sin Form kun løser Lønkonflikten for 8 Løngruppers Vedkommende, medens Arbejdsgiverne for vore øvrige ca. 400 Overenskomster faar fuld Frihed til at rejse et hvilket som helst nyt Krav og et hvilket som helst Konfliktspørgsmaal uden at der er givet Arbejderne en tilsvarende Ret.*

Paa Grundlag heraf og paa Grundlag af Kongressens Udtalelser iøvrigt bemyndiges Hovedbestyrelsen til at arbejde videre med Sagen og søge Konflikten afsluttet.

Kan en Ordning paa forannævnte Grundlag ikke tilvejebringes, indkaldes Kongressen paany for at træffe videre Bestemmelse.

I Tilfælde af Forkastelse af Forligsmandens Forslag — eller Storstrejken sættes i Kraft — stiller den samlede Hovedbestyrelse Forslag om,

1. *at Strejkeunderstøttelsen nedsættes til at være lig den vedtægtsmæssige Understøttelse i Arbejdsløshedskassen (12 Kr. ugentlig) for Medlemmer under 3 Aars Anciennitet og 18 Kr. pr. Uge for Medlemmer med 3 Aars Anciennitet plus 50 Øre til hvert hjemmeværende Barn under 15 Aar.*
2. *at der paalignes de arbejdende Medlemmer et Ekstrakontingent af 15 Kr. pr. Medlem pr. Uge.*

Paa Hovedbestyrelsens Vegne,

Lyngsie.

Resten af Kongressens sidste Møde optoges af en Behandling af disse to Resolutioner, og Klokken var omtrent 12, inden Talerrækken var udtømt og man kunde gaa over til Afstemning, der foretoges ved Navneopraab.

For Resolutionerne stemte 310 Delegerede Ja, 37 stemte Nej og 15 var fraværende.

Forligsmandens Forslag var dermed forkastet, og som man vil vide, tog De samvirkende Fagforbund dette til Efterretning, og meddelte Forligsmanden, at Vedtagelsen af Mæglingsforslaget ikke var bindende for Dansk Arbejdsmands Forbunds Vedkommende.

Kongresprotokollen indeholdende Referater af Talerne, samt de stillede og behandlede Resolutioner, vil en af de første Dage blive udsendte til samtlige Delegerede,

Valutaspørgsmaalet.

Af **Jak. Kr. Lindberg.**

IV.

Den anden Maade, hvorpaa et Lands Pengeindtægt kan vokse, uden at der er produceret flere Varer (eller ydet flere Tjenester), er ved en vilkaarlig Forhøjelse af Priser paa Varer (eller Tjenester). Herved forstaar jeg en Forhøjelse, som ikke skyldes forøgede Omkostninger ved Varernes Produktion eller Fordeling.

Den, der er i Stand til at foretage en saadan vilkaarlig Forhøjelse af Prisen paa de Varer, han fremstiller (eller sælger), eller paa de Tjenester, han yder, opnaar en Merindtægt, d. v. s. en Forøgelse af sin Pengeindtægt, uden at der hertil svarer en forøget Arbejdsydelse.

Det skulde synes indlysende, at en saadan Merindtægt kun kan opnaas paa andres Bekostning — og dog lader det til, at der er meget faa, som har forstaaet denne Sagens virkelige Sammenhæng. Grunden hertil er aabenbart den, at der til Merindtægten (beregnet i Penge) ikke svarer nogen Mindreindtægt (beregnet i Penge) for andre af Samfundets Borgere.

Forholdet kan næppe forstaas klart uden ved Hjælp af et Taleksempel. Lad Samfundets samlede Pengeindtægt være 2000 Mill. Kr. fordelt saaledes, at en vis Samfundsklasse, som jeg vil kalde A, har en Indtægt paa 100 Mill. Kr., medens Resten af Samfundets Medlemmer, som jeg vil kalde B-Klassen, har 1900 Mill. Kr.

Lad nu A-Klassen paa en eller anden Maade være i Stand til at forøge sin Indtægt fra 100 til 200 Mill. Kr. uden at yde mere Arbejde (i Varer eller Tjenester) end før, medens B-Klassens Indtægt uforandret er 1900 Mill. Kr.

Er der nu nogen Grund for B-Klassen til i denne Anledning at blive misundelig paa A-Klassen? B-Klassen har jo sin Indtægt ganske ubeskaaret — og maa man saa ikke blot glæde sig over, at det er gaaet A-Klassen saa godt, at den nu har fordoblet sin Indtægt? Maa man ikke som god Samfundsborger føle Glæde over, at Landets samlede Pengeindtægt er forøget fra 2000 til 2100 Mill. Kr.

Nej! Det kan ingenlunde være B-Klassen ligegyldigt, om A-Klassen — uden at yde mere Arbejde — har fordoblet sin Indtægt. Thi det betyder en reel Mindreindtægt for B-Klassen.

Det er jo nemlig indlysende, at naar den producerede Varemængde er uforandret, medens Pengeindtægten forøges med 5 pCt. (fra 2000 til 2100 Mill. Kr.), saa betyder det, at Prisniveauet stiger med 5 pCt. eller hvad der er det samme, at Kronens Købeevne falder med 5 pCt.*

Hvis den aarlige producerede Varemængde (indbefattet de ydede Tjenester, herunder de Tjenester, som Handelsstanden yder ved at fordele Varerne) betegnes ved Tallet 2000, saa har man:

Før Indtægtsstigningen

	Penge	Varer
A	100	100
B	1900	1900
Ialt	2000	2000

Efter Indtægtsstigningen

	Penge	Varer
A	200	190
B	1900	1810
Ialt	2100	2000

Idet A-Klassen faar sin Pengeindtægt fordoblet, faar den altsaa sin reelle Indtægt forøget med 90 pCt. (fra 100 til 190), medens B-Klassen (trods uforandret Pengeindtægt) faar sin reelle Indtægt formindsket med knap 5 pCt. (fra 1900 til 1810).

Merindtægten kan fremkomme paa to Maader:

1) Naar der opstaar Varemangel, hvorved forstaas,

*) Kronens Købeevne falder ikke med fulde 5 pCt. Nøjagtig har man $1 \div (1 : 1{,}05) = 4{,}8$ pCt.

at der af en eller anden Grund indtræffer Hindringer i Produktionens normale Gang.

2) Naar der træffes indbyrdes Aftaler mellem Producenter og Handlende om at holde igen paa Produktion og Afsætning.

I Praksis er der den nøjeste Forbindelse mellem disse to Maader, hvorpaa Merindtægter kan fremkomme, thi i samme Grad som de under 1) nævnte Forhold indtræffer, vil Gennemførelsen af de under 2) nævnte Aftaler lettes. Men teoretisk bør de to Maader dog holdes ude fra hinanden.

I al Almindelighed kan det siges, at hvis de under 1) nævnte Hindringer er stærke, saa maa Priserne stige, med mindre Staten griber ind med Prisregulering og Rationering.

For Danmarks Vedkommende gælder nu, at Statsmagtens Indgriben under og efter Krigen ikke paa langt nær har været i Stand til at hindre, at der opstod Merindtægter. Ja, Den overordentlige Kommission, som havde den Opgave at ordne alle herhenhørende Forhold, synes overhovedet ikke at have forstaaet Prisreguleringens inderste Væsen — nemlig, at det gælder om at regulere Indtægterne, d. v. s. forhindre, at der opstaar Merindtægter. Kan man ikke hindre dette, saa kan man heller ikke forhindre, at Prisniveauet stiger, eller hvad der er det samme, at Kronens Købeevne falder.

Hvis Den overordentlige Kommission havde forstaaet Sagens Kærne, saa kunde den ikke Gang paa Gang være gaaet med til at fastsætte højere absolut Fortjeneste pr. produceret eller omsat Vareenhed end før Krigen. Thi i samme Grad, som man tillader noget saadant, driver man jo ganske automatisk Prisniveauet i Vejret.

Iøvrigt skal jeg ikke her komme ind paa Enkelthéder, men blot nævne Hovedtrækkene af det, der skete herhjemme.

Først tillader man Skibsrederne at skrue Fragterne i Vejret, hvorved der opstaar kolossale Merindtægter, som for Landets andre Borgere faktisk betød en tungere Byrde end alle direkte Statsskatter tilsammen.

Som Følge heraf steg Priserne paa alle Varer, i hvis Omkostninger Fragterne indgaar som en Bestanddel (og det vil jo for Danmarks Vedkommende sige næsten alle Varer). Derefter beregner Handlende og Fabrikanter sig den samme procentvise Avance paa de stigende Omkostninger, hvorved altsaa den absolute Avance pr. fabrikeret eller solgt Vareenhed stadig maa vokse. Altsaa opstaar der nye Merindtægter for disse Klasser.

Naturligvis maa dette ende med, at Arbejderklassen (og Tjenestemændene) protesterer mod at bære Byrderne ved denne Udvikling. Man kræver højere Løn. Hvis Prisniveauet er steget med 5 pCt., saa tror man, at man opnaar det hidtidige Lønniveau, hvis man blot kan faa Lønnen sat op med 5 pCt. Men dette er naturligvis en Vildfarelse.

Naar der i Samfundet findes en A-Klasse, som har opnaaet en Merindtægt paa 100 pCt., saa kan det oprindelige Forhold mellem Klassernes Indtægt kun genoprettes paa en af følgende to Maader:

Enten maa B-Klassen ogsaa have en Indtægtsforøgelse paa 100 pCt.

Eller A-Klassens Indtægt maa bringes ned til sin oprindelige Størrelse.

Men Arbejderklassen forstod intet af det hele: Man nøjedes med at forlange Dækning for Dyrtiden! og dermed var Svikmøllen i Gang. Man fik de 5 pCt. — og var lige vidt! Man fik 20 pCt. og man fik 82 pCt. — og man var lige vidt! Og man kan selvfølgelig ikke komme videre, saalænge der ikke sættes en Grænse for A-Klassens Indtægter.

Svikmøllen kom altsaa i Gang i Danmark — lige saa vel som i andre Lande. Men den gik hurtigere her i Landet end f. Eks. i England og Amerika, og det af to Grunde. Først fordi Fagforeningerne her er saa meget stærkere, og dernæst fordi der fra Den overordentlige Kommissions Side vistes en saa høj Grad af Evneløshed til at løse de foreliggende Opgaver. Og heri maa en af Grundene søges til, at den danske Krone tabte saa stærkt i Værdi i Forhold til Sterling og Dollars.

Hvem er Skyldig i Ruslands Skæbne.

Kerinski svarer.

Eftertryk forbydes.

Hvorledes er f. T. det russiske politiske Liv?

Med hvad beskæftiger sig for Øjeblikket de russiske politiske Partier?

I selve Rusland er det politiske Ord dødt: Der hersker kun *een* Vilje, som mekanisk tilintetgør enhver anderledes tænkende. Der eksisterer enten betingelsesløs Underkastelse eller Død; den tredje Mulighed: At give sig ind under den hemmelige underjordiske Handling, er paa Grund af Bolchevikernes overordentlig stærkt organiserede Spionage og Observationssystem næsten udelukket, og derfor er den ganske uden Betydning. De af Partiernes funktionerende Tillidsmænd, som endnu er i Live, er spredt ud over den ganske Verden. Historien har haardhjertet gjort en ond Spas mod Rusland, den har vendt op og ned paa den politiske Kamp, idet Revolutionens Emigration før har kæmpet imod Absolutismens Despotisme fra Venstre. Paany, som i Czarismens Tider, har der i Vesteuropa dannet sig revolutionære Emigrantreder, og hvis disse var antirevolutionære eller saagar tilhørte Bourgeoisiet, vilde det være naturligt.

Men nej! Disse Reder er igen fyldte med de smaa, som i sin Tid kæmpede mod

Czarismen, og som næsten altid i det russiske politiske Liv kæmper imod for Socialismen. Den russiske revolutionære Emigrant, kommende fra de gamle Reder i Schweitz, Paris eller London, som var vendt tilbage til den russiske Revolutions Triumf, maatte atter frelse sig ved ilsom Flugt til de smaa Reder i Schweitz, Paris og London. »Kammeraterne« viste sig at være langtfra saa tolerante overfor Kammeraterne som selve Czarismens Regimente, den fremragende Socialdemokrat Mencheviken *Martoff* paastaar i Halle paa de Uafhængiges Kongres, at alene i Petrograd var mere end 800 *Socialister,* som ikke var indforstaaet med Bolchevismen, skudt.

Og saa gentog Historien sig paany. Atter som i Czarismens Tid skabtes revolutionære Organisationer i Vesteuropa imod det officielle Rusland. Atter fødtes Emigrantpressen, blot i langt større Maalestok. Vi kender Eksistensen af 62 russiske Aviser udenfor Rusland, heraf seks i Paris, fire i New York, fire i Berlin, tre i Prag, tre i Shanghai osv.

Selvfølgelig repræsenterer disse Tidninger alle Nuancer af politiske Meningsretninger, men klart er det, kun tre Partier spiller den virkelige indflydelsesrige Rolle. Det er Socialistrevolutionærer, Menchevik-Socialdemokrater og konstitionelle Demokrater. Karakteristisk er, at de kæmper med hinanden i Stedet for at samle sig mod deres fælles Modstander: Bolchevismen.

Et af Hovedspørgsmaalene i disse indre Kampe er: *Hvem er skyldig?*

Hvem er skyldig i, at den russiske Revolution, som begyndte saa blodløs, er styrtet i et Hav af Blod, Ødelæggelse og Kaos?

Man siger, at i alt dette er selvfølgelig kun *Kerinski* og det socialrevolutionære Parti skyldig, thi han og hans Parti var jo lovlig Herre i Rusland, en Magtstilling, der var erhvervet gennem den almindelige Valgret, som havde givet et Stemmetal, der var større end alle de andre Partier tilsammen. Gennem Svaghed, gennem absolut Udygtighed i Statsopbygning kastede Kerinski og hans Parti Rusland ud i en frygtelig Skæbne.

Nu da dette Parti begynder at rejse Hovedet igen, er dets Fjende, det konstitionelle Demokrati, bange for dets Tilbagekomst til politisk Aktivitet.

I sofiaske Avis »Rusland« finder vi en Artikel af tidligere Rektor ved Petrograds Universitet, Prof. *E. Grimm,* nævnt »Ligets Galvanisering«, Liget er Kerinski og hans Parti. I sin Artikel har Grimm fuldstændig nægtet Partiet Eksistensret, og som Kerinski saa tørt bemærker, »virkelig begravet Partiet som ved en tredje Klasses Begravelse«.

Og saa svarer Kerinski.

I det store socialistiske Organ »Ruslands Vilje« læser vi hans energiske Selvforsvar, hvori han fastslaar dette Faktum, at det saakaldte »Revolutionære Parti« (Socialistisk-Revolutionære, Mencheviker, Folke-Socialister o. a.) fik hele Landets Skæbne i sine Hænder af Folket selv. De andre Partier viste sig ikke at have Rod i Befolkningen. Højrepartierne var forsvundet fuldstændig fra Jordens Overflade. De Liberale og konstitionelle Demokrater, som i Aartider har forberedt sig til at overtage Styret efter Czarismen, viste sig efter Grimms eget Udsagn ikke at have Tilslutning hos Folket. Det var saa meget mere karakteristisk, som deres Arbejde var gaaet for sig uden Forstyrrelse. De Liberale og Demokraterne havde deres legale Presse, Universitetskatedret og aabne Organisationer at virke i og med, medens det revolutionære Demokrati eksisterede og arbejdede hemmeligt, forfulgt og udsat for Tilintetgørelse.

Altsaa netop dette revolutionære Parti var den eneste Gruppe, som kunde overtage Czarismens Statsarv. Men i hvilke Omstændigheder — spørger Kerinski — skulde vi paany organisere Statsapparatet? Og svarer: I Omstændigheder, der overtog menneskelige Kræfter, nemlig *i Revolution under Krig* og *i Krig under Revolution.*

Kerinski konstaterer Fraværelsen af enhver Regeringsorganisme under de første Omvæltningsdage. Liberalerne og Demokraterne, som saa længe og saa bekvemt havde forberedt sig til at møde denne Omvæltning med færdige Planer, viste sig, da det rette Øjeblik kom, ikke at kunne realisere disse. Tilbage til det revolutionære Demokrati var kun Sultoprør, Kaos og Anarki. Det maatte tage Landet i det Øjeblik, det indadtil og udadtil var i Opløsning.

Hvori egentlig — spørger Kerinski — be-

staar det revolutionære Demokratis og den provisoriske Regerings Skyld?

Var det nødvendigt at virke efter bolchevistiske Metoder og sige til alle: Gaa og tag enhver, hvad han vil?

Det var at vække dyrisk Rovdrift.

Var det nødvendigt at give hele Magten til Arbejdernes Raad?

Det vil igen betyde Demokratiets Tilintetgørelse og Gruppe-Despoti.

Var det nødvendigt at henrive det sultende og forpinte Folk med Raab, ikke til Koalition for Fædrelandets og Revolutionens Frelse, men til det blinde Instinkts Sammenstød, i uordentlige Grupper, med hinanden?

Og endelig: Var det nødvendigt i vor Kamp mod Bolchevikerne, at vi selv skulde være Skarpretter i stadig Virksomhed i det tvivlsomme Haab om Guillotine og Skyderi at frelse Rusland?

Er det »uvidende Romantismus« *ikke* at vælge den Mission, som er mekanisk Tilintetgørelse af Tusinders Liv? Thi som alle senere Begivenheder har vist, har Fanatismen hellere villet døde end opgive sine fanatiske Maal.

Vi var stolt af, at Skafottet ikke fandtes i vore Statsarsenaler.

Vi er lykkelige, at Socialismens Fane ikke er tilsmudset af os med Forbrydelsens Snavs sammen med vore Kammeraters Blod.

Vi har overgivet denne Rolle til Ikke-Socialister for at frelse Socialismens Navn fra »Benbrækkermaskinens« Forbandelses Stempel.

Er det for disse blodløse Handlinger, vi beskyldes af vore humane Dommere?

Vi føler ingen Anger og tror, at det russiske Folk efter Blodbadets Rædsler vil føle stor skabende Kraft af indre Kærlighed og Humanitet. —

Saa svarer Keriński.

Og saa stor er hans Tro paa den ubesejrbare Sandheds Magt.

Marx Gerhard.

Husk ved Telegrammer til Forbundets Hovedkontor at benytte Telegramadressen:

Arbejdsmændene, København.

Kontrol med Industrien.

Et italiensk Lovforslag.

Overalt i Verden arbejder man energisk paa at løse de brændende industrielle Spørgsmaal. Kun herhjemme er al Tale om Industriens Socialisering, om Arbejdernes Indseende med og Indflydelse paa Bedrifternes Ledelse siden det politiske Systemskifte ganske forstummet. Den Tavshed, der hersker om denne vigtige Sag, forekommer sikkert mange Arbejdere ganske umotiveret, saa meget mere, som Proklameringen af de enorme Dividender og Tantiemer indenfor forskellige industrielle Sammenslutninger ikke alene giver Stof til Eftertanke, men ogsaa burde bringe Spørgsmaalet frem i Forgrunden i den offentlige Debat.

Adgangen til Kontrol med Industrien vilde have været af stor Betydning for den danske Arbejderklasse under den nuværende kaotiske Situation paa Arbejdsmarkedet. Vi vilde da være i Stand til at vurdere, om de Jammerklager, der daglig udstødes fra »den betrængte Industri«, har Bund i Virkeligheden, og om man har Ret i, at vore industrielle Virksomheder i Grunden er saa slet stillede i Konkurrencen overfor Udlandet, som man giver det Udseende af. Imidlertid maa man vel forvente, at Spørgsmaalet paany tages op til Behandling, naar hele Overenskomstsituationen har afklaret sig, og imedens kan vi gøre os bekendt med, hvad der sker paa dette Omraade ude omkring i Verden. Vi har allerede tidligere beskæftiget os med skandinaviske og andre Forslag, og i dette Nummer skal vi i store Træk gengive et Lovforslag, som er forelagt i det italienske Deputeretkammer.

Italien er med sin stærkt voksende Befolkning i Færd med at udvikle sig til et stort Industriland. For at regulere denne Udvikling, og at forene Industriens Arbejdsgivere og Arbejdere i et bedre og mere frugtbringende samfundsmæssigt Samarbejde, forelagdes som sagt for nyligt et Lovforslag, hvorefter Regeringen vilde faa Adgang til at føre en Slags Kontrol og Tilsyn med Virksomhederne.

Forslaget gaar ud paa at beskytte Arbejderne og Arbejdet og forbedre Produktionen, idet det der gives Arbejderne Lejlighed til at

sætte sig ind i de industrielle Virksomheders hele Drift og eventuelt fremkomme med Forslag til Forbedringer.

M. H. t. Kontrollen er der dog hverken foreslaaet dannet Drifts- eller Fabriksraad. Derimod bliver det muligt at faa grundigt Kendskab til hver enkelt Industrigren og overføre Fremskridt og Forbedringer fra vidt fremskredne Fabrikker til andre, der ikke er saa godt udviklede og organiserede.

Kontrollen har endvidere til Opgave at bibringe Arbejderne Kendskab til de Betingelser, som Industrien stiller, samt at fremtvinge alle mulige Forbedringer i Arbejdernes tekniske Uddannelse. Endvidere skal Kontrollen sikre Gennemførelsen af Love, der vedrører Arbejderbeskyttelse, og give Raad m. H. t. Forbedringer af Produktionsmetoderne. Forliget tilsigter yderligere at stabilisere et normalt og fredeligt Forhold mellem Arbejdsgivere og Arbejdere.

Kontrollen oprettes for hver enkelt Industrigren og bestaar af Kommissioner paa 9 Medlemmer, hvoraf 6 vælges af Arbejderne og 3 blandt Ingeniører, Funktionærer og tekniske Ledere. Valgene gælder for 3 Aar. Undtagen for Kontrollen er Nyanlæg under Stat og Kommuner i de første 4 Aar, samt saadanne Bedrifter, der beskæftiger under 60 Mand.

Ved Siden af de her nævnte Kontrolkommissioner, skal der — under Hensyn til at disse ogsaa har til Opgave at nærme Arbejdsgivere og Arbejdere til hinanden — oprettes særlige Kommissioner for Industrirepræsentanter.

Naar Omstændighederne taler derfor, kan Industrirepræsentanterne træde sammen, under Forsæde af en Repræsentant for de øverste Arbejderraad, for at drøfte og undersøge Mulighederne for at udvide og forbedre Bedrifterne samt at ordne de Uoverensstemmelser, der maatte være opstaaede under Udøvelsen af Kontrolvirksomheden.

Det forelagte Lovforslag synes at have stor social Betydning. Dets Gennemførelse støder dog paa en stærk Modstand netop fra Industriens Side, idet man føler det som et stærkt Indgreb i sine Interresser — trods dette, at det dog ogsaa turde være af økonomisk Betydning ved de Muligheder, det indeholder for at højne Landets Industri.

Statsbanerne.

I vort Fagblad Nr. 13 redegjorde vi bl. a. for de Forhandlinger der havde været ført med Generaldirektøren angaaende Tillæg for „smudsigt og ubehagelig" Arbejde, og vi angav en Række Arbejder, for hvilke der skulde betales 20 Øres Tillæg i Timen f. Eks.

1) Tømning af Kalkkuler,
2) Sprøjtning med Kalk af Godsvogne,
3) Rensning af Drejeskiver,
4) Skrabning og Maling af Broer og Bolværker i Færgelejer.
5) Imprægnering, Aflæsning, Stabling og Maaling af frisk olieimprægnerede Sveller.
6) Tømning af Nedgangskloakbrønde.
7) Tjæring af Perroner og Fortove og Læsning af Røgkammersmuld.

Denne Liste blev ogsaa sendt ud til de stedlige Baneautoriteter, — men enten maa disse have faaet Listen forkert i Halsen eller Hovedet, for de opfattede Listen saaledes, at selv om der skulde betales 20 Øre for Tjæring af Perron og Fortov skulde de 20 Øres Tillæg ikke betales, hvis det samme Arbejde blev udført paa Tag.

Forbundet protesterede naturligvis mod denne ganske meningsløse Opfattelse, og krævede Tillæget betalt ved alt Tjærearbejde, enten det saa er udført paa Perroner eller Tag, og dette er Statsbanerne indgaaet paa.

Endvidere er Statsbanerne indgaaet paa, at Tillæget ogsaa skal udbetales ved:

„Reparation og Rensning af Kloakledninger under saadanne Forhold, *at det er nødvendigt at stige ned i Kloakbrønden for at foretage Arbejdet.*

Endvidere vil Tillæget ogsaa blive betalt lor „Karbolinisering af Broer".

Medens vi saaledes har faaet denne Sag bragt til, i alfald en foreløbig Afslutning, har det ikke været os muligt, at faa afholdt Møde i Generaldirektoratet om en Række andre Sager, som vi har begæret Forhandling om. Vi skal ikke komme ind paa en Opremsning af de mange og forskelligartede Sager, som vi stadig har løbende hos Statsbanerne. Vi skal kun gøre opmærksom paa, at vi stadig rykker Statsbanerne, og at det ikke mangler paa kraftige Ryk for at faa vækket Statsbanernes Embedsmænd op af den Tornerose-Slummer, som de ofte befinder dem i, vil følgende Op-

tryk af en Skrivelse som vi lige har sendt Generaldirektoratet være Bevis for, den er saalydende:

Den 19. Marts 1921.

De Danske Statsbaners Generaldirektorat,
Herr Generaldirektør *Andersen-Alstrup*,
Gl. Kongevej 1, E.
B.

Som det ikke er det ærede Generaldirektorat ubekendt har vi jo en Række løbende Sager, som vi ikke har faaet færdigbehandlet. Gang paa Gang har vi indstændig anmodet om at faa en Forhandling berammet, og det er ogsaa Gang paa Gang lovet os, og vi kan ikke forstaa, hvorfor det stadig skal være saaledes, at de Sager, Dansk Arbejdsmandsforbund har til Behandling i Generaldirektoratet, altid skal syltes i det uendelige.

Vi kan ikke gøre vore Medlemmer forstaaeligt, at det er af Mangel paa Tid, og Konsekvensen af den Langsomhed, hvormed vore Sager i den sidste Tid er blevet behandlet, vil jo kun medføre, at vore Medlemmer, saa snart Forholdene tillader det, tager Revanche ved at tage sig selv til Rette, og det forudsætter vi, at de ærede Statsbaner er lige saa lidt interesseret i sker, som vi er, og derfor anmoder vi, Gud ved for hvilken Gang, vi skal ikke angive noget Antal, det ærede Generaldirektorat om snarest muligt at faa færdigbehandlet de løbende Sager, hvoraf flere af dem er henimod et Aar gamle.

Imødeseende det ærede Generaldirektorats omgaaende Svar, tegner

P. F. V.
Lyngsie.

Georg Hansen.

Som de interesserede Afdelinger vil se, har vi ikke glemt deres Sager, — men tværtimod stadig presset paa for at faa dem fra Haanden, og forhaabentlig lykkes det os ogsaa i en meget nær Fremtid, at faa aftalt de nødvendige Forhandlinger.

G. H.

Arbejdsmændenes Fagforening for Tilst og Omegn

holder 25 Aars Jubilæum.

Et Udvalg har udarbejdet følgende Oversigt over Foreningens Virksomhed i de 25 Aar, og vi synes, det har sin Interesse, at en større Kreds bliver gjort bekendt hermed:

Fagforeningen stiftedes den 8. Marts 1896. Generalforsamlingen vedtog nævnte Dato, at Foreningen først skulde træde i Funktion fra 1. April, og man vedtog at indmelde Foreningen i det jysk-fynske Forbund fra 1. April at regne.

Foreningens første Bestyrelse var følgende: *Rasmus P. Jørgensen*, Formand, *Jens Sørensen*, Kasserer, *Jens Jensen*, Sekretær, *Søren Overgaard*, *Niels Sørensen* og *Jens Olesen*, Repræsentanter.

Ved Foreningens Stiftelse var Medlemsantallet 132 og steg gradvis, saaledes at ved Halvaarets Slutning 30. September var Antallet 176.

Paa en Generalforsamling i True den 25. Maj 1896 vedtog man, at Foreningen anskaffede sig en Fane, og Beløbet indsamledes iblandt Medlemmerne ved frivillige Bidrag. Faneindvielsen fandt Sted i Mundelstrup Kro den 12. September 1896. Festtalen holdtes af Typograf Rasmussen, Aarhus, nu Folketingsmand for Fredericiakredsen.

Foreningens første Fanebærer var *Hendrik Mathiasen* i Mundelstrup.

Paa en Generalforsamling den 26. April 1896 blev det vedtaget at søge Forhandling med Tilst og Aarslev Teglværker, og ikke uden Grund, thi den Gang maatte alle, der blev antaget til Arbejde, underskrive en Kontrakt med en Mængde Forpligtelser, men havde næsten ingen Rettigheder.

Et Udvalg blev nedsat til at forhandle med Teglværkerne og bestod af følgende: *Jens Olesen*, *Emil Jørgensen* og *Peter Jensen Sørensen*. Disse blev bistaaet af Forretningsfører for det jysk-fynske Forbund, *Kristen Jensen*, Kolding.

Ved Forhandlingen blev Enkeltmandskontrakten afskaffet, og der opnaaedes ogsaa Lønforhøjelse.

Timelønnen var 18 Øre, men blev forhøjet

til 22 Øre. Akkorderne blev forhøjet ganske betydeligt, og som Følge af disse Resultater, der var en Frugt af den ny Organisations Tilblivelse, var der stor Glæde, og efter Datiden var det ganske betydelige Tillæg, man her fik gennemført.

Foreningen havde sin første Konflikt i Høsten 1896. Nogle Medlemmer, der arbejdede paa Holmstrupgaard, fremsatte Krav om Lønforhøjelse, hvilket førte til Strejke, men der var kun faa Arbejdere der, som var organiseret, og derfor tabtes Strejken. Vore Medlemmer blev ved Kongens Fogeds Hjælp sat ud af deres Lejligheder, og det lykkedes os ikke mere at faa Arbejderne organiseret paa Holmstrupgaard.

Ved Foreningens ihærdige Arbejde og udmærkede Sammenhold lykkedes det at indgyde Arbejdsgiverne Respekt og fremtvinge gode Lønresultater. Foreningens Medlemmer var opfyldt af Solidaritet og Kammeratskabsfølelse, som gav sig Udslag ved mange Lejligheder, bl. a. ved Havnestrejken i Hamborg 1897; man indsamlede frivillige Bidrag til Havnearbejderne til Fortsættelse af deres Strejke.

Under den store Lock-out 1899 blev ved Medlemmernes frivillige Bidrag indsamlet ca. 3000 Kr., der tilsendtes De samvirkende Fagforbund. Det var et glimrende Resultat i Betragtning af, at Lønnen var lille og at et tilsvarende Beløb blev ydet i Strejkebidrag ved den obligatoriske Paaligning.

Foreningen var ogsaa fremsynet og arbejdede ikke alene for Samling af Arbejderne i deres egen Organisation, men ogsaa for, at de bestaaende Forbund sluttede sig sammen til en Enhed.

Formanden, *R. P. Jørgensen*, der var Afdelingens Repræsentant paa det jysk-fynske Forbunds Kongres i Varde den 22. November 1896, stemte for at tilslutte sig det sjællandske og københavnske Forbund under Navn af Dansk Arbejdsmands-Forbund.

I 1899 indmeldte Foreningen sig i Dansk Arbejdsmands-Forbund som heltbetalende Afdeling.

Efterhaanden som vor Organisation voksede, stillede Medlemmerne ogsaa større Krav til den. Gang paa Gang blev Overenskomsterne opsagt fra vor Side, og ved Forhandlingerne, der efterfulgte, blev Overenskomsterne forbedrede.

Tilst Teglværk maa have ment, at der maatte sættes en Bom for Organisationens Indflydelse paa Arbejdsvilkaarene og Lønnens Forhøjelse; thi den 7. Februar 1900 opsagde det Overenskomsten og ønskede Lønreduktion. Ved Forhandlingerne blev Overenskomsten forbedret med en Timelønsforhøjelse og Akkorderne betydelig forbedrede.

Overenskomsten var ulovligt opsagt af Teglværket og Enderesultatet svarede ikke til Forventningen.

Den 25. November 1901 opsagde Svovlsyrefabriken alle sine Folk, og der blev trukket Lod iblandt dem om, hvem der skulde blive i Arbejde.

Grunden var, at Fabriken manglede Arbejde, og som Følge deraf vilde man frigøre sig for en Del af Arbejderne; men Forholdet forbedrede sig hurtig, saa alle i Løbet af kort Tid blev antaget igen.

Der gaar nu en Del Aar i al Fredelighed.

I 1908 fik vi en beklagelig Konflikt paa Svovlsyrefabriken. Ved et Ulykkestilfælde, hvor en Arbejder blev dræbt, rejstes Spørgsmaalet om, hvem der bar Skylden derfor, og Folkene gav en Formand Skylden for det skete. Medlemmerne vilde ikke finde sig i, at Fabriken satte ham til for Fremtiden at lede noget Arbejde, og da han alligevel blev overgivet Ledelsen, vedtog Medlemmerne at nedlægge Arbejdet som Protest derimod.

1910 blev Overenskomsten med Svovlsyrefabriken opsagt af Fagforeningen. Ved Forhandlingen viste det sig umuligt at faa Arbejdsgiverne til at gøre nogen Indrømmelse, som Medlemmerne kunde være tjent med, og Resultatet heraf blev, at Arbejdet blev nedlagt.

I 1919 opsagde vi Overenskomsten med Svovlsyrefabriken, og lange Forhandlinger efterfulgte uden noget Resultat. Medlemmernes Taalmodighed bristede, og man vedtog at gennemføre sine Krav ved Strejke. Strejken traadte i Kraft den 24. April og Resultatet blev en udmærket Overenskomst af 27. Maj.

Medlemmerne kan glæde sig ved deres Organisation, der har givet udmærkede Resultater.

Ingen Bank og ingen Sparekasse har givet saa gode Renter af den indskudte Kapital som Organisationen; den har værnet vore Medlemmer og givet dem Tro paa vor gode Sag og skabt Lys og Lykke i de mange Hjem, der før maatte sukke under daarlige økonomiske Kaar.

Mangen et nyt Medlem, der er indmeldt i Forbundet i de senere Aar vil med Udbytte kunne studere en gammel Fagforenings Strid, Kamp og Sejr gennem Aarene. Til de mange gode Ønsker for Fremtiden føjer vi ogsaa vore. *Red.*

Siden sidst.

Budene, Kbhvn. F/m. Julius Terp. Overenskomst. 2 Mand. Arbejdstid 8 Timer daglig. Ugeløinen forhøjet fra Kr. 62.00 a 67.00 til Kr. 72.00 a 77.00. Overarbejde: 50 a 100 pCt. Tillæg. Traadt i Kraft 1. Januar 1921. Kan opsiges med 1 Maaneds Varsel.

Samme Afdeling. Aviskioskerne paa Banegaardene i København. Overenskomst. 7 Mand. Arbejdstid: 54 Timer ugentlig. Maanedslønnen forhøjet fra Kr. 250.00 til Kr. 275.00. Arbejde paa Helligdage betales med 8 Kr. ekstra pr. Dag. Traadt i Kraft 1. December 1920 og gælder til 1. Januar 1922.

Præstø. Skibbinge Sogneraad. 12 Mand. Betalingen for Slagning af Skærver forhøjet fra Kr. 12.50 til 14.00 pr. m³, hvorved Dagfortjenesten hævedes fra Kr. 6.25 til 7.00. Tradt i Kraft 1. Jan. 1921.

Aalborg C. Cementfabrikken »Norden«. (Mæglingssag.) Fabrikken indgik paa at betale 15 Øre Tillæg pr. Time for Stabling af Tønder i Cementlageret.

Assens, Jyll. Cementfabrikken »Kongsdal«. Paa et Fællesmøde mellem Organisationerne indgik Fabrikken paa — for Reparation af gennembrændte Ovne — at yde de overenskomstmæssige Overarbejds- samt Søn- og Helligdagstillæg for Arbejde ud over 8 Timer paa Hverdage eller paa Søn- og Helligdage.

Aalborg C. Aalborg Portland Cementfabrik ang Strid om Beregning af Gennemsnitssporlængden i Kridtgraven og Krav om Ekstrabetaling i H. t. Prislisten. Ved Mæglingsmøde indgik Fabrikken paa til fuld Dækning for Arbejdernes formentlige Krav at betale 200 Kr. til Deling mellem de interesserede Arbejdere.

Aalborg F. Aalborg Oliemølle. Fabrikken krævede, at Arbejderne skulde udføre lige saa meget Arbejde (5 Presser) i 30 Minutter som hidtil i 35 Minutter. Arbejderne udførte Arbejdet, men krævede Ekstra-Betaling derfor, hvilket nægtedes. Ved Forhandling indgik Fabrikken paa at betale 75 Kr. ekstra for det saaledes udførte Arbejde.

Skaade. Kragelund Teglværk. (Voldgiftssag.) Paa et Mæglingsmøde var Teglværket indgaaet paa at betale 45 Øre Tillæg pr. 1000 Sten for hele Produktionen. Værket hævdede, at det var, fordi der anvendtes nogle Kamre til »Tørring, i hvilke »Stenene blev snavsede«. Da det ophørte med at bruge disse Kamre, reduceredes Betalingen igen med de 45 Øre pr. 1000 Sten, hvilket vi protesterede imod og hævdede, at Tillæget fremdeles skal betales.

Voldgiften gav os Ret i vor Paastand og fastslog, at Teglværket fremdeles skal betale 45 Øre pr. 1000 Sten til Fordeling mellem de 3 Indsættere.

Lysbro. Lysbro Teglværk. (Samme Voldgiftssag.) Paa et lokalt Forhandlingsmøde var opnaaet Enighed om Forhøjelse af nogle Akkordpriser og Reduktion af en enkelt Akkordpris, alt under Forbehold af Afdelingens Godkendelse. Afdelingsformanden meddelte Teglværket, at Afdelingens Generalforsamling havde forkastet Reduktionen af en enkelt Akkord, hvorefter Teglværket atter reducerede de forhøjede Akkordpriser.

Voldgiften fastslog, at den trufne Ordning staar ved Magt, undtagen for Vingestensakkorden, for hvilken de paagældende Arbejdere selv hefter. Teglværket skal altsaa betale de Priser, hvorom der opnaaedes Enighed paa Forhandlingsmødet.

Fabrikarb. Orlogsværftet. 4 Galvanisører, som efter Rekvisition af Centralanvisningskontoret mødte paa Værftet og blev antagne, fik — Dagen før de skulde tiltræde Arbejdet — Meddelelse om, at de ikke skulde give Møde. Hver Arbejder erholdt i den Anledning Kr. 15.50 i Erstatning for den spildte Tid og Ulejlighed.

Samme Afdeling. Kødfoderfabrikken. (Voldgiftssag.) Fabrikken er i H. t. Overenskomst pligtig at betale Arbejdere, der arbejder i Nathold, 50 pCt. Tillæg for de første 6 Nætters Arbejde, og derefter 35 pCt. Tillæg. Firmaet nægtede at betale 50 pCt. Tillæg til Arbejdere, der indtraadte senere i et etableret Nathold, idet den kun mente sig forpligtiget til at betale 25 pCt. Tillæg for de første 6 Nætter.

Voldgiften fastslog, at Firmaet skal betale 50 pCt. Tillæg for de første 6 Nætters Arbejde for saadanne Arbejdere.

Samme Afdeling. Dansk Stivelse- og Skoklisterfabrik. Firmaet nægtede at betale Tillæg for Natholdsarbejde i kontinuerlig Drift, uagtet Overenskomsten bestemmer det; ligeledes nægtede Firmaet at betale August-Reguleringstillæget.

Paa Mødet i den faste Voldgiftsret blev Sagen forligt; idet Firmaet anerkendte vor Fordring: Kr. 417.19. Senere er Firmaet gaaet konkurs, hvorfor Kravet er indgaaet i Boet som priviligeret Fordring.

Samme Afdeling. Dansk Staalindustri. Angaaende Betalingen for Portnervagt paa Søn- og Helligdage opnaaedes efter gentagne Møder Enighed om, at Manden betales med 20 Kr. pr. Dag.

Marmor- og Granitsliberne. Kbhvn. Stenhuggermesterforeningen. Der var opstaaet Strid om Forstaaelsen af Nævnets Kendelse ang. 10 pCt. Tillæg til Møbelarbejde, idet Arbejderne krævede Tillæget for alt Møbelarbejde, medens Mestrene kun vilde betale Tillæget til de i Priskurantens Punkt 1 nævnte Arbejder.

Paa et Voldgiftsmøde opnaaedes Forlig, idet Parterne enedes om, at Tillæget skal betales til det Mø-

belarbejde, der falder ind under Prislistens Afsnit I, Afsnit II Nr. 1—6 og Afsnit III Nr. 9.

Kalundborg. Kalundborg Skibsværft. I en Rustskrabningsakkord indenbords et Skib havde Arbejderne paa Grund af, at Værftet krævede Arbejdet udført med Stikskrabere, ikke tjent Timelønnen og ikke faaet denne fuldt udbetalt, hvilket de mente at have Krav paa.

Paa et Mæglingsmøde opnaaedes Enighed om, at Arbejderne erholder deres Timebetaling plus Akkordafsavnstillæg for det Antal Timer, Arbejdet havde varet. Ialt ca. 600 Kr.

Kastrup. Svovlsyrefabrikken: Firmaet udsatte Betalingen for Ventetid ved Losning af Dampskibe fra 128 Øre til 70 Øre pr. Time, idet det egenmægtig unddrog de siden 1919 tillagde Dyrtidstillæg. Herimod protesterede vi, og Sagen gik sluttelig til Afgørelse af en Voldgift, der afsagde følgende Kendelse:

Aktieselskabet kendes uberettiget til at foretage Reduktioner og er pligtig til at efterbetale de 58 Øre pr. Time for Ventetid samt til fremdeles i Overenskomstperioden at betale 128 Øre pr. Time for Ventetid.

Oliemøllerne. Foreningen af Fabrikanter i blød Sæbe i Danmark. Strid om Forstaelse af Overenskomstens § 7 (Tillæg til Arbejderne til Kogeriet og Spalteriet), idet Fabrikanterne kun vilde betale Tillæg til 1 Mand i Kogeriet og 1 Mand i Spalteriet, medens Afdelingen krævede Tillæg til samtlige Arbejdere. Sagen afgjordes af en Voldgift, der afsagde følgende Kendelse:

Det i Overenskomstens § 7 nævnte Tillæg af 4 Kr. pr. Uge tilkommer alle de Arbejdsmænd, der er beskæftiget ved Pasning af Sæbekedlen under Kogning paa de paagældende Fabrikker.

Samme Afdeling. A/S Dansk Farve- og Lakfabrikker. Firmaet havde i Strid med Overenskomsten afskediget Tillidsmanden. Ved Mægling opnaaedes Enighed om, at Firmaet udbetaler Manden 575.00, og Afdelingen frafaldt Kravet om hans Genantagelse.

Odense F. A/S Elektromaskin. Afdelingen klagede over, at Firmaet nægtede at betale August-Reguleringstillæg, at det nedsætter Akkordpriserne, og over, at det har afskediget Tillidsmanden.

Ved Mæglingsmøde opnaaedes Enighed, idet Firmaet indgik paa at betale 13 Kr. til hver Mand, der var beskæftiget paa Fabrikken fra 1. til 26. August, en Akkordpris forhøjedes, og Resten henvistes til Lokal-Forhandling. Afskedigelsessagen forblev ved sin Afgørelse.

Odense A. Odense Cement-, Rør- og Tagstensfabrik. Afdelingen indberetter, at Firmaet kun betaler 3 Øre pr. Time i Stedet for 10 Øre pr. Time i H. t. Forligsmandens Forslag af 28. Maj f. A. Paa Mæglingsmøde indgik Firmaet paa at efterbetale de 7 Øre pr. Time for 1678 Timer med ialt Kr. 117.46.

Odense A. A/S Titan, København. Arbejderne, der opstillede Ziloer, krævede Opstilling af et Skur til Spise- og Opholdsrum. Ved Mægling ordnedes Sagen ved, at Firmaet udbetalte 1 Mand 15 Kr. og 3 Mand 20 Kr. hver. Et fremsat Krav om Lønforhøjelse frafaldtes.

Nørre Sundby A. Lindholms Dampteglværk. Brænderne kræver 10 Kr. ekstra pr. Uge for at bringe Tørvene til Ovnen, hvilket Arbejde tidligere blev udført af andre Arbejdere. Ved Mægling opnaaedes Enighed om, at Firmaet udbetaler hver Brænder 20 Kr. for Transport af Tørv under 25 Døgns Brænding.

Rødding. Grundvard Teglværk. Afdelingen klager over, at Brænderne ikke har Frivagt, og at Teglværket heller ikke vil betale Erstatning derfor. Ved Mægling enedes man om, at Overarbejdet ved Ovnen skal betales med 2 Vagter til hver Brænder a Kr. 11.84 pr. Vagt = Kr. 23.68.

Randers F. A/S Strømmen. Firmaet har hidtil i H. t. Overenskomsten betalt 100 pCt. Tillæg for ½ a 1 Times Arbejde daglig før Arbejdstidens Begyndelse (Opfyring i Kakkelovne). Nu nedsatte Firmaet Tillæget til 50 pCt., og hvis Arbejderne ikke vilde nøjes hermed, truede Firmaet med at omlægge Arbejdstiden, saa der intet Tillæg blev ydet. Ved Mægling opnaaedes Enighed om, at Firmaet udbetaler 100 Kr. for Resten af Sæsonen. Forhandling skal optages inden Efteraaret om den fremtidige Betalingsmaade.

Møen. Stege Sukkerfabrik. Fyrbøderen har tidligere faaet udbetalt 30 Kr. som Gratiale ved Kampagnens Slutning, grundet paa Ulemperne ved Fyring med daarlige Kul; men i 1920 fik han intet Gratiale. Efter Korrespondance med Fabrikken er Beløbet udbetalt, uagtet de tidligere Ulemper er fjernede.

Ringsted. Montør Vilson. Afdelingen indberetter, at nogle Medlemmer, der har deltaget i Masterejsning o. a. har faaet Akkordoverskud tilgode. Beløbet udgør Kr. 135.80. Elektricitetsværket vil ikke betale, og Vilson er rejst til Trollhättan i Sverrig. Ved Samarbejde med Svensk Grovarbetareforbundet gik Sagen i Orden, idet Vilson sendte Beløbet i svenske Penge = Kr. 186.72 i danske Beløbet er tilstillet Arbejderne.

Nørre Sundby A. Nørre Sundby Portland Cementfabrik. Afdelingen klager over:

1) at Firmaet betaler for lidt for Rensning af Pumpegrav, naar Arbejdet udføres som Overarbejde. 2) Klage over, at Fabrikken ikke betaler Overarbejdsprocenter til Arbejdet med Udhugning af gammel Foring. 3) Klage over, at Fabrikken har afdraget 85 Øre pr. Mand af Procenterne ved Ovnen. 4) Klage over, at Fabrikken ikke vil betale Ventepenge til 10 Mand, der har ventet i 2 Timer ved Kridtgravning.

Ved et Fællesmøde gik Sagen i Orden saaledes:

ad 1) Fabrikken betaler 100 Kr. til samlet Opgørelse til Forhandlingsdagen d. 13. Januar d. A.

ad 2) Fabrikken betaler Overarbejdspenge.

ad 3) Spørgsmaalet frafaldtes af vore Repræsentanter.

ad 4) Fabrikken indgaar paa at betale for Ventetiden.

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*

Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 2 | 27. April | 1921 | 26. Aarg.

Den ekstraordinære Kongres.

Den 31. Marts erklærede den ekstraordinære Kongres efter 2 Dages indgaaende Forhandlinger Forligsmandens Forslag for uantageligt, vedtog nogle Forholdsregler med Hensyn til den Storstrejke og de varslede Lockouter, der hang over Hovedet paa vore Medlemmer, og fastslog i en Udtalelse de Retningslinier, man ønskede Hovedledelsen skulde følge for at fremskaffe en Ordning af Overenskomstforholdene for de danske Arbejdsmænd. Kongressen paalagde endvidere Hovedledelsen at indkalde Repræsentanterne til nye Forhandlinger, naar et Forslag forelaa eller Situationen krævede det, og i Dagene den 21. og 22. April samledes Kongressen paany i Grundtvigs Hus i København.

Efter et kort Møde om Formiddagen den 21., aabnedes de egentlige Forhandlinger Kl. 1 Eftermiddag af Formanden, *M. C. Lyngsie*, med en stor Tale, hvori han redegjorde for Situationens Udvikling i de forløbne 3 Uger. Resultatet af Underhaandsforhandlingerne forelaa nu i et *Forslag til et Grundlag* for de eventuelle kommende Realitetsforhandlinger og som saa saaledes ud:

I.

Samtlige udløbne og i indeværende Aar udløbende Overenskomster med nedennævnte Undtagelser fornyes et Aar fra deres Udløbsdato at regne paa følgende Betingelser:

a. Alle Time-, Dag-, Uge-, Maaneds- og Akkordlønninger nedsættes med 13 Øre pr. Time.

b. Naar Statistisk Departements Dyrtidstal foreligger i August 1921 foretages en Regulering af Lønningerne, saaledes at for hver 3 Points, som Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i Februar, vil Lønningerne være at forhøje eller formindske med 2 Øre pr. Time.

c. Iøvrigt kan der vedrørende de her omhandlede Overenskomster efter Anmodning af en af Parterne optages Forhandling om Ændring af saadanne Bestemmelser, som maa anses for forældede eller, som bevisligt er blevet benyttede mod deres oprindelige Hensigt. Forsaavidt der herved sker Ændringer i lønmæssige Bestemmelser, maa der ikke heraf følge nogen Forandring i vedkommende Fags Lønniveau.

d. Opnaaes der ikke ved disse Forhandlinger Enighed mellem Parterne, afgøres Uoverensstemmelserne af et Nævn, der sammensættes paa følgende Maade: de to tidligere Forligsmænd, d'Hrr. Generaldirektør Michael Kofoed, Hr. Departementschef Adolf Jensen og den nuværende Forligsmands Stedfortræder, Hr. Kontorchef Dalhoff, suppleret med 2 Repræsentanter for hver af Parterne. Nævnet udpeger en Formand af sin Midte.

II.

Følgende Overenskomstforhold gøres til Genstand for fri Forhandling mellem Parterne:

Droskechaufførerne hos Aarhus Vognmandsforening,
Chaufførerne hos Mesterforeningen for Farveri- og Vaskeriejere,
Foreningen af danske Læderfabrikanter,
Tylstrup store Vildmose og Omegns Tørvefabrikantforening,
Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug,
Foreningen af danske Oliemøllere,
Margarinefabrikanterne,
Svolvsyre- og Superphosphatfabrikerne,
Centralforeningerne for Murmestre i Jylland og Østifterne,
Entreprenørforeningerne
samt Overenskomsterne for:
Vagtfunktionærerne,
de sønderjydske Arbejdere,
Arbejderne hos Det forenede Dampskibs Selskab paa de Pladser, hvor de kun beskæftiges enkelte Timer om Dagen eller enkelte Dage om Ugen,
A/S Fabriken «Fiducia«,
Kaffesurrogatfabriken »Danmark«,
Dansk Farvekunst,
The Dominion Belting Co. & Hans Winthers Garverier,
Holmegaards Glasværk,
Lundergaards Moses Tørvefabrik,
A/S Chr. Møller, Vanløse,

Ryomgaard Kartoffelmelsfabrik,
Taxamotorkompagniet,
Fabriken »Grand Danois«,
Spangsbergs Mølles Kartoffelmelsfabrik,
Dansk Afvulkaniseringsfabrik.

Opnaaes ikke Enighed mellem Parterne, afgøres Stridsspørgsmaalene af det under Punkt I omtalte Nævn.

III.

Overenskomsterne for Dansk Arbejdsmands Forbunds Medlemmer, der arbejder i Sprit-, Bryggeri- og Sukkerindustrien, fornyes uforandrede for et Aar.

IV.

A. Overenskomsten mellem Teglværksforeningen og Dansk Arbejdsmands Forbund fornyes paa de Vilkaar, hvorom der den 15. April opnaaedes Enighed mellem Parterne.

B. Overenskomsterne for Tegl-, Kalk- og Kaolinindustrien paa Bornholm fornyes i Overensstemmelse med Ordningen for Teglværksindustrien, dog saaledes at de bornholmske Værker sættes paa den for Teglværksforeningen gældende nu ændrede mellemste Lønsats.

V.

Denne Overenskomst træder i Kraft fra og med Begyndelsen af den Uge, i hvilken den løbende Lockout mod Dansk Arbejdsmands Forbunds Medlemmer i Jernindustrien hæves, — for ikke udløbne Overenskomster fra deres Udløbsdato.

For Teglværkerne,

foreligger Forslag til en Ordning, der forbedrer Forligsmandens Forslag saaledes, at Timelønnen paa de to Lønsatser 151 og 148 nedsættes med henholdsvis 15 og 16 Øre i Stedet for de af Forligsmanden foreslaaede 18 Øre.

Herefter ændres Lønsatserne saaledes:

nuværende Timeløn 145 Øre bliver 127 Øre,
nuværende Timeløn 148 Øre bliver 132 Øre,
nuværende Timeløn 151 Øre bliver 136 Øre,

Paa Akkordtimerne, hvor Forligsmanden foreslog 18 Øres Reduktion, forbedres dette med 2 Øre til 16 Øre, saaledes at Dyrtidstillægget til Akkordtimerne fremtidig bliver 32 Øre.

Af disse Nedsættelser er 3 Øre Forskud paa Augustreguleringen.

For Kalk-, Kridt- og Mørtelværker

bortfalder den af Forligsmanden foreslaaede Reduktion af 7 Øre ekstra pr. Time helt for København, og for Provinsen forbedres Forslaget med 2 Øre, saaledes at der her bliver Tale om en Reduktion paa 5 Øre mere end for Teglværkerne (i St. f. 7 Øre).

Iøvrigt bibeholdes Forligsmandens Tekst, hvorefter der kan forhandles om forskellige Forhold, herunder Akkorderne dog med den Begrænsning, at der ikke herved kan paaføres Akkordarbejderne større Nedsættelse end, hvad der svarer til de ovenfor angivne 16 Øre pr. Time.

Til dette Forslag til et Forhandlingsgrundlag gjorde Formanden følgende Bemærkninger:

Da vi sidste Gang var samlede, besluttede vi at forkaste Forligsmandens Forslag og tage Kampen. Vi vedtog at ruste os til denne Kamp, og Hovedbestyrelsen førte Kongressens Beslutning ud i Livet. Ekstrakontingentet paa de 15 Kr. blev udskrevet — men det viste sig nu, at et stort Tal af Afdelingerne reagerede mod denne Paaligning. Formanden gav nogle indgaaende Oplysninger om denne Sag, som vi her i Fagbladet ikke vilde have anset det for formaalstjenligt at komme nærmere ind paa; men da det saakaldte Arbejderblad »Solidaritet« i en Række Artikler til Underretning for Højre- og Venstrepressen og Arbejdsgiverforeningen i bevidst og forvrænget Form har bragt Meddelelser frem til Skade for Dansk Arbejdsmands Forbund og dets 100,000 Medlemmer, skal vi dog referere, ganske kort, dette Afsnit af Talen.

Den 18. April havde 188 Afdelinger endnu ikke indbetalt det paaignede Ekstrakontingent. Af disse hentede de 55 hver Uge deres Understøttelse. Forbundsledelsen var selvfølgelig klar over de Vanskeligheder, der var forbundet med at opkræve Paaligningen, men paa den anden Side var der visse Steder smølet med det. Forbundsledelsen var ogsaa vidende om, at der ude omkring i forskellige af Afdelingerne, netop af Syndikalisterne, var øvet en stærk Propaganda mod at betale, og denne Agitation havde naturligvis ikke lettet Arbejdet med at inddrive Strejkebidraget. Om hele Spørgsmaalet vilde Hovedbestyrelsen tage Beslutning.

Siden Forkastelsen af Forligsmandens Forslag for vort Forbunds Vedkommende, har imidlertid de fleste af de til De samvirkende Fagforbund sluttede Forbund vedtaget Forliget. Effektueringen af Strejken overfor de Industrier, hvor visse af vore Medlemmer allerede var lockoutede, Afsendelsen af vor Skrivelse til Arbejdsgiverforeningen, hvori vi præsicerer vor Stilling til et Forlig, og den Avispolemik, vi har ført, har, som man vil vide, givet Grund til Hyl i hele den arbejderfjendtlige Presse, hvori Hovedledelsen fremstilledes som nogle Skurke o. s. v., der kun pønsede paa at spænde Ben for en Ordning paa Ar-

bejdsmarkedet. Og som Slutresultatet paa alt dette, foreligger nu 2. Lockout-Varsel til Onsdag den 27. April, der vil medføre at ca. 50,000 af Forbundets Medlemmer kommer paa Gaden. Vort Svar paa dette Lockoutvarsel bør være et Strejkevarsel for alle de af vore Folk, som Arbejdsgiverforeningen i egen Interesse ikke lukker ud.

Under denne Spænding af hele Situationen, var der dog ført nogle Forhandlinger — senest den 20. ds. Disse sidste Forhandlinger var sprængte nu til Morgen. I det Forslag, som vi har udarbejdet, og som Kongressen nu vil have Lejlighed til at kritisere, vil man finde udryddet netop de Bestemmelser, som Kongressen sidste Gang nægtede at gaa med til i Forligsmandens Forslag.

Vi har krævet fri Forhandling for de Industrier, som Kongressen ikke vilde gaa med til skulde falde ind under de 13 Øre, vi har krævet en bedre Ordning for Teglværkerne, en anden Sammensætning af Nævnet o. s. v., alt i nøje Overensstemmelse med Resolutionen af 31. Marts.

Naar Forhandlingerne sprængtes, skyldtes det ikke, at Arbejdsgiverforeningen ikke kunde gaa med til selve Principet i det foreslaaede Grundlag, men det strandede paa følgende:

1. Arbejdsgiverforeningen kræver, at Det forenede Dampskibsselskab skal falde ind under de 13 Øres Reduktion. Det vil vi ikke gaa med til.

2. Vi kræver Sprit-, Øl- og Sukkeroverenskomsterne fornyede paa et Aar. Arbejdsgiverforeningen vil have dem ind under de 13 Øre.

3. Vi kræver de bornholmske Teglværker flyttet ind paa den mellemste Sats.

4. Arbejdsgiverforeningen kræver Skovbrugets Arbejdere til fri Forhandling. Dette sætter vi os imod — de skal ikke udleveres til Godsejernes Forgodtbefindende.

5. Arbejdsgiverforeningen modsætter sig, at Entreprenørforeningerne og Murmestrene skal til fri Forhandling.

Og som 6. — men ogsaa den væsentlige Grund — var dog vort Krav om, at Lockouterne i Jern- og Tegl skulde hæves, inden hele denne Ordning var bindende. Dette vilde Arbejdsgiverne afgjort ikke gaa med til.

Saaledes er altsaa Stillingen. Hovedbestyrelsen har efter bedste Evne og indenfor de Rammer, der var anvist os, arbejdet med Sagen. Kongressen har nu Ordet. Man maa overveje hele den Stilling, vi befinder os i. Vi staar noget isolerede, og der er maaske nogle iblandt os, der ikke har leveret særlige Beviser paa Kamplyst. Men staar vi enige, kan det sikkert lykkes at hidføre et Resultat til Gavn for Arbejdsmændenes store Hær. Og Formanden sluttede med en Henstilling om at give Hovedbestyrelsen Bemyndigelse til at arbejde videre og afslutte en Ordning paa det Grundlag, der foreligger.

Efter Formandens Tale vedtoges uden Omtale at afsende 1. Strejkevarsel.

Efter at der var rettet forskellige Forespørgsler m. H. t. Augustreguleringen, Jernindustrien, den frie Forhandling, Nævnet o. s. v., og disse var besvarede, aabnedes Debatten.

Straks under denne indbragtes en Resolution om Udmeldelse af De samv. Fagforbund. Dirigenterne foreslog at sætte Behandlingen af denne som et nyt Punkt paa Dagsordenen, og efter at dette var tiltraadt, drejede Debatten sig om det foreliggende Forhandlingsgrundlag. Jernindustriens Repræsentanter krævede for deres Vedkommende, at den endelige Ordning for denne Industri skal forelægges et Delegeretmøde eller udsendes til Urafstemning. Der indbragtes flere forskellige Resolutioner, der tog Sigte paa, dels at udsende det hele til Urafstemning i Afdelingerne, dels at kræve graderet Reduktion, og endvidere ganske at forkaste det foreliggende Forslag.

En stor Del af Talerne fordømte skarpt den Vrangvilje, der var udvist med Hensyn til at betale det paaligned Ekstrakontingent, og man indrømmede Rigtigheden af Formandens Udtalelser om, at navnlig Syndikalisterne ude omkring i Afdelingerne har udfoldet en voldsom Agitation for at faa Medlemmerne til at unddrage sig deres Forpligtelser.

Efter Debatten var udtømt, skred man til Afstemning. Ved Haandsoprækning vedtoges saa godt som enstemmig følgende Resolution vedrørende Jernindustrien:

I Betragtning af, at det foreliggende Forslag ikke angaar, hvorledes den endelige Ordning for Jernindustrien kommer til at foreligge, foreslaar Undertegnede, at Jernindustriens Løn- og Overenskomstforhold henvises til Behandling paa et Delegeretmøde eller udsendes til Urafstemning.

(Støberiarbejderne i København og Provinsen).

Ved Navneopraab stemte man over følgende af Formanden stillede Resolution:

Kongressen anerkender det af Hovedbestyrelsen udførte Arbejde for Konfliktens Afslutning og godkender de af Forbundets Repræsentanter under Forhandlingerne med Arbejdsgiverforeningen fremsatte Krav, der førte til Forhandlingernes Sprængning, og bemyndiger Forbundsledelsen til at fortsætte Arbejdet og afslutte Overenskomst i Overensstemmelse med det af Hovedbestyrelsen forelagte Udkast, naar den findet dette nødvendigt.

Kongressen fordømmer den Efterladenhed, der fra en Del af Afdelingerne er udvist m. H. t. Indbetalingerne af det af Kongressen paalignede Ekstra-Kontingent og paalægger Hovedbestyrelsen at søge det inddrevet med alle lovlige Midler i Overensstemmelse med de udsendte Cirkulærer, og endelig vedtager Kongressen, at Ekstra-Kontingentet paany hæves til 15 Kr. pr. Uge pr. arbejdende Medlem, hvis den varslede Stor-Lockout eller den varslede Strejke iværksættes, og at Strejkeunderstøttelsen samtidig nedsættes i Overensstemmelse med Kongressens tidligere Vedtagelse, dog saaledes at de Medlemmer, der har været i Lockout, i 5 Uger eller derover, faar tillagt 50 pCt.

Lyngsie.

Resolutionen vedtoges med 265 Ja. 114 stemte Nej og 14 var fraværende.

Et af Groos Nielsen, Kuskene i København, stillet Forslag om Tilbagebetaling af Ekstrakontingentet forkastedes.

Formanden tog efter Vedtagelsen af sin Resolution Ordet og sagde:

Nu har man altsaa vedtaget denne Resolution, hvis første Del gaar ud paa at fremskaffe en Ordning, og hvis anden Del gaar ud paa at paaligne Ekstrakontingent. For at klare, alle Misforstaaelser vilde han gøre opmærksom paa, at denne Udskrivning vil finde Sted, naar Arbejdsgiverforeningen etablerer Storlockouten overfor os, hvorved over 2/3 Dele af Forbundets Medlemmer kommer paa Gaden. Trods alle Syndikalisternes Skraal, nærede sikkert hverken Kongressen eller Hovedbestyrelsen Tvivl om, at den Dag vil de øvrige af Medlemmerne med Glæde gøre deres Pligt.

Disse Udtalelser hilstes med stærke Hørraab.

Man gik herefter over til Dagsordenens andet Punkt: Udmeldelse af De samv. Fagforbund.

Ordføreren for Forslagsstillerne var Formanden for Oliemøllerne i København, *Sofus Larsen*. Han rettede en stærk Kritik af D. s. F.s Stilling i Foraaret og anbefalede Kongressen at vedtage den stillede Resolution angaaende Udmeldelsen.

En Række af Talere gav Udtryk for den Misfornøjelse, der raadede mod D. s. F., en stor Del protesterede dog ogsaa imod, at Spørgsmaalet overhovedet kunde behandles, idet man savnede Mandat til at tage Beslutning herom.

Formanden, *M. C. Lyngsie*, Forretningsførerne *Axel Olsen* og *Sophus Mortensen*, fraraadede at vedtage en saadan Udmeldelse under den foreliggende Situation. Efter yderligere Diskussion gik man til Afstemning over følgende Resolution:

Kongressen udtaler sin stærkeste Mistillid til D. s. F.s Ledelse og fordømmer den valne og vigende Taktik overfor Dansk Arbejdsgiverforening, som Ledelsen i indeværende Foraar har ført.

Resultatet af D. s. F.s Taktik er blevet, at Arbejderne uden paaviselig Grund er tvunget til Lønnedsættelser paa et Tidspunke, hvor Priserne paa Husleje og de for Arbejderne vigtigste Fornødenheder faktisk er stigende.

Kongressen udtaler, at D. A. F.s Forbliven i D. s. F. kun kan virke ødelæggende paa Sammenholdet blandt Arbejdsmændene, og som det har vist sig ogsaa er til Skade for Arbejdsmændenes økonomiske Fremgang.

Kongressen paalægger Hovedbestyrelsen at udsende til Urafstemning blandt Forbundets Medlemmer, **Forslag til Udmeldelse af De samv. Fagforbund.**

Afstemningen over Forslaget skal være tilendebragt senest den 1. Juni d. A. og den eventuelle Udmeldelse tilsendt D. s. F. samme Dato.

For Resolutionen stemte 152 Delegerede, 175 stemte imod. Den var dermed forkastet.

En anden Resolution, der tog Sigte paa at udskyde Spørgsmaalet til næste Kongres, var dermed bortfaldet.

Efter nogle afsluttende Bemærkninger af Formanden, sluttede Kongressen med stærke Leveraab for Dansk Arbejdsmands Forbund og for Formanden, og de Delegerede skiltes i Haabet om, at de Beslutninger de havde truffet, maatte være til Gavn og Lykke for den fælles Sag.

Forrædere har haft Sæde paa vor Kongres Torsdag og Fredag.

Hvem er Forræderne?

I denne for Dansk Arbejdsmands Forbund og for hele den danske Arbejderbevægelse saa vigtige Situation har Forbundsledelsen valgt at lade Kongressen, — vor øverste Myndighed, selv tage Affære og selv træffe de vigtigste Beslutninger. Som Følge heraf har Forbundsledelsen for Kongressen paa det nøjeste fremlagt alle Oplysninger, selv de intimeste, og disse Oplysninger er ikke alene blevet refereret, men mangfoldiggjort og udleveret hver enkelt af de Delegerede. Imellem disse Oplysninger var navnlig een, som det vilde være højst uheldigt, om den kom til vore Modstandere, Arbejdsgivernes, Kundskab, og denne ene var Meddelelsen om, at indtil og med den 16. ds. havde 188 af vore Afdelinger endnu ikke indsendt det paalignede Strejkebidrag, og der var jo iøvrigt adskillige andre vigtige Oplysninger, som enhver normalt tænkende Arbejdsmand maatte forstaa ikke maatte bringes for vore Modstanderes Øjne.

Ikke desto mindre sker der dette, at Syndikalist-Organet »Solidaritet«, der under falsk Flag forsøger at snige sig ind i Arbejderkredse som et arbejdervenligt Blad, i Lørdags aftrykker samtlige Dokumenter og endog, for at Modstanderne ikke skal undgaa at se det, i Overskrifter placeret over 3 Spalter meddeler Modstanderne, at .. ..

»188 Afdelinger har ikke betalt Ekstrakontingentet, men alligevel forhøjede Kongressen det igen til 15 Kr. om Ugen.«

For rigtigt at understrege, at Arbejdsgiverne ikke skal være bange for os, men ganske roligt kan fortsætte med deres Krav og deres Kamp angaaende Reduktion af Arbejdsmændenes Lønninger, føjer nævnte Arbejder-Organ, med dobbelt fed Type, til, at Dansk Arbejdsmands Forbund hermed er at betragte som et Fallitbo, der allerede er gaaet i Stykker.

Der maa altsaa være sket det, at en af vore Kongres-Delegerede har siddet paa Kongressen og ladet sig udbetale Diæter af Dansk Arbejdsmands Forbunds Kasse, men samtidig har tjent andre Interesser, som vel sagtens ogsaa har været godt betalt, og har solgt sine Papirer til »Solidaritet«, der, som bekendt under alle større og alvorlige Situationer, er Leverandør af de nødvendige bladlige Oplysninger til Arbejdsgiverne og Højrepressen.

En grovere, en mere slyngelagtig Judasgerning end den, der her er præsteret, er ikke øvet siden Judas Iskariot for 2000 Aar siden solgte sin Herre og Mester for 30 Sølvdalere.

Fra Sverige.

Situationen paa det svenske Arbejdsmarked.

Siden December forrige Aar har Krisen paa det svenske Marked udviklet sig hastigt, og de fleste af Medlemmerne indenfor »Svenska Grov- og Fabrikarbetareförbundet« har paa en eller anden Maade faaet det at føle. Forøget Arbejdsløshed og indskrænket Drift hører til Dagens Orden. Og som Følge af de nedadgaaende Konjunkturer søger Arbejdsgiverne at presse Lønnen ned med 10, 20 og i visse Tilfælde endda op til 50 pCt., ganske uanset om Lønnen allerede i Forvejen er meget lav i Forhold til andre Fag. Arbejdsgivernes Parole er: Nedsættelse af Lønningerne over hele Linien, andet ønsker vi ikke at tale om.

For at drøfte Situationen havde Landssekretariatet indkaldt Repræsentantskabet til Møde den 15. Januar, og samtidig anmodet Fagforbundene til at fremskaffe Oplysninger vedrørende Arbejdsløsheden og indskrænket Drift, samt om Overenskomstforholdene indenfor Forbundenes Omraader. Af de indkomne Svar fremgik det, at 35,480 Fagforeningsmedlemmer var helt arbejdsløse, og at 41,969 Medlemmer arbejdede paa indskrænket Drift. Der rapporteredes Lønreduktioner for tilsammen 43,652 Mand, og der forelaa Overenskomstopsigelser for ialt 105,731 Mand.

Disse Tal er siden steget betydeligt. Svenska Grovarbetareförbundet havde dengang 10,993 Arbejdsløse, og Arbejdstiden var indskrænket for ca. 8000 Mand. De tilsvarende Tal er nu omkring 30 a 35 pCt. højere.

Siden 15. Januar er yderligere Overenskomster for et stort Antal af Medlemmerne opsagte, uden at Overenskomstforholdene er ordnede for tilnærmelsesvis saa mange. For »S.

G. & F.«s Vedkommende har Papirfabrikkerne opsagt Overenskomster for ca. 9000 Mand til Udløb 1. Maj. I Sukkerindustrien havde Arbejdsgiverne ligeledes opsagt til Udløb 1. Marts og dette berører ca. 5000 Mand. Forhandlingerne indenfor denne Industri kom i Stand første Gang den 22. Februar, men erklæredes straks for sprængte, idet Arbejdsgiverne her krævede en Reduktion paa 10 pCt. over det Hele og var ikke til at rokke fra dette Standpunkt.

Indenfor »Smaaglasindustrien« er der siden Begyndelsen af Februar aaben Konflikt. Største Delen af Industriens ca. 2400 Medlemmer er direkte berørt heraf. Forhandlingerne indenfor Papirmasseindustrien ere ogsaa afbrudte, efter i sidste Omgang at have været ført hos Forligsmanden. Arbejdsgiverne kræve her 10—30 pCt. Lønnedsættelse og fastholder haardnakket deres Krav. Ved en Del Fabrikker er Arbejderne allerede ude i aaben Konflikt, dels paa Grund af Strejke og dels af Lockout. Denne Konflikt berører ca. 5000 af »S. G. & F.«s Medlemmer.

For Bygningsindustriens Vedkommende lykkedes det ved Forhandlinger at faa de gamle Lønninger prolongerede til 1. April d. A., dog med Ret for begge Parter til før denne Tid at kræve nye Forhandlinger. Skulde dette ikke ske, var de gamle Lønninger videre løbende til 1. Juli, og er der heller ikke inden denne Tid krævet Forhandlinger, anses Overenskomsten som prolongeret Aaret ud. Siden denne Overenskomst blev truffet, har imidlertid Arbejdsgiverne indenfor Kalkindustrien i Vestergötland vægret sig ved at holde den efterrettelig. En Henvendelse fra Grovarbetareförbundet til Bygningsfagene har endnu ikke ført til noget positivt Resultat. Kalkværksejerne sætter som Betingelse for, at Driften skal fortsættes, at Lønnen straks nedsættes med 20 pCt. Dette har da straks medført Konflikt ved et Par Værker. Det eneste man, naar disse Linier skrives, ved, er at Forhandlingerne skal genoptages.

Indenfor Tørveindustrien udløb Overenskomsten 1. April, og Arbejdsgiverne kræver ogsaa her anseelige Lønreduktioner.

Indenfor Kunstgødningsindustrien er den gamle Overenskomst forlænget Aaret ud. Dermed er den Strejke, som udbrød den 21. Januar sluttet, og Arbejdet genoptaget. Konflikten berørte kun 515 af Forbundets Medlemmer.

Tilst-Afdelingens Jubilæumsskrift.

Paa Grund af Pladsmangel kom sidste Afsnit af det offentliggjorte Jubilæumsskrift ikke i Fagbladets sidste Nummer. Da vi vil mene, at ogsaa dette har sin Interesse gengiver vi det her.

Oversigten handler om Lønningerne paa Afdelingens største Arbejdspladser gennem Aarene og et lille Resume over Arbejdsløshedskassens Virksomhed siden 1. December 1908.

At Resultatet, der er naaet er udmærket, kan enhver overbevise sig ved at gennemgaa Tallene i Oversigten.

Oversigt
over
Timelønnen paa Teglværket i de 25 Aar.

1896	var	Timelønnen	18	Øre.		
1897	-	—	22	—		
1898	-	—	24	—		
1899	-	—	26	—		
Fra 1900	til	1906	var	Timelønnen	28	Øre.
- 1906	-	1908	-	—	30	—
- 1908	-	1912	-	—	34	—
- 1912	-	1916	-	—	35	—
- 1916	-	1917	-	—	38	—
				+ 2 Kr.	ugentlig.	
- 1917	-	1918	-	—	38	—
				+ 5 Kr.	ugentlig.	
- 1918	-	1919	-	—	64	—
- 1919	-	1920	-	—	97	—
- 1920			-	—	148	—

Akkorderne staar i Forhold til Timelønnens Størrelse.

Oversigt
over
Timelønnen paa Svovlsyrefabriken i de 25 Aar.

Der savnes Oplysning om Timelønnens Størrelse fra 1896 til 1899, men saa vidt man har faaet oplyst, var den 25 Øre.

Fra 1896	til 1899	var Timelønnen	25	Øre.
- 1899	- 1904	- —	27	—
- 1904	- 1906	- —	30	—
- 1906	- 1907	- —	32½	—
- 1907	- 1912	- —	33	—
- 1912	- 1915	- —	34	—
- 1915	- 1916	- —	35	—
- 1916	- 1918	- —	39	—
- 1918	- 1919	- —	65	—
- 1919	- 1920	- —	145	—
- 1920	- 1921	- —	168	—

Akkorderne staar i Forhold til Timelønnens Størrelse.

Arbejdsløshedskassen.

Forbundet forsøgte at starte en Arbejdsløshedskasse, da man havde Øjet aabent for den vanskelige Stilling det var for vore Medlemmer, naar Arbejdsløshedsperioder indtraf.

Den blev endelig startet, men da vor Afdeling skulde tage Stilling til den paa en Generalforsamling den 3. September 1904, forkastedes Forslaget om at tiltræde den.

Forslaget blev igen fremsat i 1906, men blev da ogsaa forkastet ved en Generalforsamling den 8. December.

Forslaget blev igen fremsat i 1907, og en Generalforsamling, der afholdtes den 22. Juni, vedtog man at tiltræde Kassen. Samme Aar, den 26. Oktober, vedtog en Generalforsamling at forkaste Tiltrædelsen, da Forudsætningen for Indtrædelsen ikke var til Stede.

Men Ro om Arbejdsløshedskassen og om Arbejdsløshedsspørgsmaalet blev der ikke, og Forslag om at indmelde sig i Arbejdsløshedskassen blev igen fremsat i 1909. En Generalforsamling, der afholdtes den 27. Februar 1909, vedtog enstemmigt at tiltræde den fra 1. December 1908 at regne.

Nu var Arbejdsløshedskassen endelig vedtaget, og det var en Lykke for vore Medlemmer, der senere blev arbejdsløse, hvad efterfølgende meget tydeligt vil fortælle Medlemmerne.

Ja, alle disse Tal taler for sig selv. De kan bedre end Ord fortælle os, hvad vi ved vor Organisations Hjælp har naaet.

Lad os derfor vogte og værne vor Organisation som den kostelige Skat den er, da vil Lyset og Lykken ogsaa blive Arbejdsmandens Eje.

	Antal Medlemmer	Indbetalt Kontingent		Udbetalt Arbejdsløshedsunderstøttelse	
		Kr.	Øre	Kr.	Øre
1909—1910	135	720	85	341	00
1910—1911	159	1184	95	1622	50
1911—1912	193	1502	66	2313	00
1912—1913	215	1760	92	1753	50
1913—1914	211	1822	34	3211	00
1914—1915	205	1733	54	3075	50
1915—1916	205	1725	50	3635	00
1916—1917	209	1770	62	836	00
1917—1918	209	2385	00	26340	58
1918—1919	236	2712	00	38399	47
1919—1920	234	3714	66	8789	68

Lenin.

POLITIKER OG MENNESKE.

Eftertryk forbydes.

»Je ne propose rien,
je ne suppose rien,
j'expose.«

II.

Bolchevistisk Teori.

Hvori bestaar dog Hemmeligheden ved *Lenins* Magt over Masserne?

Hvorledes kan man forklare, at en Mand, hvis Navn kun var ganske lidt kendt af de store Masser i Rusland, og som havde levet Halvdelen af sit Liv i Udlandet, at han i Løbet af et Par Maaneder blev den, som fik Ruslands Skæbne i sine Hænder og beholdt den (nu paa fjerde Aar) paa Trods af, at han er omgivet af Fjender paa alle Sider?

For at kunne besvare disse Spørgsmaal maa man kaste Blikket paa Grundkærnen i bolchevistisk Teori og dens Taktik.

Lenins teoretiske Arbejder er meget talrige. De bestaar først og fremmest af et stort Antal Artikler, trykt i udenlandske russiske socialdemokratiske Organer. Blandt hans større Værker skal nævnes: »Kapitalismens Historie i Rusland«, underskrevet med Pseudonymet *Iljin;* hans filosofiske Arbejde »Empiriekriticismen og Materialismen«, hvor han væbner sig mod en Forening af Idealismen med Marx-

ismen; en Bog »For tolv Aar«, indeholder publistiske og polemiske Artikler, hvori gennemarbejdes den forsimplede Marxisme, der senere i de nyeste af hans Arbejder »Stat og Revolution« og »Sovjetmagtsopgaver« finder sin fuldt udarbejdede Form.

Som bekendt er *Lenin* i sin sociale Verdensanskuelse Karl Marx's aandelige Søn, men Marxismen har i hans Bearbejdelse gennemgaaet betydelige Forandringer og »Forbedringer«.

Hans nyeste Ord bestaar i fuldstændig Brud mellem Socialismen og Demokratismen. Det vil sige, at Socialismens Maal ikke skal naas gennem Parlamentarismen, paa Grundlag af den lige og almindelige Valgret. Faktisk er, at dette hverken er Marxisme eller Socialdemokratisme. Medens det rettroende Socialdemokrati bygger hele sit Arbejde paa strenge demokratiske Midler — lovgivende Virksomhed gennem Parlament med almindelig Repræsentation — afviser *Lenin* fuldstændig denne demokratiske Vej. Efter Lenins Teori er det demokratiske Regime kun en bekvem, formel-retfærdig Maske for social Undertrykkelse. Dets Grundpunkt bestaar navnlig i, at Demokratiet befæster Fiktionen af Lighed i kapitalistisk demokratiske Stater.

Dersom der i disse Stater eksisterer kapitalistiske Fordele for kun enkelte Befolkningsgrupper, kan der ikke være Tale om social Lighed. Besiddelse af kapitalistiske Fordele skaber, efter *Lenins* Opfattelse, moderne »industriel Feudalisme«. Det demokratiske Flertals Princip, siger *Lenin*, giver kun lovlige Muligheder for den ene Del af Befolkningen, som er bedre bevæbnet med kapitalistiske Midler, til at udbytte den anden Del, som ikke besidder disse Fordele. Heraf følger denne Konsekvens, at Parlament og Demokrati kun er en mesterligt tilsløret Form af socialt Slaveri.

Lenins Korrektiv bestaar navnlig i det af ham skabte »Sovjetsystem«. Her paa første Plads befinder sig denne Thesis, at Repræsentation i Landsstyrelsen gives kun til arbejdende Elementer. Denne Fordel i Modsætning til den kapitalistiske Fordel betegner *Lenin* som retfærdig, thi den baseres paa den arbejdendes personlige Ret til at styre det Land, som han vier sine Kræfter, ofrer sin Arbejdskraft.

Kun paa denne Betingelse vil *Lenin* forhindre det ene Menneskes Eksploitation af det andet. Altsaa Befolkningens arbejdende Del deklareres som eneste og retfærdigste Herre i sit Land. Tilgang til alle Slags Virksomheder er aaben for alle, hvert Menneske kan skabe sig sin fulde Ret: den eneste Betingelse herfor er kun: Arbejde.

Denne Lighed er, efter *Lenin*, den virkelige Lighed.

Men i vore Tider er den arbejdende Klasse kun i Minoritet i alle større Lande, og de kapitalistiske Fordele afgives ikke frivilligt; heraf fremgaar med logisk Uundgaaelighed for *Lenin*, at i Begyndelsen af Realisationen af disse Teorier maa indføres Proletariatets Diktatur.

Men da begynder allerede bolschevistisk Praksis, til hvilket vi overgaar i næste Afsnit. Her har vi omtalt, i mest almindelig Form, det teoretiske Grundlag af *Lenins* Ideologi.

Retter vi vore Øjnes Opmærksomhed kun ved den bolschevistiske Teori, som netop hovedsagelig er kendt af Verdensproletariatet i Modsætning til Bolchevismens Praksis, saa bliver det os forstaaeligt, hvorfor Bolchevismen er saa populær i visse Dele af Verdens Arbejderkredse: Thi *Lenin* erklærer jo Arbejderklassen som et nyt og retfærdigt Aristokrati«.

(Fortsættes).

Husk ved Telegrammer til Forbundets Hovedkontor at benytte Telegramadressen:

Arbejdsmændene, København.

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Dansk Arbejdsmands Forbund.

Hovedkontor: H. C. Andersensgade 14, St., Kbhvn. K. Telefon 2140.

Fortegnelse over samtlige Afdelingers Adresser.

KØBENHAVN OG OMEGN:

Belysningsarbejdernes Fagforening for København og Omegn. Kontor Vesselsgade 24, 1., N. Telf. Nora 141. Form. A. Chr. Eskildsen, Kasserer Ch. Christensen, Jagtvej 102, 3., L.

Brænderiarbejdernes Afdl. Form. J. C. Andersen, Estlandsgade 12 A, 3. B. Kass. Jens Jakobsen, Egilsgade 55, 2. B.

Brødkuskenes Afdl. Form. H. Jensen, Horsensgade 16, 3. Ø. Tlf. Øbro 3316 v. Kasserer Jacob Jensen, Guldborgvej 37, 1. F.

Budenes Organisation: G. Madsen, Dannebrogsgade 36, St. Kasserer: Jul. Sindt, Eskildsgade 38, 2. Kontor Dannebrogsgade 36, St. Telf. Central 14,721.

Chaufførernes Afdl. Form. Th. Pedersen, H. C. Andersensgade 10, St., K. Telf. Byen 700. Kasserer V. Petersen, Adr. Kontoret.

Cokes- & Saltværksarb. Afdl. Form. Frd. Hansen, Saxogade 31, 3. Telf. Vester 2831 x. Kasserer A. Angelsø, Heimdalsgade 11, 2., L.

Fabrikarbejdernes Afdl. Form. Chr. Gram, Kontor Blaagaardsgade 4 A, N. Telf. 3404. Kasserer Axel Andersen, sammesteds.

Film- & Forlystelsesfunktionærernes Forbund: Form. Th. Lindberg Pharsen, Telf. V. 1326 v, Skydebanegade 7, 1., B. Kass. Poul Brandt, Ægirsgade 46 A. 4., L.

Frederiksberg komm. Arbejdsmænds Org. Form. L. P. Andersen, Folkvarsvej 3 A, St., F. Kass. N. P. Jensen, Nyelandsvej 59, 3., F.

Garveri-, Hud- og Skindarbejdernes Forbund: Form. Johannes Nielsen, Nørre Søgade 29, 1., K. Telf. 9961. Kasserer Peter Olsen, Jægersborggade 30, 1., L.

Hotelfunktionærernes Afdl. Form. Lauritz Heiberg, Dannebrogsgade 14, 3., B. Kasserer M. Ferslev, Bustrupsgade 9, 4., V. Telf. Vester 1309 v.

Hærens og Flaadens Afdl. Kontor: Kristianshavns Voldgade 1, 1., C. Telf. Byen 425 y. Form. A. Jensen, Prinsessegade 73 B, 3., C. Kass. H. Rasmussen, Adr.: Kontoret.

Isoleringsarbejdernes Afdl. Arthur Nielsen, Thorsgade 14, 4. Kasserer Vald. Rasmussen, Benzonsvej 38, St. th., F. Tlf. Taga 39 y.

Jord- og Betonarbejdernes Afdl. Form. Niels Rasmussen. Kontor Kapelvej 55, N. Telf. 3496. Kass. Jens P. Larsen, sammesteds.

Jærnbanearbejdernes Afdl. B. Form. H. Petersen, Solitudevej 10, 4., N. Telf. Nora 2784 y. Kass. P. Jensen, Sofie Brahesallè 2, 2., S.

Jærnbanearbejdernes Afdl. M. Form. H. P. Hansen, Victoriagade 30. Kass. V. Knudsen, Kurlandsgade 16, 1., S.

Jærnbanearbejdernes Afdl. T. Form. Chr. Pedersen, Sundevedsgade 33, 4., V. Kasserer: H. C. Henriksen, Reberbanegade 10, 3., S.

Kastrup: Afdelingens Kontor: Kastruplundsgade 11. Telf. Kastrup 18. Form. S. Nielsen, Maglebylille, Strandvej. Kass. Johannes Schach, Havnevej 4, 1., Kastrup.

Kuskenes Fællesforbund. Form. Chr. Madsen, Larslejstræde 1, K. Telf. 5640, privat Slotsgade 6, 2., N. Kass. Chr. Andersen, Dannebrogsgade 18, 1., V.

Københavns Banegaardes priv. Arbejderes Afdl. Form. N. P. Andersen, Oehlenschlægersgade 35, 5., B. Kasserer: Jens Hansen. Hedebygade 5, 1. tilh., V.

Lager- og Pakhusarbejdernes Afdl. Form. Robert Nielsen, St. Hansgade 4, St., N. Telf. C. 10,147. Kass. Johs. Hempel, Korsgade 49, 3., N.

Marmor- og Granitslibernes Fagforening. Form. N. Pehrson, Ll. Marstrandsvej 6, 4., Ø. Kasserer: P. Olsen, Østerbrogade 57 N. 31, 1., Ø.

Mælkeriarbejdernes Afdl. Form. Kr. Højlund, Godthaabsvej 56, F. Telf. Godthaab 132 y. Kass. M. Rasmussen, Holger Danskesvej 84, 2., F.

Vagtfunktionærernes Afdl. Form. H. P. Lauritzen, Nygade 6, St., Valby. Kass. L. J. Valdemar, Rørholmsgade 18, Kld., K.

Oliemøllernes Afdl. Form. Sofus Larsen, Aarhusgade 80, 4., Ø. Telf. Øbro 1054 y. Kasserer C. Jensen, Tyrolsgade 13, 3., S.

Post- og Toldvæsenets Ekstraarbejdere. Form. A. Christiansen, Østergaards Allè 1, Valby. Tlf. Valby 1011. Kass. Thyge Petersen, Sønder Boulevard 131, 3.

Remissearb. Fællesafdl. Form. O. F. V. Heintze, Valdemarsgade 46, B. Telf. Vester 126 y. Kass. C. Rasmussen, Danmarksgade 13, V. — Københavns Afdelings Formand: O. F. V. Heintze. Kasserer C. Jakobsen, Danmarksgade 8, 1., V.

Renovationsarb. Afdl. Form. A. Th. Henriksen, Holmblads Boulevard 1, 1. Kass. Chr. Jensen, Jægersborggade 16, 2.

Sandlossernes Fagforening. Form. og Kass. J. P. Johnsen, Skanderborggade 2, 3., Ø.

Støberi- og Maskinarbejdsmændenes Afdl. Form. C. Brun, Admiralgade 22, 1., K. Telf. 5170. Kass. C. Madsen, Overgaden o. V. 54, 1., C.

Sukkerhusarbejdernes Fagforening. L. Petersen, Gunløgsgade 60, 2., B. Telf. Sundby 2536 x. Kasserer Peter Jensen, Kronborggade 5, 2., L.

Tagpaparbejdernes Afdl. Form. Carl Hegelund, Ryesgade 66 B, 1. Sal, Ø. Telf. Nora 3042 u. Kass. C. Villumsen, Flensborggade 2, 1., B.

Tgelværksarb. Afdl. Ole Christensen, Jernbanevej 55, Gentofte.

Toldbodarbejdernes Fagforening. Form. C. O. Rød, Fischersgade 21, 1., S. Kass. Th. Sundstrøm, Visbygade 8, St., Ø.

Trælager- og Pladsarb. Afdl. Form. Johannes Østrup, Holger Danskesvej 31, 5., F.

Vejerassistenternes Fagforening. Form. Carl Hansen, Ndr. Frihavnsgade 99, 3., Ø. Kass. H. Schou, Nansensgade 68, 2.

Øl- og Mineralvandsarb. Afdl. Form. L. P. Olsen, H. C. Andersensgade 14, 1.

JYLLAND OG FYN:

Aabenraa. Hans Henrichsen, Vestergade 14.

Aalborg A. T. Høpfner, Søndergade 38. Tlf. 1337.

Aalborg C. Jens Pedersen, Nygade 11, Vejgaard, Aalb.

Aalborg F. Jens Tranholm, Østergade 33, Vejgaard, Aalborg. Tlf. 2380.

Aalborg H. N. C. Larsen, Nyhavnsgade 20.

Aalborg K. M. Bærentsen, Søndergade 58, 1., Aalborg. Telf. 2380.

Aalbæk. Jørgen Højbierg, Napstjert pr. Jerup.

Aalestrup. Jacob Uldbjerg, Aalestrup.

Aarhus A. Johannes Kortsen, Kristiansgade 27. Tlf. 2073. (Privat: Sølystgade 38).

Aarhus C. Aksel Jensen, Sølystgade 45.

Aarhus F. Chr. Christensen, Falstersgade 47, 2.

Aarhus H. Anders Mikkelsen, Bylowsgade 7, 1.

Aarhus J. Hans Larsen, de Mezasvej 3, 3.

Aarhus J. B. J. Nielsen, Tangen 12—14.

Aarhus Komm. Bernt Jensen, Falstersgade 31, 1.

Aarhus K. J. Fogh Mortensen, Studsgade 20, 1. Tlf. 3278.

Aarhus M. P. Lægs, Ny Munkegade 79.

Aarhus O. M. Nielsen, Læssøgade 47, 1.

Aarhus St. P. Thorendahl, Vestergade 25 A, 2. S. o. G.

Aars. Oluf Hansen, Aars.

Agerbæk. A. Andersen, Agerbæk St.

Agersted. Paptækker Laurits Jensen, Agersted.

Agger. Peter Vinge, Agger pr. Vestervig, Jyll.
Alheden: Jens Vium Mikkelsen, Haardal pr. Frederiks St.
Ansager. Martin P. Marcussen, Ansager St.
Aidt. Joh. O. Kjær, Vejerslev pr. Thorsø.
Arden. Jens P. Jensen, Arden pr. Arden St.
Asaa. Laurits Larsen, Asaa.
Assens, Fyn. Laurits Petersen, Ramsherred 47. Telf. 148.
Assens, Jyll. Karl Jensen, Assens pr. Mariager.
Avning. Kristian Andreasen.
Baistrup. A. Nielsen, Baistrup pr. Tinglev.
BederM-alling. Andreas Petersen, Malling.
Bjergby-Mygdal. Senius Christensen, Lille Dalsgaard, Mygdal, Over Bjergby.
Bjerringbro. Aage Jensen, Bjerringbro.
Blaahøj. Mads Madsen, Blaahøj pr. Blaahøj St.
Bogense. Chr. Kristiansen, Adelgade 57, 1.
Borris. Chr. Bondsgaard, Borris.
Brabrand. Marius Jensen, Brabrand.
Brahetrolleborg Skovarbejdere. Skovarbejder Rasmus Sølyst, Mellemhaverne pr. Haagerup.
Bramminge. P. Petersen, Østergade.
Brande. Chr. Olesen, Nørregade. Telf. 162.
Breininge: Niels Kristensen, Spjald St.
Brovst: Chr. P. Christensen, Brovst St.
Bryrup. V. Frost, Bryrup St.
Brædstrup. Larvid Lauersen, Favling pr. Brædstrup.
Brønderslev. Laurits Larsen, Grønnegade 21.
Brørup. L. Gaarde, Brørup St.
Bylderup. Peter Jensen, Jejsing.
Bække. Herman Nielsen, Bække.
Bælum. Anders Petersen, Lille Brøndum, Bælum St.
Daugaard. Jens Frandsen, Assendrup Mark pr. Daugaard St.
Durup. Niels Mølgaard, Durup.
Dybvad. Jens Hansen, Dybvad.
Ebeltoft. O. Olsen, Nedergade.
Ejsing. Jørgen Chr. Nielsen, Geddal, Ejsing pr. Vinderup.
Ekensund. Vilh. Mohr, Ekensund.
Esbjerg. J. H. Ravn, Danmarksgade 45. Telf. 108. Kontortid 9—12 og 3—7.
Faaborg. Erik Pedersen, Sandegyde 67.
Faarup. Niels Peder Petersen, Teglværket, Faarup St.
Faistrup. Robert Jensen, Faistrup pr. Mundelstrup.
Ferring. Jens Andersen, Ferring pr. Bonnet.
Fredericia A. Ole Olsen, Kongensgade 31. Telf. 77.
Fredericia F. J. C. Ejlersen, Luthersgade 15.
Fredericia H. Th. Holm, Jyllandsgade 72.
Fredericia K. J. P. Stephansen, Hanerup pr. Fredericia.
Frederikshavn A. J. C. M. Vesterskov, Tuxensgade 6.
Frederikshavn H. Chr. Jensen, Svendehjemmet.
Fussingø. Anker Axelsen, Aalum pr. Randers.
Galten. Niels Lyngfeldt.
Give. J. P. Jensen, Give.
Gjern. Las Lassen, Gjern pr. Gjern St.
Gjesten. Marius S. Nissen, Øster Gjesten pr. G. St.
Gjøl-Øland. Marinus Jacobsen, Gjøl pr. Gjøl.
Gjørding. Andreas Nissen, Gjørding By, Gjørding St.
Glamsbjerg. Anders Chr. Andersen, Gammerup pr. Glamsbjerg.
Glatved. Marius Mikkelsen, Balle.
Glejbjerg. Jens F. Nielsen, Terpling pr. Glejbjerg.
Graasten. Peter Gørrigsen, Graasten.
Grenaa. J. P. Petersen, Storegade 23.
Grindsted. Th. Høeck-Andersen, Grindsted.
Grønbjerg. N. P. Sørensen, Vesterled, Filskov.
Haasum. Kristian Hougaard, Haasum pr. Skive.
Haderslev. Fr. Hoppe, Bøndergaarde 15, Haderslev.
Hadsten. Kristen Andersen, Vinterslev, Hadsten.
Hadsund. Kristian Jensen, Ny Skolegade, Hadsund. Telf. 173.
Hammel. P. S. Dyhr, Hammel.
Hammershøj. Ole Jensen, Sønderbæk pr. Faarup.
Hampen. Anders Rasmussen, Arritskov pr. Hampen.
Handsted-Lundum. Adolf Christensen, Handsted pr. Horsens.
Harboøre. Johs. Madsen, Harboøre.
Harlev. Jens Røgen, Fremlav pr. Harlev.
Hasle, Jyll. H. M. Mathiasen, Hasle pr. Aarhus.
Haslund-Ølst. Martinus Jensen, Ølst pr. Randers.
Hee. Jens Lauridsen, Hee, Jylland.
Herning. Jens Jensen, Bethaniagade 20. Telf. 462.
Hinnerup. Martin Pedersen, Hinnerup.
Hirtshals. Ole P. Petersen, Hirtshals pr. Hjørring.
Hjallerup. Anton Christensen, Paghsgade.
Hjerm. Johan Christensen Hjerm.
Hjørring. Otto Thomsen, Nr. Torv 4.
Hobro. M. N. Lynnerup, Adelgade 73.
Holstebro A. Chr. Strømvig. Vesteralle.
Holstebro K. N. Dalgaard, Enghavevej.
Holstebro St. Chr. Lauritsen, Skjernvej.
Holsted. Emil Svendsen, Holsted By, Jyll.
Hornslet. J. Laursen, Hornslet Mark, Hornslet.
Horsens A. Jens Jensen, Karolinelundsvej 5.
Horsens H. J. A. Jensen, Nørregade 51.
Horsens K. Peder Pedersen, Smedegade 36, 1.
Houlbjerg. Lauritz Laursen, Houlbjerg pr. Lauenbjerg.
Hovedgaard. Jørgen P. Nielsen, Hovedgaard St.
Husby. Rasmus J. Hansen, Tybrund pr. Eiby St.
Hvornum. Andreas Hansen, Hvornum pr. Hobro.
Højslev. Jens Poulsen, Højslev.
Ikast. Martin Andersen, Vaadde pr. Ikast.
Juelsminde. Anton Nielsen, Teglværket, Juelsminde.
Karup. Chr. Grove Jensen, Karup.
Kerteminde. Chr. Mogensen, Søndergade 56.
Kjellerup. Frederik Overgaard, Kjellerup.
Kolding A. Frants Thomsen, Stejlbjergvej 30, Kolding. Telf. 305.
Kolding H. S. P. Sørensen, Schørringsvej 12, 1., Kolding.
Kolind. S. P. Sørensen, Kolind.
Kongerslev. Karl Nielsen, Kongerslev, Jyll.
Kristiansfeld. Chr. Spættmann, Tyrstrup pr. Kristiansfeld.
Kvissel. Godtfred Andersen, Øster Holmen pr. Kvissel.
Langaa. Martin Drejer, Langaa.
Laurberg. M. Nielsen, Laurberg.
Laven. Anton Frank, Linaa Mark pr. Laven.
Lem. Gert Grøngaard, Lem pr. Skive.
Lemvig. Jens Dalgaard, Rødvang, Vangevej, Lemvig.
Lunderskov. J. A. Jacobsen Lunderskov.
Lysbro. Jens Kr. Nielsen. Evaldsvej 25, Silkeborg.
Løgstør. Karl Grønning, Vægtergade.
Løgumkloster. Vejmand August Rasmussen, Markedspladsen 81, Løgumkloster.
Løkken. Hans Eskildsen, Løkken.
Løsning. Anton Andersen, Rimmerslund Mk. pr. Hedensted.
Mariager. Chr. Mikkelsen, Vestergade.
Middelfart. H. C. Skov, Odensevej 62.
Moselund. M. Kjeldsen, Engesvang.
Mou. Sophus Jacobsen, Mou, Jyll.
Mønsted: Peter Knudsen, De jydske Kalkværker, Sparkær.
Mørke. Anton Rasmussen, Mørke.
Nibe. F. Fagersen, Tyvdalsgade, Nibe.
Nimtofte. Niels Sancko, Nimtofte St.
Nyborg. C. Larsen, Vestervoldgade 6. Telf. 486.
Nykøbing, Jyll. A. J. C. Christensen, Refshammer pr. Nykøbing.
Nykøbing. Jyll. F. Otto P. Aggerholm, Skovgade 6.
Nørager. Ejner Nielsen, Grynderup, Nørager St.
Nørre Aaby. Jens Hansen Jensen, Nr. Aaby St. Telf. 133.
Nørre Sundby A. Niels Villadsen, Ryesgade 3. Telf. 1582. Kontortid: 12—1 og 6½—7½.
Nørre Sundby H. Th. Jensen, Nørregade 24, Nørre Sundby.
Odder. N. P. Nielsen, Holsteinsgade 9.
Odder Skovarb. Søren Rasmussen, Fillerup pr. Odder.
Odense A. Carl Larsen, Ramsherred 15. Telf. 3813.
Odense C. Jacob Hansen, Vesterbro 99.
Odense F. C. Mathiesen, Frederiksgade 46, 1.

Odense G. P. Rasmussen, Enighedsvej 2, Odense.
Odense H. Anders Jensen, Slotsvej 4.
Odense Komm. Hans Rasmussen, V. Stationsvej 38, Odense.
Odense K. P. Jensen, Jens Bentsensgade 10, 1.
Odense M. Chr. Jensen, Kanslergade 5, 1. Sal.
Odense S. P. F. A. Petersen, Vesterbro 112, 3 Sal tv.
Odense St. A. Larsen, Hannerupgaardsvej 51, 1. Telf. 3379.
Onsild. C. Nørgaard, Kongsvaddalen pr. Onsild.
Ormslev. Chr. Christensen, Hørring St.
Oue. Vald. Mikkelsen, Oue pr. Hobro.
Over Jerstal. Carl Enevoldsen, O. Jerstal, Sdr. Jyll.
Oxbøl. Karl Hygum, Vrøgum.
Pandrup. C. M. Pedersen, Bleggrav pr. Kaas St.
Pindstrup. Niels Bach, Ringsø pr. Pindstrup.
Randers A. S. Simonsen, Viborgvej 18, St. Telf. 2296.
Randers F. N. Christensen, Danmarksgade 13, 3.
Randers J. S. A. Nielsen, Nørrebrogade 70.
Randers K. P. C. Nielsen, Kirkegade 16. Telf. 1571.
Randers M. Chr. Jensen, Andelsboligforeningen, Nordostvej St. B. Randers.
Ranum. Søren Sørensen, Ranum.
Ribe. Jørgen Johansen, Præstegade 390, Ribe.
Ringe. Johs. Hansen, Villavej.
Ringkøbing. M. B. Mogensen, Smedegade 11.
Rudkøbing. Jens Johansen, Bellevue, Rudkøbing.
Ry. A. Rasmussen, Hjørsbæk pr. Ry St.
Ryomgaard. Søren S. Jensen, Kaarupskov pr. Ryomgaard St.
Rødding. Søren Kr. Kristiansen, Rødding Hede pr. Skive.
Rønbjerg. Rs. Carlsen, Hvide Mose, Vinderup.
Seest. Knud Jensen, Seest pr. Kolding.
Silkeborg A. Carl Jensen, Valdemarsgade 33.
Silkeborg St. Mads Madsen, Skolegade 40.
Sindal. Vald. Rasmussen, Nørregade 65.
Skaade. Niels Hamann, Skaade pr. Aarhus.
Skagen. Albert Jørgensen, Gasværket, Skagen.
Skanderborg A. Høier Maltesen, Banegaardsvej 10.
Skanderborg St. Erik Hansen, Vesterskovgade.
Skarehage. Kristian Sørensen, Ejerslev, Nykøbing M.
Skelund. H. P. Hansen, Veddum pr. Veddum St.
Skive A. Johannes Mortensen, Thinggade 20. Tlf. 107.
Skive K. Iversen, Vestergade 18.
Skjern. Chr. Skaarup, Østergade 46.
Skjød. Jens Olesen, Sønderskov pr. Hammel.
Skovarbejderne. Magnus Stobberup, Dagnæs pr. Horsens.
Skærbæk. Chr. Mærsk, Skærbæk.
Skørping. Anders Sørensen, Skørping St.
Sorring. N. M. Sørensen, Sorring pr. Toustrup.
Sparkær. Niels Chr. Jeppesen, Sparkær St.
Stenderup. S. Sørensen, Stenderup.
Stenstrup. Anton Pedersen, Kirkeby pr. Kirkeby St.
Stenvad. C. M. Jokumsen, Stenvad St.
Stevn. Karl M. Christensen, Ringelvig pr. Hadsund.
Stevnstrup. Peder Olesen, Stevnstrup.
Stilling. A. Andersen, Stilling St.
Stoholm. Kr. Balling, Stoholm.
Struer. N. P. Iversen, Vestergade 57.
Støvring. Laurids Larsen, Støvring.
Svendborg. Chr. Mikkelsen, Dronningholmsvej 51. Tlf. 457.
Svendstrup. Johan Emanuel Eliasen, Svendstrup.
Svindinge. Johs. Madsen, Svindinge pr. Øxendrup.
Sæby. A. C. Nielsen, Søndergade 15, Sæby.
Søby-Sall. M. Truust, Sall pr. Sall.
Sønderborg. J. Philipsen, Fagforeningshuset, Bjerggade 7.
Sdr. Felding. Gustav Lindeberg, Sdr. Felding.
Sønder Omme. Oluf Pedersen, Baggersgaard, Hoven pr. Tarm.
Sdr. Stenderup. Jens Hansen, Sdr. Stenderup, Varnmark.
Taars. Lars Chr. Larsen, Taars By pr. Taars.
Tange. Niels Chr. Jensen, Sahl pr. Bjerringbro.
Tarm. Antonius Caspersen, Tarm.
Tavlov. Karl Vilhelmsen, Sdr. Vilstrup pr. Eltang.
Thisted. Chr. Iversen, Kastet 25.
Thorsager. Anton Jensen, Thorsager.
Thorsø. Jens Jensen, Apdrup pr. Thorsø.
Tilst. Nikolaj Lajer, True Mark pr. Mundelstrup.
Tinglev. Peter Lunding, Kliplev.
Tinning. Niels Mikkelsen, Foldby Hede pr. Hinnerup.
Tistrup. Basyld Dimedink, Tistrup.
Toustrup. Albert Nielsen, Toustrup pr. Toustrup St.
Tranbjerg. G. Møller, Sleth pr. Tranbjerg.
Troldhede. Hans Michaelsen, Troldhede.
Trustrup. Kristian Andersen, Lund pr. Trustrup.
Tylstrup. Karl Larsen, Ved Kroen, Tylstrup.
Tyregod. Martinus Laursen, Tyregod.
Tønder. Ernst Clausen, Allègade 3.
Tørring. Aage Petersen, Tørring St.
Udbyneder. Kr. Sørensen, Havndal St.
Uggelhuse. Chr. Jensen, Langkastrup Mark pr. Uggelhuse.
Ulstrup. Marius Sørensen.
Vamdrup. Rasmus Andersen, Havnegade 4.
Varde. C. S. Christensen, Nørrevoldgade.
Vejen. Jens Chr. Jensen, Banegaardsvej.
Vejle A. Mads Madsen, Gl. Havn 20.
Vejle F. Jens Nielsen, Gl. Havn 36. Telf. 1585.
Vejle K. Chr. Dahl Hansen, Ribevej 16, 1.
Vejle M. Aksel Nielsen, Koldingvej 40.
Viborg. M. D. Jensen, Skottenborg 1.
Viby, Jyll. Jens Olsen, Viby Terp, Viby, Jyll.
Vigerslev. Rasmus Jørgensen, Bredbjerg pr. Langesø.
Vildbjerg. Mads Madsen, Vildbjerg.
Vinderup. Karl Jeppesen, Nørregaardsvej, Vinderup.
Vojens. Jørgen Beck, Vojens.
Voldby. Niels A. Nielsen, Voldby pr. Hammel.
Voldum. Kristian Hansen, Aarslev, Randers.
Volstrup. Chr. Jensen, Volstrup Hede pr. Sæby.
Vorbasse. Poul Christensen, Sønderhede pr. Vorbasse St.
Vraa. Jacob Larsen, Østergade, Vraa.
Værum-Ørum. Kr. Lykke, Værum pr. Randers.
Ølgod. S. Axelsen, Ølgod St.
Ørnhøj. Chr. Cedergren Beck, Grønbjerg.
Ørting. Jens Joh. Jensen, Ørting Mose pr. Odder.
Øster Vraa. Niels Kristensen, Øster Vraa.

SJÆLLAND OG ØERNE:

Aakirkeby. A. Paasche, Skolegade. Aakirkeby.
Allinge-Sandvig. Niels Andersen, Nygade, Sandvig.
Asnæs: Marius Petersen, Aasevang pr. Asnæs.
Ballerup. Niels Lindsøe, Skovvejen.
Birkerød. Fr. Nielsen, Skovgaarden, Birkerød.
Bloustrød. Anders Andersen, Bregnerød pr. Birkerød.
Bornh. Skovarb. Hans Westh, Nydamshus pr. Aakirkeby.
Borup. Emil Andersen, Vogterhus 32, Borup.
Esrom. N. P. Nielsen, Tumlinghus pr. Esrom.
Faxe. Chr. Johannsen, Rønnedevej.
Faxe Ladeplads. Herluf Hansen, Fuglsang, Faxe Ladeplads.
Fensmark. Fr. Petersen, Kalkerup pr. Olstrup St.
Fredensborg. Hans Rasmussen, Langerød, Fredensborg.
Frederikssund. Hans St. Larsen, Lundevej. Tlf. 206.
Frederiksværk. P. Larsen, Parallelvej. Telf. 166.
Gadevang. Jens Jensen, Gadevang, Hillerød St.
Glostrup. Th. Hansen, Sydvestvej 23.
Glumsø. Anders Petersen, Glumsø Præstemark, Glumsø.
Grænge. Lauritz Martinsen, Grænge pr. Grænge St.
Græsted. Th. Carlsen, Gilleleje.
Gudhjem. Hans Jensen, Gudhjem, Bornholm.
Gørlev. Peder Pedersen, Rye pr. Gørlev.
Gørslev. P. Johansen, Gørslev Nyvang, Østervang St.
Haarlev. Lars Nielsen, Haarlev pr. Haarlev St.
Hasle, Bornholm. Jens Espesen, Degnekrogen, Clemens pr. Hasle, Bornholm.
Haslev. Vald. Jørgensen, Kirkepladsen, Haslev.
Havdrup. Hans Poulsen, Havdrup.
Hedehusene. Lars Petersen, Fabriksvej, Hedehusene.
Helsingør A. Chr. Thelin, Klostergade 2.
Helsingør F. C. C. Petersen, Nygade 1.
Helsingør S. L. P. Poulsen, Sudergade 13.

Herfølge. Hans Madsen, Svansbjerg pr. Køge. Telf. Herf. 65.
Herlufmagle. Frede Larsen, Gelsted pr. Herlufmagle.
Hillerød. H. P. Jensen, Østergade 2. Tlf. 312.
Holbæk. Carl V. Jensen, Holbæk.
Holeby. Fr. Hansen, Thorslunde pr. Holeby. Tlf. 37.
Hvalsø. Niels Larsen, Nr. Hvalsø pr. Hvalsø.
Hørsholm. Thorvald Andersen, Dronningevej 20, 2.
Hørve. Jens Zachariasen, Hørve Lillevang pr. Hørve.
Ivigtut: Simon Peter Jensen, Kryolitarbejder, Ivigtut, Grønland.
Jyderup. P. Andersen, Teglværksvej, Jyderup St.
Jydstrup. Hans Fr. Petersen, Jydstrup pr. Ringsted.
Kallundborg. Rasmus Laursen, Baggraven 3, 2.
Karise. Jens Kristensen, Karise Overdrev, Karise St.
Knabstrup. Jørgen Marcussen, Knabstrup Teglværk, Knabstrup.
Kongsted. Rud. Nielsen, Svenderup pr. Rønnede.
Korsør. Aksel Carlsen, Taarnborgvej 3.
Køge A. N. P. Hansen, Nørregade 36, Køge.
Køge G. P. Madsen, Søvang pr. Køge.
Køge K. Jens Madsen, Bygaardsstræde 6, Køge.
Langebæk. Emilius Rasmussen, Langebæk pr. Langebæk St.
Lyderslev. Stockholm Petersen, Lyderslev pr. Storehedinge.
Lyngby. Hans J. Sonberg, Jernbanevej 5.
Lynge. Nicolai Larsen, Lynge By pr. Lynge St.
Maarum. Hjalmar Hudeberg, Maarum.
Maribo. Chr. Larsen, Birgittevej 6. Telf. 136.
Møen. L. P. Jørgensen, Fabriksgade, Lendemark, Stege.
Mørdrup. P. Schack, Kongevej 28, Helsingør.
Nexø. Jens Hansen, Nyboder.
Nivaa. Jørgen Jørgensen, Sletten, Humlebæk.
Nykøbing F. Thorvald Rasmussen, Lollandsgade 6.
Nykøbing Sj. J. Chr. Sørensen, Ahlgade 39, Nykøbing Sj.
Nysted. H. C. Madsen, Østergade 7.
Nærum. Skovløber P. Josephsen, Vesselsmindeporten pr. Nærum.
Næstved. Frands Petersen, Amtmandsgade 9.
Nørre Alslev. Karl A. Jensen, Eskildstrup.
Odsherred. V. Nauta, Kildehusene pr. Nykøbing Sj.
Ousted. Niels Nielsen, Gulbæk, Ny Ousted pr. Lejre.
Præstø. Ole Chr. Petersen, Grønnegade 151.
Refsnæs. Niels Beck, Refsnæs Teglværk pr. Kallundborg.
Ringsted. Vilh. Andersen, Søndergade. Telf. 421.
Roskilde. Axel Petersen, Støden 5. Telf. 813.
Ruds-Vedby. Georg Mikkelsen, Tindinge Bakke pr. Ruds-Vedby.
Rødby. Aage Mogensen, Bogalleen 14, Rødby.
Rødvig. J. F. Hansen, Havnlev pr. Rødvig.
Rønne. Helfred Nielsen, Ny Østergade 40.
Samsø. Frantz Rasmussen, Ballen pr. Koldby.
Sierslev Jakob Jakobsen, Ringe pr. St. Hedinge.
Skelskør. Anders Jensen, Ahlgade.
Skævinge. Fritz Madsen, Skævinge.
Slagelse A. Vilh. Brodersen, Bredegade 44.
Slagelse F. Jens P. Andersen, Kallundborgvej 7. Telf. 424.
Sorø. A. P. Christiansen, Søndergade 18. Telf. 309.
Stenlille. J. P. Johansen, Stenlille, Stenlille St.
Storehedinge. Jens Frandsen, Østergade.
Strøby. P. Frandsen, Holtug pr. Storehedinge.
Stubbekøbing. Chr. Hansen, Carlsfeldtvej.
Svaneke. Karl Jørgensen, Hullebakken, Svaneke.
Svinninge. Hans V. Christiansen, Svinninge.
Taarnborg. Chr. Hansen, Halseby pr. Korsør.
Taastrup. Niels Nielsen, Thorslunde pr. Taastrup.
Thoreby. H. J. Rasmussen, Thoreby pr. Flintinge.
Thorkildstrup. Vald. Hansen, Thorkildstrup pr. Roskilde.
Thureby. H. P. Jørgensen, Skrodsbjerg pr. Thureby.
Tikøb. Chr. Petersen, Risby pr. Tikøb.
Tingsted. Fr. Rasmussen, Thingsted St.
Tølløse. Peter Rasmus Petersen, Tølløse St.
Vejby-Tibirke. Jørgen Villumsen, Ørby pr. Helsinge.
Vemmelev. Carl Jensen, Forlev.
Vemmetofte. A. P. Petersen, St. Thorshøje pr. Fakse.
Viby, Sj. Peder Hansen, Øster Syv, Viby St., Viby Sj.
Viskinge. Karl Kristian Petersen, Viskinge Mark, Værslev St.
Villingebæk. William Olsen, Villingebæk, Dronningemølle.
Vordingborg. August Larsen, Strandgade 6. Telf. 313.
Værløse. Anders Simonsen, Lille Værløse.
Væggerløse. N. L. Nielsen, Højet pr. Væggerløse.

HOVEDBESTYRELSESMEDLEMMER & SEKRETÆRER.

Valgt af den samlede Kongres.

Formand: M. C. Lyngsie, H. C. Andersensgade 14, Kbh. K. Telf. 2140.
Hovedkasserer Johs. Sørensen, H. C. Andersensgade 14, Kbh. K. Telf. 2140.
Sekretær Chr. Sørensen, H. C. Andersensgade 14, Tlf 2140.
Forretningsfører Hans Nielsen, Løkkegade 27, Aalborg. Telf. 1515.
Forretningsfører Axel Olsen, N. Fasanvej 251, L. Tlf. Taga 1137 x.
Forretningsfører Valdemar Petersen, Ivar Hvidtfeldsgade 8, 1. Aarhus. Tlf. 1948.

København og Omegn:

Forretningsfører Sophus Mortensen, Kontor: H. C. Andersensgade 14, 1., K., Telf. 2140 (privat Nora 3212). Th. Pedersen, H. C. Andersensgade 10, K., Telf. Byen 700. Niels Rasmussen, Kapelvej 55, N. Telf. 3496. C. Brun, Admiralgade 22, 1. Tlf. 5170. J. C. Andersen, Estlandsgade 12 A, 3., B. — **Man bedes erindre, at Postdistriktets Bogstav altid skal vedføjes paa Breve.**

Jylland og Fyen:

Forretningsfører Carl Drejer, Nyelandsvej 37, 2., Kbh. F. Telf. 11,240. J. H. Ravn, Danmarksgade 45, Telf. 108, Esbjerg. N. C. Larsen, Nyhavnsgade 20, Aalborg. Chr. Mikkelsen, Dronningholmsvej 51, Telf. 361, Svendborg. Johs. Kortsen, Kristiansgade 27, Aarhus. Tlf. 2073, Aarhus.

Sjælland og Øerne:

Forretningsfører Jens Larsen, Kildemarksvej 12, Telf. 209, Næstved. Viceforretningsfører H. P. Jensen, Østergade 2, Telf. 312, Hillerød, Vilh. Brodersen, Bredegade 44, Slagelse. Andr. Nielsen, Paradisgade 10, Rønne, Bornholm. Axel Petersen, Støden 5, Telf. 813, Roskilde.

Sekretærer:

Georg Hansen, Niels P. Hansen, Otto Jespersen, Peter Johansen, N. C. Christensen og L. P. Olsen, H. C. Andersensgade 14, St. Telf. 2140.

Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark.

Formand Johannes Nielsen, Nørre Søgade 29, København K. Telf. 9961.

Samtlige Afdelinger er tillige Afdeling af »Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark«. Der er i alle disse Afdelinger oprettet Arbejdsanvisningskontorer med Kontrol og Udbetaling af Understøttelse til Kassens arbejdsløse Medlemmer.

Forretningsfører for Kvindeligt Arbejderforbund: Fru S. Rasmussen, Blaagaardsgade 21, København N. Telf. 5123. — Landarbejderforbundet: Forretningsfører Oskar Levinsen, Willemoesgade 54, St. Telf. 13,338. — Forretningsfører for »Svensk Grov- och Fabriksarbetareförbundet«: Janne Jönsson, Forbundsekspedition, Barnhusgatan 16, 3., Stockholm, Telf. »Riks« 8690. Telegr.-Adr.: »Grovarbetaren«. — Formand for Norsk Arbejdsmands Forbund: Elian Volan, »Folkets Hus«, Kristiania, Telf. 380, Telegr.-Adr.: »Arbejdsmanden«. — Suomen Tehdas-ja sekatyöväen liitto (Finsk Arbejdsmandsforbund), Cirkuskatu 5, Helsingki (Helsingfors). — Østrigs Fabrikarbejderforbund: A. Schrammel, Gumpendorferstrasse 62, Wien. — International Arbejdsmandssekretariat: Sekretær Aug. Brey, Nicolaistrasse 7, 2., Hannover, Telf. 3002 (tillige Formand for Tysk Fabrikarbejderforbund).

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 3 | 11. Maj | 1921 | 26. Aarg.

Jernfabrikanterne laver Kunster.

De forsøger at blæse baade Dansk Arbejdsmandsforbund og Arbejdsgiverforeningen paa Næsen.

Vort Forbund griber straks Offensiven og lader vore Folk standse Arbejdet Fredag Aften den 6. ds.

Forligsmandens Forslag af 25. f. M., der for Jernfabrikanternes Vedkommende gik ud paa, at der om vore Medlemmers Lønforhold skulde føres »fri Forhandling«, og hvis vi ikke enedes, skulde det eventuelle Afdrags Størrelse afgøres af et særlig nedsat Nævn, følte s ganske naturligt af Jernindustriens ledende Mænd som et knusende Nederlag; thi sligt havde Jernindustriens gamle Kamphaner aldrig været udsat for før, at de skulde lade Lønningerne afgøre af Trediemand. Deres Ekspedering af Lockoutens Ophævelse var derfor sur og modvillig, og vort Hovedkontor modtog da ogsaa Tirsdag og Onsdag en Række Klager fra vore Afdelinger over, at da de mødte paa Arbejdet hos Jernfabrikanterne, fik de forskellige Steder den Besked, at det var meget godt, men Lønnen var nedsat nogle Steder med 20 a 30 Øre o. s. v., og andre Steder var Akkorderne reduceret med indtil 40 à 50 % og saa fremdeles.

Vort Hovedkontor samlede øjeblikkelig en Buket af disse Klager, og sendte straks den 3. Maj Jern- og Metalindustriens Sammenslutning en saalydende Skrivelse:

Genpart.

Dansk Arbejdsmandsforbund den 3. Maj 1921.
Hovedkontoret.

Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark,
Nørre Voldgade 30, K.

Vi har i Løbet af i Gaar og i Dag her paa vort Forbunds Hovedkontor modtaget en hel Række Klager fra forskellige af vore Afdelinger over, at Medlemmer af Jern- og Metalindustriens Sammenslutning nægter at hæve Lockouten overfor Dansk Arbejdsmandsforbunds Medlemmer, eller ganske uberettiget, stiller Krav om, at vore Medlemmer skal indgaa paa forskellige Reduktioner som Betingelse for, at de igen kan faa Lov at arbejde.

Vi forstaar det ikke; thi Dansk Arbejdsgiverforening har i Brev af 27. f. M. til De samvirkende Fagforbund meddelt, at Lockouten overfor Dansk Arbejdsmandsforbunds Medlemmer er hævet, ogsaa for saa vidt angaar Jern- og Metalindustriens Sammenslutning, og vel var vi indforstaaet med, at Jern- og Metalindustriens Arbejdsgivere vilde have vanskeligt ved at tage de fleste af vore Medlemmer i Arbejde tidligere end Mandag, da ogsaa de faglærte Arbejdere gik i Arbejde, men vi har skam ikke tænkt os, at Sammenslutningen eller dens Medlemmer overfor vore Medlemmer vilde møde med Krav om, at disse, som Betingelse for at komme i Arbejde, paa Forhaand skulde indgaa paa Reduktionskrav, hvorom der ikke er forhandlet eller opnaaet Enighed mellem vore Organisationer.

Overenskomsten af 25. April, der blev til ved Mødet hos Forligsmanden, fastsætter jo, at Overenskomstforholdet mellem Jern- og

Metalindustriens Sammenslutning, og vort Forbund gøres til Genstand for Forhandling mellem Parterne, og heraf maa det ogsaa følge, at den ene Part i Forholdet ikke ensidig kan indføre Reduktioner, forinden disse Forhandlinger er ført.

Ikke desto mindre har vi f. Eks. fra vor Fabriksarbejder-Afdeling i Odense modtaget Indberetning om, at Firmaet *Thomas B. Thrige* paa sin Virksomhed har ladet opslaa Cirkulærer, hvori kort og godt meddeles, at nye Akkorder kun maa paabegyndes mod en Reduktion af indtil 20 %, og Firmaet har ladet forstaa, at de Arbejdere, der ikke vilde bøje sig for dette Diktat, vilde blive kastet paa Gaden. Vor Afdeling har overfor Firmaet protesteret herimod under Henvisning til, den afsluttede Overenskomst og naturligvis samtidig erklæret sig villig til Optagelse af Forhandling om Akkordprislisten.

Akkordreduktioner er ligeledes krævet gennemført som Betingelse for Arbejdets Genoptagelse paa *Nordiske Kabel- og Traadfabrikers Valseværk*, Øresundsvej, her i Byen, og hos Firmaet *Søe-Jensen*.

Paa *Skibsværftet i Helsingør* har man krævet af Arbejderne, at de straks og paa Forhaand skulde finde sig i, at Timelønningerne reduceredes med 13 Øre, og ogsaa her har man forlangt Akkordreduktion.

At *Raadvaddams Fabriker* som Betingelse for Arbejdets Genoptagelse har krævet en ny Overenskomst oprettet indeholdende Reduktioner, og da Arbejderne nægtede at gaa ind herpaa, nægtede at hæve Lockouten, er jo ikke overraskende. Der indløber stadig telefoniske Meddelelser til vort Hovedkontor om Foreteelser af lignende Art forskellige Steder.

Vi har endnu ikke faaet Sagen undersøgt, men de mange Indberetninger, der kommer fra vore Afdelinger, synes os at kunne tyde paa, at den ærede Sammenslutnings Medlemmer her handler efter Besked eller fejlagtig Vejledning fra Sammenslutningens Side, — f. Eks. forekommer det os mærkeligt, at en Virksomhed, som Rekylriffel-Syndikatet her i København, hvor der jo ellers plejer at herske gode Arbejdsforhold, nu ogsaa gør Vanskeligheder, og ved Nærværende skal vi derfor, næst efter paa det bestemteste at protestere mod denne Misligholdelse af Overenskomsten af 25. April, anmode den ærede Sammenslutning om at berigtige Forholdet og foranledige, at Sammenslutningens Medlemmer ikke gennemfører eller søger at gennemføre Reduktioner, forinden der paa overenskomstmæssig Maade er forhandlet og tilvejebragt Enighed herom.

Sammenslutningen er jo ejheller ubekendt med, at de Uoverensstemmelser, hvorom Enighed ikke opnaas, sluttelig skal behandles og afgøres af det ved Overenskomsten oprettede Nævn.

Dersom den ærede Sammenslutning ikke retter disse Forhold, maa vi forbeholde os vor fulde Frihed i enhver Henseende overfor det saaledes foretagne Overenskomstbrud.

Vi tilføjer sluttelig, at vi gentagne Gange resultatløst har søgt Sammenslutningen telefonisk, for at søge Forholdene klaret hurtigst muligt.

P. F. V.
Lyngsie,

Chr. Sørensen.

Den 4. Kl. 2 Eftermiddag mødte vi til den fri Forhandling ved Nørrevold 30, men forinden denne Forhandling begyndte, krævede vore Repræsentanter ganske naturligt Svar paa ovenstaaende Skrivelse, og her viste det sig hurtigt, at det var Jernfabrikanternes Nørrevold-Kontor, der havde foranlediget Kunsterne, og saa saare vi blev klar derpaa, rejste vort Forbunds Formand sig og udtalte, at hermed var vi færdige med at forhandle, og hvis vi ikke inden senest Fredag Middag Kl. 12 fik en anden og fornuftigere Besked af d'Herrer Jernfabrikanter, vilde vore Medlemmer standse Arbejdet Fredag Aften ved normal Arbejdstids Ophør.

Vort Hovedkontor blev derefter samme Aften sat i Virksomhed med Udarbejdelsen af Klageskrift til Den faste Voldgiftsret, Skrivelser til Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund m. v., og da Hovedkontoret lukkede Kl. 12 Nat, var samt-

lige Skrivelser præsteret, mangfoldiggjort og afsendt.

Næste Dag var Helligdag (Kristi Himmelfartsdag), og Fredag Formiddag Kl. 10 fik vort Forbunds Formand Underretning om, at Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende havde besluttet at søge et Møde sammenkaldt samme Dag Kl $11^1/_2$; da det viste sig vanskeligt for Arbejdsgiverforeningen at faa fat i Jernfabrikanterne, maatte Mødet udsættes til Kl. $1^1/_4$, hvad vor Formand gik ind paa, og derefter toges der fat oppe i Arbejdsgiverforeningens Lokaler, og hvad der foregik, kunde blive et interessant Blad i Arbejdsgiverforeningens forestaaende Jubilæumsskrift.

Efter $4^1/_2$ Times Forhandling maatte Jernfabrikanterne give Køb, indgaa paa at annullere Sammenslutningens fjollede Besked til deres Medlemmer, indgaa paa at betale de gamle Lønninger, og endelig indgaa paa, at Dansk Arbejdsmandsforbund var uden Ansvar for den Arbejdsstandsning, der paa det daværende Klokkeslet allerede var indtraadt.

Spørgsmaalet om, hvorvidt Jernfabrikanterne har Ret i, at de gamle Lønninger og Priskuranter er bortfaldet paa Grund af Forligsmandens Forslag, finder nu sin Afgørelse ved Den faste Voldgiftsret, hvortil *vi* har indanket den, og vore Medlemmer kan rolig fortsætte deres Arbejde, og atter har vi faaet Bevis for, hvad vort Forbund betyder m. H. t. at beskytte Medlemmerne overfor deres Arbejdsgivere.

Vi skal senere vende tilbage til denne højst interessante og enestaaende Sag.

— o —

Til Afdelingsformændene.

Paa given Foranledning bringer vi Forbundets gentagne Anmodning i Erindring, om kun at skrive om en Sag paa hvert Stykke Papir, da Sagerne ellers let vil blive forsinkede, og i enkelte Tilfælde helt kan glide ud.

Husk! For at fremme Ekspeditionen kun en Sag paa hvert Stykke Papir.

Vor Overenskomstkampagnes Forløb.

Forligsmandens Forslag af 25./4. 21 gennemføres. Jernbaronerne forsøger et Kup.

Efterat Resultatet af vor ekstraordinære Kongres var bleven bekendt, indkaldte Forligsmandens *Stedfortræder*, Hr. Kontorchef *Dalhoff*, Repræsentanter for Arbejdsgiverforeningen og vort Forbund til et Forhandlingsmøde, der afholdtes Mandag den 25. April Kl. 10 Form. og varede til Tirsdag Morgen Kl. 6.

Mødet sluttede med, at den nye Forligsmand stillede et nyt Forslag, der er saalydende:

Forligsmandens Forslag af 25. April 1921.

Til en Ordning af Overenskomstforholdene mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Arbejdsmandsforbund er undertegnede Organisationer indgaaet paa følgende:

I.

Samtlige udløbne og i indeværende Aar udløbende Overenskomster med nedennævnte Undtagelser fornyes et Aar fra deres Udløbsdato at regne paa følgende Betingelser:

a. Alle Time-, Dag-, Uge-, Maaneds- og Akkordlønninger nedsættes 13 Øre pr. Time.

b. Paa Grundlag af det af Det statistiske Departement i August 1921 udarbejdede Pristal foretages en Regulering af Time-, Dag-, Uge-, Maaneds- og Akkordlønninger, saaledes at for hver 3 Points, som Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i Februar 1921, vil Lønningerne være at forhøje eller formindske med 2 Øre pr. Time.
Denne Regulering regnes fra og med den 15. August.

c. Iøvrigt kan der vedrørende de her omhandlede Overenskomster efter Anmodning af en af Parterne optages Forhandling.
1) Ændring af saadanne Bestemmelser, som maa anses for forældede, eller som bevislig er bleven benyttede mod deres oprindelige Hensigt.
2) Ensartethed i Affattelsen af Sær-

overenskomsterne hos Medlemmer af Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn og københavnske Grossisters Arbejdsgiverforening.

For saa vidt der herved sker Ændringer i lønmæssige Bestemmelser, maa der ikke heraf følge nogen Forandring i vedkommende Fags Lønniveau.

Krav om Forhandling i Henhold til denne Bestemmelse skal fremsættes inden 14 Dage efter nærværende Overenskomsts Ikrafttræden.

d. Opnaas der ikke ved disse Forhandlinger Enighed mellem Parterne, afgøres Uoverensstemmelserne af et Nævn, hvori Generaldirektør Michael Koefoed, Departementschef Adolph Jensen og Forligsmanden anmodes om at indtræde. For saa vidt et af disse Medlemmer af Nævnet er forhindret i at deltage i Forhandlingerne, vælger de to andre Medlemmer en Stedfortræder. I Nævnet indtræder desuden 2 Repræsentanter for hver af Parterne. Nævnet udpeger en Formand af sin Midte.

II.

1) Overenskomsten med Teglværksforeningen af 1893 fornyes paa de Vilkaar, hvorom der den 15. April d. A. opnaaedes Enighed mellem Parterne, dog med den Ændring, at Fradraget for alle Lønninger bliver 13 Øre pr. Time samt derudover 3 Øre pr. Time, hvilket Beløb bringes til Fradrag i den Nedgang, som Augustreguleringen 1921 eventuelt vil bringe.

2) Overenskomsterne for Tegl-, Kalk- og Kaolinindustrien paa Bornholm fornyes saaledes, at Lønningerne nedsættes pr. præsteret Arbejdstime for Teglindustrien med 13 Øre og for Kalk-, Kaolin- og Chamottestensindustrien yderligere med 7 Øre. Desuden gælder Bestemmelsen under I, Punkt b, om en Augustregulering i 1921, idet dog 2 Øre af ovennævnte Nedsættelser bringes til Fradrag i den Nedgang, som Augustreguleringen eventuelt vil bringe.

3) Overenskomsterne med Det forenede Dampskibsselskab for Arbejdere paa de Pladser, hvor de kun beskæftiges enkelte Timer om Dagen eller enkelte Dage om Ugen ændres saaledes:

a. Mindstebetalingen beregnes for 4 Timer, medmindre der nu regnes med et større Timetal.

b. Iøvrigt gælder Bestemmelserne under I (Punkt a—d.)

III.

Følgende Overenskomstforhold gøres til Genstand for **fri Forhandling** mellem Parterne:

Droskechaufførerne hos Aarhus Vognmandsforening,

Chaufførerne hos Mesterforeningen for Farveri- og Vaskeriejere,

Foreningen af danske Læderfabrikanter,

Tylstrup store Vildmose og Omegns Tørvefabrikantforening,

Foreningen af danske Oliemøllere og Aarhus Oliefabrik,

Margarinefabrikanterne,

Svovlsyre- og Superphosphatfabrikerne,

Vagtfunktionærerne,

De sønderjydske Arbejdere,

A/S Fabriken »Fiducia«,

Kaffesurrogatfabriken »Danmark«,

The Dominion Belting Co. og Hans Winthers Garverier,

Holmegaards Glasværk,

Lundergaards Moses Tørvefabrik,

A/S Chr. Møller, Vanløse,

Ryomgaard Kartoffelmelsfabrik,

Taxamotorkompagniet,

Fabriken »Grand Danois«,

Spangsbergs Mølles Kartoffelmelsfabrik,

Dansk Afvulkaniseringsfabrik,

Spritfabrikerne,

Bryggerierne,

Sukkerindustrien,

Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug, og Jern- og Metalindustrien.

Opnaas ikke Enighed mellem Parterne, afgøres Stridsspørgsmaalene af det under I, Punkt d, omhandlede Nævn.

IV.

Denne Overenskomst træder i Kraft fra og med Begyndelsen af næste Lønningsuge.

Alle løbende Lockouter hæves og Lockoutvarsler tages tilbage.

København, den 25. April 1921.

Dette Forslag forelagdes for Hovedbestyrelsen, der i Henhold til den af Kongressen givne Bemyndigelse vedtog Forslaget.

Den Ordning, der herved blev tilvejebragt, adskiller sig jo meget væsentlig fra Forligsmandens første Forslag, der forkastedes af Kongressen den 30. og 31. Marts d. A. og indeholder — i Forhold hertil — **følgende Forbedringer:**

1) Arbejdsgiverforeningen har maattet give Afkald paa Retten til frit at bestemme, hvilke Overenskomster, der skal fornyes mod det generelle Nedslag paa 13 Øre pr. Time, og hvilke der skal gøres til Genstand for fri Forhandling mellem Organisationerne, saaledes at Arbejdsgiverne havde Adgang til at stille endnu større Krav.

D'Hrr. har saaledes maattet gaa med til at underskrive en udtømmende Liste over de Overenskomster, hvorom der skal forhandles og de har maattet fraskrive sig Retten til senere at komme med flere, — og i denne Liste er optaget ikke blot de Overenskomster, som Arbejdsgiverne ønskede sat der, men ogsaa de, for hvilke vi ønskede sat der, fordi vi der mente at kunne slippe billigere end de 13 Øre.

2) Arbejdsgiverforeningen har maattet **give Afkald** paa Bestemmelsen om, at de Arbejdere, der skal have deres Forhold frem til *fri* Forhandling, forlods skal aflevere 5 Øre pr. Time.

3) Arbejdsgiverforeningen har for Teglværksforeningens Vedkommende maattet indgaa paa at forny Overenskomsten og nøjes med, at Lønnen kun nedsættes med 16 Øre pr. Time, hvoraf de 3 Øre er Forskud paa Augustreguleringen — Forligsmandens første Forslag gav jo her Arbejdsgiverne 18 Øre.

4) For Kalkværkernes Vedkommende har Arbejdsgiverne maattet gaa med til helt at stryge de 7 Øre ekstra, som Forligsmandens første Forslag gav dem, i København og nedsætte dem til 5 Øre i Provinsen, saaledes at den samlede Reduktion for denne Industri bliver 16 Øre i København og 21 Øre i Provinsen (i Stedet for 25 Øre efter Forligsmandens oprindelige Forslag.)

5) For den bornholmske Teglindustri har Arbejdsgiverne maatte nøjes med 13 Øre (hvoraf 2 Øre endda er Forskud paa Augustreguleringen) paa Kaolin-, Kalk- og Chamotteværkerne 20 Øre, hvoraf 2 Øre er Forskud paa Augustreguleringen, i Stedet for henholdsvis 18 og 25 Øre.

6) For Jernindustriens Vedkommende har Arbejdsgiverne maattet give Slip paa den Ordning, der var tilsagt dem ved Forligsmandsforslaget af 23. Marts og maattet gaa ind paa at tage en ny fri Forhandling med vort Forbund om Lønvilkaarene og gaa ind paa straks at hæve Lockouten mod vore Folk, saaledes at de Arbejdsløse straks fra og med den 28. April falder tilbage paa Arbejdsløshedskasserne.

7) Arbejdsgiverne har maattet give Afkald paa Retten til senere at etablere nye Lockouter for at gennemtvinge større Forhøjelser i de Overenskomstforhold, der skal til fri Forhandling, og har maattet indgaa paa at lade eventuelle Stridsspørgsmaal afgøre af et Nævn, der har den Sammensætning, som vi paa vor Kongres den 21. og 22. ds. enedes om at forlange — en Bestemmelse, som vi særlig mener har stor Betydning for vore Skovarbejdere, der nu ogsaa faar deres Sager frem til fri Forhandling og bunden Afgørelse ved Nævnet, hvis Arbejdsgiverne ikke vil give rimeligt Køb.

I Forhold til det paa Kongressen den 21. og 22. ds. godkendte Forslag indeholder den indgaaede Overenskomst i alt væsentligt, hvad vi har krævet.

I Følge det saaledes vedtagne Forlig skal alle Lockouter hæves fra og med den 28. April, og Arbejdet genoptages overalt senest den 2. Maj.

De Medlemmer, der ikke kommer i Arbejde overgaar straks til Arbejdsløshedskassen.

Forbundsledelsen afslutter straks Strejkebidragspaaligningen.

Paa sit Møde den 27. April besluttede den samlede Hovedbestyrelse derefter *at hæve den løbende Strejkebidragspaaligning* fra og med Ugen, der slutter Onsdag den 27. April, saaledes at der i alt skal betales 1 Bidrag a 15 Kr. og 3 a 5 Kr.

De ærede Afdelinger, der ikke allerede har betalt de forfaldne Bidrag maa straks drage Omsorg for, at dette sker.

For Strejkebidragene gives ingen Restance.

Den forhaandenværende store Kampsituation, den største vort Land nogensinde har set, var hermed endt for os Arbejdsmænds Vedkommende.

Vi havde tilbageslaaet Arbejdsgivernes værste Anslag, og vi siger hermed vore Medlemmer og særlig de ærede Afdelingsledelser Tak for godt Samarbejde.

Jernindustrien forsøger at snigløbe vor Sejr.

Som ovenfor nævnt var den store Kampagne endt paa den Maade, som vor Kongres havde forlangt, og samtlige vore Overenskomstforhold skulde hermed saavidt have været i Orden, men det gik ikke saa glat, idet d'Hrr. Jernbaroner forsøgte at snyde sig fra Nederlaget. Dette mislykkedes dog totalt for dem, hvad vi andet Steds i Fagbladet beretter om.

Den faglige Situation i Sverige.

Betydelige Lønnedsættelser gennemført.

At det ikke alene er her i Danmark, at Arbejdsgiverne har blæst til Kamp for at gennemføre Lønnedsættelser, ved vore Medlemmer jo af Dagspressen. Det er jo i Virkeligheden saaledes, at Kampen er international; den gennemkæmpes i alle de Lande, hvor Valutaen blot er nogenlunde god. Kun i Lande som Tyskland, Østrig og Checko-Slovakiet, hvis Mønt ligger saa lavt i Kurs, at for Tiden 1000 østrigske eller checko-clovakiske Kroner er lig ca. 20 danske, og hvor Industrien derfor er i Stand til at sælge billigt paa de udenlandske Markeder, finder Kampen ikke Sted paa *den* Maade.

Af Bladene vil man dog ogsaa have set, hvorledes idelige Strejker og Lockouter har rystet f. Eks. Hollands og Englands Erhvervsliv, og hvorledes de engelske Minearbejdere har maattet føre en til det yderste tilspidset, fortvivlet Kamp mod Reduktionskrav, der vilde bringe deres Lønninger i adskillige Distrikter ned *under Lønnen i 1914.*

Paa lignende Maade har Forholdene ligget — og ligger de fremdeles — i Lande, der er os endnu nærmere.

Vor Forbundsledelse har jo under hele den vanskelige Situation staaet i Rapport til Broderorganisationerne, — men de Indberetninger vi har modtaget har ikke været af den Natur, at vi var tjent med at offentliggøre dem, — de kunde kun, saalænge Afgørelse ikke var opnaaet, styrke vore Modstanderes Appetit paa Lønnedsættelser og nedslaa Humøret hos vore Medlemmer, og derfor har vi ikke heller ladet dem komme frem.

Nu kunde det derimod nok have sin Interesse at se, hvordan man staar i andre Lande og vi gengiver derfor her en Del af en Indberetning, vi den 16. April modtog fra vor svenske Broderorganisation, »Svenska Grov- och Fabriksarbetareförbundet«.

»Ved Aarsskiftet var vort Forbunds Medlemstal noget over 51,000 Medlemmer, men i Slutningen af Februar Maaned var Tallet gaaet ned til noget over 49,000 Medlemmer.

Den 15. Marts havde vi 15,480 arbejdsløse Medlemmer og 2882 afskedigede, samt 4879 Medlemmer som paa Grund af Driftsindskrænkninger var midlertidig hjemsendte. Paa samme Tid havde vi 9743 Medlemmer, som arbejdede paa indskrænket Arbejdstid, varierende mellem 6 og 43 Timer pr. Uge.

Som bekendt har Arbejdsgiverne hos os i saa stor Udstrækning som muligt opsagt de gældende Overenskomster. Den 15. Marts havde vi 267 Overenskomster opsagt, vedrørende 27,144 Medlemmer. Saa godt som overalt har Arbejdsgiverne krævet Lønreduktioner varierende mellem 10 og 30 pCt. af Lønningerne i 1920. *Overenskomst om reducerede Lønninger varierende mellem 7 og 30 pCt. var den 15. Marts truffet for 1651 Medlemmer og for 3297 Medlemmer var der gennemført Nedsættelser varierende mellem 9 og 50 pCt., uden at der var truffen Overenskomst med Organisationen herom.*

I forskellige Industrier havde vi Lockout paa 41 Pladser og Strejke paa 10 Pladser, som tilsammen berørte 4104 Medlemmer.

Siden den 15. Marts er Situationen forandret noget derved, at der er *opnaaet Enighed indenfor Papirmasseindustrien om en Lønnedsættelse paa ca. 15 pCt.* Indenfor *Bygningsmaterialeindustrien kræves ca. 20 pCt. Nedsættelse.*

Indenfor *Sukkerindustrien* foregaar for Tiden Afstemning om et Forslag, som indeholder en Reduktion saaledes, at Timelønningerne skulde blive 1 Kr. 44 Øre, indtil 1. Juni og derefter 1 Kr. 40 Øre pr. Time.

Indenfor *Flaskeglasindustrien* kræver Arbejdsgiverne 30 pCt. Lønreduktion.

Indenfor *Papirindustrien* har Arbejdsgiverne tidligere opsagt Overenskomsten. Vi har nu modtaget deres Forslag, og deraf fremgaar det, at de kræver Reduktioner paa mellem 35 og 50 pCt., fouden andre forringende Vilkaar. Denne Overenskomst angaar 12 a 13,000 Arbejdere.

— — —

I dette Aar har vi indtil den 12. April fra vort Forbund udbetalt i Strejkeunderstøttelse 664,000 Kroner. — —«

— — — —

Ja, saaledes ser Forholdene ud i vort Broderland, — saaledes ser de i det store og hele ud i Udlandet.

Maa vi saa ikke have Ret til at pege paa den Maade, hvorpaa de danske Arbejdere — og ikke mindst de danske Arbejdsmænd — har kæmpet Kampen igennem, og det Resultat, med hvilket vi er kommen ud af den.

Det er *ikke hos os*, at Arbejderne udenom Organisationerne er gaaet ind paa Lønnedsættelser paa indtil 50 pCt.

Det er *ikke hos os*, at Forbundet er gaaet ind paa Reduktioner paa indtil 30 pCt.

Men det er *under disse Vilkaar*, at vor Forbundsledelse har ført Kampen og har manøvreret vor Organisations Skib i Havn.

Chr. S.

Arbejdsmændenes Fagforening i Svendborg jubilerer.

Med ganske kort Mellemrum bringes der os Bud ude fra hele Landet om Afdelinger, der fylder de 25 Aar.

For et kvart Aarhundrede siden voksede jo nemlig de faglige Organisationer stærkt op. De Fagforeninger, der allerede før denne Tid var stiftet, havde levet deres Liv uden væsentlig Fremgang. De mødte Modgang hos Offentligheden, og Arbejderne selv stod uforstaaende overfor Organisationstanken. Hertil kom endvidere, at Arbejdsgiverne af al Evne og Kraft bekæmpede Organisationernes Tillidsmænd — de blev boykottede, forfulgte økonomisk til Yderligheder, og denne Fremfærd virkede afskrækkende paa de andre Arbejdere. Fagorganisationernes Pionerer lod sig dog ikke afskrække; ufortrødent kæmpede man videre mod den dobbelte Front, mod Arbejdsgivernes Had og Klassefællernes Uforstand og Vankelmod, og efterhaanden spirede Sæden. De smaa Resultater, som de smaa og svage Organisationer, trods alt, Tid efter anden kunde opvise, de energiske Agitatorer, der med Tro paa og Begejstring for Sagen bragte Oplysning ud til Arbejdernes store Hær, skaffede Tilgang til de bestaaende og lagde Spirerne til mange nye Fagforeninger, og netop de, der nu med kort Mellemrum fortæller os, at de er passeret den første Milepæl.

Fælles for alle de Beretninger om de første 25 Aar er, at man peger paa de elendige Livsvilkaar, der i hine Dage tilbødes Arbejderne. Timelønningerne laa dengang paa 18—20—25 Øre, og Arbejdstiden var 12—14—16 Timer i Døgnet. Skridt for Skridt kæmpede man sig frem, filede 2 Øre her og 5 Øre hist, fik afkortet ½ Time af Arbejdstiden ved en Lejlighed og en anden halv Time næste Gang, men alt dette skete under stadige Strejker, Blokader o. s. v. Disse Kendsgerninger er fælles for alle Afdelingerne, og vor Svendborg Afdeling, som den 17. April fejrede sit Jubilæum, danner i saa Henseende ingen Undtagelse.

Før 1896 var der i Svendborg en Murerarbejdsmandsafdeling og en Havnearbejderafdeling. Havnearbejderne stiftede deres Afdeling i 1892 i Sadelmager Lunds Ejendom i Kattesundet hos den senere Formand, Hans Christensen, nuværende Redaktør i Hjørring, som den Gang var Restauratør.

Afdelingen stiftedes med 69 Medlemmer. Dens første Formand var Havnearbejder Christen Jensen, som endnu arbejder ved Havnen. Straks da Foreningen var oprettet, prøvede Arbejdsgiverne at løbe Storm mod den. De sendte Bud efter hver enkelt Mand, der skulde møde paa Wandalls Hotel og underskrive paa, at de vilde gaa ud af den Forening, saa skulde de faa alt detArbejde, der kom i Havnen, og den øvrige Tid skulde de faa Arbejde paa Lagrene. Det Forsøg fra Arbejdsgivernes Side frugtede forsaavidt som Foreningens Medlemstal i 1892 var svunden ind til 28. Den Del af Medlemmerne, som blev tilbage, førte nu en ret kummerlig Tilværelse, idet de blev forfulgt af Arbejdsgiverne og fik naturlig intet Arbejde, i Særdeleshed de Mænd, som var i Ledelsen for Foreningen, de maatte slaa sig paa Jagt og Fiskeri.

Murarbejdsmændene dannede en Afdeling i 1891 med 55 Medlemmer. Den første Formand var nu afdøde Hans Jørgen Caspersen. Timelønnen var den Gang 25 Øre. Denne Afdeling havde ogsaa sine Besværligheder for de ledende Mænd i Afdelingen, som Arbejdsgiverne nødig vilde have i Arbejde.

I 1896 besluttede begge Afdelingerne at slutte sig sammen i en Afdeling dette skete paa et Møde den 17. April paa Alleenberg i Vestergade. Som Formand

Bestyrelsen for Svendborg Afdeling.

for den sammenslutte Afdeling valgtes Havnearbejdernes Formand, Christen Jensen.

Afdelingen oprettedes med 363 Medlemmer, som straks indmeldte sig i De samvirkende Fagforeninger, der ydede Afdelingen stor Støtte baade med gode Raad og Hjælp ved Forhandlinger. De faglærte Arbejdere havde jo den Gang været organiseret i længere Tid.

Efter Sammenslutningen kom der Gang i Tingene; der krævedes Lønforhøjelse over hele Linien. Arbejdsgiverne satte sig naturligvis imod, der varsledes Strejke baade for Murarbejdsmænd og Havnearbejdere. Først kom Strejken for Murarbejdsmænd, de krævede Timelønnen hævet fra 25 til 30 Øre, og efter, at Strejken havde varet en Uge, opnaaedes Enighed om 27½ Øre, det var jo ikke det store Skridt, men den Gang var man tilfreds med lidt. I Sommeren 1896 var der en Strejke ved Havnen, der endte med Sejr for Arbejderne, og herefter gik det stødt og jævnt fremad. En Undtagelse herfra var dog Konflikten overfor Det forenede Dampskibsselskab, der varede i 20 Aar — men denne er nu bragt ud af Verden, og Selskabet beskæftiger nu udelukkende organiserede Folk.

Afdelingens Medlemstal var ved Sammenslutningen 363. Det er nu steget til 925 i Svendborg og 125 i Marstal.

Lønningerne er ogsaa gaaet støt opad. I 1896 var Ugelønnen 12 Kr., Timelønnen 25 Øre. 1914 var Ugelønnen 48 Øre. Saa kom Krigen med de voldsomme Stigninger paa alt, og saa maatte Lønnen nødvendigvis ogsaa stige, saaledes at man nu har en Ugeløn af 75 a 80 Kr. og en Timeløn paa 163 Øre.

Foreningen har ikke haft mange Tillidsmænd i de 25 Aar; den første Formand, Christen Jensen, trak sig tilbage efter at have fungeret et Aar. Saa valgtes Hans Christensen, som var Formand i 11 Aar; efter ham valgtes Christian Jensen, som fungerede 1 Aar, og den nuværende Formand Chr. Mikkelsen har beklædt Pladsen i 12 Aar. Foreningens Sekretær har ført Protokollen i 24 Aar og en Del af Bestyrelsesmedlemmerne har fungeret i 10—15 Aar.

Jubilæumsfesten afholdtes Søndag den 17. April i Borgerforeningens Lokaler. Foreningens Formand, Chr. Mikkelsen, bød Velkommen, og den egentlige Festtale holdtes af Forbundets Formand, C. M. Lyngsie, der først udtalte en Tak for Indbydelsen, hvorefter han i store Træk mindede om den store Brydningstid i Midten af Firserne, hvor de politiske Bølger gik højt, og hvor de fleste Fagforeninger blev stiftet. Først begyndte de faglærte Arbejdere at danne Organisationer, og lidt senere kom Arbejdsmændene. Der blev her stiftet 2 Afdelinger, 1 for Murerarbejdsmændene og 1 for Havnearbejderne, men Tiderne var trange. Der blev hvert Aar vunden en Del nye Medlemmer, men til Gengæld blev andre af Arbejdsgiver-

ne tvungen ud igen, og naar Aaret var gaaet, var der ingen videre Fremgang, da var det, at den lykkelige Ide blev undfangen at slutte de to Foreninger sammen, dette skete den 17. April 1896, og fra nu af kom der Gang i Arbejdet.

Der blev ført mange Kampe, de fleste vandt vi, enkelte tabtes, mest fordi Arbejderne ikke havde den rette Forstaaelse af Organisationen. Arbejdsgiverne søgte at komme udenom Organisationen, men de lærte snart, at det var bedre at forhandle sig til rette.

En medvirkende Aarsag til, at det gik saa godt, var, at Arbejdsmændene hurtig fandt deres Plads i den jysk-fynske Sammenslutning og i Forbundet.

I kan være stolte af de Resultater, der gennem denne Organisation er kommen Arbejdsmændene til Gode. Vi har faaet Lønnen forhøjet og Arbejdstiden forkortet, hvad dette betyder behøver ikke at uddybes nærmere.

En særlig Tak skal rettes til de Mænd, som gennem Aarene har staaet i Spidsen for Organisationen, en Stilling, som særlig i Begyndelsen var lidet misundelsesværdig, idet det betød baade Sult og Savn, fordi Arbejdsgiverne gennem disse Mænd søgte at ramme Organisationen.

Nu prøver ingen Arbejdsgiver mere paa at ville være ene om at bestemme Løn- og Arbejdsvilkaar; nej, den Tid er forbi, nu fastsættes Lønnen mellem de to Parter, og Organisationen er saaledes det bedste Værn, og derfor skal vi sige Jubilaren Tak.

Taleren omtalte derefter de strenge Tider, Arbejderne havde gennemgaaet under Krigen, men hvor strenge de end havde været, saa har vi dog kunnet faa det daglige Brød og de nødtørftigste Klæder, og det kan vi takke vore Organisationer for; thi ingen, hvad de end hedder, vilde have vovet at trodse disse Organisationer, og vi skal lære de unge, at de skylder Organisationen Tak for dette.

Taleren mindedes ligeledes de gamle, som havde været med at bære Organisationen frem og omtalte de Mænd, der havde staaet i Spidsen for Foreningen. Kun faa Organisationer har været saa heldige, idet der kun har været 4 Formænd, og 2 af disse har beklædt Stillingen i 23 Aar. Den ene af disse, Eders nuværende Formand, er tillige Medlem af Hovedbestyrelsen, hvor han er en udmærket Mand.

Et Leve for de Mænd, der har baaret Foreningen frem i de forløbne 25 Aar og for den Ungdom, der skal føre Foreningen videre (Hurra). Lyngsie leve. (Hurra).

Dækket blev derefter fjernet fra den nye Fane, som er af rød Silke og nøjagtig som den gamle, og der udbragtes et Leve for denne, at den stadig maatte blive baaret frem til Gavn for Arbejdsmændene. (Hurra).

Efter Lyngsies Tale vekslede Sange og andre Taler af Redaktør P. Andersen, Kontorbestyrer F. Nicolajsen, der bragte en Hilsen fra De samv. Fagforbund for godt Samarbejde, J. Taarbæk for Kvinderne som Mændenes trofaste Medhjælpere, Kasserer Hans Hansen for de ældre Medlemmer o. m. fl.

Lyngsie motiverede til Slut et Leve for de 4 Mænd, der havde været Formænd i de forløbne 25 Aar, og Sekretæren Lars P. Larsen, som havde ført Protokollen i 24 Aar, hvorefter Chr. Mikkelsen afsluttede denne Del af Festen.

Et Par Timers Dans afsluttede den vellykkede Fest.

Forretningsudvalgsmøde

i Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse, afholdt

Mandag den 12. April 1921, Kl. 12.

Dagsorden:

1. Virksomheden og Status.

Formanden forelagde Virksomheden siden sidst afholdte Forretningsudvalgsmøde.

Virksomheden og Status former sig som nedenfor angivet. Understøttelsen havde i Vinterens Løb været saa høj, at vi, forsaavidt denne fortsat skal ydes i samme Udstrækning, snart vil være paa bar Bund i vor Kassebeholdning.

Med Hensyn til den faglige Konflikt havde der været ført en Række Forhandlinger med Inspektoratet, hvoraf Resultatet var udsendt i vort herom udarbejdede Cirkulære.

Ugen fra	og til	Antal Arbejdsløse	Udbetalt Understøttelse
20/1	26/1	23893	265212,50
27/1	2/2	24190	271737,00
3/2	9/2	23533	269391,00
10/2	16/2	24326	282357,00
17/2	23/2	23670	275878,85
24/2	2/3	22939	270268,00
3/3	9/3	22864	267978,00
10/3	16/3	21821	256259,00
17/3	23/3	20552	211631,00
24/3	30/3	17861	213199,35
31/3	6/4	19439	

Kassebeholdningen Kr. 1,151.401,51.

Toges til Efterretning.

2. Skibsværftsarbejdernes Forbund om Anerkendelse af en Kasse.

Formanden oplyste, at der fra det nævnte Forbund nu forelaa Anmodning om at faa Anerkendelse paa en selvstændig Kasse. Vi havde foranlediget heraf tilskrevet alle vore paarørende Afdelinger, der havde saadanne Brancheafdelinger, og disse havde alle — med Undtagelse af »Køge«, hvorfra endnu ingen Oplysninger forelaa — svaret meget skarpt imod en Overførelse til en anden Kasse.

Efter nogen Diskussion gav Forretningsudvalget Hovedkontoret Bemyndigelse i Sagen, dog saaledes, at vor Kasse til det yderste modsætter sig Anerkendelsen af en særlig Kasse indenfor dette Forbund.

3. Havnearbejderne i København vedrørende Begæring om Optagelse som Afdeling.

Fra den ovennævnte Organisation forelaa der Anmodning om at blive optaget i vor Kasse med Indmeldelsesdato fra 1. Marts eller 1. April d. A.

Formanden refererede denne Sags tidligere Behandling i Forretningsudvalg og Hovedbestyrelse samt de Forhandlinger, der herom var ført i Ministeriet. Sagen havde nu været til Behandling i Nævnet, og Formanden indtog det Standpunkt, at Havnearbejderne, dersom vi skulde optage dem, da ogsaa selv maatte afholde deres fulde Udgifter til Understøttelser og Administration. Dette Standpunkt var godkendt af Nævnet og ogsaa af Inspektøren.

Efter en indgaaende Diskussion vedtog Forretningsudvalget, at dette, forsaavidt vi kunde faa Ministeriets Tiltrædelse til det af Formanden indtagne Standpunkt, da vilde anbefale Hovedbestyrelsen at vedtage dette som Grundlag for Havnearbejdernes Optagelse.

Sophus Mortensen forbeholdt sig sin Stilling i Sagen til Hovedbestyrelsesmødet.

4. Inspektoratet paabyder Forhøjelse af Kontingentet (fra 52 Øre til 70 Øre pr. Uge).

Grundet paa den i forskellige Kasser indtrufne økonomiske Situation, og ogsaa i vor Kasse, havde vi fra Inspektoratet modtaget en Skrivelse, hvori det paalægges os at forhøje vort Kontingent med 18 Øre ugentlig. Vor ringere økonomiske Situation var fremkommet paa Grundlag af det forøgede understøttede Dageantal fra 70 til 100 samt den megen unaturlige Arbejdsløshed. Formanden havde den Opfattelse, at vi maatte vælge imellem en Kontingentforhøjelse eller en ekstra Paaligning. Kontingentforhøjelsen var den, der virkede sikrest; men Paaligningen var naturligvis den letteste at gennemføre. Hvilken Vej vi end vilde vælge, skulde Sagen forelægges for Hovedbestyrelsen og ved en Urafstemning gøres til Lov.

Efter nogen Diskussion vedtog Forretningsudvalget, at nærværende Sag forelægges vort førstkommende Hovedbestyrelsesmøde.

J. P. Johannessen.

Generalstrejke.

Af **J. P. Nielsen.**

I »Socialisten«s April Nummer findes efterstaaende Artikel om Generalstrejke som vi tillader os at gengive:

Nu raabes der fra en bestemt Side paa Generalstrejke igen. Generalstrejken bliver snart trukket frem hveranden Dag. Den er blevet ligesom et Universalmiddel man brugte paa Landet i min Barndom og som nær havde taget Livet af alle Doktorer og kloge Koner, fordi det »kurerede« alle baade indvortes og udvortes Sygdomme: Ti Draaber i en Snaps Brændevin eller 20 Draaber til Indgnidning. Ligesaa i den faglige Bevægelse, er der noget løs da en Dosis Generalstrejke, det er Kuren. »Ned med De samvirkende Fagforbunds Forræderi«. Kammerater! Slut op og kræv Generalstrejke. Dette er det staaende Krav fra »Solidaritet«s og »Arbejdet«s Side. Det lyder hver Dag fra disse Blades Spalter akkurat som fra en Teltudraaber paa en Markedsplads dog maa jeg sige, at Professor Labri gjorde det meget bedre, særlig naar det ogsaa hos ham var smaat med Kunderne. Naar de tidligere »Venstresocialister« nu Kommunisterne kræver Generalstrejke, saa er dette et forholdsvis nyt Standpunkt; thi jeg skal blot minde om, at deres Førere i 1918, da Bagerne anvendte Methoden for Generalstrejken, nemlig at lægge Tryk paa Samfundet, absolut var imod denne Methode, naar den udelukkende benyttedes som fagligt Vaaben. Den Gang blev de af »Klassekampen« og »Solidaritet« slaaet i Hartkorn sammen med os andre som »Forrædere«. Nu er der jo sket det siden, at Moskva har glædet sig over Syndere, der har omvendt sig, og saa maa man ifølge de Frihedsbegreber, der hersker i det 3die Internationale stikke sin egen Mening under Stolen og holde Trit, Kæft og Retning, skønt det var jo egentlig »Aandsfriheden« det var galt med i det socialdemokratiske Parti.

Jeg har i Artikler og hos Talere for Generalstrejke spejdet efter Argumenter for, at den vilde føre Arbejderne til det faglige Maal, de nu har sat sig, nemlig at forhindre Lønreduktioner, men forgæves. Overalt naar man ikke længere end til at kritisere Forliget og saa kræve Generalstrejke.

Jeg kunde lide at have faaet oplyst, hvor i Verden Generalstrejken er blevet benyttet som rent fagligt Kampmiddel. I Tyskland under Kapp-Revolutionen blev den benyttet og i 1920 her i Danmark; begge Gange i politisk Øjemed. Generalstrejketeorien bestaar deri, at Arbejderne ved at standse alt, ogsaa kommunale og statlige Virksomheder, skal kunne lægge Tryk paa Samfundet, saa Samfundets Styrere overfører dette Tryk paa Arbejdsgiverne og faar dem til at give efter. Jeg vilde gerne gøre opmærksom paa, at for at Trykket skal kunne overføres, saaledes som Teorien forudsætter, er det en svær Brist i Kæden i den nuværende Samfundsorden: Kommune og Stat kan naturligvis opfylde de faglige Krav, som deres Arbejdere stiller, men de kan ikke gøre det for de Virksomheder, som er i privat Eje; her kan de kun henstille og optræde som Mæglere. Hvis de private Arbejdsgivere f. Eks. nægter at rette dem efter Statens Henstilling, eller der ikke opnaas noget ved Mæglingen, saa er der kun to Veje for Regeringen at gaa, enten at overtage Produktionen eller søge for sit Vedkommende at sætte sine Virksomheder i Gang. Den nuværende Regering vil selvfølgelig gøre dette sidste og takket være Havnearbejderstrejken staar der nu organiseret 50,000 Mand Samfundshjælpere parat til at gribe ind, saaledes at der er en ikke ringe Udsigt til at dette kunde lykkes. Socialdemokratiet maa længere frem baade talmæssigt og i Indflydelse, forinden vi griber til Generalstrejken, thi dens Endemaal maa være, at vi som Statsmagtens Udøvere sætter den ved Generalstrejkens Udbrud standsede Produktion i Gang, kan vi ikke gøre dette, er en Generalstrejke uhjælpelig tabt og til ubodelig Skade for Arbejderklassen.

En Generalstrejke kan nemlig kun vare nogle faa Dage, fordi den paafører Befolkningen og ikke mindst Arbejderbefolkningen kolossale Lidelser. Jeg har selv set i Storbyer, hvor Brødbagning, Levnedsmiddeltilførsel,, Vand, Gas og Elektricitet har været standset, at den samlede Befolkning har krævet Strejkens Ophør. De gode Herrer Generalstrejkere leger her med Ting, hvis Rækkevidde de ikke overskuer.

Teorien om Storstrejken var den rigtige, den gik nemlig ud paa at ramme Arbejdsgiverne, dem der er de virkelige Sagvoldere. Kun kan det beklages, at Produktionen befinder sig i en Kriseperiode; thi her er jeg enig mod »Solidaritet«s tidligere Redaktør i, at i nedadgaaende Perioder er Strejken et sløvet Vaaben, dog tror jeg, at Storstrejken kunde levere Arbejdsgiverne adskillige Tab.

Stor Begejstring for Generalstrejken er der saamænd heller ikke i Arbejderkredse. Det er sikkert ogsaa ud fra den Kendsgerning, at hvis man i Fagene skulde stemme om Generalstrejken, blev den forkastet, at man forlanger, at De samvirkende Fagforbund skal erklære den — et Forhold, der svarer til al anden Logik fra den Side. Først skælder man De samvirkende Fagforbund ud og bestrider deres Ret til at slutte Forliget, for saa i næste Aandedræt at tillægge De samvirkende den Myndighed at kunne erklære Generalstrejke.

Jeg har ikke en Gang sporet nogen Generalstrejkelyst hos »Føderalismen«s Organisationer, i hvert Tilfælde maa man sige, at de har skjult Tendensen godt. Hvad der er særligt bemærkelsesværdigt er, at de udenfor De samvirkende Fagforbund staaende Organisationer og Arbejdsgiverforeningen synes at græsse som hvide Lam paa en Eng. Hvis man fra Arbejdsgivernes Side mener, at den faglige Centralisation er til for, at Arbejderne lettere kan overfaldes, saa maa dette Forhold ændres og jeg tror at adskillige med mig efter dette Foraar har faaet et lidt andet Syn paa Spørgsmaalet Centralisation, end vi har haft tidligere. Hvis man hos Arbejdsgivere og Samfundsbevarere mener, at Roen bliver større i Samfundet, naar hver hytter sig, saa kan de vistnok snart faa dette at prøve og det vilde ogsaa være Synd andet; men da jeg i et senere Nummer agter at beskæftige mig lidt med hele Situationen, skal jeg ikke komme nærmere ind herpaa denne Gang.

Lenin.

POLITIKER OG MENNESKE.

Eftertryk forbydes.

III.

Bolchevistisk Realitet.

Realisationen af Bolchevismens Maal var forbundet med uhørbare Midler. Først og fremmest skulde man overskride alle Hindringer og ikke lade sig standse af noget som helst.

I den skæbnesvangre Nat den 7. Novbr. begyndte den blodigste Borgerkrig og den grænseløseste Lands-Ødelæggelse, hvortil Historien ikke kan opvise Magen. For at faa Magtens Tøjler i sine Hænder maatte *Lenin* stille sig imødekommende overfor Massernes Krav og følge dens blinde Instinkter. *Lenin* selv skulde have staaet aldeles hjælpeløs i første Periode af dette almindelige Anarki, som var en umiddelbar Følge af hans eget Løsen: »Røv hos den, der har røvet fra Eder!« Ikke alene Paladserne var undergivet Massernes Ødelæggelsestrang, men ogsaa Fabrikerne, nu Kilderne til Arbejdernes Velstand, var plyndret. Gennem Landet rullede en alt ødelæggende Orkan og blodige Myrderier — alt mod alle, og Tabene, saavel materielle som moralske, er uberegnelige.

Men dette Anarkimoment blev udnyttet af Bolchevikregimentet for at befæste dets Magt. *Lenin* og hans nærmeste Tilhængere omgav sig med en fast Mur af fanatisk hengivne Grupper, bevæbnet med alt, hvad Krigen havde efterladt sig af krigeriske Midler, og paa denne Bajonet-Basis fortsatte *Lenin* med stor Energi at befæste sin fysiske Magtstilling.

I denne Forskansning bortkastede han alle gudelige og menneskelige Love, udgaaende fra det Standpunkt, at »for den, der virkelig kæmper for Menneskehedens Lykke, er alt tilladt«.

Fanatiske Realisatorer, som en Gang har betraadt denne Vej, kunde ikke standse, men maatte gaa til Vejens Ende. Alle, som ikke var indforstaaet med *Lenin*, blev ganske simpelt tilintetgjort.

Bekendt er denne Gekatombe af Ofre. Bogstaveligt er flere Titusinder blevet skudt af den specielle bolchevistiske Organisation, den saakaldte »Overordentlige Kommission«, og dette taler et klart Sprog om, hvilke Midler *Lenin* anvendte.

Eksempelløs Tilintetgørelse af Værdier og Landets Produktionsapparats Ødelæggelse udtrykte sig snart i Fattigdom overalt. Den almindelige Lighed er kommen, ikke paa det sociale Omraade, men i Sult, Kulde, Sygdom og Fattigdom og skuffede snart de mere besindede arbejdende Elementer. Det skabte Modstand i selve Arbejdernes Rækker, og med Uundgaaelighed maatte *Lenin*, for at bekæm-

pe alle Hindringer, ikke alene tilintetgøre enhver politisk Frihed — Ord, Presse, Forsamling — men ogsaa anvende blodige Voldsmidler mod Arbejderne selv. Deres socialistiske Førere, som stod paa andet Standpunkt end *Lenin*, blev skudt, og Menchevikføreren *Martoff* kunde paa de tyske Uafhængiges Kongres i Halle meddele Verden, at alene i Petrograd var mere end 800 socialistiske Kammerater henrettede.

Den haarde Virkelighed viste sig mindre elastisk end den ideologiske Konstruktion: Af det teoretisk udarbejdede Sovjetsystem blev snart ikke meget tilbage. Den arbejdendes Repræsentation omvendte sig til en Repræsentation af Tjenere i den kommunistiske Regering og handlede selvfølgelig kun i denne Regerings Aand.

Følgende aktuelle Fakta finder vi i Kerinskis Foredrag (i Selskabet »Socialistiske Livet« i Paris), »Raadene, Fabrikskomiteer o. a. kommunistiske Kollektiver, i hvilke Arbejderne forsøgte at deltage, og hvilke de skulde lede efter Sovjetsystemet, over den hele nationaliserende Landsindustri, har nu overladt sin Plads til de kommunistiske Embedsmands Hierarki, paa den samme Maade selvherskende i Forhold til Arbejdernes Masse som tidligere i den kapitalistiske Administration, men kun befriet fra enhver Kontrol fra selve Proletariatet. Præmiesystemer, Afskaffelse paa administrativ Vej, Internering i Koncentrationslejre for større professionale Fejltrin, Tvangsindførelse af 12 Timers Arbejdsdag, Afskaffelse af Strejkeret, Omvæltning af Syndikat til Regeringskontorer for Arbejdernes Hvervning, militaristisk Industriorganisation — saaledes er Resultaterne af kommunistiske Eksperimenter med Arbejdernes Lovgivning«.

Selv *Lenin* paa tredje Kongres af »lokale Værtskabsraadene« deklarerede følgende:

»Vi er overgaaet i Armeen fra kollektiv til personlig Kommando. Det samme maa vi gøre i Industriorganisationen. *Fakta har bevist os Uundgaaeligheden af denne Reform. Den individuelle Magt*, som er i Hænderne paa kommunistiske Førere og Kommunister, hvilke staar som Direktører af Foretagender, er Garanti for vor Sukces.«

Saaledes har »Fakta« ført *Lenin* til Brud med sine egne Sovjetprincipper: I Stedet for Arbejdernes almindelige Repræsentation er han uundgaaeligt overgaaet til den personlige Magt.

Her staar Bolchevismen i hele sin Nøgenhed.

Fra alle Arbejdernes Diktatur til en Arbejdergruppes Diktatur; fra disse sidste til Parti-Diktatur og endelig til *Lenins* og enkelte Tilhængeres Selvherredømme, udelukkende baseret paa Bajonettens Magt, som rundhaandet betales af Statens Kasse.

Saaledes udviklede sig og fuldendtes den bolchevistiske Realitet.

(Fortsættes).

Abonnement paa „Arbejdsmændenes Fagblad".

kan tegnes hos Afdelingskassererne, paa alle Postkontorer hele Landet over eller ved skriftlig Anmeldelse direkte til Hovedkontoret, H. C. Andersensgade 14 St., København K.

Prisen er 1 Kr. pr. Kvartal frit tilsendt.

Afdelinger,

der kunde ønske at faa tilsendt Prøvenumre af sidste Kvartal af Fagbladet til Uddeling blandt Medlemmerne, kan herom tilskrive os, og de vil da omgaaende blive tilstillet.

Vi erindrer om, at Betingelserne for Tegning af Abonnement er de samme som i forrige Kvartal, og vi anmoder om at agitere for, at Bladet kommer ud til saa mange som muligt.

Husk ved Telegrammer til Forbundets Hovedkontor at benytte Telegramadressen:

Arbejdsmændene, København.

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 4 | 25. Maj | 1921 | 26. Aarg.

Jernindustriens Nederlag.

Den faste Voldgiftsret dømte Jernindustrien og gav vor Forbundsledelse pure Ret.

Arbejdsmændene i Jernindustrien fik mindre Lønreduktion end noget andet Fag. Ny Lønskala.

Som vi meddelte i sidste Nummer af »Arbejdsmændenes Fagblad« var det ved Forbundsledelsens energiske Indskriden lykkedes at bremse Skorstensbaronerne i deres glubske Overfald paa vore Medlemmer. Af Skuffelse over det magre Resultat i Forligsmandens Forslag af 25. April havde d'Hrr. Jernfabrikanter allerede før de »frie Forhandlinger« var paabegyndt egenmægtige begyndt at diktere Lønningerne ude omkring paa Arbejdspladserne. Og vi fastslaar, at kun ved at slaa i Bordet og varsle Fortsættelse af Arbejdsstandsningen lykkedes det os i allersidste Øjeblik at bringe Jernindustrien saa meget i Balance, at de lod sig tvinge til at lade Spørgsmaalet om Berettigelsen af deres egenmægtige Optræden afgøre af »Den faste Voldgiftsret«.

Kendelsen foreligger nu, og som det ses i det efterfølgende, hvor vi offentliggør den in extenco, blev det den Lussing til Arbejdsgiverne, som vi forudsagde, og som de forhaabentlig sent vil glemme:

UDSKRIFT
af

Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 12. Maj 1921 i Sag Nr. 453: De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne mod Dansk Arbejdsgiverforening paa Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustriens Vegne.

I Henhold til et af Statens Forligsmand den 25. April d. A. stillet Forslag, er der truffet en generel Ordning af Overenskomstforholdene mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Arbejdsmandsforbund. Denne gaar ud paa, at Hovedparten af de udløbne eller i indeværende Aar udløbende Overenskomster fornyes paa et Aar bl. a. paa Betingelse af, at visse Lønreduktioner finder Sted. I en Række Fag, hvoriblandt Jern- og Metalindustrien, skal der dog optages fri Forhandling mellem Parterne om Overenskomstforholdets Ordning, men for saa vidt der ikke herved opnaas Enighed, skal et Nævn afgøre samtlige Stridsspørgsmaal. Angaaende de ved Forligets Indgaaelse løbende Konflikter hedder det:

»Alle løbende Lockouter hæves, og Lockoutvarsler tages tilbage.«

I alle de Fag, hvor der skulde optages fri Forhandling mellem Parterne, var der af Arbejdsgiverne udstedt Lockoutvarsler i Overensstemmelse med Septemberforliget, og disse Varsler var overalt udløbet, da Forliget sluttedes, men kun i Jern- og Metalindustrien var der etableret Lockout. Efter Arbejdets Genoptagelse i sidstnævnte Fag har Arbejdsgiverne nu ment, at saalænge der ikke forelaa nogen Afgørelse af, hvor stor den fremtidige Arbejdsløn skulde være, kunde de nøjes med at udbetale saadanne Forskud paa Lønnen, som de selv fandt passende, og i Overensstemmelse her-

med har nogle Arbejdsgivere trukket 13 Øre, andre 21 Øre pr. Time fra de før Lockouten betalte Lønninger. Heroverfor har Dansk Arbejdsmandsforbund hævdet, at Arbejdsgiverne maa være pligtige at betale de samme Lønninger som før Lockouten, indtil nye Bestemmelser om de fremtidige Lønninger er trufne ved Aftale mellem Parterne eller ved det omtalte Nævns Afgørelse.

Under denne af De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne anlagte Sag er det saaledes foreliggende Stridsspørgsmaal nu indbragt til Afgørelse af Den faste Voldgiftsret.

Spørgsmaalets Afgørelse maa udelukkende bero paa en Fortolkning af det af Parterne antagne Forligsmandsforslag. For de Fags Vedkommende, hvor der skulde optages fri Forhandling, men hvor der ikke var etableret Lockout, er der nu ikke opstaaet nogen Tvist mellem Parterne, idet Arbejdsgiverne i Henhold til den trufne Aftale om Tilbagetagelse af de udstedte Lockoutvarsler har erkendt at være pligtige til at betale efter de gamle Overenskomster, indtil nye Lønsatser bliver fastlagte. Der vilde ikke have været noget unaturligt i, om man for disse Fags Vedkommende havde truffet en Ordning, hvorefter Arbejdsgiverne midlertidigt kunde nøjes med at udbetale Forskud paa de nye Lønninger, thi de gamle Overenskomster var udløbet, og der forelaa behørige Lockoutvarsler. Men man er altsaa ikke gaaet denne Vej. Herefter maa det have Formodningen imod sig, at Jern- og Metalindustrien skulde indtage en Særstilling, og der finder da heller ikke i den trufne Overenskomst nogetsomhelst, der positivt kunde støtte en saaden Opfattelse. Havde det været Meningen, at Jern- og Metalindustriens Arbejdsgivere indtil videre skulde kunne nøjes med at udbetale Forskud, maatte man jo vente i Overenskomsten at finde nærmere Bestemmelser om, hvor store Forskud der skulde udbetales. Thi en Ordning, hvorefter den enkelte Arbejdsgiver paa egen Haand skulde kunne bestemme, hvor meget eller hvor lidt han vilde give i Forskud, maatte siges at være meget unaturlig, og det vilde ikke uden utvetydig Hjemmel i den paagældende Overenskomst kunne antages, at det havde været Meningen at træffe en saadan Ordning.

I Henhold til det anførte maa Jern- og Metalindustriens Arbejdsgivere være pligtige at betale efter de gamle Overenskomster, indtil en Fastlæggelse af de nye Lønsatser har fundet Sted. Men derimod er intet afgjort om, hvorvidt en Tilbageregulering skal kunne finde Sted, naar de nye Satser er fastsatte. Spørgsmaalet herom findes imidlertid at maatte henhøre under det omtalte Nævns Afgørelse.

Sagens Omkostninger fastsættes til 300 Kr., der findes at burde betales af Parterne med Halvdelen hver.

Kendelse:

Arbejdsgiverne i Jern- og Metalindustrien bør i Henhold til det af Parterne antagne Forligsmandsforslag betale deres Arbejdere i Overensstemmelse med de tidligere gældende Overenskomster, indtil en Fastsættelse af nye Lønsatser har fundet Sted.

Sagens Omkostninger betaler Parterne med 150 Kr. hver.

Efter ovenstaende Forspil gik man i Gang med de »frie Forhandlinger« med det Resultat, at Sagen kom til Afgørelse i Nævnet, hvor der Natten mellem Onsdag den 11. og Torsdag den 12. opnaaedes Enighed om følgende Kendelse, hvoraf det fremgaar, at heller ikke her naaede Jernfabrikanterne mere end en Brøkdel af, hvad de havde sat Næsen op efter, og hvorfor de havde smidt deres Arbejdere paa Porten i over 6 Uger.

Kendelse

vedrørende Arbejdsmænd i „Jernindustrien".

Den nugældende Overenskomst med tilhørende Tillæg forlænges til 1. Februar 1922 med følgende Ændringer:

1. Augustreguleringstillægene 13 og 8 Øre bortfalder.

2. Skalatillægene til Timelønsarbejde ændres saaledes:

København		*Provins*	
ansat Timeløn	Skala-tillæg	ansat Timeløn	Skala-tillæg
88 Øre og derunder	37 Øre	76 Øre og derunder	37 Øre
89- 90	36 —	77- 78	36 —
91	35 —	79	35 —
92	34 —	80	34 —
93- 94	33 —	81- 82	33 —
95	32 —	83	32 —
96	31 —	84	31 —
97- 98	30 —	85- 86	30 —
99	29 —	87	29 —
100	28 —	88	28 —
101-102	27 —	89- 90	27 —
103	26 —	91- 92	26 —
104	25 —	93- 94	25 —
105-106	24 —	95- 96	24 —
107	23 —	97	23 —
108	22 —	98	22 —
109-110	21 —	99-100	21 —
111	20 —	101	20 —
112	19 —	102	19 —
113-114	18 —	103-104	18 —
115	17 —	105	17 —
116	16 —	106	16 —
117-118	15 —	107-108	15 —
119	14 —	109	14 —
120	13 —	110	13 —
121-122	12 —	111-112	12 —
123	11 —	113	11 —
124	10 —	114	10 —
125-126	9 —	115-116	9 —
127	8 —	117	8 —
128 Øre og derover	7 —	118 Øre og derover	7 —

Arbejdere i København, der nu har en Grundløn af 91, 92 eller 93 Øre, ydes der, saalænge de bliver staaende paa denne Grundløn, et personligt Tillæg paa 1 Øre til Skalatillægget.

3. Paa Grundlag af det af det statistiske Departement i August 1921 udarbejdede Pristal foretages en Regulering af Time-, Dag-, Uge- og Maanedslønning, saaledes at for hver 3 Points, som Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i Februar 1921 vil Lønningerne være at forhøje eller formindske med 2 Øre pr. Time. Denne Regulering regnes fra og med den 15. August.

4. Augustreguleringen i 1921 bringes ikke i Anvendelse overfor Akkordlønninger.

5. Minimallønningerne forhøjes med 4 Øre pr. Time.

6. Der optages snarest Forhandling mellem Parterne angaaende:

a. Ændringer i »Fælles Værkstedsregler«,

b. Overenskomstmæssige Priskuranter,

c. Opsagte Værkstedspriskuranter og dermed ligestillede Akkordpriser, og

d. Overenskomstbestemmelse vedrørende Tillidsmandsinstitutionen.

De nye overenskomstmæssige Priskuranter kan bringes til Ophør med 3 Maaneders forudgaaende Varsel til den første i hver Maaned. Om Varigheden af Værkstedspriskuranter o. l. træffer Parterne selv Bestemmelse. De under a. og b. nævnte Forhandlinger skal være afsluttede inden den 15. Maj d. A. Hvis Enighed ikke opnaas ved de under c. nævnte Forhandlinger, kan hver af Parterne begære Sagen behandlet efter Regler for Behandling af faglig Strid.

Opnaas der ved Forhandlingerne om Ændringer i »Fælles Værkstedsregler« ikke Enighed om Betaling for Arbejde i Dag- og Nathold, træffes Afgørelse med bindende Virkning af et Nævn, hvortil hver af Parterne vælger 2 Medlemmer, medens Statens Forligsmand er Formand og Opmand.

Foranstaaende Lønningsbestemmelser træder i Kraft for Akkordlønningers Vedkommende fra og med indeværende Lønningsuge; for Timeløningers Vedkommende fra og med den første efter Dags Dato begyndende Lønningsuge.

København, den 11. Maj 1921.

Michael Koefod, Adolph Jensen,

J. Dalhoff, Einar Jørgensen, Otto Mejer,

C. Drejer, Lyngsie.

I Henhold til ovenstaaende Nævnskendelse, fremgaar det af efterfølgende Tabel, dels hvor stor Reduktion, der har fundet Sted paa de forskellige Timelønninger, og dels hvad de nuværende samlede Timelønninger bliver efter Reduktionen:

Københavns.

Tidligere Lønninger:					Nuværende Lønninger:				
Grund-løn.	Akk.afs. Till.	Aug. Reg.	Skala Till.	Ialt	Grund-løn	Akk. afs. Till.	Ændr. Skala Till.	Pers. Till.	Ialt
Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
70	30	13+8	30	151	70	30	37		137
71	30	13+8	30	152	71	30	37		138
72	30	13+8	30	153	72	30	37		139
73	30	13+8	30	154	73	30	37		140
74	30	13+8	30	155	74	30	37		141
75	30	13+8	30	156	75	30	37		142
76	30	13+8	30	157	76	30	37		143
77	30	13+8	30	158	77	30	37		144
78	30	13+8	30	159	78	30	37		145
79	30	13+8	30	160	79	30	37		146
80	30	13+8	30	161	80	30	37		147
81	30	13+8	30	162	81	30	37		148
82	30	13+8	30	163	82	30	37		149
83	30	13+8	30	164	83	30	37		150
84	30	13+8	30	165	84	30	37		151
85	30	13+8	30	166	85	30	37		152
86	30	13+8	30	167	86	30	37		153
87	30	13+8	30	168	87	30	37		154
88	30	13+8	30	169	88	30	37		155
89	30	13+8	30	170	89	30	36		155
90	30	13+8	30	171	90	30	36		156
91	30	13+8	30	172	91	30	35	1	157
92	30	13+8	29	172	92	30	34	1	157
93	30	13+8	28	172	93	30	33	1	157
94	30	13+8	27	172	94	30	33		157
95	30	13+8	26	172	95	30	32		157
96	30	13+8	25	172	96	30	31		157
97	30	13+8	24	172	97	30	30		157
98	30	13+8	23	172	98	30	30		158
99	30	13+8	22	172	99	30	29		158
100	30	13+8	21	172	100	30	28		158
101	30	13+8	20	172	101	30	27		158
102	30	13+8	20	173	102	30	27		159
103	30	13+8	19	173	103	30	26		159
104	30	13+8	18	173	104	30	25		159
105	30	13+8	17	173	105	30	24		159
106	30	13+8	17	174	106	30	24		160
107	30	13+8	16	174	107	30	23		160
108	30	13+8	15	174	108	30	22		160
109	30	13+8	14	174	109	30	21		160
110	30	13+8	14	175	110	30	21		161
111	30	13+8	13	175	111	30	20		161
112	30	13+8	12	175	112	30	19		161
113	30	13+8	11	175	113	30	18		161
114	30	13+8	11	176	114	30	18		162
115	30	13+8	10	176	115	30	17		162
116	30	13+8	9	176	116	30	16		162
117	30	13+8	8	176	117	30	15		162
118	30	13+8	8	177	118	30	15		163
119	30	13+8	7	177	119	30	14		163
120	30	13+8	6	177	120	30	13		163
121	30	13+8	5	177	121	30	12		163
122	30	13+8	5	178	122	30	12		164
123	30	13+8	4	178	123	30	11		164
124	30	13+8	3	178	124	30	10		164
125	30	13+8	2	178	125	30	9		164

Grund-løn	Akk afs. Till.	Aug. Reg.	Skala Till.	Ialt	Grund-løn.	Akk. afs. Till.	Ændr. Skala	Pers. Till.	Ialt
Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
126	30	13+8	2	179	126	30	9		165
127	30	13+8	1	179	127	30	8		165
128	30	13+8	0	179	128	30	7		165

Over 128 Øre, 14 Øres Reduktion (Augustreguleringstillægene 21 Øre ÷ nyt Skalatillæg 7 Øre = 14 Øre). Minimallønnen er hævet til 70 Øre, Saaledes at Satserne 66—69 bortfalder.

Provinsen.

70	30	13+8	30	151	70	30	37		137
71	30	13+8	30	152	71	30	37		138
72	30	13+8	30	153	72	30	37		139
73	30	13+8	30	154	73	30	37		140
74	30	13+8	30	155	74	30	37		141
75	30	13+8	30	156	75	30	37		142
76	30	13+8	30	157	76	30	37		143
77	30	13+8	30	158	77	30	36		143
78	30	13+8	30	159	78	30	36		144
79	30	13+8	29	159	79	30	35		144
80	30	13+8	28	159	80	30	34		144
81	30	13+8	27	159	81	30	33		144
82	30	13+8	26	159	82	30	33		145
83	30	13+8	25	159	83	30	32		145
84	30	13+8	24	159	84	30	31		145
85	30	13+8	23	159	85	30	30		145
86	30	13+8	23	160	86	30	30		146
87	30	13+8	22	160	87	30	29		146
88	30	13+8	22	161	88	30	28		146
89	30	13+8	21	161	89	30	27		146
90	30	13+8	21	162	90	30	27		147
91	30	13+8	20	162	91	30	26		147
92	30	13+8	20	163	92	30	26		148
93	30	13+8	19	163	93	30	25		148
94	30	13+8	18	163	94	30	25		149
95	30	13+8	17	163	95	30	24		149
96	30	13+8	17	164	96	30	24		150
97	30	13+8	16	164	97	30	23		150
98	30	13+8	15	164	98	30	22		150
99	30	13+8	14	164	99	30	21		150
100	30	13+8	14	165	100	30	21		151
101	30	13+8	13	165	101	30	20		151
102	30	13+8	12	165	102	30	19		151
103	30	13+8	11	165	103	30	18		151
104	30	13+8	11	166	104	30	18		152
105	30	13+8	10	166	105	30	17		152
106	30	13+8	9	166	106	30	16		152
107	30	13+8	8	166	107	30	15		152
108	30	13+8	8	167	108	30	15		153
109	30	13+8	7	167	109	30	14		153
110	30	13+8	6	167	110	30	13		153
111	30	13+8	5	167	111	30	12		153
112	30	13+8	5	168	112	30	12		154
113	30	13+8	4	168	113	30	11		154
114	30	13+8	3	168	114	30	10		154
115	30	13+8	2	168	115	30	9		154
116	30	13+8	2	169	116	30	9		155
117	30	13+8	1	169	117	30	8		155
118	30	13+8	0	169	118	30	7		155

Over 118 Øre, 14 Øres Reduktion (Augustreguleringstillægene 21 Øre ÷ nyt Skalatillæg 7 Øre = 14 Øre). Minimallønnen er hævet til 70 Øre, saaledes at Satserne 66—69 bortfalder.

Af denne Skala-Tabel vil det ses, at medens alle de andre Fag der arbejder i Jernindustrien, med ca. 22000 Mand, er indgaaet paa at ordne Konflikten paa et Basis der ligger meget nær det Grundlag, som de blev lock-outede paa, *saa* er vore Medlemmer slupne med en Timelønsreduktion paa ca. 14 Øre i Gennemsnit.

Hvi ser Du Skæven i din Broders Øje, men ikke Bjælken i dit eget.

Det er Lørdag Morgen den 7. paa Hovedkontoret, Klokken er $9^1/_4$, Telefonen ringer Gud ved for hvilken Gang, og en opbragt Stemme forlanger Formanden, og da Formanden intet anende griber Hørerøret mødes han med en Skylle, hvis blideste Draaber indeholdes i Adjektiverne »Svineri«, »Forsømmelighed«, »Umuligusser«, o. s. v. af samme Øse. Da Stemmen har raset ud, lykkes det at faa opklaret, at det er en af vore ærede Afdelingsformænd, der bestormes af sine Medlemmer i Anledning af, at de ikke har faaet »officiel« Besked paa, at Strejken i Jernindustrien er hævet.

Vort Forbunds Formand erklærede straks, at saa maatte der foreligge en beklagelig Fejl, hvis han ingen Telegram havde faaet allerede i Aftes ved 6—$6^1/_2$ Tiden og gjorde opmærksom paa, at alt fra Hovedkontorets Side var forberedt allerede tidlig fra Eftermiddagen; samtlige Telegrammer var skrevne og deponeret paa Telegrafkontoret, fordelt til de forskellige Borde, saaledes at i samme Minut, som Jernindustrien havde underskrevet, var Vagtchefen paa Kontoret underrettet om Telegrammernes Afgang, der skete i samme Sekund. Stemmen blev ikke beroliget ved disse Oplysninger, men rasede videre, indtil en af Forbundets Sekretærer afbryder, idet han stikker et originalt Tjenestetelegram fra Telegrafvæsenet for Formandens Øjne. I Telegrammet staar:

»København 11328, 6/5 1921.
N. N..... Gade..... No..... henligger ubekendt«.

Forholdet er altsaa det, at Telegrammet til den vedkommende rasende Afdelingsformand er afsendt samme Tid som til alle andre, har været paa vedkommende Afdelings Kontor inden 7 Aften, men den vedkommende Afdeling, der havde adskillige Hundrede Medlemmer i Kamp, og var underrettet om, at de hvert Minut kunde vente Besked, om Strejken var aflyst eller ikke, havde ganske rolig lukket Butikken og var gaaet hjem, som om der intet særligt forelaa, og Telegrafvæsenet havde derfor intet andet at gøre end at returnere Telegrammet til Forbundets Hovedkontor. Stemmen, der beskyldte Forbundsledelsen for Svineri og Efterladenhed, havde altsaa selv Fejlen, men det var Hovedkontoret, der blev skældt ud.

Historien er god at faa Forstand af. —

Statsbanernes Ekspedithed

vedrørende de 13 Øres Nedsættelse.

Listen over ubehageligt og smudsigt Arbejde suppleret.

Det vil sikkert erindres af de af vore Afdelinger, der har Medlemmer beskæftiget ved De danske Statsbaner, at da Krigen udbrød, og Dyrtiden indtraf, vedtog Rigsdagen en Lov efter hvilken der skulde udbetales Statsarbejderne et vist Beløb aarlig i Dyrtidstillæg — men der blev samtidig fastsat, at forsaavidt en Statsarbejder ikke uafbrudt havde arbejdet for Staten et vist Antal Dage i det forløbne Aar, skulde han ingen Ting have.

Denne Bestemmelse virkede selvfølgelig højst uretfærdig — navnlig overfor Ekstraarbejderne, og Forbundet tog derfor Initiativet til at faa dette uretfærdige Forhold ændret derhen, at Statsbanerne betalte Ekstraarbejderne dette samme Dyrtidstillæg *pr. Time*, som de private Arbejdsgivere betalte; og Overenskomsten med Forbundet kom i Stand, en Overenskomst, der betød adskillige Hundrede af Kroner i Merfortjeneste til Statsbanens Ekstraarbejdere.

Princippet var jo som bekendt dette, at Timelønnen og Dyrtidstillæget ved Statsbanerne, automatisk blev hævet efterhaanden, som Forbundet fik de overenskomstmæssige Forhold i Orden med Arbejdsgiverne i Murerfaget eller Entreprenørfaget. Og saasnart Overenskomsterne med disse Arbejdsgiverorganisationer forelaa, sendte vi kun Besked derom til Statsbanerne, og Lønnen blev straks reguleret opad til det samme som var fastsat hos de ovenfor nævnte Arbejdsgivere. Det har imidlertid til Tider voldet Vanskeligheder med at faa Efterbetalingsspørgsmaalet i Orden, og adskillige Skrivelser har vi derom sendt Generaldirektoratet baade skarpe og bestemte i Formen, og selv om der er gaaet en for os og vore Medlemmer altfor lang Tid, inden Sagerne gik i Orden, er de gaaet i Orden.

Da vi nu, efter de langvarige Forhandlinger der endelig blev afsluttet ved vor Kongres Vedtagelse af Forligsmandens Forslag om en Nedsættelse af Timelønnen med 13 Øre pr. Time, hos de Arbejdsgivere, hvis Lønforhold er grundlæggende for Lønnen hos Statsbanens Ekstraarbejdere, sendte Statsbanerne os straks en saalydende Skrivelse:

»Under Dags Dato har man tilskrevet Statsbanernes Distrikter saaledes:

»I Forbindelse med Telegram herfra af 28. d. M. vedrørende den mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Arbejdsmandsforbund under 25. s. M. indgaaede Overenskomst, skal man, idet man hoslagt tilstiller Distriktet et Eksemplar af den nævnte Overenskomst, herved bekræfte, at samtlige de ved Statsbanerne beskæftigede Ekstraarbejderes Lønning, som fastsættes i Henhold til de i Skrivelse herfra af 15. Oktober 1918, J. Nr. M. S. .... nævnte Overenskomster, fra og med Begyndelsen af den efter den 25. d. M. først indtrædende Lønningsuge vil være at nedsætte med 13 Øre pr. Time, saaledes at den ommeldte Reduktion foretages i de de paagældende tilkommende ekstraordinære Dyrtidstillæg.

For saa vidt angaar Arbejder, der maatte være bortgivet i Akkord, herunder Slumpakkord og Aflæsning af Kul, Eriketter og Koks, bemærkes, at Nedsættelsen for disse Arbejders Vedkommende vil være at iværksætte saaledes, at det i hvert enkelt Tilfælde betingede Vederlag nedsættes med et Beløb af 13 Øre pr. Time for hver Time, som efter den ovennævnte Lønuges Begyndelse medgaar til Udførelsen af vedkommende Arbejde.

Det tilføjes, at der i de Tilfælde, hvor Aflæsning af Brændselsmateriale m. v. maatte være givet de ved Statsbanerne fastansatte Remisearbejdere eller med disse ligestillede Arbejdere i Akkord paa de i Skrivelser herfra af 1. Maj f. A., J. Nr. L. .... jfr. Skrivelse af 18. September s. A., J. Nr. L. .... anførte Betingelser, paa samme Maade som ovenfor nævnt i de paagældendes Lønning vil være at afkorte 13 Øre for hver Time, bemeldte Arbejdere har anvendt til vedkommende Akkordarbejde.«

Hvilket herved meddeles Forbundet.«

Nu kan man jo mene om Statsbanernes Ekspedithed, hvad man vil. Det er klart, at her i denne Sag er det gaaet adskilligt hurtigere end ellers med at faa Sagerne i Orden, — men Statsbanerne har jo været i deres overenskomstmæssige Ret til — ligesaavel som de overenskomstmæssigt var forpligtet til automatisk at hæve Lønnen, — paa ligevis at nedsætte den, og derfor har Forbundet ogsaa nøjedes med at tage Sagen til Efterretning, idet vi dog overfor Statsbanernes Generaldirektorat har udtalt Haabet om, at dette for Fremtiden vil være lige saa ekspedit, naar det gælder en Forhøjelse eller Forbedring af Arbejdernes Lønvilkaar, som det har været, naar det gjalt Nedsættelser.

Fra forskellige af vore Afdelinger har der været rejst Krav om at faa Listen over de Arbejder, for hvilke der skulde betales Smudstillæg, suppleret, og det er nu ogsaa lykkedes os at gennemføre nogle af Kravene.

For Eksempel skal der nu betales 20 Øres Tillæg i Timen for *Aflæsning, Stabling og Maaling af frisk olieimprægneret Tømmer* under Forudsætning af, at Arbejdet ikke bortgives i Akkord.

Endvidere er Statsbanerne indgaaet paa at udlevere Overtrækstøj til de Arbejdere ved Signaltjenesten, der er beskæftiget med Bygning af nye Stangrækker af nyimprægnerede Telegrafpæle.

Statsbanerne kan derimod ikke yde Tillæg for følgende Arbejder:

Arbejde med Ceratin.

Da Ceratin ikke kan henregnes til tjæreligende Stoffer, men maa ligestilles med Mønnie, for hvilket der ikke ydes Tillæg, vil der ikke kunne gives Tillæg for Arbejde med Ceratin.

Arbejde med Sveller, til hvis Imprægnering der anvendes et særligt Stof, som bevirker, at Svellerne, for saa vidt de har været udsat for Regn o. l., ikke tørres, selv om de har ligget i længere Tid.

Af Hensyn til de dermed forbundne Konsekvenser mener man ikke at kunne fravige det engang indtagne Standpunkt om, at det fornævnte Tillæg kun vil kunne udbetales for Arbejde med frisk olieimprægnerede Sveller.

Læsning af Kulaske og Ombordbæring af Kul i Færgerne i Helsingør.

Beskaffenheden af disse Arbejder er ikke en

saadan, at den berettiger til noget særligt Tillæg.

Rensning af store Vognvægte.

Da Rensningen af de forskellige Dele først foregaar, efter at disse er løftet op af Vægtgruben og anbragt paa Jorden, gælder ogsaa for dette Arbejde, at det ikke vil kunne berettige til det oftnævnte Tillæg.

G. H.

Skovarbejdernes Lønforhold i Orden.

Betydelig mindre Reduktioner gennemførte end Forligsmandens Forslag oprindelig bød.

Som det vil være bekendt, kostede det vor Forbundsledelse store Anstrengelser at faa Skovarbejdernes Overenskomstforhold gjort til Genstand for fri Forhandling, og dette vort Krav var endog, paa et vist Tidspunkt, ikke langt fra at sprænge alle Forhandlingerne, idet Skovejerne nok vilde til fri Forhandling, men paa den Maade, at Lønordningen *ikke* — som af os krævet — eventuelt skulde afgøres af et Nævn. Skovejerne holdt stejlt paa, at kunde man ikke enes, maatte man slaas, vel vidende, at Skovene og disses Ejere ikke vilde lide under selv en langvarig Strejke.

Imidlertid lykkedes det os, jvfr. Forligsmandens Forslag af 25. April, at sætte vor Vilje igennem m. H. t. Forstaaelsen af Begrebet »fri Forhandling« (med Nævnsafgørelse) og, med Tiltrædelse af Repræsentanter for Skovarbejderne, indledede Forbundsledelsen straks Forhandling, hvilke Forhandlinger imidlertid ikke førte til noget Resultat, thi Skovejerne var krigslystne, de vilde sætte Kniven paa Struben af Skovarbejderne og krævede gennemført en Reduktion af 15 Øre pr. Time for saavel Timeløns- som Akkordarbejdere, samt fuld Augustregulering.

Herefter krævede vi Sagen for Nævnet, og takket være vor Indflydelse med Hensyn til Nævnets Sammensætning, lykkedes det Forbundsledelsen, i Forbindelse med de lokale Repræsentanter, at paavirke Nævnets Opmænd saaledes, at der den 18. ds. om Natten afsagdes følgende Kendelse:

»Det i Henhold til Overenskomsten af 25. April 1921 nedsatte

Nævn.

OPMANDS-KENDELSE

vedrørende

SKOVBRUGETS ARBEJDERE.

Overenskomsten af 21. Juni 1919 med tilhørende Tillæg fornyes til 1. Maj 1922 paa følgende Vilkaar:

1. Det nuværende Tillæg til Akkorderne af 15 Øre pr. Time bortfalder.

   Det nuværende Tillæg til Akkorderne af 10 pCt. forhøjes til 20 pCt.
2. Timelønnen nedsættes med 8 Øre pr. Time.
3. Paa Grundlag af det af det statistiske Departement i August 1921 udarbejdede Pristal foretages en Regulering af Time-, Dag- og Akkordlønninger, saaledes at for hvert Point, som Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i Februar 1921, vil Lønningerne være at forhøje eller formindske med ½ pCt., dog at en eventuel Lønnedgang ikke kan overstige 15 pCt. Denne Regulering regnes fra og med den 15. August.
4. Ordninger, hvorefter Arbejderne i Frijsenborg Skove har været lønnet efter en Klasse højere end den, hvortil Skovene er sat, ophæves.

   Nærværende Lønbestemmelser træder i Kraft fra og med førstkommende Lønningsuge.

København, den 18. Maj 1921.

(s) *Michael Koefoed.* (s) *Adolph Jensen.*

(s) *J. Dalhoff.*

Denne Afgørelse afviger ikke saa ganske lidt, i den rigtige Retning, fra Forligsmandsforslaget af 23. Marts, (hvor der var fastsat et Nedslag paa 10 Øre paa alle Timer samt fuld Augustregulering) og afviger meget fra de Krav, som Skovejerne stillede under de sidste Forhandlinger; thi i Henhold til Kendelsen, skal der straks kun afleveres 8 Øre pr. Time for Timelønsarbejderne og ca. 5 a 6 pCt. for Akkordarbejderne, og til August kun ½ pCt. for hvert Point Pristallet er dalet, i Stedet for 2 Øre for hver 3 Point, og dette, i Forbindelse

med, at Augustnedslaget ikke kan overstige 15 pCt., er af overordentlig stor Betydning.

Ganske vist lykkedes det ikke at bibeholde Særordningen for Frijsenborg Skove, men Forudsætningen har jo ogsaa altid været, at denne Særordning kun skulde være gældende den 1. Overenskomstperiode, og vi tror derfor at kunne lykønske Skovarbejderne til det her opnaaede Resultat, hvor vi har vist de gode Skovejere, at vi, i Kraft af vort Sammenhold og vor Evne til at manøvrere, har været i Stand til at tilbageslaa deres i lang Tid tilrettelagte Overfald.

Den nye Lønordning træder i Kraft fra og med den kommende Lønningsuge.

N.

Landhaandværkerne.

Overenskomstforholdene i Orden.

Som bekendt opsagde Forbundet Overenskomsterne med Landhaandværkernes Hovedorganisation til Udløb 1. Marts.

Forhandlingerne om en ny Overenskomst blev imidlertid ikke indledet, idet vi var klar paa, at det kun var Tidspilde at forhandle med Landhaandværkerne, saalænge vi ikke var i Orden med Murermestrenes Centralforeninger i Jylland og Østifterne; — for selv om Landhaandværkerne ikke er Medlem af Arbejdsgiverforeningen er Samarbejdet mellem deres Organisation og Centralforeningerne saa intimt, at den ene ikke foretager sig noget Skridt før den anden er indforstaaet dermed.

Landhaandværkerne havde endog tænkt sig, at deres Medlemmer, hvis meste Arbejde udføres paa Landet kunde slippe billigere end de Murermestre, der er Medlemmer af Centralforeningerne, men heroverfor protesterede vi selvfølgeligt paa kraftigste Maade og vor Protest blev taget til Følge og Resultatet af Forhandlingerne blev, at vi med Landhaandværkerne bibeholdt de samme Lønninger o. s. v. som vi havde truffet Overenskomst med Murermestrenes Centralforening om.

Overenskomsten er iøvrigt saalydende:

Ved et Møde i Dag mellem Hovedorganisationen af Mesterforeninger i Byggefagene paa Landet i Danmark og Dansk Arbejdsmandsforbund enedes man om Fornyelse af hidtil bestaaende Overenskomster til Udløb 1. Marts 1922 paa følgende Vilkaar:

§ 1. Arbejdstiden bibeholdes som hidtil, dog med den Ændring, at saafremt Mesterforeningen med Murerforbundet opnaar Enighed om en anden Arbejdstid, gælder denne ogsaa for Arbejdsmændene.

§ 2. Timeløn inkl. Dyrtidstillæg nedsættes med 13 Øre og bliver saaledes 150 Øre.

Akkordlønninger nedsættes ligeledes med 13 Øre pr. Time.

Saafremt det officielle Dyrtidstal pr. August 1921 viser Op- eller Nedgang i Forhold til Dyrtidstallet pr. Februar 1921, vil saavel Timesom Akkordlønninger være at forhøje eller formindske med 2 Øre pr. Time for hver 3 Point, som Dyrtidstallet bliver højere eller lavere, at regne fra 15. August.

Hvor Arbejdsmændene lønnes med Procenter af Svendenes Fortjeneste, fradrages intet.

Denne Ordning træder i Kraft fra og med indeværende Lønningsuge (30. April) under Forbehold af de respektive Organisationers Godkendelse.

København, den 4. Maj 1921.

For Mesterforeningen:

H. Ehlers. L. K. Nielsen. Jens Andersen.

For Dansk Arbejdsmandsforbund:

Axel Olsen. C. Drejer.
J. C. Larsen. H. P. Jensen.

G. H.

Landarbejderstrejken iværksat.

D. A. F. solidarisk.

I Anledning af at Landarbejderforbundet har set sig nødsaget til at etablere Arbejdsstandsning for at gennemtvinge en nogenlunde antagelig Lønordning, har vort Forbund udsendt følgende Cirkulære til samtlige interesserede Afdelinger.

Ærede Forbundsfæller!

Som det sikkert vil være Eder bekendt, bl. a. gennem Dagspressen, har Landarbejderforbundet set sig nødsaget til at etablere Strejke overfor Medlemmer af »Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Danmark«, idet denne Gruppe Arbejdsgivere kræver gennemført Reduktioner, der er forholdsvis langt vi-

deregaaende, end det, andre Arbejdere er indgaaet paa, og denne Strejke er etableret fra og med Fredag den 20. ds.

Ganske vist har vort Forbund ikke erklæret Sympatistrejke, thi Anmodning herom er ikke fremkommen fra Landarbejderforbundet, men da dette Forbunds Kamp ogsaa er vor Kamp, forsaavidt som vi alle er interesserede i at imødegaa overmodige Arbejdsgiveres Anslag, maa I nøje passe paa, at Eders Medlemmer ikke kommer til at udføre noget af det Arbejde, som Landarbejderne har blokeret.

I al Almindelighed gælder den Regel — saa længe Konflikten varer — at vi intet Arbejde udfører for de ovennævnte Arbejdsgivere, og særlig maa I have Eders Opmærksomhed henvendt paa — og dette maa I tydeligt gøre Eders Medlemmer forstaaeligt — at de under ingen Omstændigheder maa paabegynde Roearbejde, thi netop Roearbejde er det, der trykker disse Arbejdsgivere mest, og skulde Arbejdsgiverne forsøge at reducere Lønningerne ved Arbejde, der i Øjeblikket udføres, skal I øjeblikkelig besvare saadant Forsøg med Arbejdsstandsning.

Vi forventer, at I viser al mulig Loyalitet overfor Landarbejderne, saaledes at vi ikke fra dette Forbund skal høre Klager over, at vore Folk udfører det af Landarbejderne forladte Arbejde, eller Arbejde, som skulde være paabegyndt af disse.

Med solidarisk Hilsen

P. F. V.

Lyngsie.

/N. C. Christensen.

Statsbanerne.

De seneste Forhandlinger.

Den 14. April havde vi et Møde i Generaldirektoratet angaaende forskellige Forhold.

Det første Spørgsmaal angik den effektive Arbejdstid.

Da Referatet af dette Møde kan virke oplysende paa de forskellige Spørgsmaal af almén Interesse for Statsbanernes Ekstraarbejdere, gengiver vi det her:

REFERAT

af

Forhandlingerne den 14. April 1921, Kl. 2 Em.

For Generaldirektoratet:
Trafikdirektøren.
kst. F. Høegsgaard.
Sekret. Torp Pedersen.

For Dansk Arbejdsmandsforbund:
Georg Hansen.
J. Larsen.
Kortsen.

Trafikdirektøren: Det første Spørgsmaal, De ønsker behandlet, drejer sig om den effektive Arbejdstid.

G. Hansen: Vi er enige i, at Arbejdstiden skal være effektiv. Hos private Arbejdere er Sagen saa lige til, der skal Arbejderne møde paa Arbejdspladsen. Ved Statsbanerne er Forholdet imidlertid saaledes, at Arbejderne undertiden beordres til at møde ved Stationen, hvorefter de da pr. Trolje transporteres til Arbejdspladsen. Til Eksempel skal jeg nævne, at Arbejdspladsen ligger ca. 7 km fra det Sted, hvor der skal mødes. Vor Opfattelse er den, at naar de faar Ordre til at møde et bestemt Sted, da skal Arbejdstiden regnes fra Mødestedet.

Trafikdirektøren: Jeg mener, Deres Opfattelse er rigtig og i Overensstemmelse med vor Aftale om Arbejdstiden. Distrikterne praktiserer den dem givne Ordre — efter hvad der er meddelt os — saaledes som Aftalerne var. Men hvis det derimod er en frivillig Sag, at vi kører Personalet til Arbejdspladsen, kan de selvfølgelig ikke faa Lempelse i Arbejdstiden af den Grund.

J. Larsen: Maaske har vi faaet en fejl Indberetning, det kan ske. Hvis det er en frivillig Sag, at Arbejderne møder ved Troljestedet og bliver transporteret ud, da er jeg enig i, at vi intet kan kræve, men er det en Ordre til at møde, da maa det regnes til Arbejdstiden.

Trafikdirektøren: Vi skal gerne igen tilskrive Distrikterne, for saa vidt det af Forbundet nærmere oplyses, paa hvilke Steder den urigtige Fremgangsmaade praktiseres.

Kortsen forespurgte, om Kilometerafstandene i Overenskomsterne ikke kunde komme til Anvendelse i den foreliggende Sag.

Trafikdirektøren: Nej.

G. Hansen: Den næste Sag vedrører Akkordafsavnstillæg. Det drejer sig om en Sag i Glostrup. Distriktschefen har meddelt, at Generaldirektoratet underhaanden havde meddelt, at der ikke i København og Omegn maatte gives Akkordafsavnstillæg af Grundlønnen.

Trafikdirektøren: Vi kan ikke gaa med til at give Procenter af Grundlønnen, men det særlige Tillæg, Arbejderne oppebærer i Københavns Omegn, falder da bort, saaledes at Lønnen i Provinsen alene gælder, d. v. s. de

faar 35 pCt. til 1 Kr. 15 Øre og dertil de ekstraordinære Tillæg, hvilket giver 2 Kr. 03 Øre. Herom skal vi underette Distriktet.

G. Hansen: Hermed er vi tilfreds.

G. Hansen: Den næste Sag drejer sig om Justering af et Spor i Vejle. Dette Arbejde falder efter vor Mening ind under Arbejder, for hvilke der vil være at give Akkordafsavnstillæg.

Trafikdirektøren: Saalænge Arbejdet er Ny-Anlæg, gives der Tillæg, men naar det er taget i Brug, kan der ikke gives Tillæg. For Justeringen her vil der ikke kunne gives Tillæg, da det finder Sted, efter at Sporet er taget i Brug.

Kortsen: Hvornaar er et Spor taget i Brug?

J. Larsen: Jeg indrømmer, at naar et Spor er afleveret, og der derefter finder Justering Sted, da er dette at betragte som Reparationer, og der kan ikke stilles Krav om Tillæget.

Trafikdirektøren: Det er det samme, jeg siger. Men hvorledes Forholdet i det foreliggende Tilfælde nærmere stiller sig, ved jeg kun i Henhold til Indberetninger fra de ledende Ingeniører.

J. Larsen: Der er altsaa Enighed om, at det afgørende er, at naar Sporet er taget i Brug til sin Bestemmelse, da ophører Akkordafsavnstillæg.

Trafikdirektøren: Ja.

G. Hansen: Der er ogsaa en Sag om Akkordafsavnstillæg i Aalborg.

Trafikdirektøren: Her kan der ikke gives noget Tillæg, da der slet ikke er Tale om Ny-Anlæg. Det omhandlede Spor er kun *kastet* til Siden.

J. Larsen: Kan vi ikke sætte en Grænse mellem Reparation og Nyanlæg saaledes, at naar et Spor kun kastes og trækkes lidt til Side, da er det Reparation, medens, hvis det skilles, da er det Ny-Anlæg?

Trafikdirektøren: Det kan jeg ikke give Dem Svar paa i Dag, men lad os formulere Deres Spørgsmaal, saa skal jeg undersøge Sagen.

J. Larsen: Spørgsmaalet kan formuleres saaledes: »Hvis der er Tale om et Spor, der er trukket eller kastet til Siden, da er det Reparation, hvis det derimod i sin Helhed er skilt ad, da er det Ny-Anlæg.«

Trafikdirektøren. Jeg skal høre Baneafdelingen, og De skal da senere faa Svar herfra.

G. Hansen: Det næste Spørgsmaal drejer sig om en Klage fra Helsingør, hvor en Mand kun har faaet 10 Kr. for Aflønning paa en Ledvogterpost for en Søndag

Trafikdirektøren: De Lønninger, der gives for sligt Arbejde, er alt for høje, og vi kan ikke vedblivende yde dem.

J. Larsen: Vi vil gerne en Gang have et Møde og drøfte dette Lønspørgsmaal.

G. Hansen henstillede, at Sagen stilledes i Bero foreløbig.

Trafikdirektøren: Det bliver sikkert nødvendigt i en nær Fremtid at tage Sagen op til Behandling.

G. Hansen: Det næste er, at vi ønsker, at der i Sønderjylland fortrinsvis anvendes danske Arbejdere. Det er særligt i Bajstrup hos en Entreprenør Hübsch, det er galt. Han har afskediget alle sine danske Arbejdere og benytter nu udelukkende tyske Arbejdere fra Flensborg. Statsbanerne har svaret os, at de intet kunde foretage sig.

Trafikdirektøren: Jeg forstaar ikke, hvorledes vi skulde det. Naar han ikke er Leverandør til Statsbanerne, kan vi jo ikke lægge noget Pres paa ham.

G. Hansen: Efter Arbejdernes Udtalelser leverer han meget Materiale til Statsbanerne.

Trafikdirektøren: Vi skal undersøge, om Mathias Hübsch har Leverance til Statsbanerne.

Som vore Medlemmer, der arbejder ved Statsbanerne, vil se, er der ved denne Forhandling opnaaet Klarhed over, hvad der forstaas ved: *effektiv Arbejdstid.*

Hvorledes Akkordafsavnstillæget virker o. s. v.

Vedrørende de Spørgsmaal, som er udsat til fornyet Behandling, skal vi komme tilbage til disse, saasnart der foreligger Nyt.

G. H.

Siden sidst.

Køge A. har fornyet Overenskomsten med **Kommunens Gasværk** for 3 Maaneder (fra 1. April til 1. Juli). 5 Mand. Lønvilkaarene uforandrede. Retorthusarb. Kr. 97.70 pr. Uge, Pladsarb. Kr. 87,47 pr. Uge. Hver Ar-

bejder fik et Sæt Overtrækstøj. Stiger Dyrtiden, faar Arbejderne tilsvarende Forhøjelse af Lønnen med tilbagevirkende Kraft fra 1. April.

Værum-Ørum har oprettet Overenskomst med **Værum-Ørum Sogneraad** vedrørende Skærveslagning. Timelønnen fastsattes til 163 Øre. For Flækning af Sten betales pr. Kubikmeter Kr. 4,50, for Slagning af Kampstensskærver betales pr. Kubikmeter Kr. 15,00, for Slagning af Graastensskærver betales pr. Kubikmeter Kr. 11,00.

Odense G. har fornyet Overenskomsten med **Dalum Gasværk** for et Aar (fra 1. April 1921 til 31. Marts 1922). 4 Mand. Hver Mand fik for Perioden udbetalt Kr. 150,00 i ekstra Dyrtidstillæg, saaledes at Lønnen nu er 174,5 Øre pr. Time og Kr. 1050,00 i aarligt Dyrtidstillæg.

Ringe m. fl. Afdlg. har afsluttet midlertidig Overenskomst med **Foreningen af Drænsmestre og Entreprenører paa Landet i Fyns Stift.** Ca. 20 Mand. Timelønnen var 153 Øre og den daglige Akkordfortjeneste 13 a 14 Kr. Der fastsættes en midlertidig Timeløn af 130 Øre. Saasnart Overenskomst er oprettet med Centralforeningen af Murermestre, skal der optages ny Forhandling. Resultatet deraf faar tilbagevirkende Kraft fra 1. April. Overenskomsten gælder til 1. April 1922.

Pindstrup har fornyet Overenskomsten med **A/S. Nordisk Mosebrug** indtil 1. Februar 1922. 45 Mand. Timelønnen var 160 Øre, og Akkordfortjenesten pr. Dag 14 Kr. Den ny Timeløn er fastsat til 135 Øre, og Akkordpriserne er reduceret 20 a 30 pCt. + 8 Øre pr. Time. Arbejdstiden er uforandret 9 Timer daglig.

Stenvad har ligeledes fornyet Overenskomsten med **A/S. Nordisk Mosebrug** indtil 1. Februar 1922. 40 Mand. Timelønnen, der var 160 Øre, er fastsat til 135 Øre. Akkordfortjenesten var 19 Kr. paa 10 Timers Arbejdsdag. Akkordpriserne reduceredes 22—30 pCt. + 8 Øre pr. Time. Arbejdstiden blev uforandret 10 Timer daglig.

Spærkær har fornyet Overenskomsten med **Tørvefabrikanterne** indtil 1. April 1922. 50. Mand. Timelønnen var 163 Øre og Akkordfortjenesten 14 a 16 Kr. pr. Dag. Timelønnen fastsattes til 140 Øre pr. Time. Akkordpriserne reduceredes 15 pCt. Arbejdstiden forbliver uforandret 10 Timer daglig i Sæsontiden. August-Regulering 2 Øre pr. 3 Point, Dyrtiden stiger eller falder.

Stenlille har fornyet Overenskomsten med **A/S. Aamosen** indtil 1. April 1922. 80 Mand. Timelønnen var 163 Øre og Akkordfortjenesten 15 Kr. pr. Dag. Desuden fik hver Arbejder 10,000 Tørv til en Pris af 3 Kr. pr. 1000 Tørv. Timelønnen følger Murerarbejdsmændenes Timeløn. Akkordpriserne reduceredes 10—18 pCt. Retten til at faa billige Tørv forbliver uforandret. Arbejdstiden uforandret 10 Timer daglig.

Blaahøj har fornyet Overenskomsten med **A/S. De jyske Kultørvsfabrikker** indtil 1. Februar 1922. 125 Mand. Timelønnen var 163 Øre, og Akkordfortjenesten 16 Kr. paa 10 Timers Arbejdstid. Timelønnen fastsattes til 150 Øre. Akkordpriserne af 1919 reduceredes 9 a 10 pCt. Aug. Regl. 2 Øre pr. 3 Point, Dyrtiden stiger eller falder (gældende fra første Lønningsuge efter 15. August). Arbejdstiden uforandret.

Arden har fornyet Overenskomsten med **Tørvefabrikant N. L. Larsen, Aalborg,** indtil 1. Januar 1922. 10 Mand. Timelønnen var 163 Øre, og Akkordfortjenesten 18 Kr. paa 10 Timers Arbejdsdag. Timelønnen fastsattes til 150 Øre med Aug.-Regl. = Murerarbejdsmændene hos Landhaandværkerne. Akkordpriserne reduceredes 10—25 pCt. Overarb. 50 pCt. Tillæg. Søn- og Helligdagsarb. 100 pCt. Arbejdstiden uforandret.

Samme Afdeling overfor **Tørvefabrikant S. Laursen, Gandrupgaard,** gældende indtil 1. Januar 1922. 10 Mand. Timelønnen, der følger Murerarbejdsmændenes hos Landhaandværksmestrene, blev 150 Øre med Aug. Regl. Akkordfortjenesten, der var 18 Kr. pr. 10 Timers Arbejdsdag, reduceredes 13 pCt. Betaling for Overarbejde, Søndagsarbejde samt Arbejdstiden som ovenfor.

Arden overfor Tørvefabrikanterne **C. M. Jensen & A. Binderup.** 8 Mand. Timelønnen, der følger Murerarbejdsmændenes hos Landhaandværksmestrene, blev 150 Øre med Aug. Regl. Akkordfortjenesten, der var 16 Kr. pr. 10 Timers Arbejdstid, reduceredes 25 pCt. Betaling for Overarbejde, Søndagsarbejde og Arbejdstiden som ovenfor. Udløber med Sæsonen.

Thorsager overfor **Tørvefabrikanterne.** 30 Mand. Timelønnen, der var 163 Øre, fastsattes til 140 Øre. Akkordfortjenesten, der var 14 a 16 Kr. pr. 10 Timers Arbejdsdag, reduceredes 20 a 25 pCt. Arbejdstiden uforandret. Udløber med Sæsonen.

Moselund overfor **Tørvefabrikant Henriksen, Moselund.** 70 Mand. Timelønnen, der var 158 Øre, fastsattes til 136 Øre. Akkordfortjenesten var 16 Kr. pr. 10 Timers Arbejdsdag. Akkordpriserne reduceredes 15 pCt. Arbejdstiden uforandret. Gælder til 1. April 1922.

Samme Afdeling overfor **Tørvefabrikant Ernst Engesvang,** gældende til 1. April 1922. 60 Mand. Timelønnen, der var 158 Øre, blev 135. Akkordfortjenesten var 16 Kr. pr. 10 Timers Arbejdsdag. Akkordpriserne reduceredes 15 pCt. Arbejdstiden uforandret.

Give overfor **Landmand Henrik Jørgensen, Bæksgaard.** Arbejdsgiveren blev af Domstolene dømt til at betale 1 Mand 155 Kr., som han havde tilgode for udført Tørveskæring.

Præstø. Nysø Gods og Skibbinge Kommune. 12 Mand. Betalingen for Rydning af Stød i Skoven forhøjedes fra 14 Kr. til 17 Kr. pr. Rummeter

Fabrikarb., Kbvhn. Københavns Røgeriejerforening. 50 Mand. Overenskomsten fornyet fra 1. April 1921 til 1. April 1922. Ugelønnen, der var 84 a 100 Kr., fastsattes til 84 a 96 Kr. Regulering pr. 1. Oktober 1921 2 Øre pr. Time pr. 3 Point, Dyrtiden stiger eller falder.

Sukkerhusarb., Kbhvn. Raffinaderiet »Phønix«. En Voldgift kendte for Ret, at de Arbejdsmænd, der har udført Malerarbejde, aflønnes med 213 Øre pr. Time.

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*

Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 5 | 8. Juni | 1921 | 26. Aarg.

Da Syndikalisterne narrede Arbejdsgiverforeningens Formand og denne fortrød ikke at have tilbudt Arbejderne en større Lønforhøjelse.

Syndikalistisk Radikalisme.

Naar Syndikalisterne bliver rigtig radikale, maa det da gaa forbandet haardt til, og man venter sig noget i Retning af Bomber o. s. v., det ynder de i al Fald at fortælle i deres Blad og paa Møder. I Praksis ser Sagen ganske vist helt anderledes ud, og man faar et levende Indtryk af Syndikalisternes Forhandlingsevne, naar man læser Arbejdsgiverforeningens Festskrift, udgivet i Anledning af dens 25-Aars Jubilæum.

At vi anderledes tænkende ofte har fremhævet, at Syndikalisternes Taktik i den faglige Arbejderbevægelse var forrykt og kun til Skade for Arbejderne selv er vel bekendt, men at Arbejdsgiverne, — som jo kun kan høste Fordel af den af Syndikalisterne saa højt priste »direkte Aktion« — nu ogsaa paa Prent dokumenterer, at de er umulige som Forhandlere, havde vi dog ikke tænkt os, og vi kan ikke undlade vore Medlemmer den Fornøjelse at læse, hvad Arbejdsgiverforeningen skriver om den første Forhandling, de havde med Syndikalisterne om Jord- og Betonarbejdernes Løn og Arbejdsforhold i 1912.

Man vil erindre, at Bestyrelsen og Priskurantudvalget havde faaet fremskaffet en Overenskomst, hvor der var fastsat »tvungen Akkord« — men Syndikalisterne med den nuværende Redaktør af det saakaldte »Arbejderblad«, der udgives for Lenniske Rubler og som benytter enhver Lejlighed til at rakke Fagforenings Bestyrelserne ned — — Chr. Christensen i Spidsen fik foregøglet Jord- og Betonarbejderne at blot de forkastede hele Priskuranten fik de straks noget bedre, det skulde han og hans Meningsfæller nok ordne. Naturligvis fandt Bestyrelsen og Priskurantudvalget for Jord- og Betonarbejderne, der jo kun vilde Medlemmernes Bedste, det betimeligt at afgaa, og overlade Syndikalisterne at indfri deres Løfter til Kammeraterne, og det skete. At de solgte den »tvungne Akkord« for nogle faa Øres Tillæg til Timelønnen er bekendt — men vi skal nu gengive, hvad Arbejdsgiverne skriver om den Forhandling, der fandt Sted den 15. Jan. 1920, det hedder:

»at da Jord- og Betonarbejderne ikke fandt Arbejdsmandsforbundets Politik radikal nok: »anskaffede de sig pludselig en syndikalistisk Bestyrelse, som med større Kraft end den gamle skulde føre Kampen mod Udbytterne.

Med Forligsmanden, der havde forsøgt at mægle, maatte denne Bestyrelse selvfølgelig ikke have noget at gøre. Den skulde skride til direkte Aktion, — i Arbejdsgiverforeningen var man forberedt paa, at Besøget vilde faa et saare krigerisk Forløb. Og saa vilde Skæbnens Ironi, at de fire Syndikalister, der indfandt sig for at tolke Jord- og Betonarbejdernes Krav, var de medgørligste og ukyndigste Herrer, en Fagforening nogensinde har sendt til en Forhandling. De indfandt sig den 15. Januar i Arbejdsgiverforeningen i hvilken Hauberg og Repræsentanter for Entreprenørforeningen deltog.

Hauberg stillede et Overenskomstforslag,

som til hans ublandede Forfærdelse blev tiltraadt uden Ændringer.

Jord- og Betonarbejdernes syndikalistiske Tillidsmænd gik bl. a. ind paa at opgive Kravet paa Akkord mod et Tillæg af *9 Øre* til Timelønnen. Entreprenørerne vilde i Virkeligheden været gaaet betydeligt højere med Tillægget for at slippe for den tvungne Akkord, men efter god gammel Forhandlingsvane bød de selvfølgelig ikke fuld Pris straks. Og da deres Tilbud ganske uventet blev modtaget af Arbejderne gik selv en saa forfaren Mand som Hauberg fra Koncepterne. Noget lignende havde han aldrig oplevet. Han vidste med Sikkerhed, at Forslaget aldrig vilde blive vedtaget af Jord- og Betonarbejderne og fortrød bitterligt, at han ikke straks havde tilbudt det, det var Meningen at give. Men, som han sagde til Entreprenørerne, da Mødet var forbi: Vi kan jo dog ikke være bekendt at byde os selv over.«

Hvad der gjorde Sagen endnu mere haabløs, var, at den syndikalistiske Bestyrelse havde indvilliget i at lade Septemberforliget aftrykke i Prisfortegnelsen, og Overenskomstforslaget blev ganske rigtigt forkastet med dundrende Flertal af Jord- og Betonarbejdernes Generalforsamling. Desuagtet holdt den uheldige Bestyrelse sig til hen i Februar — men saa faldt den ogsaa i dybeste Unaade. Den gamle Bestyrelse blev genvalgt med Mandat til at afslutte Overenskomst o. s. v.«

Ja, saa mange var Ordene, de er tydelige nok og trænger ikke til Kommentarer, de taler for sig selv; vi skal blot tilføje, at det gamle Priskurantudvalg, der ikke var befængt med syndikalistisk Radikalisme, naturligvis fik bjærget den tvungne Akkord i Land igen, den Arbejdsgiverne havde villet give meget for at blive af med, og som det var en Livssag for Jord- og Betonarbejderne at beholde, hvilket ganske sikkert ogsaa glædede de Personer, der ellers havde solgt den, og forraadet Jord- og Betonarbejdernes Interesse, som Judas forraadte Jesus.

For Fuldstændighedens Skyld skal vi gengive det historiske Dokument af 15. Januar 1912.

Af Pietetshensyn undlader vi dog at anføre Navnene paa det syndikalistiske radikale Udvalg.

Dokumentet lyder som følger:

»De Overenskomster som ere underskrevne af Medlemmer af Priskurantudvalgene for Entreprenørforeningen og Jord- og Betonarbejderne er gældende, *dog med følgende Ændringer:*

1) Hvis Entreprenørerne maatte ønske at lade Akkordarbejder, hvorfor der er fastsat Priser i nævnte Overenskomster, *udføre i Timeløn, da kan dette lade sig gøre mod at betale en Timeløn af 52 Øre.*
2) Jord- og Betonarbejderne erkender, at den ikke vil lægge fastlønnede Formænd Hindringer i Vejen for at udføre forefaldne Arbejder, hvad enten dette indeholdes i Priskuranten eller ikke.
3) Forliget af 5. September 1899 aftrykkes i Prisfortegnelsen.
4) Timelønnen sættes til 43 Øre fra 1. April 1912, indtil 1. April 1914 og derefter 44 Øre.
5) Kautelerne bortfader.

Desuden enedes man om at lade Overenskomsten af 31. Marts 1907 gælde indtil 1. April 1912, hvorefter nærværende Overenskomst træder i Kraft, og kan den med ½ Aars Varsel opsiges til Ophør en 1. April, dog tidligst til Ophør 1. April 1916.

Til Afgørelse af eventuelle Uoverensstemmelser, der maatte opstaa under Overenskomstens Udarbejdelse, derunder bl. a. Overgangen til Metersystemet, om hvad der er vedtaget mellem Parterne, nedsættes et Udvalg bestaaende af 3 Medlemmer for hver af Parterne, eventuelt ved Tilkaldelse af en Opmand der, hvis Parterne ikke kan enes om Valget, udpeges af Forligsmanden.

København, den 15. Januar 1912.

For Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening,
C. S. Hauberg.

For Entreprenørforeningen,
K. Schiøller. *W. Werner.*
Niels Rasmussen.

For Jord- og Betonarbejdernes Afd.

Her er saa anført Syndikalisternes Navne, som vi imidlertid af Pietetshensyn, som ovenfor nævnt, skal undlade at gengive.

Ja, det var Dokumentet i sin Helhed, og som man ser, sælger man i Punkt 1, den tvungne Akkord.

i Punkt 2 tillader man, at fastlønnede Formænd udfører Akkordarbejde — stik imod Septemberforligets Bestemmelse om, hvad der forstaas ved fastlønnede Formænd.

i Punkt 3 akcepterer man Septemberforliget, som ellers af Syndikalisterne baade i Tale og Skrift, fordømmes som en ren Slavekontrakt.

i Punkt 4 skal Timelønnen først træde i Kraft den 1. April, trods det, at Overenskomsten var udløben.

i Punkt 5 lader man Kautelerne bortfalde, og og Guderne skal vide, at det kunde man ogsaa med Sindsro gøre, naar man har akcepteret alt, hvad Arbejdsgiverne vilde have.

Endelig skal Overenskomsten gælde i 4 Aar, — det er vist ogsaa lidt vel meget i Strid med det syndikalistiske Program — at man ingen Overenskomster skal have — og endelig akcepterer man, at den, der skal afgøre eventuelle Stridigheder, skal være en Opmand, eventuelt valgt af Forligsmanden, den Mand, som man ellers i den syndikalistiske Lejr betegner som Kapitalist-Samfundets Ypperstepræst og Arbejderklassens argeste Fjende, og vi bekender, at det er forstaaelig, at selv Arbejdsgiverforeningens forfarne Formand overfor en saadan Velvillighed fra Syndikalisternes Side var ved at gaa fra Koncepterne, det var Jord- og Betonarbejderne ogsaa, da de hørte at Syndikalist-Redaktøren, Chr. Christensen, med samt hans Udvalg paa det varmeste anbefalede det Forræderi mod Jord- og Betonarbejdernes dyreste Interesser; og det er jo kun glædeligt at kunne notere, at Jord- og Betonarbejderne smed Chr. Christensen og hans Meningsfæller Møjet i Hovedet, og senere hældte hans Kammerater ud af Bestyrelsen og Priskurantudvalget og tog det gamle Udvalg og den gamle Bestyrelse igen.

G. H.

Flere Nævnskendelser.

Kendelse afsagt i Sukkerindustrien, Olieindustrien, Margarineindustrien samt for Vagtfunktionærerne, Fabrikken „Fidusia" og Holmegaards Glasværkers Mose.

Sukkerindustrien.

De afsagte Kendelser er jo ikke saa gode som de burde være for saa vidt, som der ikke er Spor af Mening i, at vore Medlemmer, der er beskæftigede paa Sukkerfabrikkerne, skal have nogen Lønreduktion i indeværende Overenskomstperiode, naar Sukkerhusarbejderne, der staar i det lollandske Forbund, slipper derfor. Det skyldes jo, som Eder bekendt, en ren Tilfældighed, at dette Forbund for sent fremsendte sin Opsigelse af indeværende Aars Overenskomst, og at Sukkerfabrikkerne som Følge heraf nægtede at anerkende den, hvorved de jo saaledes selv har tilkendegivet, at de hverken tilstræbte eller tiltrængte Lønreduktioner i Aar. —

Men Kendelserne er altsaa afsagt, og vi er nødt til at respektere dem, som en af de Ting man udsætter sig for, naar Trediemand skal afgøre vore Sager, og naar vore Repræsentanter i Nævnet er gaaet med, skyldes det udelukkende den Omstændighed, at de blev stillet overfor to Alternativer: Enten at tage det der her foreligger, eller lade Opmændene afsige en Opmandskendelse, hvilken, hvad de lod sig forstaa med, vilde blive ugunstigere for vore Medlemmer.

KENDELSE

vedrørende Arbejdsmænd i Sukkerindustrien i København og Lyngby.

De nuværende Overenskomster med tilhørende Tillæg fornyes paa et Aar fra deres Udløbsdato at regne med følgende Ændringer:

1) Af Augustreguleringstillægget fra 1920 paa 13 Øre bortfalder de 10 Øre.

2) Paa Grundlag af det af Det statistiske Departement i August 1921 udarbejdede Pristal foretages en Regulering af Time-, Dag-, Uge-, Maaneds- og Akkordlønninger, saaledes at for hver 3 Points, som Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i Februar 1921, vil Lønningerne være at forhøje eller formindske med 2 Øre pr. Time. Denne Regulering regnes fra og med den 15. August. —

Nærværende Lønbestemmelse træder i Kraft fra og med den første efter Dags Dato begyndende Lønningsuge.

København, den 30. Maj 1921.

Michael Kofoed (s.) Adolph Jensen (s.) J. Dalhoff (s.)
Ejnar Jørgensen (s.) Hjalmar Madsen (s.)
C. Drejer (s.) J. C. Larsen (s.)

KENDELSE

vedrørende Arbejdsmænd i Sukkerindustrien i Provinsen (undtagen Lyngby).

De nuværende Overenskomster med tilhørende Tillæg fornyes paa et Aar fra deres Udløbstid at regne, dog med følgende Ændring, der træder i Kraft fra og med 1. Februar 1922:

1) Af Augustreguleringstillæget fra 1920 paa 13 Øre pr. Time bortfalder de 10 Øre.
2) Paa Grundlag af det af Det statistiske Departement i August 1921 udarbejdede Pristal foretages en Regulering af Time-, Dag-, Uge-, Maaneds- og Akkordlønninger, saaledes at der for hver 3 Points, som Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i Februar 1921, vil Lønningerne være at forhøje eller formindske med 2 Øre pr. Time.

København, den 30. Maj 1921.

Michael Kofoed (s.) Adolph Jensen (s.) J. Dalhoff (s.)
Ejnar Jørgensen (s.) Hjalmar Madsen (s.)
C. Drejer (s.) J. C. Larsen (s.)

Olieindustrien.

Den afsagte Kendelse er for os en af de Skuffelser, som man er udsat for, hvor Opmændene har det afgørende Ord.

Der er dog det Lyspunkt som angives i Punkt 3., hvor det sikkert kan lykkes at faa nogen Erstatning for de 13 Øre Afdrag i Timelønningerne:

KENDELSE
vedrørende Arbejdsmænd i Olieindustrien.

Den bestaaende Hovedoverenskomst fornyes til 1. Februar 1922 med følgende Ændringer og Tilføjelser:

1) Augustreguleringstillæget fra 1920 paa 13 Øre pr. Time bortfalder.
2) Paa Grundlag af det af Det statistiske Departement i August 1921 udarbejdede Pristal foretages en Regulering af Time-, Dag-, Uge-, Maaneds- og Akkordlønninger, saaledes at for hver 3 Points, som Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i Februar 1921, vil Lønningerne være at forhøje eller formindske med 2 Øre pr. Time. Denne Regulering regnes fra og med den 15. August.
3) Forsaavidt der ikke ved Forhandlinger om de lokale Overenskomster angaaende Produktionstillægene opnaas Enighed, kan Spørgsmaalene herom indbringes for Nævnet. Indankning skal dog finde Sted senest den 4. Juni d. A.

Den under Punkt 1 nævnte Bestemmelse træder i Kraft fra og med førstkommende Lønningsuge.

København, den 23. Maj 1921.

Ejnar Jørgensen (s.) Otto Meyer (s.)
C. Drejer (s.) Lyngsie (s.)

Margarineindustrien.

Margarinekendelsen havde vi frygtet mere end Oliekendelsen, men den er heldigvis bleven bedre end denne, idet, som man vil se, at de 5 Øre af de 13 Øre er Forskud paa den kommende Augustregulering:

KENDELSE
vedrørende Arbejdsmænd i Margarineindustrien.

Samtlige bestaaende Overenskomster fornyes, indtil de med 3 Maaneders Varsel fra en af Parterne opsiges til Udløb en 1. Februar med følgende Ændringer og Tilføjelser:

1) Den normale effektive Arbejdstid er 8 Timer daglig eller 48 Timer ugentlig. Ved 3-Holds Drift er dog Spisetiden indbefattet i de 8 Timer. — For den dagdrevne Del af Virksomheden lægges Arbejdstiden mellem Kl. 6 Morgen og Kl. 5 Aften; for det ved Ekspeditionen beskæftigede Personales Vedkommende dog mellem Kl. 6 Morgen og Kl. 6 Aften.
2) Augustreguleringstillæget fra 1920 paa 13 Øre pr. Time bortfalder, heraf bringes dog de 5 Øre til Fradrag i den Nedsættelse, som Augustreguleringen i 1921 eventuelt vil bringe. — For Margarinefabriken »Axa« nedsættes Lønnen dog med 20 Øre pr. Time, og fra 1. Novbr. d. A. bliver Lønnen den samme som paa Aalborg Margarinefabrik.
3) Paa Grundlag af det af Det statistiske Departement i August 1921 udarbejdede Pristal foretages en Regulering af Time-, Dag-, Uge-, Maaneds- og Akkordlønninger, saaledes at for hver 3 Points, som Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i Februar 1921, vil Lønningerne være at forhøje eller formindske med 2 Øre pr. Time. Denne Regulering regnes fra og med den 15. August.
4) For Arbejde, der fordres udført udenfor den normale Arbejdstid, betales for de første 4 Timer 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg, saavel af Timeløn som Dyrtidstillæg. For Arbejde paa Søn- og Helligdage betales indtil Kl. 12 Middag 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg.
5) Rensning af Dampkedler med Røgkanaler samt af Fedtsamlere og det dermed forbundne Arbejde i den ordinære Arbejdstid betales med et Tillæg af 50 pCt. til Timelønnen, og for Over-, Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde ligeledes med 50 pCt. til den herfor gældende Timeløn plus Kr. 1,50 pr. Dag i Smudspenge.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft fra og med den første efter Dags Dato paabegyndende Lønningsuge.

København, den 23. Maj 1921.

Michael Kofoed (s.) Adolph Jensen (s.) J. Dalhoff (s.)
Ejnar Jørgensen (s.) Otto Meyer (s.)
C. Drejer (s.) Lyngsie (s.)

Vagtfunktionærerne.

Vagtfunktionærernes Kendelse er efter de foreliggende Omstændigheder ganske god, idet vore Medlemmer kun skal afdrages 8 Øre Timen og heraf er endda de 3 Øre Forskud paa Augustreguleringen:

KENDELSE
vedrørende Vagtfunktionærer.

Den mellem Vagtfunktionærernes Fagforbund og A/S De forenede Vagtselskaber gældende Overenskomst med tilhørende Tillæg fornyes til 1. April 1922 paa følgende Vilkaar:

1) Det fra August 1920 ydede Tillæg af 8 Øre pr. Time bortfalder. — Heraf bringes dog 3 Øre til Fradrag i den Nedsættelse, som den i Punkt 2 hjemlede Augustregulering eventuelt vil bringe.
2) Paa Grundlag af det af Det statistiske Departement i August 1921 udarbejdede Pristal foretages en Regulering af Lønningerne, saaledes at for hver 3 Points, som Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i Februar 1921, vil Lønningerne være at forhøje eller formindske med 2 Øre pr. Time. Denne Regulering regnes fra og med den 15. August.
3) For fast ansatte Separatvægtere nedsættes Lønnen udover det i Punkt 1 nævnte med 10 Kr. pr. Maaned.
4) Løntillæget for Afløsere fastsættes til 3 pCt.
5) Overenskomstens Bestemmelser om Arbejdstiden for Kredsvægtere ændres saaledes, at den normale effektive daglige Arbejdstid er 8 Timer, der lægges mellem Kl. 6 Aften og Kl. 7 Morgen. Arbejdstiden regnes fra Tilmelding til Afmelding.
6) I Overenskomstens Afsnit: Frinætter Punkt 7 ændres 50 pCt. til 25 pCt.
7) Cyklegodtgørelsen fastsættes til Kr. 17,50 pr. Maaned.
8) Der udbetales Sporvognspenge for Afstande paa 1½ km. og derover.
9) Opsigelse sker med 30 Dages Varsel til den 1. eller den 15. i hver Maaned.
10) Prøvetiden forlænges fra 2 til 3 Maaneder.
11) Overenskomstens Bestemmelse om, at fast Ansættelse skal ske senest 6 Maaneder efter Antagelsen, udgaar for Funktionærer, der er ansat efter 1. April 1921.
12) Tjenestereglementet ændres paa den Maade, om hvilken der er opnaaet Enighed mellem Parterne.

Nærværende Løn- og Godtgørelsesbestemmelser bringes første Gang til Anvendelse for det Tidsrum, for hvilket der finder Udbetaling Sted første Gang efter Dags Dato.

København, den 23. Maj 1921.

Michael Kofoed (s.) Adolph Jensen (s.) J. Dalhoff (s.)
Ejnar Jørgensen (s.) Otto Meyer (s.)
C. Drejer (s.) Lyngsie (s.)

Fabriken »Fiducia«.

Kendelsen gaar i den almindelige Ordning med 13 Øres Fradrag pr. Time, men ved Sagens Behandling i Nævnet er der dog opnaaet forskellige Ændringer i Arbejdsforholdene i vore Medlemmers Favør:

KENDELSE

vedrørende Arbejdsmænd paa Fabrikken »Fiducia«.

Den nuværende Overenskomst med tilhørende Tillæg fornyes til 1. Maj 1922 med følgende Ændringer og Tilføjelser:

1) Arbejdstiden for Arbejdere i Dagdrift og for Dagholdet i 2 Holds Drift paabegyndes saavel Sommer som Vinter Kl. 7 Morgen.
2) Augustreguleringstillæget af 1920 paa 13 Øre pr. Time bortfalder. Bestemmelsen vedrørende Kuskene udgaar af Overenskomsten.
3) August Regulering 1921. Paa Grundlag af det af Det statistiske Departement i August 1921 udarbejdede Pristal foretages en Regulering af Time-, Dag-, Uge-, Maaneds- og Akkordlønninger, saaledes at for hver 3 Point, som Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i Februar, vil Lønningerne være at forhøje eller formindske med 2 Øre pr. Time. Denne Regulering regnes fra og med den 15. August.
4) For Arbejde paa Søn- og Helligdage betales i Tiden fra Kl. 7 Morgen til Kl. 12 Middag 50 pCt., for Tiden efter Kl. 12 Middag 100 pCt. Tillæg.
5) Naar det forlanges, at Arbejderne i Spisetiden skal holde Virksomheden i Drift, betales herfor almindelig Overarbejdsbetaling.
6) For Opbæring af Sod fra Kanal og Træk betales 50 pCt. Tillæg.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft fra og med den første efter Dags Dato begyndende Lønningsuge.

København, den 24. Maj 1921.

Michael Kofoed (s.) Adolph Jensen (s.) J. Dalhoff (s.)
Otto Meyer (s.) Hjalmar Madsen (s.)
C. Drejer (s.) Lyngsie (s.)

Holmegaards Glasværks Mose.

Kendelsen her, hvor Arbejdet omfatter Medlemmer baade af vor Næstved- og Fensmark Afdeling, maa siges absolut at være i vort Favør, noget andet er om Glasværkerne vil gøre Alvor af sin Trudsel ikke at sætte Arbejdet i Gang, men det er i alle Tilfælde konstateret, hvad Prisen skal være og ingen Arbejdsmand kan gaa i Gang til en lavere Pris end den Nævnet har fastsat:

KENDELSE

vedrørende Arbejdsmænd i Holmegaards Mose.

Den nuværende Overenskomst med tilhørende Tillæg fornyes til 1. April 1922 med følgende Ændringer:

1) Augustreguleringstillæget af 1920 paa 13 Øre pr. Time bortfalder.
2) For Læsning og Aflæsning af Tørv nedsætttes Akkordsatserne med 15 pCt. Alle andre Akkordsatser nedsættes med 20 pCt., dog at Skæretørv som hidtil betales med Kr. 2,75 pr. 1000 Stk.
3) Bestemmelserne om Formtørv og Tørv fra Formtørvmaskinen udgaar.
4) Paa Grundlag af det af Det statistiske Departement i August 1921 udarbejdede Pristal foretages en Regulering af Time-, Dag-, Uge-, Maaneds- og Akkordlønninger m. m., saaledes at for hver 3 Points, som Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i Februar 1921, vil Lønningerne være at forhøje

eller formindske med 2 Øre pr. Time. — Denne Regulering regnes fra og med den 15. August.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft fra og med den første efter Dags Dato begyndende Lønningsuge.

København, den 30. Maj 1921.

Michael Kofoed (s.) Adolph Jensen (s.) J. Dalhoff (s.)
Ejnar Jørgensen (s.) Hjalmar Madsen (s.)
C. Drejer (s.) J. C. Larsen (s.)

Statsbanerne.

I vort sidste Fagblad Nr. 4 gengav vi Referatet over Mødet, som havde fundet Sted i Generaldirektoratet den 14. April, og bl. a. omtalte Forbundets Repræsentanter en Sag fra Helsingør, hvor en Ekstraarbejder kun havde faaet 10 Kroner for en Søndags-Afløsning ved Ledbevogtningen.

Denne Bemærkning har en af vore Afdelingsformænd opfattet paa den Maade, at nu havde Dansk Arbejdsmandsforbund sluttet Overenskomst med Statsbanerne om at Afløsning ved Ledbevogtningen om Søndagen kun skulde betales med 10 Kroner, hvilket naturligvis er ganske fejlagtig; for hvis den omhandlede Afdelingsformands Opfattelse af Sagen var rigtig havde Dansk Arbejdsmandsforbund naturligvis ikke rejst Klage netop over dette Forhold, det synes, vi er saa lige til, at al Fejltagelse var umulig. — —. Men Stillingen er den, at kvindeligt Arbejderforbund har sluttet en saadan Overenskomst for de kvindelige Ledvogterskers Vedkommende, i hvilken det bl. a. hedder:

at Betalingen pr. Dag med fri Bolig vil fra 1. Januar bliver fra Kr. 1,50 til Kr. 2,50.

at Arbejdsdagen er beregnet til 10 Timer derefter betales for Overarbejde 38 Øre pr. Time.

at de nuværende Signaltillæg og andre Tillæg bibeholdes.

Afløsningen om Søndagen betales med 10 Kroner.

Saaledes ligger Sagen, og vi har, som ses, aldeles ikke sluttet Overenskomst om dette Forhold, vi har derimod kraftig protesteret mod, at de mandlige Ekstraarbejdere skulde aflønnes som Kvinder paa Fællesposterne.

En anden Sag er, at Statsbanerne ikke vil betale fuld Dagløn + 100 pCt. for Afløsningen ude i Landet, og Spørgsmaalet om, hvilken Betaling der da skal ydes er udsat, men indtil Dato er det os ubekendt — bortset fra Tilfældet i Helsingør —, at vore Ekstraarbejdere ikke har faaet fuld Betaling for Søndagsafløsningen, men Sparekommissionen har protesteret imod, at en Ekstraarbejder, der maaske aabner og lukker Ledet ude paa Landet en 2—3 Gange i de 8 Timer, som gælder for ham, skal betales med fuld Timeløn + 100 pCt. eller efter de nuværende Lønninger paa Landet med 3 Kr. pr. Time — eller mindst 24 Kroner pr. Dag.

G. H.

Hobro-Afdelingens Jubilæum.

Den 16. Maj fejrede Arbejdsmændenes Afdeling i Hobro sit 25 Aars Jubilæum.

I et i Anledningen udsendt Festskrift forfattet af Henry Jensen, gives der en Oversigt af Foreningens Historie gennem de forløbne Aar. Man læser heri om de Kampe, der er ført for at skaffe Medlemmerne taalelige Levevilkaar, og de adskiller sig ikke i nogen væsentlig Grad fra det, vi hører om andre Fagforeningers Virksomhed gennem det sidste kvart Aarhundrede. Kamp mod Arbejdsgiverne, Forfølgelse fra disse mod Foreningens Pionerer, men med sejg Udholdenhed kæmpede man fremad, og jævnsides med de Resultater af økonomisk Art for Medlemmerne, der Tid efter anden opnaaedes, peger man med Stolthed paa, at fra Hobroafdelingen er der udført et stort Arbejde ved Oprettelsen af andre Afdelinger i Omegnen.

Foreningens nuværende Formand, M. N. Lynnerup, der har fungeret i en Aarrække, bød Festaftenen Velkommen og omtalte forskellige af Foreningens Pionerer og takkede dem for deres Arbejde.

Redaktør Dyrehøj, fra Social-Demokraten bragte Lykønskning fra Bladet og Byraadsgruppen og motiverede et Leve for Foreningen og dens dygtige Bestyrelse samt for Festsangens og Festskriftets Forfatter (Henry Jensen).

Fællesorganisationens Formand, Henry Jensen, bragte Lykønskning fra Fællesorganisationen.

Den egentlige Festtale holdtes af Forbundets Formand M. C. Lyngsie, der modtoges med Hurraraab. Han takkede for den Velkomsthilsen, han havde faaet og udtalte sin Glæde over at han havde faaet Lejlighed til at tilbringe en saa smuk Pinsedag sammen med Kammeraterne i Hobro.

I Dag ligger der

Sol over Land,

Den skinner paa mange smukke Huse med mange lykkelige Beboere. Det hele giver os et andet og lysere Indtryk end for 25—30 Aar siden. De graahaarede kan huske hvorledes det saa ud i hine Dage. Da var der mørkere Dage for Arbejdsmanden og hans Familie, og Arbejderne var i det hele lidet estimeret. Det

var Arbejdsgiverne, der bestemte Løn og Arbejdstid. Saaledes var Tidens Sæd og Skik.

I Almindelighed var der ikke for Arbejderen og Hustru og Børn Raad til Søndagstøj, til Læderfodtøj eller til en Søndagsfornøjelse. Saaledes var Forholdene saavel i By som paa Land.

Saa vaagnede Arbejderne,

til Vished om deres eget Værd og egen Styrke og lagde Grundvolden for deres Eksistens, nemlig Organisationen. Saaledes ogsaa i Hobro. Nogle behjertede Mænd blev enige om at starte en Fagforening til Værn om Arbejdernes Interesser. Desværre gik det langsomt i Begyndelsen paa Grund af Modstand fra Pengemagten og Frygtsomhed fra Arbejdernes Side. Hvor megen Lidelse tror I ikke, der fandtes i mange Arbejderhjem i hine Dage som Følge af Arbejdernes Kampe for Hjemmenes Ret og Arbejdets Udbytte! Der ligger sikkert paa Hobro Kirkegaard mange, som alt for tidligt gik i Graven som Følge af den haarde Kamp for Tilværelsen.

Man forsøgte i hine Dage at bilde Arbejderne ind, at Fagforeningen vilde blive deres Ulykke. Nu ved vi, hvad Organisationen har bragt af Fordele og Lykke for dens Medlemmer og deres Hustruer og Børn. Vi har Grund til at takke dem, der lagde sig i Selen for Eders Organisation. Dyrtiden var kommet til sin Tid, selv om vi havde haft de smaa Lønninger. Og hvorledes vilde det da have set ud for Arbejdernes Familier.

I vil se af det offentlige Regnskaber, at

Arbejdernes økonomiske Selvstændighed

er vokset i samme Forhold som Organisationens Styrke. Som Arbejdernes Levefod er højnet, i samme Grad højnes deres Oplysning og Ædruelighed.

Ved vor faglige og politiske Organisations Hjælp kom vi nogenlunde godt igennem Dyrtidens værste Periode. Der blev taget Krigsskat fra de rige til Prisnedsættelse for de fattige. Og det kan I takke Eders Organisationer for. Ogsaa Arbejdsmændenes Fagforening i Hobro har sin Del af Æren derfor.

I Forskrækkelsen over vor Styrke løb Reaktionen sammen ved Valget, tog deres blinde, døve og døde med, og de vandt, fordi vi ikke var vaagne alle. Men i næste Omgang møder vi alle ved Valgurnen og tager Revanche.

Hr. Lyngsie sluttede sin livlige og kraftige Tale med et smukt motiveret Leve for Fødselsdagsbarnet, for den socialdemokratiske Presse, for Foreningens Bestyrelse og Foreningens Damer.

Formanden takkede for Festtalen, og fra Forsamlingen udbragtes et nyt Leve for Lyngsie.

N. Sofus Nielsen motiverede kvikt et Leve for Fanebæreren, Martinus Dahl, der har været Foreningens Fanebærer, siden dens Fane for næsten 25 Aar blev til.

Anton Kristensen talte interessant om forskellige

Træk af Foreningens Liv

gennem de 25 Aar. Foreningen har sat en Del kraftige Skud, idet der ud fra Hovedafdelingen er dannet flere Særafdelinger.

Kristensen takkede Lyngsie, fordi han havde givet Afkald paa sin Pinsefrihed for at glæde Kammeraterne i Hobro.

Efter at man endnu en Gang havde sunget Festsangen, talte Lyngsie for Damerne.

For »Overklassen« betyder Kvinderne ikke det samme som for Arbejderhjemmene. I det Hjem, hvor Kvinden er den Livskammerat, som kun en Arbejderhustru kan være, der leves det bedste Hjemmeliv. Vore Kvinder er mere end til Pynt. De er vore Finansministre, som vi har at takke for de gode Fremskridt, vi har naaet. Derfor skal hun have Tak og et dundrende Hurra!

Den udmærkede Fest sluttede med en lille Svingom.

Arbejdstiden hos Murermestrene.

Som det vil være vore Medlemmer bekendt blev Lønsagen med Murermestrenes Centralforeninger i Jylland og Østifterne afsluttet ved Forligsmandens Mæglingsforslag af 25. April.

Et Spørgsmaal, som imidlertid ret ofte har forvoldt en Del Kævleri paa Arbejdspladserne, var Spørgsmaalet om Arbejdstiden; her har det jo hidtil været overladt de forskellige Byer at omlægge denne, som man bedst kunde blive enige om. Men i mangfoldige Tilfælde har det netop skortet paa Enigheden, Svendene vilde have en Arbejdstid, Mestrene en anden, og Arbejdsmændene en tredie, og for at komme bort fra det Kævleri, der i den Anledning opstod, enedes vi med Mestrene om det eneste fornuftige i denne Sag, at Arbejdstiden i hele Landet blev ens baade for Svende og Arbejdsmænd, nemlig:

I Marts, April, Maj, Juni, Juli, August, September og Oktober fra Kl. 7 Morgen til Kl. 5 Eftermiddag med Frokost fra Kl. 8 til Kl. 8½, Middag fra Kl. 12 til Kl. 1½, ialt 8 Timer.

I Februar og November fra Kl. 7½ Morgen til Kl. 5 Eftermiddag med Frokost fra Kl. 8½ til Kl. 9, Middag fra Kl. 12 til Kl. 1, ialt 8 Timer.

I Januar fra Kl. 8½ Morgen til Kl. 4½ Eftermiddag med Middag fra Kl. 12 til Kl. 1, ialt 7 Timer.

I December fra Kl. 8 Morgen til Kl. 4 Eftermiddag med Middag fra Kl. 12 til Kl. 1, ialt 7 Timer.

Et andet Spørgsmaal, som vi forhandlede med Mestrene om, omhandlede de Tilfælde,

hvor Arbejdsmændene lønnedes med Procenter af Svendenes Fortjeneste, og her enedes vi om, selv om der iøvrigt skulde ske Fradrag ved Augustreguleringen, at der ikke maa finde Fradrag Sted i Arbejdsmændenes Lønninger.

Det hedder herom følgende:

Da der mellem Centralforeningerne og Murerforbundet er opnaaet Enighed om, at Augustreguleringen for Akkordarbejdets Vedkommende beregnes i Procenter, vil der ved en eventuel Nedgang i Lønningerne intet være at fradrage Arbejdsmændene i de Tilfælde, hvor de lønnes med Procenter af Svendenes Fortjeneste. *G. H.*

Vor Fagbevægelse.

Af *Fr. Vedsø* i »Socialisten«

Vor Fagbevægelse gennemlever i disse Maaneder en meget kritisk Tid.

For første Gang i dens 50-aarige Levetid hedder det tilbage i Løn, medens Løsenet altid tidligere har været fremad og aldrig tilbage.

Det kan i denne Anledning være formaalstjenligt at undersøge, om dette Forhold alene skyldes den eksempelløse Lavkonjunktur, hvori Verden befinder sig, eller Aarsagerne maa søges i Organisationsformerne, i vor Taktik eller vor Aktionsevne.

Da Arbejderbevægelsen i 70-ernes Begyndelse kom til Danmark, var et af de første Maal, den satte sig, at hæve Lønnen og forkorte Arbejdstiden ved en med Magtmidler underbygget Forhandling med Arbejdsgiverne. Selv om man i enkelte Tilfælde opnaaede Resultater, var disse gennemgaaende smaa og usikre. Organisationerne havde ingen Pengemidler, og kun et ringe Tal af de forskellige Fags Udøvere var Medlemmer. Da saa de daarlige Tider sammen med Pio's og Geleff's Bortrejse kom, faldt de fleste Organisationer helt sammen, og kun enkelte Personer holdt rent formelt Liv i dem. — Smede- og Maskinarbejdernes Fagforening havde saaledes gennem flere Aar kun 3 Medlemmer.*)

*) Læsere, der maatte ønske nærmere Oplysninger om den danske Fagbevægelses Historie, henvises til: Jensen og Olsen: »»Oversigt over Fagforeningsbevægelsen i Danmark« (denne Fremstilling slutter dog med Aar 1900) og Pjecen: »Ned med de samvirkende Fagforbund«, 1911.

I 80-erne kom der atter Liv i Fagforeningerne, disse fik flere Medlemmer, og en Del mindre Konflikter blev ført og endte med Sejr. Mestrene stod splittede uden Organisation. Arbejdsgiverne begyndte imidlertid snart at forstaa, at de heller ikke kunde staa alene, hvis de ikke vilde rendes helt over Ende. Navnlig Fabrikantforeningen i Jernindustrien blev hurtig ret stærk.

I Sommeren 1885 kom den store Styrkeprøve: Smedelockouten; den omfattede det indtil da uhørte Antal af 1100 Smede.

> Det Arbejdsstanden gælder,
> det ser man paa en Prik,
> den Smed først ud man hælder,
> det er Højres Politik,

skrev Smedenes gamle Sanger, og det var saa. Gennem hele Sommeren udkæmpedes Kampen. Vel blev det nærmest et Nederlag for Arbejderne, men Organisationsretten blev dog frelst ud af Kampen.

Det havde imidlertid vist sig, at det var vanskeligt at føre Strejkerne, fordi man forholdsvis let kunde faa Strejkebrydere fra Provinsen. Man optog derfor for Alvor Spørgsmaalet om at udvide Fagbevægelsen til Provinsen, og i Tiden fra 1887 til ind i 90-erne dannedes de fleste Fagforbund.

Nu kom den gyldne, glade Tid for Fagforeningerne, man gik fra Sejr til Sejr over de splittede Arbejdsgivere. De smaa raske Strejker florerede.

Ulykkesforsikringsloven, der paalagde Arbejdsgiverne at holde Arbejderne forsikrede mod Ulykkestilfælde, blev imidlertid Anledningen for Arbejdsgiverne til at komme sammen, og Arbejdsgiverforeningen af 1896 samlede i Løbet af et Par Aar de fleste Arbejdsgivere og blev til Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening.

Arbejderne havde heller ikke ligget paa den lade Side; paa flere skandinaviske Arbejderkongresser havde man drøftet Organisationsformerne. Og i nøje Samklang med de Drøftelser, der var ført paa disse Møder, vedtog 405 Repræsentanter for 70,000 organiserede Arbejdere at danne De samvirkende Fagforbund den 6. Jan. 1898. Dette fik Tilslutning fra alle de daværende virkelige Fagforbund.

Næppe var Hærene saaledes opmarscherede

i Slagorden, før Arbejdsgiverforeningen aabnede Kampen under Feltraabet: »Arbejdsgiveren skal være Herre i sit eget Hus«.

Gennem hele Sommeren førtes Kampen med stor Bitterhed og endte med det saakaldte Septemberforlig, der senere har været en Slags Grundlov for Kampen mellem Arbejderne og Arbejdsgiverne.

Dette Forlig har siden været som »det Guds Lam, der bar Alverdens Synd«. Ikke alene bevidste Fagoppositionsfolk eller Syndikalister, men ogsaa alle uerfarne Proletarer kastede sig ved enhver Lejlighed over det, selv om de ofte kun havde en meget taaget Forestilling om, hvad Forliget indeholdt. Men ogsaa fra en anden Kant blev det benyttet som Syndebuk. Naar navnlig en mindre habil Fagforeningsmand i en Overenskomstsituation blev trængt haardt, tronede Forliget i tilpas fjærn Majestæt til at vedkommende kunde bedyre overfor Kammeraterne, at havde man ikke haft dette forbandede Forlig, der svinebandt Arbejderne osv., saa vilde det for ham og Bestyrelsen have været den letteste Sag af Verden at naa langt bedre Resultater.

Hvad indeholder da dette Forlig? Ja, det vilde fylde mere end 3 Sider i dette Blad, men at gengive det i sin Helhed er ogsaa ganske unødig. Her Hovedindholdet:

§ 1. Alle Overenskomster bliver som før Lockouten.

§ 2. *Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund er gensidig berettiget til at erklære Arbejdsstandsning for deres Medlemmer, men Beslutningen skal være vedtaget med ¾ af Stemmerne i den kompetente Forsamling (Bestyrelse eller Generalforsamling). 14 Dage før man agter at iværksætte en Arbejdsstandsning, skal det meddeles Modparten (1. Varsel). 7 Dage før Iværksættelsen skal sendes nyt Varsel (2. Varsel). Ingen af Parterne maa understøtte Konflikter, som er iværksatte i Strid med denne Ordning eller af udenforstaaende Organisationer.*

§ 3. Overenskomster, sluttede af Hovedorganisationerne, skal respekteres af dem, paa hvis Vegne de er afsluttede.

§ 4. Arbejdsgiverne har Ret til at lede og fordele Arbejdet. Dog maa de Forhold, hvorunder en Akkord er pabegyndt, ikke forringes.

§ 5. Formænd har Ret til at staa udenfor Fagforeningen. Ved Formænd forstaas: *Saadanne, der i Forholdet overfor Arbejderne er Arbejdsgivernes Tillidsmænd og som ikke er interesseret i Akkorder.*

§ 6. Overenskomster skal opsiges med mindst 3 Maaneders Varsel. Tidspunktet skal staa i Overenskomsten.

§ 7. Ved Lockoutens Ophør maa Boycotting ikke finde Sted.

§ 8. Arbejderne skal gaa i og antages til Arbejde, hvor de var før Lockouten.

§ 9. Man skal fra begge Sider arbejde hen til, at Arbejdet kan gaa saa godt som muligt, at der ikke lægges en Mand Hindringer i Vejen for at anvende sin fulde Arbejdskraft, at mulig overdreven Nydelse af Spiritus paa Arbejdspladsen bekæmpes, *og at indføre Voldgiftsregler i de forskellige Fag.*

§ 10. Hvis Organisation eller Enkeltperson formenes at have brudt denne Overenskomst, forhandles Sagen mellem Hovedorganisationernes Forretningsudvalg, og kan derefter eventuelt indbringes for *den permanente Voldgiftsret.* (Indtil denne er organiseret, Hof- og Stadsretten).

§ 11. Hovedorganisationerne kan ogsaa gensidig indklage hinanden for denne Ret.

§ 12. Naar Forliget er underskrevet af Parternes Repræsentanter, har det bindende Virkning.

§ 13. Organisationer eller Virksomheder kan ikke ved at udmelde sig af Hovedorganisationerne sige sig løs fra dette Forligs Bestemmelser.

Det vil let ses, at kun § 2, 4, 5 og 6 samt det fremhævede i § 9 og 10 har Betydning, og jeg formener, at Bestemmelserne i det store og hele kun giver gode og naturlige Regler for Forholdet mellem Parterne. Det skaber visse Regler for Forhandlinger, og fastslaar, at om Forstaaelse af Overenskomster skal man ikke slaas, *men her skal dømmes.* Derimod har begge Parter den fuldeste Aktionsfrihed i Interessekonflikter, naar blot Formerne iagttages. Og der er næppe Tvivl om, at en meget stor Del Konflikter er blevet undgaaet ved Varselsbestemmelserne, og de har næppe vanskeliggjort Føringen af en eneste af virkelig Betydning. Det viser sig da ogsaa, at Handels- og Kontormedhjælperne og Landarbejderne selv

har anmodet om at komme ind under Forligets Bestemmelser.

Det, der har været De samvirkende Fagforbunds store Styrke, da det blev dannet, var, at det samlede alle Forbund. Denne Styrke havde det ikke længe, idet enkelte Forbund snart udmeldte sig.

Den første alvorlige Prøve, De samvirkende blev sat paa, var i 1911. Under en stor Arbejdsløshedsperiode udløb de fleste Overenskomster, og det var først efter store Vanskeligheder og en lang Række Konflikter, at det lykkedes at faa Forholdene ordnede og det paa en ret daarlig Maade.

Der rejste sig nu megen Kritik af De samvirkende, og enkelte Forbund udtraadte. Foranlediget heraf nedsattes et Udvalg til at undersøge De samvirkendes Organisationsform. Og det viste sig, at der ikke var store Ting at rette. Den betydeligste Ændring, der blev vedtaget, var, at det blev paalagt Forbundene at henlægge mindst Kr. 7,00 pr. Medlem pr. Aar til Strejkefonden.

Det gode Resultat, Arbejdsgiverne havde opnaaet i 1911, forberedte de sig iøvrigt paa at forfølge yderligere i 1916, idet man fremtvang 5aarige Overenskomster i 1911, 4aarige 1912 o. s. v., saaledes at det hele skulde løbe sammen i 1916.

Denne Plan blev imidlertid forpurret af Krigen, der jo netop i 1916 frembragte en vældig Højkonjunktur, hvorunder det var muligt at opnaa ret gode Resultater. I Foraaret 1920 forberedte Arbejdsgiverne atter et stort Fremstød, der imidlertid fuldstændig strandede i Paaskedagene, hvor Arbejderklassens mægtige Rejsning ikke alene bragte Statsmagten paa sin rette Plads men samtidig førte den faglige Situation til Løsning.

Hvad ikke var naaet 1920, skal nu naas. Og Vinden blæser til Gunst for vore Modstandere. En mægtig Arbejdsløshed har svækket Arbejderklasens Modstandskraft. En Regering, der af al Evne er imod Arbejderne, styrker Arbejdsgiverne. En Del mindre velovervejede Aktioner fra enkelte Fag under Krigen har svækket Sympatien for os i Kredse, hvor vi ellers kunde regne med en saadan. Og sidst men ikke mindst, Bestemmelsen om Indbetalingen af 7 Kr. pr. Aar til Strejkefonden er maaske nok bleven overholdt, men man har aldeles ikke hævet dette Beløb i Forhold til Dyrtiden, og da Organisationernes Medlemsantal er steget mægtig, staar Kassebeholdningen aldeles ikke i noget rimeligt Forhold til Medlemstallene, ligesom de udenlandske Forbindelser, delvis grundet paa Valutaforholdene, svigtede.

Fra Arbejdernes Side begyndte Kampen i Efteraaret med en lang Række Avisartikler, hvis Hovedsynspunkt var dette: Hvis Arbejdsgiverne forlanger Nedsættelse i Lønningerne, før der indtræder et virkeligt Prisfald i Detailomsætningen, maa vi forlange, at Industriens Ledere lægger Kortene paa Bordet angaaende Industriens hele Stilling — altsaa Bedriftsraad. Og paa den anden Side var de store Dividender, en Række Selskaber udbetalte, en mærkelig Baggrund for Kravene om Lønnedsættelser.

Da Forhandlingerne saa tog deres Begyndelse, mente man formentlig fra Arbejdernes Hovedledelse, at vor Stilling var for svag til en Storkamp, thi dette er den egentlige Begrundelse, der kan gives for, at man uden Sværdslag forlod den ialfald moralsk set meget stærke Stilling, man havde.

Arbejdsgiverne forlangte vældige Lønnedsættelser, det kom til Lockuot i Skotøjs- og Textilindustrien, og Arbejdsgiverne varslede en mægtig Udvidelse af Lockouten. De samvirkendes Generalforsamling blev nu indkaldt og bemyndigede Forretningsudvalget til at varsle Storstrejke, saa ogsaa de smaa Grupper, som Arbejdsgiverne ønskede at beholde i Arbejde, nedlagde dette.

Nu optraadte Forligsmanden paa Arenaen og stillede et Mæglingsforslag saa langt som et ondt Aar. 6 Spalter i en Avis. Dette blev med et ret ringe Flertal tiltraadt paa en ny Generalforsamling i De samvirkende, og Storstrejken blev udsat, medens den udvidede Lockout alt var traadt i Kraft.

Der viste sig nu en betydelig Brist i hele vor Organisationsform og Taktik.

De samvirkendes Generalforsamlings Afstemning var kun vejledende. Forliget skulde nu vedtages i de enkelte Forbund. Nogle vedtog det, andre forkastede det, formentlig i den Tro, at saa vilde Storstrejken komme, og den kunde bringe et bedre Resultat.

Arbejdsgiverne var langt smidigere, de har ogsaa kun de faa Personer at arbejde med. De

vedtog Forliget, da Arbejdernes Afstemninger laa i Kaos.

Det saa nu ud, som om Storstrejken kun havde været en Dekoration for Galleriet, idet den blev aflyst.

Man ligger nu i Forhandlinger mellem de enkelte Forbund og deres modstaaende Arbejdsgivere, og enkelte af disse Fag har nu sluttet Forlig paa bedre Vilkaar end Forligsmandens Forslag. Der kan I se, vil Folket sige, De samvirkende hæmmer vor Aktionsevne. De kan ikke se, at det kun er Taktik fra Arbejdsgivernes Side for at skabe Vanskeligheder for Arbejdernes Ledelse. Men hvorom Alting er: De samvirkendes Præstige er rokket, og man maa overveje, hvorledes den kan genoprettes.

Historien har været og er Kampen mellem Klasserne. En Fase i denne Klassekamp er Fagbevægelsens Kamp med Arbejdsgiverne.

Naar Fagforeningerne skal drive Klassekamp, er det ret naturligt, at de organiseres som en Hær, med Førere med vidtgaaende Myndighed — man kan saa rejse en Galge til at hænge de Førere i, der begaar Fejltrin.

Betingelsen for, at Generalerne kan sejre, er imidlertid, at Hæren har Disciplin og Underførere. Disciplin kommer imidlertid kun ved Øvelse atter og atter, til hver Mand er sikker, saa han midt i Kugleregnen ikke lader sig forvirre, men handler efter Ordre, som var det paa en Ekserserplads.

Men denne Disciplin har Arbejderklassen ikke. Den er ikke indøvet atter og atter i at erkende Klassekampen, saa hver enkelt ser alle Foreteelser under denne Kamps Synsvinkel. Den er stadig hildet i et liberalistisk, ideologisk, aandeligt Klædebaand, selv om den stemmer socialdemokratisk.

Et Forsøg paa at lægge mere Magt, ja, i afgørende Situationer hele Magten i den faglige Hovedledelses Haand, vil derfor sikkert føre til en Udvandring fra De samvirkende, saaledes at man ved denne Fremgangsmaade vilde svække i Stedet for at styrke vor Aktionsevne og det ejendommelige er, at de Folk, der i Tide og Utide raaber op om Klassekamp, uden i Virkeligheden at have forstaaet Betydningen af dette Ord, er dem, der lægger de største Hindringer i Vejen for Organisationernes Manøvredygtighed i afgørende Situationer.

Den anden Vej at lade alt blive ved det gamle og søge at faa henlagt mere til Strejkefonden, vil sikkert heller ikke gavne. Det viste sig jo i 1911, at dette Forsøg førte til, at et af de Forbund der sad daarligst i det, Murerne, meldte sig ud i Stedet for at erkende, at det var deres egen Svaghed og ikke De samvirkendes, der skaffede dem et daarligt Resultat. Lignende Foreteelser vil let kunne indtræffe ogsaa i 1921.

Hvis vi derfor skal finde en Vej, der kan styrke Arbejderne. bliver det ingen af disse, men hvad da?

Vi ser, at der udenfor De samvirkende findes en Del Organisationer, om hvis Klasseføelse, der ikke kan tvivles, og ved deres snilde Taktik vil det sikkert lykkes Arbejdsgiverne at lokke flere derud.

Hvad om vi derfor tog Konsekvensen af De samvirkendes gamle, gode Standpunkt, direkte Forhandling mellem Parterne, og fastslog som Lov: De samvirkende deltager ikke i Forhandlingerne. Og fik gennemført de nødvendige Ændringer i Septemberforliget.

De samvirkende skulde iøvrigt virke som hidtil, som Centralsted for Oplysninger, og sidst men ikke mindst for Understøttelse.

De enkelte Fag skulde saa, naar Forhandlingerne ikke kunde glide uden Konflikt, have De samvirkendes Godkendelse før der kunde paalignes Understøttelsesbidrag fra andre Organisationer, men selvfølgelig kunde et Fag ogsaa føre Kampen for egen Regning og Risiko.

Jeg formener, at det under denne Form var muligt at samle alle Fagforeningerne under De samvirkende ligesom nu i Fællesorganisationerne. Og hvis man saa tog det nødvendige Oplysningsarbejde op, kunne man senere, hvis man fandt det formaalstjenligt, lægge større og større Magt i Centralledelsens Haand.

Jeg er endvidere tilbøjelig til at tro, at en saadan Organisationsform vilde føre en heldig Omgruppering af Forbundene med sig, idet alle de smaa Forbund, der ikke har Raad til at have en ordentlig Administration, maatte se at finde hinanden, og vi vilde saaledes nærme os den Form for Fagorganisationen, Industriforbudene, der er bedst anvendelige i Fremtidens Kamp for Socialisering.

Lenin.

POLITIKER OG MENNESKE.

Eftertryk forbydes.

IV.

Menneskets Træk.

Fra *Lenins* social-politiske Teori og Praksis overgaar vi til hans Personlighed.

I nyeste Arbejde, udgivet af hans nærmeste Tilhænger, Kommissar for Landets folkelige Oplysning *A. W. Lunatjarski* finder vi karakteristiske Træk af *Lenin* som Tribun, Publicist og som Mennesket i Privatlivet. Som *Lenins* stærkeste Side nævner Autor hans kolossale, uundtømmelige Energi, forenet med en staalhaard, usvækket Vilje. Hans Egenskaber som Taler, Skribent og Tænker viger for dette dominerende Træk i *Lenins* Personlighed. Navnlig er denne Vilje, skriver Lunatjarski, »yderst bestemt, yderst anspændende, den er i Stand til at koncentrere sig paa nærmeste Opgave, men aldrig gaaende udenfor den bestemte Cirkel, tegnet af hans stærke Intelligens, der stiller enhver Detailopgave som et Led i det verdensomfattende politiske Maal«, — netop denne koncentrerende Vilje er en fremragende Leninsk Egenskab.

Som Tribun gør *Lenin* et overvældende Indtryk med sin centraliserende aandelige Virkning paa sine Tilhørere, »hans hvasse, næsten tragisk-blevne og gennemborende Øjne virker som sylespidse Naale paa den store Masse«. Det er ikke vanskeligt at forestille sig disse »tragiske Øjne«, naar vi læser Slutningen af hans Tale ved den 8de Raads-Kongres i de sidste Dage: »Meget sandsynligt er det, at jeg personlig og mine Kammerater gaar i Døden, men der vil komme andre paa vor Plads, og disse vil fortsætte Arbejdet for vor Sag og vil opleve den Dag, da der ikke eksisterer hverken Undertrykkere eller Undertrykte, men en fri og lykkelig Menneskehed.« Og den Bombe, rettet mod *Lenin*, som bag hans Ryg sønderrev 13 Mennesker, akkompagnerede til disse hans Ord.

Lenins Tale, der sædvanligvis farves af hans indre urokkelige Kraft, absolut rolig, stadig dybt selvbevidst, skal — efter Lunatjarskis Ord — være af uudslettelig Virkning.

Som Publicist besidder *Lenin* »lidt grov, men usædvanlig klar Stil; han forstaar den Kunst at kunne gøre enhver Ide forbavsende simpel og variere den saadan, at dennes Ide aftrykker sig saagar selv i mindre politisk udviklede Hjerner.« Denne Egenskab er i Sandhed det mærkeligste Lenin'ske Træk. — Man kan sige, at hans hele System i sin Helhed er Socialismens Læres Simplifikations Resultat. Her træffer vi Løsningen paa den store Masses gode Forstaaelse af *Lenin*. Navnlig denne Side — Simplifikationen — er kultiveret af hans Medarbejdere i dets Henvendelse til Masserne. —

Endeligt, i Privatlivet er *Lenins* ejendommelige Træk, efter Lunatjarskis Betragtninger, usædvanlig Livfuldhed og sjælden Friskhed; trods hans ikke unge Alder, trods hans prosaiske og ikke særlig maleriske Udseende — lille Vækst, store og fuldstændig skaldede Hoved, udprægede typisk musulmanske Ansigt — gør *Lenin* dog et charmerende Indtryk som et endnu ganske ungt og tiltrækkende Menneske. »Denne Kilde af funklende og en vis naiv umiddelbar Livsbevægelighed, siger Lunatjarski, skaber sammen med grundig Forstandsbredhed og mægtig Vilje — — *Lenins* Fortryllelse. Denne Fortryllelse er kolossal; Menneskene, som kommer ind i *Lenins* Atmosfære, underkaster han sig ikke alene som politisk Fører, men ogsaa paa visse Maader forelsker sig i ham«. — Hemmeligheden i denne Magt forklares ved følgende to Træk, hvilket gør enhver Politiker indflydelsesfuld: Fra den ene Side usædvanlig Vagtsomhed, fangende de fornødne Situationskrav, og fra den anden Side »genial Opportunisme« elastisk Tilpasning til disse Øjeblikkes Krav, hvilken Tilpasningsevne er i Stand til at udnytte den givne Situation paa maksimal Maade til Fordel for sit eneste og alt omfattende Maal.

Saaledes er Grundtrækkene — saavidt de er tilgængelige til Belysning indenfor smalle Rammer gennem Avisartikler — i Ideologi, Praksis og Personlighed af *Lenins*, fra nu af, historiske Figur.

Alexei Seroff.

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*

Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 6 | 22. Juni | 1921 | 26. Aarg.

Faglige Patentmediciner.

I. Generalstrejke.

Det var i Middelalderen en almindelig udbredt Tro, at der eksisterede et mirakuløst Universalmiddel »de Vises Sten«, som var godt for alt muligt mellem Himmel og Jord. — Der fortaltes, at dette Middel ikke blot hjalp for Sot og Syge, men gjorde sin Ejermand usaarlig, satte ham i Stand til at lave Guld af Bly og andre uædle Metaller, — ja, nogle mente endog, at »de Vises Sten« gav evig Ungdom, — og Masser af Tid, Arbejde og Spekulation anvendte Datidens Vismænd paa at finde »Stenen«.

Man ved dog intet om, at den nogensinde er funden; men derimod ved man, at geskæftige Markskrigere paa alle Tidens Markeder optraadte og søgte at franarre godtroende Folk deres surt erhvervede Penge ved at foregive, at de var i Besiddelse af »de Vises Sten«, og derfor var i Stand til at hjælpe alt og alle.

Ogsaa i vore Dage slaas der Mønt af denne Tro paa Universalmidlet. Paa alle Apoteker og hos hveranden Urtekræmmer forhandles de saakaldte Patentmediciner, som f. Eks. »Pain-Expellere« eller »Livsvækkere«, der faar Skyld for at hjælpe for alt, »ligefra Lungebetændelse til brækkede Ben«, som det lejlighedsvis, spøgefuldt er bleven sagt, og Masser af Penge gaar i Patentmedicin-Fabrikanternes og Forhandlernes Lommer.

Paa samme Maade har der indenfor den faglige Bevægelse været Folk, der paastod, at de havde fundet det faglige Universalmiddel, der hjalp i enhver Situation, klarede alle — selv de vanskeligste — Skær og satte Arbejderstanden i Stand til helt og aldeles at overvinde Modstanderne. Og ligesom der — Aarhundreders Erfaringer tiltrods — endnu findes Folk, der tror fuldt og fast paa Patentmedicinerne og kun vender sig fra det ene for at købe det andet, og aldeles ikke vil indse, at der næppe gives 2 Sygdomstilstande, der er ganske ens, og at det derfor er Vanvid at tro, at et eller andet Unicum kan helbrede Masser af forskellige og forskelligartede Tilfælde, saaledes findes der ogsaa til Stadighed Folk, der ikke kan indse, at næppe 2 faglige Situationer er ens, og som derfor tror paa, at det bare gælder om at finde det rigtige Universalmiddel, som »hjælper for alt«, saa er Sejren vunden, — og saadanne Folk er altid begejstrede Tilhængere af Mirakkelmagerne. De følger dem, og viser den ene Patentmedicin sig ikke virksom, vender de sig til den næste, som Markskrigerne raaber med.

Og der er raabt med meget: Generalstrejke, Sabotage, direkte Aktion og Sympatistrejke og meget mere, og bestandig har Raabet lydt, at netop *dette* Middel var det eneste rette og ufejlbarlige, og bare det blev anvendt saa klaredes enhver Sag, selv den vanskeligste.

Det skal da være vor Opgave i disse Artikler at tage forskellige af disse Universalmidler op til nærmere Undersøgelse, og vi begynder saa med det mest omtalte: *Generalstrejken.*

Generalstrejkens Ide er jo, at al Virksomhed, af hvad Art nævnes kan, skal ophøre, hele Samfundet skal lammes, — eller som en af vore egne Forbundsfæller engang sagde: »Samfundet skal have et Stød i Hjærtekulen, som kan faa Hjærtet til at staa stille! Samfundet er en levende Organisme, og det er kun i en begrænset Tid, at denne Organisation kan

blive ved at leve, naar Hjærtet først staar stille!«

Ja, det er saa sandt, saa sandt; *men* — — for der er flere — og store men'er.

Kan vi bringe Samfundets Hjærte til at staa stille? — Og, *hvordan* kommer Hjærtet — naar det er bragt til at staa stille — til at slaa igen?

Lad os tage det første først.

For at en Strejke kan blive til noget, maa den jo først vedtages, og den Myndighed, der vedtager den, maa give Besked om Vedtagelsen, — det er jo ikke nok, at nogle Arbejdere hver for sig gaar og mener, at der bør etableres Strejke, — hvis ikke Spørgsmaalet kommer til Behandling i Organisationen og vedtages der, bliver der jo alligevel ingen Strejke.

Paa samme Maade med Generalstrejken, — den maa jo vedtages et Sted. Og naturligvis hjælper det ikke, at f. Eks. Arbejdsmændenes Fagforening i Hobro eller Smedenes i Aalborg gaar hen og vedtager, at der skal være Generalstrejke den 21. April Kl. 4 — derfor bliver der alligevel ingen Generalstrejke. Ligesaalidt hjælper det, at et Forbund, — det være sig Hattemagernes eller Arbejdsmændenes — vedtager noget saadant; thi intet enkelt Forbund kan jo vedtage, at nu skal alle Mennesker i Danmark indstille Arbejdet, — hvert Forbund kan jo kun træffe Afgørelse for sine egne Medlemmer.

Saa er der »De samvirkende Fagforbund«.

Ja, her har vi jo en Organisation, der burde omfatte alle de organiserede Arbejdere, og altsaa burde kunne træffe Afgørelse og give Besked paa deres Vegne, — men desværre gør den det ikke.

Selv om der af de 362,000 organiserede Arbejdere staar 279,000 i »De samvirkende« og kun 83,000 udenfor, saa *er* disse 83,000 nu engang udenfor, og det er mere end vanskeligt at faa dem i Tale og faa truffen en fælles Beslutning.

Først er der nogle *Forbund*, der staar udenfor: Bryggeriarbejderforbundet, Murerforbundet, Tømrerforbundet, Blikkenslagerforbundet og Handels- og Kontormedhjælperforbundet; men dernæst er der enkelte Fagforeninger, der igen staar udenfor deres Forbund: de københavnske Murersvende udenfor Murerforbundet, de københavnske Tømrere udenfor Tømrerforbundet, de københavnske Murarbejdsmænd, Havnearbejdere og Skibsværftsarbejdere, samt Arbejdsmændene i Gentofte-Lyngby, Nakskov og Sakskøbing, der staar udenfor vort Forbund. Og saa er der nogle i Luften frit svævende Organisationer som »Det gule Metalarbejderforbund« og de mærkelige Mennesker, der kalder sig »Special-Skibs-Arbejdere« o. s. v.

Der gives ingen kompetent Forsamling, der samler disse omkringflydende Organisationer, skal man have dem i Tale, maa man gaa til hver Organisation for sig, og der søge tilvejebragt en Beslutning, der er bindende for deres Medlemmer, — og at denne Maade at tilvejebringe en Generalstrejkebeslutning paa er mere end vanskelig, vil enhver let kunne indse.

Men lad os nu endda gaa ud fra, at selv om Klasseføelsen hos disse Arbejdere ikke har været stærk nok til at faa dem til at følge Trop, naar »De samvirkende« i en stor og vanskelig faglig Situation gav Generalstrejkeparole, — lad os gaa ud fra det — saa er Generalstrejke jo alligevel ikke hermed etableret.

Masser af Samfundshjul gaar jo uhindret.

Store Dele af Befolkningen fortsætter stadig deres Funktion.

Der er den egentlige Embedsstand, de overordnede Funktionærer (der f. Eks. kan faa de nødtørftigste Jernbanetog i Gang og indenfor visse industrielle Virksomheder faa det til at løbe rundt i hvert Fald i nogle Dage) Telegrafisterne, hele den store Detailhandlerstand, hvis Betydning for Samfundets Forsyning netop vil vokse mægtigt under en Generalstrejkesituation, de underordnede Bestillingsmænd i Statsadministrationen, Bankvæsenet o. s. v. o. s. v.

Samfundsmaskineriet er *ikke* bragt til at standse, saa længe alle disse Hjul gaar, — Generalstrejken er *ikke* gennemført, saalænge alle disse Mennesker arbejder.

Saa melder der sig 2 nye Spørgsmaal:

1) Kan man da tænke sig at trække de her nævnte Befolkningslag med til en almindelig Arbejdsstandsning?
2) Kan ikke en Generalstrejke i modificeret Form — en Storstrejke altsaa — øve det samme Pres, som man har tænkt sig at øve gennem Generalstrejken?

Og Svarene herpaa maa blive:

Jo, i visse Tilfælde — hvor det gælder en almindelig Samfundssag — kan det vel tænkes at saa godt som hele Befolkningen kan trækkes med til »de korslagte Armes« Revolution«, — man saa det jo i Tyskland under Kapp-Kupet. Men hvor det gælder et specielt fagligt Arbejderspørgsmaal vil vist enhver indrømme, at det er temmelig utænkeligt.

Saa er der det næste Spørgsmaal om den modificerede Generalstrejke (Storstrejken), dennes Værdi som fagligt Kampmiddel(og først og fremmest som Universalmiddel); men herom i en følgende Artikel.

Chr. Sørensen.

Dommen.

Syndikalisterne tabte Sagen mod Lager- & Pakhusarbejdernes Forbund.

Som det er adskillige af vore Læsere bekendt, faldt D. A. F. Kongres's haandfaste Maade at tage paa Forligsmandens første Forslag til Bilæggelsen af Foraarets Lønstrid vore Hjemmebolcheviker for Brystet. Man vejrede, at det Nederlag, man havde glædet sig til for derigennem at skabe Kaos og fiske i rørte Vande, gled ud i Sandet. Heller ikke denne Gang var der noget at gøre. Arbejdernes stærke Organisationer bestod deres Prøve.

Da det ikke ligner de Godtfolk at tage fejlslagne Forhaabninger med Anstand, kastede man sig med særlig Forkærlighed over Kongressens Vedtagelse om den ugentlige Paaligning, idet man fra den Side aldrig har ønsket en fast og planmæssig Modstand mod Arbejdsgivernes Anslag, men derimod benyttet enhver kritisk Situation for Arbejderklassen til Forsøg paa at sprænge Organisationerne.

Sandsynligvis funderet af Leninske Guldrubler, aftvunget det sultende russiske Folk, anlagde en lille Klike indenfor Lager- og Pakhusarbejdernes Afdeling Søgsmaal mod deres Organisation med det Formaal at faa Kongressens Vedtagelse om Ekstrakontingentet og derigennem Betingelserne for at yde Støtte til vore udelukkede Kammerater underkendt som ulovligt.

Til de borgerlige Domstole — ja, Udtrykket er hentet fra salig afdøde »Solidaritet« — rendte disse saakaldte revolutionære Arbejdere for at blive fri for at støtte de Klassefæller, der kæmpede hele deres Stands Kamp.

Forholdene var, at hele Jærnindustrien, Teglværksindustrien, Træindustrien, Kalkværkerne m. fl., omtrent 10,000 Medlemmer, var smidt paa Gaden, og at der i Understøttelse betaltes omtrent en kvart Million Kr. om Ugen, og at der var varslet Lock-out for Resten af Forbundets Medlemmer til Ikrafttræden med kun 24 Timers Varsel.

Under disse Forhold var det, at nogle Medlemmer, der kalder sig klassebevidste og fører Ordet »Kammerat« og Solidaritet i Munden til hver en Tid, rendte til Domstolene for at blive fri for at betale et overkommeligt ugentligt Bidrag netop i Solidaritetens og Kammeratskabets Navn, Udtryk, der slæbes i Søret, hver Gang slige Fyre benytter dem.

Samme Dag Stævningen udtoges, fældede enhver ærlig Arbejder Dom over Sagvolderne, men ogsaa nu foreligger Landsretsdommen, som vi gengiver i sin Helhed.

Udskrift af østre Landsrets Dombog for II Afdeling.

Aar 1921 den 7. Juni blev afsagt følgende

DOM

i Sagen II. Nr. 216/1921: Lager- og Pakhusarbejder Jul. C. Wiche mod Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund.

Under Forhandlingerne om den af Arbejdsgiverforeningen i Foraaret varslede Lockout vedtog Dansk Arbejdsmands Forbunds Kongres den 31. Marts efter Hovedbestyrelsens Forslag, at der i Tilfælde af Forkastelse af Forligsmandens Forslag, eller hvis Storstrejken sættes i Kraft, skulde paalægges de arbejdende Medlemmer et Ekstrakontingent af 15 Kr. pr. Medlem pr. Uge. I Henhold hertil afkrævede de under Dansk Arbejdsmandsforbund sammensluttede Fagforeninger deres Medlemmer Ekstrakontingent for Ugen fra 3.—9. April med 15 Kr. og for hver de følgende 3 Uger med 5 Kr., hvortil Ekstrakontingentet da var nedsat. Da Lager- og Pakhusarbejder Jul. C. Wiche vægrede sig ved at betale saadant Kontingent til Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund, blev han den 28. April slettet som Medlem af denne Forening. Han søger nu Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund til at genoptage ham som Medlem med alle de Rettigheder, der tilkommer ham, indtil han blev slettet. Han gør gældende, at ifølge Lovene for Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund's § 5 er Medlemmerne vel pligtige at betale de af Dansk Arbejdsmandsforbund og af De samvirkende Fagforbund paalignede Strejkebidrag, men at saadanne Ekstrakontingenter ikke maa overstige 1 Kr. 50 Øre pr. Uge.

Lovene for Dansk Arbejdsmandsforbund's § 10, som ogsaa gælder for Lager- og Pakhusarbejdernes For-

bund, bestemmer nemlig, at Dansk Arbejdsmandsforbunds Hovedbestyrelse har Ret til at paaligne ekstra Kontingent, der dog ikke maa overstige 1 Kr. 50 Øre pr. Uge pr. Medlem.

Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund har paastaaet sig frifundet.

Forbundet gør gældende, at § 10 kun afgør Hovedbestyrelsens Beføjelse til at paaligne Ekstrakontingent, og at Kongressen, som ifølge § 12 er den højeste Myndighed i alle Forbundets Anliggender, har været berettiget til at paaligne større Bidrag, hvilket ikke er i Modstrid med Forbundets Formaal, men under Hensyn til den varslede Lock-out og de dermed forbundne betydelige Udgifter i Forbundets og dets Medlemmers Interesse.

Da der maa gives Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund Medhold i, at Paaligningen har haft tilstrækkelig Hjemmel i Forbundets Love, at Vedtagelsen paa Kongressen er sket i Overensstemmelse med disse, og at Lager- og Pakhusarbejder Jul. C. Wiche derfor har været pligtig til at udrede disse Bidrag, vil Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund være at frifinde og Sagens Omkostninger at tillægge Forbundet med 200 Kr.

Thi kendes for Ret:

Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund bør for Lager- og Pakhusarbejder Jul. C. Wiches Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Wiche til Forbundet med 200 Kroner inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Intet Stempelforbehold.
Udskriftens Rigtighed bekræftes.
Østre Landsrets Kontor, den 8. Juni 1921.

Frederiksen.

Som det ses, vandt Afdelingen pure, og selv Sagens Omkostninger maa Sagvolderen betale med 200 Kr., men derfor har Slaget naturligvis ikke været ført forgæves fra de Folks Side, der har planlagt Aktionen. Der er vel ingen Tvivl om, at adskillige Lager- og Pakhusarbejdere og ogsaa enkelte mindre stabile Medlemmer i andre Afdelinger har ladet sig friste til ikke at betale Kontingent i Haab om at kunne slippe for Ekstrapaaligningen; disse Folk er eller vil nu blive slettede af deres Afdeling, da de maaske ikke kan klare hele deres Gæld i en Studs. Har man saa ikke naaet, hvad man ønsker, at ødelægge Dansk Arbejdsmands Forbund, har man dog altid berøvet Forbundet nogle faa Hundrede Medlemmer. Og bare for en saa lille Sejr tager man ikke i Betænkning at udlevere sine egne Tilhængere til at staa uden for baade Fagforening og Arbejdsløshedskasse og prisgive dem selv til Arbejdsgivernes Forgodtbefindende og deres Hjem til Nød og Savn.

—o—

Fra Arbejdsløshedskassen.

Kontingentforhøjelse og Ekstrapaaligning er nødvendig.

Som det vil erindres udsendte Hovedkontoret for Arbejdsløshedskassen for en Tid siden Rundskrivelse angaaende Urafstemning om Kontingentforhøjelse, og man troede, at de dermed trufne Foranstaltninger skulde være tilstrækkelig til at bære over den Krise, vi for Tiden gennemlever. Dette var imidlertid ikke Tilfældet, og Hovedbestyrelsen er nu, om end nødtvungen, gaaet til at foreslaa Ekstrapaaligning for vedblivende at opfylde de paahvilende Forpligtelser overfor vore arbejdsløse Kammerater. I den Anledning er der udsendt en ny Rundskrivelse, som vi gengiver i sin Helhed.

Vi sluttede vor sidste Rundskrivelse Nr. 10/1921 (Urafstemning) angaaende Kontingentforhøjelsen med at udtale Haabet om, at Kassen ved den foreslaaede forøgede Indtægt maatte kunne komme igennem den foreliggende meget vanskelige Situation, men at vi dog ikke kunde garantere herfor, da der jo kunde opstaa Forhold, der slog alle Beregninger omkuld, og vi maa desværre allerede nu meddele, at Forholdene stadig udvikler sig til Ugunst for Kassen, og denne er for Tiden i en Situation, der rent ud maa betegnes som en Katastrofe.

Trods de nu afsluttede faglige Overenskomster, trods den gunstige Aarstid og det glimrende Vejrlig og trods den frie Konkurrence og det frie Marked, der fra Arbejdsgivernes Side saalænge er raabt efter, er Arbejdsløsheden endnu blandt vore Medlemmer lige saa stor, som den har været Vinteren igennem, og 15—20,000 af vore Medlemmer møder daglig til Kontrol og oppebærer vedtægtsmæssig Understøttelse, og under saadanne Forhold falder naturligvis alle Beregninger, og intet naturligt kan holde for en saadan Krise.

Sommeren har altid, enten Tiderne har været onde eller gode, været den, der har givet vor Kasse sine store Overskud, ja, selv i Fjor var Forholdene paa samme Tidspunkt, at vi kun havde 1800 ledige Medlemmer; vi har altsaa nu flere Tusinde ledige, end vi havde Hundreder i Fjor.

Vi vidste, at denne Sommer ikke vilde blive god, og vi har ogsaa regnet dermed, da vi udsendt vor forrige Rundskrivelse, og vi havde regnet med at faa offentlige Midler til Raadighed, saa vi kunde komme over det med den foreslaaede Kontingentforhøjelse, og vi mente ogsaa at have Tilsagn herom. Dette er imidlertid delvis glippet, idet der kun er tilgaaet os 300,000 Kr. og yderligere Midler er det ikke muligt

at faa frem. Vi har derefter ført en Række Forhandlinger med Autoriteterne, idet der fra disses Side er stillet Krav til os om, at vi ved Siden af Kontingentforhøjelsen ogsaa skal foretage en betydelig Paaligning af Ekstrakontingent; Forhandlingerne er dog sluttelig resulteret i følgende Henstilling til os:

1. at sætte Vedtægtens § 15, Stk. 3, vedrørende Paaligning af Ekstrakontingent ud af Kraft midlertidig og indtil videre at paaligne alle Kassens Medlemmer et Ekstrakontingent af 1 Kr. om Ugen, at regne fra 17. Juli d. A.

2. at den Kontingentforhøjelse, der foreslaaet skulde træde i Kraft 1. Juli d. A., ikke træder i Kraft før samtidig med, at Paaligningen ophører.

Hovedbestyrelsen har, da vi kun har Valget imellem enten at tiltræde Forslaget eller midlertidig lukke Kassen for al Udbetaling, givet Forslaget sin Tilslutning, dog paa Betingelse af, at det godkendes ved Urafstemning.

Forslaget er de lempeligste Vilkaar, vi kan opnaa, og vi maa indrømme, at man ved Forhandlingerne har stillet sig velvilligt overfor vor Kasse; der er sikkert ikke en eneste af de andre Arbejdsløshedskasser, der har faaet dem bedre. Vi har endvidere, da vi jo kunde befrygte yderligere Krav fremsat fra Statsmagtens Side, faaet Arbejdsløshedsinspektoratets Tilsagn om ikke at ville gøre nogen Indstilling og ikke at ville stille Krav om yderligere Anspændelse, og tillige en Udtalelse med Forhaabning om, hvis nærværende Forslag vedtages, at kunne sikre os de nødvendige Midler, saalænge der overhovedet er saadanne til Raadighed.

Hovedbestyrelsen, der nøje har overvejet og drøftet foranstaaende, har haft sine Betænkeligheder. Det er jo ikke vor Skyld, Samfundet rystes af den Krise, det gennemgaar, men paa den anden Side har vi ment, det var vor Pligt at gøre alt, hvad gøres kunde, for at Kassen kunde opfylde sine vedtægtmæssige Forpligtelser, og vi maa derfor anbefale Forslaget, thi en Forkastelse er mere end en Krise for Tusinder smaa Arbejderhjem.

Der er ved Loven af 22. December 1920, der foreløbig er forlænget til 30. November 1921, i Almindelighed givet vore Medlemmer Adgang til at faa Tillægshjælp og Fortsat Hjælp, men Stillingen er den, at de allerfleste Kommuner allerede er spændt saadan for, at de, selv med den allerbedste Villie, ikke kan fremskaffe de Midler, der er nødvendige til at erstatte Arbejdsløshedskassen, er heri ogsaa en Grund, der stærkt maa tages i Betragtning.

Det nærværende Forslag rammer i Særdeleshed de Afdelinger, hvor Beskæftigelsesforholdene er gode, eller i alt Fald saa nogenlunde, saaledes at Arbejdsløsheden er ringe; efter den gældende Vedtægtsbestemmelse vilde en Paaligning ikke ramme dem i væsentlig Grad, men Hovedbestyrelsen føler sig overbevist om, at i Afdelinger, hvor der er disse Forhold, der vil Kammeratskabet vise sig stærkt og give det bedste Udslag, idet man sikkert fra den Side vil træde frem og i kraftige Udtryk erklære, at de vil tage deres Part af de strenge Tider. Hvor Arbejdsløsheden er stor, vil det ramme mindre haardt, fordi det selvfølgelig er bedre at betale 1 Kr. om Ugen af sin usikre Fortjeneste, eller af sin Understøttelse, end det er, at der slet ingen Understøttelse udbetales. I saadanne Afdelinger, hvor Ledigheden er stor, vilde en Paaligning efter de gældende Regler desforuden ramme langt kraftigere.

Vi er klar over, at Forslaget muligvis kan komme til at koste hvert af vore Medlemmer 30—40, ja maaske 50 Kr., men paa den anden Side tvivler vi ikke paa, at naar vi dog derved kan tilsikre de mange Tusinde af Arbejdsløse Bibeholdelsen af Understøttelsen i den Størrelse, de hidtil har faaet, og som de allerfleste Steder i Byerne med Tillægshjælpen og den Fortsat Hjælp, de faar, ikke er under 30 Kr. om Ugen, saa tror vi ikke, Valget, trods det store, økonomiske Krav, bliver vanskeligt, thi det er jo en Udveksling og et Tilskud for at skaffe frembragt Midler til ens allernærmeste Klassefæller og desværre i alt for mange, mange Tilfælde, til Medlemmet selv, og det er ganske sikkert, at Paaligningen ikke kommer til at løbe en eneste Uge længere, end det er absolut nødvendigt.

Afstemningen er i al sin nøgne Virkelighed et Ja eller et Nej, om Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse skal lukkes, eller om den skal fortsætte den velsignelsesrige Virksomhed, den har udført, og som klarest belyses ved at antyde, at vi siden sidste Jul i Arbejdsløshedsunderstøttelse har udbetalt 5 Mill. Kr.

For Hovedbetyrelsen har Spørgsmaalet stillet sig saadan, at skønt vi var betænkelige, og skønt vi fandt det svært, kunde vi ikke se, der var nogen Vej udenom, og Anbefalingen for at stemme for dette Forslag er derfor givet ganske enstemmigt. Der stemmes altsaa Ja eller Nej om følgende Bemyndigelse til Kassens Hovedbestyrelse:

1. at sætte Vedtægtens § 15, Stk. 3, vedrørende Paaligning af Ekstrakontingent ud af Kraft midlertidig og indtil videre at paaligne alle Kassens Medlemmer et Ekstrakontingent af 1 Kr. om Ugen, at regne fra 17. Juli d. A.

2. at den Kontingentforhøjelse, der foreslaaet skulde træde i Kraft 1. Juli, ikke træder i Kraft før samtidig med, at Paaligningen ophører.

Resultatet af Afstemningen bedes meddelt Hovedkontoret paa vedlagte Blanket og maa være os i Hænde allersenest Onsdag den 13. Juli d. A.

Med solidarisk Hilsen

P. H. V.

(sign.) Johannes Nielsen.

(sign.) J. P. Johannessen.

Nævnsafgørelser.

Det i Henhold til Forligsmandsforslaget af 25. April d. A. nedsatte Nævn, har afsagt følgende Kendelser:

Efter at der mellem Parterne er opnaaet Enighed om de almindelige Overenskomstbestemmelser samt Ak-

kordsatserne for Arbejdet i Aabenraa og Sønderborg Havne afsiges følgende

OPMANDS-KENDELSE
vedrørende
Havnearbejdere i Aabenraa og Sønderborg,

medens Kendelse for Havnearbejderne i Haderslev foreløbig ikke afsiges.

1. Timelønnen nedsættes fra 163 Øre til 150 Øre, Akkordlønningerne nedsættes med 13 Øre pr. Time. I Tilfælde, hvor der nu ikke gives Tillæg pr. Akkordtime, kan de 13 Øres Nedsættelse omsættes til en procentvis Reduktion, for saa vidt der ved direkte Forhandling mellem de lokale Organisationer opnaas Enighed herom.
2. Paa Grundlag af det af Det statistiske Departement i August 1921 udarbejdede Pristal foretages en Regulering af Time- og Akkordlønninger, saaledes at for hver 3 Points, som Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i Februar 1921, vil Lønningerne være at forhøje eller formindske med 2 Øre pr. Time. Denne Regulering regnes fra og med den 15. August.
3. For det forenede Dampskibsselskab beregnes Mindstebetalingen som i andre danske Havne.

Nærværende Lønbestemmelser træder i Kraft fra og med Fredag den 3. ds.

København, den 2. Juni 1921.

Michael Koefoed. Adolph Jensen. J. H. Dalhoff.

Som det vil erindres, var det Forbundsledelsen, der havde krævet de sønderjydske Forhold taget ud til fri Forhandling, idet man mente mulig at kunne slippe med et noget mindre Nedslag i Sønderjylland end andre Steder, hvilket imidlertid ikke lykkedes, og en af Grundene hertil, og vel nok den væsentligste, er den, at det statistisk er bevist, at det ikke kan siges at være dyrere at leve i Sønderjylland end i det øvrige Danmark, tværtimod.

Da de 3 Opmænd, som har afsagt Kendelsen, havde lavet deres Udkast, havde de indflettet en Pasus, som vilde have kostet Akkordarbejderne i de sønderjydske Havnebyer ikke saa faa Penge, om ikke vore Nævnsmedlemmer i sidste Øjeblik havde været i Stand til at fremtvinge en Ændring.

I Udkastet til Kendelsen stod der nemlig:

»Akkordsatserne nedsættes med 8 pCt.«, hvilket selvsagt, ved Akkordarbejde, vilde give en langt større Reduktion end 13 Øre pr. Time, og selv om vort Haab, om at give Sønderjyderne en Særstilling, glippede, saa har vi dog været i Stand til at forhindre, at Havnearbejderne fik et større Nedslag end andre Steder.

Naar der ikke er afsagt Kendelse for Haderslevs Vedkommende, er Grunden den, at Afdelingen endnu ikke har betalt det paaligne Strejkekontingent, hvorfor Forbundet har maattet tage Forbehold overfor denne Afdeling, hvis Medlemsskab i Forbundet, jvfr. Lovene, i Øjeblikket er meget tvivlsomt.

KENDELSE
vedrørende
Arbejdsmænd paa Fabrikken »Grand Danois« & Kødfoderfabrikken.

Den nuværende Overenskomst med Tillæg fornyes fra 1. Juli 1921 til 1. Juli 1922 med følgende Ændringer:

1. Augustreguleringstillægget fra 1920 paa 13 Øre pr. Time bortfalder.
2. Paa Grundlang af det af Det statistiske Departement i August 1921 udarbejdede Pristal foretages en Regulering af Time-, Dag-, Uge-, Maaneds- og Akkordlønninger, saaledes at for hver 3 Points, som Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i Februar 1921, vil Lønningerne være at forhøje eller formindske med 2 Øre pr. Time. Denne Regulering regnes fra og med den 15. August.
3. For Arbejde i 2- og 3- Holds Drift ydes samme Tillægsbetaling som til enhver Tid ydes indenfor Jern- og Metalindustrien.

København, den 9. Juni 1921.

Michael Koefoed. **Adolph Jensen. J. H. Dalhoff. Einar Jørgensen. Hjalmar Madsen C. Drejer. J. C. Larsen.**

OPMANDSKENDELSE.
vedrørende
Arbejdsmænd i Spritindustrien.

Den bestaaende Overenskomst forlænges til 1. Marts 1922.

København, den 15. Juni 1921.

Michael Koefoed. Adolph Jensen. J. H. Dalhoff.

KENDELSE
vedrørende
Droskechauffører hos Aarhus Vognmandsforening.

Den nuværende Overenskomst med Tillæg fornyes til 1. April 1922 med de Ændringer, hvorom Parterne ved Forhandling Dags Dato er blevet enige samt med følgende Ændringer:

1. Augustreguleringstillægget fra 1920 paa Kr. 8,19 pr. Uge bortfalder.
2. Paa Grundlag af det af Det statistiske Departement i August 1921 udarbejdede Pristal foretages en Regulering af Lønningerne, saaledes at for hver 3 Points, som Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i Februar 1921, vil Ugelønnen være at forhøje eller formindske med 90

Øre. Denne Regulering regnes fra og med den 15. August.

Nærværende Lønbestemmelse træder i Kraft fra og med den første efter Dags Dato begyndende Lønningsuge.

København, den 9. Juni 1921.

Michael Koefoed. Adolph Jensen. J. H. Dalhoff.
Einar Jørgensen. Hjalmar Madsen
C. Drejer. J. C. Larsen.

Hvor Formuleringen af Bestemmelsen om Augustreguleringen giver Droske-Chaufførerne i Aarhus en Begunstigelse.

OPMANDSKENDELSE
vedrørende
Funktionærer hos Biografteaterforeningen for København og Omegn.

Ihvorvel det maa erkendes, at Overenskomstens Bestemmelser om Arbejdstidens Beliggenhed for saa vidt er forældede, som de efter Afslutningen af Overenskomsten af 1920 skete Ændringer med Hensyn til den tilladte Spilletid har bevirket, at denne nu ikke falder indenfor den i Overenskomsten fastsatte Arbejdstid, kan der dog ikke gives Biografteaterforeningen Medhold i dens principale eller subsidiære Paastand, idet det ikke vil kunne undgaas, at der heraf vilde følge en Forandring i Fagets Lønniveau.

København, den 13. Juni 1921.

Michael Koefoed. Adolph Jensen. J. H. Dalhoff.

Der pure afviser Arbejdsgivernes Krav om en Omlægning af Arbejdstiden og en deraf følgende Reducering af Lønnen, og

KENDELSE
vedrørende
Chauffører hos Aktieselskabet Taxamotor.

Den nugældende Overenskomst fornyes til 1. April 1922 med den Ændring, at Chaufførernes Andel af Kørselsindtægten nedsættes fra 22 til 20 % fra og med den første efter Dags Dato begyndende Lønningsuge.

København, den 6. Juni 1921.

Michael Koefoed. Adolph Jensen. J. H. Dalhoff.
Einar Jørgensen. Hjalmar Madsen.
C. Drejer. J. C. Larsen.

der fritage Chaufførerne hos A/S »Taxamotor« for den almindelige Augustregulering, hvilket er Ækvivalent for den formindskede Indtægt, der er en Følge af Taksternes Nedsættelse.

Nævnet har endvidere, som meddelt i vort Ckl. Nr. 36/1921, officielt erklæret, at kun saadanne Ting, som er indbragt inden den 20. ds., kan blive behandlet, og det er derfor udelukket, at der nu kan indankes ny Sager.

Det, der nu er tilbage, er hovedsageligt Uoverensstemmelser vedrørende Entreprenørforeningen, Murmesternes Centralforening og Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationerne, og for disse sidstes Vedkommende gælder, at Nævnet har henstillet, at der, forinden Nævnsmødet, afholdes et Møde mellem Forbundet og Sammenslutningen, hvilken Henstilling er taget til Følge af Parterne, og der vil saaledes i de nærmeste Dage blive aftalt en Forhandling, hvor selvfølgelig ogsaa de Afdelinger, hvis Overenskomstforhold det angaar, vil blive repræsenteret.

Følgende Virksomheder, der var til fri Forhandling, er ved direkte Forhandling med de respektive Afdelinger, enedes om Vilkaarene for Overenskomsternes Fornyelse:

1) Tylstrup store Vildmose og Omegns Tørvefabrikantforening,
2) The Dominion Belting Co. og Hans Winthers Garverier,
3) Lundergaards Moses Tørvefabrik,
4) A/S Chr. Møller, Vanløse,
5) A/S Dansk Afvulkaniseringsfabrik, Køge.

Medens Ryomgaard Kartoffelmelsfabrik og Spangsberg Mølles Kartoffelmelsfabrik er nedlagte.

6) Chaufførerne hos Mesterforeningen for Farveri- og Vaskeriejere.

Nyvalg af Formand og Kasserer.

Husk at anmelde dette.

Det sker ikke saa sjeldent, at Breve og Fagblade, som udsendes fra Hovedkontoret kommer tilbage med Postvæsenets saalydende Paaskrift:

»Nægtet Modtagelse, er ikke Formand mere.«

Og det siger sig selv, at naar Breve, maaske endog af stor Vigtighed for vore Afdelinger returneres paa denne Maade, skaber det Kludder, Forsinkelse og Vrøvl for alle Parter, og derfor maa vi bede de nyvalgte Formænd om straks at give os Meddelelse om:

1) Deres Navn og Bopæl samt Postadresse.
2) Om de har Telefon og i saa Fald, hvilket Nummer.

Paa samme Maade maa man forholde sig, naar der sker Nyvalg af Kasserer.

G. H.

Vor Fagbevægelse.

Af *Christian Sørensen* i „Socialisten".

Under denne Overskrift skriver Fr. Vedsø i »Socialisten«s sidste Nr. en Artikel, hvori han — efter en overordentlig klar Oversigt over vor Fagbevægelses hidtidige Udvikling — kommer ind paa den Kampagne, der netop nu er kæmpet igennem, og saa paa Basis heraf anstiller nogle Betragtninger over de Veje, den fremtidige Udvikling bør følge.

Vedsø skriver først:

»Historien har været og er Kampen mellem Klasserne. En Fase i Kampen er Fagbevægelsens Kamp med Arbejdsgiverne.

Naar Fagforeningerne skal drive Klassekamp er det ret naturligt, at de organiseres som en Hær med Førere med vidtgaaende Myndighed . . .«

Men da Betingelsen herfor — eller for »at Generalerne kan sejre« — blandt andet er Disciplin, og da Arbejderklassen efter Vedsøs Mening ikke har denne Disciplin, maa man se sig om efter andre Veje, og Forfatteren havner saa — efter at have forkastet den Udvej »at lade alt blive ved det gamle« — ved et Forslag om, at »De samvirkende« reduceres til »et Centralsted for Oplysninger og sidst, men ikke mindst for Understøttelse«, medens det ved Lov bør forbydes »De samvirkende« at deltage i Forhandlinger, og Septemberforliget bør søges ændret i Overensstemmelse hermed.

Lad mig sige det straks: Jeg er ganske enig med Vedsø i Betragtningen, at det naturligt bør være saadan, at Fagforeningerne organiseres som en Hær o. s. v.; men jeg er derimod — eller rettere netop *derfor* — ganske uenig med ham i det Resultat han sluttelig naar til.

Vedsøs Hovedgrund er som sagt:

»Arbejderklassen *har ikke* den nødvendige Disciplin,« — men hvoraf ved Vedsø nu det? Hvor kan et Menneske *vide* noget derom? — Det har jo aldrig været prøvet.

Arbejderklassen har den nødvendige Disciplin i de enkelte Fagforeninger og i de enkelte Fagforbund — i hvert Fald da i de fleste. Hvis et enkelt Medlem, nogle enkelte Medlemmer, en Gruppe Medlemmer nægter at bøje sig for en Vedtagelse af Fagforeningens Generalforsamling eller en af Bestyrelsen i Overensstemmelse med Fagforeningen truffen Afgørelse, saa kender Fagforeningerne Midlerne til at skaffe sig og sin Afgørelse respekteret.

Hvis en enkelt Afdeling i et Forbund, nogle enkelte Afdelinger eller en Gruppe Afdelinger nægter at respektere Kongressens Vedtagelse eller anden lovlig organisationsmæssig Afgørelse, saa kender Forbundet Midlerne til at skaffe sig og sin Afgørelse Respekt.

Naar Arbejderne har kunnet gennemføre — og har gennemført — at det eller de enkelte Medlemmer i Fagforeningerne maa lade deres personlige Ønsker og Interesser underordne sig det heles Interesser og den organisatoriske Disciplin, — naar Arbejderne har kunnet gennemføre og har gennemført det samme i Forholdet mellem de enkelte Fagforeninger og de Forbund, som de er tilsluttede som Afdelinger, — tror man saa ikke paa, at den samme Disciplin, som Vedsø jo ogsaa finder »ret naturlig« kan gennemføres i Forholdet mellem de enkelte Forbund og den store Samvirksomhed?

Jeg tror det i hvert Fald, og — hvad mere er — jeg tror, det er den eneste tilraadelige Vej frem.

En Del Indvendinger kender jeg naturligvis.

Foruden Paastanden om, at Arbejderklassen ikke har den fornødne Disciplin, har Vedsø Frygten for, at en Del Forbund vil falde fra, dersom man vil lægge mere Magt i De samvirkende Fagforbunds kompetente Forsamlinger, og yderligere har jeg hørt et Par teoretiske Betænkeligheder, nemlig:

1) En Disciplin som den krævede vil være udemokratisk.

2) En saadan Ordning vil være stridende mod Arbejdernes økonomiske Interesser.

Lad os tage Indvendingerne i Rækkefølge. Der er først Frygten for Frafald. — Naturligvis er der noget om det; men for det første mon den ikke overdrives? Og for det andet har vi Lov til at lade os standse paa Organisationernes Udviklingsvej af Frygt for, at en Del vil falde fra, naar vi gør det, der er rigtigt?

Har vore Gamle — de rigtige Gamle, der var med til at stifte de første Fagforeninger her hjemme — ikke hver for sig staaet overfor dette i Bevægelsens Barndomsaar, at man maatte sige sig selv, at Gennemførelsen af de

og de Foranstaltninger — Gennemførelsen af den organisationsmæssige Disciplin f. Eks. — vilde føre Frafald med sig? Og har de ladet sig standse paa Vejen af Frygten herfor?

Spørg dem, og I vil høre, saaledes har det været; men alligevel har man gjort det Organisationsarbejde, der var nødvendigt, indarbejdet den Disciplin, der var nødvendig, og som bl. a. samlede Fagforeningerne til Forbund.

Og i Forbundene, har vi ikke der Gang paa Gang staaet over for, at Gennemførelse af disciplinære Krav vilde medføre Frafald? — Jo, vi har, i Arbejdsmandsforbundet f. Eks. ved Gennemførelse af den obligatoriske Arbejdsløshedskasse.

Men vi tog Risikoen, og vi tog Frafaldet, da det kom; men vor Organisation voksede og blev større og stærkere, fordi vi var inde paa den rette Vej.

Hvorfor skulde saa ikke det samme være rigtigt, og det samme blive Tilfældet, naar det gælder om at gennemføre Disciplinens Krav indenfor Forbundenes Samvirksomhed?

Der vil komme Frafald — jeg tror det ogsaa — men hvad enten det bliver stort eller lille, maa det tages; thi den Udvikling vore Organisationer hidtil har gennemgaaet peger kun en eneste Vej, giver kun et eneste Løsen: *Mere Sammenslutning, mere Disciplin, mere Fasthed i Rækkerne!*

Og desuden: Man ved jo intet om, hvor stort Frafaldet vil blive, før man har søgt Disciplinen gennemført.

Saa var det »det demokratiske« det var galt med; men den Indvending kan vi forhaabentlig hurtig blive færdig med.

Det er demokratisk, at de enkelte Medlemmer i Fagforeninger bøjer sig for den samlede Forenings Vilje, saaledes som denne giver sig Udtryk ved de lovlig valgte kompetente Forsamlinger, det modsatte er udemokratisk.

Saa er det ogsaa demokratisk, at 5 eller 10 Tusind Støberiarbejdsmænd, Slagteriarbejdere eller Skræddere ved at nægte at tiltræde en fælles Ordning skal kunne bestemme, at samtlige Fagorganisationer skal tage en Kamp, som Flertallet mener er uhensigtsmæssig, ja maaske skadelig.

Og nu er vi allerede inde paa Spørgsmaalet om, hvad der er skadeligt for Arbejdernes økonomiske Interesser.

Man vil her pege paa, at naar de enkelte Organisationer faar Lov til at raade sig selv, saa er de bedre i Stand til at udnytte foreliggende Chancer, end naar de »skal tage Hensyn til andre.«

Heroverfor vil jeg — i denne Omgang i hvert Fald — have Lov til at nøjes med at sige, at denne Betragtning vidner om en Kortsynethed, som jeg ikke kan tro findes mellem gamle Organisationsfolk.

Vor Organisationshistorie har Eksempler nok paa, at *kun*, hvad der tjener det Heles Vel, i Længden ogsaa tjener den eller de Enkeltes.

Øjeblikkelige Fordele, der vindes paa Trods af det Heles Interesse, maa altid — før eller senere — betales og betales dyrt! Det vil ogsaa vore Dages Tilhængere af Guerillakampen i Fagbevægelsen komme til at sande.

Og hvis man, — som *J. P. Nielsen* i sin Artikel om Generalstrejken i et tidligere Nummer synes at være inde paa, — vil anlægge den Betragtning, at Centralisation »gør det lettere for Arbejdsgiverne at overfalde Arbejderne«, saa maa det være nok heroverfor at henvise til, at Arbejdsgiverne jo ikke ophæver deres Centralisation, fordi vi helt eller delvis hæver vor. De er jo til enhver Tid i Stand til at lockoute de Arbejdergrupper de finder passende, for at naa deres Maal, uanset om vi har en med Myndighed udstyret Centralorganisation eller ej.

Men vi mister — eller i hvert Fald besværliggør vi da i høj Grad — Muligheden for ved samlede, taktisk vel afpassede Fremstød af det i hvert enkelt Tilfælde ønskelige Omfang og paa det i hvert Tilfælde ønskelige Omraade at øve Indflydelse paa Udfaldet af den faglige Kamp, og hvad det betyder, synes jeg de sidste Aars Foreteelser maa have vist os.

Min Anskuelse er derfor den samme som Vedsøs, at »noget maa der gøres.« Men det jeg mener, der maa gøres er: Gennemførelse af Ændringer i De samvirkende Fagforbunds Love sigtende til at lægge mere Magt og Myndighed i de kompetente Forsamlingers Hænder. Det er jo saa muligt, at der i den Forbindelse maa finde en delvis Omdannelse Sted af disse Forsamlinger; men er man enig om Maalet, enes man ogsaa nok om Midlerne.

— — —

Ja, jeg ved, at de Tanker jeg her har givet Udtryk for, vil blive forkastede mange Steder, ogsaa blandt mine Venner og nærmeste faglige Medarbejdere, og at de tilsyneladende i hvert Fald ikke stemmer med »de Bevægelser, der er fremme i Tiden.«

Det er dog vistnok kun tilsyneladende. Jeg skal saaledes pege paa, at de Folk, der raabte højest om Tyranni indenfor Fagorganisationerne, de der skabte Slagordet »det er ikke paa Generalforsamlingerne, men ude paa Arbejdspladserne Beslutningerne skal tages«, de har nu indset Disciplinens Nødvendighed og bøjer sig under den af Diktatorerne i Moskwa krævede Disciplin, — skulde vi andre saa ikke kunne bøje os for den demokratiske, organisationsmæssige Disciplin i Samvirksomheden som i Forbundene og i Fagforeningerne.

Sløje Kammerater.

Vi har modtaget følgende med Anmodning om Optagelse:

Der findes rundt om i de fleste Fagforeninger Folk, som med Vilje gaar og modarbejder Fagforeningens Bestyrelse og som gaar og tuder Kammeraterne Ørerne fulde med Snak om, at Bestyrelseen og Forbundet er det bare Skidt.

Heldigvis er der ikke mange af den Slags, men nogle er der, og selv om det lykkes ved Lejlighed at give dem den Bekomst, de fortjener, saa har de dog altid faaet Lejlighed til at proppe en hel Del Historier i nogle svage Sjæle, som saa gaar og spekulerer sig halvtossede over, om der nu alligevel ikke er noget om alt det slemme, der siges.

Det hænder, at jeg faar fat i saadan en Kammerat en Gang imellem, og naar vi saa har snakket gammelt om vor egen Forenings Sager, saa slutter det næsten altid med, at han siger: Jamen Forbundet! — Hvad gavner det? — Hvad bestiller alle de Forretningsførere og Sekretærer, og hvad bliver alle Pengene brugt til?

Saa kan der blive en Diskussion baade op ad Vægge og ned ad Stolper om det, og derfor har jeg vænnet mig til at sige til dem:

Naar I ikke ved Besked om det, saa er I nogle sløje Kammerater, for det er ligefrem jeres Pligt at vide det.

I kan holde Fagbladet og læse det 2 Gange om Maaneden, I kan komme paa Generalforsamlingen hvert Fjerdingaar, og I kan købe Aarbogen hver Jul, saa kan I ligefrem ikke blive fri for at vide Besked, og saa kan I selv jage de Skraalhalse væk, der vil tude jer Ørene fulde af Røverhistorier.

Saadan har jeg sagt, og vi har talt om Tingene i vor Bestyrelse og er der bleven enig om at agitere for at faa Medlemmerne til at holde Fagbladet og købe Aarbogen, og det viser sig, at jo mere de kommer ud mellem Medlemmerne, jo mindre Vrøvl faar vi.

Derfor vil jeg sige til mine Kolleger i de andre Afdelinger:

Agiter for at faa Fagbladet og Aarbogen ud imellem Medlemmerne, saa bliver der ikke saa mange sløje Kammerater.

Med Tak for Optagelsen.

Fagforeningsformand.

Lenin.

POLITIKER OG MENNESKE.

Eftertryk forbydes.

»Je ne propose rien,
je ne suppose rien,
j'expose.«

I hele Verden kan man for Øjeblikket næppe nævne noget andet Navn, med hvilket man i den Grad har beskæftiget større Tal af Hjerner, og som har sat Lidenskaberne i større Bevægelse, end *Lenins*. I alle Verdenshjørner udraaber Skaberen og Realisatoren af de sociale Byggelsers nye Formation et eller andet Ekko.

For visse Kategorier af Mennesker er Moskva nu et nyt socialistisk Mekka, hvortil man valfarter som Pilgrimme fra alle Kanter for at se det første i Verdenshistorien: »Den socialistiske Stat.«

Proletariske Masser underkaster sig — her mere, der mindre — Fortryllelsen, som om Realiseringen af deres sociale Drøm var fuldbyrdet. Thi *Lenin* er ikke kun den aandelige Fader af den bolchevistiske Teori, men i den samme Tid er han fuldstændig Herre over et Land, som er en Femtedel af hele Verden.

Forstaaeligt er heraf, at Verdens Arbejderklasse fæster sine Blikke paa hans socialisti-

ske Rige. Denne Indflydelse udtrykker sig allerede nu i reale almindelig bekendte politiske Fakta i flere Lande, stærkest i Tyskland, Italien og Frankrig.

Paa anden Side kan man godt sige, at den anden uproletariske Del af Verden ikke ser ligegyldigt paa alt, hvortil *Lenins* Navn er knyttet, og her hersker ogsaa stærke Reageringer.

Alt dette viser, at *Lenin* for Øjeblikket er en af de største historiske Figurer paa Verdensarenaen. Vi vil derfor forsøge at give Grundtræk af denne Mand som Politiker — i Teori og Praksis — og ligeledes hans karakteristiske Træk som Menneske.

I.

Livets Vej.

Nicolai Lenin — i Privatlivet *Vladimir Uljanoff* — er 50 Aar gammel. Han stammer fra en russisk Adelsslægt og er født i en Godsejerfamilie paa Volga i Simbrisk Guvernement. Allerede paa Gymnasiets Bænk blev han smittet af stærke Revolutionsstemninger, og da han traadte ind i Universitetets studerende Ungdom, sluttede han sig straks til de revolutionært virkende Kredse.

Det czaristiske Ruslands ejendommelige Skæbne skabte ogsaa et fuldstændig ejendommeligt Universitetsliv; saaledes var Studenterne i Rusland de mest revolutionære Elementer, og Studenternes Masse har derfor stadig tjent som Landets politiske Barometer og aabenbarede først af alle Symptomer paa Oprørsbevægelsen. I dets unge revolutionære Umiddelbarhed saa man Udgang for Befolkningens Vrede i Despotismens Rusland. Studenteroprørerne med deres talrige livlige politiske Forsamlinger, Gadedemonstrationer under Faner med dristige Indskriptioner, med Fængsling og Udvisning til Sibirien af Tusinder af Studenter var sædvanlige Begivenheder i Rusland.

Allerede i sine første Universitetsaar aabenbarede *Lenin* sig som et stærkt brændende Lys i den revolutionære Virksomhed. En flammende Taler paa Studenternes Talerstol, ivrig Organisator og Propagandist i revolutionære Kredse sluttede han sig snart til yderliggaaende Elementer i det socialistiske Parti. Universitetet blev for ham hovedsagelig et Arbejdssted for hans revolutionære Ideer.

Disse Aar var for ham forbundet med adskillige Fængselsarrester og andre Forfølgelser, men dette standsede ikke hans revolutionære Energi, og snart traadte han ind i selve den dybe politiske Aktivitet og hørte allerede da til saadanne Mennesker, som udelukkende havde viet Livet til den sociale Omvæltning. Hans egen Broder var indblandet i terroristisk Virksomhed og sluttede sit Liv med at ofre dette paa Skafottet. Eter denne tragiske Begivenhed overgaar *Lenin* til den ulegale hemmelige Eksistens, og snart finder man ham i Udlandet som revolutionær Emigrant.

Der forløb nu ca. 20 Aar, i hvilket Tidsrum han hovedsagelig levede i Schweitz, arbejdende som ideologisk Fører i de socialdemokratiske Hovedorganer »Iskra«, »Socialdemokrat« o. a. og gradvis erobrede stor Autoritet som Partileder.

Denne hans Livsperiode dyrkede han fornemmeligst som Teoretiker; navnlig var det under hans Indflydelse, at der skabtes Veje til Socialismens Radikalisme.

Første Gang Ordet Bolcheviker hørtes, var i 1903 paa den 2den Partikongres, da det russiske socialdemokratiske Parti behandlede Spørgsmaalet: *Gaa eller gaa ikke ind i Dumaen. Lenin,* som sad i Partiets Centralkomite, samlede omkring sig Majoritet (Bolchinstvaa) for den absolute Nægtelse af Indtrædelse i Dumaen, og ved denne Beslutning deltes Partiet i to Fraktioner: saakaldte Bolcheviker (Majoritet) og Mencheviker (Minoritet).

Her bør man bemærke, at Navnet Majoritet kun svarede til Virkeligheden ved denne 2den Partikongres, i senere Tider blev det kun et Navn uden virkelig Majoritet i Partiet.

Menchevikerne har staaet paa det Standpunkt, at i det czaristiske Rusland, hvor ethvert frit Ord var umuligt, skulde Dumaens Tribune udnyttes fra socialdemokratisk Side som den eneste Mulighed for fri Agitation, men *Lenin* og hans Tilhængere fastholdt deres uforsonlige Politik overfor den russiske Regering og vilde ikke indlade sig paa noget Kompromis. *Lenin* nægtede kategorisk Medvirken i Folkerepræsentationen under Czarismen.

Dette politiske Standpunkt var kun et Trin paa den Vej, som førte til det, som har dannet Hovedpunktet i *Lenins* bolchevistiske Teori: Parlamentarismens Nægtelse.

I Løbet af 10 Aar, indtil Verdenskrigen udbrød, har *Lenins* Ideologi taget skarp aftegnende Form: Bolchevismens Teori var af ham bredt udviklet i talrige Artikler, Brochurer og Bøger.

Allerede ved Krigens Begyndelse har *Lenin* paa den socialistiske Kongres i Paris paastaaet, at dersom Proletariatet ikke udnyttede dette passende Øjeblik for socialistisk Revolution, maatte det vente endnu et halvt Aarhundrede.

Da i Marts 1917 den russiske Revolution udbrød, og der var dannet en provisorisk Regering, og faktisk Rusland allerede den Gang var demokratisk Republik, telegraferede *Lenin* til sine Tilhængere i Rusland: Ingen Understøttelse! — Det betød, at for ham var denne Revolution ingen Revolution.

Kort efter begyndte *Lenin* Forhandlinger med den tyske kejserlige Regering om Tilladelse for ham og hans Stab til Rejse gennem Tyskland for at kunne »uddybe« den russiske Revolution. For den kejserlige tyske Regerings Magt var dette en sød Drøm, thi Socialisten Kerenski udraabte: Frem sammen med vore Allierede!, medens Bolcheviken *Lenins* Devise var: Øjeblikkelig Fred og Proletariatets Diktatur.

Straks efter sin Ankomst til Petrograd opsatte han sin Residens i den kejserlige Ballet-Primadonna Eschesinskajas Palads, og med usædvanlig Energi begyndte han Propaganda og Organisation af en ny Revolutions Kup.

I Begyndelsen syntes i Rusland Bolschevismens Ortodoxalitet og Primitivitet saa livløs, at ingen Mand frygtede dens Tendens. Men Lidenskabelighed, Ubøjelighed og feberhed Virksomhed af bolchevistiske Agitatorer, gav snart sine Resultater. Arbejdernes og Soldaternes Rækker, som før den Tid kun talte et ganske ubetydeligt Stemmetal, underkastede sig hurtigt det nye og lokkende.

Af *Lenins* Devise var den stærkest virkende: Øjeblikkelig Fred. — Øjeblikkelig Overgivelse af Fabrikerne i Arbejdernes Hænder og øjeblikkelig Overgivelse af al Jord til Bønderne.

Det første Forsøg paa at tilrane sig Magten gennemførtes af Bolchevikerne d. 3.—5. Juni 1917, men det mislykkedes, fordi Flertallet af Petrograds Garnison forblev tro mod Kerenskis Regering. Bolchevikerne tredoblede deres Energi, og med et nyt Forsøg den 7. November s. A. og ved Anvendelse af Midler, der ikke lod sig standse af noget som helst, Midler som selv afskrækkede *Lenins* nærmeste Medarbejdere, hvoraf flere udtraadte af Centralkomiteen, naaede han sit Maal. *Lenin* paatog sig alene det fulde Ansvar, og hans Jernenergi kronede ham til Ruslands Diktator.

Alexei Seroff.

Fra Hovedkassererkontoret.

Til Foreningskassererne i Provinserne.

Eders Opmærksomhed henledes paa, at der fra **Hovedkassererkontoret** kan faas:

Medlemsprotokoller, som haves paa Lager i 3 forskellige Størrelser.

Den største er paa 200 Sider med Plads paa hver Side til at anføre 9 Medlemmer. Pris 16 Kr.

Den næststørste er paa 129 Sider. Pris 10 Kr.

Den mindste er paa 55 Sider. Pris 6 Kr.

Kassebøger: 5 Kr. pr. Stk.

Kupon-Indmeldelsesbøger: 1 Kr. 50 Øre pr. Stk.

Stempler med Farvepude til Afstempling i Protokoller og **Medlemsbøger:** Pris 3 Kr. pr. Sæt.

Medlemsbøger med Hylstre: 1 Kr. pr. Stk.

Medlemsbøger uden Hylstre: 75 Øre pr. Stk.

Hylstre uden Bøger: 25 Øre pr. Stk.

Endvidere sælges Fagmærker (Sølvnaale) med Forbundets Symbol og smaa Rosetter til en Pris af 75 Øre pr. Stk. Disse Ting haves paa Lager og sendes omgaaende.

Endelig kan Afdelinger gennem Kassererkontoret bestille Skrivepapir, Kvart- og Oktav-Format. samt Konvolutter paatrykt Forbundets Symbol og Afdelingens Navn, men da Afdelingerne jævnlig klager over, at disse Ting bliver mangelfuldt ekspederet. gør vi udtrykkelig opmærksom paa, at vi ikke har disse Ting paa Lager, men at vi straks lader Ordren gaa videre til vor Bogtrykker, der saa sender disse Ting direkte til Afdelingerne pr. Postopkrævning.

Da en Del Afdelingskasserere til Stadighed anvender Postanvisningskuponerne som Bestillingssedler, gør vi opmærksom paa, at dette er uheldigt, da Kuponerne jo skal gemmes som Indtægtsbilag. Vi henstiller derfor, at man altid skriver sine Bestillinger paa et særligt Stykke Papir, der kan lægges med i Konvolutten og skriv altid direkte til Hovedkassererkontoret

Johs. Sørensen,
Hovedkasserer.

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*

Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

D A F

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 7 | 13. Juli | 1921 | 26. Aarg.

Faglige Patentmediciner.

I. Generalstrejke.

(Fortsat).

Naar Spørgsmaalet er, om en Generalstrejke i modereret Form — altsaa en Storstrejke — saaledes som den organiserede Arbejderstand selv er i Stand til at iværksætte den uden Hjælp fra de andre Samfundslag, kan fremskaffe det Resultat, man ellers venter sig af den egentlige Generalstrejke, saa kræver dette Spørgsmaals Besvarelse en nøjere Undersøgelse.

Vi forudsætter jo stadig, at Arbejderklassen — alle mer eller mindre mærkværdige Organisationsforhold tiltrods — saa vidt mulig optræder som en Enhed, og at Storstrejken etableres saa vidt muligt som Generalstrejke, altsaa saaledes at de flest mulige Samfundsfunktioner lammes, og i saa Fald virker den jo som et meget stærkt Pres paa Samfundet, — noget i Retning af det før omtalte »Stød i Hjærtekulen«. — Det vil sige, at der skabes saadanne Tilstande, at Samfundslivet *ikke kan* fungere mere end et begrænset Tidsrum, med mindre Forholdene og Tilstandene forandres, — med mindre Arbejdet genoptages i en vis Udstrækning.

Arbejderklassen har jo etableret Strejken for at opnaa et eller andet og forlanger altsaa dette et eller andet som Pris for Arbejdets Genoptagelse.

Dersom det, der forlanges, nu er noget, som *Samfundet selv i sin Egenskab af Samfund er i Stand til at give*, saa vil Maalet vel kunne naas, hvis Arbejderklassen er tilstrækkelig enig, og Presset er tilstrækkelig stærkt.

Samfundet vil saa ofte ræsonnere saaledes: Det er ret beset billigere at give Køb i fornøden Udstrækning end at udsætte Samfundet for de Rystelser, der mulig kan følge af den skabte Krisetilstand, og man har jo da ogsaa faktisk paa den Maade f. Eks. i Tyskland, Danmark og Finland gennemført Fjernelse af en forhadt Regering, Udskrivning af nye Valg, og Vedtagelse af udvidet (»almindelig«) Valgret.

Men det var jo netop ogsaa i hvert enkelt Tilfælde noget som Samfundet selv — som Samfund — var i Stand til at yde. — Anderledes stiller Sagen sig, hvis det Arbejderne vil opnaa er et Resultat af rent faglig Karakter, f. Eks. Opnaaelse af højere Løn, kortere Arbejdstid eller Fornyelse af udløbne Overenskomster.

I saa Tilfælde virker Storstrejken — denne »omtrent Generalstrejke« — jo paa dobbelt Maade overfor de paagældende Arbejdsgivere. Først virker den som en almindelig Strejke, den standser deres Virksomhed, forhindrer dem i at faa deres Arbejde udført; men det maa jo formodes, at dette ikke vilde være nok til at bøje Arbejdsgiverne, thi ellers vilde Arbejderne jo have nøjedes med denne almindelige Strejke. Netop fordi dette ikke alene førte til Maalet, er det jo, at Strejken overfor Samfundet er sat i Gang, netop derfor øves der et Pres paa Samfundet, idet Arbejderne saa venter, at Samfundet skal overføre dette Pres paa en enkelt af Samfundets Klasser, nemlig Arbejdsgiverne.

Hvordan bliver nu Samfundets Stilling i denne Situation?

Samfundet er kun interesseret i et: at faa Fred, at faa det standsede Samfundsliv i Gang igen, og for at naa det, vil det vel forsøge ad de Veje, der staar til Samfundets Raadighed at presse Arbejdsgiverne; men af samme Grund vil det skam presse paa Arbej-

derne, og saa gælder det om, hvilken af de 2 Klasser, der har den største Modstandsevne.

Lad os se en Gang.

Strejken virker naturligvis haardest i Byerne og allerhaardest i de store Byer, fordi Befolkningen her i langt højere Grad end ude paa Landet er afhængig af det kombinerede Samfundslivs mange forskellige Funktioner.

Naar Jernbaner og Dampskibe standser, saa standses dermed Til- og Udførsel af Varer og Gods — og først og fremmest al Tilførsel af Levnedsmidler, — men hvem rammes haardest heraf? — Jeg mener Arbejderne.

At den egentlige Varetransport standses, betyder ikke stort. Naar alle Fabrikker og Værksteder i Forvejen er standsede behøver de ingen Raavarer og har de ingen færdige Varer at udføre — det forøger altsaa ikke den almindelige Strejkes Pres paa Arbejdsgiverne.

At Levnedsmiddelstilførslen standser betyder mere; — men Overklassen har Automobiler — Vare- og Luksusautomobiler — og hveranden Automobilejer eller hans Slægt har Kørekort, og endnu førend Banernes Funktionærer har faaet organiseret Levnedsmiddelstog, kan Overklassen have sin organiserede Levnedsmiddelforsyning i Gang pr. Automobil.

Og saa kan jo endda store Dele af Overklassen flytte ud paa Landet og derved i hvert Fald delvis gøre sig uafhængig af Byernes eventuelle Nødstilstand.

Den Udvej har Arbejderne ikke. — Senere, vanskeligere og knappere end Overklassen vil deres Forsyning blive.

Renovationsudførslen standser, — men det er *kun* Arbejdere, der bor i Ejendomme, hvor der ikke er W. C. — og skulde der være en enkelt Arbejdsgiver, har han altid Udvej til at klare sig, — hvis han ikke flytter paa Landet.

Standsning af Vand- og Gasforsyning har vi aldrig villet være med til at forsøge, — af den simple Grund naturligvis, at det vilde blive Arbejderne og deres Børn der, som enhver kan se, i størst Tal vil dø af Sult og Tørst.

Saa er der Pressen. »Det Meddelelsesmiddel kan Samfundet ikke undvære, og naar Typograferne standser, saa standser Pressen«, siger man.

Det er desværre *ikke sandt*. — Allerede under den svenske Storstrejke i 1909 viste det sig, at Typografstrejkens eneste Resultat var, at »Socialdemokraten« ikke udkom, medens Modstanderbladene var i Stand til at vedligeholde Forbindelsen med Publikum, og senere har Bladudgiverne gjort sig stadig mere uafhængige af en eventuel Strejke af Typograferne.

Er det saa saa overordentlig vanskeligt at skønne, hvilken Samfundsklasse, der vil lide haardest under en saadan Storstrejke, og hvilken der vil være i Besiddelse af størst Modstandsevne?

Samfundslivet *skal* jo igang igen — det er nødvendigt for *alle* Samfundslag, ikke mindst for os selv, og da Betalingen, som vi har krævet, *ikke kan* ydes af Samfundet, fordi Samfundet ikke disponerer over den, vil Presset, som »omtrent-Generalstrejken« har skabt, tvinge det af de kæmpende Samfundslag til at give efter, der daarligst er i Stand til at taale Presset, — og det vil i de fleste Tilfælde (eller vist i Virkeligheden altid) være Arbejderne.

Jamen, kan en Generalstrejke, saadan som vi nu er i Stand til at etablere den, da *aldrig* tvinge Arbejdsgiverne? — spørger Læseren.

Jo, i 2 Tilfælde.

For det første: naar Arbejderstanden er i Stand til selv at overtage det standsede Samfundslivs Funktioner og overflødiggøre Overklassen; men der er et Stykke Vej endnu, førend vi har faaet os selv dygtiggjort dertil, og før vi har faaet skabt de dertil nødvendige Organer, — og den Dag, da Arbejderne og Arbejderklassen er naaet frem til *at kunne magte* denne Opgave, er det jo maaske muligt, at Generalstrejken slet ikke behøves.

Dernæst kan Arbejdsgiverne naturligvis tvinges til at give Køb overfor Generalstrejke (eller den omtrentlige Generalstrejke), naar de sidder saadan i det, *at det ikke kan betale sig for dem at fortsætte Kampen*, fordi de kan tjene mere — eller tror at kunne tjene mere — ved at give efter for Arbejdernes Krav, end ved at tage de Tab, der uundgaaeligt følger af Kampen; men i saa Tilfælde vil det jo ikke have været nødvendig at udvide Kampen til at blive en Kamp mod Samfundet, — saa vilde jo Strejken *overfor Arbejdsgiverne selv* være nok, om den end maaske ogsaa skulde antage en Storstrejkes Form.

En Storkamp behøver jo nemlig ikke abso-

lut at omfatte de Virksomheder og Arbejdsbrancher, der er rene Samfundsfunktioner, den kan jo meget vel være rettet kun mod de Arbejdsgivere, man er raget i Konflikt med — den hele Arbejdsgiverforening f. Eks.

At en saadan Strejke ogsaa maa kaldes en Storstrejke kan jo ikke bestrides; men den er naturligvis heller ikke et Universalmiddel, der kritikløst kan anvendes naarsomhelst og i enhver Situation.

Det springer lige i Øjnene paa enhver, der vil lukke sine Øjne op, at Situationen ikke er den samme, naar vor Industri kan sælge alt det, den fremstiller, paa Verdensmarkedet, og der derfor er travlt herhjemme, hvad der atter medfører, at der ingen eller næsten ingen Arbejdsløshed er, og saa naar Forholdet er det, at Industrien ikke kan konkurere med Udlandet og derfor delvis ligger stille, hvad der medfører stor Arbejdsløshed.

Der er Forskel paa en Situation, der kendetegnes ved, at der er 8 eller 12,000 Arbejdsløse i Danmark og saa paa en, der karakteriseres ved, at der er 60—70,000 Arbejdsløse.

I første Tilfælde har Arbejdsgiverne daarligt Raad til at tage en Storkamp — de sætter for meget til —; i sidste Tilfælde har de adskilligt bedre Raad dertil.

Enhver kan ogsaa se, at Arbejderne har større økonomisk Modstandsevne og derfor større Kampevne, naar alle eller saa godt som alle Medlemmer af Organisationerne er i Arbejde, end naar store Dele af Organisationernes Medlemstal er paa Gaden.

Endelig spiller Arbejdssituationen i Udlandet en overordentlig stor Rolle. — I 1899 saa vi herhjemme, hvad økonomisk Støtte fra Udlandet kan betyde; men Arbejderne i et Land, der selv hærges af store Arbejderkampe og stor Arbejdsløshed kan naturligvis intet yde til Kammeraterne i andre Lande, og en udenlandsk Støtte bliver ikke meget værd fra Lande, hvis Mønt staar saa lavt i Kurs, at f. Eks. 1000 Kr. hos dem kun giver 20 Kr. hos os.

— — — —

Ja, saamange — og mange flere — Forhold er der at tage Hensyn til, naar man skal bedømme, hvad der kan naas ved Anvendelsen af Storstrejken, baade naar den kun rettes mod Arbejdsgiverne selv og naar den ogsaa rettes mod Samfundet.

Og vi tør vel slaa fast,

at den virkelige Generalstrejke kan Arbejderstanden overhovedet ikke alene etablere,

at Storstrejken i sine forskellige Former ikke er noget Universalmiddel, der kritikløst kan anvendes i enhversomhelst Situation, — men

at hver Situation og hvert Konfliktforhold maa bedømmes for sig, under fornøden Hensyntagen til alt, hvad der foreligger, thi først derved bliver man i Stand til at se, hvorvidt der er Basis for at bruge Midlet med Udsigt til Held.

Christian Sørensen.

D. s. F.

Hr. Redaktør!

Du bedes venligst optage følgende i Arbejdsmændenes Fagblad:

I Arbejdsmændenes Fagblad Nr. 5, 1921, skriver Herr Vedsø, Socialisten, om vor Fagbevægelse, og jeg skal i det store og hele give Herr Vedsø Ret, navnlig i hans Betragtninger over De samvirkende Fagforbund, og som, saa vidt jeg har forstaaet, ogsaa gør sig gældende blandt Medlemmer af vor Hovedledelse, nemlig den, at vor Centralorganisation (De samvirkende Fagforbund) maa omorganiseres. Nu være det langt fra mig at spille klog Kylling og ville lære Hønen, men der maa jo være Folk, som har Greb paa de Ting og er inde i de Forhold, *og jeg véd, at der er mange, der ser Faren,* men saa lad al Overbærenhed og al kunstig Høflighed fare, og gaa paa, I, som forstaar det, og se at faa reorganiseret De samvirkende Fagforbund, at vi ikke faar en Fiasko 1921 om igen. De samvirkende Fagforbund maa ikke mere sælge Skindet, før Bjørnen er skudt, hverken for 13 Øre eller andre Priser pr. Time, forebyg det, I, som sidder i vor Hovedledelse, I kan, naar I vil.

Tak for Ordet

N. P. Andersen,
Københavns Banegaards
private Arbejderes Afdeling.

Siden N. P. Andersen skrev sit Indlæg og citerede Vedsøes Artikel, har jo Chr. Sørensen svaret, og de Synspunkter, han fremdrog, har sikkert ogsaa mange Tilhængere blandt

D. s. F.s Medlemmer. Derimod synes der at være almindelig Enighed om, at der bør ske en Forandring, og en fortsat Diskussion om dette Spørgsmaal, vil vi her i Bladet hilse med Glæde.

Red.

Nævnets sidste Kendelser.

Som vi meddelte i sidste Nr. af Fagbladet fastsatte Nævnet 20. Juni som sidste Termin for Indbringelse af Sager til eventuel Afgørelse, og med de Kendelser, vi bringer i Dag, er Bunden sandsynligvis naaet, saa man kan sige, at Forligsmandsmandsforslaget af 25. April er endelig bragt ud i Livet.

Foruden de Sager, hvori Nævnet har afsagt Kendelse, var der yderligere en Del til »fri Forhandling«, og vi meddelte i sidste Nr., hvilke der da var gaaet i Orden ved lokal Forhandling. Siden har Hovedorganisationerne holdt Møde, og vi bringer i det efterfølgende Resultatet af Forhandlingerne, hvorved adskillige Afdelinger har faaet sine Forhold bragt i Orden.

Ved en senere Lejlighed vil det sikkert lønne sig at redegøre nærmere for hele Nævnets Virksomhed. Det er jo første Gang — og under ganske eksceptionelle Forhold — man har indladt sig paa at lade Tredjemand afgøre vore Lønningsforhold. Hvorvidt Prøven er falden heldig ud eller ej, skal vi som sagt prøve nærmere at analysere.

Ved et Møde i Dag mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark angaaende saadanne Punkter i bestaaende Overenskomster, for hvis Vedkommende der af en af Parterne er begæret Forhandling i Henhold til Afsnit I c i Forligsforslaget af 25. April d. A., enedes man om følgende:

Ad Overenskomst mellem Havnearbejdernes Fagforening i Kolding og Foreningen af Arbejdsgivere ved Kolding Havn.

1) For D. F. D. S.'s Vedkommende foretages følgende Tilføjelse til § 3, 2. Stk.: »Saafremt der arbejdes i Spisetider, betales der dobbelt.

2) Der optages lokal Forhandling om følgende Spørgsmaal:

a) § 10. Distancer ved Losning af Trælast,
b) Forholdet, naar Fartøjerne ikke ligger ved Bolværket,
c) Forholdet m. H. t. Lys i Last og paa Stillingen efter Mørkets Frembrud.

Ad. Overenskomst mellem Foreningen af Arbejdsgivere i Rudkøbing og Rudkøbing Afdeling af Dansk Arbejdsmands Forbund.

Spørgsmaalet om, hvorvidt Udlevering af Korn i Sække hos Akts. Langelands Frøavlskompagni omfattes af Taksten i Overenskomstens § 14 (Side 17), afgøres ved Mægling eventuelt faglig Voldgift.

Ad Overenskomst mellem Foreningen af Arbejdsgivere ved Odense Havn og Havnearbejdernes Fagforening sammesteds.

I Forbindelse med Bestemmelsen i § 11 om Antagelse efter Nummertørn udtales følgende:

1) Det vil være stridende mod Bestemmelsen, at ledige Arbejdere ikke er til Stede eller vægrer sig ved at lade sig mønstre efter deres Nummer.
2) Indenfor det efter Nummer mønstrede Mandskab bliver Nummerfølgen afgørende for Mandskabets Inddeling i Hold, saaledes at Mandskabet ikke selv kan foretage nogen Forandring i Holdenes Sammensætning, idet saadan Forandring kun kan foretages af Ladningsmodtageren eller dennes Repræsentant.

Ad Overenskomst mellem Dampskibsselskabet paa Bornholm af 1866 og Arbejdsmændenes Fagforening for Rønne og Omegn angaaende Fyldning af Bunkerkul.

Arbejdsgivernes Krav om, at Bestemmelsen i § 1: »Selskabet fylder alle sine Bunkerkul i Rønne, forsaavidt Ladningen kan faas direkte fra England eller Tyskland« udgaar, forelægges Nævnet til Afgørelse.

Ad Overenskomst mellem Købmændenes Arbejdsgiverforening i Ebelloft og Arbejdsmændenes Fagforening sammesteds

og

Ad Overenskomst mellem Arbejdsmændenes

Forbund i Vejle og Vejle Arbejdsgiverforening.

De foreliggende Punkter, der har været optaget til Forhandling, henskydes til Afgørelse under de førstkommende Overenskomstforhandlinger.

København, den 28. Juni 1921.

For Dansk Arbejdsmands Forbund:
Vald. Pedersen (sign) C. Drejer (sign).

For Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark:
Johan Schrøder (sign.)

KENDELSE
vedrørende
Trælagerarbejderne i København.

Da de for Nævnet indankede Krav om Tilføjelser til Overenskomstens §§ 8 og 14 ikke skønnes at falde ind under Bestemmelsen i Punkt I c i Forliget af 25. April 1921, vil disse Spørgsmaal ikke kunne afgøres af Nævnet.

Kravene om Tilføjelser til Overenskomstens §§ 7 og 22 henvises til organisationsmæssig Behandling.

København, den 29. Juni 1921.

Michael Kofoed. Adolph Jensen. Joh. Dalhoff.
Einar Jørgensen. Otto Meyer.
Lyngsie. C. Drejer.

KENDELSE
vedrørende
Havnearbejdere i Rønne, beskæftiget hos Dampskibsselskabet paa Bornholm af 1866.

Da Overenskomstens Bestemmelse om Bunkerkul ikke skønnes fremtidig at kunne give Anledning til saadant Misbrug, som under Sagen forebragt, finder Nævnet ikke tilstrækkelig Anledning til Bestemmelsens Bortfald.

København, den 29. Juni 1921.

Michael Kofoed. Adolph Jensen. Joh. Dalhoff.
Einar Jørgensen. Otto Meyer.
Lyngsie. C. Drejer.

KENDELSE
vedrørende
visse Overenskomstforhold for Havnearbejdere i Horsens.

Da de af Parterne for Nævnet fremførte Spørgsmaal, nemlig:

1) om Drikkehvil,
2) om Winchman,
3) om Losning af Bomuldsfrøkager,
4) om Ulykkesforsikring,

ikke skønnes at falde ind under Bestemmelsen i Punkt I c i Forliget af 25. April 1921, vil Spørgsmaalene ikke kunne afgøres af Nævnet.

København, den 15. Juni 1921.

Michael Kofoed. Adolph Jensen. Joh. Dalhoff.
Einar Jørgensen. Hjalmar Madsen.
C. Drejer. Hans Nielsen.

FORELØBIG KENDELSE
vedrørende
Lager- og Pakhusarbejdere samt Kuske hos Medlemmer af Københavnske Grossisters Arbejdsgiverforening og Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn.

Sagen henvises til fornyet Forhandling mellem Parterne, forsaavidt angaar Særoverenskomsternes Bestemmelser om

1) Udløbstid,
2) Opsigelsesfrist og
3) Fridage og Ferie.

Disse Forhandlinger vil være at tilendebringe inden 1. August d. A., og forsaavidt Enighed ikke opnaas indbringes forannævnte Spørgsmaal til Nævnets Afgørelse.

København, den 29. Juni 1921.

Michael Kofoed. Adolph Jensen. Joh. Dalhoff.
Einar Jørgensen. Otto Meyer.
Lyngsie. C. Drejer.

Lidt om vort Fagblad.

Hr. Redaktør!

Vær saa venlig at optage følgende:

I sidste Nummer af Fagbladet opfordrer en »Fagforeningsformand« os til at se at faa Fagbladet ud imellem Medlemmerne, og jeg vil godt give ham Ret i, at det kunde være meget rart, men hvis det skal lade sig gøre, saa maa Bladet være skrevet saadan, at Folk gerne vil læse det.

Hos os har flere Abonnenter sagt sig fra, fordi de siger, at det der staar i Bladet er for gammelt, det har de læst i Aviserne i Forvejen. Fagforeningsformanden mener vistnok, at Bladet skal være en Slags Protokol over Hovedbestyrelsens store og gode Handlinger, men det vil jeg meget raade fra, for det er jo netop den Slags vore Medlemmer har læst i Aviserne, længe før de faar Fagbladet.

Redakteren maa se at gøre Bladet saa livlig og interessant som muligt, saa vil det ogsaa være lettere at faa det ud mellem Medlemmerne.

J. P.

— — — —

I Anledning af ovenstaaende vil Redaktionen gerne tillade sig at bemærke, at vi mener at gøre alt, hvad vi kan for, at Bladet kan blive »saa livlig og interessant som mulig«; men der er jo Grænser for, hvad man kan fylde i et Fagblads Spalter, — man kan jo f. Eks. ikke godt optage Føljetonromaner for at gøre Bladet »livlig og interessant«.

Vi er enig med J. P. i, at Bladet ikke maa udarte til kun at blive »en Protokol over Hovedbestyrelsens store og gode Handlinger« — som han skriver; men det synes vi rigtignok heller ikke, at det er.

Forbundets organisatoriske Resultater *maa* samles og gives Læserne i Hænde igennem Bladet, — bl. a. ogsaa af de Grunde, som »Fagforeningsformand« anførte i sidste Nummer, og vi mener at have gjort det paa en saadan Maade, at Bladet som Helhed ikke skulde have lidt Skade deraf.

Naturligvis kan et 14-Dages Skrift ikke bringe Nyhederne — heller ikke de faglige — lige saa friske som Dagspressen; men det kan vel heller ikke være J. P.s Mening at fordre det?

Men iøvrigt vil Redaktionen være vore Læsere overordentlig taknemlige, hvis de her i Bladet vil sige deres Mening om, *hvad* Bladet bør indeholde, og *hvad* vi har bragt for meget af og *hvilket* Stof, de mener, vi har forsømt.

Hermed vilde de ogsaa selv hjælpe til at gøre Bladet »livlig og interessant«.

Red.

Rettelse.

I Artiklen om *Generalstrejke* i forrige Nummer er indløbet en meningsforstyrrende Trykfejl.

I 2den Spalte paa Side 62 staar:

Men lad os nu endda gaa ud fra, at selv om Klasseføelsen hos disse Arbejdere ikke har været stærk nok til at faa dem til at følge Trop, naar »De samvirkende« i en stor og vanskelig faglig Situation gav Generalstrejkeparole, — o. s. v.

Der skulde staa:

». . . gaa ud fra, at selv om Klasseføelsen hos disse Arbejdere ikke har været stærk nok til at faa dem ind under de samme organisatoriske Rammer som vi andre, vil den alligevel være stærk nok til at faa dem til at følge Trop, naar »De samv.« o. s. v.«

I Artiklen »*Vor Fagbevægelse*« staar (Side 69, 1. Spalte forneden):

Saa er det ogsaa demokratisk, at 5 eller 10 Tusind Støberiarbejdsmænd, Slagteriarbejdere eller Skræddere ved at nægte at tiltræde en fælles Ordning skal kunne bestemme, at samtlige Fagorganisationer skal tage en Kamp, som Flertallet mener er uhensigtsmæssig, ja maaske skadelig.

Der skulde staa:

Saa er det ogsaa demokratisk, at de enkelte Forbund maa underordne sig Samvirksomheden — det modsatte er udemokratisk.

Det er f. Eks. udemokratisk, at 5 eller 10 Tusind Støberiarbejdsmænd, Slagteriarbejdere eller Skræddere ved at nægte at tiltræde en fælles Ordning skal kunne bestemme, at samtlige Fagorganisationer skal tage en Kamp, som Flertallet mener er uhensigtsmæssig, ja maaske skadelig.

Urafstemningen om Ekstrapaaligning i Arbejdsløshedskassen.

I Anledning af Urafstemningen i Arbejdsløshedskassen om Ekstrapaaligningen, har vi haft en Samtale med Formand Johs. Nielsen,, der udtalte:

»Vel er Afstemningen ikke helt afsluttet, og vi mangler endnu Tallene fra nogle Afdelinger, men Resultatet er givet. Over 75 % af de afgivne Stemmer er for Paaligningen, og kun en Minoritet imod. Arbejdsmændenes Flertal har igen vist deres Offervillighed og Kammeratskabsfølelse. Nu drejer det sig kun om, at Pengene kommer prompte ind saavel fra Medlemmerne som fra Afdelingslederne. Vi kan og maa ikke lade vore arbejdsløse Kammerater i Stikken. I Dag er det dem, ingen ved, om det i Morgen er os«.

Saa vidt Johs. Nielsen. Vi kan altsaa betragte Ekstrapaaligningen som en Kendsgerning fra Ugen, der begynder 17. Juli, og vi maa haabe, at det derved vil lykkes at afbøde den værste Nød i de kommende trange Tider.

Arbejdsløsheden i Maj 1921.

Hosstaaende Oversigt over Arbejdsløshedens Omfang i Maj Maaned er en Fortsættelse af de for tidligere Maaneder indhentede Oplysninger, og er ligesom disse beregnet paa Grundlag af Oplysninger, der dels er tilveje-

bragt gennem Fagforbundene, dels meddelt af Arbejdsanvisningsinspektoratet.

1. Maj 1921.	Antal Arbejdere	Arbejdsløse i pCt. af Arbejdertallet 6. Maj	13. Maj	20. Maj	27. Maj
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Hovedstaden:					
Bygningsindustri . . .	12101	37,8	35,6	36,1	34,9
Anden Industri	65133	24,3	22,8	22.7	22,5
Handel	10850	6,9	6,5	6,8	6.6
Arbejdsmænd	31279	17,8	16,5	16,3	15,8
Ialt . . .	119863	22,4	21,1	21,0	20,6
Provinserne:					
Bygningsindustri	21423	28,1	25,0	24,6	23,9
Anden Industri.	59964	23,7	21,2	20,6	20,1
Handel	12427	4,7	4,5	4.9	4,7
Arbejdsmænd	85170	18,5	16,7	16,1	15,3
Ialt . . .	178984	20,5	18,4	17,8	17,2
Hele Landet . . .	298847	21,2	19,4	19,1	18,6

For hele Landet under eet udgjorde Arbejdsløshedsprocenten ved Slutningen af:

Januar Maaned	1920	. . . . .	13,2	pCt.
Februar	—	. . . . .	9,6	—
Marts	—	. . . . .	6,7	—
April	—	. . . . .	3,5	—
Maj	—	. . . . .	2,8	—
Juni	—	. . . . .	2,1	—
Juli	—	. . . . .	2,1	—
August	—	. . . . .	2,4	—
September	—	. . . . .	2,7	—
Oktober	—	. . . . .	3,6	—
November	—	. . . . .	6,1	—
December	—	. . . . .	15,1	—
Januar	1921	. . . . .	19,7	—
Februar	—	. . . . .	23,2	—
Marts	—	. . . . .	23,6	—
April	—	. . . . .	21,7	—
Maj	—	. . . . .	18,6	—

Siden Midten af Marts Maaned har Arbejdsløsheden været aftagende, men denne Nedgang er kun ringe i Forhold til den i Foraarsmaanederne sædvanlige. Arbejdsløshedsprocenten ligger endnu betydelig højere end almindeligt paa denne Aarstid; den var ved Slutningen af Maj Maaned 1921 18,6, medens Procenten for samme Maaned i Aarene 1910—20 laa omkring pCt. 6 og selv underBlokaden i 1918 ikke naaede over 13 pCt.

Indenfor Byggefagene har Nedgangen været størst i Provinserne; her gik i Marts Maaned ca. ⅔ af samtlige Byggearbejdere ledige, medens nu kun ¼ er arbejdsløse. I Hovedstaden har siden Januar Maaned 35—45 pCt. af Arbejderne i disse Fag været uden Beskæftigelse. Ledigheden er dog stadig abnorm stor overalt i Landet; under normale Forhold er kun 3—5 pCt. af Bygningsindustriens Arbejdere arbejdsløse i Maj Maaned. I de øvrige Industrier har Nedgangen været ubetydelig; Procenten er her kun aftaget fra ca. 26 til 21. I Maj Maaned i Aarene 1910—20 laa Arbejdsløshedsprocenten i disse Fag omkring 4, dog naaede den i 1918 op paa 16,3 pCt.

Fra Sverige.

Ny Overenskomst indenfor Byggeindustrien.

I et Par tidligere Artikler i vort Fagblad har vi givet nogle Meddelelser om Forholdene paa det svenske Arbejdsmarked, og nedenstaaende bringer vi efter »Grovarbetaren« en Omtale af den nye Overenskomst mellem »Svenske Grov- och Fabrikarbetareförbundet« og de svenske Bygningsindustrifag. Af denne fremgaar det, at vore svenske Kammerater har maattet indgaa paa Reduktioner, der ligger betydeligt over vore 13 Øre. Artiklen lyder saaledes:

Landsaftalen for Bygningsindustrien blev ved Forhandlingerne i Januar prolongeret 1 Aar. Selve Prislisterne lykkedes det dog ikke at faa forlænget paa samme Tid, de skulde kun gælde til 1. April. Var der ikke inden denne Dato stillet Krav om Ændringer, løb de videre i 3 Maaneder, og begæredes der ikke indenfor denne Tid Ændringer, var de gældende Aaret ud.

Imidlertid krævede Arbejdsgiverne Lønreduktioner over hele Linien helt op til 30 pCt. og indbød til Forhandlinger, der fandt Sted den 17. og 18. April i Malmø.

Resultatet af disse Forhandlinger meddeltes de vedkommende Afdelinger, som ved Afstemning forkastede det. I Anledning heraf fandt Forbundsledelsen det nødvendigt at indkalde til Delegeretmøder for at konferere med Afdelingerne og enes med dem om hvilke Forholdsregler, der burde foretages.

Den 17. April holdtes saaledes Konference med Arbejderne ved Kalkværkerne i Vestergötland. Arbejdsgiverne ved disse Værker krævede større Reduktion, end de øvrige Arbejdsgivere indenfor Industrien, af hvilken Grund, der allerede var aabne Konflikter ved de fleste Kalkværker.

Konferencen udtalte, at saafremt Reduktionerne for de hos Kalkværkerne beskæftigede Arbejdere ikke blev større end for de øvrige Grupper, vilde Forslaget blive antaget, og Arbejdet omgaaende genoptaget. Der indledes nye Forhandlinger med Arbejdsgiverne, og det lykkedes ved disse at naa til et Resultat, som godkendtes af Arbejderne.

Den 20. April konfereredes med Afdelingerne ved Teglværkerne i Linköping og Mälardalen. Det vedtoges her, at Forbundsledelsen skulde søge at skaffe en Ordning saaledes, at Reduktionerne ikke paa nogen Plads kom til at overstige 20 pCt. paa Akkorderne og 20 Øre paa Timelønnen, samt at Akkorderne skulde overstige Timelønnen med mindst 25 pCt., og for Brændernes 7. Skifte betales en vis Procent.

Med Afdelingerne i Sydsverige konfereredes den 24. April i Lund, og her vedtoges samme Udtalelse som ovennævnte.

Den 4. Maj fandt der et Møde Sted med Industriforbundets Arbejdsudvalg, hvor Kravene fremsattes og motiveredes. I en Skrivelse af 7. Maj meddelte Arbejdsgiverne, at de i visse Tilfælde kunde gaa med til de foreslaaede Ændringer, og de krævede definitivt Svar snarest muligt, om Forslaget nu kunde antages.

Forbundsledeusen vedtog dette. Sammenligner man de hidtige Minimallønninger med de, som efter dette Forslag skulde gælde, andrager Reduktionerne mellem 10 og 15 pCt., men stiger i visse Tilfælde op til 20 pCt., og Minimallønningerne i Overenskomsten, der gælder Aaret ud, er følgende:

Gruppe I a. *Uppsala.*

Timelønsarbejde ..... Kr. 1,20 pr. Time
Akkordarbejde ..... - 1,44 —

Gruppe I b. *Malmö, Limhamn, Lund og Helsingborg.*

Timelønsarbejde ..... Kr. 1,18 pr. Time
Akkordarbejde ..... - 1,42 —

Gruppe II. *Klagshamn, Linköping, Vänersborg og Lina.*

Timelønsarbejde ..... Kr. 1,10 pr. Time
Akkordarbejde ..... - 1,32 —

Gruppe III. *Halmstad, Lomma, Åkarp, Kanik og Kvarnby.*

Timelønsarbejde ..... Kr. 1,05 pr. Time
Akkordarbejde ..... - 1,26 —

Gruppe IV. *Visby, Sala samt Landsbyerne undtagen de i Gruppe V optagne.*

Timelønsarbejde ..... Kr. 1,00 pr. Time
Akkordarbejde ..... - 1,20 —

Gruppe V a. *Öland og Övedskloster.*

Timelønsarbejde ..... Kr. 0,90 pr. Time
Akkordarbejde ..... - 1,08 —

Gruppe V b. *Kalkbruget i Västergötland.*

Timelønsarbejde ..... Kr. 0,87 pr. Time
Akkordarbejde ..... - 1,04 —

Siden sidst.

Grænge Afdeling har oprettet Overenskomst med **Grængegaards Teglværk angaaende Tørvegravningsarbejde samt med 7 andre Tørveproducenter:** Vedrører 60 Mand. Arbejdstid 8 Timer daglig. Akkordprisen reduceret fra Kr. 3.10 til Kr. 2.00 pr. 1000 Stk. (ca. 35 pCt.), hvis Salgsprisen paa Tørv bliver 35 a 40 Kr. pr. Tons, bliver Akkordprisen Kr. 2.25 pr. 1000 Stk. Fortjenesten er ca. 70 Kr. pr. Uge. Traadt i Kraft Maj 21 og gælder til 1. Februar 1922

Grindsted. Rishøj Mosebrug: 70 Mand. Timelønnen reduceret fra 163 til 150 Øre. Tidligere Akkordfortjeneste pr. Dag var 19 Kr. Akkordpriserne for Fabrikationen af Æltetørv reduceredes 20 a 27 pCt.; for Losning og Aflæsning 5,6 a 6 pCt. Andre Akkordpriser uforandret. Traadt i Kraft 13. Maj og gælder til 1. Marts 1922.

Voldby. Tørveproducenterne: 20 Mand. Arbejdstid 10 Timer dgl. Timeløn før 163 Øre, nu 140 Øre, Akkordfortjeneste pr. Dag før 16 a 18 Kr. Akkordpriserne reduceret for Æltetørv 10.7 pCt., for Kiksetørv 9,4—15 pCt. Traadt i Kraft 1 . Maj, gælder for Sæsonen.

Hornslet. Rosenholm Tørvefabrik: 8 Mand. Arbejdstid 10 Timer dgl. Timeløn 140 Øre. Akkordfortjeneste incl. Dyrtidstillæg var i 1920 ca. 20 Kr. pr. Dag. Dyrtidstillægget til Akkordfortjeneste ca. 35 Øre pr. Time bortfaldt, og Akkordpriserne af 1919 forhøjedes ca. 4 pCt. Traadt i Kraft 9. Maj gælder for Sæsonen.

Tavlov. Eltong-Vilstrup Kommune. 4 Mand. Slagning af Reparationsskærver 1½ " pr. m³ Kr. 14.00. Slagning af Lagbelægningsskærver 2 " pr. m³ Kr. 12.50. Flækning af Sten 39 × 23 cm pr. m³ Kr. 4.50. Stabling pr. m³ Kr. 1.00. Timelønnen reduceret fra 163 til 150 Ør. Vejmandens Timeløn forhøjet fra 110 til 120 Øre August-Regulering 1921. Traadt i Kraft 1. Maj og gælder til 1. Maj 1922.

Skaade: Gartnerne Rasmussen & Caspersen. 4 Mand. Arbejdstid 8 Timer dgl. Overarb. 50 a 100 pCt. Ti-

meløn reduceret fra 158 til 145 Øre. August-Regulering 1921. Traadt i Kraft 30. Maj, gælder til 1. Febr. 1922.

Samme Afdeling Gartner Salomonsen. Ny Overenskomst. Samme Løn- og Arbejdsforhold som ovenfor anført. Traadt i Kraft 25. Maj, gælder til 1. Febr. 1922.

Nykøbing F., Nysted, Stubbekøbing og Thureby. Stubbekøbing — Nykøbing — Nystedbanen: 12 a 14 Mand. Ekstraarbejdernes Arbejdstid er den samme, som gælder for de faste Kolonnearbejdere. Timelønnen reduceredes fra 153 til 150 Øre. Aug. Regulering 1921. Traadt i Kraft 31. Maj.

Ringe. Foreningen af Dræningsmestre og Entreprenører paa Landet i Fyens Stift: Ca. 20 Mand. Arbejdstid 8 Timer daglig. Overarb. 50 a 100 pCt. Tillæg. Timelønnen reduceret fra 153 til 140 Øre. August-Regulering 15. August 1921 med 2 Øre pr. Time pr. 3 Point. Pristallet bliver højere eller lavere end Februar d. A. Traadt i Kraft 1. April, gælder til 1. April 1922.

Skanderborg A. Murmestrene: 10 Mand. Timelønnen reduceret fra 163 til 150 Øre. Iøvrigt er Mestrene indgaaet paa at rette sig efter de Forhold, der bliver gældende hos Centralforeningen af Murmestre i Jylland og Østifterne. Indgaaet 6. Maj og gælder til 1. April 1922.

Randers I. B. Albæk Digelag: Ny Overenskomst med Priskurant oprettet. Timeløn 150 Øre. Overarb. 50 a 100 pCt. Tillæg. Traadt i Kraft 30. April.

Hovedgaard. Murermestrene Mikkelsen og Frederiksen: Efter en Blokade indgik Murermestrene paa at betale den gængse Timeløn i Byen samt at beskæftige Byens egne Arbejdere.

Vejle F. Kommunen. Ugelønnen til 5 Lygtetændere er forhøjet med 8 Kr. Tilbagevirkende Kraft fra 1. Januar d. A.

Næstved. Entreprenørerne Nordberg & Christensen. 1 Mand, der havde udført Natvagtsarbejde i 47½ Time, men tillige udført noget Pumpearbejde fik efterbetalt 100 pCt. Tillæg for 3×3 Timer.

D. A. F. Centralforeningen af Murermestre i Jylland og Østifterne. Paa et Møde den 9. Maj opnaaedes Enighed om bestemte Arbejds- og Spisetider i Lighed med de for Murersvendene gældende, samt om, at ved den kommende August-Regulering skal der intet fradrages i den hidtil gældende Procentandel af Svendenes Fortjeneste.

Ølgod, A/S Østbirk Teglværk: 12 Mand. Arbejdstid 9 Timer dgl. Timelønnen reduceret fra 156 til 150 Øre. Overarb.: 50 a 100 pCt. Tillæg, Akkordfortjeneste før pr. Dag Kr. 16,25. Akkordpriserne reviderede. Aug- Regulering 15. August 1921 med 2 Øre pr. Time pr. 3 Point o. s. v. Traadt i Kraft 9. Maj og gælder til 1. Febr. 1922.

Ringsted, Sigersted Teglværk: 15 Mand. Arbejdstid 8 Timer daglig. Timelønnen reduceret fra 150 til 129 Øre. Akkordfortjeneste før pr. Dag Kr. 14,17. Akkordpriserne reduceret 17 pCt. 3 Brændere. Ugeløn reduceret fra Kr. 75,40 til Kr. 62.50. Traadt i Kraft 12. Maj og gælder til 1. April 1922.

Vagtfunktionærerne, Kbhvn. A/S De forenede Vagtselskaber. (Nævns-Kendelse ca. 100 Mand. Arbejdstid 8 Timer daglig. 200 Timer maanedlig. Lønnen var Kr. 316.00 + 25 × 208 = Kr. 368.00 pr. Maaned. Den gældende Overenskomst fornyes for 1 Aar fra dens Udløbstid at regne. August-Regulering 8 Øre pr. Time fra 1. August 1920 bortfalder, heraf bringes dog de 3 Øre pr. Time til Fradrag i August-Regulering 1921. For fastansatte Seperatvægtere nedsættes Lønnen 10 Kr. pr. Maaned, yderligere udover de 8 Øre. August-Regulering pr.15. August 1921 — 2 Øre pr. Time pr. 3 Point. Pristallet er højere eller lavere, end det var Februar d. A. Kendelsen indeholder desuden flere Bestemmelser angaaende Vagtfunktionærernes Arbejdstid og Arbejdsforhold. Træder i Kraft 1. Juni og Overenskomsten gælder til 1. April 1922.

Sukkerhusarbejderne, Kbhvn. Sukkerindustrien i København og Lyngby: (Nævns-Kendelse). 420 Mand. Timelønnen var 173 a 183 Øre. Akkordfortjenesten pr. Dag. Kr. 17,00—23,——. De gældende Overenskomster fornyes for 1 Aar fra deres Udløbstid at regne. Af August-Regulering 1920 — 13 Øre pr. Time — bortfalder de 10 Øre. — August-Regulering 15. August 1921. 2 Øre pr. Time pr. 3 Point. Pristallet bliver højere eller lavere end Febr. d. A.

Traadt i Kraft 30. Maj og Overenskomsterne gælder til 1. Februar 1922.

D. A. F. Sukkerindustrien i Provinserne undtagen i Lyngby: (Nævns Kendelse). 1175 Mand. Timelønnen var 163 Øre, i Kampagnetiden 183 Øre. Akkordfortjenesten pr. Dag Kr. 17.00 — Kr. 20.00. Overenskomsten fornyes for 1 Aar fra dens Udløbstid at regne. Af August Regulering 1920 — 13 Øre pr. Time — bortfalder de 10 Øre pr. Time fra 1. Januar 1922.

August-Reguleringen 15. August 1920 paa samme Maade som ovenfor nævnt.

Traadt i Kraft 30. Maj og Overenskomsten gælder til 1. Februar 1922.

D. A. F. Olieindustrien: (Nævns-Kendelse). 1266 Mand. Timelønnen var 163 Øre. Akkordfortjeneste pr. Dag 15 a 17 Kr.

Hovedoverenskomsten fornyes for 1 Aar fra dens Udløbstid at regne. Af August-Regulering 1920 — 13 Øre pr. Time — bortfalder de 10 Øre pr. Time fra 1. Januar 1922. August-Regulering 15. August 1921 paa samme Maade som tidligere nævnt. Lokale Overenskomster oprettes om Produktionsillæg, eventuelt med Bistand af Nævnet.

8 Afdelinger. Margarineindustrien: (Nævns-Kendelse). 528 Mand. Timelønnen var 165 Øre i København ellers 163 Øre. Paa Fabriken »Axa« Aalborg var Ugelønnen Kr. 88.80. Samtlige Overenskomster fornyes og gælder indtil de med 3 Maaneders Varsel opsiges til en 1. Februar. August-Regulering 1920 — 13 Øre. pr. Time — bortfalder, heraf bringes de 5 Øre til Fradrag i Nedsættelsen August 1921. Paa Fabrikken »Axa« nedsættes Lønnen med 20 Øre pr. Time og fra 1. November 1921 nedsættes den til samme Højde som paa Aalborg Margarinefabrik.

August-Regulering 15. August 1921 paa samme Maade som tidligere nævnt. Arbejdstid 8 Timer; i 3 Holds Drift er Spisetiden inkluderet i Arbejdstiden. Overarbejde de første 4 Timer 50 pCt. Tillæg, derefter 100 pCt. Søn- og Helligdagsarbejde: til Kl. 12 50 pSt., Tillæg derefter 100 pCt. Rensning af Dampkedler, Røgkanaler og Fedtsamlere betales med 50 pCt. Til-

læg + 150 Øre pr. Dag i Smudspenge. Traadt i Kraft 23. Maj.

6 Afdelinger. Svovlsyre- og Superphosphatfabrikkerne. (Nævns-Kendelse). 615 Mand: Timelønnen var 173 Øre i Kastrup og 163 Øre i Provinserne, dog med forskellige fastsatte Tillæg. Akkordfortjenesten pr. Dag var 15—18 Kr. De nuværende Overenskomster fornyes 1 Aar fra deres Udløbsdato at regne. August-Reguleringen 1920 — 13 Øre pr. Time —bortfalder. For Specialarbejde betales et Tillæg af 5 Øre pr. Time (gælder ikke for Kastrups Vedkommende. August-Regulering 15. August 1921 paa samme Maade som tidligere nævnt. Der optages Forhandling om Regler for Tillæg til Timelønnen for Arbejde i 2 og 3 Holds Drift. Traadt i Kraft 1. Juli og gælder til 1. April for Kastrup og til 1. Maj 1922 for de øvrige Fabrikkers Vedkommende.

Fabrikarbejderne, Kbhvn. Fabrikken »Fiducia« (Nævns-Kendelse) 20 Mand. Timelønnen var 168 Øre. Overenskomsten fornyes 1 Aar fra dens Udløbstid at regne. Arbejdstiden begynder Kl. 7 Morgen hele Aaret saavel for Dagarbejdere som for Dagholdsarbejdere i skiftende Hold. For Arbejde paa Søn- og Helligdage betales 50 pCt. Tillæg for Tiden fra Kl. 7 til 12, derefter 100 pCt. Tillæg. August-Regulering 1920 — 13 Øre pr. Time bortfalder. Bestemmelsen vedrørende Kuskene udgaar. August-Reguleringen 15. August 1921 paa samme Maade som tidligere nævnt. Arbejde i Spisetiderne betales som Overarbejde. Opbæring af Sod fra Kanal og Træk betales med 50 pCt. Tillæg. Traadt i Kraft 24. Maj og gælder til 1. Maj 1921.

5 Afdelinger (?) Oliefabrikanterne (Nævns-Kendelse). Overenskomsten af 13. Maj 1920 angaaende Produktionstillæg og den midlertidige Overenskomst af 28. Juli 1920 fornyes for 1 Aar fra deres Udløbstid at regne med de Ændringer og Tilføjelser, hvorom der ved Forhandling mellem Parterne opnaas Enighed. Traadt i Kraft 15. Juni.

Tagpaparbejderne, Kbhvn. Dansk Tagpap- og Asfaltfabrikantforening (Nævns Kendelse vedrørende Krav om Ændring af 3 Poster i den gældende Priskurant.) Da Kravet skønnes ikke at falde ind under Bestemmelsen i Punkt 1 c i Overenskomsten af 25. April d. A., vil Spørgsmaalene ikke kunde afgøres af Nævnet. (29. Juni 1921.).

Hedehusene. Kaffesurrogatfabrikken Danmark. (Nævns-Kendelse). Overenskomsten fornyes for 1 Aar fra dens Udløbstid at regne. August-Regulering 1920 — 13 Øre pr. Time — bortfalder. August-Regulering 15. August 1921 paa samme Maade som tidl. nævnt. Afsagt 26. Maj og gælder fra 1. Lønningsuges Begyndelse. Overenskomsten gælder til 1. Februar 1922.

Fensmark. Holmegaards Mose. (Nævns-Kendelse). 80 Mand. Arbejdstid 8 Timer daglig. Timelønnen var 163 Øre. Overenskomsten fornyes 1 Aar fra dens Udløbsdato at regne. August-Regulering 1920 — 13 Øre pr. Time — bortfalder. Akkordprisen for Læsning og Aflæsning af Tørv, nedsættes 15 pCt. Andre Akkordsatser 20 pCt, dog for Skæretørv uforandret. Bestemmelserne om Formtørv og Tørv fra Formmaskinerne udgaar. August-Reguleringen 15. August 1921 paa samme Maade som tidligere nævnt.

Træder i Kraft fra og med næstfølgende Lønningsuge efter 25. April og gælder til 1. April 1922.

Fabrikarbejderne, Kbhvn. A/S Chr. Møller, Vanløse: 8 Mand. Timelønnen var 168 Øre. Timelønnen nedsættes med 13 Øre. August-Regulering 15. August 1921 med 2 Øre pr. Time pr. 3 Point Pristallet bliver højere eller lavere end det var Febr. d. A. Bestemmelsen i Overenskomsten af 10. Maj 1919 § 3 udgaar. Traadt i Kraft 10. Juni. Overenskomsten fornyedes til at gælde til 1. April 1922.

Bloustrød. Allerød Teglværk. Mæglingsmøde 24. Maj angaaende Akkordpris ved en forbedret Murstensmaskine. Der opnaaedes Enighed om at fastsætte en Prøvetid til 1. Juli d. A. og i den Tid betale 38 Øre pr. Mand pr. 1000 Stk. flammede Sten, dog 40 Øre pr. 1000 Stk. for Møllepasser og Fratager og henholdsvis 53 og 55 Øre pr. 1000 Stk. røde Facadesten. Arbejderne er garanteret 157 Øre pr. Time i Prøvetiden. Den ny endelig fastsatte Akkordpris skal give 10 pCt. mere Fortjeneste end i Fjor.

Egernsund. Teglværksejerne. Overenskomst oprettet. Denne Overenskomst kan suppleres med lokal Priskurant for hvert enkelt Teglværk. Timelønnen 129 Øre. Akkordtimelønnen 145 Øre, hvilken Timeløn ogsaa gælder for Afskibning. Ved Ovnen betales pr. 1000 Sten Kr. 4.40. Stuvning i Last og Ekstramand paa Dækket betales pr. 1000 Sten med Kr. 0.55. Traadt i Kraft 25. Maj og gælder for indeværende Sæson.

Samme Afdlg. F/m Møller & Sørensen, Skodsbøl. Overenskomst med Priskurant oprettet. Timelønnen 129 Øre. Traadt i Kraft 23. Maj.

Brovst-, Teglværker og Cementstøberier: Overenskomst med Priskuranter for Skovgaard- og Brovst Teglværker samt Back og Hansens Cementstøberier oprettet med den lokale Arbejdsgiverforening. Timeløn 106 Øre (uforandret). Arbejdstid 9 Timer fra 31. Marts til 1. Oktober, 8 Timer Resten af Aaret. Overarbejde 50 a 100 pCt. Tillæg. Traadt i Kraft 1. April, gælder til 1. April 1922.

Kalundborg- Ubberup Teglværk: Overenskomsten med tilhørende Priskurant fornyet. 13 Mand, Arbejdstid 8 Timer daglig, Timeløn 148 Øre (uforandret). Overarbejde 50 a 100 pCt. Tillæg. Den sædvanlige August-Regulering 15. August 1921. Akkordfortjeneste pr. Dag var 1920 Kr. 14.50. Traadt i Kraft 15. April og gælder til 1. Febr. 1922.

Skarrehage. A/S Skarrehage Molèrværk og A/S Frederiksholms Molèrværk har truffet Aftale om at følgende Forhold gælder til Aug. Regulering 15. August 1921 foreligger. Timeløn 136 Øre (var 151 Øre). Arbejdstid 8 Timer daglig. Overarbejde 50 a 100 pCt. Tillæg.

Laven. Anebjerg Teglværk. Overenskomst med Akkordpriskurant oprettet. Timeløn 129 Øre. Arbejdstid fra 1. Maj til 1. September 53 Timer pr. Uge. Resten af Aaret 48 a 42 Timer ugentlig. Traadt i Kraft 1. Febr. og gælder til 31. Januar 1922.

Aarhus C., Aarhus Oliefabrik A/S. Den 17. Maj oprettedes Tillæg til Overenskomsten omhandlende »Særlige Forhold«, »Tillæg til Specialarbejder m. m.«, »Akkordordning gældende for 1921 i Møllen«, »Produktionstillæg i Raffinaderiet«, Akkord ved Ekstraktanlæg« og »Akkordordning for Pakhusafdelingen m. m.

Fabrikarbejdere, Kbhvn. og Odense F. Tapetfabrikantforeningen, 26 Mand. De løbende Overenskomster fornyedes for et Aar fra deres Udløbsdato 1. April 1921 til 1. April 1922 mod August-Regulering pr. 15. August 1921. 2 Øre pr. Time pr. 3 Points. Pristallet er højere eller lavere end Febr. 1921. Timelønnen var 173 i København Akkordfortjeneste pr. Dag Kr. 17,00 i Odense var Timelønnen 163 Øre.

Fabrikarb., Kbhvn. F/m Levin & Sønners Eft. 15 a 20 Mand. Den 15. Juni fornyedes Overenskomsten til at gælde til 1. April 1922 mod, at Timelønnen, der var 183 Øre, nedsattes med 18 Øre fra 15. Juli, og at Lønnen blev underkastet den almindelige August-Regulering i Henhold til Overenskomsten af 25. April dette Aar.

Skjern. Alkjærsig Teglværk. Overenskomst med tilsluttet Priskurant oprettet Timeløn 142 Øre. Overarbejde 75 a 100 pCt. Tillæg. Den almindelige August-Regulering bringes i Anvendelse. Traadt i Kraft 1. April og gælder til 1. April 1922.

Korsør. Korsør Jernstøberi og Maskinfabrik. Mæglingsmøde 24. Juni. Der opnaaedes Enighed om, at Akkordpriserne for Maskinformning fradrages 6 pCt., for Malere 8 pCt. og for Kærnemagere 8 pCt. Gælder til 1. Oktober d. A.

Odense F. Vilh. Løngreen Fabriker. Mæglingsmøde 23. Juni. Der opnaaedes Enighed om, at Akkordpriserne reduceredes 8 pCt.

Odense F. Akkumolatorfabriken: Mæglingsmøde 23. Juni. Der opnaaedes Enighed om, at Akkordpriserne reduceredes gennemsnitlig 14 pCt.

Middelfart. A/S Nordiske Kabel- og Traadfabrikker. Mæglingsmøde 9. Juni. Der opnaaedes Enighed om, at de i Forzinkeriet gældende Akkordpriser forhøjedes 10 pCt. og at 5 Mands Holdet bibeholdtes. Alle andre nugældende Akkordpriser reduceres 17 pCt., dog saaledes, at Akkorder der gav 2 Kr. og derover pr Timen ikke nedbringes under 2 Kr. Fortjeneste pr. Time. Grænsen for Akkordreduktionen i Vaskeri, Beitseri og Gløderi sattes til 220 Øre pr. Time; gælder til 1. September d. A.

Lemvig. Lemvig Teglværk: 30 Mand. Arbejdstid 9½ Time daglig. Timelønnen, der før var 150 Øre, nedsattes til 145 Øre. Akkordfortjenesten var før Kr. 17,00 pr. Dag. Nu nedsattes Akkordpriserne med 6 pCt. Brændernes Ugeløn nedsattes fra 75 Kr. til Kr. 70 50. Trraadt i Kraft 22. Maj og gælder til 1. Februar 1922.

Hobro. Vindø Teglværk. Overenskomst med tilhørende Priskurant oprettet. Arbejdstid 8 Timer daglig. Timeløn 135 Øre. Brændernes Ugeløn 74 Kr. Arbejdstid 160½ Time paa 3 Uger. Traadt i Kraft 20. Maj.

Stoholm. C .Pipers Teglværk og Tagstensfabrik, Lundgaard. Overenskomst med tilhørende Priskurant oprettet. 20 Mand. Arbejdstid 8 Timer daglig. Timeløn 135 Øre. Akkordfortjeneste: 1167—1417 Øre pr. Dag. Brændernes Ugeløn 70 Kr. og Maskinpassernes Ugeløn 70 Kr.

Akkordpriserne blev reduceret paa Tagsten 3 a 4 pCt. Overarbejde 1 a 2 pCt. Mursten ca. 2 pCt. Traadt i Kraft 6. Maj og gælder til 1. Febr. 1922.

Tavlov. Hagenør Teglværk: Overenskomsten fornyet. 12 Mand. Timelønnen reduceret fra 153 til 140 Øre. Ovn-Akkordpriser af 6. Maj 1920 reduceret 6 pCt. Andre Akkordpriser uforandrede. Akkordfortjenesten pr. Dag var før 13 Kr.) Brændernes Ugeløn Kr. 17.50. Traadt i Kraft 3. Maj og gælder til 1. April 1922.

Vagtfunktionærerne, Kbhvn. Ballin & Hertzs Skotøjsfabriker. Overenskomsten fornyet til at gælde til 1. April 1922. 3 Mand. Lønnen før Kr. 393.80 pr. Maaned. Lønnen for Natvagten i Valby reduceret med 8 Øre pr. Time fra 1. Juni og paa Vesterbro med 13 Øre pr. Time fra 1. Juni; heraf er de 3 Øre at betragte som Forskud paa August-Regulering 1921. Fra 15. August reguleres Lønnen med 2 Øre pr. Time pr. 3 Point, Pristallet er højere eller lavere end det var Februar 1921.

Fensmark Holmegaards Glasværk (Nævns Kendelse). 62 Mand. Timelønnen var 158 Øre. Overenskomsten med Tillæg fornyes 1 Aar fra Udløbstiden (1. April) at regne. August-Regulering — 13 Øre pr. Time — bortfalder fra 30. Maj; de 5 Øre bringes dog til Afdrag i August-Regulering 1921. August-Regulering 15. August 1921 paa den tidligere nævnte Maade. — Gælder til 1. April 1922

Grenaa. Kerial Kalkbrud. 12 Mand. Overenskomsten fornyet, Timelønnen reduceret fra 158 til 145 Øre. Akkordfortjenesten pr. Dag var før Kr. 11,65 Akkordprisen for Gravning af Kalk reduceret 11 pCt. August-Regulering 1921 (Afdelingen tror, det er muligt at opnaa lidt Lempelser). Traadt i Kraft 1. Juni, gælder til 1. April 1922.

Køge G. Dansk Afvulkaniseringsfabrik. Ca. 100 Mand. Overenskomsten fornyet. Timelønnen, der var 160 Øre reduceret til 147 Øre. Akkordfortjeneste pr. Dag var før ca. 18 Kr. Arbejdere uden Akkord er garanteret Timeløn + 22 pCt. = 180 Øre pr. Timen. Akkordarbejde er garanteret Timeløn + 37 pCt. 2 Kr. pr. Time. Traadt i Kraft 11. Maj og gælder til 1. April 1921.

Vagtfunktionærerne. A/S Burm. & Wain. 14 Mand. Overenskomsten fornyet. Ugeløn før 88 Kr. Lønningerne reduceret 13 Øre pr. Time, hvoraf de 3 Øre betragtes som Forskud paa August-Regulering 1921. — August-Regulering 15. August 1921 jfr. Forligsmandens Forslag af 25. April 1921. Traadt i Kraft 10. Juni og gælder til 1. April 1922.

Samme Afdeling. A/S Otto Mønsted. 3 Mand. Overenskomst oprettet. Arbejdstiden 12 Timer med Frivagt hvert 3. Døgn. Tidligere Løn 347 Kr. pr. Maaned for 10 Timers Vagt pr. Døgn. Lønnen fastsat til 348 Kr., hvoraf 3 Øre pr. Time er Forskud paa August-Regulering 1921. August-Regulering 15. August 1921 paa den tidligere nævnte Maade. Traadt i Kraft 1. Juni og gælder til 1. April 1922.

Grenaa. Djurlands Kalkværk. 4 Mand. Overenskomsten fornyet. Timelønnen reduceret fra 173 Øre til 150 Øre. Der udbetales dog 160 Øre pr. Time, deraf er de 10 Øre Forskud paa Akkordoverskud. Akkordpriserne er reduceret 9 pCt. Traadt i Kraft 23. Maj og gælder til 15. August d. A.

5 **Afdelinger. Kastrup Glasværks samtlige Virksomheder.** 309 Mand. Den 14. Juni fornyedes Overenskomsterne til at gælde til 1. April 1922 paa følgende Betingelser. Der fradrages fra og med indeværende Lønningsuge 13 Øre pr. Time (August-Regulering

1920), deraf er de 5 Øre pr. Time Forskud paa August-Regulering 1921. August-Regulering 1921: 2 Øre pr. Time pr. Time pr. 3 Point Pristallet i August er højere eller lavere end Pristallet Februar 1921. Denne Bestemmelse træder i Kraft den 15. August 1921.

Lønnen var før Kr. 91,24 pr. Uge i København og Kastrup. Kr. 89.24 i Aarhus, Kr. 86.24 i Odense og Kr. 83.24 i Aalborg. I København var Akkordfortjenesten pr. Dag Kr. 16.50 — 19,00.

D. A. F. (vedrørende 14 Afdelinger). Læderfabrikantforeningen. 465 Mand. De gældende Overenskomster fornyedes den 29. April til at gælde til 15. April 1922. Timelønnen var 163 Øre. Akkordfortjenesten pr. Dag Kr. 16.00 — 17.00. — Timelønnen nedsattes til at være 155 Øre i København, 150 Øre i Provinsen. Det hidtil ydede Dyrtidstillæg til Akkordtimerne reduceres med 13 Øre. Resten — 47 Øre i København og 42 Øre i Provinserne indreguleres i Akkordtimerne ved Lokalforhandling. Den garanterede Akkordfortjeneste er ca. 210 Øre i Timen (Fremgangsmaaden ved Reguleringen blev fastsat). August-Regulering 15. August 1921. 2 Øre pr. Timen pr. 3 Point. Pristallet bliver højere eller lavere end Febr. 1921.

Mou. A/S Cementfabrikkens Mosebrug Overenskomst fornyet. 12 Mand. Arbejdstid 10 Timer daglig. Timelønnen reduceret fra 163 til 140 Øre. Akkordfortjenesten var i Fjor for Læsning af Tørv Kr. 17.75 pr. Dag. Traadt i Kraft 18. Juni og gælder til 1. Februar 1922.

Samme Afdeling. Tørvefabrikant Gregersen. Overenskomst fornyet. Arbejdstid 10 Timer daglig. Timelønnen reduceret fra 163 til 150 Øre. August-Regulering 1921. = Murarb. hos Centralforeningen. Overarbejde 50 a 100 pCt. Tillæg. Akkordfortjeneste pr. Dag var i Fjor Kr. 10,50. Akkordprisen paa Ældetørv reduceret 17 pCt. ogsaa de andre Akkordpriser reducerede. Traadt i Kraft 31. Maj og gælder til 1. April 1922.

Samme Afdeling. Tørvefabrikant Eskildsen. Efter nogen Tids Blokade afsluttedes 23. Juni Overenskomst. Arbejdstid 10 Timer daglig. Overarbejde 50 a 100 pCt. Tillæg. Timelønnen reduceredes fra 163 til 140 Øre. Akkordfortjenesten var i Fjor pr. Dag Kr. 10.15. Akkordprisen fra Ældetørv reduceret 17 pCt., for Skæretørv 42 pCt. ogsaa de andre Akkordpriser nedsatte, men Fabr. skal levere 1 Hest til at trække Vognen fra Graven. De antagne Folk blev afskediget. Gælder til 1. April 1922.

Haslev, Bregentved Skovdistrikt. Paa Mæglingsmøde den 28. Maj angaaende Betaling for Plantning opnaaedes ikke Enighed, men ved lokal Forhandling den 20. Juni gik Sagen i Orden, idet Betalingen forhøjedes fra 6 til 7 Øre pr. løbende Meter.

Næstved. Gaunø Skovdistrikt. Paa Mæglingsmøde 16. Juni angaaende Betaling for Skovning paa bakket Terræn opnaaedes Enighed om, at Arbejderne skal have 30 pCt. Tillæg for den Del af det udførte Arbejde, der kan betragtes som besværlig Skovning. For Fremtiden skal der betales 15—25 pCt. Tillæg, naar Effekterne skal bæres nedad, og 50 pCt. Tillæg, naar Eifekterne skal bæres opad.

Grindsted. Fugdal Tørvefabrik: Overenskomst oprettet. Arbejdstid 10 Timer daglig. Timelønnen reduceret fra 163 til 150 Øre. August-Regulering 1921. For Fabrikationen af Ældetørv fastsattes Betalingen til 15 Øre pr. Mand pr. 1000 Stk. Betalingen for Læsning og Aflæsning til Banevogn og Skur fra Agermark reduceredes 6—7 pCt. Læsning fra Skur til Banevogn 8 pCt., denne Pris er ligesom Timelønnen underkastet August-Regulering 1921.

Traadt i Kraft 1. Juni og gælder til 1. Februar 1922.

Ejsing og Rønbjerg. Tørvefabrikanterne. Overenskomst oprettet ca. 100. Mand. Timelønnen 140 Øre. Overarbejde 50 pCt. Tillæg, Arbejdstid 10 Timer. Akkordfortjenesten i Fjor var 15—16 Kr. pr. Dag. Akkordpriserne reduceret 3,6 pCt. Traadt i Kraft 23. Marts og gælder for Sæsonen 1921.

Sparkjær. Tørvefabrikanterne. Overenskomst oprettet. 12 Mand. Arbejdstid 10 Timer daglig. Overarbejde 50 a 100 pCt. Timelønnen reduceret fra 163 til 140 Øre. August-Regulering 1921. Akkordfortjeneste pr. Dag var i Fjor 14 Kr. Akkordpriserne reduceret 15 pCt. Traadt i Kraft 1. April og gælder til 1. April 1922.

Samme Afdeling har sluttet ny Overenskomst med **Tørvefabrikanterne N. Bach og R. Delmer** paa samme Vilkaar og med samme Varighed som ovenfor nævnt.

Abonnement paa „Arbejdsmændenes Fagblad".

kan tegnes hos Afdelingskassererne, paa alle Postkontorer hele Landet over eller ved skriftlig Anmeldelse direkte til Hovedkontoret, H. C. Andersensgade 14 St., København K.

Prisen er 1 Kr. pr. Kvartal frit tilsendt.

Afdelinger,

der kunde ønske at faa tilsendt Prøvenumre af sidste Kvartal af Fagbladet til Uddeling blandt Medlemmerne, kan herom tilskrive os, og de vil da omgaaende blive tilstillet.

Vi erindrer om, at Betingelserne for Tegning af Abonnement er de samme som i forrige Kvartal, og vi anmoder om at agitere for, at Bladet kommer ud til saa mange som muligt.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 8 | 27. Juli | 1921 | 26. Aarg.

Faglige Patentmediciner.

II. Sympatistrejke.

I Foraaret 1911 var jeg af vort Forbund sendt til Bornholm, for sammen med Hovedbestyrelsesmedlem *Andr. Nielsen* og den daværende Afdelingsformand i Rønne, *Hermann Aagesen*, at forhandle med de tyske Entreprenører om nogle Uoverensstemmelser ved Bygningen af Rønne-Allinge-Banen.

Just som Forhandlingerne var i bedst mulig Gænge, og et tilfredsstillende Resultat syntes sikret, lavede Arbejderne uden Varsel en Strejke — saavidt jeg husker i Anledning af en Kammerats Afskedigelse — og Arbejdsgiveren skyndte sig naturligvis at benytte sig heraf.

Vi opsøgte Arbejderne ved Klemensker Kro, og da jeg her bebrejdede dem, at de vanskeliggjorde Forhandlingsarbejdet for os ved saaledes at lave Strejke, svarede deres Ordfører, en rask, københavnsk Jordarbejder, „Lille-Anders": „Vi laver slets inte Strejke, for det ved vi. det kommer vores Forbund til at hænge paa. — Nej, vi laver Sympatistrejke, for det kommer ikke Forbundet ved".

Da jeg formodentlig efter den Salve har set ud som et levende Spørgsmaalstegn, fortsatte Anders: „Naar man er imellem Kammeraterne, ser Du, saa sympatiserer man med dem, og saa sjansenerer man med dem, og det er Sympatistrejke, forstaar Du, og det kommer ikke Forbundet ved, det bliver vores egen Sag."

Det var nu *hans* Opfattelse af Begrebet Sympatistrejke, der netop den Gang sammen med „Sabotage" og „direkte Aktion" blev udraabt som ufejlbarligt Universalmiddel af de Mirakkeldoktorer, der just da havde faaet konstitueret sig som „Bevægelse" og dannet „Fagoppositionens Sammenslutning", der nu vistnok skal laves om til noget, der kaldes „Fagceller" i et eller andet mærkværdigt Internationale.

„Bevægelsen"s Profeter forkyndte tidligt og sent, at den gamle Maade at røgte faglige Interesser paa var skrupgal; man skulde bruge nye Midler, og disse nye ufejlbarlige Midler, der skulde hjælpe for alting, var de tre fornævnte: „Sabotage", „direkte Aktion" og „Sympatistrejke". — Intet Under, at en Mand, der ikke til daglig befattede sig med faglige Sager, kunde faa disse idelig gentagne og med en mystisk Betydning forlenede Fremmedord galt i Halsen og lejlighedsvis forveksle Begreberne.

Siden er Glansen i nogen Grad gaaet af Universalmidlerne, og Troen paa deres Ufejlbarlighed har lidt Skaar; men endnu er der Folk, som hver Gang en faglig Konflikt tilspidses, raaber op om, at nu maa der erklæres Sympatistrejke, saa skal det nok gaa altsammen.

Sympatistrejke er ellers et gammelt og godt kendt Kampmiddel — benyttet af Arbejderne fra Fagbevægelsens første Tid til de sidste Dage.

I sin simpleste Form ser vi den f. Eks., naar Arbejdet standses af Kuskene paa en Fabrik eller hos en Grosserer, fordi Fabrik- eller Lagerarbejderne er i Strejke og ikke kan faa deres Lønforhold ordnede, — medens Kuskene selv har deres Sager ordnede og ikke for sig selv vil fremtvinge noget Resultat ved deres Arbejdsstandsning.

Kuskene strejker i dette Tilfælde for at hjælpe de strejkende Fabrik- eller Lagerarbejdere, — „af Sympati for dem" — Strejken er en Sympatistrejke.

En Sympatistrejke af ganske anderledes Udstrækning og Betydning foreligger, naar f. Eks. Dansk Arbejdsmandsforbund etablerer Strejke paa Svovlsyrefabrikkerne i Aalborg og

Mundelstrup, fordi det viser sig umuligt at opnaa Enighed om Forholdene paa Svovlsyrefabrikken i Kastrup, — og endnu større Sympatistrejker kan forekomme, naar et eller flere Fag etablerer Strejke for at støtte andre, der allerede er ude i Kamp.

Tanken med Sympatistrejken er i de to første Tilfælde den, at Udvidelsen af Kampen skal faa den eller de genstridige Arbejdsgivere stillet i den Situation, at de ved at fortsætte med at slaas, vil paadrage sig endnu større Tab og berede sig endnu større Vanskeligheder, end man belavede sig paa at tage, da man valgte at tage imod den oprindelige Strejke, for paa denne Maade at faa Arbejdsgiverne til at tage imod Fornuft.

I det sidste Tilfælde er det Hensigten at skaffe Vanskeligheder for en Del Arbejdsgivere, for at faa dem til at øve Pres paa den eller de Arbejdsgivere, med hvem Kampen egentlig føres.

Holder man dette fast, vil man let indse, at Sympatistrejken ikke er et Mirakkelmiddel, der kan anvendes overalt og i enhver Situation, men at det er nødvendigt i hvert enkelt Tilfælde nøje at undersøge Forholdene for at se, hvad der er tilraadeligt.

Det kan jo meget vel tænkes, at man gør den Fabrikant, hvis Fabrik er standset, en Tjeneste, ved at tage hans Kuske fra ham. Hvis han slet ikke har nogensomhelst Brug for sine Kuske, naar Virksomheden ellers ligger stille, vil den Omstændighed, at de bliver i Tjeneste hos ham, kun betyde, at han skal betale dem Løn uden at faa gjort Arbejde for Pengene, og i saadant Tilfælde vil den Omstændighed, at han slipper fri at lønne dem (ved en eventuel Sympatistejke) jo ikke ret vel kunne virke som noget særligt Pres paa Manden.

Alligevel er der som bekendt Folk, der i blind Tillid til Universalmidlets Virkning raaber op om Sympatistrejke af denne Slags, ogsaa hvor de kun kan gavne Arbejdsgiverne.

Det er heller ikke al Tid, at det er heldigt at lukke alle Virksomheder af samme Slags ved Hjælp af Sympatistrejke.

Et talende Eksempel herpaa saa man under den københavnske Bagerstrejke. Bagersvendene kunde ikke enes med deres københavnske Arbejdsgivere, og saa strejkede de; men efter Recepten om, at der maatte Sympatistrejke til, strejkede man min Sandten ogsaa overfor Arbejdernes Fællesbageri, som man ikke havde noget udestaaende med.

Naar man tænker roligt og fornuftigt, vil enhver kunne se, hvor pinende galt det var. Naar de andre Brødfabrikker saa, at de selv maatte ligge stille, medens Arbejdernes gik for fuld Kraft og huggede alle Kunderne, saa vilde heri ligge en Tilskyndelse til de gode Arbejsgivere til at faa Fred hurtigst mulig, for at faa Del i Kagen.

Nu var det det stik modsatte, der skete.

Mestrene og de faste Funktionærer hjalp hinanden med at bage, og de fik dog noget bagt. Arbejdernes Bageri, der jo ikke kunde arbejde med Skruebrækkere, blev derimod tvungen til at ligge helt stille, og dette Bageris Kunder (Arbejderne), der jo ogsaa skulde have Brød at spise, blev tvungne til at spise Skruebrækkerbrød! !

Bagefter kan enhver vistnok se, at det var Toppunktet af Galskab, — men der er mange lignende Tilfælde, selv om de ikke virker slet saa grelt.

At der maa en meget nøjagtig Undersøgelse og en meget nøgtern Vurdering af Forhold og Omstændigheder til, naar det drejer sig om ved Strejke overfor andre Arbejdsgivergrupper at faa disse til at lægge Pres paa den eller dem, der egentlig kæmpes med, vil enhver kunne indse.

Her maa der tages Hensyn baade til, hvorledes de forskellige Arbejdsgivergrupper forholder sig til hinanden, til hvorledes Standsningen vil virke der, hvor man agter at iværksætte Sympatistrejke, og til af hvilken Art, Strejkens Virkning paa Offentligheden vil blive.

Ligesaavel som et heldigt og klogt taktisk Fremstød kan gøre overordentlig Gavn, kan et uheldigt og uklogt gøre ubodelig Skade.

Det her anførte maa formentlig være nok til at vise, at Sympatistrejken er et Kampmiddel, der kan være meget godt og virke meget formaalstjenligt i mange Tilfælde — og ogsaa altid er bleven brugt af Arbejderorganisationerne i den faglige Kamp, — men som ogsaa i andre Tilfælde kan være yderst uhensigtsmæssigt.

Et Universalmiddel er det ligesaa lidt som noget andet.

Christian Sørensen.

Abonnement paa „Arbejdsmændenes Fagblad".

kan tegnes hos Afdelingskassererne, paa alle Postkontorer hele Landet over eller ved skriftlig Anmeldelse direkte til Hovedkontoret, H. C. Andersensgade 14 St., København K.

Prisen er 1 Kr. pr. Kvartal frit tilsendt.

Vort Medlemstal i 1920.

Da vi ifjor ved denne Tid bragte en Artikel om vort Medlemstal i Aaret 1919, kunde vi pege paa, at vi i det nævnte Aar havde haft en Tilgang paa cirka 10,000 nye Medlemmer, idet vi havde begyndt Aaret med cirka 82000 og sluttet det med 91000 Mand i Rækkerne.

Vi benyttede Lejligheden til at minde om, at vort Forbund i 1897 ved Sammenslutningen af de 3 da bestaaende Landsforbund havde talt 14000 og 10 Aar senere ved Udgangen af 1907 var opgjort til 28000, saaledes at vi maaske turde gøre os Haab om, at vi til den forestaaende Jubilæumskongres i 1922 kunde se ud over en Organisation, der var vokset fra 14000 til 100,000 Mand.

I vore Artikler i Januar og Februar Numrene af Bladet om „Aaret, der svandt" (1920), skrev vi saa, at ganske vist var den rivende Tilgang, der fandt Sted i de sidste Krigsaar, og som hos os som i andre Organisationer i ikke ringe Grad skyldtes de ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelseslove, ikke fortsat i samme Tempo; men det er dog ikke gaaet i Dansk Arbejdsmandsforbund som i visse andre Organisationer, at Fremgangen er bleven afløst af Tilbagegang.

Ogsaa vi havde faaet en Del af de uheldige „Krigsmedlemmer" — der kun var Medlemmer, fordi de kunde faa Understøttelse, og det saaledes var en Forretning at være organiseret — ud af Rækkerne; men Tilgangen havde mere end opvejet denne Afgang, som vi ikke var ked af.

Nu foreligger Hovedkassererens Opgørelse over Bevægelsen i Medlemstallet i 1920 og af denne fremgaar det, at vi havde Ret i disse vore Betragtninger.

Den ser nemlig saaledes ud:

Samlet Antal betalende og kontingentfrie i Aaret 1920.

Maaned	Samlet Antal	Betalende	Kontingentfrie
Januar	91159	87292	3867
Februar	90128	85792	4336
Marts	91182	87029	4153
April	90107	86143	3964
Maj	90997	87133	3864
Juni	91395	88099	3296
Juli	92751	89081	3670
August	91685	88035	3650
September	91845	88305	3540
Oktober	91659	87942	3717
November	90922	87353	3569
December	90439	86870	3569
Gennemsnitl.	91189	87423	3766
Procentvis	100,00	95,87	4,13

Aaret 1919 bestod Forbundet af 383 Afdelinger med 87886 Medlemmer.

Aaret 1920 bestod Forbundet af 414 Afdelinger med 91189 Medlemmer.

Som man vil se var Gennemsnitstallet for 1919: 87,886 Medlemmer, medens det for 1920 har været 91,189 Medlemmer, — altsaa en Fremgang paa godt Tre Tusinde Mand, naar vi sammenligner de to Gennemsnitstal med hinanden.

Og igennem Aaret holder Medlemstallet sig konstant. Vi har i de to første Maaneder henholdsvis 91,159 og 90,128 Medlemmer, og i de to sidste Maaneder har vi henholdsvis 90,922 og 90,439. — I Sommermaanederne — den allerbedste Arbejdstid — har vi som sædvanlig et Tusind Mand mere,

Det Billede Medlemsstatistiken viser os, er altsaa Billedet af et stort Forbund med ca. 91,000 Mand Aaret igennem.

Dette Billede er i selv et, vi kan være stolte af, men endnu stoltere bliver det, naar vi ser det paa Baggrund af den Bevægelse, der er gaaet forud.

Lad os lige friske Tallene op.

I 1887 startes Forbundet med ialt 14,000 Mdl.
10 Aar efter (1907) er Tallet steget til ..... 27,769 —
(altsaa omtrent fordoblet).
og efter andre 10 Aar (1917) er vi naaet til ..... 54,229 —
(en ny Fordnbling af de 27,000),
men nu er vi for 1920 naaet til . 91,189 —

Lad os saa være enige om, at benytte

Resten af Aaret 1921 og den første Halvdel af 1922 saaledes, at vi, naar vi samles til den ordinære Kongres og fejrer Dansk Arbejdsforbunds 25 Aars Jubilæum kan være saa nær som mulig ved de 100,000.

Den Periode vi er inde i, med nedadgaaende Konjunkturer, mægtig Arbejdsløshed og hensynsløs Paagaaenhed fra Arbejdsgivernes Side for at fravriste os saa meget som muligt af de vundne Fordele, med deraf følgende store Arbejdskampe, der stiller større Krav end nogensinde før til vore Medlemmers Solidaritetsfølelse og Offervillighed, vil være som en Ildprøve for vor Organisation.

Den Maade, hvorpaa vi kæmper denne Periode igennem, og det Resultat, hvormed vi kommer ud af den, vil for al Fremtid være afgørende for Bedømmelsen af de danske Arbejdsmænds og deres Organisations Medlemstal og Betydning.

Derfor maa vi arbejde mere end nogensinde før for at styrke og befæste vort Forbund, — og heller aldrig har Organisationen — Sammenslutningen, Sammenholdet, Enigheden og Enheden — været mere nødvendig for Arbejdsmændene end nu.

Det er vort *eneste* Vaaben og Værge.

Chr. S.

Industrikrisen.

Uagtet vi befinder os i Midten af Sommeren, paa den Tid, hvor alle, som kan og vil arbejde, plejer at have Beskæftigelse, er Forholdet desværre saaledes, at mange Virksomheder helt eller delvis har indstillet Virksomheden, og Følgen heraf er blevet, at omtrent 60,000 Arbejdere fremdeles er uden Beskæftigelse. Masser af Henvendelser er fra mange Sider rettet til Regeringen om at træffe Foranstaltninger til Imødegaaelse af Krisen, men noget effektivt Middel er ikke blevet foretaget.

I forskellige Byer har Arbejdernes Fællesorganisationer holdt Møder om Spørgsmaalet og vedtaget Resolutioner, der i skarpe Vendinger vender sig imod Regeringen for dens Passivitet, og det henstilles til De samvirkende Fagforbund at foranstalte Protestmøder en bestemt Dag mod den elendige Holdning. Regeringen indtager overfor den økonomiske Krise.

Fællesorganisationen i Aalborg har vedtaget at rette en Henvendelse til Regeringen og Rigsdagen, hvori der rettes en kraftig Opfordring om:

at sætte Kraft paa Udførelsen af bevilgede Statsarbejder og at stille Midler til Raadighed for Kommunerne til Fremme af Arbejder til Afhjælpning af Arbejdsløsheden, samt til Opnaaelse af samme Formaal snarest at faa nye offentlige Arbejder paabegyndt;

at forcere Udstykningen af Præstegaardsjorder og de fra Lensgodserne frigjorte Arealer, samt, saa snart Rigsdagen atter træder sammen, at forelægge og vedtage en Lov, der giver Statsmagten Ret til Ekspropriation af Jord til Udstykning, hvor Begæret efter Jord gør det ønskeligt;

at forelægge og vedtage en Lov, der giver Kommunerne Ret til at udskrive en kommunal Formueskat, samt at ændre Reglerne for den kommunale Indkomstskat, saaledes at den lignes efter en lovfæstet stærkt stigende Skala.

Til denne Beslutning har Fællesorganisationen i Aarhus og i flere andre Byer sluttet sig.

Arbejdernes Fællesorganisation i København afholdt Møde den 29. Juni, hvortil Bestyrelserne for de københavnske Fagforeninger havde givet talrigt Møde, Folketingsmand, Redaktør Hauge holdt ved den Lejlighed et meget belærende Foredrag om den økonomiske Krise og dens Aarsager, og Mødet vedtog derefter en saalydende Beslutning:

»Repræsentanter for 130,000 københavnske Fagforeningsmedlemmer, forsamlede i Arbejdernes Fællesorganisation den 29. Juni, udtaler følgende:

Den herskende Arbejdsløshed, der endog atter synes at være i Stigning, er en saa alvorlig Trusel mod hele Arbejderklassen, at vi ikke vedblivende kan se denne Tilstand, uden med største Alvor at henlede Landets ansvarlige Regering paa Forholdet.

Vi tiltræder den offentlige Udtalelse, angaaende Krisen, der fremsattes af Socialdemokratiets Hovedbestyrelse i Maj Maaned, og vi tiltræder de Udtalelser og Anvisninger, som Socialdemokratiets Rigsdagsmænd i Løbet af Vinteren har fremsat i Rigsdagen. Vi beklager, at Regering og Rigsdag ganske uvirksomt har ladet Krisen udvikle sig, saaledes at en Katastrofe formodentlig nu er uundgaaelig, og i vore arbejdsløse Kammeraters Navn kræver vi effektive Foranstaltninger til Afhjælpning af Arbejdsløsheden iværksatte.

Der kan skaffes mere Beskæftigelse ved offentlige Arbejder end hidtil, mange Arbejder er planlagte, og vi maa forlange, at Udførelsen fremskyndes nu, hvor Trangen er til Stede.

Der kunde ogsaa skaffes Beskæftigelse for mange af de fra Landet indvandrede Arbejdere, hvis Staten ved Ekspropriation skaffede og udbød Jord til Husmandsbrug paa rimelige Betingelser, og vi opfordrer Regeringen til snarest at foretage de fornødne Skridt.

Men naturligvis er disse Anvisninger ikke tilstrækkelige. De mange Tusinde Arbejdere er kastet ud i Arbejdsløsheden paa Grund af den Spekulation i fremmede Varer, som under Regeringens Beskyttelse har fundet Sted, med det Resultat at betydende Industrier er helt eller delvis standsede og vil være det, saa længe der ikke ved særlige Midler raades Bod paa de beklagelige Forhold.

Vi nævner bl. a.:

at der formentlig med Statens Støtte kunde oparbejdes Markeder visse Steder i Udlandet for de

Varepartier, der er indførte paa Spekulation og nu virker som Hindringer for den danske Industri;

at Reguleringen af Importen under Hensyn til andre Landes Valuta er paakrævet;

at Afskaffelse af Told paa Raastoffer og Halvfabrikata kan forbedre Forholdene i visse Industrier;

at en Begrænsning af Handelsavancen og en betryggende Kontrol med Produktion og Omsætning er fornødne Foranstaltninger under det haarde Tryk, som de økonomiske Forhold udøver paa Befolkningen.

Vi opfordrer Regeringen til ufortøvet at skride til Handling. Tilstanden er katastrofeagtig, Tusinder af vore Medlemmer har været uden Beskæftigelse i mange Maaneder, og alle har Udsigt til fortsat Arbejdsløshed. En uhyggelig Demoralisation er uafvendelig. Opløsningen af en Mængde gode Hjem vil følge Krisen, og uberegnelige Ulykker bliver Resultatet af Uvirksomhed overfor denne Samfundsfare.

Hvis der intet sker meget hurtigt, som bringer Bedring i Forholdene, bliver det et tungt Ansvar for de ansvarlige.«

De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg, som flere Gange har beskæftiget sig med den økonomiske Krise, vedtog paa sit Møde den 4. ds. at rette en fornyet Henvendelse til Regeringen. Torsdag den 7. ds. henvendte en Deputation, bestaaende af Lyngsie, J. A. Hansen og Carl F. Madsen, sig til Regeringens Chef, Hr. Neergaard, og overrakte ham en Skrivelse. Denne, der oplæstes for Statsministeren af Carl F. Madsen, har følgende Ordlyd:

Til Regeringen.

Efter at De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg har faaet tilstillet en Række Udtalelser, angaaende den økonomiske Krise, vedtagne af Møder i Arbejdernes Fællesorganisation i København og andre Byer i Landet, har Forretningsudvalget paany beskæftiget sig med Sagen og besluttet atter at rette følgende Henvendelse til Regeringen.

Allerede i Miden af December Maaned f. A. henvendte vi os til Formændene for de fire politiske Partier og overrakte disse en Skrivelse (Bilag 1), hvori vi pegede paa visse Forhold, som virkede ganske ødelæggende paa flere Industrifag og derfor vilde bringe disse Fags Arbejdere ud i en Arbejdsløshed, som der var al mulig Grund til at befrygte vilde blive konstant, saafremt der ikke fra Statens Side blev truffet Foranstaltninger derimod. Gennem de Konferencer, der senere er ført mellem Statsministeren og det af Regeringen nedsatte industrielle Udvalg, er Regeringen blevet bekendt med den ovenfor nævnte Henvendelse, og vi maa udtale vor Beklagelse over, at de deri paapegede Foranstaltninger ikke er blevet iværksatte.

Den økonomiske Krise, med en Arbejdsløshed af hidtil ukendt Omfang, har faaet Lov at forløbe, saaledes at store Lidelser er paaført Tusinder af Arbejderhjem, og vi befinder os nu, i Sommerens bedste Tid i en Situation som aldrig før, med ca. 60,000 Arbejdsløse, ved sidste Opgørelse endda med Stigning i Antallet.

Vi maa imødese en Vinter med stærk Vækst i Arbejdsløsheden, og da Tusindvis af de paagældende Arbejdere har været uden Beskæftigelse i mange Maaneder, vil vi ikke undlade at paapege den Fare, som denne Tilstand indeholder. Det er en Selvfølge, at Hjemmene forarmes, at Demoralisation følger lang Tids Arbejdsløshed, og at megen Ulykke kan paaføres Befolkningen ved at lade denne unaturlige Tilstand vedvare.

Paa 280,000 Medlemmers Vegne opfordrer vi da paany Regeringen til at skride ind, for, hvis det end nu er muligt, at begrænse Ulykkerne, som Krisen og Spekulationer har paaført vort Land. Vi henviser til vedlagte, af Arbejdernes Fællesorganisation i København vedtagne Udtalelse (Bilag 2), som vi kan tiltræde, og til de i vor Henvendelse af 14. December f. A. fremsatte Henstillinger, og vi opfordrer alvorligt Regeringen til nu at skride til effektive Foranstaltninger, inden det fuldstændige Sammenbrud er en Kendsgerning.

Arbejderklassen kan ikke i Stilhed staa som Tilskuere til den frygtelige Samfundstilstand, der jo gaar ud over Arbejderne i højere Grad end andre, og vi kan og vil ikke roligt finde os i, at Tusinder og atter Tusinder af Arbejderhjem ødelægges. Hjælp og Lindring er fornøden, og den eneste virkningsfulde Hjælp er Arbejde. Efter den lange Periode, som Krisen har varet, er det efter vor Mening Regeringens Pligt at træffe Foranstaltninger, der gør det muligt at skaffe de Arbejdsløse Beskæftigelse, og sker det ikke meget snart, kan uberegnelige Ulykker for Samfundet blive Følgen, Ulykker, som vi fralægger os Ansvaret for.

For Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund i København.

Carl F. Madsen.
/Hans Jacobsen.

I Tilslutning hertil oplæste Carl F. Madsen de to Bilag, Henvendelserne af 14. December 1920 og af 29. Juni 1921, og understregede, at Følgerne af den Sult og Nød, som i en saa lang Periode har hærget og stadig hærger Titusinder af Landets Arbejderhjem, bliver uoverskuelige, hvis der ikke skrides effektivt ind. Hvis Regeringen fastholder sin passive Holdning, maa vi fralægge os ethvert Ansvar.

J. A. Hansen bebrejdede Regeringen, at den intet Hensyn havde taget til Valutakommissionens Flertalsindstilling efter hvilken det vilde have været muligt at forbedre den danske Handelsbalance med 300 Millioner Kr., dels ved en Importregulering, dels ved Indskrænkninger i Hjemmeforbruget til Fordel for Eksporten.

Lyngsie udtalte: Regeringen forsikrer stadig, at den har gjort meget for at lindre Krisen. Vi bestrider ikke, at der er gjort noget, men Kendsgerningerne viser, at der langtfra er gjort nok.

Den foreliggende Situation og den Forværring, der afgjort er ved at udvikle sig, kræver mere end Løfter. Den kræver Handling, og saaledes som Situationen ligger, vil det ikke være forsvarligt af Regeringen stadig at skyde sig ind under, at Krisen er international.

Statsminister Neergaard gav ligesom ved tidligere Lejligheder et i Formen meget velvilligt Svar. Han erklærede, at de skete Henvendelser er modtagne af

Regeringen med alt andet end Ligegyldighed, og han lovede, at hele Sagen skulde blive Genstand for den alvorligste Overvejelse.

Det var jo muligt, at de foretagne Foranstaltninger ikke er tilstrækkelige, men han vilde dog gøre opmærksom paa, at meget allerede var gjort. Saaledes har Regeringen ofret 30 Mill. Kr. paa Arbejders Iværksættelse, og Handelsministeriet arbejder stadig ihærdigt med Undersøgelse af Forholdene. Sagen vilde iøvrigt blive oversendt til Handelsministeriet.

Dette Svar fra Hr. Neergaard behøver ikke nogen lang Kommentar. Løftet om den alvorligste Overvejelse lyder i og for sig pænt, men forudsat at det ikke betyder mere end alle de forud afgivne Løfter i samme Retning, er Resultatet af den saa vægtigt motiverede Henvendelse saare mistrøstigt. Og hvad angaar Forsikringen om, at der allerede er gjort noget, belyses den udmærket af Lyngsies Forhaandsudtalelse: Kendsgerningerne viser, at der langtfra er gjort nok. En aaben og klar Erkendelse af dette og derpaa en ufortøvet Kursændring af Regeringens Politik i hele denne Sag er det eneste, der nu kan redde, hvad der endnu reddes kan.

Efter «Arbejderen«.

Arbejdsløsheden i Juni 1921.

Nedenstaaende Oversigt over Arbejdsløshedens Omfang i Juni Maaned er en Fortsættelse af de for tidligere Maaneder meddelte Oplysninger og er ligesom disse beregnet paa Grundlag af Oplysninger, der dels er tilvejebragt gennem Fagforbundene, dels meddelt af Arbejdsanvisningsdirektoratet.

Juni 1921.	Antal Arbejdere	Arbejdsløse i pCt. af Arbejdertallet				
		3. Juni	10. Juni	17. Juni	24. Juni	1. Juli
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Hovedstaden:						
Bygningsindustri . .	12601	34,6	33,7	32,4	32,5	32,0
Anden Industri	65133	22,3	22,3	22.0	22,1	22,5
Handel	10850	6,5	6,5	6,4	6.3	6,3
Arbejdsmænd	31279	15,5	15,1	14,9	14,6	13,2
Ialt . . .	119863	20,4	20,2	19,8	19,8	19,6
Provinserne:						
Bygningsindustri . . .	21423	23,3	22,9	22,6	22,8	22,7
Anden Industri	59964	19,1	18,4	18,1	18,1	18,3
Handel	12427	4,7	4,8	4.9	4,9	4,8
Arbejdsmænd	85170	13,6	12,3	11,6	11,6	11,0
Ialt . . .	178984	16,6	15,6	15,1	15,2	14,9
Hele Landet . . .	298847	18,1	17,5	17,0	17,0	16,8

For hele Landet under eet udgjorde Arbejdsløshedsprocenten ved Slutningen af:

Januar	Maaned	1920	13,2 pCt.
Februar	—	—	9,6 —
Marts	—	—	6,7 —
April	—	—	3,5 —
Maj	—	—	2,8 —
Juni	—	—	2,1 —
Juli	—	—	2,1 —
August	—	—	2,4 —
September	—	—	2,7 —
Oktober	—	—	3,6 —
November	—	—	6,1 —
December	—	—	15,1 —
Januar	—	1921	19,7 —
Februar	—	—	23,2 —
Marts	—	—	23,6 —
April	—	—	21,7 —
Maj	—	—	18,6 —
Juni	—	—	16,8 —

En Sammenligning af Tallene for 1921 med de tilsvarende for de foregaaende Aar viser, at den stærke Nedgang i Arbejdsløshedens Omfang, der sædvanlig finder Sted fra Februar til Maj Maaned, saa godt som udeblev i Aar. Siden Maj Maaned har Nedgangen derimod forholdsmæssigt holdt Maal med den sædvanlige, saaledes at Procenten stadig ligger i samme relative Højde som i Maj, d. v. s. godt 3 Gange saa højt som normalt og højere end i noget af Aarene 1910—20.

For Fabrikfagene har Nedgangen siden Marts Maaned været ubetydelig; for Byggefagene, hvis Ledighed var naaet meget højt op i Februar—April, var der en ret stor Nedgang fra April til Maj Maaned, medens der ikke har været nogen nævneværdig Forbedring at spore i Juni. I alle Faggrupper og særlig indenfor Byggefagene er Forholdene bedre i Provinserne end i Hovedstaden.

Siden sidst.

Kalundborg. Paa et Mæglingsmøde den 9. Juni paa Kalundborg Skibsværft opnaaedes Enighed om, at Priskurantens samtlige Poster reduceredes med 10 pCt. med Undtagelse af Post I. (Cementarb. i ny og gamle Skibe) der reduceredes 15 pCt. Overenskomsten kan opsiges med 3 Mdrs. Varsel af en af Parterne.

Paa et (Timands) Udvalgsmøde 1. Juli opnaaedes Enighed om, at Værftet betaler 5 Kr. pr. Mand til 5 Mand, der har deltaget i Prøveture med en Nybygning samt at Akkordafsavnstillægget fastsættes til 40 Øre pr. Time (tidl. 63 Øre) til Arbejdere med 92 Øre Timeløn = Ialt 158 Øre pr. Time.

Odense St. A/S M. P. Allerups Eftf. Paa (Timand) Udvalgsmøde 1. Juli opnaaedes Enighed om, at samtlige Akkordpriser reduceredes 6 pCt.

Samme Afdeling. Maskinfabrikken »Phønix«: Paa samme Møde opnaaedes Enighed om, at Renseakkorden og Akkorderne for Smelteovnsfyrbøderne reduceredes 8 pCt. fra indeværende Lønningsuge.

Kan opsiges med 30 Dages Varsel til 1. September.

Aarhus St. A/S Frichs, Aarhus og Danich Machin Company, Aabyhøj. Paa samme Møde opnaaedes Enighed om Beregningen af Timelønnen i H. t. den ny Overenskomst, hvilket fastsloges paa følgende Maade.

Tidl. Grundløn: 92 Øre. Samlet Løn var 92 + 30 21 + 20 + 4 = 167.

Ny Løn. Grundløn 92 Øre. Samlet Løn 92 + 30 + 0 + 26 + 4 = 152. (Reduktion 15 Øre pr. Time.

For en Mand hos Danisch Machin comp. fastsattes Timelønnen til 162 Øre.

Kolding K. Foreningen af Arbejdsgivere ved Havnen. Ved Forhandling den 28. Juli opnaaedes Enighed om, at saafremt der arbejdes i Spisetiderne, betales der dobbelt.

Chaufførerne, Kbhvn. A/S Taxamotor. Nævns-Kendelse. 6. Juni 1921. 200 Mand. Den nugældende Overenskomst fornyes til 1. April 1922 med den Ændring, at Chaufførernes Andel i Kørselsindtægten nedsættes fra 22 til 20 pCt. fra og med den første efter D. D. begyndende Lønningsuge.

Aarhus C. Droskechaufførerne hos Aarhus Vognmænd. Nævns-Kendelse af 9. Juni 1921. 42 Mand. Ugelønnen var Kr. 78,19 plus 5 pCt. af Kørselsindtægten. Den nuværende Overenskomst med Tillæg fornyes til 1. April 1922 med de Ændringer, hvorom Parterne ved Forhandling D. D. er blevne enige. (Disse var Arbejdstid daglig 10 Timer med 1 Time Spisetid, om Natten 9 Timer med ½ Time Spisetid. Overenskomstens § 1, 4. Stk udgaar og i Overenskomstens § 11, 2. Stk. ændre 3 til 1.) samt følgende Ændringer: Aug. Regl. 1920. Kr. 8,19 bortfalder. — Aug. Regl. pr. 15. August d. A. 90 Øre pr. Uge pr. 3 Points Pristallet er højere eller lavere end Febr. 1921. Træder i Kraft fra og med første Lønningsuge.

Næstved. Vognmændene (ang. maanedslønnede Kuske). Maanedslønnen var Kr. 156,67. Ved et Møde i Arbejdsgiverforeningen 16. Juni opnaaedes Enighed om, at der tilkommer de maanedslønnede Kuske hos Næstved Vognmandsforening den i Overenskomsten af 20. Oktober 1920 nævnte Maanedsløn (= Kr. 156,67) til 29. April d. A. Fra og med 30. April er Maanedslønnen Kr. 147,10.

Horsens K. Vognmandsforeningen. 163 Mand. Ved Forhandling den 18. Juni d. A. fornyedes Overenskomsten til at gælde til 1. Marts 1922 paa følgende Betingelser:

For timelønnede Kuske reduceres Lønnen fra 163 til 150 Øre pr. Time. For maanedslønnede Kuske (Kost og Logi) ved Arbejdskørsel reduceres Lønnen fra Kr. 165.00 til Kr. 155.00, og ved blandet Arbejde fra Kr. 150.00 til 140.00. Aug. Regl. 1921, for Timelønnede 2 Øre pr. Time pr. 3 Points. Pristallet er højere eller lavere end Febr. 1921; for Maanedslønnede ⅓ deraf — § 9 i Overenskomsten slettes. Angaaende Flyttearbejde paa Landet optages Forhandling mellem Parterne.

Fredericia K. Mælke-Eksportfabrikken. 4 Mand. Ugelønnen var Kr. 96,04. Overenskomsten af 11. Juli 1920 fornyes til 1. April 1922, til hvilken Tid den kan opsiges med 3 Maaneders Varsel med følgende Ændringer: Ugelønnen bliver fra 1. Juni til 15. August d. A. Kr. 83,00. Fra 15. August finder den alm. Aug. Regl. Sted (2 Øre pr. Time pr. 3 Points).

Samme Afdlg. Vognmandsforeningen: 28 Mand. Timelønnen var 163 Øre. Ved Forhandling den 28. Maj d. A. opnaaedes Enighed om følgende Tillæg til Overenskomsten af 7. Juni 1920: Fra D. D. nedsættes Lønnen med 13 Øre pr. Time. Aug. Regl. 1921. 2 Øre pr. 3 Points o. s. v. Gælder til 1. Maj 1922.

Sandlosserne, Kbhvn., A/S Carl Nielsen. 20 Mand. Ved Forhandling 3. Juni d. A. fornyedes Overenskomsten til at gælde til 1. April 1922 mod, at Timelønningerne, der var 208, 223 og 233 Øre reduceredes med 13 Øre til 195, 210 og 220 Øre. Overarb. 288, 310 og 325 Øre. Natarb. 380, 410 og 430 Øre. Losning af Singels betales med samme Pris som Havnearb. faar. Aug. Regl. (15. August) 2 Øre pr. Time pr. 3 Points o. s. v. Regler for Behandling af faglig Strid. Traadt i Kraft 3. Juni.

Hasle, Bornholm. A/S Grønbech & Co. og Brugsforeningen for Hasle og Omegn. 4 Mand. Timelønnen var 140 Øre. Ugelønnen var for Pakhuskarlen Kr. 65,00 for Gaardskarlen Kr. 70.00. Ved Forhandling 24. Juni opnaaedes Enighed om at forlænge Overenskomsten af 19. November 1919 til at gælde til 1. November 1922 paa følgende Betingelsee. Ugelønnen fastsættes til: For Pakhuskarlen Kr. 63.00; for Gaardskarlen Kr. 68,00. Andre Arbejdere 130 Øre pr. Timen. 8 Dages Sommerferie med Løn. Iøvrigt bliver Overenskomsten uforandret.

Næstved. A/S Holten Langes Trælasthandel og A/S N. Schaldemoses-Ringsted Tømmerhandel. Ved Forhandling den 11. Juni oprettedes ny Overenskomst. Timelønnen 145 Øre, af hvilke 5 Øre vil være at bringe i Fradrag ved den alm. Aug. Regl. 1921. Arbejdstid 8 Timer dagl. Overarb. 50 pCt. Tillæg. Gælder til 1. April 1922.

Budene, Kbhvn., F/m. Simonsen & Weels Eft. Ved Forhandling 7. Juni opnaaedes Enighed om at forny Overenskomsten til 1. April 1922. 3 Mand. Ugelønnen, der var Kr. 86,24 reduceres til Kr. 78.00 fra 1. Juni og fra 1. Juli til Kr. 76,00. Aug. Regl. (15. August 2 Øre pr. Time pr. 3 Points o. s. v.

Holbæk. Forpagter Jacobsen. (ang. Udførsel af Dag- og Natrenovation). 4 Mand. Den 2. Juni fornyedes Overenskomsten til at gælde til 15. August d. A. med den hidtil gældende Ugeløn Kr. 95,00 uforandret.

Skarrehage. A/S Molerindustrien (Ejerslev Molèrværk). Den 8. Juli oprettedes Overenskomst med tilsluttet Priskurant omhandlende Akkordpriser for Stenstrygning. Afrømning og Ovnarbejde. Brænderens Ugeløn Kr. 80,00. De skal sørge for Søndagsafløsning og sætte Porte i Ovnene.

Bjerringbro. Hesselbjerg Teglværk. 12 Mand. Timelønnen var 135 Øre. Overenskomst med tilsluttet Priskurant opretet 29. Maj. 12 Mand. Arbejdstid 8 Timer. Overarb. 50 a 100 pCt. Tillæg. Timelønnen fastsattes til 129 Øre. Overenskomsten kan opsiges med 2 Maaneders Varsel.

Bramminge. Bramminge Teglværk. 12 Mand. Over-

enskomst med tilsluttet Priskurant oprettet 17. Juli. Timelønnen 135 forbliver uforandret. Den sædvanlige Aug. Regl. Brændernes Løn skal være lig Ovnfolkenes Fortjeneste. Gælder for Sæsonen.

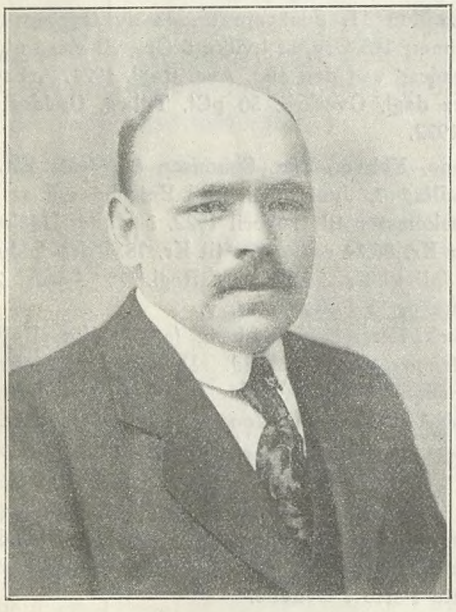
D. A. F. (37 Afdelinger). Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug. (ang. Skovarbejde). Nævns-Kendelse af 18. Maj. Ca. 1600 Mand. Timelønnen var 125,5 Øre; den gennemsnitlige Akkordfortjeneste pr. Dag Kr. 11,50 Arbejdstiden om Sommeren 9 Timer dagl. Overenskomsten af 21. Juni 1919 fornyes paa følgende Vilkaar. Tillæget af 15 Øre pr. Time til Akkorderne bortfalder. Tillæget til Akkorderne 10 pCt. forhøjes til 20 pCt. Timelønnen nedsættes med 8 Øre. Aug. Regl. for 15. August d. A. ½ pCt. pr. 3 Points Pristallet er højere eller lavere end 1. Febr. d. A. dog ikke over 15. pCt. Lønbestemmelserne træder i Kraft fra førstkommende Lønningsuge.

Ry. Ry Nørskovdistrikt. 25 Mand. Overenskomst med detailleret Priskurant oprettes. Arbejdstid 9 Timer daglig. Timelønnen reduceredes fra 116 Øre til 90 Øre (Kvinder 55 Øre) Overarb. 50 a 100 pCt. Tillæg. Aug. Regl. paa sædvanlig Maade, men først fra 1. Januar 1922. Gælder til 30. April 1922.

P. J.

Jubilæumsfest hos Sukkerhusarbejderne.

Fanens 25 Aars og Lyngby Afdelingens 20 Aars Jubilæum.

Formand Ludvig M. Petersen.

I et henrivende Sommervejr drog Søndag den 17. ds. Sukkerhusarbejderne med Familie i et Antal af ca. 550 paa Udflugt til Bøllemosen for paa denne Vis at fejre deres gamle Fanes 25-Aars- og Lyngby-Afdelingens 20 Aars Jubilæum.

Ved velvillig Imødekommenhed fra Statsbanernes og Lyngby-Vedbækbanens Side befordredes de mange Festdeltagere med Særtog til og fra København, Lyngby og Nærum.

Fra Nærum Station marscheredes med Foreningens 3 Faner i Spidsen og til Socialistmarschens Toner til Bøllemosen, hvor den medbragte Frokost indtoges, hvorefter Deltagerne muntrede sig i det grønne, glemmende Hverdagens Slid.

Paa Terrassen afholdtes forskellige morsomme Konkurrencer om smukke værdifulde Præmier, et morsomt Syn var det at se Sukkerhusarbejderne løbe Væddeløb med Benene i de Sække, hvori de ellers maa drage tunge Byrder af Sukker.

Efter Præmieuddelingen marscheredes til Nærum Hotel, hvor den elskværdige og flinke Vært, Hr. P. Poulsen, havde arrangeret det Fælles-Kaffebord. Festtalen holdtes her af Foreningens Formand, LudvigM. Petersen, der bad Forsamlingen mindes de Mænd, der som Pionerer havde arbejdet for Fanens Anskaffelse og Organiseringen af Sukkerhusarbejderne og omtalte Betydningen af, at Sukkerhusarbejderne saa vel som alle andre Arbejdere vare tro imod deres Faner og Organisationer, og udbragte et kraftigt besvaret »Leve« Sammenholdet, den jubilerende Afdeling og Fanen, der efterfulgtes af et fra Forsamlingen udbragt »Leve Formanden«.

Med Ekstratog befordredes Festdeltagerne til Lyngby, hvor der sluttedes af med Dans paa Hotel »Rustenborg«.

I disse for Arbejderklassen saa minderige Tider bragte Sukkerhusarbejderne sikkert et kært Minde hjem fra dette overordentlige vellykkede Jubilæumsstævne.

Afdelinger,

der kunde ønske at faa tilsendt Prøvenumre af sidste Kvartal af Fagbladet til Uddeling blandt Medlemmerne, kan herom tilskrive os, og de vil da omgaaende blive tilstillet.

Vi erindrer om, at Betingelserne for Tegning af Abonnement er de samme som i forrige Kvartal, og vi anmoder om at agitere for, at Bladet kommer ud til saa mange som muligt.

Dansk Arbejdsmands Forbund.

Hovedkontor: H. C. Andersensgade 14, St, Kbhvn. K. Telefon 2140.

Fortegnelse over samtlige Afdelingers Adresser.

KØBENHAVN OG OMEGN:

Belysningsarbejdernes Fagforening for København og Omegn. Kontor Vesselsgade 24, 1., N. Telf. Nora 141. Form. A. Chr. Eskildsen, Privat Telf. Godth. 3448 y, Kasserer Ch. Christensen, Jagtvej 102, 3. L.

Brænderiarbejdernes Afdl. Form. J. C. Andersen, Estlandsgade 12 A, 3. B. Kass. Jens Jakobsen, Egilsgade 55, 2. B.

Brødkuskenes Afdl. Form. H. Jensen, Horsensgade 16, 3. Ø. Tlf. Øbro 3316 v. Kasserer Jacob Jensen, Struenseg. 51, St.

Budenes Organisation: G. Madsen, Dannebrogsgade 36, St. Kasserer: Jul. Sindt, Eskildsgade 38, 2. Kontor Dannebrogsgade 36, St. Telf. Central 14,721.

Chaufførernes Afdl. Form. Th. Pedersen, H. C. Andersensgade 10, St., K. Telf. Byen 700. Kasserer V. Petersen, Adr. Kontoret.

Cokes- & Saltværksarb. Afdl. Form. Frd. Hansen, Saxogade 31, 3. Telf. Vester 2831 x. Kasserer A. Angelsø, Heimdalsgade 11, 2., L.

Fabrikarbejdernes Afdl. Form. Chr. Gram, Kontor Blaagaardsgade 4 A, N. Telf. 3404. Kasserer Axel Andersen, sammesteds.

Film- & Forlystelsesfunktionærernes Forbund: Form. Th. Lindberg Pharsen, Telf. V. 1326 v, Skydebanegade 7, 1., B. Kass. Poul Brandt, Ægirsgade 46 A, 4., L.

Frederiksberg komm. Arbejdsmænds Org. Form. G. Hansen, Peter Bangsvej 52, 3. t. h. Kass. N. P. Jensen, Nyelandsvej 59, 3., F.

Garveri-, Hud- og Skindarbejdernes Forbund: Form. Johannes Nielsen, Nørre Søgade 29, 1., K. Telf. 9961. Kasserer S. A. Michaelsen, Trepkasg. 3, 4. Ø.

Hotelfunktionærernes Afdl. Form. Lauritz Heiberg, Dannebrogsgade 14, 3., B. Kasserer M. Ferslev, Bustrupsgade 9, 4., V. Telf. Vester 1309 v.

Hærens og Flaadens Afdl. Kontor: Kristianshavns Voldgade 1, 1., C. Telf. Byen 425 y. Form. A. Jensen, Prinsessegade 73 B, 3., C. Kass. H. Rasmussen, Adr.: Kontoret.

Isoleringsarbejdernes Afdl. Arthur Nielsen, Thorsgade 14, 4.

Jord- og Betonarbejdernes Afdl. Form. Niels Rasmussen, Kontor Kapelvej 55, N. Telf. 3496. Kass. Jens P. Larsen, sammesteds.

Jærnbanearbejdernes Afdl. B. Form. H. Petersen, Solitudevej 10, 4., N. Telf. Nora 2784 y. Kass. P. Jensen, Sofie Brahesallè 2, 2., S.

Jærnbanearbejdernes Afdl. M. Form. H. P. Hansen, Victoriagade 30. Kass. V. Knudsen, Kurlandsgade 16, 1., S.

Jærnbanearbejdernes Afdl. T. Form. Chr. Pedersen, Sundevedsgade 33, 4., V. Kasserer: H. C. Henriksen, Reberbanegade 10, 3., S.

Kastrup: Afdelingens Kontor: Kastruplundsgade 11. Telf. Kastrup 18. Form. S. Nielsen, Maglebylille, Strandvej. Kass. Johannes Schach, Havnevej 4, 1., Kastrup.

Kuskenes Fællesforbund. Form. Chr. Madsen, Larslejstræde 1, K. Telf. 5640, privat Slotsgade 6, 2., N. Kass. Chr. Andersen, Dannebrogsgade 18, 1., V.

Københavns Banegaardes priv. Arbejderes Afdl. Form. N. P. Andersen, Oehlenschlægersgade 35, 5., B. Kasserer: Jens Hansen, Stormgade 19, B.

Lager- og Pakhusarbejdernes Afdl. Form. Robert Nielsen, St. Hansgade 4, St., N. Telf. C. 10,147. Kass. Johs. Hempel, Korsgade 49, 3., N.

Marmor- og Granitslibernes Fagforening. Form. N. Pehrson, Ll. Marstrandsvej 6, 4., Ø. Kasserer: P. Olsen, Østerbrogade 57 N. 31, 1., Ø.

Mælkeriarbejdernes Afdl. Form. Kr. Højlund, Godthaabsvej 56, F. Telf. Godthaab 132 y. Kass. M. Rasmussen, Holger Danskesvej 84, 2., F.

Vagtfunktionærernes Afdl. Form. H. P. Lauritzen, Nygade 6, St., Valby. Kass. L. J. Valdemar, Rørholmsgade 18, Kld., K.

Oliemøllernes Afdl. Form. Sofus Larsen, Aarhusgade 80, 4., Ø. Telf. Øbro 1054 y. Kasserer C. Jensen, Tyrolsgade 13, 3., S.

Post- og Toldvæsenets Ekstraarbejdere. Form. A. Christiansen, Østergaards Allè 1, Valby. Tlf. Valby 1011. Kass. Ove Jensen, Gernersg. 43, 3.

Remissearb. Fællesafdl. Form. O. F. V. Heintze, Valdemarsgade 46, B. Telf. Vester 126 y. Kass. C. Rasmussen, Danmarksgade 13, V. — Københavns Afdelings Formand: O. F. V. Heintze. Kasserer C. Jakobsen, Danmarksgade 8, 1., V.

Renovationsarb. Afdl. Form. A. Th. Henriksen, Holmblads Boulevard 1, 1. Kass. Chr. Jensen, Jægersborggade 16, 2.

Sandlossernes Fagforening. Form. og Kass. J. P. Johnsen, Skanderborggade 2, 3., Ø.

Støberi- og Maskinarbejdsmændenes Afdl. Form. C. Brun, Admiralgade 22, 1., K. Telf. 5170. Kass. C. Madsen, Overgaden o. V. 54, 1., C.

Sukkerhusarbejdernes Fagforening. L. Petersen, Gunløgsgade 60, 2., B. Telf. Sundby 2536 x. Kasserer V. Nikolajsen, Burmeistergade 3, 1.

Tagpaparbejdernes Afdl. Form. Carl Hegelund, Ryesgade 66 B, 1. Sal, Ø. Telf. Nora 3042 u. Kass. C. Villumsen, Flensborggade 2, 1., B.

Teglværksarb. Afdl. Ole Christensen, Jernbanevej 55, Gentofte.

Toldbodarbejdernes Fagforening. Form. C. O. Rød, Fischersgade 21, 1., S. Kass. Th. Sundstrøm, Visbygade 8, St., Ø.

Trælager- og Pladsarb. Afdl. Form. Rasmus Steen, Rødovre pr. Valby. Tlf. Rødovre 110.

Vejerassistenternes Fagforening. Form. Carl Hansen, Ndr. Frihavnsgade 99, 3., Ø. Kass. H. Schou, Nansensgade 68, 2.

Øl- og Mineralvandsarb. Afdl. Form. L. P. Olsen, H. C. Andersensgade 14, 1.

JYLLAND OG FYN:

Aabenraa. Hans Henrichsen, Vestergade 14.

Aalborg A. T. Høpfner, Søndergade 38. Tlf. 1337.

Aalborg C. Jens Pedersen, Nygade 11, Vejgaard, Aalb.

Aalborg F. Jens Tranholm, Østergade 33, Vejgaard, Aalborg. Tlf. 2380.

Aalborg H. Marinus Andersen, Østre Havnegade 10.

Aalborg K. M. Bærentsen, Søndergade 58, 1., Aalborg. Telf. 2380.

Aalbæk. Jørgen Højbjerg, Napstjert pr. Jerup.

Aalestrup. Jacob Uldbjerg, Aalestrup.

Aarhus A. Johannes Kortsen, Kristiansgade 27. Tlf. 2073. (Privat: Sølystgade 38).

Aarhus C. Aksel Jensen, Sølystgade 45.

Aarhus F. Chr. Christensen, Falstersgade 47, 2.

Aarhus H. Anders Mikkelsen, Bylowsgade 7, 1.

Aarhus J. Hans Larsen, de Mezasvej 3, 3.

Aarhus J. B. J. Nielsen, Tangen 12—14.

Aarhus Komm. Bernt Jensen, Falstersgade 31, 1.

Aarhus K. J. Fogh Mogensen, Studsgade 20, 1. Tlf. 3278.

Aarhus M. Ludvig Christensen, Fr. Alle 38—40, 3. tv.

Aarhus O. M. Nielsen, Læssøgade 47, 1.

Aarhus St. P. Thorendahl, Vestergade 25 A, 2. S. o. G.

Aars. Oluf Hansen, Aars.

Agerbæk. A. Andersen, Agerbæk St.

Agersted. Paptækker Laurits Jensen, Agersted.

Agger. Peter Vinge, Agger pr. Vestervig, Jyll.
Alheden: Johs. Würtz, Haurdal pr. Frederiks St.
Ansager. Martin P. Marcussen, Ansager St.
Aidt. Joh. O. Kjær, Vejerslev pr. Thorsø.
Arden. Jens P. Jensen, Arden pr. Arden St.
Asaa. Laurits Larsen, Asaa.
Assens, Fyn. Laurits Petersen, Ramsherred 47. Telf. 148.
Assens, Jyll. Karl Jensen, Assens pr. Mariager.
Avning. Kristian Andreasen.
Baistrup. A. Nielsen, Baistrup pr. Tinglev.
Beder-Malling. Andreas Petersen, Malling.
Bjerringbro. Aage Jensen, Bjerringbro.
Blaahøj. Mads Madsen, Blaahøj pr. Blaahøj St.
Bogense. Chr. Kristiansen, Adelgade 57, 1.
Brabrand. Marius Jensen, Brabrand.
Brahetrolleborg Skovarbejdere. Skovarbejder Rasmus Sølyst, Mellemhaverne pr. Haagerup.
Bramminge. Jacob Sørensen, Bramminge.
Brande. Chr. Olesen, Nørregade. Telf. 162.
Breininge. Anton Th. Pedersen, Breininge pr. Spjald.
Brovst: Chr. P. Christensen, Brovst St.
Bryrup. V. Frost, Bryrup St.
Brædstrup. Larvid Lauersen, Favling pr. Brædstrup.
Brønderslev. Laurits Larsen, Vestergaardsvej 30.
Brørup. L. Gaarde, Brørup St.
Bylderup. Peter Jensen, Jejsing.
Bække. Herman Nielsen, Bække.
Bælum. Anders Petersen, Lille Brøndum, Bælum St.
Daugaard. Jens Frandsen, Assendrup Mark pr. Daugaard St.
Durup. Niels Mølgaard, Durup.
Dybvad. Jens Hansen, Dybvad.
Ebeltoft. O. Olsen, Nedergade.
Ejsing. Jørgen Chr. Nielsen, Geddal, Ejsing pr. Vinderup.
Egernsund. Vilh. Mohr, Egernsund.
Esbjerg. J. H. Ravn, Danmarksgade 45. Telf. 108. Kontortid 9—12 og 3—7.
Faaborg. Erik Pedersen, Sandegyde 67.
Faarup. Otto Pedersen, Faarup St.
Faistrup. Jens Jensen, Faistrup pr. Mundelstrup.
Ferring. Jens Andersen, Ferring pr. Bonnet.
Fredericia A. Ole Olsen, Kongensgade 31. Telf. 77.
Fredericia F. J. C. Ejlersen, Luthersgade 15.
Fredericia H. Th. Holm, Jyllandsgade 72.
Fredericia K. J. P. Stephansen, Hanerup pr. Fredericia.
Frederikshavn A. J. C. M. Vesterskov, Tuxensgade 6.
Frederikshavn H. Chr. Jensen, Svendehjemmet.
Fussingø. Anker Axelsen, Aalum pr. Randers.
Galten. P. Andersen, Galten.
Give. J. P. Jensen, Give.
Gjern. Las Lassen, Gjern pr. Gjern St.
Gjesten. Marius S. Nissen, Øster Gjesten pr. G. St.
Gjøl-Øland. Marinus Jacobsen, Gjøl pr. Gjøl.
Gjørding. Andreas Nissen, Gjørding By, Gjørding St.
Glamsbjerg. Anders Chr. Andersen, Gommerup pr. Glamsbjerg.
Glatved. Marius Mikkelsen, Balle.
Glejbjerg. Jens F. Nielsen, Terpling pr. Glejbjerg.
Graasten. Peter Gørrigsen, Graasten.
Grenaa. Rasmus Jensen, Grønland, Grenaa.
Grindsted. Th. Høeck-Andersen, Grindsted.
Grønbjerg. N. P. Sørensen, Vesterled, Filskov.
Haasum. Kristian Hougaard, Haasum pr. Skive.
Haderslev. Carl Hansen, Moldrupvej 27.
Hadsten. Kristen Andersen, Vinterslev, Hadsten.
Hadsund. Kristian Jensen, Frederiksberg, Hadsund. Telf. 173.
Hammel. P. S. Dyhr, Hammel.
Hammershøj. Ole Jensen, Sønderbæk pr. Faarup.
Hampen. Anders Rasmussen, Arritskov pr. Hampen.
Handsted-Lundum. Adolf Christensen, Handsted pr. Horsens.
Harboøre. Johs. Madsen, Harboøre.
Harlev. Jens Røgen, Fremlav pr. Harlev.
Hasle, Jyll. H. M. Mathiasen, Hasle pr. Aarhus.
Haslund-Ølst. Martinus Jensen, Ølst pr. Randers.
Hee. Jens Lauridsen, Hee, Jylland.
Herning. Jens Jensen, Bethaniagade 20. Telf. 462.
Hinnerup. Martin Pedersen, Hinnerup.
Hirtshals. Ole P. Petersen, Hirtshals pr. Hjørring.
Hjallerup. Anton Christensen, Paghsgade.
Hjerm. Johan Christensen Hjerm.
Hjørring. Otto Thomsen, Nr. Torv 4. Telf. 848.
Hobro. M. N. Lynnerup, Adelgade 73.
Holstebro A. Chr. Strømvig, Vesteralle.
Holstebro K. Ejnar Elkjær, Holstebro Vognmandsforretning, Nørregade, Holstebro.
Holstebro St. Aksel Petersen, Sønderlund 2.
Holsted. Emil Svendsen, Holsted By, Jyll.
Hornslet. J. Laursen, Hornslet Mark, Hornslet.
Horsens A. Jens Jensen, Karolinelundsvej 5.
Horsens H. Niels Anton Iversen, Nørregade 34.
Horsens K. Peder Pedersen, Smedegade 36, 1.
Houlbjerg. Lauritz Laursen, Houlbjerg pr. Lauenbjerg.
Hovedgaard. Severinus Jespersen, Hovedgaard St.
Husby. Rasmus J. Hansen, Tybrind pr. Eiby St.
Hvornum. Andreas Hansen, Hvornum pr. Hobro.
Højslev. Jens Poulsen, Højslev.
Ikast. Martin Andersen, Vaadde pr. Ikast.
Juelsminde. Anton Nielsen, Teglværket, Juelsminde.
Karup. Simon Petersen, Karup.
Kerteminde. Chr. Mogensen. Søndergade 56.
Kjellerup. Marius Nielsen, Søndergade.
Kolding A. Frants Thomsen, Stejlbjergvej 30, Kolding. Telf. 305.
Kolding H. S. P. Sørensen, Schørringsvej 12, 1., Kolding.
Kolind. S. P. Sørensen, Kolind.
Kongerslev. Karl Nielsen, Kongerslev, Jyll.
Kristiansfeld. Chr. Spættmann, Tyrstrup pr. Kristiansfeld.
Kvissel. Godtfred Andersen, Øster Holmen pr. Kvissel.
Langaa. Jens Martin Jensen, Gl. Langaa pr. Langaa St.
Laurberg. M. Nielsen, Laurberg.
Laven. Anton Frank, Linaa Mark pr. Laven.
Lem. N. Jensen Nørgaard, Gyldendal, Lihme pr. Skive.
Lemvig. Jens Dalgaard, Rødvang, Vangevej, Lemvig.
Lunderskov. J. A. Jacobsen Lunderskov.
Lysbro. Jens Kr. Nielsen, Evaldsvej 25, Silkeborg.
Løgstør. Karl Grønning, Vægtergade.
Løgumkloster. Lorentz Frandsen, Lillegade, Løgumkloster.
Løkken. Hans Eskildsen, Løkken.
Løsning. Anton Andersen, Rimmerslund Mk. pr. Hedensted.
Mariager. Chr. Mikkelsen. Vestergade.
Middelfart. H. C. Skov, Odensevej 62.
Moselund. M. Kjeldsen, Engesvang.
Mou. Sophus Jacobsen, Mou, Jyll.
Mønsted: Peter Knudsen, De jydske Kalkværker, Sparkær.
Mørke. Anton Rasmussen, Mørke.
Nibe. F. Fagersen, Tyvdalsgade, Nibe.
Nimtofte. Niels Sancko, Nimtofte St.
Nyborg. C. Larsen, Vestervoldgade 6. Telf. 486.
Nykøbing, Jyll. A. J. C. Christensen, Refshammer pr. Nykøbing.
Nykøbing, Jyll. F. Otto P. Aggerholm, Skovgade 6.
Nørager. Ejner Nielsen, Mejlby pr. Arden.
Nørre Aaby. Jens Hansen Jensen, Nr. Aaby St. Telf. 133.
Nørre Sundby A. Niels Villadsen, Ryesgade 3. Telf. 1582. Kontortid: 12—1 og 6½—7½.
Nørre Sundby H. Th. Jensen, Nørregade 24, Nørre Sundby.
Odder. N. P. Nielsen, Holsteinsgade 9.
Odder Skovarb. Søren Rasmussen, Fillerup pr. Odder.
Odense A. Carl Larsen, Ramsherred 15. Telf. 3813.
Odense C. Jacob Hansen, Vesterbro 99.
Odense F. C. Mathiesen, Frederiksgade 46. 1.
Odense G. P. Rasmussen, Enighedsvej 2, Odense.
Odense H. Anders Jensen, Slotsvej 4.
Odense Komm. Hans Rasmussen, V. Stationsvej 38, Odense.
Odense K. P. Jensen, Jens Bentsensgade 10, 1.

Odense M. Chr. Jensen, Kanslergade 5, 1. Sal.
Odense S. P. F. A. Petersen, Vesterbro 112, 3 Sal tv.
Odense St. A. Larsen, Hannerupgaardsvej 51, 1. Telf. 3379.
Onsild. C. Nørgaard, Kongsvaddalen pr. Onsild.
Ormslev. Chr. Christensen, Hørring St.
Oue. Vald. Mikkelsen, Oue pr. Hobro.
Over Jerstal. Carl Enevoldsen, O. Jerstal, Sdr. Jyll.
Pandrup. C. M. Pedersen, Bleggrav pr. Kaas St.
Pindstrup. Harry Nielsen, Ringsø pr. Pindstrup.
Randers A. S. Simonsen, Viborgvej 18, St. Telf. 2296.
Randers F. Jens Chr. Sørensen, Fjordgade 9, 1.
Randers J. S. A. Nielsen, Nørrebrogade 70.
Randers K. P. C. Nielsen, Kirkegade 16. Telf. 1571.
Randers M. Chr. Jensen, Andelsboligforeningen, Nordostvej St. B. Randers.
Ranum. Johan Frandsen, Ranum.
Ribe. Jørgen Johansen, Præstegade 390, Ribe.
Ringe. Johs. Hansen, Villavej.
Ringkøbing. M. B. Mogensen, Smedegade 11.
Rudkøbing. Jens Johansen, Bellevue, Rudkøbing.
Ry. A. Rasmussen, Hjørsbæk pr. Ry St.
Ryomgaard. Søren S. Jensen, Kaarupskov pr. Ryomgaard St.
Rødding. Nørrejylland. Marinus Jensen (Bak) Knud i Rødding pr. Skive.
Rødding, Sønderjylland. Jens Andsager, Rødding Østermark pr. Rødding Sdr. Jylland.
Rønbjerg. Rs. Carlsen, Hvide Mose, Vinderup.
Seest. Hans Nielsen, Seest Vestermark pr. Kolding.
Silkeborg A. Carl Jensen, Valdemarsgade 33.
Silkeborg St. Mads Madsen, Skolegade 40.
Sindal. Vald. Rasmussen, Nørregade 65.
Skaade. Niels Hamann, Skaade pr. Aarhus.
Skagen. M. Christensen, Vesterby, Skagen.
Skanderborg A. Høier Maltesen, Banegaardsvej 10.
Skanderborg St. Erik Hansen, Vesterskovgade.
Skarehage. Kristian Sørensen, Ejerslev, Nykøbing M.
Skelund. H. P. Hansen, Veddum pr. Veddum St.
Skive A. Johannes Mortensen, Thinggade 20. Tlf. 107.
Skive K. Iversen, Vestergade 18.
Skjern. Chr. Skaarup, Østergade 46.
Skjød. Jens Olesen, Sønderskov pr. Hammel.
Skovarbejderne. Magnus Stobberup, Dagnæs pr. Horsens.
Skærbæk. Chr. Mærsk, Skærbæk.
Skørping. Anders Sørensen, Skørping St.
Sorring. N. M. Sørensen, Sorring pr. Toustrup.
Sparkær. Niels Chr. Jeppesen, Sparkær St.
Stenderup. S. Sørensen, Stenderup.
Stenstrup. Anton Pedersen, Kirkeby pr. Kirkeby St.
Stenvad. C. M. Jokumsen, Stenvad St.
Stevn. Karl M. Christensen, Ringelvig pr. Hadsund.
Stevnstrup. Peder Olesen, Stevnstrup.
Stilling. A. Andersen, Stilling St.
Stoholm. Kr. Balling, Stoholm.
Struer. N. P. Iversen, Vestergade 57
Støvring. Laurids Larsen, Støvring.
Svendborg. Chr. Mikkelsen, Dronningholmsvej 51. Tlf. 457.
Svendstrup. Johan Emanuel Eliasen, Svendstrup.
Svindinge. Johs. Madsen, Svindinge pr. Øxendrup.
Sæby. A. C. Nielsen, Søndergade 15, Sæby.
Søby-Sall. M. Truust, Sall pr. Sall.
Sønderborg. J. Philipsen, Fagforeningshuset, Bjerggade 7.
Sdr. Felding. Gustav Lindeberg, Sdr. Felding.
Sønder Omme. Oluf Pedersen, Baggersgaard, Hoven pr. Tarm.
Sdr. Stenderup. Jens Hansen, Sdr. Stenderup, Varnmark.
Taars. Lars Chr. Larsen, Taars By pr. Taars.
Tange. Jens Vestergaard, Aus pr. Ausby.
Tarm. Antonius Caspersen, Tarm.
Tavlov. Karl Vilhelmsen, Sdr. Vilstrup pr. Eltang.
Thisted. Chr. Iversen, Kastet 25.
Thorsager. Anton Jensen, Thorsager.
Thorsø. Jens Jensen, Apdrup pr. Thorsø.
Tilst. Nikolaj Lajer, True Mark pr. Mundelstrup.
Tinglev. Peter Lunding, Kliplev.
Tinning. Niels Mikkelsen, Foldby Hede pr. Hinnerup.
Tistrup. Johannes Thomsen, Gaarde pr. Tistrup.
Toustrup. Albert Nielsen, Toustrup pr. Toustrup St.
Tranbjerg. G. Møller, Sleth pr. Tranbjerg.
Troldhede. Søren Sørensen, Troldhede.
Trustrup. Sofus Rasmussen, Trustrup pr. Trustrup.
Tylstrup. Karl Larsen, Ved Kroen, Tylstrup.
Tyregod. Søren Lund, Tyregod.
Tønder. Ernst Clausen, Allègade 3.
Tørring. Aage Petersen, Tørring St.
Udbyneder. Kr. Sørensen, Havndal St.
Uggelhuse. Chr. Jensen, Langkastrup Mark pr. Uggelhuse.
Ulstrup. Marius Sørensen.
Vamdrup. Rasmus Andersen, Havegade 4.
Varde. C. S. Christensen, Nørrevoldgade.
Vejen. Jens Chr. Jensen, Banegaardsvej.
Vejle A. Mads Madsen, Gl. Havn 20.
Vejle F. Jens Nielsen, Gl. Havn 36. Telf. 1585.
Vejle K. Chr. Dahl Hansen, Ribevej 16, 1.
Vejle M. Aksel Nielsen, Koldingvej 40.
Viborg. M. D. Jensen, Skottenborg 1.
Viby, Jyll. Jens Olsen, Vestergaardsvej, Viby, Jyll.
Vigerslev. Rasmus Jørgensen, Bredbjerg pr. Langesø.
Vildbjerg. Mads Madsen, Vildbjerg.
Vinderup. Karl Jeppesen, Nørregaardsvej, Vinderup.
Vojens. Peter Damm, Vojens.
Voldby. Niels A. Nielsen, Voldby pr. Hammel.
Voldum. Kristian Hansen, Aarslev, Randers.
Volstrup. Chr. Jensen, Volstrup Hede pr. Sæby.
Vorbasse. Poul Christensen, Sønderhede pr. Vorbasse St.
Vraa. Einer Jensen Korsgade, Vraa St.
Værum-Ørum. Kr. Lykke, Værum pr. Randers.
Ølgod. S. Axelsen, Ølgod St.
Ørnhøj. Chr. Cedergren Beck, Grønbjerg.
Ørting. Jens Joh. Jensen, Ørting Mose pr. Odder.
Øster Vraa. Niels Kristensen, Øster Vraa.

SJÆLLAND OG ØERNE:

Aakirkeby. A. Paasche, Skolegade, Aakirkeby.
Allinge-Sandvig. Niels Andersen, Nygade, Sandvig.
Asnæs: Marius Petersen, Aasevang pr. Asnæs.
Ballerup. Niels Lindsøe, Skovvejen.
Birkerød. Fr. Nielsen, Skovgaarden, Birkerød.
Bloustrød. Anders Andersen, Bregnerød pr. Birkerød.
Bornh. Skovarb. Hans Westh, Nydamshus pr. Aakirkeby.
Borup. Emil Andersen, Vogterhus 32, Borup.
Esrom. N. P. Nielsen, Tumlinghus pr. Esrom.
Faxe. Chr. Johannsen, Rønnedevej.
Faxe Ladeplads. Ole Olsen Høgsholt, Faxe Ladeplads.
Fensmark. Fr. Petersen, Kalkerup pr. Olstrup St.
Fredensborg. Hans Rasmussen, Langerød, Fredensborg.
Frederikssund. Hans St. Larsen, Lundevej. Tlf. 206.
Frederiksværk. P. Larsen, Parallelvej. Telf. 166.
Gadevang. Jens Jensen, Gadevang, Hillerød St.
Glostrup. Th. Hansen, Sydvestvej 23.
Glumsø. Anders Petersen, Glumsø Præstemark, Glumsø.
Grænge. Lauritz Martinsen, Grænge pr. Grænge St.
Græsted. Th. Carlsen, Gilleleje.
Gudhjem. Hans Jensen, Gudhjem, Bornholm.
Gørlev. Peder Pedersen, Rye pr. Gørlev.
Gørslev. P. Johansen, Gørslev Nyvang, Østervang St.
Haarlev. Lars Nielsen, Haarlev pr. Haarlev St.
Hasle, Bornholm. Jenus Espesen, Degnekrogen, Clemens pr. Hasle, Bornholm.
Haslev. Vald. Jørgensen, Kirkepladsen, Haslev.
Havdrup. Vilh. Christiansen, Havdrup.
Hedehusene. Lars Petersen, Fabriksvej, Hedehusene.
Helsingør A. Chr. Thelin, Klostergade 2.
Helsingør F. C. C. Petersen, Nygade 1.
Helsingør S. L. P. Poulsen, Sudergade 13.
Herfølge. Hans Madsen, Svansbjerg pr. Køge. Telf. Herf. 65.

Herlufmagle. Frede Larsen, Gelsted pr. Herlufmagle.
Hillerød. H. P. Jensen, Østergade 2. Tlf. 312.
Holbæk. Carl V. Jensen, Holbæk.
Holeby. Lars Chr. Jensen, Erindlev pr. Rødby.
Hvalsø. Niels Larsen, Nr. Hvalsø pr. Hvalsø.
Hørsholm. Thorvald Andersen, Dronningevej 20, 2.
Hørve. Jens Zachariasen, Hørve Lillevang pr. Hørve.
Ivigtut. M. A. Nymark, Kryolitarbejder, Ivigtut, Grønland. (Adr. Gl. Torv 22.).
Jyderup. P. Andersen, Teglværksvej, Jyderup St.
Jydstrup. Hans Fr. Petersen, Jydstrup pr. Ringsted.
Kallundborg. Rasmus Laursen, Baggraven 3, 2.
Karise. Jens Kristensen, Karise Overdrev, Karise St.
Knabstrup. Jørgen Marcussen, Knabstrup Teglværk, Knabstrup.
Kongsted. Rud. Nielsen, Svenderup pr. Rønnede.
Korsør. Aksel Carlsen, Taarnborgvej 3.
Køge A. Jørgen Nielsen, Strøby By pr. Strøby.
Køge G. P. Madsen, Søvang pr. Køge.
Køge K. Jens Madsen, Bygaardsstræde 6, Køge.
Langebæk. Peter Chr. Skov, Kallehave.
Lyderslev. Stockholm Petersen, Lyderslev pr. Storehedinge.
Lyngby. Hans J. Sonberg, Jernbanevej 5.
Lynge. Nicolai Larsen, Lynge By pr. Lynge St.
Maarum. Hjalmar Hudeberg, Maarum.
Maribo. Chr. Larsen, Birgittevej 6. Telf. 136.
Møen. L. P. Jørgensen, Fabriksgade, Lendemark, Stege.
Mørdrup. P. Schack, Kongevej 28, Helsingør.
Nexø. Jens Hansen, Nyboder.
Nivaa. Jørgen Jørgensen, Sletten, Humlebæk.
Nykøbing F. Thorvald Rasmussen, Lollandsgade 6.
Nykøbing Sj. Fr. Petersen, Algade 74. Nykøbing Sj.
Nysted. H. C. Madsen, Østergade 7.
Nærum. Skovløber P. Josephsen, Vesselsmindeporten pr. Nærum.
Næstved. Frands Petersen, Amtmandsgade 9. Tlf. 880. (Privat 813.).
Nørre Alslev. Karl A. Jensen, Eskildstrup.
Odsherred. V. Nauta, Kildehusene pr. Nykøbing Sj.
Ousted. Niels Nielsen, Gulbæk, Ny Ousted pr. Lejre.
Præstø. Ole Chr. Petersen, Grønnegade 151.
Refsnæs. Niels Beck, Refsnæs Teglværk pr. Kallundborg.
Ringsted. Vilh. Andersen, Søndergade. Telf. 421.
Roskilde. Axel Petersen, Støden 5. Telf. 813.
Ruds-Vedby. Georg Mikkelsen, Tindinge Bakke pr. Ruds-Vedby.
Rødby. Aage Mogensen, Vestergade 47, Rødby.
Rødvig. J. F. Hansen, Havnlev pr. Rødvig.
Rønne. Helfred Nielsen, Ny Østergade 40.
Samsø. Jens S. Henriksen, Koldby, Samsø.
Sierslev Jakob Jakobsen, Ringe pr. St. Hedinge.
Skelskør. Anders Jensen, Ahlgade.
Skævinge. Fritz Madsen, Skævinge.
Slagelse A. Vilh. Brodersen, Bredegade 44.
Slagelse F. Jens P. Andersen, Kallundborgvej 7. Telf. 424.
Sorø. A. P. Christiansen, Søndergade 18. Telf. 309.
Stenlille. J. P. Johansen, Stenlille, Stenlille St.
Storehedinge. Jens Frandsen, Østergade.
Strøby. P. Frandsen, Holtug pr. Storehedinge. Tlf. Holtug 65.
Stubbekøbing. Chr. Hansen, Carlsfeldtvej.
Svaneke. Karl Jørgensen, Hullebakken, Svaneke.
Svinninge. Hans V. Christiansen, Svinninge.
Taarnborg. Chr. Hansen, Halseby pr. Korsør.
Taastrup. Niels Nielsen, Thorslunde pr. Taastrup.
Thoreby. H. J. Rasmussen, Thoreby pr. Flintinge.
Thorkildstrup. Vald. Hansen, Thorkildstrup pr. Roskilde.
Thureby. H. P. Jørgensen, Skrodsbjerg pr. Thureby.
Tikøb. Chr. Petersen, Risby pr. Tikøb.
Tingsted. Fr. Rasmussen, Thingsted St.
Tølløse. Peter Rasmus Petersen, Tølløse St.
Vejby-Tibirke. Jørgen Villumsen, Ørby pr. Helsinge.
Vemmelev. Carl Jensen, Forlev.
Vemmetofte. A. P. Petersen, St. Thorshøje pr. Fakse.
Viby. Ole Olsen, Gummerød pr. Borup.
Viskinge. Karl Kristian Petersen, Viskinge Mark, Værslev St.
Villingebæk. William Olsen, Villingebæk, Dronningemølle.
Vordingborg. August Larsen, Strandgade 6. Telf. 313.
Værløse. Anders Simonsen, Lille Værløse.
Væggerløse. N. L. Nielsen, Højet pr. Væggerløse.

HOVEDBESTYRELSESMEDLEMMER & SEKRETÆRER.

Valgt af den samlede Kongres.

Formand: M. C. Lyngsie, H. C. Andersensgade 14, Kbh. K. Telf. 2140.
Hovedkasserer Johs. Sørensen, H. C. Andersensgade 14, Kbh. K. Telf. 2140.
Sekretær Chr. Sørensen, H. C. Andersensgade 14, Tlf. 2140.
Forretningsfører Hans Nielsen, Løkkegade 27, Aalborg. Telf. 1515.
Forretningsfører Axel Olsen, N. Fasanvej 251, L. Tlf. Taga 1137 x.
Forretningsfører Valdemar Petersen, Ivar Hvidtfeldsgade 8, 1. Aarhus. Tlf. 1948.

København og Omegn:

Forretningsfører Sophus Mortensen, Kontor: H. C. Andersensgade 14, 1., K., Telf. 2140 (privat Nora 3212). Th. Pedersen, H. C. Andersensgade 10, K., Telf. Byen 700. Niels Rasmussen, Kapelvej 55, N. Telf. 3496. C. Brun, Admiralgade 22, 1. Tlf. 5170. J. C. Andersen, Estlandsgade 12 A, 3., B. — **Man bedes erindre, at Postdistriktets Bogstav altid skal vedføjes paa Breve.**

Jylland og Fyen:

Forretningsfører Carl Drejer, Nyelandsvej 37, 2., Kbh. F. Telf. 11,240. J. H. Ravn, Danmarksgade 45, Telf. 108, Esbjerg. N. C. Larsen, Nyhavnsgade 20, Aalborg. Chr. Mikkelsen, Dronningholmsvej 51, Telf. 361, Svendborg. Johs. Kortsen, Kristiansgade 27, Aarhus. Tlf. 2073, Aarhus.

Sjælland og Øerne:

Forretningsfører Jens Larsen, Kildemarksvej 12, Telf. 209, Næstved. Viceforretningsfører H. P. Jensen, Østergade 2, Telf. 312, Hillerød, Vilh. Brodersen, Bredegade 44, Slagelse. Andr. Nielsen, Paradisgade 10, Rønne, Bornholm. Axel Petersen, Støden 5, Telf. 813, Roskilde.

Sekretærer:

Georg Hansen, Niels P. Hansen, Otto Jespersen, Peter Johansen, N. C. Christensen og L. P. Olsen, H. C. Andersensgade 14, St. Telf. 2140.

Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark.

Formand Johannes Nielsen, Nørre Søgade 29, København K. Telf. 9961.

Samtlige Afdelinger er tillige Afdeling af »Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark«. Der er i alle disse Afdelinger oprettet Arbejdsanvisningskontorer med Kontrol og Udbetaling af Understøttelse til Kassens arbejdsløse Medlemmer.

Forretningsfører for Kvindeligt Arbejderforbund: Fru S. Rasmussen, Blaagaardsgade 21, København N. Telf. 5123. — Landarbejderforbundet: Forretningsfører Oskar Levinsen, Willemoesgade 54, St. Telf. 13,338. — Forretningsfører for »Svensk Grov- och Fabriksarbetareförbundet«: Janne Jönsson, Forbundsekspedition, Barnhusgatan 16, 3., Stockholm, Telf. »Riks« 8690. Telegr.-Adr.: »Grovarbetaren«. — Formand for Norsk Arbejdsmands Forbund: Elian Volan, »Folkets Hus«, Kristiania, Telf. 380, Telegr.-Adr.: »Arbejdsmanden«. — Suomen Tehdas-ja sekatyöväen liitto (Finsk Arbejdsmandsforbund), Cirkuskatu 5, Helsingki (Helsingfors). — Østrigs Fabrikarbejderforbund: A. Schrammel, Gumpenderferstrasse 62, Wien. — International Arbejdsmandssekretariat: Sekretær Aug. Brey, Nicolaistrasse 7, 2., Hannover, Telf. 3002 (tillige Formand for Tysk Fabrikarbejderforbund).

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 9 | 10. August | 1921 | 26. Aarg.

Faglige Patentmediciner.

III. „Direkte Aktion".

Fagorganisationens Bekæmpere blandt Arbejderne har til forskellige Tider kaldt sig med forskellige kønt klingende Navne: „uafhængige", „frie" eller „revolutionære" Socialister, Anarkister, Syndikalister, Fagoppositionsmænd og nu sidst Kommunister. Og de Blade, de har betjent sig af, har skiftet Navne om Kap med deres „Parti" eller „Bevægelse", — i Løbet af de sidste Aar har vi kendt „Socialistisk Arbejderblad", „Korsaren", „Syndikalisten", „Solidaritet", „Klassekampen", „Arbejdet" og nu sidst „Arbejderbladet". Længere tilbage ligger Fænomener som „Herolden", „Den ny Socialist" og „Skorpionen".

Til hvert af alle disse forskellige Navne svarer der visse frie eller revolutionære Kæpheste, som de Herrer paa det paagældende Tidspunkt har redet, — visse faglige Patentmiksturer, som de netop da med særlig Ufortrødenhed har raabt højt med. Da „Solidaritet" var Organ for „Fagoppositionens Sammenslutning" var det først og fremmest „direkte Aktion".

„Hvad „direkte Aktion" egentlig var for noget, var det ikke helt let at blive klar paa. Selve Profeten, Chr. Christensens Broder, Marius C., har ved en bestemt Lejlighed overfor mig udtalt, at han „regnede Organisationens Lønkampe og Forhandlinger med til direkte Aktion", men saaledes forstodes Slagordet da ikke i al Almindelighed. Den almindelige Opfattelse dækkes vistnok bedst af følgende Udtalelse af en københavnsk Havnearbejder paa et lille stille Bønnemøde: „Vi skal ikke løbe til Forbundet (Havnearbejdernes Fællesforbund) med vore Sager. Vi skal ikke lade de Fagforenings-Prokuratorer ligge og kludre med dem. Det er jo bare deres Forretning at lave Mæglingsmøder og Voldgifter, og det vil vi s'gu ikke vente paa. Nej, Kammerater, vi bruger den direkte Aktion paa Arbejdspladsen. Naar vi ser at Arbejdsgiveren ikke kan lade Skuden ligge, saa slaar vi i Bordet for ham og siger: Ikke et Slag, førend Du giver os, det vi forlanger. — Det er det, der giver Skejs".

Det stemmer i hvert Fald godt med, at „Solidaritet" omtrent paa samme Tidspunkt i ledende Artikler erklærede, at det var „uden Interesse", hvad der skete, og hvad der vedtoges paa Fagforeningernes Generalforsamlinger; thi det var „ude paa Arbejdspladserne", at Beslutningerne toges og skulde tages.

Herefter er altsaa den „direkte Aktion" ensbetydende med de uden Organisationens Kontrol fremsatte Krav, der søges gennemført ved Truslen om og eventuel Etablering af øjeblikkelig Arbejdsstandsning (stadig udenom Organisationen) paa et Tidspunkt, hvor man skønner, at Arbejdsgiveren ikke kan tage Standsningen og uden Hensyn til om Strejken bliver et Brud paa bestaaende Overenskomster eller ej.

Med andre Ord, den „direkte Aktion" er en Tilbagevenden til de „smaa raske Strejker" fra Fagbevægelsens første Tid, inden det var lykkedes Organisationerne at gennemføre Overenskomster.

Men Forudsætningerne for disse „smaa raske" er bare ikke den samme nu som den Gang, — derimod er denne Taktiks Skavanker i Aarenes Løb blevet betydelig større.

Da Fagforeningerne i Firserne dannedes rundt om i de forskellige Byer, stod de overfor uorganiserede Arbejdsgivere eller Arbejdsgivere, der højst havde dannet en løs lokal Sammenslutning. Faktisk kunde Arbejderorganisationerne tage den ene Arbejdsgiver, tvinge Lønnen op hos ham og derefter benytte

det saaledes vundne Resultat til Grundlag for et Fremstød mod hans Kollega.

Og saaledes bar man sig ad, idet man benyttede det gunstige Øjeblik til at slaa løs; men Arbejdsgiverne benyttede skam nøjagtig den samme Fremgangsmaade, de slog ogsaa til, naar den for dem gunstige Situation forelaa, og saa tog de adskillige Gange baade det Arbejderne tidligere havde tiltvunget sig og mere til.

Hver eneste af vore gamle Fagforeninger har haft Eksempler herpaa.

For nu at forhindre dette — eller for i hvert Fald at gøre det vanskeligere for Arbejdsgiverne — søgte man at gennemføre Overenskomster, hvorved Arbejdsgiveren skriftlig og paa retsgyldig Maade forpligtede sig til at betale en vis Løn i en vis Tid.

Arbejderne afleverede herved Adgangen til at etablere pludselige, smaa, raske Strejker, men *det gjorde de naturligvis kun, fordi Erfaringen havde lært dem, at det baadede dem bedst* at sikre sig det vundne og langsomt ved at lægge Sten paa Sten højne den Bygnings Mure, som de vilde rejse for sig selv og deres Børn. Det baadede dem bedre end i Hast at tømre noget op, der maaske rakte til Vejrs i Øjeblikket, men som let blev revet ned af Modstanderne ved et pludseligt Angreb.

Arbejdsgiverne var vel i Begyndelsen ikke uvillige til at betale noget for at faa rolige og stabile Forhold paa Arbejdspladserne, men de saa snart, at der paa den Maade blev trukket ikke saa faa Penge fra deres over i Arbejdernes Lommer, og for at værne sig saa meget som muligt herimod, dannede de saa Organisationer, ligesom Arbejderne havde gjort, og den faglige Udvikling indlededes, der førte til de store stærke Sammenslutninger, vi nu kender, og til det nu bestaaende faglige Retssystem.

Og saa har man i vore Dage, da Forudsætningen for Firsernes Kamptaktik — de uorganiserede Arbejdsgivere — ikke mere holder Stik, praktiseret de smaa raske Strejker eller den direkte Aktion paa et Tidspunkt, da tilfældige ydre Omstændigheder, *der ikke kunde blive ved at vare*, Krigstidens særlige Forhold, gjorde det muligt.

Og det gjorde man uden at gøre sig klart, at Arbejdsgiverne naturligvis saa ogsaa vilde tage det saaledes aftvungne tilbage ved første Lejlighed, og *kunde gøre det* med Effektivitet i Kraft af deres Organisationer.

De Dele af Arbejderklassen, der slog ind paa den „direkte Aktion"s Vej, fik jo da ogsaa ført den ene Kamp efter den anden, fordi de vilde fastholde de saaledes opnaaede Overpriser, — og faktisk var Overpriserne jo, efter Nederlag baade i Strejkerne og for Rettens Skranke, afleverede længe førend de organisationsmæssige Krav om Lønreduktioner rejstes, og de paagældende Organisationer var i adskillige Tilfælde daarligere stillet end de Organisationer, der ikke havde ladet sig lokke ud paa Glidebanen. At de københavnske Havnearbejderes Akkordpriser gennemgaaende er lavere end Provinsens Havnearbejderes Priser er jo saaledes en kendt Sag.

Den „direkte Aktion"s Tilbagevenden til Taktiken fra vor Organisations Barndomsaar blev under de foreliggende Forhold kun *det organiserede Overenskomstbrud*, og hvad dette som saadant betyder, har jeg i en tidligere Artikel her i Bladet („Skal vore Overenskomster holdes?") gjort Rede for, saa det skal jeg ikke gentage her; men jeg vil gerne have Lov til at pege paa to Ting, som jeg synes fortjener Opmærksomhed og Overvejelse:

1) Arbejdsgiverforeningens Agitation i 1920—21 for Nedsættelse af Arbejdslønningerne vilde aldrig have mødt den Forstaaelse blandt Publikum som den faktisk mødte, og vilde derfor heller ikke have opnaaet den Styrke den opnaaede, dersom den direkte Aktions Anvendelse ikke havde været saa almindelig kendt og dette af Arbejdsgiverne stadig kunde vendes mod os.
2) Naar vi alligevel slap saa nogenlunde gennem Kampagnen (se f. Eks. min Artikel om Sverige i et tidligere Nummer af Fagbladet), saa skyldes det ganske utvivlsomt, at det trods alt var lykkedes at bevare Størstedelen af vore Organisationer fra at benytte Universalmidlet „Den direkte Aktion", — „det organiserede Overenskomstbryderi".

Kort sagt: der er vist ikke ret mange af de faglige Universalmidler, der er elendigere end den „Direkte Aktion".

Christian Sørensen.

Faar vi Strejke i samtlige Provinshavne.

»Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark« med Hr. Revisor Petersen i Spidsen vil have Storkonflikt.

Som det er de fleste af vore Læsere bekendt, har der været ført endeløse Forhandlinger, og en langvarig Lock-out for at faa Forholdene ved Haderslev Havn i Orden. Men endelig lykkedes det ved lokal Forhandling at opnaa Enighed, hvorefter Arbejdsgiverne hævede Lock-outen og Arbejdet kom igang.

Alt var tilsyneladende godt og vel. Men man havde regnet uden Vært, i dette Tilfælde, »Dansk Arbejdsgiverforening« alias »Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark« alias »De forenede Dampskibsselskab« alias Hr. Revisor Petersen.

Revisor Petersen ønskede ikke Fred i Havnene, og Forliget, der var opnaaet i Haderslev, forkastedes af Dansk Arbejdsgiverforening, der ganske uvarslet dikterede ny Lock-out.

For at beskytte vore Medlemmer og tvinge d'Hrr. Arbejdsgivere til at vedstaa indgaaede Overenskomster afsendte vor Forbundsledelse den 29. Juli følgende almindelige Strejkevarsel omfattende samtlige Landets Havne:

»Da Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark har dikteret Genoptagelse af Lock-outen mod vore Medlemmer i Haderslev Havn, uden at der for denne ny Lock-out er givet det fornødne Varsel, og da samme Sammenslutning iøvrigt i en Række Tilfælde har præsteret et Diktat om ulovlige og urimelige Lønreduktioner overfor vore Medlemmer, i Tilfælde hvor der eksisterer endnu løbende og i enhver Henseende gældende Overenskomster, og da en Forhandling i den ærede Arbejdsgiverforening i Onsdags ikke gav andet Resultat end, at Sammenslutningen fastholdt sin ulovlige, brydske og ganske urimelige Optræden, tillader vi os herved at meddele, at vi ser os nødsaget til at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om, at der iværksættes Arbejdsstandsning hos os og overfor Medlemmerne af Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark, saaledes at der ikke af Dansk Arbejdsmands Forbunds Medlemmer udføres noget Arbejde, Transport, Losning, Ladning eller andet forefaldende, til Gavn direkte eller indirekte for Sammenslutningens Medlemmer.«

Af Varslet fremgaar det at samme Organisation i adskillige Tilfælde har brudt sig fejl om bestaaende Overenskomster og ganske egenmægtig dikteret Lønreduktioner i Strid med Forligsmandsforslaget, ogsaa denne Sag er indbefattet i Strejkevarslet og samtidig gjort til Genstand for Paatale ved »Den faste Voldgiftsret«, i hvilken Henseende der er fremsendt Klage gennem »De samvirkende Fagforbund« og krævet Bod og Erstatning. Vi offentliggør ogsaa dette Dokument i sin Helhed:

»Ved Nærværende skal vi, dels paa Grundlag af nedenstaaende, og dels i Henhold til hvad der oplystes paa Mødet i Arbejdsgiverforeningen den 27. f. M., og hvor de ærede Fagforbund var repræsenteret, tillade os at anmode om, for Den faste Voldgiftsret omgaaende at faa indklaget Dansk Arbejdsgiverforening paa »Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark« og denne igen paa forskellige Underorganisationers Vegne, dels for Iværksættelse af uvarslet Lock-out, og dels for Brud paa bestaaende Overenskomster, i hvilken Anledning vi skal tillade os at oplyse:

1) Da det trods mange og lange Forhandlinger ikke lykkedes at naa til Enighed om en Overenskomst for Haderslev Havn, etablerede Dansk Arbejdsgiverforening Lock-out, hvilken Lock-out, efter forudgaaende lovligt Varsel, traadte i Kraft den 9. Juli d. A. — Imidlertid kom det til Forhandling med Parterne lokalt, og under denne Forhandling enedes man om straks at hæve Lock-outen og at tiltræde den for Aabenraa Havn gældende Overenskomst. — I god Tro gik Havnearbejderne i Haderslev i Arbejde efter Aabenraas Priskurant, men nu sker der det mærkværdige, at »Dansk Arbejdsgiverforening«, eller »Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark«, nægtede at godkende den saaledes lokalt trufne Ordning, hvorefter Lock-outen, efter at have været hævet i ca. 8 Dage, atter etableredes, og etableredes uden Varsel, hvilket formentlig er i Strid med Septemberforligets Varselsbestemmelser, da det dog ikke kan være Meningen, at naar en Strejke eller Lock-ot først en Gang er varslet og iværksat, saa kan den, efter en Tid at have været hævet, atter iværksættes uden nyt Varsel.
2) a) Skønt Forligsmandens Forslag af 25. April d. A. udtrykkelig kun omfatter saadanne Overenskomster, der enten er udløbne eller som kan udløbe i indeværende Aar, har »Jysk Andels- Eksportforretning«, der med Fagforeningen i Randers har en lokal Overenskomst, der ikke er opsagt, og efter hvilken Timelønnen er Kr. 1,88, reduceret Timelønnen med 38 Øre, saaledes at Timelønnen er lig den, der betales af »Foreningen af Arbejdsgivere i Randers«, hvis Overenskomst e r opsagt.

   b) Et lignende Forhold gør sig gældende i Thisted, hvor den i Forligsmandsforslaget af 25. April fastsatte Reduktion kræves gennemført, paa Trods af, at Overenskomsten ikke er opsagt.

c) Paa Trods af, at Forligsmandsforslaget som nævnt kun omfatter udløbne eller udløbende Overenskomster, har »Det forenede Dampskibsselskab« alligevel reduceret Timelønnen med 13 Øre, ogsaa i saadanne Byer, f. Eks. Frederikshavn, Skive m. fl., hvor Overenskomsten ikke er opsagt, hvilket er et aabenbart Overenskomstbrud. —

Vi maa begære den i Haderslev genetablerede Lockout, samt de i forskellige Byer overenskomststridig gennemførte Lønreduktioner kendt ulovlige, Arbejdsgiverforeningen idømt en passende Bod, kendt pligtig at tilbagebetale, hvad der i Strid med Overenskomsterne, maatte være fradraget, samt endelig vor Modpart paalagt Sagens Omkostninger.«

Fra første Færd syntes Arbejdsgiverforeningen ikke at tage sig synderlig nær enten vi fik Strejke eller ikke, men den daarlige Samvittighed har vel alligevel naget d'Hrr., thi pludselig for de ud med en saakaldt »Redegørelse« og siden har hele den borgerlige Presses Penneførere med Nationaltidende i Spidsen haft nok at gøre med at forsvare Arbejdsgiverforeningen og søge at lægge Skylden for den eventuelle Arbejdsstandsning over paa Arbejderne i Almindelighed og vor Forbunds Formand i Særdeleshed.

I et aabent Brev til »Nationaltidende« gør Lyngsie Rede for sit og ForbundetsStandpunkter, og vi gengiver i Brudstykker hans Udtalelser her i Fagbladet. Det vil ikke blive nogen let Opgave for »Nationaltidende« at bortforklare Lyngsies klare og koncise Opdyngning af Kendsgerninger; men vi lader Artiklen tale for sig selv:

— — — —

»At »Nat. Tid.« optog Redegørelsen, der desværre ikke var nogen Redegørelse for Arbejdsgiverforeningens Stilling, som den burde have været, men derimod et Angreb paa mig og Arbejdsmændene, lod jeg i Gaar ligge, men i Dag vælter Deres ærede Blad sig over mig med en Række Beskyldninger, som jeg paa det bestemteste maa protestere imod.

De giver Deres Artikel Overskriften: Hr. Lyngsies Krigserklæring, og Deres ærede faglige Medarbejder synes allerede her ikke at have sat sig ind i denne sørgelige Konflikts Opkomst for Historien; det er nemlig ganske forkert at beskylde mig for at have rejst Krigen, idet det jo er en Kendsgerning, at det er den nævnte Arbejdsgiver-Sammenslutning, hvis Ledelse med »Det forenede Dampskibsselskab«s Repræsentant i Spidsen, der har iværksat Krigen og fremtvunget det foreliggende Strejkevarsel.

Naar en Mand sidder rolig og passer sin Dont og et Par andre saa braser ind ad Døren og klør paa ham, saaledes at han for at værge Livet tvinges til at forsvare sig saa plejer almindelige Mennesker ikke at betegne den Historie saaledes, at det er den overfaldne, der har erklæret Krigen, og jeg synes derfor heller ikke, at «Nat. Tid.» i nærværende Tilfælde er berettiget til at kalde Arbejdsmændenes Værgemaal for en Krigserklæring.

Det er i den Henseende en offentlig dokumenteret Kendsgerning,

1) at efter at Havnearbejderne i Haderslev og deres Arbejdsgivere i ca. 1 Aar forgæves havde forhandlet om en Ordning af Arbejdsforholdene og nu endelig var bleven enige, saaledes at den verserende Lock-out hævedes og Arbejdet sat i sin rolige Gænge igen, saa dikterede »Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark«, at de ikke maatte være enige i Haderslev og at Lock-outen, efter at Arbejdet havde varet i 8 Dage, skulde standses igen, og saadan blev det.

Herfor er det, at vi reagerer imod denne unødvendige krigerske Optræden. Saa vidt vi ved, er de Indvendinger, som Arbejdsgiverforeningen har at gøre imod den Overenskomst, som Parterne saaledes selv endelig er enedes om, ganske ubetydelige, og de vilde naturligvis nemt være kommet ud af Verden, hvis man, i Stedet for øjeblikkelig at diktere ny, uvarslet Lockout, havde søgt en Forhandling om disse Ting. Hvad skulde der dog være i Vejen for at ordne disse Sager, medens det paabegyndte Arbejde videre gik sin rolige Gang?

De øvrige Forhold, som har tvunget os til at fremsende Strejkevarslet, er af lige saa brutal en Beskaffenhed, og jeg skal her erindre om følgende:

2) Forligsmandens Forslag af 25. April d. A., hvorved Arbejderne skulde aflevere 13 Øre af deres Timeløn, angik udtrykkelig kun saadanne Overenskomster, som var opsagt eller udløb i indeværende Aar, og medens Arbejdsgiverforeningen selv for »Nævnet«, har gjort den Opfattelse gældende, at de ikke opsagte Overenskomster ikke vedkom dette Forlig og at de, der havde opsagt alene, maatte tage Opsigelsens Konsekvenser og den deraf følgende Reduktion, saa har ovennævnte »Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark ligeledes ved sin Ledelse dikteret Lønreduktioner paa en Række Byer og

Omraader, hvor Overenskomsterne paa begge Sider erkendtes at være løbende endnu, og da vi efter Ugers og Maaneders Forløb forgæves har forsøgt og endda søgt Hovedorganisationernes Bistand, at faa dette Retsbrud ændret, saa er det, vi har maattet gribe til Strejkevarslet.

Jeg og Arbejdsmændenes Ledelse er naturligvis ganske enige med Deres æ. Blad i, at den forestaaende Arbejdsstandsning i alle Provinshavne er en alvorlig og sørgelig Begivenhed, men vi har forsøgt alle fredelige Udveje, og vi var stillet saaledes, at vi intet andet Valg havde end Strejkevarslet, og jeg synes, at Bebrejdelsen for, at denne Samfundsulykke fremstaar, maa rettes imod vor Modpart, der har rejst Krigen, begaaet Retsbrud og nægtet at forhandle sig til Rette, og ikke ganske imod os.

Jeg synes, at nævnte Sammenslutnings Ledelse, og ikke mindst «Det forenede Dampskibsselskab»s almægtige Repræsentant, her burde have været dem, der tog Hensyn til Landsulykken og have stukket Sværdet i Balgen og medvirket til en fredelig Udgang af Sagen.

Deres Blads Paastand om, at Arbejderne er for strejkevillige og nægter at arbejde for de «forhodsvis høje Lønninger» er jo ganske uberettiget overfor Dansk Arbejdsmandsforbund.

De Eksempler, De nævner om Tømrersvendene i Nordre Birk og i Vejle, Jord- og Betonarbejderne paa «Bellehøj» og nogle Arbejdsmænd i Holbæk og Sct. Jørgensbjerg Sogn, har jo intet med den foreliggende Sag at gøre, og De har ikke i nogen Henseende Bevis for, at Arbejdsmændene er arbejdsuvilige til de foreliggende overenskomstmæssige Lønninger.

Det er enkelte Tilfælde blandt de Tusinder og atter Tusinder af Arbejdspladser, der er i Gang i vort Land, og det er uberettiget at bruge dem til slig en Paastand.

Der er mindst 15,000 Arbejdsmænd, flittige, arbejdsdygtige og arbejdsvillige, som jeg kan sende Dem med Dags Varsel, villige til at tage fat til deres Fags overenskomstmæssige fastsatte Lønninger.«

Lyngsie dokumenterer nu videre Forbundets Vilje og Evne til at respektere indgaaede Overenskomster, og slutter med følgende virkningsfulde Udtalelser:

«At nogle Arbejdere under Højkonjunkturen søgte at udnytte denne og optraadte som Bolcheviker, var galt, og det har Dansk Arbejdsmandsforbunds Ledelse paa det skarpeste optraadt imod, og naar nu under Lavkonjunkturen Arbejdsgivere søger at udnytte denne ved ligeledes at nægte at respektere de løbende Overenskomster og jeg forgæves forlanger, at deres Arbejdsgiverorganisationer skal ordne Forholdene og i Stedet faar det Resultat, at man hovent og hensynsløst holder med de bolchevikiske Tendenser, saa synes jeg, Deres æ. Blad burde være det sidste til at falde over mig, naar jeg hævder, at det ikke alene er Arbejderbolchevisme, men ogsaa Arbejdsgiverbolchevisme, der maa mødes med den bestemteste Paatale.

Deres ærede Blads Trusel om, at de arbejdsløses Understøttelse vil blive forringet, hvis Arbejderne ikke roligt finder sig i Arbejdsgivernes Overenskomstbrud, er en saa letsindig og uhyrlig Udtalelse, at jeg ikke tror paa den.

Hvis «Nat. Tid.» og den øvrige Presse af samme Farve vil hjælpe mig med at kræve, at d'Hrr. Arbejdsgivere i «Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark» skal respektere, hvad de underskriver paa, saa bliver den varslede store Arbejdsstandsning i alle Provinsens Havne ikke til noget, og det er vist ogsaa det heldigste.»

D. s. F.

I Tilslutning til Redaktionens Bemærkning til mit Indlæg i Fagbladet Nr. 7 1921 skal jeg indrømme, at Chr. Sørensen havde svaret paa Hr. Vedsøes Artikkel, men at jeg jo først saa Svaret efter at jeg havde indsendt mit Indlæg. Jeg skal i det efterfølgende tillade mig at komme med nogle Bemærkninger til Hr. Sørensens Svar, trods det at jeg ser Faren for at blive kørt til Vægs af saa gammel en Organisationsmand som Sørensen.

Chr. Sørensen siger, at man ikke ved om der mangler Disciplin indenfor Arbejderklassen, fordi det aldrig har været prøvet. Jeg vover at paastaa det modsatte. Som Eksempel skal jeg blot henvise til sidste Foraars Lønbevægelse.

D. s. F. vedtog paa Generalforsamlingen Forligsmandens Forslag, og hvis alle Forbund og Afdelinger, som var tilknyttet D. s. F., havde lystret Ordren fra samme (Hovedkvarteret for Arbejderhæren) saa havde der været Disciplin, men det modsatte var jo Tilfældet. Mange store Forbund forkastede Forliget, og Ordren fra Generalstaben blev ikke fulgt, Disciplinen var der ikke.

Naar en Hær tror og stoler paa sin Overgeneral, er det ikke vanskeligt at opretholde Disciplinen, men

som det var og er Tilfældet, at store Enheder af Hæren taber Troen og Fortrøstningen til Overledelsen, saa maa der skiftes General og Stab, dèr maa vi, hvor nødig vi vil, lære af det forbandede Militær. Jeg vil dog ikke som Hr. Vedsøe, at man skal rejse en Galge og hænge den, som har begaaet et Fejlgreb, men lad dem glide ud, ganske stille, og lad os ikke være overbærende, det kunde blive for kostbart.

Saa siger Chr. Sørensen: Vi tog Risikoen og tog Frafaldet, men vor Organisation sejrede, fordi vi var inde paa den rette Vej! Og det vil jeg give Hr. Sørensen Ret i, at Vejen er den rette, men ved Siderne af selv den bedste Vej er der jo Grøfter, som man maa vogte sig for at køre i, og Hjulene af vor mægtige Organisationsvogn var, saa vidt jeg kunde se, lige ude paa Kanten af disse Grøfter. Det kan nemlig ikke hjælpe, at Vejen er god og bred, naar Manden, der som Overgeneral skal styre Vognen, er saa medtaget paa Synet, at han ikke kan følge Vejen. Og styres der saa meget forkert, at D. A. F., og flere store Forbund ikke vil følge med, saa troer jeg det bliver for stort et Offer for den samlede Hær.

Og samlet maa den være, men der tiltrænges en ny Hærlov.

N. P. Andersen.
Kbh.s Bg. priv. Arb. Afd.

Dansk Arbejdsmands Forbund blokerer Faarup Teglværk.

Sympatistrejken er traadt i Kraft.

Hr. Teglværksejer Ladefoged, Faarup Teglværk, har fundet for godt at diktere en hel ny Lønningsmaade; idet han kun er at formaa til at betale 1 Kr. pr. Time, hvilket jo som bekendt er betydelig under Mindstelønnen paa de øvrige Teglværker.

Vor Faarup Afdeling protesterede naturligvis, og Enden paa Sagen blev, at Forbundet blokerede Virksomheden for at faa Hr. Ladefoged bragt til Fornuft.

Da Teglværket imidlertid ikke sælger sine Produkter alene i Faarup, men sender disse forskellige andre Steder, har Afdelingen anmodet om at faa varslet Sympatistrejke og opgivet, hvilke af Forbundets øvrige Afdelinger, der nærmest kunde blive opfordret til at videre besørge Produkter fra det blokerede Teglværk; til disse Afdelinger har Hovedkontoret udsendt følgende Cirkulære:

I Anledning af, at Indehaveren af Faarup Teglværk — Teglværksejer Ladefoged — kun vil betale de paa Teglværket beskæftigede Medlemmer af vor Faarup Afdeling Kr. 1,00 pr. Time, medens Mindstetimelønnen for Teglværksarbejdere jo som bekendt er Kr. 1,29, har vor Faarup Afdeling, med Forbundets Sanktion, blokeret Faarup Teglværk. —

Da Teglværket imidlertid ikke alene sælger sine Produkter i selve Faarup, men sender disse ofte viden om, har Faarup Afdeling anmodet om at faa iværksat Sympatistrejke, hvilket er sanktioneret af vort Forbunds Ledelse, der, da en saadan Sympatistrejke ogsaa vil komme til at berøre Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening, derfor har givet de foreskrevne 14 Dages Varsel, hvilket Varsel udløber i Dag Fredag den 29. Juli. —

I vort Sympatistrejkevarsel til Dansk Arbejdsgiverforening hedder det bl. a.:

> »At Dansk Arbejdsmandsforbunds Medlemmer overalt vil nægte at losse, lade, transportere eller behandle Mursten, Tagsten eller andre Teglværksprodukter, som er købt hos Faarup Teglværk, saalænge Konflikten med Teglværket ikke er bragt til en for os og vor Afdeling tilfredsstillende Afslutning.«

Og i Henhold hertil skal vi anmode de ærede Adressater om at drage Omsorg for, at vor Blokade af Faarup Teglværk bliver saa effektiv som paa nogen Maade mulig, saaledes at det — jvfr. det ovenfor citerede Uddrag af vort Sympatistrejkevarsel — umuliggøres for den genstridige Teglværksejer at faa transporteret eller behandlet sine Teglværksprodukter paa nogen Plads i Danmark.

Afdelingerne anmodes om hver for sig at drage Omsorg for, at Blokaden stadig publiceres i den lokale Presse i alle Byer, samt meddele Hovedkontoret overfor hvem og i hvor stor Udstrækning Arbejdsnægtelse iværksættes som Følge af den varslede og nu iværksatte Sympatistrejke. ligesom vi henstiller, at der gives saadanne Arbejdsgivere, hos hvem Arbejde nægtes som Følge af Blokaden, et Par Dages Varsel herom, saaledes at de eventuelt kan forskaffe sig andre Materialier.

Naar Meddelelse om Sympatistrejkens Ikrafttræden først fremkommer nu, er Grunden den, at vi stadig havde tænkt os at faa en Ordning med Teglværket, hvilket imidlertid ikke er lykkedes.

Vedrørende de af Eders Medlemmer, som maatte blive arbejdsløse paa Grund af Blokaden, bedes I efterhaanden give os Indberetning.

Da der jo er en Mulighed for, at ogsaa andre Afdelinger end de, der er skrevet til, kan komme ud for at beskæftiges med Produkter fra Faarup Teglværk, gør vi her opmærksom paa Sagen, og anmoder alle vore Medlemmer om at gøre Blokaden saa effektiv som mulig, det vil da nok efterhaanden gaa op for den stormægtige Ejer af Faarup Teglværk, at det er for dyrt at slaas med D. A. F.

Lidt mere om vort Fagblad.

Nærværende i Anledning af en Artikel af J. P. i Fagbladet Nr. 7.

J. P. skriver, at vort Blad ikke skal være en Slags Protokol over Hovedbestyrelsens gode Handlinger. Jo, min gode J. P., saa længe vi kalder Bladet: „Arbejdsmændenes Fagblad", saa synes jeg, at Bladet er rigtig redigeret, naar det indeholder alle Forhandlinger, Overenskomster, Voldgiftsdomme og Forligsnævnets Kendelser over de forskellige Stridsspørgsmaal. Det er alt, hvad jeg venter at se i Fagbladet. Endvidere faar vi stadig en god Artikel i Tilgift, snart af den ene og snart af den anden, men alle af en af vore ledende Mænd, enten inden for Organisationen eller inden for Socialdemokratiet.

Jeg kan ikke tænke mig Bladet skrevet paa anden Maade; men derimod er der en anden Ting, der vilde være af stor Betydning, og det er, hvis Bladet udkom en Gang om Ugen. Jeg ved godt, at vi her kommer i Konflikt med det financielle Spørgsmaal, da det vil koste betydelig mere at udsende det 4 à 5 Gange om Maaneden end som nu 2 Gange; men Bladet vilde ogsaa faa en større Betydning, thi da vilde den ene af J. P.s Anker falde væk, den eneste som jeg synes har nogen Betydning, nemlig at Bladets Stof er for gammelt

Til Overvejelse vil jeg fremføre, om det ikke kunde lade sig gøre, at Bladet udkom en Gang om Ugen og blev sendt til Afdelingerne i lige saa stort Antal som Afdelingerne har Medlemmer. Betalingen for Bladet taget igennem Kontingentet af hvert Medlem. Paa denne Maade har Landarbejderne deres Blad, saa at hvert Medlem faar sit Medlemsblad og samtidig kunde man tænke sig, at der kunde spares en Del Arbejde og Udgifter fra Hovedkontorets Side, idet saa godt som alle Cirkulærer og Rundskrivelser da vilde blive overflødige, og det vilde have en god Side til, idet Afdelingerne saa igennem Bladet kunde bekendtgøre deres Møder og Fester og være paa det rene med, at det kom til Medlemmernes Kundskab, hvorimod det, naar man averterer i et lokalt Blad, ikke sjeldent indtræffer, at maaske kun $^1/_3$ af Medlemmerne er Holdere af Bladet, og skal vi avertere i 3 à 4 Blade, hver Gang vi skal have Forbindelse med Medlemmerne, saa bliver det for dyrt.

Jeg vil bede Redaktøren og Hovedbestyrelsen og alle Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund overveje ovenstaaende og se at faa det ført ud i Praksis. Jeg tror det vil faa stor Betydning for hele Organisationen.

Med Tak for Optagelsen

Marius Nielsen, Gjesten.

Hovedbestyrelsesmøde.

Hovedbestyrelsesmøde i Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark den 20. Juli 1921.

Dagsorden:

1. Beretning om Virksomheden.
2. Regnskabet.
3. Eventuelt.

Dirigent C. Drejer.

ad. 1. Formanden Johs. Nielsen aflagde Beretning om Virksomheden. Vi har imødekommet Inspektoratets Ønske om, at Medlemmets Adresse paaføres Kvitteringen. Vi ønsker at blive fri for den aarlige Revision af Medlemslisterne. Vi ønsker Kontorforholdene forbedret og haaber dette Ønske imødekommes.

I København betaler de Medlemmer, der ikke tilhører nogen Afdeling, Kontingent paa Aaboulevarden. Dette Forhold er ikke tilfredsstillende. Nu udvider Forholdet sig til ogsaa at gælde Aarhus, idet Aarhus J. B. har udmeldt sig af Forbundet, men ønsker vedblivende at være Medlem af Kassen. Formanden ønskede Medlemmerne af Aarhus J. B. overflyttet til en anden Afdeling.

Vi har tilskrevet Organisationerne i Tyskland og Østrig om gensidige Overflytningsregler, men har intet Svar faaet endnu.

Spørgsmaalet om Paaligning af Ekstrabidrag til Medlemmer i Overflytningsperioden — i hvilken Afdeling de skal betale, bliver afgjort af Nævnet — Spørgsmaalet om de københavnske Havnearbejderes Kontingent til Kassen, naar de optages, er fastsat til 175 Øre pr. Uge. Dette er meddelt Ministeriet.

Vi har haft en Sag med en Kontorbestyrer i Middelfart; han tilbagebetalte 1200 Kr., men nu kræver han Erstatning.

Formanden omtalte den forestaaende Arbejdsløshedskasselovs Revision og gjorde Rede for de Bestræbelser der i den Anledning er udfoldet for at gøre den ny Lovs Bestemmelser saa gode for Kassens Medlemmer som mulig. Det er forøvrigt en uheldig Tid at revidere Loven paa.

Der er foretaget 2 Uråstemninger om større Bidrag fra Medlemmerne.

Ved den første afgaves 8980 Stemmer Ja, 1004 Stemmer Nej.

Ved den anden afgaves 14,999 Stemmer Ja, 3615 Stemmer Nej.

Indbetalt i:	
Kontingent	2,452,000 Kr.
Ekstrabidrag	1.036,000 —
Ordinært Statstilskud	798,000 —
Ekstraordinært	672,000 —
Kommunetilskud	371,000 —
Jvf. Lov af 5. Jan. 1920	341,000 —
Rente	91,000 —
Andre Indtægter ca.	7,000 —
Ialt Indtægt	5,768,000 Kr.

I Understøttelse var udbetalt ialt	4,850,000 Kr.
I Administration	365,000 —
Ekstra Administration	78,000 —
Henlagt til Krisefondet	120,000 —
Andre Udgifter ca.	6,000 —
Ialt	5,419,000

Medlemstallet var 31. Marts 1920 ialt 93437, men var den 31. Marts kun 89546, Tilbagegangen skyldtes særligt Fiskernes Udtræden af Kassen, da Adgangen til deres Erhverv var bleven genaabnet.

Der var optaget Kontrol med 2131000 ledige Dage og udbetalt Understøttelse far 1833000 Dage, der var optaget Understøttelse af 40100 Medlemmer.

Formanden forelagde sluttelig Budgettet for indeværende Regnskabsaar, saaledes som han mente Aarets Indtægt og Udgift vilde forme sig og henstillede til Hovedbestyrelsen at billige Budgettet. Vi vil herefter ikke alene kunde afbetale vor Gæld paa 3,100,000 Kr. men tillige kunde klare Udgifterne til Understøttelse til vore Arbejdsløse.

De væsentligste Indtægter vilde være:	
Kontingent og Ekstrakontingent	4,591,000 Kr.
Statstilskud	1,744,000 —
Kommunetilskud	1,163,000 —
Laan fra Statskassen	1,300,000 —
Ialt	8,798,000 —

Indtægtsforøgelsen vilde efter at der var betalt Afdrag paa vor Gæld til Statskassen andrage ca. 3 Millioner Kr. Formanden haabede, at Budgettet vilde holde og haabede med dette at kunne bestride Kassens vedtægtsmæssige Forpligtelser.

Han henstillede sluttelig Virksomheden til Godkendelse.

Lyngsie var enig med Formanden i, at Forbundets og Arbejdsløshedskassens Ledelse (begge Hovedkontorer) bør samarbejde i Spørgsmaalet angaaende Aarhus J. B. Det var Lyngsies Tro, at den store Arbejdsløshed ikke vedblivende skal faa Lov at udvikle sig, uden at der foretages noget extraordinært for at faa Forandring til det bedre indført. Gør vi ikke det, vil vore Medlemmer ikke i Længden kunne bære de store extraordinære Udgifter. Spørgsmaalet «Hvad der skal gøres» maa derfor tages op til alvorlig Overvejelse.

Drejer omtalte Forholdet til Aarhus J. B., gjorde opmærksom paa, at Forbundets Forretningsudvalg har protesteret mod Udmeldelsens Lovlighed og foreslog, at Hovedbestyrelsen gav Arbejdsløshedskassens Forretningsudvalg Bemyndigelse i Sagen.

Beretningen om Virksomheden godkendtes.

ad 2. Regnskabet forelagdes og toges til Efterretning.

ad 3. Forskellige Forhold vedrørende Svendborg og Tønder Afdelinger behandledes og efter at forskellige Forespørgsler var rettet og besvaret, toges de faldne Udtalelser til Efterretning og Mødet hævedes.

Socialdemokratiets Jubilæums-Kongres.

I Forbindelse med Socialdemokratiets 50 Aars Jubilæum blev der den 23. Juli afholdt en Jubilæums-Kongres i Rigsdagens Fællessal. Der var mødt 300 Repræsentanter for alle Grene af Arbejderbevægelsen samt Repræsentanter for Socialdemokratiet i en Række Lande. Til Stede var saaledes fra *England:* Henderson, Mac Donald, Gillies, *Belgien:* de Brouckere, van Rossbroeck, *Holland:* Troelstra, *Tyskland:* Wells, *Tjeko-Slovakiet:* Anton Nemec, *Georgien:* Tscheize, *Den russiske Soc.-Dem.:* Olberg, *Finland:* Wiik, *Island:* P. Gudmundsson, *Sverige:* Hj. Branting, Albin Hansson, *Norge:* Puntervold, (Estland Martua).

Kongressen aabnedes Kl. 10 af Partiets Formand, Th. Stauning, og som Dirigenter vaigtes Borgmester Ludvig Hansen, Nyborg, og Landstingsmand C. C. Andersen.

Staunings Aabningstale.

Kongressen har en ekstraordinær Karakter, fordi den under samme Tag samler Repræsentanter for alle Forgreninger af den danske Arbejderbevægelse: Fagbevægelse, politisk Organisation, Kooperation og Presse. Det er med dyb Glæde, at jeg hilser denne Kongres Velkommen som Udtryk for det danske Socialdemokrati, der i lykkeligere Grad end noget andet Lands Arbejderparti har formaaet at holde Splid og Tvedragt ude.

Jeg var ikke født i 1871, men gennem Aartiers Arbejde i Partiets Tjeneste har jeg lært at elske dets Historie. Jeg føler det som en Lykke at kunne være den, der byder Velkommen paa denne Højtidsdag.

Jeg byder vore udenlandske Gæster Vel-

kommen og retter en særlig Hilsen til *Louis Pios Enke*, som rejste den lange Vej for at være blandt os i Dag sammen med sin Datter. (Forsamlingen rejste sig).

Dernæst en Velkomst til de to Veteraner, Murer *Tode* og Snedker *A. P. Berg* og iøvrigt en Hilsen til alle fra nær og fjern.

Gennem hele Partiets Historie har det i udpræget Grad lagt Vægten paa Realiteter, saadan som allerede Louis Pio fremholdt det. Gennem Højnelsen af de materielle Kaar naaede vi ogsaa frem til kulturel Højnelse og banede Vejen for Socialismens Fremgang. Vor Evne til at krydse gennem de svundne Aars Vanskeligheder borger for, at vi ogsaa vil formaa at virkeliggøre Socialismen gennem de kommende Aars store Opgaver. *Ligeret* er fuldt gennemført og Kvinderne og Tyendet er blevet ligeberettigede Samfundsborgere, gennem en opofrende Kamp, som krævede mange Martyrer, faldt Inkvisitionens System for den store Retsreform, der er opnaaet en fuldstændig Omkalfatring at Statens *Skattesystem*, saa at Byrderne mere og mere er lagt paa de rette Skuldre, og paa det *sociale Omraade* ser vi Hundreder af Foranstaltninger, skabt ved vort Arbejde: Forsorg for Børn og for de Gamle, Ulykkesforsikring, Arbejdsløshedshjælp osv. Og *vore Krav vokser*. Det var vor Lykke, at Socialdemokratiet grundlagdes af nøgterne Mænd, saa at vi kan forøge vore Krav i samme Grad, som vor Styrke vokser. Bag os har vi en Periode, der vil pege langt ud over vor Levetid. Vi har skabt en Antimilitarisme, som aldrig kan kues. (Hør!) Vi vil Fred og Afrustning, vi vil samle alle Samfundets Evner om den økonomiske og kulturelle Udvikling. Socialismen er ikke længere noget Fata morgana, det er en Virkelighed, som føles nær og kommer os desto nærmere, jo mere vi formaar at bevare den Enighed, der hidtil var vor Stolthed og vor Styrke. (Hør!)

Her er I forsamlede som Repræsentanter for alle Grene af vor Bevægelse, og I er næsten alle blandt de yngre Kræfter. I skal fuldføre Bygningen.

»Vi ser den i Aanden,
den hæver sig frit
paa Piller af Malm og
med Mur af Granit.«

Leve Socialdemokratiets Fremtid! (Stormende Hurraraab. Stauning leve! Hurra!)

Partisekretæren oplæser en engelsk, en fransk og en tysk Oversættelse af *Staunings* Tale.

Telegrafiske Hilsener.

Stauning oplæste de indløbne Telegrammer: Estlands Socialdemokrati hilste os i hjertelige Ord, det polske Socialdemokrati betegner vort Parti som det smukkeste i Verden, *Scheidemann* og *Kautsky* hyldede vort Parti. Fra Indlandet var en uhyre Mængde Telegrammer indløbne. Vi nævner en smuk Hilsen fra *From-Petersen* paa Tømrer-Kongressens Vegne.

En Gave fra de københavnske Partifæller.

Redaktør *H. P. Sørensen* overrakte en Pengegave, som er tilvejebragt af de københavnske Vælgerforeninger. Gaven var ledsaget af en smuk Adresse, som *H. P. Sørensen* under levende Bifald oplæste.

De samvirkende Fagforbunds Hilsen.

Carl F. Madsen tog Ordet i sin Egenskab af Formand for De samvirkende Fagforbund. Et enigt Socialdemokrati har betydet saa uhyre meget ogsaa for den faglige Kamp, at vi føler Trang til at vise Partiet en Erkendtlighed. Forretningsudvalget har købt en Radering, der forestiller 3 Heste, som slæber en Egestamme fra Skoven. Det er den faglige, kooperative og politiske Bevægelse, som her symboliseres gennem Kræfternes samdrægtige Anvendelse. Modtag vor Tak og lad os raabe et Leve for det danske Socialdemokrati! (Stærke Hurraraab og langvarigt Bifald).

Pressens Hyldest til Partiet.

Redaktør *Borgbjerg* traadte frem som Ordfører for den samlede socialdemokratiske Presse. Socialismen begyndte i Danmark som overalt med det skrevne Ord, og det var i Danmark vor Lykke, at vi saa tidligt fik en udbredt Presse, thi hvor svært vilde det ikke have været nu at skabe den. Vi har som Pressens Mænd intet større Ønske end at være *Tjenere* for den Arbejderstand, som af Trældom vikler sig ud til Herre over de Værdier, som Arbejdet skaber.

De Unge takker.

Paa de unge Socialdemokraters Vegne talte *Chr. Christiansen*, Aarhus, (for Forbundet) og *Carl Larsen*, København. De unges begejstrede Følelser havde fundet Udtryk i to Adresser, hvori det bl. a. hed:

For Fortidens Gerning vi takker de Gamle,
til Fremtidens Kampe de Unge vi samle.

De to unge Talere hilstes med kraftigt Bifald.

Universitetets Rektor hædrer vort Parti.

Borgerrepræsentant Dr. med. *Meisling*, fremtraadte som Ordfører for en Kreds af Akademikere, der med Universitetets Rektor, *Otto Jespersen*, i Spidsen havde samlet sig om en Adresse, der udtrykker en hjertelig Tak, fordi Socialdemokratiet gennem Aarene var Aandsfrihedens mest trofaste Fanevagt. Adressen blev modtaget med Begejstring.

Gæsterne taler.

Forventningsfuld Stilhed breder sig over Salen, da *Hendersons* Navn nævnes. Saa bryder en Bifaldsstorm løs, og nu taler Formanden for det genrejste 2. Internationale. Hendersons Tale blev holdt med mægtig Kraft. Jeg er begejstret over den danske Arbejderbevægelses enige Styrke. Jeg træder frem som Formand for Internationale for af hele min Sjæl at tilraabe Verdens Arbejdere: I maa *samle* Eder. Kapitalismen er udmarvet, men ikke knust. Splitter I Eder, da triumferer Militarismen og Udbytningen; samler I Eder om Socialdemokratiets faste Principper, da er Arbejklassens Sejr nær. (Jublende Hurraraab. Forsamlingen istemte »Internationale«).

Under fornyet Bifald træder *Otto Wells* frem: Danske Klassefæller! I har overtaget den fremste Plads i Internationale ved de Bestræbelser i den frygtelige Tid, der udfoldedes af Partifæller som *Borgbjerg, Stauning* og *Nina Bang*. Og ved Eders Kærlighed mod vore lidende Børn fik I Magten over vore Hjerter ogsaa i Fremtiden. Tyskland ligger paa Operationsbordet. Vor Undergang kan betyde Ødelæggelsen af hele Europas Økonomi. Derfor maa »Internationale« arbejde som aldrig før efter det Forbillede, som I har givet paa virkelig *radikal* Politik, ikke i Ord, men i *Handling*. (Tordnende Bifald).

Saa sluttes Rækken af udenlandske Talere med *Hjalmar Branting*, der taknemlig erkender, at Danmark var Nordens socialistiske Foregangsland. Han mindes gribende svundne Dages Samvær og danske Kampfæller og udtaler Haabet om, at Sveriges og Danmarks Arbejdere fremdeles maa følges. En Storm af Begejstring slog ham i Møde.

Stauning takkede i smukke og dybtfølte Ord for de varme Venskabsforsikringer og udbragte et Leve for »Internationale.«

Der blev derefter holdt en Frokostpavse og aflagt et Besøg paa Raadhuset, hvorefter Kongressen igen tog fat paa sit Arbejde og vedtog under stormende Begejstring følgende Opraab:

Til det arbejdende Folk!

Et Delegeretmøde, bestaaende af Repræsentanter for alle Dele af den socialdemokratiske Arbejderbevægelse, politiske, faglige og kooperative Organisationer, repræsenterende over en halv Million danske Borgere, samlet i Anledning af det socialdemokratiske Partis 50-Aars Jubilæum, hilser den den arbejdende Befolkning med Tak, fordi den trofast igennem et halvt Aarhundrede fylkede sig under Socialdemokratiets Faner og bidrog til den stadige Vækst i vor Presse og Organisation

De første Socialdemokrater, der lagde Grunden til det store Kulturarbejde, som siden er udført i Arbejderbefolkningen, lønnedes med Fængsel og økonomisk Forfølgelse. Retsløs og usikker var Arbejdernes Stilling, indtil den socialdemokratiske Presse og Organisation var bygget op, og stor Tak skyldes derfor de Banebrydere, der ofrede alt for at naa det betydningsfulde Maal.

Fra at være en forfulgt og ringeagtet Klasse i Samfundet har Arbejderne ved egen Kraft banet sig Vej frem til Anerkendelse og Borgerret. Ved Udnyttelse af de Midler, der stod til Raadighed, voksede Arbejdernes Indflydelse paa Samfundsstyrelsen, og nu staar Socialdemokratiet med den politiske Flertalsmagt i Landets Hovedstad, som i talrige Kommuner ude over Landet.

Fra Valg til Valg er vort Partis Styrke forøget, det lille Parti er blevet et af Landets

største, det Parti, der nu raader over en Tredjedel af Stemmerne ved Folketingsvalget og besatte omtrent en Tredjedel af Pladserne i Rigsdagen.

Politisk og økonomisk staar de danske Arbejdere organiserede og derigennem skolede til Løsningen af de verdenshistoriske Opgaver, som paahviler det arbejdende Folk. Udviklingen gaar stadig i den af Socialdemokratiet anviste Retning, og Tiden nærmer sig, da det arbejdende Folk, som det er dets Ret, tager Styret i det danske Samfund, for at føre dette fra Kapitalisme til Socialisme.

Det danske Socialdemokrati stillede sig fra den første Tid og staar fremdeles paa Klassekampens Grund, med Blik for den Virkelighed, som den moderne Kapitalisme har skabt ved Spaltning af Samfundet i Udbyttere og Udbyttede. Vort Parti afviser som den moderne Socialismes Grundlæggere, alle hel- eller halvanarkistiske Tendenser og staar urokkeligt paa Demokratiets Grund. Vi ønsker at vinde Folkets Flertal for Socialismens ædle Tanker og tror kun paa deres Virkeliggørelse i Kraft af dette Flertal.

Naar vi kaster Blikket paa Verdenssituationen, som den har udviklet sig under og efter Verdenskrigen — Kapitalismens og Imperialismens Forbrydelse mod Menneskeheden — viser det sig blændende klart, at den kapitalistiske Samfundshusholdning er i Strid med den store Befolknings Interesser. Det Kaos, der er opstaaet som Resultat af Krigstidens Spekulation, i vort Land som i andre Lande, er til ubodelig Skade for Arbejderklassen som for andre Borgere, hvis Liv er viet samfundsnyttig Gerning. Kun et lille, storkapitalistisk og storagrarisk Mindretal høstede Udbytte af Krigen og høster Udbytte under den nuværende Forvirring og Ødelæggelse.

Herimod stiller Socialdemokratiet sit Krav om planmæssig Udnyttelse af Produktionsmidler og Kræfter, om samfundsmæssig Kontrol med Produktion og Omsætning, om den Socialisering af Samfundets Produktion, som er den eneste effektive Vej bort fra Anarki, Udbytning, Arbejdsløshed og rystende Sammenbrud.

Løsningen af disse Opgaver sker under Indflydelse af Udviklingens Lov, men Udviklingen kan hæmmes eller fremskyndes, og det ligger i Arbejderbefolkningens egen Haand at fremskynde Udviklingen ved fortsat Sammenhold og kraftig Deltagelse i det politiske og organisatoriske Arbejde.

Og netop under den herskende Krise, som har paaført den danske Arbejderbefolkning og dem, der er ligestillede med denne, saa store Lidelser, maa alle Arbejdere staa samlede bag Socialdemokratiets Krav til Samfundet. Med en utrolig Ligegyldighed og Hensynsløshed har de politiske Magthavere i vort Land betragtet Ødelæggelsen af Industri og Erhvervsmuligheder. Delegeretmødet slutter sig til de af Socialdemokratiets Repræsentanter i Rigsdagen og til de af Partiets Hovedbestyrelse og De samvirkende Fagforbund fremsatte Planer til Modvirkning af Krisen og Arbejdsløsheden, og Delegeretmødet protesterer paa det skarpeste imod den ensidigt agrariske industrifjendtlige Politik, som føres af det nuværende Ministerium.

Med Agtpaagivenhed maa Arbejderklassen følge Udviklingen af de politiske Forhold, og den maa være forberedt paa en alvorlig Styrkeprøve i den Valgkamp, som — med eller mod Regeringens Ønske — utvivlsomt er forestaaende.

Socialdemokratiets Jubilæums-Delegeretmøde udtaler Forvisningen om Tilstedeværelsen af en stærkt udviklet Solidaritetsfølelse blandt Arbejderne i de Kampe, som skal udkæmpes mod reaktionære Magter og i det Arbejde, som skal udføres for at virkeliggøre Socialismen.

Fortsat Organisation, fortsat Oplysningsvirksomhed, fortsat Sammenhold er Midlerne, hvorved vi skal sejre, og Arbejderbevægelsens Repræsentanter opfordrer herved de danske Arbejdere til at slutte sig fast og inderligt om det socialdemokratiske Parti og til at føre det frem til Sejr.

Leve Socialdemokratiet i Danmark!

Leve den internationale Socialisme!

Efter korte Udtalelser af nogle Delegerede sluttede Kongressen med begejstrede Leveraab for det danske Socialdemokrati og for Internationale og med Afsyngelsen af flere af vore kendte Arbejdersange.

Jubilæumsfesten blev i København fejret

Søndag den 24. Juli med en mægtig Procession gennem Gaderne, sikkert den største, der endnu er set i København, og ved en større Folkefest i Fælledparken, i hvilken deltog over 100.000 Personer.

Paa Festpladsen var der arrangeret forskellige Forlystelser, der blev bl. a. fra en mægtig Tribune af et Arbejdersangkor paa 500 Mand sunget en Kantate af A. C. Meyer. Solopartierne udførtes af Operasanger Peter Cornelius. Sangen lød prægtigt fra det udmærket sammensungne Mandskor.

Efter Kantatens Afsyngelse blev der fra fire Talerstole talt af en Række kendte Mænd fra Ind- og Udlandet.

Da Mørket faldt paa var hele den store Festplads prægtigt oplyst med elektriske Buelamper og af mange tusinde kulørte Lamper. Dagen afsluttedes med et stort og flot Fyrværkeri.

Fra Afdelingerne.

Et Par Sløjbergere.

Fra Tid til anden kommer der Anmodning fra Afdelingerne om at faa offentliggjort Navn og Adr. paa slettede Medlemmer. Selv om vi inderlig ønsker at imødekomme alle Anmodninger fra vore Afdelinger, har vi dog maatte nægte at indføre en Rubrik for slettede Medlemmer.

Pladshensynet forbyder det simpelthen. Vi har ca. 400 Afdelinger og blot hver kom med gennemsnitlig to om Maaneden, var det dog tilstrækkelig til at fylde hele Bladet.

Ikke destomindre gør vi en Undtagelse i Dag, men de to Eksemplarer, der præsenteres, er ogsaa særlig ondartede.

Det meddeles, at Medlem Nr. 161761, Harald J. Jørgensen, er slettet fra den 1. Juli 1921 med en Restance af Kr. 10,00 til Tistrup Afd. Da det er anden Gang nævnte Medlem er slettet af Dansk Arbejdsmandsforbund for Gæld, ønsker Tistrup Afd., at Mandens Navn bliver bekendtgjort i vort Blad.

Med kollegial Hilsen
A. Andersen,
Kasserer.
Tistrup Afdeling.

Hr. Redaktør!

Vær saa venlig at optage følgende i Fagbladet.

Vi har, som I vel ved med Hovedforbundets Sanktion blokeret Teglværket her i Sønder-Omme, men hvad jeg gerne vil have bekendtgjort er, at vor forhenværende Formand for Afdelingen har begyndt at arbejde paa Værket som »Brækker«. Han meldte sig ud af Organisationen dengang, vi skulde betale Strejkebidrag, men udtalte sig dog med, at han i høj Grad fordømte de af vore Medlemmer, som var gaaet ind paa Værket som Skruebrækkere. Nu er han imidlertid selv efter at have lusket sig fra at betale det ham paabudte Strejke-Bidrag, gaaet ind som Skruebrækker, og skal jeg yderligere bemærke, at nævnte Formand, hvis Navn er Kristian Lauridtsen, i 1919 sad paa Kongressen i København.

Jeg vil anmode alle vore Afdelinger Landet over, at de er paapasselige med at vælge Repræsentanter til vore Kongresser, saa at vi ikke faar ret mange af den Slags for vore Foreninger skadelige Individer til at varetage vore Interesser.

Oluf Pedersen, Formand.
Sønder-Omme Afdeling.

Afdelinger,

der kunde ønske at faa tilsendt Prøvenumre af sidste Kvartal af Fagbladet til Uddeling blandt Medlemmerne, kan herom tilskrive os, og de vil da omgaaende blive tilstillet.

Vi erindrer om, at Betingelserne for Tegning af Abonnement er de samme som i forrige Kvartal, og vi anmoder om at agitere for, at Bladet kommer ud til saa mange som muligt.

Abonnement paa „Arbejdsmændenes Fagblad".

kan tegnes hos Afdelingskassererne, paa alle Postkontorer hele Landet over eller ved skriftlig Anmeldelse direkte til Hovedkontoret, H. C. Andersensgade 14 St., København K.

Prisen er 1 Kr. pr. Kvartal frit tilsendt.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 10 | 24. August | 1921 | 26. Aarg.

Faglige Patentmediciner.

IV. Afsluttende Artikel.

Var det vanskeligt at blive klar paa, hvad man egentlig forstod ved »direkte Aktion«, saa var det næsten umuligt at faa Rede paa, hvad der mentes med »Sabotage«. Man kunde den ene Dag høre en Forklaring i Øst og den næste Dag en anden i Vest.

Man hørte Udtalelser, der nærmest tydede paa, at der var Tale om en bevidst Nedsættelse af Arbejdsydelsen — et systematisk Driveri, — der taltes ogsaa om, at »Arbejdsgiverne skulde udsættes for den evige Uros Sabotage«. — Til andre Tider lød det, som om det, der forstodes ved Sabotage, var Ubrugeliggørelse af Maskiner og Værktøj ved en Strejkes Paabegyndelse. Jeg husker saaledes, at jeg en Gang hørte en syndikalistisk Taler i helt lyriske Vendinger fortælle, hvor højt han elskede den Maskine, han til daglig passede, — han nænnede ikke, »at Skruebrækkerfingre skulde tilsmudse den elskede«, og derfor »standsede han Maskinens bankende Hjærte, inden han forlod den!« Ikkesandt, det lød jo kønt, og at Realiteten deri var en Opfordring til delvis Ødelæggelse af Maskinen, kan man vel næppe være i Tvivl om. I lignende Forbindelser og i Forbindelse med Ordet »Sabotage« — faldt der Udtalelser om, at Arbejderne vidste jo ogsaa, hvor de store Gas- og Vandledninger laa. Hvis dette ikke ligefrem var Vrøvl og tom Snak, kunde det kun forstaas som Trusel om Afbrydelse af Byens Forsyning med Vand og Gas.

Naturligvis har Arbejderklassen i Danmark aldrig accepteret Teorien om saadanne Midlers Anvendelse i den faglige Kamp, — der har saa godt som allevegne været en klar Forstaaelse af, hvor samvittighedsløst og tillige hvor selvmorderisk det vilde være, at ødelægge f. Eks. Vand- og Gasledninger.

Hvad der saa maaske maatte være af berettiget og naturligt indenfor Sabotagens — som det synes meget ubestemmelige — Omraade, maa i hvert Fald vedrøre Forhold, der unddrager sig Organisationernes Kontrol. Om et organisatorisk Kæmpemiddel kan der her ikke være Tale, — og endnu mindre om et Middel, der var selvskreven til Anvendelse i ethvert Konfliktforhold, — det kan sikkert enhver forstaa.

Men for de syndikalistiske Mirakkeldoktorer kom det jo sikkert ogsaa kun an paa at fortælle, at den gamle Maade at drive Fagforeningsbevægelse paa, var noget Skidt, og at de i deres Pose havde Midler, der var anderledes krabate, og saa raabte de: Sympatistrejke, direkte Aktion og Sabotage (og undertiden ogsaa Generalstrejke), opreklamerede disse Midler som Universalmidler og omgav dem med en Nimbus af mystisk Betydning, der skulde gøre dem egnede til Lokkemad for svage Sjæle, og som afstedkom saadanne Begrebsforvirringer, som den, jeg blev præsenteret for paa Bornholm.

I Løbet af forholdsvis faa Aar er Glansen gaaet baade af Sabotagen og den direkte Aktion. Til Gengæld er man atter i visse Kredse begyndt at dyrke Generalstrejken — og man støder meget ofte paa Folk, der mener, at det at drive Fagbevægelse, bare er at gaa frem efter Recepten: stille Krav, — erklære Strejke, hvis Kravene ikke opfyldes, — etablere Sympatistrejke, hvis Strejken ikke hjælper, — udvide Sympatistrejken til en Storstrejke, hvis Sympatistrejken ikke bringer Opfyldelse af Ønskerne

og hvis heller ikke det hjælper, raabe paa Generalstrejke.

Det sker ogsaa, at Folk, der mener, at det hele er saa ligetil, bliver placerede i Organisationernes Ledelser, og saa sker det *ofte*, at baade de selv og deres Organisation kommer til at betale dyre Lærepenge, forinden de lærer, at Fagbevægelse — og Ledelsen heraf — er noget ganske andet og mere.

Den faglige Kamp i vore Dage er en Kamp, hvori det i mindst lige saa høj Grad, som i Nationernes Krige, gælder om at kunne manøvrere, gælder om at forstaa baade sin egen og Modstanderens Stilling tilbunds, gælder om at kunne benytte sig af Modstanderens Svagheder og de Blottelser, han eventuelt giver sig, gælder om at skjule sine egne Svagheder for Modstanderen og forhindre, at man giver sig selv Blottelser og byder sig frem til Klø, — gælder om at kunne se Chancen, gribe den og gaa frem i rette Øjeblik, men sandelig ogsaa gælder om at forstaa, at renoncere og at trække sig tilbage, naar dette er nødvendigt, for at forhindre Hærens Ødelæggelse.

Jo større og stærkere vi har gjort vore Organisationer, jo større og stærkere har vi tvunget Arbejdsgiverne til at gøre deres, og jo stærkere de Kræfter er, der staar overfor hinanden, jo vanskeligere bliver Overblikket, fordi der bliver saa mange flere Forhold, der skal tages i Betragtning, naar man i hvert enkelt Tilfælde skal dømme om, hvad det nu er formaalstjenligt at gøre, og paa hvilken Maade Sagen i dette Tilfælde helst gribes an.

Jo mere nødvendigt bliver det netop derfor ogsaa, at Organisationerne sørger for, at faa ind i Ledelserne ikke de Folk, der kan raabe højest om Sympati- eller Generalstrejke, men de Mænd, der har den klareste Dømmeevne — de koldeste Hoveder.

Man kan ikke lede Fagbevægelse paa Teorier om Universalmidler eller Patentmediciner, — som Lægen maa man studere og bedømme hvert Tilfælde for sig, — som Feltherren maa man tilrettelægge sin Taktik under Hensyn til Fjendens Styrke, og Opstilling og til Valpladsens Beskaffenhed i hvert Tilfælde for sig, — der gives ingen saliggørende Recept, hvorefter man kan rette sig.

— — — — — —

Disse Artikler gør — naturligvis — ikke paa noget Punkt Krav paa at være udtømmende, det forbyder jo alene Hensynet til den Plads, der kan ofres i et lille Fagblads Spalter —; men har de bidraget til at give mine Venner ude i Afdelingsledelserne Materiale til at tilbagevise de faglige Mirakelmagere, der fra Tid til anden dukker op, har de opfyldt deres Bestemmelse.

Christian Sørensen.

Strejken i Provinshavnene undgaaet.

I det sidste Nummer af Fagbladet gjorde vi udførlig Rede for den Situation, der var opstaaet ved, dels at Arbejdsgiverforeningen fortsat opretholdt Lock-outen i Haderslev, og dels ved, at enkelte Arbejdsgivere (»D. F. D. S.«) med Støtte fra Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark foretog Reduktioner paa Trods af endnu gældende Overenskomster, hvilken Situation syntes at skulle udarte sig til en Konflikt i samtlige Havnebyer.

Som vi tidligere har skrevet, saa det straks ud til, at Arbejdsgiverforeningen ikke tog sig vor Modaktion synderlig nær, men som det var at vente, fik de hurtigt et andet Syn paa Sagen, da de opdagede, at vor Trusel ikke var en Storm i et Glas Vand, men alvorligt ment, og maaske opdagede de først for Alvor dette, da vi den 9. August tilstillede Arbejdsgiverforeningen vort andet Strejkevarsel, hvori det bl. a. hedder:

»Paa et Møde den 27. Juli d. A. i Arbejdsgiverforeningen søgte vi forgæves ved de ærede Hovedorganisationers Medvirken at opnaa vor Ret med Hensyn til den i Haderslev under ulovlig Form dikterede Genoptagelse af Havnelockouten og med H. t. de Lønreduktioner, der var dikteret og iværksat overfor vore Medlemmer i en Række Byer, hvor Overenskomsterne ikke var opsagte og altsaa endnu løbende med de deri stipulerede Lønsatser. Vort Haab om at opnaa Arbejdsgiverforeningens Bistand til at tvinge Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark til at resepktere de foreliggende Overenskomster mislykkedes ganske, og uden Modstand ira

den ærede Arbejdsgiverforenings Side fik nævnte Sammenslutning Lov til at erklære, at den ikke paa noget Punkt agtede at ændre sin Optræden. —

Fredag den 29. Juli fremsendte vi derefter 1. Strejkevarsel overfor Sammenslutningens Medlemmer i samtlige Landets Provinshavne, og vi udtalte i dette Strejkevarsel følgende:

»Da Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark har dikteret Genoptagelse af Lockouten mod vore Medlemmer i Haderslev Havn, uden at der for denne nye Lockout er givet det fornødne Varsel, og da samme Sammenslutning iøvrigt i en Række Tilfælde har præsteret et Diktat om ulovlige og urimelige Lønreduktioner overfor vore Medlemmer, i Tilfælde hvor der eksisterer endnu løbende og i enhver Henseende gældende Overenskomtser, og da en Forhandling i den ærede Arbejdsgiverforening i Onsdags ikke gav andet Resultat end at Sammenslutningen fastholdt sin ulovlige, brydske og ganske urimelige Optræden, tillader vi os herved at meddele, at vi ser os nødsaget til at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om, at der iværksættes Arbejdsstandsning o.s.v. o.s.v. . . . .«

Dagene gik, og vi hørte intet før efter 8 Dages Forløb, da Arbejdsgiverforeningen ved Midnatstid den 5. ds. sendte de københavnske Blade en lang Opsats om Sagen. Opsatsen, der jo skulde være en Redegørelse for Arbejdsgiverforeningens og den nævnte Sammenslutnings mærkværdige Holdning, var i Stedet for et Angreb paa Dansk Arbejdsmandsforbund, der fremstilledes som krigslysten, med en Række Paastande, der kun i ringe Grad var rigtige, og i hvert Fald som Helhed taget var fuldkommen misvisende overfor det rene faktiske i Sagen. — Vi skriver nu i Dag den 9. August, og vor Forbundsledelse har atter maattet tage Sagen op til Overvejelse og videre Ekspedition, og vi skal herefter udtale og meddele følgende.

Vi er ganske klar paa, at en Standsning af Landets Provinshavne er en for Erhvervslivet meget alvorlig Sag, idet den jo ikke alene kommer til at dreje sig om de ca. 10,000 Mand, der beskæftiges i vore Havne, Pakhuse og Købmandsforretninger, men ogsaa efter kort Tids Forløb vil øve sin lammende Virkning overfor mangfoldige Virksomheder, der jo kommer til at mangle den fornøden Tilførsels- og Afgangsmulighed; men det forekommer os, at Hensynet hertil lige saa fuldt maa paahvile den ærede Arbejdsgiverforening, som jo er den Part, der har draget Sværdet og som stadig opretholder den Position, der giver Anledning til Krigen. —

Vi er den angrebne Part, og vi har i denne Sag noget at værne, som vi ikke kan komme uden om, og det er dette, at indgaaede Overenskomster maa respekteres. Under Højkonjunkturerne, da enkelte Grupper af vor Organisations Medlemmer viste Fribytterlyster og nægtede at respektere indgaaede Overenskomster, optraadte den ærede Arbejdsgiverforening med den største Indignation og krævede med Kraft, at vi skulde tvinge vore Medlemmer til at respektere Organisationernes Underskrift. Vi gjorde det, fordi vi indsaa, at ellers vilde Fundamentet for det faglige Organisationsliv smuldre væk og iøvrigt fordi, at vi som hæderlige Mænd altid har villet og altid vil yde vor Modpart hans Ret . . . .

Af Hensyn til de kommende vanskelige Tider, der kan fremkalde Bevægelser af en Art og Omfang, som ingen af os kan overse, tør vi ikke opgive Kravet om, at Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark bøjer sig for de løbende Overenskomster, hæver Lockouten i Haderslev og annullerer og efterbetaler de overenskomststridig Lønreduktioner, der har fundet Sted, og ser vi os derfor tvungne til at meddele, at vor kompetente Forsamling i Dag har vedtaget, at der fra og med

Onsdag den 17. ds. ved normal Arbejdstids Ophør

iværksættes Arbejdsstandsning af vore Medlemmer hos og over for samtlige Medlemmer af »Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark«, saaledes at der hverken direkte eller indirekte fra vore Medlemmers Side udføres noget Arbejde i nævnte Sammenslutnings Medlemmers Interesser, selv om dette Arbejde skulde blive overdraget til eller ske ved andre Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen, alt for saa vidt der ikke forinden nævnte Dato maatte være tilvejebragt en for vore Interesser tilfredsstillende Ordning i nærværende Sag. —«

Vore Argumenter for vor Aktions Berettigelse kunde Arbejdsglverforeningen naturligvis ikke komme udenom; men selvfølgelig gjorde de et Forsøg derpaa, og næstefter at fastholde Berettigelsen baade til at opretholde Lock'outen i Haderslev og til at foretage de i vore Varsler omhandlede Lønreduktioner, vilde de forsøge, gennem den faste Voldgiftsret, at faa vort Strejkevarsel kendt ulovligt, idet de hævdede, at i det Omfang, som vi havde givet Strejkevarslet, maatte dette være at betragte som et Sympatistrejkevarsel, der som saadant skulde fremsendes ikke af Forbundet, men af De samvirkende Fagforbund.

Angaaende dette sidste Spørgsmaal, blev der afholdt et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 16. ds., og her gjorde vort Forbunds Repræsentanter meget stærkt gældende, at vi opretholdt vort Varsel, og at vi ikke var til Sinds at annullere dette eller at udsætte Strejken, men at vi paa den anden Side ikke havde noget imod at tale om Aarsagerne til vort Strejkevarsel, for saa vidt Arbejdsgiverne virkelig vilde sætte noget ind paa at tvinge de gensidige Selskaber og Firmaer til at makke ret, og til at overholde indgaaede Overenskomster.

Da der ikke var nogen Vej udenom, maatte

Arbejdsgiverforeningen indlade sig paa en saadan Realitetsforhandling, og lade Varselslovligheden være, og det lykkedes da hurtigt at faa Konfliktstoffet ud af Verden, idet man for Haderslevs Vedkommende enedes om, at Lock-out'en skulde hæves og at tilbagevise Overenskomstforhandlingerne

»til endelig Afgørelse af det ved Forliget af 25. April d. A. nedsatte Nævn. Indtil en Ordning eller Nævnets Afgørelse foreligger, erholder Arbejderne en à Conto-Udbetaling og Afregning med tilbagevirkende Kraft.«

De af »D. F. D. S.« i forskellige Byer dikterede Lønreduktioner kendtes senere af d. f. Voldgiftsret for at være ulovlige.

Da Konfliktstoffet i Realiteten hermed var ude af Verden, aflyste Forbundet den varslede Strejke.

Den af den faste Voldgiftsret den 17. ds. afsagde Kendelse konkluderer derhen:

»Den under I. omhandlede Lockout er at anse som lovlig opretholdt.

Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark bør paa Jysk Andels-Eksportforenings Vegne drage Omsorg for, at de under II. a. omhandlede ulovlig skete Fradrag efterbetales Dansk Arbejdsmandsforbund paa vedkommendes Vegne, og bør paa Det forenede Dampskibs Selskabs Vegne drage Omsorg for, at der i de under II. c. omhandlede Byer sker Tilbageregulering med Hensyn til Lønnings- og Arbejdsforhold i Overensstemmelse med de gamle, uopsagte Overenskomster, for saa vidt ikke rette Vedkommende enes om en anden Ordning.«

I Henhold til Kendelsen havde Arbejdsgiverforeningen altsaa Ret til at opretholde Lock-out'en i Haderslev, men vi fik dem alligevel til at hæve den, medens vi fik Ret i vor Paastand om, at Jydsk Andels-Eksportforenings Reduktioner havde været ulovlige, og at det skete Fradrag skulde refunderes de paagældende Arbejdere, ligesom der skulde ske Tilbageregulering baade m. H. t. Lønnings- og Arbejdsforhold i de Byer, hvor »D. F. D. S.« har ændret de uopsagte Overenskomster, men da denne Tilbageregulering mulig vilde volde nogen Vanskelighed, er man paa Mødet enedes om, at de gamle Løn- og Arbejdsforhold først skal træde i Kraft fra den 18. ds., idet man fra begge Sider er klar over, at en Efterbetaling og en Tilbageregulering til de gamle Forhold betød mindre i Penge; thi selv om der var fradraget 13 Øre pr. Time, var der til Gengæld ydet en Mindstebetaling for de 4 Timer.

Det har altsaa atter vist sig, at Forbundet har været i Stand til paa meget effektiv Maade at varetage sine Medlemmers Interesser; thi ikke alene har vi tvunget de bolchevikiske Elementer indenfor Arbejdsgiverforeningen til at overholde indgaaede Overenskomster; men vi har tillige tvunget Arbejdsgiverforeningen til at ophæve den med saa megen Brask og Bram i Haderslev iværksatte Lock-out, der sikkert blev etableret, fordi Arbejdsgiverne paa en eller anden Maade var blevet vidende om, at Arbejderne i Haderslev ikke havde deres Medlemsskab til Forbundet helt i Orden, af hvilken Grund de troede at have let Spil her, men dette Haab glippede, da vi naturligvis ikke stiltiende vilde se paa, at Arbejdsmændene i Haderslev, der trods alt dog er vore Standsfæller, blev overfaldne.

Paa et Møde, som i Henhold til ovenfor citerede Forlig, blev afholdt i Haderslev Lørdag den 20. ds., enedes man om og underskrev en Overenskomst for Havnearbejderne, og hermed er altsaa denne Side af Sagen ude af Verden, og Arbejdsgivernes Anslag atter tilbagevist i Kraft af Dansk Arbejdsmandsforbunds Betydning og Handlekraft.

Iøvrigt skal vi evt. senere vende tilbage til denne højst interessante Sag, der tilfulde viser Nødvendigheden af fasttømret Organisation og en enig Optræden.

Den faste Voldgiftsret dømmer.

En Underbetaler tvunget til at respektere Overenskomsten, trods han kun beskæftiger uorganiserede Folk.

Vor københavnske Fabrikarbejder-Afdeling sluttede den 13. April 1920 en Overenskomst med Københavns Røgeriejerforening, ifølge hvilken Lønnen for Røgeriarbejdere det første Aar ansattes til Kr. 80,00 pr. Uge og derefter til Kr. 96,00 pr. Uge.

Efter at Augustreguleringstillægene var

traadt i Kraft hos Medlemmerne af Dansk Arbejdsgiverforening, forhandlede Afdelingen med Røgeriejerforeningen, der ikke er Medlem af denne, om et lignende Tillæg til dens Medlemmer, som var beskæftigede paa Røgerierne, og man enedes herunder om et Tillæg af 4 Kr. pr. Uge, saaledes at Lønnen herefter blev henholdsvis 84 og 100 Kr. pr. Uge.

Fra Tillidsmanden for Røgeriarbejderne fik Afdelingeu imidlertid i Marts Maaned d. A. Meddelelse om, at Firmaet Vendsyssels Røgerier beskæftigede 2 uorganiserede Arbejdere, og disse var ikke i nogen Del af Overenskomstperioden aflønnede efter Overenskomstens Lønningsbestemmelser, idet den ene, der har været hos Firmaet i ca. 4 Aar, og saaledes skulde aflønnes efter Overenskomstens højeste Sats, blev lønnet med 65 Kr. pr. Uge samt en 2 Værelsers Lejlighed i et Baghus, der højt regnet kunde vurderes til 40 Kr. pr. Maaned; og den anden, som blev ansat hos Firmaet den 15. Maj 1920, og derefter skulde aflønnes efter den laveste Sats, blev lønnet med 55 Kr. pr. Uge og et Værelse, der repræsenterede en Lejeværdi af ca. 25 Kr. pr. Maaned.

Firmaet har saaledes i Overenskomstperioden og til 1. April d. A. — til hvilken Dato Overenskomsten var opsagt til Ophør — naar Lejeværdien af Lejlighederne tillægges den udbetalte Løn, udbetalt henholdsvis Kr. 3860.00 og Kr. 2793.00, medens det skulde betale henholdsvis Kr. 5118.00 og Kr. 3806.00, og de 2 Mand har tilsammen faaet Kr. 2271.00 mindre udbetalt, end de havde faaet, hvis Firmaet havde betalt efter Overenskomsten.

Skønt man naturligvis ikke kan have det fjerneste tilovers for de 2 Løjsere, som ikke havde kunnet finde deres Plads i de organiserede Arbejderes Rækker og saaledes maatte finde sig i, at lade sig aflønne efter Arbejdsgivernes Forgodtbefindende, vilde vor Afdeling dog ikke roligt se paa, at vedkommende Arbejdsgiver fuldstændig ignorerede den Overenskomst, han som Medlem af Røgeriejerforeningen var bundet af, og ogsaa af Hensyn til, at andre Røgeriejere kunde paa, at komme uden om Overenskomstens Lønningsbestemmelser ved at søge sig uorganiseret Arbejdskraft, selv om denne heldigvis er sjælden i København, var det nødvendigt at rejse Sagen. Den henvendte sig derfor til Røgeriejerforeningen og anmodede denne om at formaa Firmaet til at efterbetale de 2 Mand Beløbet, men Formanden for Foreningen meddelte, at Firmaet allerede i Januar d. A. havde udmeldt sig af Røgeriejerforeningens faglige Afdeling, og Foreningen maatte derfor fralægge sig Ansvaret for det Forhold, det her havde gjort sig skyldig i.

Afdelingen var naturligvis ikke tilsinds at lade sig nøje med denne Besked, og den indberettede Sagen til D. A. F., der derefter indklagede Røgeriejerforeningen paa Firmaets Vegne for Den faste Voldgiftsret med Krav om Erstatning. Det hævdedes i vor Klage til Voldgiftsretten, at hverken Firmaets Antagelse af uorganiseret Arbejdskraft eller dets Udmeldelse af Røgeriejerforeningens faglige Afdeling i Overenskomstperioden, berettigede det til at unddrage sig Overenskomstens Bestemmelser, og vi paastod derfor Røgeriejerforeningen paa Firmaets Vegne dømt til at betale de 2 Mand det Beløb, de havde faaet for lidt, nemlig Kr. 2271.00, ligesom vi paastod vor Modpart paalagt Sagens Omkostninger.

Sagen har derefter været behandlet ved Voldgiftsretten, hvor der blev sluttet følgende Forlig:

UDSKRIFT
af
Den faste Voldgiftsrets Retsbog A. 4. Side 225—226.

Aar 1921 den 27. April Kl. 3 Em. kontinueredes det forberedende Møde i Anledning af Sag Nr. 449:

De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmands Forbund og dettes Fabrikarbejderafdeling mod Københavns Røgeriejerforening paa Firmaet Vendsyssels Vedgne.

Næstformand, Dr. jur. K. Sindballe ledede Mødet.

For Klagerne mødte Sekretær i De samvirkende Fagforbund Vilh. Nygaard, Forretningsfører i Dansk Arbejdsmandsforbund Sophus Mortensen og Formand for Fabrikarbejdernes Afdeling C. Gram.

For den indklagede Røgeriejerforening mødte Overretssagfører Alfred Christensen, dens Formand Jens C. Jensen og Næstformand Chr. Schmidt, for det indklagede Firma mødte Grosserer Mikkelsen Vendsyssel og Overretssagfører Gjedde-Olsen.

Parterne afsluttede følgende Forlig efter nogen Forhandling.

Lejeværdien af den 3-Værelsers Lejlighed ansættes til 600 Kr.; Lejeværdien af det enkelte møblerede Værelse ansættes til 35 Kr. Hvad de paagældende Arbej-

dere herefter har faaet udbetalt mindre end de efter Tarifaftalen af 13. April f. A. skulde have for Perioden 1. April 1920—1. April 1921 indgik Hr. Mikkelsen, Vendsyssel paa at efterbetale paa følgende Maade:

1. Hr. Mikkelsen Vendsyssel betaler straks de paagældende Arbejdere 300 Kr. à Conto.
2. Resten udbetaler Hr. Mikkelsen Vendsyssel de Paagældende samtidig med Tantiemen for Aaret 31. August 1920—31. August 1921, d. v. s. senest den 20. September d. A. Den Del af Tantièmen, der vedrører Tidsrummet 31. August 1920—1. April 1921 betragtes derhos som Afbetaling paa det Beløb, Hr. Mikkelsen Vendsyssel efter nærværende Forlig skal betale.

Hr. Mikkelsen Vandsyssel tilstiller De samvirkende Fagforbunds Sekretær Kvitteringer for de Beløb, han skal betale.

Klagerne tog herefter Klagen tilbage.

Vilh. Nygaard, A. M. Vendsyssel, K. Sindballe.

/E . Steincke.

Der er ingen Tvivl om, at naar Firmaet gik med til ovenstaaende Forlig, skyldes det temmelig sikkert den Omstændighed, at det i Forvejen var overbevist om, at her var ingen Vej uden om, og det viser atter, at de danske Arbejdere i »Den faste Voldgiftsret« ejer en Institution, der er i Stand til at værne deres Interesser ogsaa i Tilfælde som dette, hvor Organisationen selv var magtesløs, og hvor det var nødvendigt af Hensyn til de organiserede Røgeriarbejdere at faa sat en Bom for, at et Firma dels ved at antage uorganiseret Arbejdskraft og dels ved at udmelde sig af den Arbejdsgiverorganisation, der havde sluttet Overenskomsten, kunde sætte sig uden for dennes Bestemmelser. Den trufne Afgørelse har jo forøvrigt Bud til alle organiserede Arbejdere, idet der, hvis der fremkommer Sager af lignende Beskaffenhed, vil kunne henvises hertil.

O. J.

Skovarbejdernes Lønforhold efter Augustreguleringen.

Skovarbejdere, som arbejder for Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug, vil ifølge den foretagne Augustregulering, og jvf. Nævns-Opmandskendelsen af 18. Maj 1921, som siger:

»3. Paa Grundlag af det af det statistiske Departement i August 1921 udarbejdede Pristal foretages en Regulering af Time-, Dag- og Akkordlønninger, saaledes at for hvert Point, som Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i Februar 1921, vil Lønningerne være at forhøje eller formindske med $^1/_2$ pCt. Denne Denne Regulering regnes fra og med den 15. August.«

Da Pristallet i Februar 1921 var 264 og i August 1921 237, bliver Forskellen 27 Points, Fradraget vil herefter blive $13^1/_2$ pCt., Timelønnen, som efter Opmands-Kendelsen var $107^1/_2$ Øre pr. Time, bliver herefter 93 Øre pr. Time, udregnet paa følgende Maade:

(100—13,5—107,5 = 14,5) og 14,5 fradraget 107,5 er 93 Øre.

Og Akkorderne ifølge Overenskomsten af 21. Juni 1919 med Tillæg af 20 % reduceres ligeledes med $13^1/_2$ %, og der fremkommer herefter et Tillæg til de overenskomstmæssige Priser af 4 %, udregnet saaledes:

(100—13,5—120 = 16,2) = 4 %.

Vi er klar paa, at ovenstaaende Udregning kan synes noget misvisende, idet vi jo til den oprindelige Overenskomst havde et Tillæg paa 20 %, og det ligger da lige for, at ved at nedsætte de 20 % til $6^1/_2$ % var Bestemmelsen om Augustreguleringen sket Fyldest.

Men denne Fortolkning kan vi ved nærmere Eftertanke ikke hævde og ej heller gennemføre. Forholdene er, at den oprindelige Overenskomst + de 20 % Tillæg var den gældende Betaling, da Kendelsen faldt. Og det er den Pris, der betaltes pr. 18. Maj 1921, der lægges til Grund, og som nu skal reduceres med $13^1/_2$ %.

Selv om Lønnedslaget er større, end vi synes at kunne forsone os med, slipper Skovarbejderne jo ogsaa denne Gang billigere end Forbundets øvrige Medlemmer, der maa aflevere de 18 Øre.

Den nye Lønordning træder her som overalt i Kraft 15. August.

N. C.

Augustreguleringen.

Pristallet er dalet med 27 Points.

Ved sine Beregninger er Statistisk Departement kommet til det Resultat, at Pristallet er dalet med 27 Points, og i Følge Forliget af 25. April vil samtlige Time-, Uge- og Daglønninger, med enkelte Undtagelser, være at reducere med 18 Øre pr. Time. Herom har Forbundet udsendt en Rundskrivelse til samtlige Afdelinger, som vi i det følgende offentliggør:

»I Henhold til den af vor sidste Kongres givne Bemyndigelse vedtog Hovedbestyrelsen som bekendt Forligsmandens Forslag af 25. April d. A., hvilket Forslag er tilstillet Afdelingerne, bl. a. gennem vort Cirkulære Nr. 20/1921.

Angaaende den nu foretagne Augustregulering hedder det i Forligsmandsforslaget saaledes:

I b.

»Paa Grundlag af det af Det statistiske Departement i August 1921 udarbejdede Pristal foretages en Regulering af Time-, Dag-, Uge-, Maaneds- og Akkordlønninger, saaledes, at for hver 3 Points, som Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i Februar 1921, vil Lønningerne være at forhøje eller formindske med 2 Øre pr. Time.

Denne Regulering regnes fra og med den 15. August, og da det af »Det statistiske Departement« nu offentliggjorte Pristal udviser en Nedgang paa 27 Points (fra 264 i Februar 1921 til 237 i August 1921) gælder i al Almindelighed den Hovedregel, at fra alle Time-, Dag-, Uge-, Maaneds- og Akkordlønninger vil der være at fradrage 18 Øre pr. Time fra og med den 15. August d. A., hvilket dog kun gælder for saadanne Overenskomster, som — efter forudgaaende lovlig Opgivelse — *er udløbne,* medens Reduktionen, for saadanne Overenskomsters Vedkommende, der udløber efter 15. August, først indtræder fra Udløbsdatoen, med mindre der i disse Overenskomster findes særlige Bestemmelser eller Aftaler Augustregureringen vedrørende.

Fra denne almindelige Hovedregel gælder — jvfr. Forligsmandsforslaget — følgende Undtagelser:

1) fra Overenskomsten med *Teglværksforeningen af 1893* fradrages kun 15 Øre pr. Time, idet Teglværksarcejderne i April Maaned, i Stedet for 13 Øre, afleverede 16 Øre, hvoraf de 3 Øre skulde bringes i Fradrag ved Augustregureringen (Pag. II[1]) i Forslaget af 25. April 1921).
2) fra Overenskomsterne for *Tegl-, Kalk-, Kaolin- og Chamottestensindustrien paa Bornholm* fradrages kun 16 Øre pr. Time, idet 2 Øre pr. Time af det i April afleverede skal bringes til Fradrag i Augustregureringen (Pag. II[2]) i Forslaget af 25. Aprll 1921.
3) fra Overenskomsten med »Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug« *(Privatskovene)* fradrages:

   for Timelønsarbejdere 14½ Øre pr. Time.

   for Akkordarbejdere 13½ pCt. af den hidtil ydede Betaling, alt i Henhold til Opmandskendelse af 18. Maj 1921, hvilken Kendelse er sendt gennem vort Cirkulære Nr. 31/1921.

   Betalingen til Privatskovenes Arbejdere bliver herefter:

   Timeløn 93 Øre,

   Akkord de i Overenskomst af 21. Juni 1919 fastsatte Priser med et Tillæg af 4 %.

I Henhold til den i Overenskomsten af 3. September 1920 med *Statsskovene* saalydende Bestemmelse:

»Saafremt det statistiske Departements halvaarlige Prisstatistik viser en Stigning af Dyrtidstallet, forhøjes den gældende Tidløn med 1 Øre pr. Time for hver fulde 2 Points og de gældende Akkorder med ½ % for hvert Points Dyrtidstallet stiger. Tilsvarende Fradrag finder Sted, dersom Dyrtidstallet falder. Reguleringen træder i Kraft fra den førstkommende Maaneds Begyndelse at regne efter Statistikens Fremkomst.«

vil *Daglønnen* være at reducere med 1 Kr. 4 Øre pr. Dag, hvorefter Daglønnen for 8 Timer bliver Kr. 10,04, og *Akkorderne* med 12½ %.

For Statsskovenes Vedkommende træder

Reduktionen først i Kraft fra og med 1. September d. A.

Lønreduktionen af de 18 Øre pr. Time gælder ogsaa for Statsbanernes *Ekstraarbejdere.*«

Teglværksarbejderne og Augustreguleringen 1921.

Til de af vore Afdelinger, som har Medlemmer beskæftigede hos Medlemmer af Kalk- og Teglværksforeningen af 1893.

Foranlediget ved Forespørgsler fra forskellige af vore Afdelinger om, hvornaar Augustreguleringen træder i Kraft for Arbejderne paa Teglværkerne, skal vi henvise til Forligsmandens Forslag af 25. April d. A., hvor det under Punkt II b hedder:

»Overenskomsten med Teglværksforeningen af 1893 fornyes paa de Vilkaar, hvorom der den 15. April d. A. opnaaedes Enighed mellem Parterne o. s. v.«

og paa Mødet den 15. April enedes man om, at med Hensyn til Augustreguleringen ordnes denne som foreslaaet i Forligsmandens Forslag af 23. Marts d. A.

Da det i dette Forslags Punkt II A—C, vedrørende Augustreguleringen, hedder:

»Denne Regulering regnes fra og med den første Lønningsuge, der udløber efter Mandag den 15. August«

fremgaar altsaa heraf, at for Teglværksarbejderne træder Reguleringen i Kraft allerede fra den Dato, den Lønningsuge begynder, der slutter efter den 15. August, saaledes, at t. Eks. paa Teglværker, hvor Ugen begynder den 9. August, skal Reguleringen træde i Kraft fra denne Dato.

Vi gør iøvrigt endnu en Gang opmærksom paa, at der for Teglværksarbejderne kun skal afdrages 15 Øre pr. Time.

O. J.

Advarsel.

Meddelelse fra Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse til samtlige Afdelinger:

Der maa ikke under nogen Form udbetales Understøttelse til Medlemmerne *Nr. 127376 Jens P. Larsen* og *Nr. 147092 Carl P. Hansen.* Begge Medlemmerne bruger at rejse rundt fra den ene Afdeling til den anden og hæve Rejsehjælp, og de har paa den Maade i Løbet af ganske kort Tid hævet Understøttelse i et langt større Antal Dage, end vore Vedtægter giver dem Ret til. Naar dette har kunnet ske, maa det vel skyldes, at Bøgerne ikke er i Orden, og ligeledes, at Medlemmerne fremmøder med falske Arbejdsbevis.

Henvender nævnte Medlemmer sig til en Afdeling for at blive tilmeldt eller faa udbetalt Understøttelse, bedes I fratage dem Medlemsbogen og omgaaende indsende den til os.

Vi gør opmærksom paa, at Rejsepenge, der er udbetalt, efter at nærværende Meddelelse er kommen til Afdelingernes Kundskab ikke vil blive honoreret her fra Hovedkontoret.

P. F. V.
Johannes Nielsen.

Fra Udlandet.

Situationen i Margarineindustrien
og
Arbejdsforholdene i Czecko-Slovakiet.

(Efter den Internationale Grov- og Fabrikarbejder-Føderations Maaneds Bulletin.)

Den tidligere Generaldirektør for A. van den Bergh er af Redaktøren for et af de største hollandske Dagblade blevet interviewet angaaende Situationen indenfor Margarineindustrien. Denne forhenværende Generaldirektør er dog endnu raadgivende Direktør for dette Aktieselskab, som har sine Fabriker i England, Holland, Belgien, Tyskland, Slovakiet, Danmark, Sverige og Polen. Angaaende Margarineindustrien sagde denne Herre:

I Margarineindustrien kan der ikke tales om daarlig Forretningsgang. Tværtimod, den blomsterede trods alle Krigens Vanskeligheder, og denne Blomstring vedbliver endnu. Kvægbestanden er som bekendt gaaet overordentlig tilbage, navnlig i Mellemeuropa. Sibirien og de tyske Stater, som før leverede store Mængder Smør, kan man nu se helt bort fra. Amerika har ligeledes slagtet for meget Kvæg — ogsaa Ungkvæg — for at kunne dække Hærens Konservesforbrug, og denne Tilstand vil vedvare længe, thi ved Kvægavlen gaar det almindeligvis ikke som ved Svineavlen, hvor man i Løbet af et Aar atter kan opdrætte en Mængde. Desuden er de ulykkelige økonomiske Forhold i mange Lande en Hemsko for en rigelig Kvægavl.

Paa Grund af Smørmangelen opstod der en stor

Efterspørgsel paa Fedevarer, og hvor der ikke fandtes dyrisk Fedt, paa Plantefedt. Herved har Margarineindustrien faaet en overordentlig stor Udvidelse. Margarinehandelen vil gaa godt i lange Tider endnu, thi Smørret bliver kostbart. Arbejdslønningerne, Foderet til Kvæget, Forpagtningerne, alt er gaaet i Vejret, samtidig med, at Arbejdstiden ogsaa der, hvor der tidligere blev arbejdet længe, er blevet forkortet.

I Tyskland blev Margarine-Rationeringen bibeholdt ualmindeligt længe. Først henimod Slutningen af 1920 blev dette Produkt givet fri. Da vidste Forhandlerne ikke, hvorledes det vilde gaa. Som Følge heraf indkom der i December saa kæmpemæssige Ordrer, at Fabrikerne maatte arbejde Dag og Nat med al den Arbejdskraft, det overhovedet var muligt at skaffe, men i Januar viste det sig, at Ordrerne havde været altfor store, men det maa man ikke betragte som nogen Ulykke, thi nu arbejdes der igen rask væk overalt.

Fra Krigens Begyndelse er Margarinepriserne som Følge af de høje Fragter, de stigende Lønninger og Priser paa Raastoffer stadig gaaet i Vejret. Det fra Amerika indførte dyriske Fedt til Margarine, som før Krigen kostede 50 Gülden, er steget til 190 Gülden en Overgang, men i Dag koster det 95 Gülden. Derfor er Margarinepriserne ogsaa faldet og vil sikkert ogsaa komme endnu længere ned. Men som før Krigen vil de ikke blive, thi Kulpriserne og Lønnen vil bevare sin Indflydelse derpaa.

Lønningerne maa sættes ned. I Amerika foreslaas dette allerede af Arbejderne selv, for at de kan beholde deres Arbejde. Firmaet Van den Bergh er dog af den Mening, at Faldet i Priserne paa Levnedsmidler endnu ikke er tilstrækkelig kraftigt til, at Lønningerne allerede nu kan nedsættes. Huslejen forbliver jo ogsaa stadig høj. Iøvrigt maa disse Forholdsregler jo ogsaa gøres afhængige af Arbejdsydelsen. Dermed gaar det f. Eks. i Almindelighed bedre i Tyskland. Direktøren for Clever Fabrikerne meddeler, at Arbejdslysten nu er steget med mindst 40 pCt. efter de sidste Aars Afslappelse. Men der hersker aabenbart overalt en vis Ligegyldighed mellem Arbejderne. Det fremgaar ogsaa af, at de fleste Raastoffer, navnlig de amerikanske, er af ringere Kvalitet, og at der stadig forekommer Uregelmæssgheder. Sendinger paa ofte henimod 25—50000 Fade, fremkom tidligere stadig i fejlfri Stand, medens de nu næsten aldrig mere gør det. Muligvis ligger dette ogsaa i, at det internationale Samkvems Hjul ikke mere griber saa nøje ind i hinanden saa Kernerne kan blive transporteret hurtigt nok af Sted. De uhyre Forraad af Palmekerner, som f. Eks. har maattet blive liggende i Nigeria, i engelsk Indien, og yderligere Sesamfrøene i Kina har ved Forøgelse af Fedtsyre mistet en stor Del af deres Olieindhold, og det er meget skadeligt og danner derfor en af den senere Tids største forretningsmæssige Vanskeligheder. Indtræffer Varen ikke rettidigt, saa maa Fabrikanterne dække sig for længere Tid i Forvejen, hvilket allerede er blevet skæbnesvangert for mange. Selvom en Købmand der er erfaren og gaar frem med Forsigtighed kunde sige sig selv, at disse overdrevne Priser ikke vilde kunne holde sig, saa kunde han alligevel ikke have tænkt sig, at Priserne skulde styrte saadan ned. At kunne disponere rigtigt under alle Forhold, det har altid været og er endnu den vanskeligste Opgave.

Opfindelsen af den hærdede Olie, som kom til Anvendelse i vort Zwijndrechter Værk kort før Krigen, er — saaledes sagde Herr Van den Bergh — kommet os meget til Hjælp. Ved Planteoliens og Fedtets Tilberedning erstatter den det dyriske Fedt. Saaledes har Nødstilstanden i Industrien frembragt nye Ting, som ogsaa i Fremtiden vil beholde deres store Værdi.

Hvad nu angaar Krisen kan det siges: Krigen med sine uberegnelige Chancer har bragt mange ud af Fatningen. Mange tog sig ikke engang Tid til at tænke sig rigtigt om, hvorved de ofte har kastet sig ud i altfor store Foretagender. Det hævner sig nu overalt i hele Verden. Men de, som derimod forstod at bevare deres Koldblodighed, har ved trælsomt Arbejde og fornuftigt Overlæg plukket og samlet denne gyldne Tids Frugter — en Tid, som dog desværre ogsaa har saa mørke Skyggesider.

Jeg kunde blot have Lyst til at pege derpaa, at ogsaa denne, Storindustriens Mand, er af den Mening, at Lønningerne maa sættes ned. Iøvrigt er denne Herre jo aabenbart overordentlig tilfreds med Forretningsgangen i Margarineindustrien.

Vor Kollega J. Hais meddeler os følgende angaaende Situationen i Czecko-Slovakiet:

Begivenhederne i December i Czecko-Slovakiet.

Fra den 9. til den 13. December 1920 var den czecko-slovakiske Republik og især Böhmen og Mähren Skuepladsen for blodige Begivenheder og Uroligheder. Den umiddelbare Anledning til disse Begivenheder gav Besættelsen af Rigsdagsbygningen, som blev foretaget af Politiet og Gendarmerne. Om Besættelsens Forhistorie kan følgende siges: Arbejdermasserne, som var blevet utaalmodige og utilfredse paa Grund af nogle af Højrepartiets Føreres Koalitions- og Kompromispolitik, der stadig sinkede Afholdelsen af Partikongresser, besatte i September Rigsdagsbygningen til Brug for Arbejderinstitutionerne. Der valgtes et Bedriftsraad, som havde til Opgave at vaage over, at saavel Højre, det saakaldte marxistiske Venstre, saavel som de konservative indenfor Partiinstitutionerne blev beskyttet. Denne Handling gik fuldkommen roligt for sig, og der kunde slet ikke være Tale om Anvendelse af Oprør. De konservative Medlemmer erklærede dog alligevel, at dette var en Tumult fra Kommunisternes Side, hvorved de paa denne Maade vilde sætte sig i Besiddelse af Partiformuen, og anvendte alle deres Magtmidler for atter at blive de fremherskende i Rigsdagen, hvori de beredvilligt blev understøttet af Myndighederne. De erklærede det marxistiske Venstre for at være Kommunister og stillede sig saaledes udenfor Partiets Rammer for sig alene at tage Partiintitutionerne i Besiddelse, og den-

ne deres Anskuelse blev delt af Statsmagten og Bourgeoisiet. Venstre afholdt den 26.—28. September en Kongres som var indkaldt af det dengang samlede Parti, og fik her ¾ af de valgte Delegerede paa sin Side saaledes at der ikke var nogen Tvivl om, at dette var det czecko-slovakiske Arbejderpartis retmæssige Parti-Forsamling. Men Højre, som ikke vilde anerkende Kongressens Beslutninger, dannede et nyt Parti og skred til Oprettelsen af nye Organisationer. Myndighederne, som havde Interesse i at undertrykke Arbejdsklassens revolutionære Bevægelser, afsagde en Dom, som blev godkendt af alle Instanser, gaaende ud paa, at »Kommunisterne« skulde rømme Rigsdagsbygningen. Regeringen ventede dog paa at faa en Anledning, som kunde give den Grund til at skride ind. Denne Anledning blev hurtigt fundet. Bedriftsraadet saa sig nødsaget til at afskedige Direktøren for Firmaet Hummelhans Trykkeri, da han offentlig drev Sabotage. Myndighederne, som ellers ikke er saa raske ved Haanden med deres Hjælp, naar de er nødvendige til Arbejdernes Beskytelse, spærrede inden faa Timer efter Direktørens Afskedigelse Kontoret og besatte Rigsdagens Lokaler, hvorved Gendarmerne med Bajonetterne splittede et i det Øjeblik stedfindende Møde af Tillidsmænd. Som Følge af dette Magtsmisbrug fra Regeringens Side bemægtigede en berettiget Ophidselse sig Arbejderklassen i Prag; det kom til Gadeuroligheder og Sammenstød med Politiet, som gik frem med brutal Magtanvendelse. Det socialdemokratiske Partis Ledelse (Venstre) saa sig ved Regeringens Fremgangsmaade overfor Arbejderne foranlediget til at udstede en Parole om Generalstrejke, og til at forlange, at Arbejdernes Krav i det mindste skulde opfyldes, naar Socialiseringen af Bjergværkerne og de store Landejendomme var tilendebragt. Bevægelsen havde imidlertid bredt sig ogsaa til Provinserne, hvor Arbejderne allerede beslaglagde Fabrikerne. Bjergværksarbejderne strejkede, Kultilførslen og Befordringen gik i staa, paa mange Pladser laa Elektricitets og Vandværkerne stille. Strejken var som Følge af den Omstændighed, at Fagforeningerne erklærede sig neutrale i Striden mellem Venstre og Højre og derfor modsatte sig Etableringen af Generalstrejken, ikke generel. Adbejderne vænner sig til at rette sig efter Fagforeningernes Anvisninger, og de ventede forgæves paa, at Parolen vilde tilgaa dem fra Hovedorganisationerne. Det maa tilskrives denne Omstændighed, at Strejken ikke begyndte samtidigt overalt, og at der fandtes Steder, hvor man først begyndte at strejke, da Arbejdet andre Steder blev genoptaget. Atter andre Steder strejkede kun en Del af Arbejderne, medens de andre gik i Arbejde, fordi de ikke sympatiserede med Venstre politiske Anskuelser. Det var især Tilfældet i Prag og Pilsen, hvor Arbejderne endnu delvis lader sig lede af nationale Illusioner.

Den 10. December demonstrerede ca. 10000 Arbejdere foran Regeringsbygningen, der imidlertid var besat af et stærkt Gendarmerikorps. Gendarmerne skød paa de roligt demonstrerende Folk, og der blev liggende en Del mere eller mindre saarede paa Pladsen. I Kulbyen Brüx blev Skydningen ligeledes anvendt, hvorved 60 Personer blev saaret og 6 dræbt. I næsten alle større Byer gjorde Gendarmeriet Brug af dets Vaaben. Regeringen erklærede de af Bevægelsen grebne Dele af Republiken i Revolutionstilstand. Arbejderne blev i dusinvis anholdt og stillet for Domstolene. Førerne blev fængslet. Parti-Bestyrelsernes Møder blev forhindret derved, at man besatte Forsamlingslokalet og fængslede Deltagerne. Parti-Organets Udgivelse blev umuliggjort, idet Politiet konfiskerede Bladet lige fra Trykkeriet. Regeringen gik frem med skaanselsløs Haardhed overfor Arbejderklassen. — Den 14. December var Strejken tilendebragt, men alligevel fortsattes Fængslingerne. Tusinder sidder fængslede; Regeringen maatte antage nye Embedsmænd, som kun skulde beskæftige sig med Afgørelsen af »Kommunistprocesserne«. Arbejdsgiverne vægrede sig ved at genantage Arbejderne efter Strejken, og i Dag staar en stor Del af Arbejderne foran Arbejdsløsheden. Var Arbejdernes økonomiske Stilling før Generalstrejken ikke rosenforvet, saa kan man nu kun med den største Frygt se Fremtiden i Møde. Bondestanden driver Sabotage, Regeringen, som overfor Arbejderne har bevidst at have en stærk Haand, er magtesløs overfor de bevæbnede Agrarer. Ogsaa Ernæringskrisen bliver Dag for Dag vanskeligere, og Regeringen ved ikke, hvordan denne skal modarbejdes. — Arbejderne er gennem disse Begivenheder blevet endnu mere radikale. Medlemmerne af Fagorganisationerne forlanger, at Kongressen skal indkaldes, og det maa forventes, at de af Fagforeningsfunktionærerne, som modsatte sig Bevægelsen, ikke mere vil vende tilbage til deres Stillinger. Det er blevet bevist, at Fagforeningerne i deres nuværende konservative Form og Sammensætning ikke er det Vaaben i Proletariatets Haand, og at de ikke spiller den Rolle, som tilfalder dem ifølge deres Bestemmelse, og det maa paahvile Arbejderne at drage Omsorg for, at der i denne Henseende fremskaffes Forbedringer.

De politiske og økonomiske Forhold i Czecko-Slovakiet efter December-Uroligheder.

Efter de blodige December Uroligheder greb de forenede borgerlige Partier til de skrappeste Midler for at undertrykke Arbejderklassen og for at bringe dem i Besiddelse af Revolutionens Resultater. Proletariatets politiske Parti er fuldstændig magtesløst overfor den borgerlige Blok og Rigsdagen. Ingen af de saa længe forberede Love om Arbejderbeskyttelse blev virkeliggjorte, hverken Loven om Alders- og Pensionforsikringen eller Loven om Bedriftsraad. Jordreformen og andre vigtige sociale Fordringer forhandles ikke i Rigsdagen, thi de borgerlige Partier forkætrer enhver socialdemokratisk Foretagsomhed indenfor Rigsdagen. Statens Arbejdsløshedsunderstøttelse blev dog ordnet ved Lov paa en saadan Maade, at det betyder en stor Svækkelse

for Arbejderpartiet. Denne Lov er et Slag i Ansigtet paa Fagforeningerne, som forpligtes til foruden den lovmæssigt fastsatte Arbejdsløshedsunderstøttelse ogsaa at godtgøre Arbejderne den statslige Andel indtil 100 pCt., og saa kan de bagefter afregne med Finanskassen. Da Arbejdsløshedsunderstøttelserne, som Fagforeningerne betaler deres Medlemmer, i Reglen er ubetydelige og de heller ikke er ensartede, saa vil denne Ordning skade Arbejderne langt mere end den tidligere. Da Republikens faglige Organisationer endnu danner den jernhaarde Vold mod Kapitalismens Fremstormen, saa sætter Borgerskabet i Forbindelse med Regeringen al Vægt ind paa at gøre disse for den saa farlige Institutioner magtesløse. Arbejdsgiverne griber til de skrappeste Midler for at tvinge Arbejderne til at gaa ned i deres Lønkrav, de vægrer sig ved at tage de Arbejdere i Arbejde, som i Anledning af Decemberstrejken forlod dette; de afskediger Arbejderne under Paaberaabelse af den nuværende Krise, men de bestræber sig paa den anden Side — saa vidt det fremgaar af de os til Raadighed staaende Beviser — for kunstigt at fremkalde og forværre Krisen. — I intet Land i Mellemeuropa træder Udbytningen af Arbejdskraften saa tydeligt for Dagen som i Czecko-Slovakiet, hvor Arbejdsgiverne, der nu er blevet rolige, tager imod Hjælp fra Staten og Gendarmeriet mod de genstridige Arbejdere, en Hjælp som beredvilligt bliver ydet.

Det er nu for Tiden tilstrækkeligt, at der fremkommer en anonym Angivelse paa en Arbejder, til — eventuelt om Natten — at hente ham ud af hans Seng og kaste ham i Fængsel, hvor han maa forblive i mange lange Uger, til man løslader ham efter at have indset Grundløsheden i Anklagen. Findes der blot den ringeste Mistanke og mindste Bevis paa, at Manden har været politisk eller fagforeningsmæssigt beskæftiget, saa dømmes han til maanedlangt Fængselophold. — Fagforeningerne er ikke i Stand til at byde denne Adfærd Trods, thi Proletariatet er som Følge af Splittelsen politisk set fuldsændig magtesløs. Det er Hensigten ogsaa at ødelægge og opløse Fagforeningerne og undergrave Enheden. Smudsige Elementer fra Højre, som understøttes materielt og moralsk af Regeringen, bestræber sig for ogsaa at forplante Striden til Arbejderstanden. Paa den anden Side udsender Arbejdsgiverforeningerne hemmelige Meddelelser til sine Medlemmer, hvori de opfordres til ikke at indgaa paa Arbejdernes Krav om Fornyelse af Overenskomsterne og til at afskedige eller lockoute de Utilfredse. I Øjeblikket er Bygningsarbejderne lockoutede, og der blev kun Lockout, fordi Arbejdsgiverne vilde tvinge de strejkende Metalarbejdere til at afstaa fra deres Krav Lockouten har varet siden den 7. Februar, og der kan endnu ikke ses nogen Ende paa den, da der ikke kan opnaaes Enighed med Arbejdsgiverne, og Regeringen trods gentagne Anmodninger vægrer sig ved, efter Arbejdernes Ønske, at skride ind. Trods det, at Bolignøden er en Katastrofe nær, kan Byggeriet ikke genoptages, og det kan blot tilskrives Arbejdsgivernes Overmod. Ogsaa ved de Byggeforetagender, som Staten lader udføre, blev Arbejderne lockoutet; — et Bevis paa hvor lidt Regeringen er stemt for at ville gøre for Arbejderne. Arbejdsløsheden i Republiken er meget stor; enkelte Industrier arbejder ikke, fordi de ikke har nogen Afsætning, og Lagrene er fulde (Papir-, Kaffetilsætnings- og Tændstiksindustrien), atter andre fordi de lider under Mangel paa Raastoffer (Textilindustrien), her spiller ogsaa Kulmangelen og den utilstrækkelige Tildeling af Kul en stor Rolle. Ernæringsforholdene i Republiken er ikke særligt gunstige, Bønderne producerer kun lidet, og dette lidet skal først rekvireres. Overfor Rekvisitionerne sætter Bønderne sig til bevæbnet Modstand. Da Indlandets Forbrug ikke kan dækkes, forsøger Regeringen at købe Korn paa Kredit i Udlandet. Dette er til Dels lykkes dem, dog bliver Melet, franco Prag, meget dyrt, og Regeringen maa betale Prisforskellen af sin egen Lomme, da den ikke har Mulighed for at faa den besiddende Klasse til at hjælpe med ved Betalingen. Der hersker især i Industricentrerne en meget følelig Brød- og Melmangel, hvilket, som i Krombach, har ført til Uroligheder, der har krævet Menneskeliv som Offer. Hvorledes den nærmeste Fremtid vil stille sig er vanskeligt at udtale sig om, dog kan den nuværende Tilstand ikke vedvare længe, da de vedblivende Kriser bringer Staten i den bitreste Nød Kraftforholdet i Rigsdagen udtrykker ikke mere den virkelige Situation, thi vilde Rigsdagsmændene rette sig efter deres Vælgeres Vilje, saa havde vi forlængst været færdige med Regeringen Cerney.

Fabrikarbejdernes Stilling.

Det kemiske, Bygnings- og Teglværksarbejderforbundet i Czecko-Slovakiet talte i Begyndelsen af Aaret 1920 49254 Medlemmer og ved Slutningen 123106 Medlemmer, 80109 Medlemmer er i Løbet af Aaret tilgaaet og 6257 anmeldte deres Udmeldelse. Budgettet i Aaret 1920 viser Indtægter paa Kr. 2,138,160.26, og Udgifterne udgør Kr. 1,292,259.97. Forbundet udbetalte Kr. 110,895.27 til Understøttelser. Heraf var Kr. 21,132.34 Arbejdsløshedsunderstøttelse og Kr. 45,614.30 Sygeunderstøttelse. Overenskomster blev afsluttet i 832 Virksomheder for omtrent 55000 Mand, hvorhos der fandt en Lønforhøjelse paa 50—100 pCt. Sted, Ferierne fastsattes til 3—14 Dage, ligesom der opnaaedes Anerkendelse af Tillidsmænd og af Organisationen.

I 53 Firmaer maatte der gribes til Strejke for at gennemføre vore Krav, og 20000 Arbejdere nedlagte Arbejdet. Alle disse Strejker endte med godt Resultat. Yderligere afsluttede Forbundet 6 Kollektiv-Overenskomster for hele Republikens statslige Omraade og endvidere 1 Overenskomst med Sukkerfabrikerne for 179 Bedrifter, som i Kampagnen beskæftiger 85000 Mand og udenfor Kampagnen 25000 Mand. 1 Overenskomst med Spritfabrikerne for 13 Virksomheder, 1 Overenskomst med Papirfabrikerne for 13000 Arbejdere, 1 Overenskomst med Tændstikfabrikerne for 15 Virksomheder og

en Arbejderstyrke paa 6000 Mand, 1 Overenskomst for 10,000 Teglværksarbejdere. Fordelene ved disse 6 Kollektiv-Overenskomster kommer 140000 Arbejdere til Gode, hvilke foruden en Lønforhøjelse paa 100—150 pCt. har erholdt Sommerferie og andre Fordele. Disse Overenskomster kom alle i Stand, uden at der maatte gribes til Strejke. I Løbet af Beretningsaaret har det vist sig nødvendigt at forhøje Medlemskontingentet og regulere Understøttelserne i Overensstemmelse hermed:

Klasse I blev forhøjet fra Kr. 1.— til Kr. 3.—
Klasse II blev forhøjet fra Kr. 0.80 til Kr. 2.—
Klasse III blev forhøjet fra Kr. 0.60 til Kr. 1.—

Arbejdsløshedsunderstøttelsen blev forhøjet med 100—150 pCt. og Strejkeunderstøttelsen med ca. 200 pCt. Forbundets Medlemmer har 6 Blade staaende til deres Disposition, og det er »Delnik« i et Oplag af 90000 Eksemplarer til de tjekkiske Medlemmer, »Hobotnik« i et Oplag af 15000 til Slovakerne, »Gewerkschaftsblatt« i 6000 Eksemplarer til Tyskerne, »Uttörö« til Magyarenre, »Zwiazkowiec« til Polakkerne, og der udgives desuden et Blad til de ruthenske Medlemmer. Forbundet har et Pladsanvisnings-Kontor, som anvendes flittigt af Medlemmerne. Industrikonjunkturerne var i Begyndelsen af Aaret ret gunstige, men i den anden Halvdel af Aaret har man bemærket en almindelig Nedgang. Papirindustrien, Kaffetilsætnings- og Tændstikindustrien har lidt under den ringe Afsætning. I de kemiske Fabriker som Kunstgødnings- og Syrefabriker lider man under Mangelen paa Raastoffer. I en stor Mængde Virksomheder føles Kulmanglen og den ringe Tildeling af Kul meget betydeligt.

Den socialdemokratiske Arbejderskole.

Vi har modtaget følgende:

Til Arbejderpartiets politiske, faglige og kooperative Organisationer i København og Frederiksberg.

Fællesudvalget for Oplysningsarbejdet blandt den arbejdende Ungdom indbyder herved Organisationerne til at sende Elever til »Den socialdemokratiske Arbejderskole« i Vinterhalvaaret 1921—22.

Aftenskolen

vil i det kommende Vinterhalvaar blive fortsat efter samme Hovedregler som i de foregaaende Vinterhalvaar. Det har vist sig, at Organisationerne har forstaaet den store Betydning, det har for Arbejderklassens Fremgang, at de unge Arbejdere skoles og dygtiggøres ved den Undervisning, som Aftenskolen byder, og de foregaaende Aars Erfaring har ligeledes vist, at Eleverne med stor Interesse og Arbejdslyst har deltaget i Undervisningen.

Skolens Leder er cand. polit. Lektor C. V. Bramsnæs.

Undervisningsplanen forudsætter Elevernes Deltagelse i to paa hinanden følgende Vinterhalvaar, idet den betydelige Stofmængde ikke lader sig behandle i et enkelt Vinterkursus.

Undervisningsfagene er fordelt saaledes:

1ste Halvaar.

Socialismens Historie og den materialistiske Historieopfattelse. Lærer: Overopsynsmand H. Palbo.

Fagbevægelsens Historie, Teori og Praksis. Lærer: Sekretær Peder Hedebol.

Alm. Samfundslære. Lærer: cand. polit. Svend Nielsen.

Statistik. Lærer: cand. polit. Knud Korst.

Industriel Udvikling i Danmark. Lærer: Maskinmester Fr. Vedsø.

Dansk. Lærer: Kommunelærer Ths. Højlund.

2det Halvaar.

Socialøkonomi (herunder Marx' økonomiske Lære). Lærer Overopsynsmand H. Palbo.

Jura (det daglige Livs Retsregler). Lærer: cand. jur. Karmark Rønsted.

Studiekredsundervisning (hver Elev faar en eller flere Opgaver af social eller økonomisk Art til Udarbejdelse og skriftlig og mundtlig Fremstilling) Lærer: cand. polit., Lektor C. V. Bramsnæs.

Regnskabslære (Gennemgang af moderne Forretningsregnskaber). Lærer: Viceskattedirektør V. Buhl.

* * *

Undervisningen, der varer fra Oktober til April hver Tirsdag og Fredag Aften Kl. 7—9, finder Sted i en af Kommunens Skoler (nærmere Meddelelse til Eleverne). Eleverne maa være forberedt paa, at der kræves et ikke ringe Hjemmearbejde foruden de egentlige Undervisningstimer.

Vilkaar for Indmeldelse.

Kun Organisationerne kan indmelde Elever. For hver Elev betaler Organisationen 60 Kr. Desuden betaler hver Elev personlig 5 Kr. i den første Undervisningstime hvert Halvaar.

For Elevens egen Sklyd maa der lægges megen Vægt paa at følge begge Halvaar.

Bøger til Brug ved Undervisningen udleveres Eleverne fra Skolen. Bøgerne bliver Elevernes Ejendom.

Udvalget maa meget indtrængende anbefale Organisationerne kun at sende Elever, der:

1) forpligter sig til at deltage i alle Undervisningstimerne,
2) ikke har Foreningsarbejde.

For at Eleverne kan faa et tilfredsstillende Udbytte af Undervisningen, henstilles det endvidere, at Eleverne vælges blandt de dygtigste og evnerigeste af Organisationernes yngre Medlemmer.

Indmeldelser af Elever og Indbetalingen af de 60 Kr. pr. Elev bedes snarest muligt og senest 20. September indsendt til Kasserer Oscar Johansen, Rømersgade 22, St.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 11 | 14. September | 1921 | 26. Aarg.

Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere dømt ved „Den faste Voldgiftsret".

En principiel Dom.

Dansk Arbejdsgiverforening, med to Storagrarer under Armen, er igen klapset alvorlig af ved »Den faste Voldgiftsret«. Sagerne, hvis Dokumenter vi iøvrigt offentliggør er rejst af Landarbejderforbundet, og drejer sig i begge Tilfælde om, at et Par store Jordbesiddere har underbetalt deres Arbejdere trods bestaaende Overenskomst, men det gaar nu engang ikke.

Ved at gennemlæse Sagerne vil man særlig bemærke, at Arbejdsgiverne for den ene Sags Vedkommende har beraabt sig paa, at den afdøde Proprietær var uvidende om at vedkommende Arbejder var Medlem af Forbundet.

Vi ser her i Dommens Præmisser, at det havde ingen Betydning, i hvert Tilfælde «kan saadan Uvidenhed i nærværende Tilfælde ikke paaberaabes som Frifindelsesgrund af de Indklagede, eftersom det maa blive Arbejdsgiverens egen Risiko o. s. v.«

Ligeledes har man gjort gældende, at Arbejderen var indgaaet paa at modtage den lavere Løn, altsaa at der forelaa bindende Aftale mellem Parterne om, hvad Lønnen skulde være, og at man som saadan var frigjort for Overenskomsten. Heller ikke den gik. Retten statuerer udtrykkelig

»At Arbejdsgiveren ikke kan fritages for et eventuelt Bodsansvar derved, at Arbejderen lader sig underbetale.»

Sag Nr. II er ganske oplagt. Landarbejder Karl Jensen var ansat paa Nebbegaard, og for at beholde sit Arbejde indgik han paa at aflønnes med 1 Kr. for lidt pr. Dag. Retten statuerede, at det havde Godsejeren ikke Lov at byde, og paalægger ham Efterbetaling og Bod, som i den forrige Sag.

Vi ser det samme Gang paa Gang, om end sjeldent saa tindrende klart som her, at kun i Overenskomsterne har Arbejderne deres Værn mod Storagrarerne og Storindustriherrernes rovgridske Reduktionslyster langt ud over, hvad man allerede er indgaaet paa, og kun ved at styrke Organisationerne og haandhævde bestaaende Aftaler til det yderste, er der Mulighed for at klare sig nogenlunde gennem den nuværende Krise.

UDSKRIFT
af

Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 31. August 1921 i Sag. Nr. 479: Landarbejderforbundet mod Dansk Arbejdsgiverforening paa Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrugs Vegne og denne igen paa Ejeren af Mullerupgaards Vegne og paa Ejeren af Nebbegaard Skibsreder Christies Vegne.

Den 7. Maj 1920 er der afsluttet »Overenskomst mellem Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug og Landarbejderforbundet angaaende Løn- og Arbejdsforhold for de hos Arbejdsgiverforeningens Medlemmer beskæftigede Medlemmer af Landarbejderforbundet.«

I Overenskomstens Paragraf 16 hedder det:

»I samme Maade, som Landarbejderforbundets Medlemmer er forpligede til hos Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen at arbejde for de i nærværende Overenskomst fastsatte Lønninger, er Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen forpligtet til under ingen som helst Form at aflønne sine organiserede Arbejdere ringere end i denne Overenskomst fastsat . . .«

Med Hensyn til Lønninger sondres der bl. a. mellem »Faste Landbrugsarbejdere«, hvorom i Paragraf 18 er bestemt:

»Ved fastantagne Arbejdere forstaas saadanne, der ved personlig Aftale med Arbejdsgiveren paa en bestemt Arbejdsplads er sikret stadigt Arbejde med en gensidig Opsigelsesfrist af 3 Maaneder. Dette Forhold er ikke betinget af, at Arbejderen bebor en Lejlighed tilhørende Arbejdsgiveren. Et saadant, fast Arbejdsforholds Indgaaelse skal ske ifølge en af Organisationen godkendt Kontraktformular, eller ved andet fuldgyldigt Bevis . . .«
og »Løsarbejdere«, hvorom det i Paragraf 35 hedder:

»Ved Løsarbejdere forstaas saadanne, som ikke i Henhold til Paragraf 18 er sikret stadigt Arbejde med en gensidig Opsigelsesfrist af 3 Maaneder.«

I. Ejeren af Mullerupgaard Proprietær Petersen beskæftigede i Forsommeren 1920 — foruden de i Mullerupgaards Huse boende faste Arbejdere en Del Arbejdere, der var Medlemmer af Landarbejderforbundet og lønnedes med den lavere Aflønning, der gælder for Fastarbejdere i Modsætning til Løsarbejdere.

Den 6. August 1920 krævede disse Arbejdere deres Stilling klargjort, idet de i Forening forlangte, at Proprietær Petersen enten skulde oprette skriftlige Kontrakter med dem — jfr. Prg. 18 — eller lønne dem som Løsarbejdere.

Proprietær Petersen valgte det sidste Alternativ og betalte fra 6. August til 8. Oktober overenskomstmæssig Løsarbejderløn.

Den 8. Oktober fik Arbejderne imidlertid Meddelelse om, at fra denne Dag vilde de atter blive lønnede med den for faste Arbejdere gældende Aflønning og samtidig tilkendegaves det dem, at de frit kunde ophøre med Arbejdet, naar som helst de vilde, ligesom Arbejdsgiveren frit vilde kunne afskedige dem uden Varsel.

Da en af de paagældende Arbejdere protesterede og gjorde opmærksom paa, at ved den Aflønning kunde Arbejderne kun opsiges med 3 Maaneders Varsel, blev han afskediget uden Varsel, og i Slutningen af November 1920 blev yderligere 4 af Arbejderne afskedigede uden Varsel. Landarbejderforbundets lokale Afdelings Protest mod Afskedigelsens Lovlighed forblev resultatløs, og hele Sagen blev derefter i Efteraaret 1920 indberettet til Landarbejderforbundets Hovedledelse, der først paa dette Tidspunkt fik Kendskab til ovennævnte Begivenheder og Forhold.

Idet Forbundet herefter klagede til Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug, af hvilken Forening Proprietær Petersen var Medlem, fremholdt Forbundet, at *enten* var Afskedigelserne overenskomststridige *eller* ogsaa var de paagældende Arbejdere blevet aflønnet for lavt saavel i Tiden fra 7. Maj 1920 til 6. August s. A. som i Tiden efter 8. Oktober s. A.

Arbejdsgiverforeningen, Proprietær Petersen og senere Dansk Arbejdsgiverforening, der imidlertid var blevet indblandet i Sagen, tog det Standpunkt, at Arbejderne var og hele Tiden havde været Løsarbejdere, og Landarbejderforbundet krævede da i Konsekvens heraf, at Efterbetaling af Forskellen mellem Fastarbejder-Aflønning og Løsarbejder-Aflønning skulde ydes i Forhold til hver af Arbejdernes Tjenestetid saavel for Tidsrummet 7. Maj — 6. August som for Tidsrummet fra 8. Oktober og fremefter.

Da dette Krav ikke ved de førte Forhandlinger kunde opnaas anerkendt, har Landarbejderforbundet under denne Sag ved at indklage Dansk Arbejdsgiverforening paa Vedkommendes Vegne paastaaet Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug og dennes fornævnte Medlem dømt til at efterbetale Landarbejderforbundets paagældende Medlemmer et Beløb af ialt 1355 Kr. 65 Øre, nemlig —, ifølge en under Domsforhandlingen fremlagt specificeret Opgørelse, med hvis Enkeltheder ingen Indsigelse er fremsat — for Tiden *før* 6. August 1920: 534 Kr. 62 Øre og for Tiden *efter* 8. Oktober 1920: 821 Kr. 03 Øre, hvorhos Forbundet har paastaaet Modparten idømt Bod for bevidst og systematisk Overenskomstbrud.

De Indklagede procederer til Frifindelse.

De bestrider ikke, at de paagældende Arbejdere virkelig var Medlemmer af Landarbejderforbundet, eller at de er blevet lønnet paa ringere Vilkaar end Overenskomsten hjemler for saadanne Medlemmer, men de gør gældende, *dels* at Proprietær Petersen ikke har vidst, at de vedkommende var Medlemmer af Forbundet, hvad Arbejderne ikke, som det formenes at være deres Pligt, har gjort ham opmærksom paa, *dels* at Arbejderne selv er gaaet ind paa Vilkaarene og derfor har afskaaret baade sig selv og deres Organisation fra se-

nere at kræve Efterbetaling støttet til et Medlemsforhold, som vedkommende har fortiet.

Foreløbig bemærkes, *at* Proprietær Petersen, før nærværende Sag er foretaget i Retten, er afgaaet ved Døden, *at* hans Broder har givet Møde og forklaret, at Enken hensidder i uskiftet Bo, og *at* Organisationerne under Sagen er enedes om, at hvis Bod skulde blive paalagt, bliver den at paalægge Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug paa den nuværende Ejer af Mullerupsgaards Vegne.

Yderligere bemærkes, at de Mænd, som i de Tidsrum, der her kommer i Betragtning, har været Forvaltere paa Mullerupsgaard, ikke har været afhørt under Sagen, idet Parterne ikke har set sig i Stand til rettidig at opgive deres Adresser eller foranledige deres Møde ved Domsforhandlingen.

Forsaavidt det gøres gældende, at Proprietær Petersen i det hele har været uvidende om, at vedkommende Arbejdere stod som Medlemmer af Landarbejderforbundet, maa dette Anbringendes Rigtighed forekomme Retten lidet sandsynligt. Det er oplyst, at Proprietær Petersen, eller hans Arbejdsledere, gentagne Gange i Løbet af de sidste Aar har brevvekslet med Landarbejderforbundet om Sager vedrørende Arbejdsforholdene paa Gaarden, og at den allerstørste Del af Landarbejderne paa vedkommende Egn er Medlemmer af Forbundet, i al Fald de, der arbejder paa saa store Gaarde som Mullerupgaard.

Efter Arbejdernes Optræden den 6. August 1920 havde Proprietær Petersen, der som det af Sagens Omstændigheder fremgaar, kendte Overenskomstens Sondring mellem Fastarbejderes og Løsarbejderes Lønningsmaade og indgik paa fra 6. August at lønne dem med den højere Løsarbejderløn, i al Fald saadan Anledning til at tro, at Arbejderne stod i Organisationen, at det maa have Formodningen imod sig, at han den 8. Oktober var uvidende om, at det var Medlemmer af Landarbejderforbundet, han havde med at gøre.

Men selv forudsat, at baade han og hans Arbejdsledere virkelig paa noget af Tidspunkterne var uvidende om Medlemsforholdet, *kan saadan Uvidenhed i nærværende Tilfælde ikke paaberaabes som Frifindelsesgrund af de Indklagede, eftersom det maa blive Arbejdsgiverens egen Risiko,* naar han trods den Anledning, som Overenskomstens Paragraf 16 og de ovenfor omtalte faktiske Omstændigheder gav ham, ganske har undladt at søge Oplysning om de Arbejderes Medlemsforhold, som han beskæftigede paa Vilkaar, der er overenskomststridige i Tilfælde af, at vedkommende virkelig viser sig at være Medlem. Proprietær Petersen har efter Rettens Mening i al Fald haft Pligt til at spørge de paagældende, hvad han, som det er uomtvistet, ikke har gjort; og paa den anden Side er det end ikke forsøgt hævdet, at nogen af Arbejderne er fremkommet med positivt vildledende Udtalelser angaaende Medlemsforholdet.

Som Følge heraf maa det statueres, at den af Proprietær Petersen efter 8. Oktober 1920 etablerede Ordning har været overenskomststridig, og idet der straks er protesteret fra Arbejdernes Side vil Forbundets Krav om Efterbetaling af de 821 Kr. 03 Øre være at give Medhold.

Hvad angaar Tiden indtil 6. August 1920 maa det effer det anførte ligeledes statueres, at Ordningen har været overenskomststridig, men Spørgsmaalet bliver her, om Arbejdernes egen Indgaaelse paa Vilkaarne kan, som af de Indklagede hævdet, fritage disse for Ansvar og navnlig afskære Forbundet fra at kræve den nu fordrede Efterbetaling af de 534 Kr. 62 Øre.

Retten maa i saa Henseende finde det klart, at Arbejdsgiveren ikke kan fritages for et eventuelt Bodsansvar derved, at Arbejderne lader sig underbetale. Den Forseelse, som Arbejderne derved gør sig skyldig i, er en Forseelse overfor deres egen Organisation og — i al Fald direkte — ikke en Forseelse overfor Arbejdsgiveren eller hans Organisation.

Arbejdernes Undladelse af Paatale overfor Arbejdsgiveren ses dernæst ejheller i Princippet at kunne afskære Forbundet fra at kræve Efterbetaling af Lønningsforskellen, ihvorvel saadan direkte Paatale i Overenskomstens Prg. 42 er paabudt med Hensyn til, hvad der kan komme ind under »Uoverensstemmelser paa Arbejdspladsen«.

Hvis Arbejderen uden Ophold klager over Underbetalingsforholdet *til sin egen Organisation,* og denne uden ugrundet Forsinkelse griber ind, er Forholdet klart. Hvis derimod længere Tid hengaar, uden at Spørgsmaalet bringes frem, kan modgaaende Hensyn gøre sig gældende, saaledes f. Eks. manglende Kontrol fra Fagorganisationens Side.

I nærværende Tilfælde har Forbundet hævdet, at Arbejderne først omkring den 6. August 1920 blev klare paa, at Forholdet var overenskomststridigt; men da Retten maa gaa ud fra, at den lokale Forbunds Afdeling, der ikke tør antages at have været uvidende om Arbejdernes Rettigheder ifølge Overenskomsten, har haft i al Fald saa megen Kendskab til Forholdet, at den har haft Anledning til at faa det undersøgt og eventuelt paatalt, og Forbundets Hovedledelse som ovennævnt først i Efteraaret 1920 har faaet Meddelelse, finder Retten det betænkeligt at tage Efterbetalingspaastanden for Tiden 7. Maj til 6. August 1920 til Følge.

Derimod vil der for det fra Indklagedes Side i det hele udviste overenskomststridige Forhold være at paalægge en Forbundet tilfaldende Bod, der findes at kunne fastsættes til 1000 Kr.

II. Hos Ejeren af Nebbegaard, Skibsreder Christie var et Medlem af Landarbejderforbundet Karl Jensen i Arbejde til overenskomstmæssig Løn, men blev opsagt til Fratrædelse 1. Marts 1921, hvorefter Arbejdsgiveren og Arbejderen fortsatte Arbejdsforholdet, saaledes at Lønnen blev en Krone mindre pr. Dag, end Overenskomsten giver Arbejderen Krav paa.

Forbundet paastaar i den Anledning de indklagede Foreninger paa Christies Vegne tilpligtet at betale det Beløb, stort 60 Kr., som udgør Underbetalingsdifferencen, samt Vedkommende idømt passende Bod.

De Indklagede paastaar Frifindelse under Henvisning til, at Christie ikke vil have været klar over, at Karl Jensen var Medlem af Forbundet, hvorhos de har fremsat tilsvarende Indsigelser som i Forholdet ovenfor ad I.

Skibsreder Christie har ikke personlig givet Møde her for Retten, og der foreligger intetsomhelst til Støtte for, at han skulde have været uvidende om, at Karl Jensen, som han hidtil havde lønnet efter Forbundsoverenskomsten, var Medlem af Forbundet. Noget Spørgsmaal i saa Henseende har Christie ikke rettet til Karl Jensen, som paa sin Side ikke paastaas at være fremkommet med vildledende Oplysninger. Der foreligger intet om en manglende Kontrol fra Forbundsafdelingens Side, idet Forholdet fra Afdelingen er indberettet til Forbundet rettidig, paa Foranledning af Karl Jensen. I Overensstemmelse med, hvad der ovenfor er udtalt af Retten under Punkt I. vil Forbundets Paastand paa nærværende Punkt i sin Helhed være at tage til Følge, saaledes at Boden, der bliver at paalægge Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug paa Skibsreder Christies Vegne og bør tilfalde Landarbejderforbundet, bestemmes til 50 Kr.

Sagens Omkostninger ad. I. og II. vil Dansk Arbejdsgiverforening have at betale med 400 Kroner.

KENDELSE.

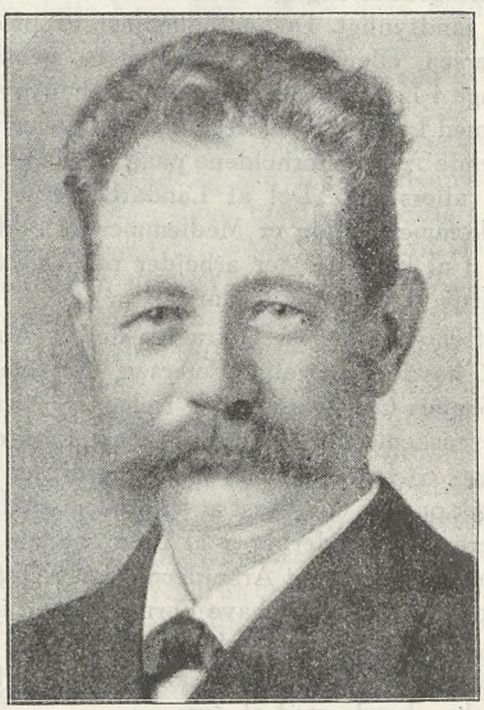
Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug gør til Landarbejderforbundet betale:

Paa den nuværende Ejer af Mullerupgaards Vegne 821 Kr. 03 Øre, samt i Bod 1000 Kr. og

Paa Skibsreder Christie, Nebbegaards Vegne: 60 Kr. samt i Bod 50 Kr.

Sagens Omkostninger betaler Dansk Arbejdsgiverforening med 400 Kr.

Post festum.

Formanden for Svenska Grov- och Fabriksarbetareförbundet, Janne Jønsson, fyldte den 27. Juni 60 Aar.

Janne Jönsson fødtes paa denne Dato i Aaret 1861 i Källna socken i Skaane og maatte allerede som Dreng ud at tjene til Livets Ophold, men som saa mange unge Landarbejdere, droges han bort fra Landarbejdet, og i Be-

gyndelsen af Firserne var han Bjergværksarbejder i Kulgruberne ved Bjuv. Denne Periode mindes Jönsson stadig og fortæller endnu livligt og interesseret og med godt Humør om sine Oplevelser, og det medførte, at Janne Jönsson med ufortrøden Energi og Kamplyst kastede sig ind i den da begyndende svenske Arbejderbevægelse.

Der trængtes ogsaa til Folk, der ikke var bange for at gaa i Breschen for Arbejdernes Krav om bedre Livsvilkaar. Slavisk undertrykte, som de var, vovede ingen rigtig at gaa i Spidsen og tale deres Sag, thi det betød omgaaende økonomisk Forfølgelse fra Arbejdsgivernes Side. Dette fik Janne Jönsson ogsaa at føle, men tvært imod at lade sig afskrække, æggede det hans Humør og Stridslyst, og han fortsatte Kampen i et endnu raskere Tempo. Efterhaanden som Arbejdsmændene indsaa Nødvendigheden af at organisere sig i Lighed med de faglærte Arbejdere, blev Janne Jönsson Samlingsmærket, den hvortil alle saa op, og han blev deres Hærfører allerede fra Begyndelsen.

Den 1. April 1897 valgtes han som fuldt lønnet Förtroendeman, som det hedder indenfor de svenske Organisationer og har siden stadig staaet paa Skudens Kommandobro og lodset den frem i Storm og Stille. Talrige Konflikter er førte i Tidens Løb — ikke alle er gennemførte med Sejr, men Jönssons Smidighed, Kampkraft og Initiativ skaffede de svenske Arbejdsmænd udmærkede Resultater i sejrrige Kampe, og frelste dem nogenlunde helskindede fra Nederlag.

Paa Fødselsdagen fik da Jönsson ogsaa utallige Beviser paa, hvor højt man skatter hans Livsarbejde for Arbejdsmændene. Talrige Gaver, et Utal af Telegrammer og Lykønskninger fra saavel Forbundets Afdelinger som enkelte Personer fyldte hans Hjem, og Dagen sluttede med en Supé, hvortil Fødselsdagsbarnet med Familie var indbudt.

Disse post festum-Linier skal ogsaa bringe Jönsson en Hilsen her nede fra os danske Arbejdsmænd, der gennem Aarene har haft Lejlighed til at lære ham at kende baade som Organisationsmand gennem Samarbejdet, der bestaar mellem os og vor svenske Broderorganisation, og ogsaa som den brillante Kammerat. Repræsentanter fra vore forskellige Kongresser kender sikkert alle Jönsson, der jo har været vor Gæst gentagne Gange, og de vil slutte sig til vort Ønske om, at Janne Jønsson endnu i mange Aar maa være den heldige Leder af Arbejdsmændene i Sverige i den fælles Marsch mod Maalet: Arbejderklassens Frigørelse.

+

Statsskovarbejderne holder Delegeretmøde.

Regeringen lader fremsende Forslag til ny Overenskomst.

Mandag den 5. September, havde Forbundsledelsen indkaldt Delegerede for Statskovarbejderne, og de var fremmødt i et Antal af 22 Repræsentanter fra de paagældende Afdelinger. Da Mødet var aabnet forelagde Formanden et Forslag, som Statskovbruget havde fremsendt til ny Overenskomst.

Og dette Forslag viste sig at være af en saadan Beskaffenhed, at Delegeretmødet uden Betænkning besluttede at modsætte sig dets Gennemførelse saa langt og saa længe, vi med Udsigt til Held kan gøre det.

Forslaget gaar nemlig ud paa intet mindre, end at den nuværende Dagløn paa Kr. 10,04 yderligere skal reduceres med Kr. 2,60, saaledes at den kommer ned paa Kr. 7,44, og at de forskellige Akkordsatser yderligere nedsættes med fra 10—20 pCt., og de forskellige Tillæg endog fra 30—52 pCt., og alt dette til Trods for den pr. 1. September stedfundne Augustreduktion paa 96 Øre paa Daglønnen og 12½ pCt. paa Akkorderne.

Det, som Statsskovvæsenets Direktorat efter Regeringens Befaling tilstræber, er altsaa at bringe vore Lønninger ned, ikke alene til hvad de stormægtige Godsejere betaler i de private Skovbrug, men endog derunder.

Mange og bitre vare Ordene, der blev talt om det fremsendte Forslag, hvori man tydelig mente at se Regeringens Haand og de Styrendes absolute Vilje til at tage Parti mod Arbejderne og tvinge selv de nuværende reducerede Lønninger endnu længere ned mod Sultegrænsen; hvad man som sagt vedtog at modsætte sig til det yderste.

Før Statskovdirektøren fremsendte sit Forslag havde han ønsket — og faaet en Samtale af rent forberedende Art med to af Forret-

ningsudvalgets Medlemmer, og der, blandt andet fremsat den Paastand, at Arbejderne i Naaletræskovene havde en Fortjeneste af ca. 18—20 Kr. daglig, og det gik naturligvis ikke paa nogen Maade an.

For at imødegaa disse Paastande, der jo i al Almindelighed er ganske ved Siden af det virkelige Forhold, er der udsendt et Spørgeskema til samtlige Afdelinger, og naar disse kommer ind, vil det vise sig, at der heller ikke er mange Fjer paa den Fugl.

Delegeretmødet sluttede iøvrigt med, at der nedsattes et Udvalg til at føre de videre Forhandlinger.

Udvalget kom til at bestaa af J. Philipsen, Sønderborg, Nauta, Odsherred, K. Petersen, Tikøb, H. Bramose, Skjørping, A. Simonsen, Værløse samt som Suppleant P. Jørgensen, Maarum. For Hovedbestyrelsen valgtes Lyngsie, Drejer og Jens Larsen.

Den 6. September afholdtes allerede det første Møde mellem Udvalget og Skovdirektoratet, hvor Suppleanten P. Jørgensen, Maarum, mødte i Stedet for Nauta, der havde anmeldt Forfald. Selvfølgelig enedes man ikke om nogen ny Overenskomst. Vor Udvalgs Ordfører, Lyngsie, gjorde med stor Kraft gældende, at det forelagte Forslag var uantagelig og dvælede særlig ved enkelte Punkter, der var kritiseret paa Delegeretmødet, ligesom han ønskede nærmere at undersøge Paastanden om de 18—20 Kr.s Fortjeneste ved Naaletræsarbejde.

Mødet sluttede med at begge Parter, i de kommende Dage skal fremskaffe nøjagtige Oplysninger om Akkordfortjenesten, og at der saa sidst i denne Maaned afholdes nyt Møde. Det er derfor af den allerstørste Betydning, at vore Repræsentanter til den Tid er forsynet med saa fyldig og saa nøjagtigt Materiale som paa nogen Maade mulig, saa det kan blive dem mulig at fremskaffe en Ordning vore Statskovarbejdere kan være tjent med.

Konflikt i den kemiske Industri i England.

Igennem det internationale Grov- og Fabrikarbejdersekretariat har vi modtaget nedenstaaende Henvendelse fra Mr. *O'Grady*, Sekretær for vor engelske Broderorganisation:

»Ved nærværende meddeler jeg, at der er udbrudt en Konflikt i den kemiske Industri omfattende ca. 30,000 Arbejdere. Antallet er saa lille som Følge af den store Arbejdsløshed i denne Industri, — i bedre Tider vilde en Konflikt have omfattet om ved 100,000 Arbejdere.

Af nedenstaaende Tal, vil det blive Eder klart, at Arbejderne maa søge til det yderste at modsætte sig den Lønreduktion, som Arbejdsgiverne nu søger at paatvinge dem.

Den 1. August (samtidig med at vi i Danmark fik en Reduktion paa 18 Øre pr. Time — Red.s Anm.) indgik Arbejderne i denne Industri paa en Lønnedsættelse af 3½ d. pr. Time og for Akkordarbejderne paa en Nedsættelse, der svarer til 5½ d. pr. Time.

Arbejdsgiverne vil allerede nu gennemføre en ny Reduktion for begge Grupper — baade Timeløns- og Akkordarbejdere; men dette har Arbejderne forkastet ved Afstemning med en Majoritet som 25 mod 1.

Grundene for vor Modstand er:

1. Priserne paa Levnedsmidler og Livsfornødenheder er ikke dalede, men tværtimod stegne i de sidste 3 Maaneder.
2. Denne Industri er den sundhedsfarligste i hele Landet.

I et Møde med Arbejdsgivernes Repræsentanter den 23. August tilbød vi at modtage en Reduktion paa 1 d. pr. Time og forhandle om yderligere Reduktion den 28. Oktober. Dette vilde Arbejdsgiverne ikke indgaa paa, og vi foreslog saa en Reduktion paa 1½ d. paa Betingelse af, at ingen yderligere Reduktion skulde finde Sted før 1922.

Dette blev ogsaa afslaaet, og til Slut foreslog vi da at indbringe Spørgsmaalet til Afgørelse af et Voldgiftsnævn, men ogsaa dette blev forkastet.

Jeg sender denne Underretning for at anmode Internationale om at yde os moralsk Støtte under Konflikten ved at hindre, at Firmaerne paa Fastlandet støtter de brittiske Firmaer.

Vedlagt sender jeg Afskrift af et Brev, som Arbejdsgiverne udspreder blandt Arbejderne for at gøre dem begribeligt, at de maa gaa med til Lønnedsættelsen, da det er umuligt at konkurere med Udlandet . . .«

— — — —

Den Afskrift vor Kammerat O'Grady her

taler om er et Brev fra nogle tyske Saltværker med billige Tilbud til eventuelle engelske Kunder.

Vi beder vore Afdelingsledelser være opmærksomme paa, om der paa nogen af vore kemiske Fabrikker skulde forkomme Foreteelser, der tydede paa, at vore hjemlige Arbejdsgivere vilde hjælpe deres engelske Kolleger — f. Eks. udføre deres Ordre, — og straks i saadant Tilfælde sende nøjagtig Indberetning til Forbundets Hovedkontor.

Iøvrigt skal vi kun bemærke, at den engelske Indberetning viser os, at Arbejderne i alle Lande kæmper den samme Kamp — og ogsaa af Forholdene bringes til at søge den samme Vej ud, — om det saa er »Nævnet« har man, som det vil ses, ogsaa haft fat paa den Institution i England.

Vore engelske Fagfæller er jo indgaaet paa betydelig større Reduktioner end vi herhjemme. — Da 1 d. f. T. er ca. 8½ Øre, er den Nedsættelse, der fandt Sted pr. 1. Aug. lig med ca. *30 Øre* pr. Time for Timelønsarbejderne og ca. *47 Øre* for Akkordarbejderne. Yderligere har Arbejderne nu tilbudt en Nedsættelse af 1½ d. pr. Time eller *ca. 12¾ Øre*, saaledes at den samlede Reduktion vilde blive ca. *43 og ca. 60 Øre* — henholdsvis for Timeløns- og Akkordarbejdere.

Dette er det Arbejdsgiverne ikke vil nøjes med; men denne Branches Kapitalister har jo ogsaa alle Dage været ualmindelig stridbare — her hjemme behøver vi jo blot at mindes Svovlsyrefabrikkerne, og de Kampe vi har maatte føre med dem.

Chr.

Statsbanerne.

I vort Cirkulære Nr. 41/1921 meddelte vi, at Augustreguleringens Fradrag af 18 Øre gjaldt alle Time-, Dag-, Uge-, Maaneds- og Akkordlønninger, og at Statsbanernes Ekstraarbejdere ogsaa omfattedes af Fradraget.

For Akkordarbejdernes Vedkommende, herunder Slumpakkorder, Aflæsning af Kul, Briketter og Koks o. s. v. gælder den Regel, at det i hver enkelt Tilfælde betingede Vederlag nedsættes med et Beløb af 18 Øre for hver Time, som medgaar til Udførelen af vedkommende Arbejde.

For Eksempel: hvis Vederlaget for et udført Akkordarbejde andrager 400 Kroner, og der har været arbejdet 100 Timer, er det samlede Fradrag 18 Kroner. Restbeløbet 382 Kroner udbetales til Fordeling til Arbejderne efter det Antal Timer hver enkelt har deltaget i Akkorden.

Vore Afdelinger klager ofte, og med Rette over, den Langsomhed, der udvises fra Statsbanernes Side, vedrørende Ekspedering af deres Sager, lad os anføre et Par Eksempler. Den 14. December 1920, klagede vi over manglende Udbetaling af et Akkordafsavnstillæg til vore Medlemmer i Aalborg, og nu først faar vi officielt Besked paa, at det ikke kan bevilges, det fremgaar af Skrivelsen, at der fra Forbundets Side ikke alene har været rykket adskillige Gange for Svar, men at Forbundets Repræsentanter ogsaa har fremdraget Sagen paa et Møde i April Maaned, og saa først nu kommer Svaret. Det havde sikkert været til en uvurderlig Fordel og Besparelse for Statsbanerne om Sparekommissionen havde behandlet hvor megen Tid, der gaar tabt for Statsbanernes Kontorpersonale, først at glemme det de skal svare paa — ja, maaske er det ikke det vanskeligste, selv et Skarn kan man jo gøre Uret — men saa at genkalde i Erindringen og efterlede de henlagde og glemte Sager, de koster sikkert et overordentlig stort Arbejde, og megen Tid, som sikkert kunde spares, og Statsbanernes kolossale Underskud delvis dækkes — hvis man, straks man modtog et Brev besvarede det istedetfor at lade det ligge ubesvaret fra December til August. Det er et utilgiveligt Smøleri, og upaatalt skal dette Smøleri ikke fortsættes.

Vi gengiver en af vore Rykkerskrivelser til Statsbanerne for at vore Medlemmer kan se, at vi ikke sparer paa Krudtet, selv overfor Generaldirektøren.

Den er saalydende:

Den 29. August 1921.

De Danske Statsbaners Generaldirektorat,
Hr. Generaldirektør Andersen Alstrup,
her.

Vi har ved forskellige Skrivelser anmodet Generaldirektoratet om at faa optaget Forhandling om en Del forskellige Spørgsmaal, vi skal bl. a. nævne Betalingen til Søndagskontrollerne, vor Aarhus Afdelings Krav om at faa

Akkord paa Kloakarbejde eller Akkordafsavnstillæg, Betaling for Genforeningsdagen i de Tilfælde, hvor vore Folk ikke i Forvejen havde faaet Besked, Betaling til Ekstraarbejderne for Afløsning ved Ledbevogtningen m. v., og da vore Skrivelser med Anmodning om Forhandling er indsendt til Generaldirektoratet for Maaneder tilbage, vil Hr. Generaldirektøren sikkert kunne forstaa, at vore Afdelingsbestyrelser har overordentlig vanskeligt ved at forklare deres Medlemmer, at en Langsomhed, som den, der her er præsteret, er nødvendig for Statsbanerne, og det er ikke med blide Ord man stadig tilskriver Forbundet om det snart bliver til noget med den eller hin Sag, og vi tror derfor, at det ikke alene vil være i vor Interesse, men ogsaa i Statsbanernes, om der kom lidt mere Fart i de Forhandlingssager, som bliver indgivet til Statsbanernes Administration. Den Langsomhed, som vi stadig og atter maa paatale, skaber kun en Bitterhed og en Kritik ude omkring, som man kunde undgaa, hvis Statsbanernes Administration var noget mere lydhør og lidt raskere i Vendingen til at optage de forskellige Spørgsmaal, der rejses, til Forhandling.

Vi kan forsikre de ærede Statsbaner om, at de Sager, som vi forebringer og ønsker Forhandling om, er sigtede, inden vi lader dem gaa videre til Statsbaneadministrationen.

Vi kunde til Nød forstaa Statsbanernes langsomme Ekspeditionsmaade, hvis de Sager, som der blev begæret Forhandling om fra Dansk Arbejdsmandsforbund, ikke var vel motiverede.

Vi formoder, at Hr. Generaldirektør Andersen Alstrup nu selv har overtaget Ledelsen, og at der herefter omgaaende vil tilgaa os Meddelelse om, naar de af os fremsendte Sager kan komme til Forhandling.

P. F. V.
Lyngsie.
/Georg Hansen.

Vedrørende *Akkordafsavnstillæget* iøvrigt kan det ikke ventes betalt, hvor det Arbejde, der udføres, bestaar i »at brække eller kaste et Spor til Siden«, det maa henregnes til det daglige Vedligeholdelsesarbejde, — hvis det derimod »i sin Helhed« er skilt ad, da er det »Ny Anlæg«.

Endvidere falder »Efterjustering af et Spor« ligeledes ind under daglig Vedligeholdelse, medens Justering af et Sporanlæg inden det er taget i Brug er »Ny Anlæg«.

G. H.

Er den glidende Lønskala knæsat af de danske Fagforeninger?

Af *H. P. Sørensen* i »Socialisten«.

Da Arbejderne i Krigsperioden begyndte at kræve Tillæg til Dyrtiden af deres Arbejdsgivere, var man ikke indenfor Fagbevægelsen særlig begejstret for denne Form for Lønaktion. De fleste af os var vel nok tilbøjelig til at betragte det som noget uheldigt at stille Krav om Tillæg midt i en Overenskomstperiode, thi i sine Konsekvenser betød det jo Sprængningen af det hidtidige Grundlag for de faglige Overenskomster. Naar Arbejderne kom og sagde til deres Arbejdsgivere, at nu kunde de ikke leve for deres normale Løn længere, fordi Priserne steg saa voldsomt, vilde det jo blot betyde, at Arbejdsgiverne, naar Priserne gik ned, kom og vilde kræve det tilbage, som man paa denne Maade havde faaet. Og man havde vel hidtil betragtet det som lidt af en fastslaaet Doktrin indenfor Arbejderklassen, at den Løn, man engang havde erobret sig, maatte man ikke give Afkald paa. Det gjaldt jo netop for Arbejderne om at erobre en saa stor Del som mulig af det Udbytte, der ellers tilfaldt Kapitalen.

Forholdenes Udvikling med de vanvittigt stigende Priser sprængte imidlertid alle fromme og teoretiske Betænkeligheder bort. Arbejderne krævede og fik Dyrtidstillæg, først lokalt paa den enkelte Arbejdsplads, siden indenfor Fagene, og endelig ved generelle Ordninger mellem Hovedorganisationerne. Men imidlertid begyndte man indenfor Arbejdsgiverkredse at blive noget betænkelig ved denne Udvikling. Vel var Tiderne gode og opadgaaende, men hvorledes skulde det gaa, naar Tiderne gik nedad? Man fik da indført den Bestemmelse i Overenskomsterne, at Dyrtidstillægene skulde stige eller falde i Henhold til det af Statistisk Departement udarbejdede Pristal. Dermed var den danske Fagbevægelse kommen ind paa *den glidende Lønskala*, og den Dag maatte før eller senere komme, da Arbejderne vilde blive stillet overfor den

Kendsgerning, at de maatte finde sig i en Lønnedsættelse.

Dagen kom, og man behøver ikke at kende Menneskene ret meget for at vide, at noget saadant ikke vilde vække Glæde. De økonomiske Forhold og Konjunkturerne over hele Verden indbød dog ikke til nogen Kamp; med en Arbejdsløshedshær paa 60,000 i Ryggen og Mangel paa Arbejde indenfor alle Fag staar Arbejderne ikke stærkt. Derfor vil man sikkert i alle Fag bøje sig for Kendsgerningerne, selv om mange Medlemmer ikke forstaar det og det bevirker adskillig Uro indenfor Organisationerne. Men selv om man bøjer sig for det uundgaaelige, kunde dog nogle Betragtninger være paa sin Plads, som maaske oven i Købet kunde uddybes af andre og derved bidrage til at oplyse og skabe Klarhed, hvor man nu mangler Forstaaelse.

Er den glidende Lønskala berettiget og tjener den til at forbedre Arbejderklassens Stilling?

Det vil vistnok først være nødvendigt at slaa fast, at det er Forholdenes Udvikling, der har ført Organisationerne ind paa denne Bane, men at denne Lønningsform dog under Krigstiden har givet Arbejderne en voksende Løn, som, hvis Pristallets Beregning iøvrigt er retfærdig, giver nogenlunde Dækning for Dyrtiden. Men hvis denne Lønningsform er knæsat for Fremtiden, betyder det, at Arbejderne ikke kan komme udover det Lønniveau, hvor de nu staar, deres Løn stiger og falder blot med Priserne.

Jeg tror, at her ligger Faren. Under en samfundsmæssig, socialistisk Produktion maa Arbejdslønnen naturligvis reguleres efter officielle Beregninger, idet den vil rette sig efter det Udbytte, Samfundet har af Produktionen. Men i det kapitalistiske Samfund skulde Arbejderne ikke gerne blive staaende paa et bestemt Lønniveau, men netop gaa frem og indskrænke Udbytningen. Nu skal jeg indrømme, at Udbytningen kan indskrænkes ad andre Veje end den faglige, og de Forhold, vi nu er inde i, vil maaske netop anspore Arbejderne til at benytte baade den politiske og kooperative Vej til at indskrænke den Udbytning, de er Genstand for, og positivt højne deres Levevilkaar.

Det vil sandsynligvis blive meget vanskeligt for Organisationerne ved fremtidige Forhandlinger at komme uden om Pristallet. Det vil blive det Argument, som Arbejdsgiverne ved enhver Lejlighed vil bruge overfor Lønkrav. Muligvis vil man dog kunne gaa den Vej at lade Pristallet virke paa en Del af Lønnen, saaledes at det bliver muligt positivt at forbedre Livsvilkaarene.

Men til syvende og sidst er det hele vel et Spørgsmaal om Magt og om Organisationernes Styrke. Under opadgaaende Konjunkturer vil Arbejderne, som de gjorde det i Aarene 1916—20, have Magt til at aftvinge Arbejdsgiverne store Indrømmelser, medens Arbejdernes Modstandskraft under daarlige Konjunkturer som nu er yderst ringe. Thi det viser sig jo, at Arbejdsgiverne slet ikke nøjes med de Nedsættelser, som Pristallet afføder. Hvor de kan se Lejlighed til det og mener at have Magt til det, synker Lønnen mere end Pristallet, hvilket vi allerede saa i Foraaret, hvor Arbejdsgiverne uden nogen officiel Prisnedgang tvang en Reduktion paa 13 Øre i Timen igennem. Loven om Tilbud og Efterspørgsel gælder ogsaa for Arbejdslønnen. Maaske bekræfter da alt dette, at den omtsridte «jærnhaarde Lønningslov» virkelig gælder endnu og at Arbejdslønnen altid vil være netop det, som Arbejderen paa et givet Tidspunkt skal have til at opretholde Livet for sig og sin Familie med?

— — —

Jeg er i foranstaaende Betragtninger gaaet ud fra, at det af Statistisk Departement udregnede Pristal var en retfærdig Bestemmelse af Stigningen eller Faldet i Priserne, og det er det vel som Helhed ogsaa. Men den store Nedgang i Pristallet i Juli Maaned denne Gang virkede meget overraskende paa de fleste Mennesker. Naar man har Lejlighed til daglig at følge «Prisfaldet», synes man ikke, at det er saa stort. Nu kommer dertil yderligere, at mange Priser umiddelbart efter Pristallets Fastsættelse er gaaet op, og at overhovedet Priserne synes at have en Tendens til at stige *efter* Statistisk Departements Udregninger. Det vilde da være interessant at faa at vide, om man ikke kunde faa et mere nøjagtigt Billede af Prisbevægelsen i Halvaaret ved at benytte en anden Fremgangsmaade end den Loven fastsætter. Nu tager Statistisk Departement f. Eks. Prisen paa Fødemidler den første Uge i hvert Kvartal, alt-

saa 2 Priser paa et Halvaar, men hvis det var muligt at tage Gennemsnittet af Priserne for hver Uge i Halvaaret, er jeg bange for at det vilde vise et noget højere Tal. Dog derpaa kan jo mulig en Statistiker svare.

Hungersnøden i Rusland.

Hjælp vore nødstedte russiske Klassefæller.

Ledelsen for den daglige Internationale i Amsterdam indkaldte den 4. August telegrafisk til en international Konference for at tage Stilling til en Hjælpeaktion til Fordel for det nødlidende russiske Folk.

Konferencen fandt Sted i Berlin den 13. og 14. August, og foruden Medlemmerne af Bureauet (Thomas var forhindret) deltog Repræsentanter for Belgien, Tyskland, Frankrig, Danmark, Sverige, Holland, Schweiz, Tchechoslovakiet, Letland og Luxemburg. Forfald var meldt af England, Italien, Spanien, Østrig, Polen og Ungarn. Italien og Østrig havde samtidig erklæret sig indforstaaet med Hjælpeaktionens Iværksættelse.

Danmarks Repræsentanter var Formanden Carl F. Madsen og Hans Jacobsen.

Efter en indgaaende Diskussion og efter at Repræsentanter for det russiske og georgiske Socialdemokrati havde givet udførlige Oplysninger, tog Konferencen enstemmig Beslutning om, at der straks skulde iværksættes en selvstændig og uafhængig Hjælpeaktion til Gunst for den sultende russiske Befolkning.

Beskaffenheden af Hjælpeaktionen saavel som Bestemmelse om, hvorledes Pengene skal anvendes, er fastsat i nedenstaaende Resolution, der ligeledes vedtoges enstemmig, og skal tjene som Rettesnor saavel for Bureauet som for Ledelsen for de tilsluttede Landsorganisationer.

Den vedtagne Resolution er saalydende:

Det internationale Fagforbunds (Sæde Amsterdam) Konference den 13. og 14. August i Berlin angaaende Hungersnøden i Rusland udtaler sin dybeste Medfølelse med det russiske og georgiske Folk, i Særdeleshed for den nødlidende Arbejderklasse i begge Landene.

Konferencen er vidende om de Udslag af Solidaritet, der allerede mange Steder har fundet Sted blandt de os tilsluttede Arbejdere.

Konferencen beslutter at samle, udvide og centralisere de i Gang værende Indsamlinger i Interesse af en hurtigere og virksommere Anvendelse, og bestemmer i dette Øjemed følgende:

1) Det paalægges det »Internationale Fagforbund«s Bureau straks at udsende et indtrængende Opraab til det internationale Proletariat.
2) De faglige Landsorganisationer har at samle og centralisere de af deres tilsluttede Forbund og øvrige Organisationer fremskaffede Bidrag.
3) De af Landsorganisationerne centraliserede Fond bliver efter Anmodninger af det internationale Sekretariat stillet til Raadighed for det internationale Bureau.
4) Det af det internationale Fagforbund centraliserede Fond skal saa vidt mulig anvendes til sanitær Hjælp og til Afsendelse af Levnedsmidler. Den første Ekspedition organiseres straks og afgaar til Rusland under »Internationalt Fagforbund«s Kontrol.

En Sum paa 1 Mill. Mark hertil stilles til Raadighed. De forskellige Landsorganisationer anmodes endvidere om at sende Forskud til dette Formaal.

Under Varetagelse af fuld Uafhængighed for Fagorganisationerne søges oprettet en Forbindelse med Røde Kors om tekniske og organisatoriske Spørgsmaal vedrørende Transporten.

Landsorganisationerne er yderligere forpligtede til at yde det størst mulige Tryk paa Regeringerne for at faa disse til at yde Hjælp snarest muligt.

Til Stadfæstelse af disse Beslutninger erklærer Konferencen, at den vedtagne Aktion gennem dens rent menneskelige Maal og i Betragtning af den verdensomspændende Solidaritet staar over alle politiske Meningsforskelligheder. Det er et proletarisk Værk, i hvilket Arbejdere af enhver Anskuelse maa deltage, trods de store Byrder der trykker Arbejderne i alle Lande.

*

Det i Punkt 1) nævnte Opraab har vi nu modtaget, og dette er saalydende:

Til Arbejdere i alle Lande.

Kammerater!

Foranlediget af den Ulykke, der har ramt det russiske Folk, henvender det Internationale Fagforbund sig til Eder med dette indtrængende Opraab. Int. Fagf., der repræsenterer Arbejderklassens internationale Magt, har Pligt til under saadanne forfærdende Tilstande at virkeliggøre Arbejdernes Internationale Solidaritet.

Paa det Raab om Hjælp, der lyder fra den russiske Arbejder og Bonde, maa Arbejderne i den øvrige Verden være de første til at svare.

Det Int. Fagf., som det naturlige Bindeled mellem Arbejderne i hele Verden, henvender sig derfor til alle Arbejdende, uden Hensyn til Parti- og Meningsforskel, i den Overbevisning at alle vil følge dette Raab om Hjælp.

Under fuld Vurdering af den os foreliggende Opgave undlader Int. Fagf. at undersøge de politiske Aarsager til de Ulykker, der har ramt Rusland. En uomgængelig Pligt byder os at stille os til Raadighed uopholdelig.

Men med Ord kan man ikke redde de af Hungersnød, Pest og Kolera truede mange Millioner af saavel Voksne som Børn. Her er Handling nødvendig.

Og til saadan Handling kalder Int. Fagf. paa Eder.

Enhvers rent menneskelige Pligt er her klart foreskrevet. Enhver maa bidrage sin Del i Kampen mod Ødelæggelsen af Mænd, Kvinder og Børn gennem den dræbende Sult.

Den enkeltes Anstrengelser i denne Kamp slaar ikke til; kun ved at slutte sig til Int. Fagf.s Anstrengelser kan man bidrage væsentligt til Nødens Afhjælpning.

Hvis Arbejderklassen i alle Lande overfor denne

store Nødstilstand ikke gør deres fulde Pligt, ja mere end deres Pligt, saa er de ikke værdige til at udføre deres store Opgave: Arbejdets Frigørelse.

Arbejderklassens Magt beror paa den praktiske Anvendelse af Grundsætningen, gensidig Hjælp. Og aldrig var vor Pligt saa hellig og tvingende som i dette Tilfælde.

Ingen, Mand eller Kvinde, og ligegyldigt paa hvilket Omraade de virker, maa unddrage sig den Byrde, som det russiske Folks Lidelser betyder for hver Enkelt.

Det gælder om at handle hurtigt, enhver tabt Dag betyder yderligere Tusinder af ofrede Menneskeliv.

Int. Fagf., der er Sindbilledet paa Broderskabet mellem Folkene og det praktiske Udslag af det proletariske Valgsprog: »Arbejdere i alle Lande forener Eder«, opfordrer Eder til at redde det russiske Proletariat, der befinder sig i Livsfare.

Arbejdere i alle Lande. I vil ikke tøve, men straks og fuldt stille Eder til Raadighed med Hjælp.

Giv straks og regelmæssigt Eders Bidrag til Organisationen, der alene er berettiget til at modtage Midler til dette Formaal og lede dem videre til Int. Fagf. Af denne Organisation er allerede nu skabt Indretninger, der muliggør en virksom og vedvarende Understøttelsesaktion, og fra denne vil ogsaa fremkomme yderligere Meddelelser om Enkelthederne.

Arbejdskammerater, yd Eders bedste Hjælp for at denne Aktion kan faa det bedste Resultat for vore lidende russiske Brødre, og anmod Eders Kammerater, uden Hensyn til hvilken Retning de tilhører, om Medarbejde, saaledes at ingen kan komme til at unddrage sig sin Menneskepligt.

J. Johaux, Frankrig, 1. Næstformand.
C. Mertens, Belgien, 2. Næstformand.
J. Oudegeest)
Edo Fimmen) Holland, Sekretærer.

*

Bureauet for det internationale socialistiske Parti har ligeledes udsendt et Opraab til alle Landes socialistiske Organisationer om at komme det ulykkelige russiske Folk til Hjælp.

I Henhold til ovenstaaende retter Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund en indtrængende Opfordring til alle Organisationer om straks at iværksætte Indsamling og til at foretage de fornødne Skridt for at tilvejebringe det bedst mulige Resultat af Indsamlingen. Paa hvilken Maade denne skal foretages overlades til de enkelte Organisationer selv at bestemme.

Men da Arrangementet ved Indsamlingen jo tager nogen Tid, og det gælder om at hjælpe hurtigt, anmoder vi Organisationerne, Forbundene og Afdelingerne om af deres Kasser at bevilge et Beløb og indsende dette snarest muligt.

Alle Bidragene samles af Forbundene og indbetales af disse til De samvirkende Fagforbunds Kasserer, E. Svendsen, Nørre Farimagsgade 49.

De samvirkende Fagforbund i Danmark
Carl F. Madsen.
Socialdemokratisk Forbund
Th. Stauning.

Arbejder-Højskolerne.

Program for Vinteren 1921 22.

Efter at Aftalerne med Lærerne er afsluttede, kan Programmet fastsættes saaledes: Der begyndes første Uge af Oktober og sluttes sidst i Marts, og der oprettes fem Højskoler: Den indre By, Østerbro, Nørrebro, Vesterbro og Sundbyerne.

I hver Højskole undervises der to Aftener om Ugen Kl. 8—10 i to Fag. Undervisningen gives i Form af Foredrag med dertil knyttede Spørgetime. Eleverne faar Adgang til ikke blot at stille Lærerne Spørgsmaal ,men ogsaa at diskutere Emnerne. Undervisningen hviler paa et fuldstændig objektivt, videnskabeligt Grundlag.

Hovedemnet for Foredragene er Verdenskrigen, der belyses geografisk, historisk og nationaløkonomisk, men desuden behandles mange andre Emner af almen Interesse, især for Arbejderne.

Program og Lærerne ved de enkelte Skoler er:

Østerbro.

Europas nyere Historie. — Folketingsmand. Dr. phil. P. Munch.

De krigsførende Landes Geografi. — Gymnasielærer Joh. Reumert.

Hverdagens Fysik, med Eksperimenter. — Adjunkt Østergaard.

Moderne Literatur. — Magister Georg Christensen.

Nørrebro.

Europas nyere Historie. — Landstingsmedlem Fru Nina Bang.

De krigsførende Landes Geografi. — Gymnasielærer Joh. Reumert.

Hverdagens Kemi (indtil Julen). Ingeniør Buch. Andersen.

Nationaløkonomi. — Direktør Jac. Lindberg.

Sundbyerne.

Lov og Ret i det daglige Liv. — Overretssagfører Arne Sundbo.

Hverdagens Fysik, med Eksperimenter. — Magister V. Pio

Hverdagens Kemi, med Eksperimenter, især Husholdningskemi. — Gymnasielærer Philipsen.

De krigsførende Landes Geografi. — Gymnasielærer Philipsen.

Den indre By.

De krigsførende Landes Geografi. — Dr. phil. M. Vahl.

Europas nyere Historie. — Magister Gunnar Nørregaard.

Moderne Litteratur. — Magister Georg Christensen.

Samfundslære. — Cand. polit. Chr. Olsen.

Vesterbro.

Kunstens Historie. — Forfatter, Dr. phil. Fr. Poulsen.

Nationaløkonomi. — Folketingsmand Sv. Trier.

Hverdagens Fysik, med Eksperimenter. — Adjunkt Østergaard.

De krigsførende Landes Geografi. — Folketingsmand Vilhelm Rasmussen.

Adgangskort til Højskolernes Undervisning i de 6 Vintermaaneder kommer til at koste 6 Kr. Man sikrer sig bedst et Kort ved at indmelde sig i Arbejderhøjskolens Elevforening, hvis Medlemmer først faar Adgangskort. De tiloversblevne vil senere kunne faas efter nærmere Bekendtgørelse i Socialdemokraten og Klokken 5.

Indmeldelser i Arbejderhøjskolens Elevforening modtager: Ole Petersen, Ny Carlsbergvej 67, St., 6—8 Aften, Carla Weideke, Eiderstedsgade 2, 1., Laurits Winther, Svinget 17, 3., 6—8 Aften, Skolebetjent Andersen, Fælledvej 12, 2., A. Petersen, Silkeborg Plads 3, Mezz., Rodemester E. Fris, St. Kongensgade 97, 1., Arbm. N. Friis-Sørensen, Turesensgade 25, 1. og Bogbinder E. Berg, Borgergade 71 B. 4.

Siden sidst.

Skærbæk. Tønder Amtsvejvæsen. 9 Mand. Efterbetaling af 13 Øre pr. Time for Aiden 15. Maj til 10. Juni.

Ballerup. Københavns Vandforsyning. Efterbetaling til 5 Mand af tilgodehavende Ferieløn. Ialt 16 Dages Løn a 16 Kr. = 256 Kr.

Brovst. Entreprenørfirmaet Bodilsen & Østergaard. Firmaet havde jvfr. Forligsmandens Mæglingsforslag af 25. April d. A. afdraget 13 Øre af Timelønnen, der var 148 Øre. Ved Forhandling 9. August forhøjedes Timelønnen med 5 Øre til 140 Øre. Gælder til 15. August 1921.

Lysbro. Skorstensbygger Laugesen: Arbejdsgiveren indgik paa at efterbetale Resten af fortjent Løn Kr. 70,24 som 1 Mand havde tilgode for et udført Arbejde.

Aalborg C. Aalborg Portland Cementfabrik. Paa et Mæglingsmøde 11. August opnaaedes Enighed om at forhøje »Akkordpriser for Nedbrydning af Tønder« saaledes:

Posten »1½ Øre« forhøjedes til »2 Øre« og Posten »2 Øre« forhøjedes til »3 Øre« og »Akkordpriser for Arbejde i Kridtbrudet«. Akkordprisen »28 Øre pr. Læs« forhøjedes til »29½ Øre pr. Læs«.

Samme Afdeling. Cementfabriken »Norden«. Paa et Mæglingsmøde 8. August opnaaedes Enighed om følgende: I Afsnittet »Udbrydning af Ovnfor og Knast«: Arbejde udenfor Vagttiden betales med samme Tillæg som paa de 3 andre Fabrikker.

Udbrydningsakkorderne gælder for 8 Meters Længde. Derudover betales pr. Meter $^1/_8$ af den for den paagældende Ovn fastsatte Akkord. Benyttes Murere til Stabling ved Ovnforing, anvendes 7 Mand til Betjening, og de lønnes med 12,25 Øre. pr. løbende Meter til Deling.

Kultilkørsel til Ovnen betales med Timeløn plus 1 Øre pr. Td. produceret Cement til Deling indenfor 25 Meters Trilleafstand. For Afstande derudover betales et Tillæg af 0,3 Øre pr. Td. til Deling for hver paabegyndt 25 Meters Trilleafstand.

Sandlosserne, Kbhvn. F/m A. Andersen & N. P. Nielsen. Ny Overenskomste oprettet. Arbejdstid 8 Timer daglig. Timeløn 195 Øre for Pladsarb. og Vedligeholdelse af Skibe, 210 Øre for Indkørsel, Losning og Kulfyldning. Overarbejde 50 a 100 pCt. Tillæg. Ballastarbejde og Plumpning betales med 18 Øre pr. Ton eller en Timeløn af 220 Øre. Losning af Singelsskibe betales efter Havnens Priskurant. August-Regulering 15. August 1921. 2 Øre pr. Time pr. 3 Points Pristallet er højere eller lavere end Febr. 1921. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid er gældende. Traadt i Kraft 17. Juni og gælder til 1. April 1922.

Brødkuskene, Kbhvn. De forenede Brødfabrikker og Københavns Bagerlaug: Overenskomsterne er bleven fornyede uforandrede indtil 1. Maj 1922. Vedrører 250 Mand.

Budene, Kbhvn. F/m Børge Lorenzen & Co. De i Overenskomsten af 13. Maj d. A. fastsatte Lønninger Kr. 72,50—77,50 og 83,00 for henholdsvis 18 til 20 — 20 til 24 og over 24 Aars Alder nedsattes til Kr. 65,00 — 70,00 og 77,00. Traadt i Kraft fra første Lønningsuges Begyndelse efter 22. August d. A. og gælder til 1. April 1922. Vedrører 3 Mand.

Assens Fyn. Assens Kommune vedrørende Gasværksarbejde. 12 Mand. Ny Overenskomst oprettet. Retorthusarb.: Ugeløn Kr. 90,00, Pladsarb. Ugeløn Kr. 75,00. (Af Lønnen er Kr. 720,00 aarlig Dyrtidstillæg), 2 Lygtetændere. For Tænding Kr. 4,00 pr. Uge, for Pudsning Kr. 70,00 pr. Maaned. I 10 Maaneder aarlig faar den ene Lygtetænder Kr. 25,00 pr. Maaned for Vedligeholdelse af Net m. m. Alle andre Arb. lønnes med Byens Timeløn. Retorthusarbejdere erholder 12 Dage og Pladsarbejdere 7 Dage Ferie aarlig efter 1 Aars opnaaet Anciennitet. Rensningsarbejde og Kullempning 15 Øre ekstra pr. Time. Kokesknusning med Haandkraft 16 Øre pr. hl. Traadt i Kraf tl. Juli og gælder 31. Januar 1922.

Ballerup. Ballerup—Maaløv Sogneraad. Overenskomst oprettet. Timeløn 165 Øre. August-Regulering 15. August 1921. 2 Øre pr. Time pr. 3 Points Pristallet er højere eller lavere end Februar 1921. Traadt i Kraft 20. Juli 1921.

Svendborg. Marstal Landsogns Sogneraad. Betalingen for Slagning af Skærver (Nødhjælpsarb. til Arbejdsløse) fastsat til 10 Kr. pr. m³.

Randers J. Randers Kommune vedrørende Løsarbejde dog med Undtagelse af Løsarbejde under Belysningsvæsenet. Overenskomst oprettet. Timeløn 175 Øre. Ugeløn 84 Kr. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 50 a 100 pCt. Tillæg. Helligdagsarbejde 100 pCt. Aillæg dog ved Belysningsvæsenet 50 a 100 pCt. Tillæg. Snekastningsarbejde 220 Øre pr. Time samt Træskostøvler udleveret. Rensning af W. C. Ledninger 245 Øre pr. Time. Tjæring og Asfaltering 20 Øre ekstra pr. Time. August-Regulering 2 Øre pr. Time pr. 3 Points Pristallet er højere eller lavere end Februar 1921. Arbejdere med uafbrudt mindst 200 Arbejdsdage aarlig erholder 12 Dages Ferie aarlig med fuld Løn. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid er gældende. Traadt i Kraft 18. Juni og gælder til 31. Januar 1922.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 12 | 28. September | 1921 | 26. Aarg.

Aabent Brev.

Til

Hr. Landbrugsminister Madsen-Mygdal.

Deres Exellence!

Deres berømmelige Lockoutvarsel mod Statens Skovarbejdere er snart et almindeligt Samtaleemne her i Landet, og jeg modtager hver Dag adskillige Spørgsmaal desangaaende.

Der er navnlig 2 Spørgsmaal, som atter og atter fremkommer, og som jeg herved beder Dem besvare.

Det første gaar ud paa, hvorledes en landbrugskyndig Minister, der selv er Lærer og statsvidenskabelig uddannet, kan tænke sig, at en Skovarbejder i det kommende Vinterhalvaar kan slaa sig igennem med en Løn, der svarer til ca. 100 Kroner Indtægt pr. Familiemedlem?

Kan Føde, Klæder, Lys, Ildebrændsel og Husly virkelig skaffes for 100 Kr. pr. Mund?

Kunde De ikke stille det Regnstykke op?

Økonomerne derude paa Landsognenes Fattiggaarde, hvor Kosten saa sandt ikke er overdaadig, formaar det jo ikke, og hvor kan saa Statens Skovarbejdere, der jo maa gøre deres Indkøb i Smaapartier og til højeste Priser, saa gøre det?

Vil Deres Exellence have, at Statens Skovarbejdere skal lade deres Familier sidde hjemme i Hytterne og sulte og fryse i den kommende Vinter, eller vil De lokke Skovarbejderne til at stjæle af Statens Brænde?

Deres Exellence maa besvare dette Spørgsmaal, for der er ingen andre, der kan det!

Det andet Spørgsmaal, som jeg bliver belemret med, er dette.

Er det, palamentarisk set, korrekt og overensstemmende med god politisk Takt og Tone, at Landbrugsministeriet, der for indeværende Finansaar af Rigsdagen har faaet bevilget de nødvendige Pengemidler til at betale den Dagløn, som staar opført i Skovarbejdernes Overenskomst af 1. Oktober f. A., alligevel paa egen Haand og ved et saa opsigtsvækkende Middel som en Lockout dikterer Lønnen nedsat med et saa forholdsvis stort Beløb som 3 Kr. 56 Øre pr. Dag?

Augustreguleringen gav Dem jo i Følge Overenskomsten Ret til pr. 1. September d. A. at fradrage Skovarbejderne 1 Kr. pr. Dag, og De tog prompte denne Krone, og hvor kan det saa være nødvendigt og forsvarligt at lave Lockout den 1. Oktober, altsaa allerede 1 Maaned efter, for at tage yderligere 2 Kr. 56 Øre pr. Dag?

Hvor kan De, Hr. Minister, overhovedet egenmægtig tage de Penge fra Skovarbejderne, som Rigsdagen beredvilligt har bevilget for indeværende Finansaar, da Finansaaret jo først udløber til 1. April n. A.?

Hvad vilde De sige, Hr. Minister, om Deres gode Ven og Chef, Hr. Finansminister Neergaard, der jo ogsaa har faaet bevilget Ministergagen til Dem og de øvrige Exellencer, pludselig en Dag sagde:

»Kære Mygdal, vi maa spare, den Gage, Rigsdagen har bevilget Dig og de øvrige Exellencer, maa sættes ned med 25 pCt. (lig Skov-

arbejderne) for Dyrtiden er jo faldet 12½ pCt.!«

Vilde De ikke blive gram i Hu og i blideste Tilfælde svare:

»Men Neergaard dog, saadan noget gør en Minister ikke, og det har aldrig nogen prøvet før Dig!«

Og hvis Hr. Neergaard saa svarede med at sige, at hvis De ikke straks gik ind paa Forslaget fra og med 1. Oktober, saa blev De hældt ud! Hvad saa?

Jeg tør bande paa, at De i hvert Fald i Deres stille Sind vilde tro noget sørgeligt om Hr. Neergaards Hoved, og det til Trods, at Hr. Neergaard dog vilde have dette til sit Forsvar, at han har Underskud paa sit Budget, medens De, Hr. Landbrugsminister, jo har det største Overskud af Statsskovvæsenet, som dette nogen Sinde har udvist.

Ja, Hr. Landbrugsministeren maa undskylde mig, men disse 2 Spørgsmaal lader sig ikke skrinlægge. Offentligheden vil atter og atter rejse dem, til de bliver besvarede, saa De kan lige saa godt springe som krybe i det.

Lad os faa Svarene!

Arbejdsmændenes Hovedkontor, den 24. September 1921.

Deres ærbødige
Lyngsie.

Blokaden hos Salomonsens Produktforretning og Garversvendenes Optræden.

Iblandt de Organisationer, der lever af at organisere de af andre forud organiserede Lønarbejdere, indtager Garversvendene en flot Nummer et. Efter at have erkendt deres egen Uformuenhed i Retning af at faa fyldt deres slunkne Medlemsprotokol render de nu rundt og organiserer de af os tidligere organiserede Arbejdsmænd og kaprer dem fra vor Organisation. Saasnart der blot er en Smule Misfornøjelse eller Misforstaaelse til Stede mellem Arbejdsmændenes Organisation og en Garveriarbejdsmand, saa er Svendenes Organisation der straks med Opfordring til vore Medlemmer om at rende, og de optager dem saa med Kyshaand, enten de staar til Restance hos os eller er slettet af en af vore Afdelinger for Gæld.

Garversvendene begyndte denne Politik for nogle Aar tilbage ved at anfalde Kvindeligt Arbejderforbund, og det lykkedes dem her i den Grad at bedaare Kvinderne, at de fik dem til at rende fra Kvindeligt Arbejderforbund og over til Garversvendenes Forbund, som i den Anledning omdøbtes til det blakkede Navn «Læder- og Skindarbejderforbundet i Danmark».

De har siden den Tid med Flid og stærke Bestræbelser Plads for Plads rykket Medlemmer fra os og har i det hele drevet en saa lyssky Agitation, at den nærmest maa lignes ved Lusens Stilling, der arbejder i Mørke mellem Bark og Træ, for at tilsnige sig en Del af vore Folk rundt omkring. Deres sidste Forsøg paa Indgriben paa vore Enemærker er sket hos Hud- og Skindgrossererne i København.

Med Hud- og Skindgrossererne har vor Afdeling for Garveri-, Hud- og Skindarbejdere alene Overenskomst. Svendene har aldrig haft en saadan, og det er lykkedes for Afdelingen at faa Lønnen betydeligt over Garversvendenes Løn. Nu har deres smarte Hovedbestyrelse faaet Færten af, at her var en Tjans, som de skulde udnytte, og de har derfor ladet deres Medlemmer trænge ind i vort Arbejdsomraade, og de arbejder efter vor Overenskomst, men har nægtet at tilflytte sig vor Afdeling, idet de hævder, at ogsaa dette Arbejde tilhører de faguddannede Garversvende. De har drevet det dertil, at selve Læder- og Skindarbejderforbundets Forretningsfører, A. Thaarup, arbejder paa en Arbejdsplads i København, som vor Afdeling har blokeret, bl. a. paa et rent Lønkrav, og Svendenes Forretningsfører har offentligt erklæret, at da det er Arbejdsmænd, er det en Sag, der ikke vedkommer dem. Vi tror imidlertid, at Forretningsfører Thaarup her er kommet for langt ud, og vi vil ikke tro, at han hverken har sin Organisations eller sin Organisations Ledelses Billigelse af det, han har foretaget sig; vi vil til det sidste vægre os ved at tro, at han, efter at

have optraadt og offentlig er stemplet som Skruebrækker, vedblivende kan være Forretningsfører, naar Svendenes Organisation og dens Medlemmer kraftigt vil rejse sig og ryse ham af sig.

Vi skal i et senere Nummer udførlig komme tilbage til hele denne Sag og i Dag indskrænke os til nedenstaaende af vor Afdeling om Sagen udsendte Redegørelse:

Der er Strejke i Grosserer Salomonsens Produktforretning, Lynbyvej 170 af følgende Aarsager:

1) Firmaet har nægtet at betale vore Medlemmer Ugeløn, skønt de efter Overenskomsten har Krav herpaa.

2) Et Medlem har Penge tilgode hos Firmaet for udført Overarbejde.

3) Krav om, at de Folk, der arbejder efter vor Overenskomst, skal tilhøre vor Organisation.

Ved Forligsmødet er det under Punkt 2 nævnte bragt ud af Verden, men tilbage er det under Punkt 1. og 3. anførte.

Strejken er varslet paa lovlig Maade, og Blokaden af Arbejdspladsen opreholdes, og enhver, der bryder denne Blokade, er Skruebrækker, og de Mennesker gaar Arbejdsgivernes Ærinde og er deres Redskaber, og det er deres Skyld, at vore Medlemmer ikke faar deres overenskomstmæssige Løn, som de har tilgode.

Læder- og Skindarbejderforbundets Forretningsfører, A. Thaarup, meddeler i et Blad, at den af vor Organisation i Hud- og Skindforretningen erklærede Blokade ikke gælder deres Medlemmer. Dette er et Falsum; vor Organisation er den eneste, der har Overenskomst med Firmaet om Betalingen for Arbejdet i Produktforretningen, og vi er derfor ogsaa den eneste Organisation, der paa fagretslig Grundlag kan erklære Blokade af Virksomheden, og Forretningen er stadig blokeret for al Tilgang af Arbejdskraft, og enhver, der arbejder i Forretningen, bryder Blokaden og er Skruebrækker.

Forretningsfører A. Thaarup, der selv har brudt vor Blokade og taget Arbejde i den blokerede Forretning, har ogsaa haft den Dristighed offentligt at paastaa, at Arbejdet i Produktforretningerne er Svendearbejde, et Arbejde, som skal læres af Garversvende. Ethvert af vore Medlemmer ved, at dette er Usandhed, dette behøver ikke at imødegaas.

Forretningsfører Thaarup har offentligt opfordret til at bryde vor Organisations Blokade, vi vil ikke offentligt i Pressen holde Skidenvask med ham for denne Optræden, han er for langt nede.

Han og de Garversvende, der har brudt Blokaden, har ogsaa gjort Skridt til Sagsanlæg, fordi vi har meddelt vore Medlemmer, hvem der er Skruebrækkere. De kan maaske ogsaa faa Dom over os, men en Skruebrækker er aldrig blevet vasket ren, fordi han faar Dom over en Arbejderorganisation, tvertimod, det slaas netop herved fast i offentlige Papirer og i offentlig Bevidsthed, at Vedkommende er Brækker, og det væmmelige Navn vil for hele Livet stadig klæbe sig paa de Personer, der saaledes har svinet sig selv til.

Vel sagtens for at styrke Svendene og vise dem Gentjeneste, fordi de har brudt vor Blokade, har Arbejdsgiverne sat vore strejkende Medlemmer i Band, og de bliver blokeret af Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening, saa de ikke kan faa Arbejde paa nogen Plads. Ogsaa det kan vi takke Garversvendene for.

Vor Blokade hos Grosserer Salomonsen, Lyngbyvej 170, fortsættes uforandret. Blokaden er brudt af følgende:

Garversvend *A. Thaarup*,
Garversvend *Th. Nielsen*,
Garversvend *O. Lie*,
Garversvend *Ryestrøm*,
Garversvend *O. Knudsen*,
Garversvend *Søderberg*,
Garversvend *A. Persson* og
Garversvend *G. Zelck*.

Grossereren betaler de Arbejdsvillige Løn efter vor Overenskomst; de faar ikke Løn efter Garversvendenes Priskurant.

Lønbevægelsen 1920.

Med Arbejdsgiverforeningen ordnedes Lønforholdet for Medlemmer af Forbundet, der var beskæftiget hos Virksomheder eller Medlemmer under nævnte Forening i Henhold til Forligsmandens Mæglingsforslag af 28. Maj 1920, dog for Akkordarbejdere i Jærn- og Metalindustrien i H. t. Forligsmandens Mæglingsforslag af 5. April s. A.

Denne Ordning gav Størstedelen af vore paagældende Medlemmer et Løntillæg af 10 Øre pr. Time, idet Maximumlønnen fastsattes til 160 Øre i København (de københavnske Jord- og Betonarbejdere fik dog intet Tillæg) og 150 Øre i Provinserne, Aarhus Havn undtagen. Teglværksarbejderne fik dog kun 3 Øre Tillæg pr. Time, medens Skovbrugsarbejderne fik 15 Øre pr. Time (det samme Tillæg som Landbrugsarb. fik). Desuden fik alle Medlemmer, der var beskæftiget hos Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen 5 Øre pr. Time, som Forskud paa August-Reguleringen (herfra var dog Skovbrugsarb. undtagne). Akkordrevision sikredes. Den 1. August forhøjedes Dyrtidstillægget (Aug. Regl.) fra 5 til 13 Øre altsaa med 8 Øre og Skovbrugsarb. fik 10 pCt. Tillæg = 10½ Øre pr. Time.

Den saaledes med Arbejdsgiverforeningen gennemførte Lønordning opnaaedes i Almindelighed ogsaa ved Fornyelse af bestaaende Overenskomster med de Arbejdsgivere, som ikke var Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen, ligesom det samme Forhold gjorde sig gældende ved Oprettelsen af ny Overenskomster, ja i mange Tilfælde gennemførtes endog større Løntillæg, idet en lavere liggende Løn bragtes op til det almindelige Lønniveau. Ogsaa overfor Arbejdsgivere med hvilke overenskomstmæssige Lønforhold ikke bestod lykkedes det at fremtvinge den almindeligt gældende Betaling.

Denne Fremgangsmaade bevirkede, at Afdelingerne ikke sendte Indberetninger til Hovedkontoret om alle de opnaaede Lønresultater. Hovedkontoret udsendte derfor i September Maaned Spørgeskema til samtlige Afdelinger for at faa Oplysning om: 1) Hvilke Overenskomster Afdelingerne havde løbende med Arbejdsgivere, 2) Lønforholdet pr. 31. December 1919, 1. Juli og 1. Oktober 1920. 3) Hvormange Mand de vedrørte. 4) Hvornaar Overenskomsterne udløb m. m. De saaledes fremskaffede Oplysninger blev sammenlignet med de i Aarets Løb journaliserede Lønsager og suppleret med disse, hvis de var mangelfulde.

Af det saaledes fremskaffede Materiale fremgaar det, at 84858 af Forbundets Medlemmer erholdt Lønforbedringer 1920. Deraf var 55661 Mand beskæftiget hos Virksomheder under Arbejdsgiverforeningen, 23837 Mand hos Virksomheder undenfor Arbejdsgiverforeningen med hvilke Overenskomster var oprettet og 5360 Mand hos Arbejdsgivere med hvilke Overenskomster ikke bestod.

Det fremgik endvidere af det fremskaffede Materiale, at 67253 Mand fik fra 3 til 80 Øre Forhøjelser pr. Time; gennemsnitlig 23,87 Øre. Af disse fik 26361 Mand tillige Akkordforbedringer varierende fra 45 til 1100 Øre pr. Dag; gennemsnitlig 290 Øre, saaledes at den gennemsnitlige Lønfremgang for de 67253 Mand var (i Timeløn 23,87 Øre og) i Timefortjeneste 28,3 Øre.

950 Mand fik fra 100 til 435 Øre Forhøjelser pr. Dag, gennemsnitlig 228 Øre. Af disse fik 555 Mand tillige Akkordforbedringer varierende fra 100 til 800 Øre pr. Dag, gennemsnitlig 376 Øre, saaledes at den gennemsnitlige Lønfremgang for de 950 Mand var (i Dagløn 228 Øre og) i Dagfortjeneste 304 Øre.

14265 Mand fik fra 200 til 3425 Øres Forhøjelser pr. Uge, gennemsnitlig 1060 Øre. Af disse fik 398 Mand tillige Akkordforbedringer varierende fra 100 til 300 Øre pr. Dag, gennemsnitlig 269 Øre, saaledes at den gennemsnitlige Lønfremgang for de 14265 Mand var (i Ugeløn 1060 Øre og) i Ugefortjeneste 1081 Øre.

821 Mand fik fra 2400 til 16059 Øre Forhøjelser pr. Maaned, gennemsnitlig 5698 Øre og

1569Mand fik Akkordlønnen forhøjet med 50 til 700 Øre pr. Dag, gennemsnitlig 182 Øre. (12,5 pCt.).

Af de 84858 Mand fik 79211 Mand August-Reguleringstillæg.

Det samlede Resultat af Lønbevægelsen ses af nedenstaaende Oversigt, der viser Lønfremgangen pr. Time, Dag, Uge og Maaned.

Gennemsnitsforhøjelsen pr. Mand:

Forhøjelse af:	Uden Akkordforbedring		Med Akkordforbedring			Akkordløn pr. Dag		Tilsammen			
	Mand	Tidløn Øre	Mand	Tidløn Øre	Akkordtb. pr. Dag Øre	Mand	Øre	Mand	Tidløn Øre	Tidfrtj. Øre	Timefortj. Øre
Timeløn	40892	23,65	26361	24,1	290			67253	23,87	28,3	28,3
Dagløn	395	206	555	243	376			950	228	304	38,0
Ugeløn	13867	1066	398	916	269			14265	1060	1081	21,72
Maanedsløn	821	5698						821	5698	5698	25,4
Akkordløn pr. Dag						1569	182	1569	182	182	21,92
Udgør pr. Time	55975	23,0	27314	24,12	35,7	1569	21,92	84858	23,45		27,2

Saafremt Pladsforholdet ikke lægger Hindringer i Vejen, vil de følgende Numre indeholde nogle Tabeller og Oversigter, der viser, hvorledes de forskellige Arter Lønforhøjelser samt disses Størrelser fordeler sig paa de forskellige Brancher indenfor vort Forbund.

P. J.

Statsskovvæsenet erklærer Lock-out overfor sine Arbejdere

Som allerede meddelt i Dagspressen, har Statsskovdirektoratet sendt os et regulært Lockoutvarsel overfor Statens Skovarbejdere fra 1. Oktober d. A., hvis vi ikke gaar ind paa deres uforskammede Krav om de knippelstore Lønreduktioner, som vi i sidste Fagblad allerede har offentliggjort.

Lockoutvarslet er et saakaldt Frigørelsesvarsel og har følgende Ordlyd:

»*Til Dansk Arbejdsmandsforbund.*

Under Henvisning til den Stilling, som det ærede Arbejdsmandsforbunds Repræsentanter ved det den 6. d. M. i Søpavillonen afholdte Forhandlingsmøde indtog til det Forslag til Overenskomst om Arbejdspriser, som ved nævnte Lejlighed blev forelagt af Repræsentanterne for Statsskovvæsenet, skal Direktoratet herved tillade sig at meddele, at Statsskovvæsenet, saafremt det ikke under fortsatte Forhandlinger inden 1 Oktober d. A. skulde lykkes at slutte ny Overenskomst om Løn- og Arbejdsforhold for Skovarbejdere i Statsskovene til Afløsning af den fra Statsskovvæsenets Side til Ophør den 1. Oktober d. A. rettidigt opsagte Overenskomst af 3. September 1920, fra og med 1. Oktober d. A. kun vil se sig i Stand til at beskæftige Skovarbejdere, det være sig løse som faste, til en Timeløn af 93 Øre (samme Timeløn, som i Følge Opmandskendelse af 18. Maj d. A. er gældende for Privatskovbruget indtil 1. Maj 1922) eller til Akkorder, som svare hertil, og hvis Størrelse for Skovningsakkordernes Vedkommende paa det nærmeste vil være udtrykt i det førnævnte af Statsskovvæsenet forelagte Forslag, i hvilket man dog vil være villig til at lade Bestemmelsen om Regulering af Arbejdspriser i Forhold til den officielle Dyrtidsstatistik i Februar 1922 udgaa paa Betingelse af, at ny Overenskomst kun sluttes for Tiden fra 1. Oktober 1921 til 1. Maj 1922.

(sign.) *Buchwald.*«

Man kunde vel egentlig have ventet, at efter der var aftalt Forhandlingsmøde om Sagen vilde hans Stormægtighed, Madsen-Mygdal, have taget sit Varsel tilbage, men det er nu ikke sket. Andet Steds i Bladet vil det ses, at vor Forbunds Formand retter visse Spørgsmaal til Exellencen, som det vist ikke vil være nemt at komme uden om. Og vi maa altsaa nu afvente Sagens videre Forløb.

Møde i den kjøbenhavnske Fællesledelse.

Onsdag den 21. September afholdtes Møde i den kjøbenhavnske Fællesledelse med følgende Dagsorden:

1) Forslag til Beslutning vedrørende Fællesfondens Midler og Aktier,
2) De samvirkende Fagforbund og

3) Arbejdernes Fællesorganisation.
Dirigent **Mads Jensen.**

ad. 1.

Forretningsføreren forelagde Sagen og meddelte, at da Reorganisationen af Forbundet fandt Sted i 1887 var der nogle Midler ca. 1400 Kr. og enkelte Effekter, der blev henført til et saakaldt Fællesfond. Oprindelig var der kun 7 Afdelinger, der stod tilsluttede det københavnske Forbund, siden, da der kom nye Afdelinger til, tilskød disse et Beløb svarende til deres Medlemsantal for at blive Medejere af Fællesfondet. Tiden gik imidlertid og Pengene henstod urørt i de sidste mange Aar.

For nu at faa Bund i Tingene stillede Hovedbestyrelsen følgende Resolution som Sophus Mortensen anbefalede til Vedtagelse:

RESOLUTION.

Mødet i Fællesledelsen den 21. September 1921 vedtager:

1) **at fra medio December 1921, overføres samtlige Fællesfondens Værdier (Penge og Værdipapirer), til Arbejdsmændenes Forbund for København og Omegn,** og

2) **at de ude i Afdelingerne værende Aktier i kooperative Foretagender indkaldes,** og

3) **at der paa Forbunds-Regnskaberne fremtidig opføres Status,** og

4) **at der paa det første ordinære Møde i Fællesledelsen hvert Aar fremlægges de sidste Aars-Regnskaber. Aktierne vedrørende, samt aflægges Beretning fra Kontrahentforsamlingen.**

Efter Bemærkninger af Robert Nielsen, Frantz Christensen, J. C. Andersen og flere særlig vedrørende Valg af Kontrahenter til de kooperative Foretagender, henviste Forretningsføreren til Forbundslovenes § 6.

Resolutionen sattes under Afstemning og vedtoges enstemmig.

ad. 2.

Forretningsføreren meddelte, at De samvirkende Fagforbund havde indkaldt til Repræsentantskabsmøde, Mandag den 26. og Tirsdag den 27. September, hvor det væsentligste Punkt paa Dagsordenen var: »De samvirkende Fagforbunds fremtidige Stilling under Lønbevægelser«, — og at den samlede Hovedbestyrelse havde behandlet Sagen og enedes om Søndag den 25. at indkalde samtlige vore Repræsentanter i D. s. F. for om mulig at enes om en ensartet Optræden. Men Forretningsføreren mente, at ogsaa den københavnske Fællesledelse burde høres, idet han dog betonede, at selvfølgelig burde de valgte Repræsentanter staa frit, men at Direktiv fra denne Forsamling vilde have sin store Betydning.

Gik derfra over til at omtale Lønkampagnen i 1921 og mente for sit Vedkommende, at D. s. F. ikke paa nogen Maade maatte faa forøget Mandat til at slutte Lønaftaler, og han vidste, at et Forslg i den Retning vilde foreligge paa Repræsentantskabsmødet. Forretningsføreren betonede stærkt, at der for Øjeblikket ikke var Tale om Forbliven eller ikke Forbliven i Centralorganisationen, naar det Spørgsmaal igen skulde behandles, var Forumet Dansk Arbejdsmands Forbunds Kongres, men ogsaa til den Tid ønskede man at høre Fællesledelsen. Nu gjaldt det kun om at finde vor Stilling til Foraarets Lønkamp, og Taleren var af den Formening, at vi for at undgaa en ny generel Ordning burde kræve Forhandling Fag for Fag, og paalægge vore Repræsentanter i D. s. F. at arbejde herfor.

Sophus Mortensen stillede med dette Formaal følgende

RESOLUTION.

Mødet i Fællesledelsen den 21. September 1921 tager til Efterretning, at den samlede Hovedbestyrelse har vedtaget, at indkalde Forbundets Repræsentanter for »De samvirkende Fagforbund« til Møde Søndag den 25. ds., og udtaler iøvrigt, som sin Formening, at man ikke bør give »De samvirkende Fagforbund« Bemyndigelse til at afslutte generelle Overenskomster vedrørende Lønforhold.

Tillige vedtages det, at Spørgsmaalet:

»Vor Stilling til De samvirkende Fagforbund, gøres til Genstand for Behandling paa et Møde i Fællesledelsen, kort forinden den kommende ordinære Kongres i »Dansk Arbejdsmands Forbund«.

Efter nogen Diskussion vedtoges Resolutionen med $^5/_6$ Majoritet.

ad. 3.

Forretningsføreren fremdrog det Forhold, at Arbejdsmændene paa Fællesorganisationernes Møder i alt for mange Tilfælde stod spredte, særlig med Hensyn til Valg og lignende, og mente, at herpaa burde og kunde der raades Bod, naar Fællesledelsen i Forvejen havde behandlet vor Stilling til de forskellige Sager, og sluttede med at stille følgende Resolution:

RESOLUTION.

Mødet i Fællesledelsen den 21. September 1921 vedtager, at Spørgsmaalet: **»Vor Stilling i Arbejdernes Fællesorganisation«,** gøres til Genstand for Behandling paa det ordinære Møde i Fællesledelsen i April, og forsaavidt at Fællesorganisationens Aarsmøde afholdes før Fællesledelsens ordinære Møde i April, skal der, Fællesorganisationen vedrørende, afholdes et Formandsmøde.

Resolutionen vedtoges enstemmig
Mødet hævet.

Ref.

Tysk Fabriksarbejderforbund.

I. Lønbevægelsen i 1920.

Vort store tyske Broderforbund, »Verbandes der Fabrikarbeiter Deutschlands«, har i sit Fagblad, »Der Proletarier«, offentliggjort en Statistik over Forbundets Virksomhed i Aaret 1920, af hvilken vi i dette og følgende Nummer af vort Blad bringer et Uddrag, som det mulig kan have Interesse for vore Læsere at gøre sig bekendt med.

Det første Afsnit omhandler Lønbevægelsen i 1920 og indledes med nogle bitre Betragtninger over den Kendsgerning, at Priserne paa Livsfornødenhederne stiger Maaned for Maaned, og at det ikke kan lykkes, trods alle Anstrengelserne i saa Henseende at skaffe Dækning for Stigningerne gennem Tillægene til Lønningerne.

Producenter og Mellemhandlere er i Stand til at lægge alle mulige og umulige Udgifter, ogsaa de stadige voksende Skatter, til Priserne paa de Varer, der bringes paa Markedet, og den eneste Prisregulering, der kan være Tale om, er Forholdet mellem Tilbud og Efterspørgsel. Da Tilbudet, i Særdeleshed paa Landbrugsprodukter, ikke svarer til Efterspørgslen, gaar Priserne til Vejrs, saa meget desto mere, som de fra Udlandet indførte Varer paa Grund af den meget lave Markkurs virker prisregulerende opefter for de indenlandske Produkter.

Men ogsaa de Handlende og Landbrugsproducenterne bestemmer glat væk efter Forgodtbefindende Priserne paa deres Varer uden Hensyn til Tilbud eller Efterspørgsel, og den, der baade først og sidst lider under disse Manipulationer, er Arbejderklassen. Langvarige Forhandlinger, Kampe forbundne med store Ofre, er førte, blot for at opnaa det nødvendigste til at opretholde Eksistensen, og disse Kampe bliver stadig bitrere, jo mere det gaar op for Arbejderne, at de Rigdomme, den besiddende Klasse ophober, i Virkeligheden er ubetalt Arbejdskraft.

Paa hvilken Maade Prisstigningen paa Levnedsmidlerne er gaaet for sig i 1920 fremgaar tydeligt af følgende Tabel. De heri nævnte Tal dækker kun Udgifterne alene til Fødemidler, som er ganske nødvendige til en Familie paa 4 Personer:

	1919 Mark	1920 Mark
Januar	63,75	130,65
Februar	64,93	147,65
Marts	67,30	167,60
April	69,65	189,78
Maj	73,70	224,63
Juni	78,65	232,15
Juli	82,21	252,38
August	84,45	261,38
September	95,67	273,95
Oktober	100,63	332,20
November	108,83	357,05
December	114,65	369,76

Ved en Gennemgang og Vurdering af disse Tal i Forbindelse med det foran nævnte, er det forklarligt, at Lønbevægelsen i 1920 i Omfang og Livlighed overtraf alle tidligere Aar. Under Indflydelse af Prisstigningerne og Skatterne kom det gentagne Gange til vilde Strejker, for det meste iscenesat af uansvarlige Personer af politiske — utopistiske Motiver. Følgerne af disse Strejker var i Reglen alvorlige Nederlag for Arbejderne, som ikke alene ikke vare tilstrækkelig skolede i de faglige Kampe, og derfor ikke kunde faa Øje paa de Misbrug, de var Genstand for, men som endog var naive nok til at lægge Ansvaret for de sørgelige Resultater fra de virkelig Skyldige over paa Forbundets Hovedledelse. Det størsteAntal af Lønaktionerne kunde uden Strejke, og derfor ogsaa uden Nederlag, være gennemført, og i Beretningen leveres der Beviser herfor, som vi dog ikke her skal komme nærmere ind paa.

Resultatet af den i 1920 gennemførte Lønbevægelse udtrykkes i følgende Tal:

4100 Lønsager gennemførtes med godt Resultat, i 29 Tilfælde opnaaedes ingen Fremgang. Antallet paa de Medlemmer, der fik Del i Resultaterne, andrager 1,643,960. Uden Arbejdsstandsning gennemførtes 3829 Lønsager omfattende 21351 Virksomheder beskæftigende 1,651,150 Mand. I 271 Tilfælde kom det til Strejke omfattende 852 Virksomheder med ialt 73794 Mand. Under Lønbevægelsen opnaaedes ialt for 1,570,064 Mand en Lønforhøjelse paa 53,652,532 Mark pr. Uge, og en Forkortelse af Arbejdstiden for 7399 Mand af 55,858 Timer pr. Uge. Forskellige andre Forbedringer i Overenskomsterne gennemførtes i 1317 Tilfælde for 963,826 Mand. Ordnede distriktsvis fordeler Resultaterne af Lønbevægelserne uden Arbejdsstandsning som følger:

Distrikt	Antallet af Lønbevægelser	Virksomheder	Beskæftigede Arbejdere	Heraf organis. i Fabriksarbejderforbundet	Resultat for ialt Arbejdere
1	376	2072	162,232	140,626	155,133
2	252	559	72.519	54,246	71,907
3	259	1409	115,304	83,829	114,394
4	248	464	47,747	43,447	46,984
5	158	304	21,556	16,195	21,546
6	205	1889	138.480	115,777	138,309
7	427	4338	263,014	219,656	228,624
8	309	1825	44,140	40,629	43,339
9	40	562	52,246	46,468	52,242
10	213	936	71,276	61,770	70,912
11	119	732	73,488	56,077	73,219
12	234	370	53,561	41,100	53,561
13	478	1633	197,800	142,872	197,355
14	25	496	116,759	78,689	116,759
15	463	3421	177,829	142,486	175,165
16	19	387	34,043	21,970	34,043
	3825	21,347	1,641.994	1,305,837	1,593,492

Procentvis er Tallet paa de af Forbundets Medlemmer, der var i Lønbevægelse, omtrent det samme som forrige Aar, i 1919 var det 80,7 pCt., i 1920 79,5 pCt.

Den næste Tabel viser de opnaaede Resultater ogsaa ordnede distrikvis:

Distrikt	Arbejdstidsforkortelse i Timer pr. Uge: Antal Arbejdere	For den enkelte i Gennemsnit	Ialt Timer	Lønforhøjelse i Mark pr. Uge: Antal Arbejdere	For den enkelte i Gennemsnit	Ialt Mark
1	720	12,—	8,640	152,825	29,22	4,464,966
2	418	11,55	4,825	71,022	40,91	2,905,782
3	4377	7,32	32,034	111,580	35,62	3,974,503
4	5	6,—	30	43,279	32,58	1,410,102
5	21	8,—	168	21,546	25,53	550,043
6	294	2,65	779	124.289	31,79	3,951,164
7	—	—	—	203,865	36,04	7,346,503
8	109	10,68	1,164	43,050	31,12	1,339,589
9	—	—	—	52,242	34,67	1,811,372
10	128	12,—	1,536	70,434	30,82	2,170,860
11	88	6,65	586	72,684	28,26	2,053,825
12	232	6,69	1,552	53,561	30,27	1,621,262
13	37	12,—	444	197,197	36,82	7,261,498
14	—	—	—	116,759	39,42	4,603,103
15	56	10,07	564	160,354	35,73	5,729,067
16	—	—	—	34,043	35,18	1,197,556
	6485	8,07	52,322	1,528,730	34,27	52,391,195

Parallel med Endetallet i den første Tabel løber Tallet i den følgende Tabel. De øvrige Tal er grupperede industrivis. Organisationsforholdene i de enkelte Grupper er ikke meget afvigende. Procentsatsen af de i Fabrikarbejderforbundet organiserede Arbejdere er forøvrigt stærkt afhængig af, i hvilken Rækkevidde den paagældende Industrigren beskæftiger faglærte Arbejdere, men alligevel maa fastslaas, at i Sammenligning med Aaret 1919 er der ingen Tilbagegang i Procenttallet af de organiserede Arbejdere. Ligesom forrige Aar er Tallet paa Lønbevægelser, Virksomheder, og de i samme beskæftigede Arbejdere størst i den kemiske Industri, og derefter følger den keramiske Industri, hvad angaar Lønbevægelser, medens Papirindustrien bliver Nummer to, hvis man tager Tallet paa Arbejderne.

Industrigren	Antal af Lønbevægelser	Virksomheder	beskæftigede Arbejdere	Heraf org. i Fabriksarb. Forb.	Resultat opnaaet for ialt Mand
Kemisk, Gummi- og Linoleums Fabr...	1134	8472	775776	594938	756403
Keramisk Industri..	1055	4209	215289	185074	212015
Papirfabrikker.....	438	3408	358798	290799	334460
Blomster- og Fjerindustri.....	67	608	14312	13311	14298
Legetøjsindustrien..	44	1330	13843	12004	13838
Næringsmiddelindustrien.....	665	2445	215403	166249	214023
Andre Virksomh...	422	875	48573	43462	48455
Ialt..	3825	21347	1641994	1305837	1593492

Den sidste Tabel viser os de opnaaede Resultater, ligeledes efter Industrigren, og Endetallene i denne Tabel stemmer overens med ovenstaaende Tabel Nummer to. Spørgsmaalet om Arbejdstidsforkortelser spiller naturligvis kun en underordnet Rolle, og dog var det nødvendigt i flere Tilfælde først at kæmpe om Indførelse af den paabudte 8-Timers-Dag. Lønforhøjelserne pr. Arbejder pr. Uge er størst

Industrigren	Arbejdstidsforkort. Tim. pr. Uge: Antal Arbejdere	For den enkelte i Gennemsnit	Ialt Timer	Lønforhøjelse i Mark pr. Uge: Antal Arbejdere	For den enkelte i Gennemsnit	Ialt Mark
Kemisk, Gummi- og Linol. Fabr..	793	2,26	1796	729538	34,66	25286480
Keramisk Indust.	5108	8,81	44995	207706	40,02	8312939
Papirindustrien .	—	—	—	305058	35,02	10683052
Blomster-og Fjerindustri.....	—	—	—	14191	24,49	347567
Legetøjsindustri.	—	—	—	13838	32,05	443490
Næringsmiddelindustrien.....	472	11,48	5419	211507	28,81	6093781
Andre Virksomheder	112	1,00	112	46892	26,10	1223886
Ialt..	6485	8,07	52322	1528730	34,27	52391195

i den keramiske Industri, men dette skal ikke fremhæves som en Anerkendelse til Virksomhederne indenfor denne Industrigren, idet man der var langt tilbage i Modsætning til de andre Grupper, og delvis er endnu.

Nødhjælpsarbejde.

Igennem Dagspressen er det vore Læsere bekendt, at der har været afholdt Møde i Indenrigsministeriets Arbejdsudvalg af 1917, og paa hvilket der af daværende Arbejdsanvisningsdirektør Jensen-Sønderup blev forelagt et Forslag om Iværksættelse af Nødhjælpsarbejde paa Grundlag af en Lønnedsættelse af 25 pCt. Vi ved, at Regeringen derefter havde ladet nedsætte en Kommission, som nærmere skal udrede den fremsatte Tanke.

Kommissionen traadte sammen til sit første Møde den 25. August. Til Behandling forelaa et Spørgeskema til samtlige Kommuner, hvori der søgtes Oplysning om, hvilke Arbejder der kunne iværksættes under Forudsætning af, at Lønnen blev nedsat med 25 pCt. Dette Spørgsmaal gav Anledning til en meget indgaaende Diskussion. Vore Repræsentanter tog under denne afgjort Afstand fra Tanken om, at der ved Nødarbejder skulde betales en lavere Løn end den tarifmæssige, derimod kunde man tænke sig, at saadant Arbejde kunde udføres billigere end ellers derved, at Staten tilskyder det Beløb, der ellers vilde være medgaaet til Understøttelse af de paagældende Arbejdere, og bebudede at ville fremsætte Forslag i den Retning.

Der opnaaedes ikke Enighed om det principielle i Sagen, men derimod om en Affattelse af Skemaet; dette er senere udsendt til Kommunerne og Svar indkaldt til den 15 September.

Den 9. September var Kommissionen atter samlet til Møde, og her fremsatte Anth. Andersen, Lyngsie og Carl F. Madsen det Forslag, som de bebudede i Udvalgets første Møde.

Forslagets Hovedbestemmelse er den, at Kommunerne skal sættes i Stand til at faa Arbejdet udført 25 pCt. billigere end ellers. Men dette skal ikke ske ved Lønreduktioner, men derved, at Staten tilskyder det Beløb, der ellers vilde være medgaaet til Understøttelse af de paagældende Arbejdere.

Naar et Nødhjælpsarbejde sættes i Værk, dannes der et Fond. Kommer f. Eks. 20,000 Mand i Gang, dannes Fondet af det Beløb, som ellers vilde være medgaaet som Tilskud til disse 20,000 Mands Understøttelse. Dette Beløb fordeles mellem de Kommuner, som har sat Arbejde i Gang.

Uden at forringe den sparsomme Arbejdsfortjeneste opnaar man ved Forslaget at faa Arbejde for Understøttelsen og at faa beskæftiget et stort Antal Arbejdere, som ellers maatte gaa ledige.

Forslaget drager meget bestemte Grænser for, hvad der kan forstaas ved Nødhjælpsarbejde. Det skal være Arbejde, som kontrolleres af et Udvalg hvori Arbejdere og Arbejdsgivere er ligeligt repræsenterede, det skal iværksættes af Staten Kommunerne eller Sammenslutninger af samfundsmæssig Betydning; det skal være saadant Arbejde, som ellers ikke for Tiden kunde ventes sat i Gang, og som har til Hensigt at afhjælpe Arbejdsløsheden, og det maa ikke være af en saadan Beskaffenhed, at det paafører private Virksomheder Konkurrence, ligesom det heller ikke maa tjene til Fordel for private Interesser.

Nødhjælpsarbejdet maa kun anvises til Arbejdsløse, og disse skal have Ret til at forlade det, saa snart de kan faa andet Arbejde. Det bestemmes, at Udbetaling af Understøttelse fra de anerkendte Arbejdsløshedskasser ikke skal være betinget af, at den paagældende ikke kan faa Nødhjælpsarbejde, og det skal f. Eks. ikke kunne kræves af den, der vil nøjes med den Hjælp, han har sikret sig af sin Arbejdsløshedskasse, at han skal tage Nødhjælpsarbejde.

Lønningerne skal være tarifmæssige, og der bør være Adgang til Akkord.

Tilskudet af Nødhjælpsfondet skal kunne andrage indtil 25 pCt. af de direkte Udgifter til Arbejdsløn.

Forslaget giver Samfundet Anvisning paa at undgaa en stor Del af de vældige uproduktive Udgifter, som den store Arbejdsløshed medfører, og vil sætte Kommunerne i Stand til at overkomme meget betydelige Arbejder, som de nu maa lade ligge. Samtidig afværger Forslaget den grove Uretfærdighed, som det vilde være at lade Arbejderne bære Byrderne gennem Beskæring af den tarifmæssige Løn, der i Forvejen er saa stærkt reduceret.

Forslaget vandt imidlertid ikke Tilslutning

hos Kommissionens øvrige Medlemmer, deres Standpunkt var, at det offentlige skulde spare Understøttelsen til de Arbejdsløse, og at Lønnen ved Nødhjælpsarbejde desuagtet skulde nedsættes med indtil 25 pCt.

Der var dog et Medlem, som udtalte nogen Betænkelighed ved at reducere Lønnen og fremsatte en Tanke om at dele Arbejdet mellem de Arbejdsløse saaledes, at de skiftevis fik 3 Dages Arbejde, og at der saa ingen Understøttelse blev udbetalt til disse. Tanken blev ikke nærmere prøvet, men udsattes til Behandling paa Mødet den 23 September. Her viste det sig imidlertid, at Regeringsrepræsentanterne og Arbejdsgiverne holdt stejlt paa Kravet om Lønreduktion i Forbindelse med Nødhjælpsarbejde; og efter en Diskussion til langt ud paa Aftenen skiltes man uden Enighed; men dog ogsaa uden helt at have opgivet Haabet, i alle Tilfælde bebudede Kommissionens Formand, Hr. Departementschef Vedel, at der vilde blive indkaldt til nyt Møde, naar de sidste Oplysninger man ventede var indkomne.

I Mellemtiden har Hr. Indenrigsminister Kragh paa et offentlig Møde gjort Sagen til Genstand for Omtale paa en Maade, som vore Repræsentanter med Rette har fundet sig brøstholdne over og vor Forbunds Formand, der er Ordfører for Arbejderrepræsentanterne i Kommissionen har desaarsaget ladet offentliggøre følgende Udtalelse, som hans Kolleger med Navns Underskrift har tiltraadt.

Hr. *Indenrigsminister Kragh!*

Da vi for en Maaned siden modtog Indenrigsministeriets Opfordring til at indtræde i den om Nødhjælpsarbejdets Igangsættelse nedsatte Kommission, som Deres Ekscellence havde fundet det nødvendigt at nedsætte, stod vi midt i en travl Virksomhed med at dæmme op for Arbejdsgivernes bolschevikiske Forsøg paa at sprænge de bestaaende faglige Overenskomster og nedsætte Arbejdernes Lønninger udover, hvad Varepriseres Fald berettigede til. Naar vi desuagtet modtog Opfordringen til at indtræde i Kommissionen, var det udelukkende, fordi vi troede, at det her var Meningen, at der skulde gøres et alvorligt Forsøg paa at komme bort fra de Forhold, at der hver evige Dag ofres ca. ½ Mill. Kr. paa den uundgaaelige Understøttelse til det stadig stigende Antal Arbejdsløse, derhen, at den gennem Igangsættelse af nyttige Arbejder blev givet de Arbejdsløses Hærmasser Beskæftigelse og Arbejdsfortjeneste i Stedet for Samfundets Understøttelse. Vi har i Kommissionen med Flid og Energi ad saglig Vej bidraget vort til at løse det for vort lille Samfund saa uhyre vigtige Spørgsmaal.

Nu erfarer vi, at medens vi igaar sled i Kommissionen fra Kl. 2 til henad 7 i Aftes, stod Hr. Ministeren paa *Sogneraadsforeningernes* Møde i Paladshotellet og forkyndte for de undrende 100 Landsdelegerede, at den Sag, vi sidder og behandler i Kommissionen, *er i Orden* fiks og færdig med Statens Millionbidrag fastsat og Kommunernes Andel dikteret til et Nødhjælpsfond.

I den Anledning tillader vi os høfligst at forespørge Deres Ekscellence, hvad Meningen er?

Nu har vi deltaget i det offentlige Liv i Danmark i 30 Aar, dels som Rigsdagsmænd, Borgerrepræsentanter og Medlemmer af Arbejdernes faglige Centralorganisation og har saaledes noget Kendskab til, hvorledes man forholder sig, naar en Kommission, et Udvalg eller en Komité er nedsat for at udrede et vigtigt Spørgsmaal. Men endnu aldrig har vi set slig en Fremgangsmaade som den, Deres Ekscellence her anvender overfor den af Dem selv nedsatte »Kommission«, der skal beskæftige sig med et af de største og vigtigste Spørgsmaal, som det danske Samfund har staaet overfor.

Finder Deres Ekscellence, at Kommissionen arbejder for langsomt eller paa anden Maade tager uhensigtsmæssig paa Sagerne, hvorfor fik Kommissionen paa sit Møde igaar da ikke Meddelelse desangaaende? Og hvorfor lod Deres Ekscellence Indenrigsministeriets øverste Embedsmand, Hr. Departementschef *Vedel*, der er Kommissionens Formand, slutte Mødet med en Paavisning af, at alt Materiale endnu ikke var fremkommet og at Mødet derfor maatte udsættes i 8 Dage?

Naar Deres Ekscellence allerede selv har afgjort Sagen, hvorfor udsættes Kommissionens Møder da, istedetfor at Kommissionen opløses og dens Mænd, som er stærkt optagne i det offentlige, faar deres Arbejdskraft frigjort til andre nyttige Formaal?

Vi kan ikke frigøre os for Følelsen af, at Deres Ekscellence tager usædvanlig letfærdigt paa de Hensyn, De skylder den af Dem selv nedsatte Kommission. Vi er ikke vant til at

lade os holde for Nar og agter ikke at gøre nogen Undtagelse overfor Deres Ekscellence og maa inden Kommissionens næste Møde forlange en Forklaring paa Deres Ekscellences mærkelige Optræden.

Ærbødigst

Lyngsie. *C. F. Madsen.*

Anthon Andersen.

Efter hvad vi erfarer afholdes næste Møde den 30. September og her maa Indenrigsministeren formodentlig oplyse, hvad Meningen er, om det er Regeringens Vilje at voldføre hele den danske Arbejderbefolkning, eller om der dog paa Bunden af d'Hrr.s Sjæl dæmrer saa megen Forstaaelse af vor Tids største Ulykke for den menige Mand, saa de tager Skeen i den anden Haand og giver deres Tilslutning til vore Repræsentanters overmaade maadeholdne og fornuftige Forslag.

Til vore Læsere.

Vi erindrer vore ærede Abonnenter om, at Postvæsenet i disse Dage hele Landet over præsenterer de af Hovedkontoret udskrevne Postopkrævninger paa 1 Kr. som Betaling for Arbejdsmændenes Fagblad i Oktober Kvartal.

Saafremt Postopkrævningerne ikke betales ved Præsentationen henligger den i et Par Dage paa det stedlige Postkontor, hvor man da kan indbetale Beløbet — efter disse Par Dages Forløb returneres Opkrævningen til os, og Fagbladet ophører da straks at komme.

Vi anmoder derfor om at betale straks ved første Præsentation, eller hvis Postbudet allerede har været der med Regningen og ikke truffet nogen hjemme, da snarest at sørge for at faa det berigtiget ved Henvendelse til Postkontoret, saafremt man da vil undgaa, at Tilsendelsen standses.

Iøvrigt anmoder vi vore Medlemmer og Afdelingsledelser stadig at agitere for, at Arbejdsmændenes eget Blad kommer ud til saa mange som muligt. Det vilde være let at skaffe mange nye Abonnenter, naar det oplyses, at Prisen kun er 1 Kr. pr. Kvartal frit leveret gennem Postvæsenet.

Nye Abonnenter vil til enhver Tid faa alle de i Kvartalet udkomne Numre tilsendt.

Abonnement kan tegnes paa alle Postkontorer i hele Landet, eller ved direkte Bestilling til Hovedkontoret, H. C. Andersensgade 14, København K.

Arbejdernes faglige Landsorganisation i Norge.

Arbejdernes faglige Landsorganisation i Norge afholdt sit aarlige Repræsentantskabsmøde i Kristiania i Dagene 29.—31. August. Mødet, der talte 100 Repræsentanter — indbefattet Sekretariatets 13 Medlemmer — var imødeset med nogen større Interesse end almindelig, idet Spørgsmaalet om Afholdelse af ekstra Kongres forelaa, ligesom man maatte vente, at den i Sommer etablerede Storstrejke vilde blive debatteret. Endvidere forelaa Spørgsmaalet om Landsorganisationens Tilslutning til den faglige Internationale i Amsterdam eller i Moskva.

Den først behandlede Sag var Beretningen om Virksomheden i 1920. Virksomheden godkendtes enstemmig. Af Beretningen fremgik det, at Medlemsantallet i Landsorganisationen var 142,926 ved Udgangen af 1920. (Ved Udgangen af 1919 var Medlemsantallet 143,926).

Under Behandlingen af den faglige Situation og Storstrejken blev der fremsat et Forslag, som udtalte Mistillid til Landsorganisationens Formand og Næstformand i Anledning af den Protokol, som blev affattet hos Rigsmæglingsmanden forud for Storstrejkens Afblæsning. Dette Forslag forkastedes, idet der kun afgaves 12 Stemmer for det.

Videre besluttedes det at paaligne Medlemmerne et ekstra Kontingent til Landsorganisationen af 50 Øre pr. Uge for heltbtalende og 25 Øre for halvtbetalende i Tiden fra 10. September til Aarets Udgang. (Det ordinære Kontingent til Landsorganisationen er henholdsvis 60 og 30 Øre pr. Maaned).

Angaaende Indkaldelse af Kongres i 1922 var der fremsat flere Forslag, idet et Mindretal i Sekretariatet foreslog, at der indkaldes ordinær Kongres i Februar eller Marts 1922, et Flertal i Sekretariatet foreslog, at Kongres indkaldes i Efteraaret 1922, og endelig foreslog et andet Mindretal, at der rettes en Henstilling til 9-Mandskomiteen (valgt paa Kongressen i 1920) om at fremlægge sin Udredning saa snart som mulig, og at det henstilles til Forbundene at holde sine Landsmøder i første Halvdel af 1922 til Behandling af Organisationsformerne. Som Tillæg til d e n n e Mindretalsindstilling blev der i Repræsentantskabets Møde fremsat Forslag om, at den ordinære Kongres ikke indkaldes før i 1923.

Ved Afstemningen blev det sidstnævnte Forslag vedtaget. Første Del af Forslaget mod 27 Stemmer, anden Del (Tillægsforslaget) med betydeligt Flertal.

Dernæst behandledes Spørgsmaalet om Landsorganisationens Stilling til den faglige Internationale. Herunder var der fremsat to Forslag til Behandling.

Det første Forslag var saalydende:

»Spørgsmaalet om Landsorganisationens Udtræden af Amsterdam-Internationalen sendes Lands-

organisationens Afdelinger til Udtalelse og forelægges næste Repræsentantskabsmøde til Behandling og Afgørelse i Henhold til Afdelingernes Udtalelser.«

Det andet Forslag var saalydende:

»Spørgsmaalet om Moskva-Amsterdam udstaar til den ordinære Kongres. I Mellemtiden opretholdes Medlemsskabet i Amsterdam-Internationalen med deraf følgende Repræsentation og Ydelser. Det paalægges Sekretariatet at skaffe til Veje en upartisk Udredning af de to Internationalers Organisationsforhold, samt hvilke Konsekvenser en Udmeldelse af Amsterdam-Internationalen vil have for Forbundenes internationale Forbindelser. Denne Udredning maa foreligge saa tidligt, at den kan behandles paa Forbundenes Landsmøder for Kongressen.«

Ved Afstemningen blev sidstnævnte Forslag vedtaget mod 22 Stemmer, som blev afgivet for Forslaget om, at Spørgsmaalet skulde sendes ud til Afdelingerne til Udtalelse og forelægges næste Repræsentantskabsmøde til Afgørelse.

Endelig vedtoges det at sende en Deputation til Regeringen og forelægge en motiveret Udtalelse angaaende Arbejdsløsheden med Krav om Iværksættelse af offentlige Arbejder og forøget Hjælp fra Staten til Arbejdsløshedskasserne.

Borups Højskole.

Der lægges ud 4. Oktober.

Borups Højskole aabnes Tirsdag 4. Oktober med et Møde i Grundtvigs Hus; Dagen efter begynder Undervisningen i Ny Rosenborg.

For at gøre det lettere for Folk at danne sig en Mening om Undervisningen afholdes der nogle Uger forud Torsdag den 15. September Kl. 8 Aften et offentligt Møde i Grundtvigs Hus, hvor Forstander Borup vil fremlægge Planen for det kommende Aar, forklare Arbejdsmaaden og svare paa, hvad man i den Anledning har Lyst at spørge om. Adgangen er gratis for alle.

Man kan vælge Dagafdelingen 2—5 eller Aftenafdelingen 6—10. Undervisningen omfatter: Dansk, Regning, Skrivning, Bogholderi, Matematik, Stenografi, fremmede Sprog, Foredragene omfatter: Samfundslære, Historie, Naturkundskab, Aandslivets Historie, Literatur, Kunst.

Organiserede Arbejdere har Moderation, 15 Kr. maanedlig for alle Fag, for et enkelt Fag med to ugentlige Timer (Sprog, Matematik, Stenografi) 4 Kr. maanedlig, med een ugentlig Time (alle de øvrige) 2½ Kr. maanedlig; de efterfølgende Fag med nedadgaaende Betaling.

Forstander Borup modtager Indmeldelse 11—1 og 6—8 i Ny Rosenborg 9, Vestre Boulevard.

Anmeldelse.

Tanker og Toner. Smaadigte og Arbejdersange af Robert Nielsen. Eget Forlag. Aalborg 1921.

Under ovenstaaende Titel er udkommet en Sangbog, der særlig henvender sig til Arbejderklassen. Samlingen omfatter Sange passende til forskellige Lejligheder, Jubilæer og andre Festligheder, Sommerviser, humoristiske Viser, men ogsaa af alvorligt Indhold.

Bogen, der er pænt indbundet, koster kun Kr. 1,85 pr. Ekspl. og faas gennem Boghandelen »Fremad«, Frederiksborggade 33, København. Foreninger erholder 25 pCt. Rabat paa mindst 10 Eksemplarer, som da kan rekvireres direkte gennem Forlaget, Algade 26, Aalborg.

Afdelinger,

der kunde ønske at faa tilsendt Prøvenumre af sidste Kvartal af Fagbladet til Uddeling blandt Medlemmerne, kan herom tilskrive os, og de vil da omgaaende blive tilstillet.

Vi erindrer om, at Betingelserne for Tegning af Abonnement er de samme som i forrige Kvartal, og vi anmoder om at agitere for, at Bladet kommer ud til saa mange som muligt.

Abonnement paa „Arbejdsmændenes Fagblad".

kan tegnes hos Afdelingskassererne, paa alle Postkontorer hele Landet over eller ved skriftlig Anmeldelse direkte til Hovedkontoret, H. C. Andersensgade 14 St., København K.

Prisen er 1 Kr. pr. Kvartal frit tilsendt.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 13 | 12. Oktober | 1921 | 26. Aarg.

Skovarbejdernes Lønkamp.

I sidste Nr. af Fagbladet meddelte vi, at Hr. Landbrugsminister Madsen-Mygdal havde ladet varsle Lockout overfor Statens Skovarbejdere og vi gengav Lyngsies kraftige Svar her paa.

Dagen efter, at Bladet kom Medlemmerne i Hænde, nemlig den 29. September, afholdtes der imidlertid et Forhandlingsmøde mellem Parterne, hvor saavel Statsskovbruget som Forbundet og de paagældende Arbejdere var repræsenteret. Fra Statsskovbrugets Side fastholdtes Kravene om de knippelstore Reduktioner. Og med Hensyn til Timelønnen blev det omtrent straks klart, at det vilde være umulig at opnaa nogen Enighed.

For Akkordernes Vedkommende derimod enedes man saa nogenlunde om visse Forandringer, der naturligvis paa de fleste Punkter betød Forringelser; men paa andre, og ikke uvæsentlige Punkter lykkedes det dog at beholde de nuværende Tillæg.

Man var desuagtet, i Realiteten lige langt fra en Overenskomst, da Timelønsspørgsmaalet stadig stod uløst. Vore Folk gjorde nu det eneste, der var at foretage i en saadan Situation; under Hensyn til at Tiderne er sløje, og Staten har besørget Hugst for omtrent hele det kommende Aar, tiltraadte man det udarbejdede Forslag til Akkordpriskurant, som vi gengiver i det efterfølgende, og forlangte i Timeløn 107½ Øre, nemlig det Beløb, som var gældende i 1919. Men gjorde udtrykkelig opmærksom paa, at dette var at betragte som et Ultimatum.

D'Hrr. fra Statsskovbruget mente ikke at kunde tage Stilling hertil, men lovede at »forelægge« det for Landbrugsministeren, hvorfra vi altsaa kunde forvente Svaret.

Landbrugsministeren lod heller ikke vente paa sig; faa Dage efter meddelte han i en Skrivelse, at Priskuranten kunde tiltrædes, Timelønnen blev ved de 93 Øre. Punktum. —

— Saaledes var Stillingen, da Skovarbejderne Torsdag den 6. Oktober igen afholdt Delegeretmøde. Dette Møde blev naturligvis af kort Varighed, her var ikke meget at diskutere om, man afviste simpelthen Hr. Madsen-Mygdals 93 Øre og vedtog iøvrigt følgende Resolution:

> »Skovarbejdernes Delegerede samlede til Møde for at tage Stilling til det af Skovdirektoratet fremsendte Overenskomstforslag, udtaler sin Harme over det skændige Forsøg, der her bliver gjort paa at trykke Arbejderne ned i den rene Nød og Sult. Vi henstiller til det ærede Forbund, ved alle til Raadighed staaende Midler, at søge en menneskelig Overenskomst gennemført.
>
> Vi udtaler vor Beredvillighed til at tage virksom Del i en eventuel Kamp og henstiller til Forbundet, om fornødent og om muligt at udvide en saadan til at omfatte andre af Statens Arbejdspladser, hvor det virksomt kan lade sig gøre.«

Efter at dette Svar er meddelt Ekscellensen maa vi vel afvente, at han lader sin Lockout træde i Kraft, men vi gad dog se, og høre, hvad Rigsdagen vil sige til, at Madsen-Mygdal smider Statens Arbejdere ud i Konflikt, trods det, at Pengene i indeværende Finansaar er bevilgede, og trods det, at Kravene Arbejderne stiller er yderst beskedne, og Reduktionerne der allerede er tiltraadt, saa store. De 93 Øre i Timen skal det nu ikke lykkes selv den »stærkeste« Regering at indføre som en passende Betaling til Statens Arbejdere og her ved vi i hvert Tilfælde, at vi har hele Offentligheden paa vor Side.

OVERENSKOMST

om Løn- og Arbejdsforhold for Skovarbejdere.

Almindelige Bestemmelser.

§ 1.

Arbejdstiden er 8 Timer daglig hele Aaret.

§ 2.

Der sikres Arbejderne, at de i Vinterhalvaaret har et lunt Spiserum i Nærheden af Arbejdspladsen.

§ 3.

De i denne Overenskomst fastsatte Tidlønninger gælder kun for Mænd over 18 Aar.

§ 4.

Mindre arbejdsdygtige, ældre eller svagelige Arbejdere samt Arbejdere, hvis Arbejdsydelse paa Grund af Tilskadekomst er forringet, kan arbejde for en lavere Dagløn efter Overenskomst mellem Arbejdsgiveren og vedkommende Arbejder. Organisationen forbeholder sig dog Paataleret overfor Misbrug af denne Bestemmelse.

Saadanne Arbejdere kan dog ikke sættes i Akkordhold sammen med fuldt arbejdsdygtige Folk, for saa vidt der ikke er opnaet Enighed mellem Parterne derom.

§ 5.

Arbejderne skal saa vidt muligt være Medlemmer af en statsanerkendt Sygekasse.

§ 6.

Afregning finder Sted hver 14. Dag, dog at der, om den enkelte Arbejder ønsker det, udbetales ham et Forskudsbeløb midt i Afregningstidsrummet, svarende til det udførte Arbejde.

Arbejdslønnen udbetales som Regel paa Arbejdspladsen og i Arbejdstiden og saa vidt muligt senest om Fredagen.

§ 7.

Som det ved Overenskomsten er tilstræbt at gøre alt Arbejde lige lønnende, er det forudsat, at der ved Arbejdets Fordeling tilstræbes, at der gives Arbejderne lige Adgang til ensartet Fortjeneste.

§ 8.

Skovløbere, Hegnsmænd og faste, i Skovens Huse boende Arbejdere skal, indtil anden Ordning træffes ad administrativ Vej, gøre Arbejde for deres faste Pengeløn i Forhold til den gældende Dagløn. Udleveringsarbejde betales særskilt ved et aarligt, for den enkelte Tjeneste fastsat Beløb.

§ 9.

Der er Enighed om, at der til Arbejderne udleveres Arbejdslister, som Arbejderne skal udfylde behørigt og afleverede til Skovfogden ved Regnskabsoptagelsen.

Dagløn.

En fuldt arbejdsdygtig Mand pr. Time .....

Kræves Overarbejde betales dette indtil Kl. 8 Aften med et Tillæg af 50 pCt., og Arbejde derudover samt Søn- og Helligdagsarbejde betales med et Tillæg af 100 pCt, dog at stadigt tilbagevendende Søn- og Helligdagsarbejde, saasom Polititjeneste og lign., kan betales særskilt efter Aftale.

Tophugning af store Træer betales med Dagløn eller efter Aftale.

Udskibning: Arbejde i Land og paa Bro: Dagløn.

Arbejde i Baad, ved Sejlads og hvor der vades: Dagløn plus 25 pCt.

I Tiden fra 1. Oktober — 30. April betales for Vadning: Dagløn plus 50 pCt.

Jagtpatrouillering: Aftale eller Dagløn.

Klappertjeneste: Dagløn, dog mindst for ½ Dag.

Marschpenge: For Afstande paa 3—5 km 0,30 Kr. pr. Dag. For Afstande paa 5—7 km 0.90 Kr. pr. Dag. For Afstande over 7 km 1.30 Kr. pr. Dag.

Skovløbere, Hegnsmænd og faste, i Skovens Huse boende Arbejdere faar kun Marschpenge, naar de skal arbejde udenfor den Skovpart, paa hvilken deres Tjenestested ligger.

Skovningsakkorder.

Distrikternes Løvtræbevoksninger henføres til 3 Klasser.

Til Klasse I henføres: Falsters Distrikt undtagen Bøg i Hanenov Skov, Stenderup Distrikt, Løvtræsskovene under Odsherred Distrikt, Aabenraa Distrikt og Sønderborg Distrikt, undtagen Kjeldstrup Skov og Plantage.

Til Klasse III henføres: Buderupholm og Viborg Distrikter, Dele af Silkeborg Distrikt, Palsgaard, Randbøl og Lindet Distrikter.

Til Klasse II henføres: De øvrige Distrikter og Distriktsdele.

Bøg.	I Kr.	II Kr.	III Kr.
Kævler pr. m³	2.20	2.40	2.80
Snitgavn, kløvet, mindst 60 cm langt, pr. rm	3.30	3.70	4.10
Snitgavn, rundt og delvis kløvet mindst 60 cm langt pr. rm	3.20	3.50	3.70
Klov, mindst 60 cm langt pr. rm	3.00	3.20	3.40
Vragbrænde, mindst 60 cm langt pr. rm	2.70	3.00	3.20
Fagot, rundt mindst 60 cm langt pr. rm	2.70	3.00	3.20
Fagot, rundt mindst 100 cm langt pr. rm	2.50	2.70	3.00
Knippel, mindst 60 cm langt pr rm ..	2.60	2.80	3.00
Knippel mindst 100 cm langt pr. rm ..	2.40	2.60	2.80
Stænger pr Bk.	2.80	3.00	3.30
Bøg.	I Kr.	II Kr.	III Kr.
Kvas pr. Bk.	2.40	2.60	2.80
1. Udhugning .. Dagløn eller Aftale			
Kløvning af Fagot efter Stabling før Løvspring pr. rm	0.50	0.60	0.70
Kløvning af Fagot efter Stabling efter Løvspring pr. rm	0.60	0.70	0.80
Eg			
Kævler pr. m³	2.20	2.40	2.80
Snitgavn, kløvet mindst 60 cm langt pr. rm	3.30	3.70	4.10
Snitgavn, rundt og delvis kløvet mindst 60 cm langt pr. rm	3.20	3.50	3.70
Brænde, mindst 60 cm langt, kløvet pr. rm	2.90	3.20	3.40
Knippel, mindst 60 cm langt, pr. rm	2.40	2.50	2.60
Knippel, mindst 100 cm langt, pr. rm	2.30	2.40	2.50
Klodstræ, aflagt stykkevis pr. Bk. ..	3.30	3.60	4.20
Klodstræ, bunkelagt, pr. Bk.	4.40	4.70	5.00
Hegnspæle, som opsættes, pr. rm ..	3.10	3.40	3.70
Rafter pr. Bk.	3.20	3.40	3.60

Kvas pr. Bk.	2.20	2.40	2.60
Bark	Efter Aftale		
1. Udhugning	Dagløn eller Aftale		

Forskelligt Løvtræ.

Kævler pr. m³	2.20	2.40	2.80
Snitgavn, rundt, mindst 60 cm langt pr. rm	3.20	3.50	3.70
Brænde, kløvet, mindst 60 cm langt, pr. rm	2.90	3.20	3.40
Knippel, mindst 60 cm langt, pr. rm	2.40	2.50	2.60
Knippel, mindst 100 cm langt, pr. rm	2.30	2.40	2.50

Forskelligt Løvtræ.	I Kr.	II Kr.	III Kr.
Klodstræ, aflagt stykkevis pr. Bk.	3.30	3.60	4.20
Klodstræ, bunkelagt, pr. Bk.	4.40	4.70	5.00
Rafter pr. Bk.	3.20	3.40	3.60
Kvas pr. Bk.	2.20	2.40	2.60

I mellemaldrende Løvtrævbevoksninger gives et Tillæg paa Kævler af 30 Øre pr. m³.

Distrikternes Naaletræbevoksninger henføres til 3 Klasse.

Til Klasse III henføres: De egentlige Hedeplantager, hvorunder Hoverdal, Straasø, Kosterhedens og Feldborg Distrikter, Kompedal Plantage under Viborg Distrikt, Nørlund, Gludsted, Hampen, Langebjerg og Hastrup Plantager under Palsgaard Distrikt, Stensbæk Plantage under Lindet Distrikt, Rugbjerg Plantage under Aabenraa Distrikt.

Til Klasse II henføres: Rø og Blykobbe Plantage under Bornholms Distrikt, Del af Hornbæk Plantage under Kronborg Distrikt, Tisvilde Hegn og Asserbo Plantage under Tidsvilde-Frederiksværk Distrikt, Odsherred Distrikts Naaleskove, Ulvedal Plantage og Dele af Stendal Plantage under Viborg Distrikt, en Del af Palsgaard Plantage under Palsgaard Distrikt, Randbøl Distrikt, Bevtoft og Studsbøl Plantager under Haderslev Distrikt, Aartoft, Lejrskov, Sommerlund og Frøslev Plantager under Aabenraa Distrikt, Draved Skov Hønning Plantage, Laurup Skrup og Lindet Skov under Lindet Distrikt.

Til Klasse I henføres: De øvrige Distrikter og Distriktdele.

Naaletræ	I Kr.	II Kr.	III Kr.
Bjælker og Spær pr. m³	1.50	1.70	2.40
Afkortede Stammer pr. m³	2.20	2.70	3.20
Baand, ikke sammenlagt pr. m³	1.80	2.10	2.60
Baand sammenlagt pr. m³	3.00	3.60	4.40
Lægter pr. Bk.	2.60	3.00	3.60
Lægter sammenlagt fra 10—12 cm pr. Stk.	0.19	0.17	0.14
Lægter sammenlagt fra 7—10 cm pr. Stk.	0.10	0.09	0.08
Stager pr. Bk	2.60	3.00	3.60
Stager sammenlagt fra 5—7 cm pr. Stk.	0.07	0.07	0.06
Stager sammenlagt under 5 cm pr. Stk.	0.04	0.04	0.03
Klodstræ, aflagt stykkevis pr. Bk.	3.00	3.30	
Klodstræ, Bunkelagt pr. Bk.	4.40	5.20	
Rafter, Ros pr. Bk.	2.80	3.20	4.00
Topender pr Bk.	2.80	3.20	4.00
Topender, Stykkevis pr. m³	1.80	2.10	
Snitgavn, rundt uafbarket pr. rm	2.70	3.00	3.50
Snitgavn, flaaet pr. rm	4.00	4.30	4.80
Snitgavn, afbarket med Kniv pr. rm	4.60	4.90	5.40
Brænde, rundt, mindst 100 cm langt pr. rm	2.50	2.80	3.10
Brænde, rundt, mindst 60 cm langt pr. rm	2.80	3.00	
Udhug og Kvas pr. Bk.	1.50	1.50	1.50

Forlanges Naaletræbrænde kløvet, betales et Tillæg efter Aftale.

Bjergfyr-Effekter udenfor de egentlige Hedeplantager betales efter ovenstaaende Priser for Klasse II eller III efter Aftale.

Aflægning af Effekterne finder Sted i Overensstemmelse med Statsskovvæsenets Sorteringsreglement. Alt stablet Træ sættes med 2 Pæle (med Stivere og Glam) for hver Ende af den enkelte eller af 2 sammenstillede Rummeter, i sidste Tilfælde adskilte af en Mærkepæl; naar praktiske Hensyn taler derfor, kan dog mere end 2 Rummeter sættes sammen i een Stabelrække, idet der i saa Fald inde i Rækken sættes 2 faste Pæle for hveranden Rummeter. Alt bunkelagt Træ aflægges mellem 4 Pæle; sammenlægges 2 Bunker, adskilles disse med en Mærkepæl. Saavel ved stablede som bunkelagte Effekter skal mindst en af Pælene være forsynet med en Nummerblis.

Tillæg for Udbæring og Sammenbæring.

I Renafdrift og Lyshugst betales:	pr. rm	pr. Bk.
Udbæring til Vej indtil 30 m fra Stød til Vejkant	30 Øre	50 Øre
Udbæring til Vej fra 30—50 m fra Stød til Vejkant	50 Øre	80 Øre
Udbæring til Vej over 50 m fra Stød til Vejkant	Efter Aftale.	

I generende Opvækst betales et Tillæg efter Aftale.

I Udhugning betales:		
Udbæring til Vej indtil 30 m fra Stød til Vejkant	40 Øre	100 Øre
Udbæring til Vej fra 30—50 m fra Stød til Vejkant	80 Øre	140 Øre
Udbæring til Vej over 50 m fra Stød til Vejkant	Efter Aftale.	

For Udhugning i mellemaldrende og ældre Bevoksninger, naar Træet sættes paa Skovningspladsen, betales et Tillæg for Sammenbæring efter Aftale, mindst 10 Øre pr. rm og 20 Øre pr. Bk.

For Sommerskovning i Løvtrævbevoksninger betales i Tiden fra 1. April til 30. September et Tillæg af 40 Øre pr. rm.

Forlanges der i Bøg, Eg, Forskelligt Løvtræ og Naaletræ mere end 2 samtidige Sorteringer af Snitgavn, betales et Tillæg pr. rm paa hele Snitgavnspartiet efter Aftale. Forlanges i Naaletræ mere end een Sortering af Brænde, betales et Tillæg pr. rm paa hele Partiet efter Aftale.

Besværlig Skovning.

Paa virkelig bakket Terræn, **i** forsumpet Terræn, **i** Bevoksninger med en i Forhold til Alderen ringe Højde, **i** Bevoksninger med grenede, knudrede, rodtykke Træer, **i** Bevoksninger med generende Undervækst, **i**

Naaletræsbevoksninger væltede af Storm, for spredt Hugst af særlige Sortimenter, i Bevoksninger fremkomne ved Tueplantning, **paa** bearbejdet Terræn, naar Arbejdet derved besværliggøres, **paa** Arealer med mange Grøfter og **ved** Udbæring ud over en normal Flytteafstand, gives Tillæg paa Udbærings-Akkorderne efter Aftale.

Kultur- og Skovforbedringsarbejde.

Alt Kultur og Skovforbedringsarbejde betales efter Aftale eller med Dagløn. Det bemærkes dog, at Skærveslagning betales efter Aftale.

Garversvendene

og

Strejken i Grosserer Salomonsens Produktforretning, Lyngbyvej 170.

Som meddelt i forrige Fagblad, er der Strejke i Grosserer Salomonsens Produktforretning, Lyngbyvej 170.

Strejken er i enhver Henseende lovlig godkendt og varslet paa behørig Maade under Iagttagelse af alle foreskrevne Former saaledes, at enhver der gaar i Arbejde, saa længe Strejken varer, er Skruebrækker.

Aarsagen til Strejken er bl. a., at Firmaet har nægtet at betale vore Medlemmer Ugeløn, skønt de efter den Overenskomst, vi har med Firmaet, har Krav derpaa, og vore Medlemmer, der er i Strejke, har Penge tilgode hos Firmaet, som dette vægrer sig ved at betale, og Firmaet opretholder med Skruebrækkernes Hjælp deres Forretning uden at betale vore Medlemmer deres Tilgodehavende.

Vi meddelte i forrige Fagblad, at Læder & Skindarbejdernes Forretningsfører T. Thaarup ikke respekterede Strejken, men at han ikke alene selv arbejdede der, men ogsaa havde sendt andre Garversvende i Arbejde, og vi skal nu yderligere tilføje, at vi har faaet konstateret, at nævnte Forretningsfører A. Thaarup Dagen før Strejken udbrød, har haft en Samtale med Firmaets Indehaver, ved hvilken han har givet denne Tilsagn om, at deres Medlemmer nok skulde træde i Arbejde, naar vore Medlemmer nedlagde Arbejdet.

Iøvrigt har Læder & Skindarbejderne ved deres Formand udsendt en Redegørelse »Til Danmarks organiserede Arbejdere« angaaende Konflikten paa Lyngbyvejen. Det fortælles i denne Redegørelse, at deres Medlemmer ikke arbejder som Skruebrækkere paa Lyngbyvejen. Man søger altsaa at lyve sig ira denne Historie, Thaarup har indrodet sine Medlemmer i, og man siger ogsaa, at Konflikten drejer sig om, at vi kræver Arbejdet forbeholdt vore Medlemmer, og at det ikke er tilladt Garversvendene at gaa i Arbejde. Det er et Falsum. Det vi kræver er, at naar vi alene har Overenskomst med Firmaet, skal de Arbejdere, der kommer i Arbejde, selv om det er Garversvende, overgaa til vor Organisation.

Her er ikke Tale om, at vi vil have noget Monopol paa Arbejdet, men vi vil have de almindelige Overflytningsregler, som er gældende mellem alle Fag under De samvirkende Fagforbund, respekteret.

A. Thaarup gør saa Forsøg paa at sammenligne denne Forretning med et almindeligt Garveri paa Landet, hvor der opkøbes Huder & Skind af Egnens Landmænd.

Dette er et nyt Falsum. Det virkelige Forhold er, at Firmaet Levin & Salomonsens Indehaver, Fr. Salomonsen, har flere forskellige Foretagender. Han ejer foruden den nævnte Grossererforretning i Huder & Skind tillige en Tekstilfabrik, og han ejer ogsaa en Læderfabrik, og dette forsøger A. Thaarup at rode sammen til et Firma, idet han dog klogelig holder Tekstilfabriken udenfor, men hvis Thaarup vil se efter i Danmarks Handelskalender eller i Vejviserens Fagregister, saa vil han finde, at der her er Tale om 2 forskellige Firmaer. Der staar anført blandt Grosserere i Huder & Skind, Levin & Salomonsen, Lyngbyvej 170, og der staar under Garverier anført Nordisk Læderfabrik, der ganske vist ogsaa er installeret i Bygningskomplekset paa Lyngbyvej 170. Der staar naturligvis ogsaa under Tekstilfabriker anført en Tekstilfabrik, men heraf fremgaar det jo tydeligt, at det er forskellige Virksomheder.

Falsumet vilde ikke være større, hvis A. Thaarup vilde hævde, at deres Overenskomst med Ballins Læderfabrik ogsaa var gældende paa Ballins Skotøjsfabrik.

Altsaa er det det rene Nonsens, og Thaarup kan gøre Hundrede Forsøg paa at forplumre Vandet og rive Mudder og Dynd og andet Snavs og Uhumskheder i sin Organisation, saa kan han dog aldrig komme uden om, at de, der arbejder i Grosserer Salomonsens Produktforretning, som vi paa lovlig Maade har blokeret, er Skruebrækkere, og det er de, en-

ten de hedder Thaarup eller har Navnet paa en anden Garversvend.

Det er Individer, der gør Judasgerning for andre Organisationer, og som arbejder nedbrydende og som i enhver Henseende kan sammenlignes med det den salig Afdøde »Arbejdernes Værn« i sin Tid udførte.

Et mere skidt Bevis, end det Læder & Skindarbejdernes Bestyrelse har fremsendt, eksisterer heller ikke, idet nemlig at vel har Svendene en Overenskomst med Nordisk Læderfabrik, og der er Priserne fastsat i Henhold til Forhandlingerne med Læderfabrikantforeningen, men med Firmaet Levin & Salomonsen har Svendene ingen Overenskomst, men det har Arbejdsmændene, og netop derfor, fordi Svendene ikke er med, er det lykkedes vor Afdeling at faa Priserne hævet, saa de er 15 Kr. 36 Øre højere om Ugen, end den Løn Svendene har Adkomst til efter deres Overenskomst.

Svendene med A. Thaarup i Spidsen kan vende op og ned paa disse Forhold, som de vil, men de kommer aldrig uden om, og det kan ingen Dom frelse dem fra, at de i denne Sag slet og ret er faldet Arbejdsmændenes Organisation i Ryggen paa den allergrimmeste Maade med Skruebrækkeri, og at Hædersnavnet »Skruebrækker« altid vil klæbe sig ved de Folks Navn, der har besmittet sig ved at udføre det nedlagte Arbejde.

Det kooperative Budkontor.

De ganske abnorme Forhold, der for Tiden gør sig gældende, og som har skabt Arbejdsløshed inden for saa at sige alle Brancher og Fag, har ogsaa sat sit Spor i de organiserede Forretningsbudes Rækker, idet den ringe Købeevne iblandt Befolkningen, har foraarsaget en Masseafskedigelse af vore Medlemmer. —

For [illegible]raade Bod paa deres ufrivillige og demoraliserende Lediggang, har Budenes Organisation for kort Tid siden oprettet et Budkontor, for paa den Maade at søge at forskaffe vore Medlemmer lidt Fortjeneste, der altid er større end den Understøttelse de har Krav paa, og som de paa den Maade nu giver Afkald paa, til Fordel for den i Forvejen stærkt belastede Arbejdsløshedskasse. —

Det glæder os at kunne meddele, at vort Forsøg har vundet Tilslutning hos mangfoldige Arbejdsgivere, idet de har indset, at det betaler sig at benytte den organiserede Arbejdskraft, fremfor de uorganiserede Individer, der er beskæftiget omkring paa Byens Budcentraler, der som Følge af den ringe Betaling, der bliver dem budt, ikke har — eller kan have den fornødne Interesse for det dem paalagde Arbejde. —

Men da vort Foretagende endnu er ukendt af mange Arbejdsgivere, og vi arbejder med det Maal for Øje, at forskaffe Arbejde til alle vore Arbejdsløse, vilde det for os være en uvurderlig stor Støtte, om alle københavnske Afdelinger vilde være os behjælpelig med, at faa det publiceret paa alle Arbejdspladser Byen over, hvor der ved Lejlighed maatte være Brug for et Bud, at ved Opringning til Central 14721, kommer omgaaende voksne — velklædte Folk, der paatager sig alt Budarbejde, for saavel enkelte Timer som hele Dage for en Pris af Kr. 1,30 i Timen, for Trækvognskørsel beregnes 40 Øre mere pr Time, alle vore Folk er forsynede med Cykler og Rygbærer. —

Ovennævnte Timebetaling er udregnet efter vore løbende Overenskomster, og den er under den Betaling som Byens ca. 70 Centraler forlanger, vi søger paa den Maade, at komme nævnte Anstalter til Livs, det vore Medlemmer fortjener, tilfalder dem selv, fraregnet en lille Procent til Administration, derved bliver de iStand til at opfylde deres Forpligtigelser mod Organisationen. —

Vi anbefaler os samtidig til de ærede Afdelinger, der kan ved Lejligheder blive Brug for et Bud, og vi anmoder Afdelingen om at benytte de arbejdsløse Bude. Vi er iøvrigt til Tjeneste med alle Oplysninger pr. Tlf. 14,721.

For Budenes Organisation.
Gerner Madsen.

Afdelinger,

der kunde ønske at faa tilsendt Prøvenumre af sidste Kvartal af Fagbladet til Uddeling blandt Medlemmerne, kan herom tilskrive os, og de vil da omgaaende blive tilstillet.

Vi erindrer om, at Betingelserne for Tegning af Abonnement er de samme som i forrige Kvartal, og vi anmoder om at agitere for, at Bladet kommer ud til saa mange som muligt.

Beretning
fra
det nederlandske Grov- og Fabriksarbejderforbund.

Fabriksarbejderorganisationerne i Holland er endnu temmelig unge, hvilket allerede forklares deraf, at vort Lands Fabriksvæsen først i de seneste Aartier er blevet af nogen Betydning.

Det nederlandske Fabriksarbejderforbund er relativt ungt, ikke blot i Forhold til de andre Industrilandes Organisationer, det er tillige det yngste blandt de nederlandske.

Trods dette har Organisationen ikke været forskaanet for Uenighed og Spittelse. Vel har man arbejdet med stor Udholdenhed og Iver, for at afholde Arbejderne fra den her siden Aarhundredets Begyndelse florerende Seperatisme, men andre Kræfter blandt Fabriksarbejderne, som raader over stærkere Midler, har understøttet og fremmet dette. Den hollandske Arbejderbevægelse har ogsaa i Aartier lidt under Anarkismen, og dens skadelige Følger ere endnu ikke fuldstændig forvundne.

Anarkisterne forkynde alle mulige højtravende Teorier, drive Propaganda for og forsvarer Maal, hvilke gaar haardt udover Arbejderklassens nuværende Magtposition. Her nogle Eksempler paa deres Taktik.

Da endnu ikke 10 % af Arbejderne vare organiserede, og Løn- og Arbejdsforholdene vare de slettest mulige, maatte Otte-Timersdagen gennemføres, og dette skete paa den Maade, at Arbejderne enkeltvis forlod Fabriken eller Værkstedet, efter at have arbejdet i otte Timer. Stærke Forbund vare ikke nødvendige; Hjælpekasser og andre Understøttelsesfond, lønnede Tillidsmænd og lignende for Organisationen nyttige Indretninger forklarede de var skadelige. Arbejderne maatte stole paa sit eget Initiativ og „direkte Aktion", for at opnaa sit Maal. Det hed: „Arbejderne maatte optræde spontant", strejke og atter strejke, for til Slut at fremkalde Generalstrejke." Hvad der siden skulde ske, vidste man ikke i disse Kredse, i hvert Fald fik man aldrig Rede derpaa. Sabotage, Forstyrrelse og Ødelæggelse af Værktøj og Materiel, skadelige Arbejdsnedlæggelser o. desl. forordnedes længe som det bedste Middel. For Retten til, at hver og én faar tage sig, hvad han behøver, blev drevet livlig Propaganda. Arbejderne behøvede bare at tage de Sager, som vare nødvendige for Livets Behov, fra Lagre og Butikker. Fængslerne skulde snart være fulde, og da havde Arbejderne frit Spillerum.

For disse og andre Daarskaber fandt Valgsproget: „Mod Kirke, Krone og Kapital" stærk Genlyd i disse Kredse. Derfor, at Kirken stod i første Række, var dette et umaadeligt godt Agitationsmiddel for de kirkelige Demagoger, til at vinde de kristelige Arbejdere for sine egne konfessionelle Organisationer.

Midt under disse nedslaaende Stridigheder og just i det Øjeblik, da de forskellige Menigheder stødte sammen, stiftedes det Nederlandske Fabriksarbejderforbund.

Under de første Aar indsattes alle Kræfter paa at udvide Organisationen, men hvad man opnaaede tabtes ofte snart. Naar Fabriksarbejderforbundets Formand R. Stenhuis, hvilken overalt ledede Organisationsarbejdet, havde stiftet en ny Afdeling paa en Plads, kunde det hænde, at der kom Meddelelse fra en anden, at Afdelingen dersteds allerede var opløst. Paa denne Maade gik det i nogle Aar.

Det Nederlandske Fabriksarbejderforbund startede den 20. December 1907 med et ringe Antal Medlemmer. Følgende Tabeller skulde give os et lille Billede af Udviklingen af vor Organisation:

Dato	Indtægter fra foregaaende Aar		Indestaaende Kapital		Medlems-antal	Forbundets nuværende Kapital fordelt pr. Medlem	
1. Jan. 1909	Gylden	3.954,06½	Gylden	447,37	733	Gylden	0,64
1. „ 1910	„	2.524,38	„	251,75½	580	„	0,50
1. „ 1911	„	2.327,28	„	370,02½	558	„	0,60
1. „ 1912	„	3.580,79	„	610,08½	418	„	1,40
1. „ 1913	„	2.416,30½	„	412,15½	613	„	0,75
1. „ 1914	„	10.637,83	„	2.940,99½	2.107	„	1,35
1. „ 1915	„	15.932,44½	„	6.838,07½	2.421	„	2,72
1. „ 1916	„	17.317,05½	„	10.256,03	3.194	„	3,50
1. „ 1917	„	34.680,16½	„	18.203,18½	5.176	„	3,51
1. „ 1918	„	41.561,16	„	30.553,27	7.047	„	4,30
1. „ 1919	„	100.057,55½	„	36.610,52½	10.063	„	3,70
1. „ 1920	„	260.333,98	„	71.337,58½	19.613	„	3,64

En lignende hurtig Udvikling viser ogsaa Understøttelsesvæsenet, hvilket fremgaar af følgende Tabel.

Efter Aaret 1908 er følgende Understøttelser udbetalt, regnet i Gylden:

Aar	Strejkende	Udelukkede	Syge	Arbejdsløse	Døde
1908	151,85	—	—	—	—
1909	30,50	—	—	—	—
1910	—	—	—	—	—
1911	1.000,60	—	—	—	—
1912	267,—	—	—	—	—
1913	3.250,25	—	—	—	—
1914	3.296,55½	—	—	—	—
1915	211,10	—	38,40½	—	—
1916	7.783,66	—	229,82½	—	—
1917	4.658,22	—	1.355,57	—	—
1918	19.049,88	—	1.841,29½	—	—
1919	59.572,20½	5.862,24	2.531,63½	8.702,60	845,—
1920	191.056,65½	2.355,66	15.740,10	331.986,01½	1.445,—

Men grundet paa, at en moderne Fabriksarbejderorganisation viste sig at eje Livskraft, var Signalet til Stiftelsen af Forbund indenfor andre Grene af den hollandske Arbejderbevægelse.

Saa stiftedes den 17. December 1911 et katolsk Arbejderforbund, hvilket inden Januar 1920 talte 7972 Medlemmer. Det katolske Forbund havde ikke organiseret Arbejderne ved Træ-, Sten- og Margarinefabrikerne, men for disse oprettedes særskilte Forbund efter 1921. I det Nederlandske Fabriksarbejderforbund er 8000 Arbejdere fra de ovennævnte Industrier organiserede. I rundt Tal omfatte de de katolske Fabriksarbejderforbund 16,000 Medlemmer. Desuden findes ogsaa et særskilt katolsk Forbund for Læderarbejdere, hvilket tæller 8088 Medlemmer. Man bør ikke glemme, at denne Industri har sit Sæde hovedsagelig i Provinsen Nordbrabant, hvis Befolkning næsten udelukkende er katolsk. En Propaganda for vore Ideer er i disse Landsdele, med Hensyn til den fanatiske Forfølgelse vore Medlemmer der ere udsatte for, om ikke umulig, saa i hvert Fald meget svær. Vi kan som Følge heraf saa godt lade dette Forbund være uden for vore Beregninger om deres Overførelse.

Det Nederlandske Kristelige Fabriks- og Transportarbejderforbund, som ved sin Start i Januar 1915 talte 7 Afdelinger med 137 Medlemmer, havde i Aar 1921 12,530. Deraf falder 5691 Personer paa Fiskeri-, Havne- og Transportvæsenets Konto. Saaledes ere 6839 Fabriksarbejdere organiserede i dette Forbund.

Endvidere findes en syndikalistisk Fabriksarbejderføderation, hvilken i Januar 1920 opviste et Medlemsantal paa 2779 Medlemmer. Desuden forekommer ogsaa en Masse mindre lokale Fabriksarbejderorganisationer, hvilke tilsammen regnes til nogle Tusinde Medlemmer.

I Følge vor Tabel er vort Medlemsantal mellem 1920—21 formindsket med 2164 Personer.

I November 1918 fandt her nogle Arbejderdemonstrationer Sted, hvilke havde en ophidsende Karakter. De magthavende Klasser gav da nogle Koncessioner, hvis fornemste Løfte var 45-Timers-Arbejdsugen. Efter en af den Nederlandske Landsorganisation (N. V. V.) kraftigt ført Aktion, blev en ny Arbejdslov vedtaget, hvilken gennemførte 45-Timersugen paa alle Fabriker og Værksteder.

Arbejdsgiverne samlede sig om vore Fordringer under Feltraabet: „Mod Revolutionen", hvori de understøttedes af de konfessionelle Organisationer.

De Organisationer, som hyldede Klassekampens Ideer, har som Følge af den reaktionære Propaganda mistet mange af sine Medlemmer ved at Reaktionens Hjælpetropper, de katolske og kristelige Forbund tiltog i samme Grad, som følgende Tabel viser.

Landssekretariatet	Medlemsantal 1. Jan. 1920	Medlemsantal 1. Jan. 1921	Fremgang	Tilbagegang
Nederlandsk Landsorganisation	259.739	225.367	—	34.372
Katolsk Fagforeningsbureau.....	148.981	157.998	9.071	—
Kristeligt Nationalt Arbejderforbund .	70.262	76.488	6.226	—
Alm. Nederl.*) Arbejderforbund ...	51.557*)	51.983	426	—
Nation. Arbejdersekretariat (syndikal.)	48.764	36.038	—	12.726

*) Dette Tal er af den 1. Oktober 1920.

Disse Tal, som taler for sig selv, gav Reaktionen Mod og Selvfølelse, og snart tonede Raabet: „Slut med at forhøje Lønningerne!" og denne Opfordring overgik snart til Angreb mod disse og Arbejdstiden. Især var det den i December 1920 fastsatte 45-Timersugen, som Arbejdsgiverne havde et Horn i Siden paa.

Imidlertid havde de kristelige Organisationer ikke forventet et saadant Tilbageskridt fra Arbejdsgivernes Side. Vel var det lykkedes Lederne for disse Organisationer at vinde de kristelige Arbejdere for Reaktionen, men ogsaa disse blev truede gennem Arbejdsgivernes Angreb paa deres Arbejdsbetingelser og satte sig til Modværge.

I Følge den foreliggende Statistik er 537,874 Arbejdere organiserede i disse 5 Organisationer, Desuden findes forskellige Organisationer, som have cirka 100,000 Medlemmer, hvilke ikke ere tilsluttede noget Landssekretariat. De organiserede Fabriksarbejdere samt Læderarbejdere og 4000 i forskellige lokale Afdelinger organiserede Arbejdere udgør 55,880 i Modsætning til de 100,000, som arbejde indenfor disse Virksomheder.

Det Nederlandske Fabriksarbejderforbund har ført en sejerrig Kamp for Fabriksarbejderne. I Begyndelsen var det den egentlige fremadstræbende og ledende Kraft i næsten alle Stridigheder, naar det galdt at forbedre Arbejdsbetingelserne. For adskillige Aar siden levnede Arbejdsbetingelser virkeligt alt tilbage at ønske. Arbejdstiden var ubegrænset. Fabriksarbejderne havde ved Skiftearbejde i Reglen en uafbrudt Arbejdstid paa 72—84 Timer pr. Uge, og ogsaa andre Arbejdere havde, om man regner Overtids-, Nat- og Søndagsarbejde, en lignende Arbejdstid. Endnu for ti Aar siden udgjorde i Gennemsnit Maximumlønnen 10 Gylden pr. Uge. Og saadanne Sager som Sygeunderstøttelse, betalte Ferier og Fridage talte man stille om. Fabriksarbejderne vare helt og holdent værgeløse, udleverede til den nu opspirende Kapitalismes Forgodtbefindende.

Nu senere have vi, bortset fra nogle enkelte Undtagelser, 45-Timersarbejdsuge, og Minimal-Ugelønnen udgør i Gennemsnit ca. 30 Gylden, og i Spørgsmaal om Sygeunderstøttelse, Ferier med Løn, betalte Helligdage og særskilte betalte Fridage, er Fabrikarbejderne for en stor Del naaet langt.

De Forhold, under hvilke det Nederlandske Fabriksarbejderforbund skal opfylde sine Opgaver, ere umaadelig svære og komplicerede, men dog skal vort Forbund i Fremtiden forblive, hvad det hidtil har været: Fabriksarbejderproletariatets Forkæmper i Holland.

A. F. Müller, Sekretær.

En praktisk Fortegnelse.

At kunne sidde hjemme i Ro og Mag og træffe sit Valg, baade hvad Art og Pris angaar, er ubestrideligt en stor Behagelighed, naar man staar over for en saa stor Mangfoldighed, som man gør, naar det gælder Køb af Bøger. Et stort Skridt i denne for Publikum behagelige Retning er den af Boghandelen Fremad i disse Dage udgivne Fortegnelse, der omfatter ca. halvandet Tusinde Numre spredt over saa at sige alle Litteraturens Grene.

Kataloget er meget praktisk ordnet efter Fag, saa man let finder det, man særligt søger, og den omfatter de mest populære og efterspurgte Forfatteres Værker paa det skønlitterære Omraade, Bøger for Ungdommen og Børnebøger, der findes en fyldig Fortegnelse over Bøger vedrørende Politik, Samfundsspørgsmaal etc., endvidere findes Bogtitler fra saa spredte Felter som Historie, Kultur, Kunst, Litteratur, Haandværk, Handel, Industri, Landbrug, Teknik, Spil, Sport, Filosofi, Opdragelse, Naturvidenskab, Lærebøger i Sprog, Rejsebøger (praktisk ordnet efter Byer), en meget nyttig Fortegnelse over de mest anvendte Love, endelig Koge- og Husholdningsbøger, ja, selv en lille Liste over Komedier for Dilettanter er der tænkt paa.

Yderligere Interesse knytter sig til denne Fortegnelse ved de ikke saa faa Bøger, der er udsolgt paa Forlagene, men endnu kan faas gennem Fremad, og ofte til meget smaa Priser. Det lønner sig derfor at anskaffe sig denne Fortegnelse, enten det nu gælder Bøger til eget Brug eller Gaver, saa meget mere som Fortegnelsen leveres gratis og franko overalt ved Henvendelse til Boghandelen Fremad, Frederiksborggade 33, København, K.

Husk ved Telegrammer til Forbundets Hovedkontor at benytte Telegramadressen:

Arbejdsmændene, København.

Statistisk Oversigt over Lønbevægelsen i 1920.

Antal Mand fik Forhøjelser pr. Time

Forhøjelserne	Fabrik- og Industriarb.	Gasv.- og Elektricitetsv.arb.	Havnearb.	Havne-, Lager- og Pakhusarb.	Jord-, Vej- og Kloakarb. m. fl.	Kuske- og Chauffører m. fl.	Landbrugsarb.	Mur- og Betonarb.	Skovbrugsarb.	Stats- og kommunale Arb.	Støberi-, Maskin- og Skibsværftsarb.	Teglværk-, Kridt- og Kalkværksarb.	Trælager- og Savværksarb.	Tilsammen
Øre														
3										20				20
5												222		222
6												34		34
8	10				2			3			1			16
10					8							18		26
12,5	6													6
13	48			442	4012		3	300		1715		26		6546
15	58			55				2	4	1		50		170
16	23											3192		3215
16 à 23												31		31
16 - 24 à 31				35										35
18	9		18		1	2				521		14		565
18 à 23	530													530
19		57		27						430				514
20	34				39	15				405		21		514
20 à 30									20					20
21							10				12	135		157
21 à 23				12										12
21 à 56	24													24
22				10		10					2104			2124
23	7692	62	2526	7430	4637	365	106	6957	79	3502	4905	922	784	39967
23 á 25											50			50
23 á 26											25			25
23 - 26 à 28				37										37
23 à (33 à 35)	1225													1225
24				30						850	105			985
24,5							13							13
25	77	21		90					25	80	138		9	440
25,5									1663					1663
26	13			8	4				30	510	106	4		675
27										3	174			177
28	82	25		115	257			42		128	15	68		732
29				16							150			166
30	39				55	54				75	35	12		270
30 à 45				19										19
31		151			5						2			158
32											70			70
33	135	1312	20	15				110		210				1802
33 à 38	22													22
33 à 58	11													11
34											80			80
35	937	25			6		36		105	15		82	3	1207
36				20										20
38	44										10	10		64
39				4										4
40	24	12			17		30					47		130
40 à 50	59													59
42		6												6
43	445				60			45		2		19		571
43 à 48				38										38

Forhøjelserne	Fabrik- og Industriarb.	Casv. og Elektricitetsv.arb.	Havnearb.	Havne-, Lager- og Pakhusarb.	Jord-, Vej- og Kloakarb. m. fl.	Kuske og Chauffører m. fl.	Landbrugsarb.	Mur- og Betonarb.	Skovbrugsarb.	Stats- og kommunale Arb.	Støberi-, Maskin- og Skibsværftsarb.	Teglværk-, Kridt- og Kalkværksarb.	Trælager- og Savværksarb.	Tilsammen
Øre														
43 à 63	6													6
45	12				34					6	15			67
46	6	48								90				144
47											7			7
48		4								3		66	8	81
50	60				23					12				95
51												12		12
52 à 53		36												36
53	95											11		106
55	4				24					240				268
56	18										2			20
58	114				36			4						154
63	14				11						5	7		37
68	47											4		51
80	700													700
Ialt Mand	12623	1759	2564	8403	9231	446	198	7463	1926	8818	8011	5007	804	67253
Gn. Forhøjelse i Øre	31,07	32,69	23,04	22,84	19,4	23,7	27,76	22,92	25,91	22,17	23,41	16,75	23,43	23,83
Deraf med Akkordforb. Mand	7695		1843	2414	3684	20	30	1413	1103	1536	2969	3354	300	26361
Gn. Forhøjelse i Øre	32,1		23,0	23,08	15,67	30,0	40,0	23,47	25,4	25,2	22,9	16,52	23,0	24,1
Uden Akkordforb. Mand	4928	1759	721	5989	5547	426	168	6050	823	7282	5042	1653	504	40892
Gn. Forhøjelse i Øre	29,5	32,69	23,14	22,74	21,87	23,4	25,57	22,8	26,55	21,53	23,7	23,3	23,5	23,65
Gn.snitl. Forhøjelse af Timefortjnst. i Øre	33,75	32,69	31,2	28,6	24,07	24,88	35,17	24,26	25,32	26,0	28,3	29,7	28,72	28,3

Antal Mand fik Akkordforbedringer tillige med „Forhøjelse pr. Time".

(Tallene i Paranthes er Afdlg.s Opgivende af højeste og laveste Forhøjelse.) Tallet bagved er formentlig Gennemsnit. Forhøjelsen pr. Dag	Fabrik og Industriarb.	Havnearb.	Havne-, Lager- og Pakhusarb.	Jord-, Vej- og Kloakarb.	Kuske og Chauffører	Landbrugsarb.	Mur- og Betonarb.	Skovbrugsarb.	Stats- og kommunale Arb.	Støberi-, Maskin- og Skibsværftsarb.	Teglværk-, Kridt- og Kalkværksarb.	Trælager- og Savværksarb.	Tilsammen
Øre													
45	12												12
50											80		80
60-67	10												10
70								10					10
100 (100 à 105) 102-4	85		280	126				30					521
(100 à 120) 110- (105 à 120) 112		247		225									472
120-25 (100 á 150) 125-28	452						184			21	9		666
(125 à 150) 137-38											23		23
150-55 (140 à 175) 157-58 (150 à 168) 59				130			59	58	97		328		672
164-68							14			2			16
(104 à 600) 175-78	292									2			194

(Tallene i Paranthes er Afdlg.s Opgivende af højeste og laveste Forhøjelse. Tallet bagved er normentlig Gennemsnit.) Forhøjelsen pr. Dag	Fabrik- og Indu triarb.	Havnearb.	Havne-, Lager- og Pakhusarb.	Jord-, Vej- og Kloakarb.	Kuske og Chaufføre	Landbrugsarb.	Mur- og Betonarb.	Skovbrugsarb.	Stats og kommunale Arb.	Støberi-, Maskin- og Skibsværftsarb.	Teglværk-, Kridt- og Kalkværksarb.	Trælager- og Savværksarb.	Tilsammen
Øre													
180-82-84	7		104				75	10					196
(180 à 200) 190-94-95 (195 à 200)													
197-98 (180 à 216)	293						25	480			582		1380
200 (185 à 219) 202 (184 à 250)													
205 (200-210) 205	854	280	290	1966			451	30	594	35	201		4701
210-15 (104 à 404) 215 (190 à 240) 215	112							20		322			454
(80 á 350) 220 (185 à 350) 220-25	1309										150		1459
230 (225 à 250) 237-38				170				111					281
(240 à 250) 245-48	146									700			846
250 (200 à 300) 250 (250 à 256) 253	45	700	450	150			2		60	1094	132		2633
260-64-65-66									5	16	25		46
275-78									419	16			435
280 (275 à 300) 287	51										5		56
290 (280 à 300) 290 (285 à 304) 294-95	427						363	297			10		1097
300 (300 á 304) 302 (283 à 320) 302	532	216	287	797			80		20		772	300	3004
310 (300 à 320) 310										68	132		200
320 (240 à 400) 320-25	12			100						200	11		323
(80 à 800) 330	417												417
342								32					32
350 (300 à 400) 350 (350 à 365) 357	58		60				8				75		201
364											19		19
380-84	10										20		30
400 (300 à 500) 400	1097	200	34	20			90	25	6	59	426		1957
(325 à 525) 425-29	200		33										233
430	8												8
440										50			50
450 (350 à 450) 450 (400 à 500)													
450 (440 à 460) 450	55		5		20						127		207
464-65	24										14		38
470 (468 à 480) 474-75	5		135										140
480-85										295	30		325
490-92	118								4				122
500 (400 à 600) 500	762	160	330				62		34		148		1496
520									10				10
550	60									80			140
567									2				2
580 (270 á 700) 585											5		5
600 (500 à 700) 600 (400 à 1400) 600	69	40	386							9			504
640	14												14
(550 à 750) 650	70												70
700	40												40
750	25												25
(680 à 880) 780									65				65
800	24		20			30							74
(1000 à 1100) 1050											30		30
1100									220				220
Ialt Mand	7695	1843	2414	3684	20	30	1413	1103	1536	2969	3354	300	26361
Gn.msnitl. Forhøjelse pr. Dag i Øre	301	264	345	219	450	800	244	229	385	289	288	300	290
Forhøjelse i Procent	29,0	18,3	23,5	12,2	32,0	80,0	17,8	27,7	23,7	20,3	25,8	21,4	20,9

Antal Mand fik Forhøjelser pr. Dag.

Forhøjelserne	Fabrik- og Industriarb.	Havne-, Lager- og Pakhusarb.	Jord-, Vej- og Kloakarb.m.fl.	Landbrugsarb.	Skovbrugsarb.	Stats- og kommunale Arb.	Teglværk-, Kridt- og Kalkværkarb.	Tilsammen
Øre								
100					2			2
159		52				4		56
160						49		49
200			4	20	640		2	666
250			29					29
300					5			5
305				5				5
325					10			10
355				8				8
435	120							120
Ialt Mand	120	52	33	33	657	53	2	950
Gennemsnitl. Forhøjelse i Øre	435	159	244	253	202	158	200	228
Deraf: Uden Akkordforb. Mand	20	52	4	33	231	53	2	395
Gennemsnitl. Forhøjelse i Øre	435	159	200	253	202	158	200	207
Med Akkordforb. Mand	100		29		426			555
Gennemsnitl. Forhøjelse i Øre	435		250		202			343
Gennemsnitl. Forhøjelse af Dagfortjenesten i Øre	639	159	727	253	250	158	200	304

200 Chauffører (Taxamotor) er opført under Akkordlønnede.

Antal Mand fik Akkordforbedringer tillige med »Forhøjelser pr. Dag«.

Forhøjelsen pr. Dag	Fabrik- og Industriarb.	Jord-, Vej- og Kloakarb.m.fl.	Skovbrugsarbejdere	Tilsammen
Øre				
100			29	29
150			10	10
200			103	103
200 à 300 — 250			40	40
300			198	198
500			46	46
680	100			100
800		29		29
Ialt Mand	100	29	426	555
Gennemsnitlig Akkordforb. pr. Mand pr. Dag	680 Ø.	800 Ø.	203 Ø.	304 Ø.
Forhøjelsen i Procent.	112,5 %	66,7 %	40,0 %	46,8 %

(Fortsættes).

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 14 | 26. Oktober | 1921 | 26. Aarg.

Nødhjælpsarbejde.

Siden vi sidst behandlede Spørgsmaalet om Nødhjælpsarbejde her i Bladet har den nedsatte Kommission tildels afsluttet sit Arbejde for saa vidt, som der er afgivet Betænkning til Regering og Rigsdag.

Naturligvis har man ikke naaet til en enstemmig Indstilling, dertil var Modsætningerne for store, man har delt sig i tre Mindretal, som dog hver for sig fastslaar, at Igangsættelse af Arbejde er en paakrævet Nødvendighed.

Direktør Jensen-Sønderup, der vel nærmest maa siges at være den siddende Venstreregerings Repræsentant fastholder sit oprindelige Forslag om, at Nødhjælpsarbejde skal udføres til de 25 pCt. under de gældende Priskuranter, og har hertil hæftet visse Tillægsbestemmelser om, at der til Arbejdere, der ere beskæftigede ved Nødhjælpsarbejde paa Steder, hvor de ikke kan have Ophold i Hjemmet ydes et Tilskud af en Kr. pr. Dag, og at der i Tilfælde af Regnvejr, Frost eller andet der umuliggør Arbejdet ydes 6 Kr. om Dagen de første 3 Dage i en Ledighedsperiode.

Ingeniør Schøller, der vel repræsenterer Arbejdsgiverne i Kommissionen, foreslaar, at Priskuranterne skal respekteres, men at der kun skal tilstaas de Arbejdsløse 4 Dages Arbejde om Ugen, og at der for de resterende 2 Dage ingen Understøttelse ydes, og beviser at ogsaa den Ordning vil bringe Staten adskillige Besparelser.

Vore Repræsentanter med Lyngsie som Ordfører, indstiller med megen Kraft, at Nødhjælpsarbejde sættes igang uden Tøven, og til de gældende Priser, men at Staten for at fremme Igangsættelsen yder et Tilskud, der svarer til, hvad der nu af det offentlige betales i Tilskud til Arbejdsledighedsunderstøttelse, og fremhæver særlig i sin Betænkning, hvor urimelig det vil være at kræve Nedsættelse af Lønningerne.

Vi offentliggør i det følgende det Afsnit, der særlig tager Sigte herpaa:

— — —

»Vi er enige om, at det er de endnu foreliggende unormale Priser paa Varer og Materialier, der har hindret Igangsættelse af adskillige foreliggende nyttige Arbejder, men vi tror, at hvis Staten vilde anvende det Beløb, som den nu udbetaler til Arbejdsløshedsunderstøttelse, som Tilskud til de Arbejder, som erkendes som Nødhjælpsarbejder, vilde det Dødvande, der nu foreligger paa dette Punkt, blive afløst af et mangesidigt Initiativ til Arbejders Igangsættelse og Fremme.

De Oplysninger, som er tilflydt Kommissionen fra Statsinstitutioner, amtslige og kommunale Myndigheder, samt de omhandlede private Virksomheder, lader formode, at der ude omkring foreligger nyttige Arbejder, som vil kunne give Beskæftigelse paa henimod et Par Millioner Arbejdsdage, og altsaa spare lige saa mange daglige Understøttelsesudbetalinger af ca. Kr 5,00. — De derved sparede ca. 10 Millioner Kroner maa, naar de udbetales som Tilskud til de vedkommende Nødhjælpsarbejder, kunde danne Basis for Igangsættelsen af Arbejder til henimod 60 Millioner Kroner, og naar der henses til, at selve Arbejdslønnen ved disse Arbejder knapt vil udgøre Halvdelen af denne Sum, vil der foreligge tilstrækkelige Midler til at nedsætte disse Arbejders direkte Udgifter til Arbejdslønnen.

I Stedet for en Uproduktiv-Arbejdsløshedsudbetaling paa ca. 10 Millioner Kroner, vilde der fremstaa Værdien af ca. 2 Millioner Arbejdsdages Produktivitet, og ca. 60 Millioner

Kroner vilde komme i Cirkulation, dels ved Materialindkøbene, og dels henved 30 Millioners Udbetaling som Arbejdsløn. —

Vi er af den Anskuelse, at selv om Tallenes Størrelse naturligvis kan omstrides, saa er Tallenes indbyrdes Forhold et saadant, at man ikke behøver at være Nationaløkonom for at kunne indse den uhyre nationaløkonomiske Vinding ved at gaa over til dette System i Stedet for at fortsætte ued Understøtelsessystemet.

Naar det fra anden Side er foreslaaet, at det Tilskud, som maa foreligge for at fremtvinge Initiativet til Nødhjælpsarbejders Igangsættelse, skal tilvejebringes ved, at Arbejderne aflønnes med en Underpris (25 pCt. under Tarifferne), eller at Arbejderne sættes paa den Smalkost at nøjes med 2 Dages Arbejde til tarifmæssig Betaling og 1 Dags Ledighed uden Understøttelse, maa vi med vort indgaaende Kendskab til Arbejdernes Liv og økonomiske Forhold protestere; for det første, fordi Arbejderne er uden Skyld i den økonomiske Misére, og at man ikke uden videre kan vælte Byrderne ved denne Miséres Afhjælpning over paa den ene, og endda den fattigste Del af Befolkningen, og for det andet fordi Arbejdslønningerne, som det fremstaar ved Løntarifferne, i Almindelighed er saa smaa, at de kun giver Arbejderen, i hvert Fald de der er Familieforsørgere, knapt og napt til Livsophold, og at disse tarifmæssige Lønninger endda siden April d. A. er forringede med 13 plus 18 Øre i Timen, eller langt mere end de officielle Pristal viser, at Dyrtiden er dalet, og saa meget mere som Tarifferne (Lønoverenskomsterne) saa godt som alle indeholder en Bestemmelse om en automatisk Reduktion, jvnf. Pristallets eventuelle Nedgang.

At Statens Byrder er store, erkender vi, men er Staten overbelastet, maa Lettelsen søges andet Sted end ved at lade Arbejderbefolkningen, endda de daarligt stillede, dem, der gennem lang Tids Arbejdsløshed, har faaet deres Hjem forarmede, yde særlig Tribut paa dette Omraade.

Naar vi, og med os hele Arbejderklassen, paa det skarpeste vil reagere imod den heromhandlede Lønreduktions Trafik, er det ogsaa af den Grund, at de private Arbejdsgivere maa befrygtes at ville resonnere som saa, at naar dels de daarligt stillede, de Arbejdsløse, kan arbejde for nedsat Løn, saa maa de arbejdende ogsaa kunne finde sig deri, og et Forsøg paa almindelig Løntrykkeri med deraf følgende Storkonflikter ved de kommende Overenskomstforhandlinger, kan derfor let blive Resultatet af dette System. — — —

Lovforslaget ligger jo nu paa *Regeringens* Bord, hvad der kommer ud heraf, vides endnu ikke, men vi ved, at vore Repræsentanter baade i Kommissionen og paa Tinge vil yde den mest afgjorte Modstand imod, at den folkevalgte Regering allierer sig med Arbejdsgiverne for at tvinge Arbejderne ned paa et Livsniveau, der er helt ude ved, ja, maaske under Sultegrænsen.

Møde i den københavnske Fællesledelse.

Onsdag den 19. Oktober 1921 afholdtes Møde i den københavnske Fællesledelse med følgende Dagsorden:

1. Protokollen.
2. Den faglige Situation.
3. Kontrol og Anvisningskontor.
4. Regnskaberne og
5. Særlige københavnske Sager.

Dirigent: Robert Nielsen.

ad. 1.

Protokollen oplæstes og godkendtes.

ad. 2.

Forretningsfører Sophus Mortensen indledede om den faglige Situation og dvælede særlig ved Regeringens Forslag om Udførelse af Nødhjælpsarbejde til 25 pCt. under Prisskuranterne og Formanden for Arbejdsgiverforeningens Tale paa Generalforsamlingen forleden, hvor han for frem med Ild og Sværd mod Arbejderne. Bebudede Lønnedsættelser over en lav Sko og proklamerede et Angreb paa den 8-Timers Arbjdsdag.

Forretningsføreren mente, at man paa det nuværende Tidspunkt ikke kunde stille noget Horoskop for Foraarets Lønkamp, dertil var Fremtiden endnu for taaget, men hævdede, at aldrig før havde der været mere Grund for Arbejderne til at staa ubrødelig sammen end netop nu, hvor Nedgangstiderne og den store Arbejdsløshed gør Arbejdsgiverne overmodige og glubske i deres Krav om Lønreduktioner, støttede af den nuværende Regering, som netop Forslaget om Nødhjælpsarbejde viser, at de er. Men, udtalte Sophus Mortensen videre, alle Sejl maa sættes til, ikke skal det lykkes den sammenløbne Reaktion at tvinge Arbejderne ind under de 25 pCt. Nedslag, som

Regeringen nu vil lægge for med, og til sidste Mand bør vi kæmpe for at bevare det Kulturgode som 8-Timers-Dagen er.

Sluttede med at bebude Fremsættelse af to Resolutioner, der tog Sigte paa henholdsvis Nødhjælpsarbejde og Bogtrykker Langkjærs Tale.

Frantz Christensen ankede over, at Hovedbestyrelsen var modløs, og denne Modløshed kunde let forplante sig til Medlemmerne, han for sin Part kunde heller ikke paa det nuværende Tidspunkt stille noget positivt Forslag, men henstillede til Hovedbestyrelsen at føre en kraftig Politik.

Flere Talere udtalte sig i samme Retning.

Lauridsen, Vagtfunktionærerne ønskede, at Fællesledelsen blev hørt inden man traf nogen endelig Lønoverenskomst i indeværende Foraar.

Forretningsføreren replicerede til Frantz Christensen og hævdede, at Hovedbestyrelsen ikke var modløs, hvad netop de sidste Dages Begivenheder var et talende Vidnesbyrd om, nævnede flere Tilfælde paa, at man øjeblikkelig havde aktioneret overfor Arbejdsgivere, der ikke vilde makke ret. Sluttede med at forelægge følgende Resolutioner:

RESOLUTION.

Samtlige Bestyrelsesmedlemmer i Arbejdsmændenes Forbund for København og Omegn, samlede til Møde den 19. Oktober 1921, udtaler sin Harme over det af Regeringens Tilhængere fremsatte Forslag om Iværksættelsen af Nødhjælpsarbejde, til en Arbejdsløn, der ligger 25 pCt. under den tarifmæssige, og nedlægger en energisk Protest imod, at dette Forslag ophøjes til Lov.

Fællesledelsen protesterer imod det i Forslaget fremsatte Krav om, at de Arbejdsløse, der mere end andre trænger til vellønnet Arbejde, til Ophjælpning af deres Hjem, til Anskaffelse af Klæder til dem selv og deres Familier, til Indfrielsen af Gæld, de nødtvungent har paadraget sig, gennem en for manges Vedkommende langvarig Arbejdsløshed, skal aflevere 25 pCt. af de i Forvejen smaa tarifmæssige Lønninger. — En saadan Skat vil være baade ublu og uretfærdig, forsaavidt som man ikke af andre Samfundsborgere kræver, at de, foruden deres almindelige Skatter, yderligere skal aflevere en Fjerdedel af deres Indtægt, og dobbelt uretfærdig virker den overfor de Mennesker, der har lidt under Arbejdsløshedens Svøbe, og derfor mindre end Alle andre er i Stand til at betale den.

Vi maa endvidere protestere imod den i Forslaget nedlagte Tendens, der gaar i Retning af, at hjælpe Arbejdsgiverne overfor Arbejderne, i deres allerede indledede Kampagne for Arbejdslønningernes Nedsættelse, idet de jo vil kunne pege paa, at naar Nødhjælpsarbejderen kan leve for en Løn, 25 pCt. under den tarifmæssige, maa de øvrige Arbejdere ogsaa kunne gøre det.

Fællesledelsen udtaler sin fulde Tilslutning til det af Arbejdernes Repræsentanter, i Kommissionen for Iværksættelse af Nødhjælpsarbejde, tagne Standpunkt om, at de ikke under nogen Omstændigheder vil gaa med til, at de overenskomstmæssige Lønninger nedsættes ved Nødhjælpsarbejde, ligesom man kan tilslutte sig deres Krav til Regeringen om, at den snarest skrider til Handling og faar sat Arbejde i Gang, saaledes at de Arbejdsløse faar Beskæftigelse, hvilket vil være til Gavn baade for dem selv og for Samfundet.

RESOLUTION.

Samtlige Bestyrelsesmedlemmer i Arbejdsmændenes Forbund for København og Omegn, samlede til Møde den 19. Oktober 1921 udtaler, med den forestaaende Lønkampagne for Øje, og foranlediget ved Arbejdsgiverforeningens Formands Udtalelser paa Arbejdsgivernes Møde den 13. ds., om Opsigelse af Overenskomsten af 17. Maj 1919 om den 8 Timers Arbejdsdag, at ethvert til Raadighed staaende Middel, af Arbejderorganisationerne, bør bringes i Anvendelse for Bevarelsen af det for Arbejderpartiet uvurderlige Kultur-Gode, som 8 Timers Arbejdsdagen er, og Forsamlingen giver paa Forhaand Hovedledelsen sin Tilslutning til at anvende enhver Kamptaktik overfor Arbejdsgiverne, hvor de vil kræve Arbejdstiden forlænget, og protesterer imod, at der denne Sag vedrørende, paa noget Punkt indgaas et Kompromis.

Efter at begge Resolutioner var enstemmig vedtaget, tog man den første Diskussion til Efterretning.

ad. 3.

Bjergø aflagde Beretning om Virksomheden paa Kontrol- og Anvisningskontoret i det forløbne Halvaar. Der havde været udbetalt i ordinær Understøttelse 1,391,421 Kr. og i Tillægshjælp 1,632,588 Kr. 71 Øre, eller ialt 3,024,019 Kr. 71 Øre. Der var afkontrolleret 577234 Dage paa ordinær Understøttelse og 131634 paa Fortsat Hjælp ialt 708,858 Dage, der fordelte sig paa 110,910 Mand ordinært og 25,438 Fortsat Hjælp.

Ved Halvaarets Begyndelse afkontrolleredes der 3985 Mand daglig til ordinær Understøttelse og 49 til Fortsat Hjælp, nu er Tallet ialt 5446 Mand daglig og af dem gaar over de to Tredjedele paa Fortsat Hjælp, hvilket er Bevis paa Arbejdsledighedens Længde for de enkelte Medlemmer. Bestyreren omtalte derefter en Sag med Politiet, der havde ønsket, at de Arbejdsløse ikke opholdt sig paa Fortouget ud for den gamle Ladegaard, ved et Opslag i Kontrollokalet var Sagen straks gaaet i Orden, meddelte at Spørgsmaalet om Barakkernes Aabning var til Behandling i Hovedbestyrelsen, men for Tiden var det ikke paakrævet nødvendig at foretage denne meget kostbare Foranstaltning.

Efter at et Par Forespørgsler var rettede og besvaret, godkendtes Beretning og Virksomheden.

ad. 4.

Regnskabet omdeltes og godkendtes.

ad. 5.

Forretningsføreren meddelte, at af specielle københavnske Lønsager var der ingen, der paakrævede

Fællesledelsens Afgørelse derimod var der et Utal af Overflytnings- og Grænsestridigheder, der stadig kom til Hovedbestyrelsens Afgørelse, og man havde altid afgjort disse efter Forbundslovene og iøvrigt ud fra den Betragtning, at ingen enkelt Afdeling kunde monopolisere Arbejdet og ethvert Medlem burde have Ret til at søge Erhverv, hvor det var at finde. Men nu havde det vist sig, at enkelte Afdelinger var tilbøjelige til at sidde saadanne Afgørelser overhørige, og Taleren mente da, at vilde man ikke bøje sig for Hovedbestyrelsens Beslutninger maatte Afdelingerne hellere ordne Sagerne indbyrdes.

Der udspandt sig nu en til Tider ret skarp Debat, men alle Udtalelser gik dog i den Retning at naturligvis burde Afdelingerne respektere gældende Love og givne Paalæg. Sluttelig stillede Robert Nielsen følgende Resolution, der vedtoges med meget stor Majoritet.

RESOLUTION.

Fællesmødet den 19. Oktober 1921 udtaler som sin absolute Mening i Sagerne vedrørende Overflytninger mellem Afdelingerne, at enhver Afdeling er pligtig til at respektere Lovenes Paragraffer vedrørende Overflytninger, og er pligtig til at efterkomme Afgørelser, trufne af Hovedbestyrelsen.

Mødet hævet Kl. 12.

Ref.

Pristallet.

Vi bringer her en Oversigt over Pristallene i forskellige Lande sammenstillede efter de Indextal, der er udarbejdede af de respektive Landes statistiske Departementer. Det vil ikke være uden Interesse at sammenligne Tallene med vort eget.

	Juli 1914	Jan. 1920	Jan. 1921	Juni 1921	Juli 1921	Aug. 1921
Amerika	100	193	169	141	145	152
Kanada	100	206	195	150	148	154
Holland (Amsterdam)	100	203	199	186	185	184
Schweitz (Bern)	100		—	213	209	209
England	100	235	263	220	226	225
Sverrig	100	307	286	—	231	—
Danmark	100	251	276	—	236	—
Norge	100	295	334	290	295	300
Frankrig (Paris)	100	290	410	312	306	317
Belgien	100	—	493	419	410	—
Italien (Florentz)	100	329	492	481	451	465
Finland	100	898	1174	1147	1278	1324
Tyskland	100	854	1265	1175	1274	1399
Østrig (Wien)	100	4587	9788	11001	—	—

Tysk Fabriksarbejderforbund.

II. Overenskomsterne.

Antallet paa de i Aaret 1920 stedfundne Lønbevægelser viser sig ogsaa i Stigningen i Antallet af de Personer, der omfattes af de overenskomstmæssige Aftaler. Antallet paa samtlige Overenskomster er dog kun steget fra 850 ved Udgangen af 1919 til 865 ved Udgangen af Beretningsaaret 1920. Derimod er Tallet paa de Virksomheder, der omfattes af de bestaaende Overenskomster steget ganske betydeligt, et tydeligt Bevis paa Forbundets Indflydelse paa Løn- og Arbejdsforholdene. Tallet paa de Virksomheder, der er bundet til Overenskomsterne, er steget fra 5550 til 8199, altsaa med ialt 2649. Det samme er Tilfældet med de i disse Virksomheder beskæftigede Personer, hvis Antal er steget fra 423,564 til 607,851, en Tilgang paa 184,287 eller 43,51 pCt. Antallet paa de af disse, som var organiserede i Fabriksarbejderforbundet, androg 428,055. Dette er 70,42 pCt. mod 70,39 pCt. i Aaret 1919 og mod 71,70 pCt. i 1918. De øvrige 30 pCt., fordeler sig paa forskellige andre frie Organisationer og paa en lille Brøkdel uorganiserede. Det kan omtrent siges, at der ingen uorganiserede Arbejdere findes mere.

Her følger en tabellarisk Oversigt over Udviklingen og Stillingen med Hensyn til Overenskomsterne indenfor Fabrikarbejderforbundets Omraade i Aaret 1920.

	Overenskomster	Omfattede Virksomheder	Beskæftigede Personer	Heraf Medlemmer
Anmeldte d. 31. Decbr. 1919.	850	5550	423564	298139
Nv oprettede Overenskomst. .	525	3125	168018	121949
I 1920 udløb ialt	1106	6794	498343	372239
Deraf fornyede eller forlænge.	586	6318	514612	380206
Antallet d. 31. Decbr. 1920..	865	8199	607851	428055

Hvilken Indflydelse Forbundet i Virkeligheden har paa Løn- og Arbejdsforholdene fremgaar af følgende Tabel:

Aar	Antal Overenskomster	Antal Virksomheder	Antal Beskæftigede
1909	124	195	17495
1910	175	308	20906
1911	301	489	29850
1912	369	611	35425
1913	465	789	42000
1914	437	763	39991
1915	411	738	23485
1916	363	633	20025
1917	292	572	20416
1918	185	414	18126
1919	850	5550	423564
1920	865	8199	607851

Antallet paa Overenskomster er i Dag ikke mere af den Betydning som tidligere, da man kun kunde slutte Enkeltaftaler med Arbejdsgiverne. Den Mulighed er nu tilstede, at Tallet paa de afsluttede Overenskomster vil gaa tilbage, medens samtidig Antallet paa de omfattede Virksomheder og de der beskæftigede stiger. Dette Tilfælde vil f. Eks. indtræde, naar det efterhaanden lykkes at afslutte Landsoverenskomster, men med Hensyn hertil er der dog adskillige Vanskeligheder at overvinde endnu.

Statistisk Oversigt over Lønbevægelsen i 1920. (Fortsat)

Antal Mand fik Forhøjelser pr. Uge.

(Tallene i Parenthes er af Afdelingerne opgivet som højeste og laveste Forhøjelse. Tallet bagved er formentligt Gennemsnitstal. Forhøjelser	Fabrik- og Industriarb.	Gasværks- og Elektricitetsværksarb.	Havne- Lager- og Pakhusarb.	Jord-, Vej- og Kloakarb- m. fl.	Kuske og Chaufører m. fl.	Landbrugsarb.	Stats- og kommunale Arb.	Støberi, Maskin- & Skibsværftsarb.	Teglv. Kridt- og Kalkværksarb.	Trælager- og Savværksarb.	Film-, Forlystelsess., Vagtfunkt. og Bude	Tilsammen
Øre												
200	24											24
384	45				2							47
(0-427-567 à 616) 402-02-16		2			450		3	120				575
455-64			40		2							42
480	20											20
500-4-15-16-20	33		20		427						4	484
(504 à 615) 560-64	4		35									39
600-24	58				24						1	83
660-63					2		200					202
684-94			72		4				3			79
700-4-10-20-24-27			70		879		72				1	1022
734-40-44-50-54-57-64-65	336		1914		111							2361
770-74-84-90	41	6			6						2	55
(700 à 900) 800-4-8-17-20-24	40		233		415				8			696
864-84	46		14		9				3			72
900 (684-1124) 904-17-20-24	40		145		813				3			1001
937 (800 à 1104) 952	8							30				38
960-64-84			2	11					1			14
(900 à 1100) 1000-20-24-30	52	11	4		566						11	644
1040 68-84-85	13		2		81							96
1100-4-24-28-33-40	39	4	100		174				3		105	425
1150-51-84	2		50		5							57
(1150 à 1250) 1200-4-24-29-32	82	3	13		137						43	278
1241-50	12				120						3	135
1288		4										4
1300-11-24-25	337	15	56	4	2445							2857
1336-44-50 (1104 à 1404) 1354-57-60	17	4	48	12							3	84
1378-84-85-88	94			12	2				12			120
(160-640 à 2000)1400-24			122		112		24					258
1439 (1300 à 1600) 1450	6						68					74
1470-84-96	32	6	250						3			291
1500-37	14	3	3							2	12	34
1556-84			21		2							23
(1200 à 2000) 1600-4-20-24	149	13	20		46						5	233
1650					16							16
1684					47							47
1700-20-24		20	100		32							152
1800 (1774 à 1874) 1824-32		5	55		50					18	7	135
1856-80	42				2							44
1900-24-30	10	8	36		5							59
2000-20 (1624 à 2424) 2024	6	2	102		138				3		2	253
2100-4 (1613 à 2613) 2113-24	7		20								20	47
2141-66					3		175					178
2200	12	8										20
2300-24 (2100 à 2600) 2350	20	55			70				12			157
2384		6										6
2400-2-24-25-40	20	11	166		46	6					1	250
2500 (1082 à 3924) 2503-34-40	11		1		4		40				169	225
2600-16-24		6			3						16	25
2684	6											6

(Tallene i Parenthes er af Afdelingerne opgivet som højeste og laveste Forhøjelse. Tallet bagved er formentlig Gennemsnitstal.) Forhøjelser pr. Uge	Fabrik- og Industriarb.	Gasværks- og Elektricitetsarb.	Havne-, Lager- og Pakhusarb.	Jord-, Vej- og Kloakarb. m. fl.	Kuske og Chaufører m. fl.	Landbrugsarb.	Stats- og kommunale Arb	Støberi, Maskin- og Skibsværftsarb.	Teglv., Kridt- og Kalkværksarb.	Trælager- og Savværksarb.	Film-, Forlystelses-, Vagtfunkt. og Bude	Tilsammen
Øre												
2700											1	1
(2400 à 3200) 2800-24			1		40		20				13	74
2886		33										33
3000											1	1
3300			12								8	20
3500		6			35					3		44
3624											2	2
3824											3	3
Ialt Mand..	1678	231	3727	39	7325	6	602	150	54	20	433	14265
Gennemsnits-Forhøjelse i Øre..	1143	2039	1038	1229	945	2400	1416	512	1544	1799	1918	1060
Deraf: Med Akkordforbedr.:												
Mand..	376		22									398
Gennemsnits-Forhøjelse i Øre..	840		1104									858
Uden Akkordforbedr.:												
Mand..	1302	231	3705	39	7325	6	602	150	54	20	433	13867
Gennemsnits-Forhøjelse i Øre..	1230	2039	1037	1229	945	2400	1416	512	1544	1799	1918	1066
Gennemsnitlig Forhøjelse af Ugefortjenesten i Øre..	1315	2039	1040	1229	945	2400	1416	512	1544	1799	1918	1081

Antal Mand fik Akkordforbedringer tillige med »Forhøjelser pr. Uge«.

Forhøjelse pr. Dag	Fabrik- og Industriarb.	Havne- Lager- og Pakhusarb.	Tilsammen
Øre			
100	37		37
250	74	22	96
300	265		265
Ialt Mand	376	22	398
Gennemsnitlig Akkordforbedring pr. Mand pr. Dag	270 Ø.	250 Ø.	269 Ø.
Forhøjelsen i Procent	16,6 %	18,0 %	16.8 %

Antal Mand fik Forhøjelser pr. Maaned.

Forhøjelserne	Fabrik- og Industriarb.	Gasv.- og Elektricitetsv.arb.	Havne-, Lager- og Pakhusarb.	Jord-, Vej- og Kloak arb. m. fl.	Kuske- og Chaufører m. fl.	Landbrugsarb.	Stats- og kommunale Arb.	Film-, Forlystelses- Vagtfunkt. og Bude	Tilsammen
Øre									
2400					30				30
2500				1					1
3000				2					2
3500						4		102	106
3700		12							12
4333							1		1
4400					70				70
4500				7					7
4720	45								45
4784								15	15
5000		3			300				303
5167		8							8
5400			2		2				4
5450					21				21
5833							1		1
6000		52							52
6862					35				35
7300				3					3
7700		4							4
8333							1		1
8380								3	3
9000		3							3
9167		5							5
11000								6	6
12067		6							6
12250								4	4
12417		55							55
15792		8							8
16059		9							9
Ialt Mand	45	165	2	13	458	4	3	131	821
Gennemsn. Forhøjelse i Øre	4720	9355	5400	4762	4903	3500	6159	4362	5698

Antal Mand fik Forhøjelser af Akkordløn pr. Dag.

Forhøjelsen i Øre	Fabrik- og Industriarb.	Havnearb.	Havne- Lager- og Pakhusarb.	Jord-, Vej- og Kloakarb. m. fl.	Kuske og Chaufører	Skovbrugsarb.	Stats- og kommunale Arb.	Teglv., Kridt- og Kalkv arb.	Tilsammen
50					550				550
100	80				200	4			284
104		6							6
120 à 127			86						86
127							122		122
150	30								30
165								13	13

Forhøjelsen i Øre	Fabrik- og Industriarb.	Havnearb.	Havne-, Lager- og Pakhusarb.	Jord-, Vej- og Kloakarb. m. fl.	Kuske og Chauffører	Skovbrugsarb.	Stats- og kommunale Arb.	Tegl-, Kridt- og Kalkv.arb.	Tilsammen
184			20						20
200	11			20		13	80		124
225							10		10
250	6								6
300	5						8	6	19
360	44								44
400	12		3				2		17
425							2		2
500	8								8
570			221						221
700					7				7
Ialt Mand	196	6	330	20	757	17	224	19	1569
Gennemsnitlig Forhøjelse i Øre	216	104	428	200	69	176	170	208	182
Forhøjelse i Procent	21,2 %	5 %	26,0 %	32,0 %	4,0 %	21,8 %	11,1 %	16,8 %	12,5 %

Oversigt over den samlede Lønfremgangs økonomiske Resultat.

Antal Mand	Gennemsnitlig Lønforhøjelse pr. Mand	Udgør pr. Tidsenhed. Kr.	Udgør pr. Tidsenhed. Øre	Tilsammen Kr.	Tilsammen Øre	Udgør pr. Timer Kr.	Udgør pr. Timer Øre
40892	Pr. Time 23,65 Øre	9672	46	19030	91	19030	91
26361	„ „ 35,5 „	9358	45				
395	„ Dag 206 „	816	33	2902	33	361	64
555	„ „ 376 „	2086	00				
13867	„ Uge 857 „	147809	74	154241	74	3099	27
398	„ „ 1616 „	6432	00				
821	„ Maaned 5698 „	46779	61	46779	61	228	52
1569	„ Dag(Akkordl.) 182 „	2854	51	2854	51	343	99
84858				Ialt pr. Time		23064	33
				Gennemsnitlig pr. Mand pr. Time			27,2
				Uden Akkordforbedring pr. Mand pr. Time			23,48

Den samlede Lønfremgang udgjorde pr. Time ca. 23000 Kr.

Regnes den gennemsnitlige aarlige Arbejdstid til 2000 Timer var den samlede Lønfremgang i Aaret 920 ca. 46.000.000 Kr. eller gennemsnitlig pr. Mand ca. 540 Kr.

Dansk Arbejdsmands Forbund.

Hovedkontor: H. C. Andersensgade 14, St., Kbhvn. K. Telefon 2140.

Fortegnelse over samtlige Afdelingers Adresser.

KØBENHAVN OG OMEGN:

Belysningsarbejdernes Fagforening for København og Omegn. Kontor Vesselsgade 24, 1., N. Telf. Nora 141. Form. A. Chr. Eskildsen, Privat Telf. Godth. 3448 y, Kasserer Ch. Christensen, Jagtvej 102, 3. L.

Brænderiarbejdernes Afdl. Form. J. C. Andersen, Estlandsgade 12 A, 3. B. Kass. Jens Jakobsen, Egilsgade 55, 2. B.

Brødkuskenes Afdl. Form. H. Jensen, Horsensgade 16, 3. Ø. Tlf. Øbro 3316 v. Kasserer Jacob Jensen, Struenseg. 51, St.

Budenes Organisation: G. Madsen, Dannebrogsgade 36, St. Kasserer: Jul. Sindt, Eskildsgade 38, 2. Kontor Dannebrogsgade 36, St. Telf. Central 14,721.

Chaufførernes Afdl. Form. Th. Pedersen, H. C. Andersensgade 10, St., K. Telf. Byen 700. Kasserer V. Petersen, Adr. Kontoret.

Cokes- & Saltværksarb. Afdl. Form. Frd. Hansen, Saxogade 31, 3. Telf. Vester 2831 x. Kasserer A. Angelsø, Heimdalsgade 11, 2., L.

Fabrikarbejdernes Afdl. Form. Chr. Gram. Kontor Blaagaardsgade 4 A, N. Telf. 3404. Kasserer Axel Andersen, sammesteds.

Film- & Forlystelsesfunktionærernes Forbund: Form. Th. Lindberg Pharsen, Telf. V. 1326 v, Skydebanegade 7, 1., B. Kass. Poul Brandt, Ægirsgade 46 A, 4., L.

Frederiksberg komm. Arbejdsmænds Org. Form. G. Hansen, Peter Bangsvej 52, 3. t. h. Kass. N. P. Jensen, Nyelandsvej 59, 3., F.

Garveri-, Hud- og Skindarbejdernes Forbund: Form. Johannes Nielsen, Nørre Søgade 29, 1., K. Telf. 9961. Kasserer S. A. Michaelsen, Trepkasg. 3, 4. Ø.

Hotelfunktionærernes Afdl. Form. Lauritz Heiberg, Dannebrogsgade 14, 3., B. Kasserer M. Ferslev, Bustrupsgade 9, 4., V. Telf. Vester 1309 v.

Hærens og Flaadens Afdl. Kontor: Kristianshavns Voldgade 1, 1., C. Telf. Byen 425 y. Form. A. Jensen, Prinsessegade 73 B, 3., C. Kass. H. Rasmussen, Adr.: Kontoret.

Isoleringsarbejdernes Afdl. Arthur Nielsen, Thorsgade 14, 4.

Jord- og Betonarbejdernes Afdl. Form. Niels Rasmussen, Kontor Kapelvej 55, N. Telf. 3496. Kass. Jens P. Larsen, sammesteds.

Jærnbanearbejdernes Afdl. B. Form. H. Petersen, Solitudevej 10, 4., N. Telf. Nora 2784 y. Kass. P. Jensen, Tycho Brahesalle 34, 2. S.

Jærnbanearbejdernes Afdl. M. Form. H. P. Hansen, Victoriagade 30. Kass. V. Knudsen, Kurlandsgade 16, 1., S.

Jærnbanearbejdernes Afdl. T. Form. A. J. Vestergaard, Nrd. Fasanvej 95, 2. t. v. F. Kasserer: H. C. Henriksen, Reberbanegade 10, 3., S.

Kastrup: Afdelingens Kontor: Kastruplundsgade 11. Telf. Kastrup 18. Form. S. Nielsen, Maglebylille, Strandvej. Kass. Johannes Schach, Havnevej 4, 1., Kastrup.

Kuskenes Fællesforbund. Form. Chr. Madsen, Larslejstræde 1, K. Telf. 5640, privat Slotsgade 6, 2., N. Kasser Chr. Andersen, Dannebrogsgade 18, 1., V.

Københavns Banegaardes priv. Arbejderes Afdl. Form. N. P. Andersen, Oehlenschlægersgade 35, 5., B. Kasserer: Jens Hansen, Stormgade 19, B.

Lager- og Pakhusarbejdernes Afdl. Form. Robert Nielsen, St. Hansgade 4, St., N. Telf. C. 10,147. Kass. Johs. Jacobsen, Guldbergsgade 16, 2. N.

Marmor- og Granitslibernes Fagforening. Form. N. Pehrson, Ll. Marstrandsvej 6, 4., Ø. Kasserer: F. Andersen, Hejmdalsgade 13, 1., L.

Mælkeriarbejdernes Afdl. Form. Kr. Højlund, Godthaabsvej 56, F. Telf. Godthaab 132 y. Kass. M. Rasmussen, Holger Danskesvej 84, 2., F.

Vagtfunktionærernes Afdl. Form. H. P. Lauritzen, Nygade 6, St., Valby. Kass. L. J. Valdemar, Rørholmsgade 18, Kld., K.

Oliemøllernes Afdl. Form. Sofus Larsen, Aarhusgade 80, 4., Ø. Telf. Øbro 1054 y. Kasserer C. Jensen, Tyrolsgade 13, 3., S.

Post- og Toldvæsenets Ekstraarbejdere. Form. A. Christiansen, Østergaards Allè 1, Valby. Tlf. Valby 1011. Kass. Ove Jensen, Gernersg. 43, 3.

Remissearb. Fællesafdl. Form. O. F. V. Heintze, Valdemarsgade 46, B. Telf. Vester 126 y. Kass. C. Rasmussen, Danmarksgade 13, V. — Københavns Afdelings Formand: O. F. V. Heintze. Kasserer C. Jakobsen, Danmarksgade 8, 1., V.

Renovationsarb. Afdl. Form. A. Th. Henriksen, Holmblads Boulevard 1, 1. Kass. Chr. Jensen, Jægersborggade 16, 2.

Sandlossernes Fagforening. Form. og Kass. J. P. Johnsen, Skanderborggade 2, 3., Ø.

Støberi- og Maskinarbejdsmændenes Afdl. Form. C. Brun, Admiralgade 22, 1., K. Telf. 5170. Kass. C. Madsen, Overgaden o. V. 54, 1., C.

Sukkerhusarbejdernes Fagforening. L. Petersen, Gunløgsgade 60, 2., B. Telf. Sundby 2536 x. Kasserer V. Nikolajsen, Burmeistergade 3, 1.

Tagpaparbejdernes Afdl. Form. Carl Hegelund, Ryesgade 66 B, 1. Sal, Ø. Telf. Nora 3042 u. Kass. C. Villumsen, Flensborggade 2, 1., B.

Teglværksarb. Afdl. Ole Christensen, Jernbanevej 55, Gentofte.

Toldbodarbejdernes Fagforening. Form. C. O. Rød, Fischersgade 21, 1., S. Kass. Th. Sundstrøm, Visbygade 8, St., Ø.

Trælager- og Pladsarb. Afdl. Form. Rasmus Steen, Rødovre pr. Valby. Tlf. Rødovre 110.

Vejerassistenternes Fagforening. Form. Carl Hansen, Ndr. Frihavnsgade 99, 3., Ø. Kass. H. Schou, Nansensgade 68, 2.

Øl- og Mineralvandsarb. Afdl. Form. L. P. Olsen, H. C. Andersensgade 14, 1.

JYLLAND OG FYN:

Aabenraa. Hans Henrichsen, Vestergade 14.

Aalborg A. T. Høpfner, Søndergade 38. Tlf. 1337.

Aalborg C. Jens Pedersen, Nygade 11, Vejgaard, Aalb.

Aalborg F. Jens Tranholm, Østergade 33, Vejgaard, Aalborg. Tlf. 1618.

Aalborg H. Søren Jacobsen, Christiansgade 3, 2.

Aalborg K. M. Bærentsen, Søndergade 58, 1., Aalborg. Telf. 2380.

Aalbæk. Jørgen Højbjerg, Napstjert pr. Jerup.

Aalestrup. Jacob Uldbjerg, Aalestrup.

Aarhus A. Johannes Kortsen, Kristiansgade 27. Tlf. 2073. (Privat: Sølystgade 38).

Aarhus C. Aksel Jensen, Sølystgade 45.

Aarhus F. Chr. Christensen, Falstersgade 47, 2.

Aarhus H. Anders Mikkelsen, Bylowsgade 7, 1.

Aarhus J. Hans Larsen, de Mezasvej 3, 3.

Aarhus J. B. A. Kjeldsen, Tangen 8.

Aarhus Komm. Bernt Jensen, Falstersgade 31, 1.

Aarhus K. J. Ilsøe, Godthaabsgade 8. Tlf. 3278.

Aarhus M. Ludvig Christensen, Fr. Alle 38—40, 3. tv.

Aarhus O. M. Nielsen, Læssøgade 47, 1.

Aarhus St. P. Thorendahl, Vestergade 25 A, 2. S. o. G.

Aars. Oluf Hansen, Aars.

Agerbæk. A. Andersen, Agerbæk St.

Agersted. Paptækker Laurits Jensen, Agersted.

Agger. Peter Vinge, Agger pr. Vestervig, Jyll.

Alheden: Johs. Würlz, Haurdal pr. Frederiks St.

Ansager. Martin P. Marcussen, Ansager St.

Aidt. Joh. O. Kjær, Vejerslev pr. Thorsø.

Arden. Jens P. Jensen, Arden pr. Arden St.

Asaa. Laurits Larsen, Asaa.
Assens, Fyn. Laurits Petersen, Ramsherred 47. Telf. 148.
Assens, Jyll. Karl Jensen, Assens pr. Mariager.
Avning. Kristian Andreasen.
Baistrup. A. Nielsen, Baistrup pr. Tinglev.
Beder-Malling. Andreas Petersen, Malling.
Bjerringbro. Karl Torp, Bjerringbro.
Blaahøj. Mads Madsen, Blaahøj pr. Blaahøj St.
Bogense. Chr. Kristiansen, Adelgade 57, 1.
Brabrand. Marius Jensen, Brabrand.
Brahetrolleborg Skovarbejdere. Skovarbejder Rasmus Sølyst, Mellemhaverne pr. Haagerup.
Bramminge. Jacob Sørensen, Bramminge.
Brande. Chr. Olesen, Nørregade. Telf. 162.
Brovst: Chr. P. Christensen, Brovst St.
Bryrup. V. Frost, Bryrup St.
Brædstrup. Larvid Lauersen, Favling pr. Brædstrup.
Brønderslev. Laurits Larsen, Vestergaardsvej 30.
Brørup. L. Gaarde, Brørup St.
Bylderup. Peter Jensen, Jejsing.
Bække. Herman Nielsen, Bække.
Bælum. Anders Petersen, Lille Brøndum, Bælum St.
Daugaard. Jens Frandsen, Assendrup Mark pr. Daugaard St.
Durup. Niels Mølgaard, Durup.
Dybvad. Jens Hansen, Dybvad.
Ebeltoft. O. Olsen, Nedergade.
Ejsing. Jørgen Chr. Nielsen, Geddal, Ejsing pr. Vinderup.
Egernsund. Aug. Hilmer, Egernsund.
Esbjerg. J. H. Ravn, Danmarksgade 45. Telf. 108. Kontortid 9—12 og 3—7.
Faaborg. Erik Pedersen, Sandegyde 67.
Faarup. Otto Pedersen, Faarup St.
Faistrup. Jens Jensen, Faistrup pr. Mundelstrup.
Ferring. Jens Andersen, Ferring pr. Bonnet.
Fredericia A. Ole Olsen, Kongensgade 31. Telf. 77.
Fredericia F. J. C. Ejlersen, Luthersgade 15.
Fredericia H. Martin Andersen, Prinsensgade 22.
Fredericia K. J. P. Stephansen, Hanerup pr. Fredericia.
Frederikshavn A. J. C. M. Vesterskov, Tuxensgade 6.
Frederikshavn H. Chr. Jensen, Svendehjemmet.
Fussingø. Anker Axelsen, Aalum pr. Randers.
Galten. P. Andersen, Galten.
Give. J. P. Jensen, Give.
Gjern. Las Lassen, Gjern pr. Gjern St.
Gjesten. Marius S. Nissen, Øster Gjesten pr. G. St.
Gjøl-Øland. Marinus Jacobsen, Gjøl pr. Gjøl.
Gjørding. Andreas Nissen, Gjørding By, Gjørding St.
Glamsbjerg. Anders Chr. Andersen, Gommerup pr. Glamsbjerg.
Glatved. Marius Mikkelsen, Balle.
Glejbjerg. Jens F. Nielsen, Terpling pr. Glejbjerg.
Graasten. Peter Gørrigsen, Graasten.
Grenaa. Rasmus Jensen, Grønland, Grenaa.
Grindsted. Th. Høeck-Andersen, Grindsted.
Grønbjerg. N. P. Sørensen, Vesterled, Filskov.
Haasum. Kristian Hougaard, Haasum pr. Skive.
Haderslev. Carl Hansen, Moldrupvej 27.
Hadsten. Kristen Andersen, Vinterslev, Hadsten.
Hadsund. Kristian Jensen, Frederiksberg, Hadsund. Telf. 173.
Hammel. P. S. Dyhr, Hammel.
Hammershøj. Ole Jensen, Hammershøj pr. Viborg.
Hampen. Anders Rasmussen, Arritskov pr. Hampen.
Handsted-Lundum. Ejnar Falk, Egebjerg pr. Horsens.
Harboøre. Johs. Madsen, Harboøre.
Harlev. Jens Røgen, Fremlav pr. Harlev.
Hasle, Jyll. H. M. Mathiasen, Hasle pr. Aarhus.
Haslund-Ølst. Martinus Jensen, Ølst pr. Randers.
Hee. Jens Lauridsen, Hee, Jylland.
Herning. Jens Jensen, Bethaniagade 20. Telf. 462.
Hinnerup. Martin Pedersen, Hinnerup.
Hirtshals. Ole P. Petersen, Hirtshals pr. Hjørring.
Hjallerup. Anton Christensen, Paghsgade.
Hjerm. Johan Christensen Hjerm.
Hjørring. Otto Thomsen, Nr. Torv 4. Telf. 848.
Hobro. M. N. Lynnerup, Adelgade 73.
Holstebro A. Chr. Strømvig, Vesteralle.
Holstebro K. Ejnar Elkjær, Holstebro Vognmandsforretning, Nørregade, Holstebro.
Holstebro St. Aksel Petersen, Sønderlund 2.
Holsted. Emil Svendsen, Holsted By, Jyll.
Hornslet. J. Laursen, Hornslet Mark, Hornslet.
Horsens A. Jens Jensen, Karolinelundsvej 5.
Horsens H. Niels Anton Iversen, Søndergade 43.
Horsens K. Søren Jørgensen, Spedalsø 15.
Houlbjerg. Lauritz Laursen, Houlbjerg pr. Lauenbjerg.
Hovedgaard. Severinus Jespersen, Hovedgaard St.
Husby. Rasmus J. Hansen, Tybrind pr. Eiby St.
Hvornum. Andreas Hansen, Hvornum pr. Hobro.
Højslev. Jens Poulsen, Højslev.
Ikast. Martin Andersen, Vaadde pr. Ikast.
Juelsminde. Anton Nielsen, Teglværket, Juelsminde.
Karup. Simon Petersen, Karup.
Kerteminde. Chr. Mogensen. Søndergade 56.
Kjellerup. Marius Nielsen, Søndergade.
Kolding A. Frants Thomsen, Stejlbjergvej 30, Kolding. Telf. 305.
Kolding H. S. P. Sørensen, Schørringsvej 12, 1., Kolding.
Kolind. S. P. Sørensen, Kolind.
Kongerslev. Karl Nielsen, Kongerslev, Jyll.
Kristiansfeld. Morten Riis, Enkehuset.
Kvissel. Godtfred Andersen, Øster Holmen pr. Kvissel.
Langaa. Jens Martin Jensen, Gl. Langaa pr. Langaa St.
Laurberg. M. Nielsen, Laurberg.
Laven. Jens Jensen, Alling pr. Laven St.
Lem. N. Jensen Nørgaard, Gyldendal, Lihme pr. Skive.
Lemvig. Jens Dalgaard, Rødvang, Vangevej, Lemvig.
Lunderskov. J. A. Jacobsen Lunderskov.
Lysbro. Jens Kr. Nielsen, Evaldsvej 25, Silkeborg.
Løgstør. Karl Grønning, Vægtergade.
Løgumkloster. Lorentz Frandsen, Lillegade, Løgumkloster.
Løkken. Hans Eskildsen, Løkken.
Løsning. Anton Andersen, Rimmerslund Mk. pr. Hedensted.
Mariager. Chr. Mikkelsen. Vestergade.
Middelfart. H. C. Skov, Odensevej 62.
Moselund. Karl Jensen, Julianehede, Engesvang.
Mou. Sophus Jacobsen, Mou, Jyll.
Mønsted. Anders P. Stilling, Mønsted pr. Sparkær.
Mørke. Anton Rasmussen, Mørke.
Nibe. F. Fagersen, Tyvdalsgade, Nibe.
Nimtofte. Niels Sancko, Nimtofte St.
Nyborg. C. Larsen, Vestervoldgade 6. Telf. 486.
Nykøbing, Jyll. A. J. C. Christensen, Refshammer pr. Nykøbing.
Nykøbing, Jyll. F. N. P. Christoffersen, Nørregade 40.
Nørager. Ejner Nielsen, Mejlby pr. Arden.
Nørre Aaby. Jens Hansen Jensen, Nr. Aaby St. Telf. 133.
Nørre Sundby A. Niels Villadsen. Ryesgade 3. Telf. 1582. Kontortid: 12—1 og 6½—7½.
Nørre Sundby H. Th. Jensen, Vestergade 1, Nørre Sundby.
Odder. N. P. Nielsen, Holsteinsgade 9.
Odder Skovarb. Søren Rasmussen, Fillerup pr. Odder.
Odense A. Carl Larsen, Ramsherred 15. Telf. 3813.
Odense C. Jacob Hansen, Vesterbro 99.
Odense F. C. Mathiesen, Frederiksgade 46. 1.
Odense G. P. Rasmussen, Enighedsvej 2, Odense.
Odense H. Anders Jensen, Slotsvej 4.
Odense Komm. Hans Rasmussen, V. Stationsvej 38, Odense.
Odense K. P. Jensen, Jens Bentsensgade 10, 1.
Odense L. P. Th. Thomsen, Kanalvej 40, Odense.
Odense M. Chr. Jensen, Kanslergade 5, 1. Sal.
Odense S. P. F. A. Petersen, Vesterbro 112, 3 Sal tv.
Odense St. A. Larsen, Hannerupgaardsvej 51, 1. Telf. 3379.
Onsild. C. Nørgaard, Kongsvaddalen pr. Onsild.
Ormslev. Chr. Christensen, Hørring St

Oue. Vald. Mikkelsen, Oue pr. Hobro.
Over Jerstal. Carl Enevoldsen, O. Jerstal, Sdr. Jyll.
Pandrup. C. M. Pedersen, Bleggrav pr. Kaas St.
Pindstrup. Harry Nielsen, Ringsø pr. Pindstrup.
Randers A. S. Simonsen, Viborgvej 18, St. Telf. 2296.
Randers F. Jens Chr. Sørensen, Fjordgade 9, 1.
Randers J. S. A. Nielsen, Nørreborogade 70.
Randers K. P. C. Nielsen, Kirkegade 16. Telf. 1571.
Randers M. Chr. Jensen, Andelsboligforeningen, Nordostvej St. B. Randers.
Ranum. Johan Frandsen, Ranum.
Ribe. Jørgen Johansen, Præstegade 390, Ribe.
Ringe. Johs. Hansen, Villavej.
Ringkøbing. M. B. Mogensen, Smedegade 11.
Rudkøbing. Jens Johansen, Bellevue, Rudkøbing.
Ry. Søren Sørensen, Højnes pr. Ry St.
Ryomgaard. Søren S. Jensen, Kaarupskov pr. Ryomgaard St.
Rødding. Nørrejylland. Marinus Jensen (Bak) Knud i Rødding pr. Skive.
Rødding, Sønderjylland. Jens Andsager, Rødding Østermark pr. Rødding Sdr. Jylland.
Rønbjerg. Rs. Carlsen, Hvide Mose, Vinderup.
Seest. Hans Nielsen, Seest Vestermark pr. Kolding.
Silkeborg A. Carl Jensen, Valdemarsgade 33.
Silkeborg St. Mads Madsen, Skolegade 40.
Sindal. Vald. Rasmussen, Nørregade 65.
Skaade. Kr. Nielsen, Langballe pr. Maarslet.
Skagen. M. Christensen, Vesterby, Skagen.
Skanderborg A. Høier Maltesen, Banegaardsvej 10.
Skanderborg St. Erik Hansen, Vesterskovgade.
Skarehage. Kristian Sørensen, Ejerslev, Nykøbing M.
Skelund. H. P. Hansen, Veddum pr. Veddum St.
Skive A. Johannes Mortensen, Thinggade 20. Tlf. 107.
Skive K. Iversen, Vestergade 18.
Skjern. Chr. Skaarup, Østergade 46.
Skjød. Jens Olesen, Sønderskov pr. Hammel.
Skovarbejderne. Magnus Stobberup, Dagnæs pr. Horsens.
Skærbæk. Peter Tønder, Skærbæk.
Skørping. Anders Sørensen, Skørping St.
Sorring. N. M. Sørensen, Sorring pr. Toustrup.
Sparkær. Niels Chr. Jeppesen, Sparkær St.
Stenderup. S. Sørensen, Stenderup.
Stenstrup. Anton Pedersen, Kirkeby pr. Kirkeby St.
Stenvad. C. M. Jokumsen, Stenvad St.
Stevn. Karl M. Christensen, Ringelvig pr. Hadsund.
Stevnstrup. Peder Olesen, Stevnstrup.
Stilling. A. Andersen, Stilling St.
Stoholm. Peder J. Pedersen, Toftum, Sparkær. Stoholm
Struer. N. P. Iversen, Vestergade 57
Støvring. Laurids Larsen, Støvring.
Svendborg. Chr. Mikkelsen, Dronningholmsvej 51. Tlf. 457.
Svendstrup. Johan Emanuel Eliasen, Svendstrup.
Svindinge. Johs. Madsen, Svindinge pr. Øxendrup.
Sæby. A. C. Nielsen, Søndergade 15, Sæby.
Søby-Sall. M. Truust, Sall pr. Sall.
Sønderborg. J. Philipsen, Fagforeningshuset, Bjerggade 7.
Sdr. Felding. Gustav Lindeberg, Sdr. Felding.
Sønder Omme. Oluf Pedersen, Baggersgaard, Hoven pr. Tarm.
Sdr. Stenderup. Sofus M. Due, Sdr. Stenderup, Varnmark.
Taars. Lars Chr. Larsen, Taars By pr. Taars.
Tange. Jens Vestergaard, Aus pr. Ausby.
Tarm. Antonius Caspersen, Tarm.
Tavlov. Karl Vilhelmsen, Sdr. Vilstrup pr. Eltang.
Thisted. Chr. Iversen, Kastet 25.
Thorsager. Anton Jensen Thorsager.
Thorsø. Jens Jensen, Apdrup pr. Thorsø.
Tilst. Nikolaj Lajer. True Mark pr. Mundelstrup.
Tinglev. Peter Lunding, Kliplev.
Tinning. Niels Mikkelsen, Foldby Hede pr. Hinnerup.
Tistrup. Johannes Thomsen, Gaarde pr. Tistrup.
Toustrup. Albert Nielsen, Toustrup pr. Toustrup St.
Tranbjerg. G. Møller, Sleth pr. Tranbjerg.
Troldhede. Søren Sørensen, Troldhede.
Trustrup. Sofus Rasmussen, Trustrup pr. Trustrup.
Tylstrup. Julius Petersen, Toften, Tylstrup.
Tyregod. Søren Lund, Tyregod.
Tønder. H. L. Jensen, Toft pr. Tønder.
Tørring. Peter Christensen, Staugaards Mark pr. Tørring.
Udbyneder. Kr. Sørensen, Havndal St.
Uggelhuse. Chr. Jensen, Langkastrup Mark pr. Uggelhuse.
Ulstrup. Marius Sørensen.
Vamdrup. Rasmus Andersen, Havegade 4.
Varde. C. S. Christensen, Nørrevoldgade.
Vejen. Jens Chr. Jensen, Banegaardsvej.
Vejle A. Mads Madsen, Gl. Havn 20.
Vejle F. Jens Nielsen, Gl. Havn 36. Telf. 1585.
Vejle K. Chr. Dahl Hansen, Ribevej 16, 1.
Vejle M. Aksel Nielsen, Koldingvej 40.
Viborg. P. Mathiasen, Skottenborg 1.
Viby, Jyll. Jens Olsen, Vestergaardsvej, Viby, Jyll.
Vigerslev. Rasmus Jørgensen, Bredbjerg pr. Langesø.
Vildbjerg. Mads Madsen, Vildbjerg.
Vinderup. Karl Jeppesen, Nørregaardsvej, Vinderup.
Vojens. Peter Damm, Vojens.
Voldby. Niels A. Nielsen, Voldby pr. Hammel.
Voldum. Kristian Hansen, Aarslev, Randers.
Volstrup. Chr. Jensen, Volstrup Hede pr. Sæby.
Vorbasse. Poul Christensen, Sønderhede pr. Vorbasse St.
Vraa. Einer Jensen Korsgade, Vraa St.
Værum-Ørum. Kr. Lykke, Værum pr. Randers.
Ølgod. S. Axelsen, Ølgod St.
Ørnhøj. Chr. Cedergren Beck, Grønbjerg.
Ørting. Jens Joh. Jensen, Ørting Mose pr. Odder.
Øster Vraa. Niels Kristensen, Øster Vraa.

SJÆLLAND OG ØERNE:

Aakirkeby. A. Paasche, Skolegade, Aakirkeby.
Allinge-Sandvig. Niels Andersen, Nygade, Sandvig.
Asnæs: Marius Petersen, Aasevang pr. Asnæs.
Ballerup. Niels Lindsøe, Skovvejen.
Birkerød. Fr. Nielsen, Skovgaarden, Birkerød.
Bloustrød. Anders Andersen, Bregnerød pr. Birkerød.
Bornh. Skovarb. Hans Westh, Nydamshus pr. Aakirkeby.
Borup. Carl Jacobsen, Nørre Dalby, Borup St.
Esrom. N. P. Nielsen, Tumlinghus pr. Esrom.
Faxe. Chr. Johannsen, Rønnedevej.
Faxe Ladeplads. Ole Olsen Høgsholt, Faxe Ladeplads.
Fensmark. Fr. Petersen, Kalkerup pr. Olstrup St.
Fredensborg. Hans Rasmussen, Langerød, Fredensborg.
Frederikssund. Hans St. Larsen, Lundevej. Tlf. 206.
Frederiksværk. P. Larsen, Parallelvej. Telf. 166.
Gadevang. Jens Jensen, Gadevang, Hillerød St.
Glostrup. Th. Hansen, Sydvestvej 23.
Glumsø. Anders Petersen, Glumsø Præstemark, Glumsø.
Grænge. Lauritz Martinsen, Grænge pr. Grænge St.
Græsted. Th. Carlsen, Gilleleje.
Gudhjem. Hans Jensen, Gudhjem, Bornholm.
Gørlev. Peder Pedersen, Rye pr. Gørlev.
Gørslev. P. Johansen, Gørslev Nyvang, Østervang St.
Haarlev. Lars Nielsen, Haarlev pr. Haarlev St.
Hasle, Bornholm. Jenus Espesen, Degnekrogen, Clemens pr. Hasle, Bornholm.
Haslev. Vald. Jørgensen, Kirkepladsen, Haslev.
Havdrup. Vilh. Christiansen, Havdrup.
Hedehusene. Lars Petersen, Fabriksvej, Hedehusene.
Helsingør A. Chr. Thelin, Klostergade 2.
Helsingør F. C. C. Petersen, Nygade 1.
Helsingør S. L. P. Poulsen. Sudergade 13.
Herfølge. Hans Madsen, Svansbjerg pr. Køge. Telf. Herf. 65.
Herlufmagle. Frede Larsen, Gelsted pr. Herlufmagle.
Hillerød. H. P. Jensen, Østergade 2. Tlf. 312.
Holbæk. Carl V. Jensen, Holbæk.
Holeby. Lars Chr. Jensen, Erindlev pr. Rødby.

Hvalsø. Niels Larsen, Nr. Hvalsø pr. Hvalsø.
Hørsholm. Thorvald Andersen, Dronningevej 20, 2.
Hørve. Jens Zachariasen, Hørve Lillevang pr. Hørve.
Ivigtut. M. A. Nymark, Kryolitarbejder, Ivigtut, Grønland. (Adr. Gl. Torv 22.).
Jyderup. P. Andersen, Teglværksvej, Jyderup St.
Jydstrup. Hans Fr. Petersen, Jydstrup pr. Ringsted.
Kallundborg. Rasmus Laursen, Baggraven 3, 2.
Karise. Jens Kristensen, Karise Overdrev, Karise St.
Knabstrup. Jørgen Marcussen, Knabstrup Teglværk, Knabstrup.
Kongsted. Rud. Nielsen, Svenderup pr. Rønnede.
Korsør. Alfred Sørensen, Baggade 18.
Køge A. Jørgen Nielsen, Strøby By pr. Strøby.
Køge G. P. Madsen, Søvang pr. Køge.
Køge K. Jens Madsen, Bygaardsstræde 6, Køge.
Langebæk. Ole Olsen, Kallehave pr. Kallehave St.
Lyderslev. Stockholm Petersen, Lyderslev pr. Storehedinge.
Lyngby. Hans J. Sonberg, Jernbanevej 5.
Lynge. Nicolai Larsen, Lynge By pr. Lynge St.
Maarum. Hjalmar Hudeberg, Maarum.
Maribo. Chr. Larsen, Birgittevej 6. Telf. 136.
Møen. H. P. Larsen, Udby pr. Stege. Telf. 164.
Mørdrup. P. Schack, Kongevej 28, Helsingør.
Nexø. Jens Hansen, Nyboder.
Nivaa. Jørgen Jørgensen, Sletten, Humlebæk.
Nykøbing F. Thorvald Rasmussen, Lollandsgade 6.
Nykøbing Sj. Fr. Petersen, Algade 74. Nykøbing Sj.
Nysted. H. C. Madsen, Østergade 7.
Nærum. Skovløber P. Josephsen, Vesselsmindeporten pr. Nærum.
Næstved. Frands Petersen, Amtmandsgade 9. Tlf. 880. (Privat 813.).
Nørre Alslev. Karl A. Jensen, Eskildstrup.
Odsherred. V. Nauta, Kildehusene pr. Nykøbing Sj. Telf. Nykøbing Sj. 270.
Ousted. Niels Nielsen, Gulbæk, Ny Ousted pr. Lejre.
Præstø. Ole Chr. Petersen, Grønnegade 151.
Refsnæs. Niels Beck, Refsnæs Teglværk pr. Kallundborg.
Ringsted. Vilh. Andersen, Søndergade. Telf. 421.
Roskilde. Axel Petersen, Støden 5. Telf. 813.
Ruds-Vedby. Oluf Lorentzen, Vedby Skov, Ruds-Vedby
Rødby. Aage Mogensen, Vestergade 47, Rødby.
Rødvig. J. F. Hansen, Havnlev pr. Rødvig.
Rønne. Helfred Nielsen, Ny Østergade 40.
Samsø. Jens S. Henriksen, Koldby, Samsø.
Sierslev Jakob Jakobsen, Ringe pr. St. Hedinge.
Skelskør. Anders Jensen, Ahlgade.
Skævinge. Fritz Madsen, Skævinge.
Slagelse A. Vilh. Brodersen, Bredegade 44.
Slagelse F. Jens P. Andersen, Kallundborgvej 7. Telf. 424.
Sorø. A. P. Christiansen, Søndergade 18. Telf. 309.
Stenlille. J. P. Johansen, Stenlille, Stenlille St.
Storehedinge. P. Rasmussen, Rengegade 109.
Strøby. P. Frandsen, Holtug pr. Storehedinge. Tlf. Holtug 65.
Stubbekøbing. Chr. Hansen, Carlsfeldtvej.
Svaneke. Karl Jørgensen, Hullebakken, Svaneke.
Svinninge. Hans V. Christiansen, Svinninge.
Taarnborg. N. C. Petersen, Svendstrup, Forsamlingshus pr. Korsør.
Taastrup. Niels Nielsen, Thorslunde pr. Taastrup.
Thoreby. J. M. Rasmussen, Thoreby pr. Flintinge.
Thorkildstrup. Vald. Hansen, Thorkildstrup pr. Roskilde.
Thureby. H. P. Jørgensen, Skrodsbjerg pr. Thureby.
Tikøb. Chr. Petersen, Risby pr. Tikøb.
Tingsted. Fr. Rasmussen, Thingsted St.
Tølløse. Jens P. Hansen, Trekronervej, Tølløse St.
Vejby-Tibirke. Jørgen Villumsen, Ørby pr. Helsinge.
Vemmelev. Carl Jensen, Forlev.
Vemmetofte. A. P. Petersen. St. Thorshøje pr. Fakse.
Viby. Ole Olsen, Gummerød pr. Borup.
Viskinge. Karl Kristian Petersen, Viskinge Mark, Værslev St.
Villingebæk. William Olsen, Villingebæk, Dronningemølle.
Vordingborg. Chr. Larsen, Mathiesensvej pr. Masnedsund.
Værløse. Anders Simonsen, Lille Værløse.
Væggerløse. N. L. Nielsen, Højet pr. Væggerløse.

HOVEDBESTYRELSESMEDLEMMER & SEKRETÆRER.

Valgt af den samlede Kongres.

Formand: M. C. Lyngsie, H. C. Andersensgade 14, Kbh. K. Telf. 2140.
Hovedkasserer Johs. Sørensen, H. C. Andersensgade 14, Kbh. K. Telf. 2140.
Sekretær Chr. Sørensen, H. C. Andersensgade 14, Tlf. 2140.
Forretningsfører Hans Nielsen, Løkkegade 27, Aalborg. Telf. 1515.
Forretningsfører Axel Olsen, N. Fasanvej 251, L. Tlf. Taga 1137 x.
Forretningsfører Valdemar Petersen, Ivar Hvidtfeldsgade 8, 1. Aarhus. Tlf. 1948.

København og Omegn:

Forretningsfører Sophus Mortensen, Kontor: H. C. Andersensgade 14, 1., K., Telf. 2140 (privat Nora 3212). Th. Pedersen, H. C. Andersensgade 10, K., Telf. Byen 700. Niels Rasmussen, Kapelvej 55, N. Telf. 3496. C. Brun, Admiralgade 22, 1. Tlf. 5170. J. C. Andersen, Estlandsgade 12 A, 3., B. — **Man bedes erindre, at Postdistriktets Bogstav altid skal vedføjes paa Breve.**

Jylland og Fyen:

Forretningsfører Carl Drejer, Nyelandsvej 37, 2., Kbh. F. Telf. 11,240. J. H. Ravn, Danmarksgade 45, Telf. 108, Esbjerg. H. P. M. Brumvig, Sct. Jørgensgade 190, Odense Chr. Mikkelsen, Dronningholmsvej 51, Tfl. 361, Svendborg. Johs. Kortsen, Kristiansgade 27, Aarhus. Tlf. 2073, Aarhus. Hans Henrichsen, Vestergade 14, Aabenraa.

Sjælland og Øerne:

Forretningsfører Jens Larsen, Kildemarksvej 12, Telf. 209, Næstved. Viceforretningsfører H. P. Jensen, Østergade 2, Telf. 312, Hillerød, Vilh. Brodersen, Bredegade 44, Slagelse. Andr. Nielsen, Paradisgade 10, Rønne, Bornholm. Axel Petersen, Støden 5, Telf. 813, Roskilde.

Sekretærer:

Georg Hansen, Niels P. Hansen, Otto Jespersen, Peter Johansen, N. C. Christensen og L. P. Olsen, H. C. Andersensgade 14, St. Telf. 2140.

Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark.

Formand Johannes Nielsen, Nørre Søgade 29, København K. Telf. 9961.

Samtlige Afdelinger er tillige Afdeling af »Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark«. Der er i alle disse Afdelinger oprettet Arbejdsanvisningskontorer med Kontrol og Udbetaling af Understøttelse til Kassens arbejdsløse Medlemmer.

Forretningsfører for Kvindeligt Arbejderforbund: Fru S. Rasmussen, Blaagaardsgade 21, København N. Telf. 5123. — Landarbejderforbundet: Forretningsfører Oskar Levinsen, Willemoesgade 54, St. Telf. 13,338. — Forretningsfører for »Svensk Grov- och Fabriksarbetareförbundet«: Janne Jönsson, Forbundsekspedition, Barnhusgatan 16, 3., Stockholm, Telf. »Riks« 8690. Telegr.-Adr.: »Grovarbetaren«. — Formand for Norsk Arbejdsmands Forbund: Elian Volan, »Folkets Hus«, Kristiania, Telf. 380, Telegr.-Adr.: »Arbejdsmanden«. — Suomen Tehdas-ja sekatyöväen liitto (Finsk Arbejdsmandsforbund), Cirkuskatu 5, Helsingki (Helsingfors). — Østrigs Fabrikarbeiderforbund: A. Schrammel, Gumpendorferstrasse 62, Wien. — International Arbejdsmandssekretariat: Sekretær Aug. Brey, Nicolaistrasse 7, 2., Hannover, Telf. 3002 (tillige Formand for Tysk Fabrikarbejderforbund).

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 15 | 9. November | 1921 | 26. Aarg.

Urafstemning.

Urafstemning hviler paa Selvbestemmelsesrettens Princip. Teorien om, at de, der skal lide under og leve efter Tingenes Gang, ogsaa skal have Ret til at bestemme om disse Ting. I Modsætning til det borgerlige Samfund er det naturligt, at Socialdemokratiet giver sine Medlemmer Løfte om at ordne Samfundet saaledes, at Samfundsmedlemmerne selv faar deres individuelle Ret helt og ubeskaaret, hvor det allerede har Magten, altsaa indenfor sine egne Organisationers Rammer, giver denne Ret. — Personligt har jeg altid hævdet, at det var det eneste rigtige og retfærdige, om dette virkelig fandt Sted, hvad det som bekendt ikke gør. I hele Verdensudviklingens Historie vrimler talløse lysende Eksempler paa Menneskenes Sejr over alt, hvad de har mødt af Hindringer. Intet har stækket denne ubændige Trang til at underlægge sig den ganske Verden med dens Naturkræfter, dens Rigdomme og dens Vrangvilje mod at give disse Rigdomme fra sig. Dog som Menneskene har sejret over Naturen og Stoffet i mangfoldige Tilfælde, har det ene Menneske sejret over det andet, det ene Menneskesamfund besejret de andre. Den stærkeres Kultur eller Mangel paa Kultur, som man nu ser paa Tingene, har bredt sig over de andre eller svageres. Men i alle disse Sejre, i alle disse Tilfælde, hvor Menneskeaanden har tumlet med en Tanke eller en Ide, en Trang til Udbredelse eller en Kamp for bedre Vilkaar i Kampen for Tilværelsen, er Linierne draget, er Beslutningen taget og (Handlingen udført efter Befaling) af den enkelte, der i Kraft af sin Styrke (i de ældste Tider fysisk, senere overlegen Intelligens) var Fører for sin Tid. Hos alle Folkeslag træffer man i deres Storhedsperiode en forbløffende Disciplin. Under Alexander den Store betvang Macedonierne hele den daværende Verden, dikterede med Sværdet de undertvungne Livsbetingelserne og hvorfor? Fordi Aleksander var den geniale Fører, som selv traf sine Afgørelser hurtigt og beslutsomt — man huske blot den gordiske Knude. — I Sparta underordnede hele Folket sig blindt Lykurgs Love i den Grad, at Børnene afleveredes til Staten, ja, at Børnene endog uden Protest fra Forældrene blev dømt fra Livet, dersom de Ældste skønnede, at de vare for svagelige til at fylde deres Plads i Spartas Rækker. Resultatet var et Folk, som ragede op over alle andre i fysisk Henseende, i Haardførhed og Tapperhed som i Nøjsomhed i Kravene til Livsførelsen. I Roms bedste og største Tid var Mandstugten i den romerske Hær saa enorm, at følgende kunde passere. Under Kampene mod Latinerne lod Consulen Titus Manlius 340 f. Chr. forkynde, at ingen Soldat maatte forlade Rækkerne, naar Legionen stod opstillet til Slag. Dette Forbud var udstedt for ikke at spilde nogen Soldats Liv uden Nytte i de hyppige Tvekampe, som udæskedes mellem de Stridende. Consulens egen Søn faldt for Fristelsen og modtog Udfordringen af en kæmpestor Latiner og dræbte denne i Tvekampen. Trods alle Forbønner og Henvendelser forblev Titus Manlius urokkelig og lod sin Søn henrette foran Legionen for at statuere et Eksempel. Denne Mandstugt bragte Rom Verdensherredømmet. Napoleon undertvang sig uden Samraad med nogen, uden at dele Afgørelsens Ansvar hele den øvrige Verden. I Videnskaben og Teknikens Verden er det ogsaa de Enkelte heroiske, der har frembragt Resultatet.

Maa da disse Eksempler ikke tale deres indtrængende Sprog til os. Kan man være blind for alle disse Kendsgerninger uden at bære sig

taabeligt ad. Det vil næppe lykkes. Men hvorledes da forene det overleverede Bevis med det helt nye om ingen Fører. Det med mange Kendsgerninger underbyggede Bevis om Centralisation med det teoretisk yderst tiltalende, men sikkert uigennemførlige Decentralisationsprincip som Urafstemningen er. Alt er nok Udvikling, men denne følger sikkert bestemte, lovbundne Linier, og i hvert Fald maa man gøre Forsøget med Skepsis.

Saa er der endelig det utiltalende ved Urafstemningen, thi hver Ting kan ses fra to Sider og ogsaa dette Spørgsmaal tager sig forskelligt ud i de forskellige Belysninger. Er det rimeligt og retfærdigt for et Princips Skyld oven i Købet et meget vanskeligt gennemførligt Princip at anvende praktisk, er det forsvarligt at lade alle de, der til daglig bekymrer sig meget lidt, ja maaske slet intet om en Organisations Liv og Virkeformer og som Følge deraf de fagligt uprøvede, være med til at træffe Afgørelser. Skal de mange der i Organisationerne ere Papirmedlemmer, som maaske i det daglige skader og saboterer Organisationens Fremvækst og Arbejde, tigges eller tvinges til at afgive deres Mening om Spørgsmaal af dybeste Betydning, uden at have gjort sig den Ulejlighed at gaa til Organisationens Forsamlinger, og der sætte sig ind i de paagældende Forhold. Kan der komme andet end Ulejlighed, Tidspilde og tilfældige Resultater ud deraf. Sikkert ikke, Aleksanders Efterfølgere kunde ikke holde Riget sammen. En vidt forgrenet til den enkelte udlagt Afgørelse i Organisationens Livsspørgsmaal vil heller ikke kunne bevare Enheden. Den vilde falde snart til den ene Side, snart til den anden, og Resultatet være tilfældigt. Sparta havde ikke været et Folk af staalhærdede tapre haardføre Mænd og sunde Kvinder uden Lige, om ikke Magten og Afgørelsen paa Slægtens Vegne havde ligget i Hænderne paa de Ældste. Rom vilde ikke have erobret et Verdensrige med en Hær uden Disciplin, og Napoleon vilde være forblevet ubemærket, om han skulde have sat Afstemning i Gang i Armeen, naar Slaget skulde slaas. Først naar vi i langt højereGrad er modne til at tage Del i Tingene, end Tilfældet er, kan vi nære et, men ganske vist ubegrundet Haab om, at Forsøget med de mange Hærførere, eller de mange, der strækker sig mageligt ved Ovnen, kan slaa til i Afgørelsens Stund, og føre Herredømmet i Spørgsmaalet: Socialt Liv eller socialt Slaveri og Trællekaar.

J. P. Nielsen.
Chauffør.

Winchmandsspørgsmaalet.

Spørgsmaalet om, hvorvidt den Mand, der ved Losnings- og Ladningsarbejde skal betjene Skibets Spil, skal antages blandt Skibets Mandskab eller blandt Arbejdere fra Land, har jo alle Dage været brændende, hvilket i og for sig er let forstaaelig, da det er af allerstørste Betydning for Havnearbejderne, at Winchmænd antages blandt disse, ikke alene fordi der derved kommer flere Folk i Arbejde, men nok saa meget dels fordi det i sig selv meget livsfarlige Havnearbejde gøres mindre livsfarligt, naar Spillet betjenes af en Mand fra Land, der i højere Grad og mere forstaaelig samarbejder med Losseholdet, og dels fordi Arbejdsydelsen og dermed ogsaa Arbejdsfortjenesten vil blive forøget, naar den Mand, der betjener Spillet, er interesseret i Arbejdets hurtige Gang.

Man skulde mene, at baade Rederiet og ikke mindst Ladningsmodtageren var interesseret i, at Winchmænd antoges fra Land, idet det er uomtvisteligt baade at Skibet derved udlosses hurtigere, og at Varerne behandles omhyggeligere, og hver Gang Spørgsmaalet har været rejst, har Arbejdsgiverne, altsaa Ladningsmodtagerne, ogsaa indrømmet dette, men overfor vort Krav om i alle Tilfælde at antage Winchmænd fra Land gjort gældende, at selv om de gerne i egen Interesse vilde gaa med hertil, saa lod det sig ikke overenskomstmæssigt gennemføre, bl. a. fordi Søloven, efter Sigende, skulde stille sig hindrende i Vejen herfor, hvilket sidste dog sikkert kun er en Udflugt, da der findes, omend kun ganske enkelte, Overenskomster, i hvilke det udtrykkeligt er fastsat, at Winchmænd i alle Tilfælde skal antges fra Land.

Særlig under Overenskomstforhandlingerne i 1918—19 var dette Spørgsmaal stærkt fremme, og for ikke i for høj Grad paa dette Spørgsmaal at spænde Buen for selve Priskuranternes Oprettelse enedes man i mange Tilfælde om et Kompromis, der i alt væsentlig

gik ud paa, at Havnearbejderne og Ladningsmodtageren i Forening gennem Henvendelse til Skibet skulde søge gennemført, at Winchmænd antoges fra Land, hvilken Bestemmelse vi indtil for ganske nylig ikke har haft Grund til at beklage os over, da den i det store og hele er praktiseret efter vort Ønske.

Naar dette har været Tilfældet, saa har vi hidtil været af den Opfattelse, dels at Rederierne ikke i al Almindelighed vilde modsætte sig, at Spillene blev betjent af Folk fra Land, og dels at Ladningsmodtageren virkelig vilde sætte noget ind paa at opfylde Kompromiets Forudsætning; men heri er vi for saa vidt blevet skuffet, som en 3. Part, nemlig Rederne, nu begynder at søge gennemført, at det bliver Skibets Mandskab, der betjener Spillene, hvilket Forsøg i September Maaned gav sig et synligt Udslag i Horsens, hvor Skibet S/S »Elisabeth Mærsk«, tilhørende Rederiet A. P. Møller, nægtede at antage Winchmænd fra Land, hvilken Vægring bevirkede, at Havnearbejderne i Horsens nægtede at paabegynde Losningen, dels under Henvisning til Forudsætningen i den tidligere omtalte Winchmandsbestemmelse, og dels fordi der i de sidste 2½ Aar i alle Tilfælde var antaget Winchmænd fra Land.

For denne Arbejdsvægring indklagede Arbejdsgiverforeningen Havnearbejderne i Horsens for Den faste Voldgiftsret, hvis Dom er gaaet os imod, idet Horsens Havnearbejdere ikke alene blev tilpligtet at betale Sagens Omkostninger med Kr. 300,00, men ogsaa blev idømt en Bod paa Kr. 1000,00, idet Dommen i sine Præmisser siger, at Overenskomstbestemmelsen om, at Arbejdere og Arbejdsgivere i Forening skal søge gennemført, at Winchmænd antages fra Land, ikke kan fortolkes saaledes, at det skulde være lovligt at besvare Skibets Vægring med Arbejdsstandsning.

Sager af lignende Beskaffenhed har senere været fremme dels i Nørresundby og dels i Vejle, i hvilken sidste By, der er Tale om en Erstatning paa Kr. 1500,00, medens Erstatningsspørgsmaalet for Nørresundbys Vedkommende endnu ikke er afgjort, og da Forbundet jo maa forudsætte, at det er Rederiforeningen, der ved en, omend uofficiel, Vedtagelse forsøger at gøre Overenskomstbestemmelsens Forudsætninger illusorisk, har vi ment det nødvendigt at gøre et Forsøg paa at belære baade Rederne og Arbejdsgiverforeningen om, at selv om Tiderne er Arbejderne ugunstige, saa vil vi ikke stiltiende finde os i, hverken en ny Praktisering af Winchmandsbestemmelsen, eller i at den ene Gruppe af Arbejdsgiverforeningens Medlemmer ved sine Vedtagelser annullerer, hvad en anden Gruppe af Arbejdsgiverforeningens Medlemmer delvis er gaaet med til, og vi har derfor den 4. ds. til Arbejdsgiverforeningen afsendt et saalydende Strejkevarsel:

Dansk Arbejdsmands Forbund.

Den 4. November 1921.

Anbefalet.

Til Dansk Arbejdsgiverforening.

Vestervoldgade 113, B.

Som den ærede Arbejdsgiverforening vil vide, har det i mange Tider været et brændende Spørgsmaal, hvorvidt den Mand, som under Losning og Ladning skal betjene Skibets Winch, skulde tages blandt Skibets Besætning eller blandt Lossearbejderne fra Land, og den ærede Arbejdsgiverforening vil endvidere vide, at Spørgsmaalet for Havnearbejderne er af den mest vitale Interesse og ogsaa for Arbejdsgiverne i Land, der er interesseret i den hurtigste og omhyggeligste Losning, er af stor Betydning, hvilket Arbejdsgiverforeningens Repræsentanter for de omhandlede Arbejdsgivere Gang paa Gang har indrømmet.

Spørgsmaalets Ordning, trods de saaledes foreliggende Fælles-Interesser mellem os og de Arbejdsgivere, der besørger Losningen i Land, — er imidlertid blevet vanskeliggjort ved, at de sidstnævnte Arbejdsgivere har erklæret, at den gældende Sølov hindrede dem i med os at træffe bindende Aftale om Winchens Betjening.

Særlig under Havneforhandlingerne i 1918—19 var dette Winchmandsspørgsmaal aktuelt, idet vor Kongres havde forbudt vor Forbundsledelse overhovedet at slutte nogen Overenskomst, der ikke ordnede Winchmandsspørgsmaalet endeligt. — Da de fandt, at Forholdene paa Arbejdsmarkedet og vort Lands hele Situation jvf. Verdenskrigen maatte fraraade os at tage en Storkamp om Winchmandsspørgsmaalet, gik vi med til at ordne Sagen ved et Kompromis, idet der i vore Havne-Overenskomster kom til at staa:

»Winchmænd. Ladningsmodtageren er pligtig til i Forening med en Repræsentant for Havnearbejderne at forlange og søge gennemført, at Winchmanden, uanset hvem der skal betale denne, ansættes af dertil kyndige Mænd blandt Havnearbejderne, og drage Omsorg for Betalingen af disse, som skal være i Overensstemmelse med, hvad paagældende Hold tjener.

Saafremt Skibet bestemt nægter at indgaa herpaa og skulde ansætte en uøvet eller beruset

Mand ved et Spil, eller Sprogvanskeligheder skulde være Hindring for tilfredsstillende Samarbejde mellem Winchmanden og Lossearbejderne, har disse Ret til at standse Arbejdet og forlange, at der antages en paalidelig Winchmand fra Land.«

Meningen med denne Bestemmelse var jo klart og afgjort den, at Arbejdsgiverne ved Havnene med os var enige i, at der burde tages Winchmand fra Land, og sammen med os forpligtede sig til at søge dette gennemført ved en Fælles-Henvendelse til Skibets Kaptajn. — I de 2—3 Aar, der er forløbet siden, er det i alle Tilfælde da ogsaa lykkedes at undgaa Strid om Winchmandsspørgsmaalet, men nu er der pludselig sket det, at Skibskaptajnerne eller deres Redere ikke mere bøjer sig for Fælles-Henvendelsen fra vore Havnearbejder-Afdelinger, der pludselig ser sig stillet over for en Aktion fra Skibets Side, har ganske naturligt reageret heroverfor og nægtet at gaa i Gang med Lossearbejde, hvor Winchmanden ikke blev taget fra Land, og der er da sket det, at den ærede Arbejdsgiverforenings lokale Havnearbejdsgiverforeninger pludselig slaar Følge med Skibet, afslutter Kontrakt om Losningen, og derefter ved Retssager falder over vore Folk, fordi disse ikke vil losse med Winchmænd af Skibsbesætningen, og der har jo allerede været en Retssag for Den faste Voldgiftsret, der mærkværdigvis gik Arbejderne imod, og er jo flere nye Sager under Opsejling, hvorfor vi, der pludselig ser os skuffede i vor Vurdering af Effektiviteten i Arbejdsgivernes Henvendelse sammen med os, nu er nødsaget til at indrette os efter de saaledes fremstaaede nye Forhold og gribe Sagen an paa den Maade, at vi vender os mod Skibets Vægring, og saaledes foranlediget tillader vi os herved at meddele, at vi agter at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om, at alt Losnings- og Ladningsarbejde ombord nægtes i de Tilfælde, hvor Skibets Kaptajn eller Rederi nægter at respektere den Fælles-Opfattelse af Winchmandsspørgsmaalet, som Arbejdsgiverne i Land og vi er enige om overenskomstmæssig, og har bundet os til at søge gennemført.

Vi beklager, at det under de for Handel- og Skibsfart forhaandenværende vanskelige Forhold skal være nødvendigt at skride til Arbejdsvægring, men vi har intet andet Valg, og vi vægrer os da ogsaa endnu ved at tro, at den ærede Arbejdsgiverforening er saaledes til Sinds, at den nu vil benytte den Modvind, der blæser mod Arbejderklassen, til at svigte, hvad den under normale Forhold, har været enig med os i som ret og billigt mod Arbejderne og mest hensigtsmæssigt for Arbejdets hurtige Fremme ved vore Havne.

P. F. V.

(sign.) **Lyngsie.**

(s.) **Niels P. Hansen.**«

Imod Lovligheden af dette vort Strejkevarsel har Arbejdsgiverforeningen imidlertid sendt os en saalydende Protest:

Dansk Arbejdsgiverforening.

Den 7. November 1921.

Anbefalet.

Dansk Arbejdsmandsforbund.

Ved Skrivelse af 4. ds. meddeler det ærede Forbund, at man »agter at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om, at alt Losnings- og Ladningsarbejde ombord nægtes i de Tilfælde, hvor Skibets Kaptajn eller Rederi nægter at respektere den Fælles-Opfattelse af Winchmandsspørgsmaalet, som Arbejdsgiverne i Land og vi er enige om overenskomstmæssig og har bundet os til at søge gennemført.«

Naar det ærede Forbund søger at begrunde dette Skridt med, at Meningen med den af Forbundet citerede Winchmandsbestemmelse »klart og afgjort var den, at Arbejdsgiverne ved Havnene med os var enige i, at der burde tages Winchmand fra Land«, maa vi bestemt benægte Rigtigheden heraf, idet den omhandlede Bestemmelse var et Kompromis, som Arbejdsgiverne i nogle Havne gik med til for overhovedet at opnaa Enighed om en Overenskomst, men uden paa nogen Maade at anerkende det berettigede i Arbejdernes Krav. — Der kan ikke ind i Bestemmelsen lægges andet end det som dens klare Ordlyd angiver, nemlig at Ladningsmodtageren er pligtig til en vis Fællesoptræden med Havnearbejderne for at faa antaget Winchmand fra Land, men Arbejdsgiverne har ikke forpligtet sig til nogensomhelst Medvirken overfor Kaptajnen i Retning af Tvangsforanstaltninger, for saa vidt Skibets Kaptajn nægter at tage Winchmand fra Land, og man har selvfølgelig ved denne Aftale mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Ladningsmodtagernes Organisationer ikke i nogen Henseende kunnet binde den udenfor denne Aftale staaende Trediemand, Rederne og deres Kaptajer.

Naar det ærede Forbund nu under en løbende Overenskomstperiode agter at etablere en Arbejdsvægring for ved Tvang at gennemføre, hvad Forbundet ikke kunne gennemføre under Overenskomstforhandlingerne eller ad Rettens Vej, og det ved Arbejdsvægring ikke alene i Havne, i hvis Overenskomst den omhandlede Bestemmelse findes, men i alle Havne, anser vi dette for at være i fuldkommen Strid med de gældende Overenskomster, og vi protesterer derfor i Henhold til Loven om Den faste Voldgiftsret af 3. Oktober 1919 " 4 B, Pkt. 5, 1. Stk., mod den varslede Strejkes Lovlighed og agter at søge denne vor Protest godkendt ved Indbringelse af Sagen for Den faste Voldgiftsret.

P. F. V.

(sign.) **Einar Jørgensen.**

(s.) **Sophus Agerholm.**«

Og det vil jo saa antagelig blive Den faste Voldgiftsret, der skal afgøre, hvorvidt Protesten vil være at tage til Følge, eller om vi har Ret til i Overenskomstperioden gennem Etablering af Konflikt at søge gennemført, at Winchmænd i alle Tilfælde antages fra Land.

I Henhold til Loven om Den faste Voldgiftsset skal der, forinden en Sag kan indbringes for Retten, afholdes et Møde mellem Hovedorganisationerne, og dette Møde er berammet, og for saa vidt man ikke her enes om en Ordning, vil Sagen naturligvis gaa sin Gang for Retten, og vi skal da i Bladets næste Numer vende tilbage til denne for alle Havnearbejdere saa vigtige Sag.

Den faste Voldgiftsrets Kendelse i Sag Nr. 498.

Spørgsmaalet om Augustreguleringens Fradrag af 18 Øre pr. Time ved Overarbejdsbetaling.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 14. Oktober 1921 i Sag Nr. 498: De samvirkende Fagforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening.

Den 5. April 1920 afsluttedes der i Henhold til et af Statens Forligsmand stillet Forslag en generel Overenskomst mellem De samvirkende Fagforbund og Dansk Arbejdsgiverforening (Paaskeforliget), hvorefter de i 1920 udløbende Overenskomster paa visse Vilkaar skulde fornyes paa et Aar fra deres Udløbstid. Et af Vilkaarene var, at der i August 1920 skulde finde en Dyrtidsregulering Sted. Herom hed det i Forligets Punkt 3:

»Saafremt Det statistiske Departements Prisstatistik pr. 1. August 1920 viser en Stigning af Dyrtidsprocenten i Forhold til Prisstatistikken pr. 1. Februar 1920, gives der til den Tid de bestaaende Lønninger (Time-, Dag-, Uge-, Maaneds- og Akkordlønninger) et Dyrtidstillæg af 2 Øre pr. Time pr. 3 Points, som Dyrtidsstigningen andrager.«

Det saaledes bestemte Dyrtidstillæg kom til at andrage 13 Øre pr. Time. Der opstod Strid om, hvilken Indflydelse Tillægget vilde have paa Beregningen af Løn for Overarbejde. De samvirkende Fagforbund holdt paa, at der ved Beregningen af Overarbejdsbetalingen maatte tages Hensyn til, at den normale Timeløn var forhøjet med 13 Øre, saaledes at man f. Eks. i Fag, hvor Overarbejde betales med normal Timeløn med et Tillæg af 50 eller 100 pCt., maatte komme til en Forhøjelse af Overtidsbetalingen med indtil 26 Øre pr. Time. Dansk Arbejdsgiverforening hævdede derimod, at den citerede Bestemmelse i Paaskeforliget maatte forstaas saaledes, at Dyrtidstillægget var et Tillæg pr. præsteret Arbejdstime, saaledes at der heller ikke for Overarbejde kunde kræves et større Tillæg end 13 Øre pr. Time. Dansk Arbejdsgiverforenings Standpunkt blev det sejrende, idet De samvirkende Fagforbund opgav at søge deres Krav gennemført.

I Foraaret 1921 stillede Statens Forligsmand paany Forslag til en generel Overenskomst mellem Hovedorganisationerne om Fornyelse paa visse Vilkaar af de i 1921 udløbende Overenskomster paa et Aar fra deres Udløbstid.

Det af Forligsmanden stillede Forslag blev vedtaget af Dansk Arbejdsgiverforening og med et enkelt Forbehold af De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling, hvor dog en betydelig Minoritet stemte imod. Imidlertid rejstes der indenfor Fagforbundene Protest mod, at De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling skulde være kompetent til at træffe en Afgørelse med bindende Virkning for de enkelte Forbund. De samvirkende Fagforbund meddelte herefter Dansk Arbejdsgiverforening, at Forsøget paa at gennemføre en generel Ordning maatte betragtes som strandet, men at en Række Fagforbund var villige til at akceptere det foreliggende Forligsmandsforslag, hvorfor man anbefalede, at Organisationerne i de paagældende Fag sluttede Overenskomst med hinanden paa det foreliggende Grundlag. Herefter blev der i Slutningen af April i en Række Fag sluttet Overenskomster, der bl. a. indeholdt følgende Bestemmelser:

»a) Alle Time-, Dag-, Maaneds- og Akkordlønninger nedsættes fra og med indeværende Lønningsuge med 13 Øre pr. Time.

b) Paa Grudlag af det af Det statistiske Departement i August 1921 udarbejdede Pristal foretages en Regulering af Time-, Dag-, Uge-, Maaneds- og Akkordlønninger, saaledes at for hver 3 Points, som Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i Februar 1921, vil Lønningerne være at forhøje eller formindske med 2 Øre pr. Time. Denne Regulering regnes fra og med den første Lønningsuge, der udløber efter Mandag den 15. August.«

Bestemmelsen under Punkt a) gennemførtes paa den Maade, at Fradraget paa de 13 Øre, der ikke var motiveret ved nogen konstateret Nedgang i Dyrtid, betragtedes som et

Fradrag pr. præsteret Arbejdstime, altsaa i Overensstemmelse med den Maade, hvorpaa Augustreguleringen var blevet gennemført i 1920.

Statistisk Departements i August 1921 offentliggjorte Pristal viste en Nedgang fra Februar paa 27 Points. I Henhold til Bestemmelsen under Punkt b) skulde Lønningerne i de paagældende Fag herefter reduceres med 18 Øre pr. Time. Ved Gennemførelsen af dette Fradrag har Arbejdsgiverne i nogle af Fagene ment at kunne reducere Overarbejdsbetalingen med mere end 18 Øre pr. Time, idet de f. Eks. hvor Overarbejde lønnes med normal Timeløn plus et Procenttillæg, har ment at kunne nøjes med at udregne Procenttillægget af den ved Augustreguleringen reducerede, normale Timeløn. Heroverfor har De samvirkende Fagforbund gjort gældende, at Augustfradraget i 1921 maa gennemføres paa tilsvarende Maade som Tillægget i 1920, altsaa som et Fradrag pr. præsteret Arbejdstime.

Den saaledes foreliggende Strid er under denne Sag af De samvirkende Fagforbund indbragt til Afgørelse af Den faste Voldgiftsret.

De Indklagede procederer principalt til Sagens Afvisning, subsidiært til Frifindelse. De gør gældende, at det er umuligt at afgøre det rejste Spørgsmaal generelt for alle de paagældende Fag. Afgørelsen maa bero paa Indholdet af de faglige Overenskomsters Regler om Beregning af Overtidsbetaling, og disse Regler er forskellige i de forskellige Fag. Indenfor Jern- og Metalindustrien beregner man Overarbejdstillægget som visse Procent af en saakaldet »ansat« Timeløn, der ikke inkluderer forskellige Løntillæg, Arbejderne efterhaanden har opnaaet. For dette Fags Vedkommende er de Indklagede derfor enige i, at Fradraget af de 18 Øre maa ske som et Fradrag pr. præsteret Arbejdstime. Ogsaa hvor de 18 Øre kan fradrages i et Dyrtidstillæg, der ydes pr. præsteret Arbejdstime, kan de Indklagede godkende Klagernes Standpunkt. Hvor derimod Overarbejdstillægget beregnes som 50 eller 100 pCt. af den samlede Timeløn, mener de Indklagede sig berettiget til ved Procentberegningen at drage Konsekvensen af, at Timelønnen ved Reguleringen er formindsket med 18 Øre. Naar Forholdene saaledes ligger forskelligt i de forskellige Fag, mener de Indklagede, at det maa tilkomme de faglige Voldgiftsretter at afgøre den foreliggende Strid, saa meget mere som der ikke foreligger nogen generel Overenskomst mellem Hovedorganisationerne, men kun en Række faglige Overenskomster.

Da det drejer sig om Fortolkning af en Bestemmelse, der er optaget i en hel Række faglige Overenskomster efter at være formuleret under forudgaaende Forhandlinger mellem Hovedorganisationerne, findes det ikke naturligt at henvise det foreliggende Spørgsmaal til Afgørelse ved de faglige Voldgiftsretter. Spørgsmaalet bliver herefter, om Bestemmelsen maa antages at gaa ud paa, at Augustfradraget i alle Fag skal gennemføres som et Fradrag pr. præsteret Arbejdstime, uanset hvorledes Fagets Bestemmelser om Beregning af Overarbejdstillæg er. Dette Spørgsmaal findes at maatte besvares bekræftende. Paaskeforligets Bestemmelse om Augustregulering gennemførtes som nævnt paa den Maade, at der gaves et Tillæg af 13 Øre for hver præsteret Arbejdstime. De Indklagede har nu ganske vist henvist til, at Bestemmelsen under Punkt b) i Overenskomsten af April 1921 er formuleret paa en anden Maade end Paaskeforligets Bestemmelse om Augustregulering, idet denne taler om Dyrtidstillæg, medens hin taler om en Forhøjelse eller Nedsættelse af Lønningerne. Herpaa vil dog ikke kunne lægges Vægt. Det har ikke under Forhandlingerne været paa Tale, at man skulde fravige de i 1920 fulgte Regler for Gennemførelse af en Augustregulering, for saa vidt angaar det her omhandlede Spørgsmaal. Herefter maatte Arbejderne være berettigede til at gaa ud fra, at Bestemmelsen i Overenskomsterne af April 1921 kun derved afveg fra Paaskeforligets Bestemmelse, at den ikke alene aabnede Mulighed for et Augustfradrag, men at den iøvrigt nøje svarer til Paaskeforligets Bestemmelse og derfor ogsaa maatte fortolkes, saaledes som Parterne i hvert Fald i Realiteten var enedes om at fortolke den tidligere Bestemmelse.

En enkelt Reservation findes at maatte tages. Klagerne har gjort gældende, at Augusttillægget i 1920 overalt er gennemført som et Tillæg pr. præsteret Arbejdstime. De Indklagede har ikke bestemt benægtet dette, men de har erklæret ikke at være sikre paa, om der ikke kan være et eller andet Fag, hvor Gennemførelsen er sket paa anden Maade. Skulde saadanne Fag findes, vil den i det foregaaende

fremførte Argumentation ikke holde Stik for deres Vedkommende, og de maa derfor holdes udenfor denne Kendelses Rækkevidde.

Sagens Omkostninger fastsættes til 300 Kr., er betales af Parterne med Halvdelen hver.

Kendelse.

Den under Sagen omhandlede Bestemmelse i Overenskomsterne af April 1921 hjemler kun Arbejdsgiverne Ret til at fradrage 18 Øre pr. præsteret Arbejdstime, for saa vidt Augusttillægget i 1920 i det paagældende Fag er gennemført som et Tillæg af 13 Øre pr. præsteret Arbejdstime.

Sagens Omkostninger betaler Parterne med 150 Kr. hver.

Det er ikke Arbejdslønnen, der fordyrer Brændet.

Skovejene fortæller, at det er Arbejdslønnen, der er Skyld i, at Brændselspriserne er saa høje. For at modbevise det sender en Skovarbejder os følgende Tabel. Det første Tal er Arbejdslønnen. Det sidste er Skovejerens Pris.

Bøgekævler 286 Øre pr. Kbm., Salgspris ca. 70 Kr. pr. Kbm.

Snitgavn 435 Øre pr. Rm., Salgspris ca. 48 Kr. Rm.

Klovtræ 357 Øre pr. Rm., Salgspris 22½ Kr. pr. Rm.

Fagot 344 Øre pr. Rm., Salgspris 17 Kr. pr. Rm.

Knuder og Vrag 357 Øre pr. Rm., Salgspris 14 Kr. pr. Rm.

Knippel 344 Øre pr. Rm., Salgspris 10 Kr. pr. Rm.

Klodstræ 299 Øre pr. Rm., Salgspris 35 Kr. pr. Rm.

Bøgekvas 247 Øre pr. Rm., Salgspris 6 Kr. pr. Rm.

Stænger og Rafter 357 Øre pr. Nr., Salgspris 16 a 20 Kr. pr. Nr.

Spær 247 Øre pr. Nr. Salgspris 20 Kr. pr. Nr.

Lægter 169 Øre pr. Nr., Salgspris 14 Kr.

Overflytningsspørgsmaal og Grænsestridigheder mellem Afdelingerne.

Naar Krybben er tom, bides Hestene, siger et gammelt Ord. Og det bekræfter sig ogsaa i denne Tid, hvor Spørgsmaalet om Retten til at søge og bevare Arbejde, en meget brændende.

Blandt enkelte af vore Afdelinger spores der en Tendens til at monopolisere dette eller hint Arbejde og forbeholde dette til nævnte Afdelings egne Medlemmer.

I adskillige Tilfælde er saadanne Sager kommet til Afgørelse i den københavnske Hovedbestyrelse, naar vel at mærke, en af Forbundets Afdelinger har klaget over Forholdet.

Hovedbestyrelsen har altid afgjort disse Sager i Henhold til Forbundslovene og ud fra den Grundbetragtning, at ethvert Medlem har Lov til at søge sit Erhverv, hvor det er at finde, og naar et Medlem fik Arbejde i en anden Afdeling og hans Bog og øvrige Forhold var i Orden, burde han overflyttes og have Ret til at arbejde uhindret. Men i den sidste Tid har det — naturligvis paa Grund af den store Arbejdsløshed i alle Afdelingerne — knebet noget med at faa disse Afgørelser respekterede. Trods gentagne Henstillinger nægtede Hær- og Flaadens Afdeling at tilflytte en Chauffør Torp, der havde faaet Arbejde paa Orlogsværftet, og Tagpaparbejdernes Afdeling, at modtage en Kusk, Trauelsen, der havde faaet Arbejde hos Tagpapfabrikant Larsen.

Da Sagerne ikke paa nogen Maade kunde gaa i Orden, vilde de klagende Afdelinger — Kuskenes og Chaufførernes — ikke forhindre deres paagældende Medlemmer i at anlægge Sag ved de borgerlige Domstole, og disse Sager er nu afsluttede med det Resultat, at Hær- og Flaadens Afdeling i Retten indgik paa at yde Torp en Erstatning paa 250 Kr.

I Sagen mellem Kusk Trauelsen og Tagpaparbejdernes Afdeling afsagdes følgende Dom, den formentlig er af stor Interesse:

Peter Trauelsen, der var Medlem af Kuskenes Fællesforbund, fik i Maj 1920 Arbejde som Tagpaparbejder hos Fabrikant Villiam Larsen og blev i den Anledning derefter overflyttet efter Begæring til Tagpaparbejdernes Forbund; samme Efteraar lod han sig, da Tagpaparbejdet for Sæsonen var endt, flytte tilbage til Kuskenes Fællesforbund. Den 2. Maj 1921 tilbød Larsen ham paany Tagpaparbejdet fra den 18. s. M.

at regne, idet han samtidigt gav ham Besked om at bringe sine Organisationsforhold i Orden. Han henvendte sig nu til Tagpaparbejdernes Forbund med Anmodning om Overflytning dertil, men fik Afslag; han henvendte sig derefter til Kuskenes Fællesforbund, som paa hans Vegne forgæves forlangte Trauelsen optaget i Tagpaparbejdernes Forbund, og, da ogsaa dette Forlangende blev afslaaet, i Skrivelse af 18. s. M., under Paaberaabelse af § 49 i Dansk Arbejdsmandsforbunds Love, forebragte Sagen for Arbejdsmændenes Forbund for København og Omegn, af hvilket begge de nævnte Forbund er Underafdelinger, idet Kuskenes Fællesforbund i nævnte Skrivelse tilføjede, at saafremt Forholdet ikke blev ordnet i Løbet af Ugen, agtede det at gøre Skridt til Sagsanlæg overfor Tagpaparbejdernes Forbund for at søge dette tilpligtet at yde Trauelsen Erstatning for forspildt Arbejdsløn for Tiden til Sagens Ordning. Efter stedfunden Brevveksling med Tagpaparbejdernes Forbund, som blev gjort bekendt med nysnævnte Skrivelse, paalagde Arbejdsmændenes Forbund for København og Omegn ved Skrivelse af 21. s. M. Tagpaparbejdernes Forbund at optage Trauelsen. Dette blev imidlertid først effektueret ved en af sidstnævnte Forbund taget Generalforsamlingsbeslutning af 11. Juni, der blev meddelt Trauelsen 14. s. M. Da Trauelsen nu meldte sig til Arbejde hos Fabrikant Larsen, gav denne ham imidlertid den Besked, at der nu ikke længere var Arbejde for ham. Trauelsen, der siden har været arbejdsløs, paastaar nu under denne Sag Tagpaparbejdernes Forbund dømt til at betale ham Erstatning for tabt Arbejdsfortjeneste for Tiden til 1. Oktober 1921: 2352 Kr. med Fradrag 352 Kr., som han har oppebaaret i Arbejdsløshedsunderstøttelse, altsaa til Rest 2000 Kr. med Renter deraf, 5 pCt. aarlig, fra Stævningens Dato 8. Juli 1921.

Forbundet paastaar sig frifundet, idet det gør gældende, at det ikke har hindret Trauelsen i at faa Arbejde hos Fabrikant Larsen.

Ifølge § 49 i Lovene for Dansk Arbejdsmandsforbund kan Medlemmerne overgaa fra en Afdeling til en anden uden at betale Indskud. Det maa anses for godtgjort, at Forbundets Formand ikke blot har nægtet Trauelsen Optagelse, men ogsaa har tilkendegivet ham, at han, hvis han paabegyndte Arbejdet hos Larsen, maatte paaregne, at Forbundets Medlemmer ikke vilde arbejde sammen med ham. Det maa endvidere antages, at denne Forbundets retsstridige Holdning har været Aarsag til, at han ikke fik Arbejde hos Fabrikant Larsen. Forbundet maa herefter være erstatningspligtig overfor Trauelsen.

Erstatningen, der vil være at fastsætte ved Rettens Skøn, findes under Hensyn til, hvad der er oplyst om Fortjenesten ved det paagældende Orbejde, og til, at han har oppebaaret Arbejdsløshedsunderstøttelse, at kunne fastsættes til 700 Kr. med Renter deraf som paaastaaet.

Forbundet vil derhos have at betale Trauelsen Sagens Omkostninger med 250 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Tagpaparbejdernes Forbund bør til Arbejdsmand Peter Trauelsen betale 700 Kroner med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra den 8. Juli 1921, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 250 Kroner.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under , Adfærd efter Loven.

— — —

Paa den københavnske Fællesledelsesmøde i Oktober var netop begge disse Sager til Behandling, og her vedtoges en Resolution, der gik ud paa, at enhver Afdeling er pligtig at respektere Lovens Paragraffer vedrørende Overflytninger, og pligtige at efterkomme Afgørelser, trufne af Hovedbestyrelsen. Det maa nu være at haabe, at netop disse to Domme, der her er omtalt, vil gøre, at man for Fremtiden kan ordne lignende Sager indenfor Murene, det er ikke noget smukt eller opløftende Syn at se den ene af D. A. F.s Afdelinger contra den anden i Rettens Skrake.

Brevkassen.

Fra adskillige Afdelinger har vi fra Tid til anden modtaget Indlæg gaaende ud paa, at Hovedbestyrelsen og Bladets Redaktør burde foranledige, at »Arbejdsmændenes Fagblad« udkom hver Uge i Stedet for som nu to Gange om Maaneden, og at Bladet tilstilledes samtlige Forbundets Medlemmer, idet man fremhæver, at en saadan Ordning vilde byde visse Fordele med Hensyn til Stoffets Aktualitet, og at det herved vilde være mulig at benytte Fagbladet som Avertissementsblad angaaende Generalforsamlinger, Møder og lignende, og i saa Henseende, henvises til Landarbejderforbundets Medlemsblad.

Vi har ikke offentliggjort de indsendte Indlæg, da de saa nogenlunde har været skaaret over samme Læst, og vi skal til Sagen bemærke: At en saa stor og fremfor alt kostbar Reform kan ikke gennemføres uden ved en Kongresbeslutning, saa Opfordringer til Hovedbestyrelsen i den Retning vil være ørkesløse.

Noget andet er, at vi naturligvis glæder os over, at Fagbladet omfattes med Interesse og er taknemlige for enhver Kritik og Vejledning.

Fra anden Side er der fremkommet Kritik over Forbundets Regnskab, ogsaa her maa vi sige, at de enkelte Poster er nøje i Overensstemmelse med Kongressens Beslutninger og Krav om Forandring desangaaende maa rejses paa Kongressen i 1922.

Fra Overretssagfører Oscar Sjøstrand har vi modtaget følgende:

I Henhold til Presselovens § 11 begærer jeg herved for Garversvendene: A. Thaarup, Th. Nielsen, O. Lie, Ryestrøm, O. Knudsen, Søderberg, A. Person og G. Zelck optaget i et af de 2 først udkommende Numre af »Arbejdsmændenes Fagblad« Meddelelse om, at mine nævnte Klienter ved Søgsmaal vil drage Dem til Ansvar for nogle i Fagbladet for 28. September og 12. Oktober d. A. indholdte og ikke med Forfatternavn forsynede ærefornærmende Artikler vedrørende Blokaden hos Grosserer Salomonsen, Lyngbyvej 170, — — —

International Grov- og Fabrikarbejder-Federation.

Den internationale Arbejdsmands-Sammenslutnings Bestyrelse (Exekutiv Komite) holdt Møde den 13. og 14. Oktober 1921 i Amsterdam. Mødte var samtlige Medlemmer:

O'Grady fra England.
Brey fra Tyskland,
Haiss fra Chekoslovakiet,
Farsin fra Belgien,
Chr. Sørensen fra Danmark,
samt den internationale Sekretær
Stenhuis fra Holland.

Da Haiss fra Chekoslovakiet ikke havde været sikker paa at fremmøde, var for alle Tilfældes Skyld Suppleanten Weiss, Østrig, mødt.

Dagsordenens første Punkt var Valg af Formand, og som saadan valgtes O'Grady. Til Næstformand valgtes Brey, og der gaves Formanden, Næstformanden og den internationale Sekretær Bemyndigelse til imellem Bestyrelsesmøderne at afgøre visse løbende Sager efter Konference sig imellem.

Til Assistance for Sekretæren besluttedes det at antage en Kontormedhjælper til en Aarsløn af 2500—3000 Gylden.

Den internationale Sekretær meddelte, at der havde været rettet Henvendelse til Forbundet for den kemiske Industri i Italien, til de to franske Arbejdsmandsforbund og til det polske Fabrikarbejderforbund med Anmodning om at tiltræde.

De to franske Forbund havde svaret med at vedtage nogle Resolutioner om Sammenhold og Samarbejde, men havde ikke gjort Skridt til Indmeldelse. Det italienske Forbund havde svaret, at man ønskede nærmere Oplysning, og at en Repræsentant, Forbundets Sekretær Tremelloni, vilde komme til Bestyrelsens Møde for at faa indledet nærmere Forhandlinger. Det polske Forbund havde ikke svaret.

Tremelloni kom til Stede og meddelte, at hans Forbunds Hovedbestyrelse med 14 Stemmer mod 1 (Kommunist) havde vedtaget Indmeldelsen, men maatte forelægge den for Forbundets Repræsentantskab, der skulde træde sammen ved Nytaarstid.

Det vedtoges, at O'Grady, Farsin og Stenhuis skulde se at faa en Konference med Repræsentanter for de franske Forbund og om fornødent med Italienerne i December Maaned.

Det vedtoges at rette Henvendelse til det finske Grov- og Fabrikarbejderforbund om Tiltrædelse og til de selvstændige Papirarbejder-Forbund i Danmark, Norge og Sverige og eventuelt i Januar Maaned næste Aar se at faa en Konference i Stand med Repræsentanter for disse Forbund, samt det polske. Til at forestaa denne Konference udpegedes Brey, Sørensen og Stenhuis.

Den internationale Sekretær havde udsendt et Brev til samtlige Forbund i Anledning af den store Ulykke, der har truffet vore tyske Fagfæller ved Eksplosionen i Sprængstoffabrikerne i Oppau og havde anmodet de forskellige Organisationer om at indsende et Bidrag, som kunde overgives den tyske Organisation for derved at sætte den i Stand til at mildne Ulykken for de Efterladte. — Sverige, Norge og Holland havde tilsammen ydet 70,000 Mark. Det vedtoges at tilsende det tyske Forbund ialt 100,000 Mk., idet det haabedes, at de Organisationer, der endnu ikke havde behandlet Spørgsmaalet, vilde bevilge mindst det mangiende Beløb.

Det almindelige internationale Fagforbund havde fra de samvirkende Fagforbund i Bryssel modtaget en Skrivelse, der advarede mod Indvandring til Belgien. Denne Skrivelse var videresendt til de forskellige Fagsekretariater, og man enedes for Arbejdsmændenes Vedkommende om, at det maatte være Fagpressens Opgave at henlede Opmærksomheden paa, at den store Arbejdsløshed, der hersker i alle Lande, gør det utilraadelig at rejse fra det ene Land til det andet for at søge Arbejde. Selv indenfor det engelske Rige, ogsaa i Kolonierne, er der meget stor Arbejdsløshed.

Det hollandske Forbund havde fremsendt Forslag om, at der afholdtes en speciel Margarinearbejder-Konference for samtlige tilsluttede Forbund. Bestyrelsen enedes om, at man ikke kunde gaa med hertil, thi saa vilde det næste Skridt jo blive en Teglværksarbejder-, en Cementarbejder- eller en Sukkerarbejder-Konference.

I Stedet for besluttedes det skriftligt at søge Oplysning om Løn- og Arbejdsforhold m. v. for forskellige Industri-Grupper hos samtlige tilsluttede Forbund og tage disse Industri-Gruppers Forhold op som et særligt Punkt paa Dagsordenen til den kommende internationale Kongres. De Grupper, man ved denne Lejlighed vil trække frem, er Cementindustrien, Gummiindustrien, Margarineindustrien, Papirindustrien og den kemiske Industri (Svovlsyre- og Superphosphatfabriker o. s. v.).

Paa Dagsordenen stod ogsaa Spørgsmaalet om Fastsættelsen af Tid og Sted for næste Kongres, og efter Samraad med Forbundets Formand foreslog jeg, at Kongressen afholdtes i København i Forbindelse med Forbundets 25 Aars Jubilæum. Dette anbefaledes af Stenhuis, men herfor stemte kun O'Grady og jeg, (Sekretæren har ingen Stemmeret). De »valutasvage« Lande græd over, at det vilde blive for dyrt for dem at sende flere Repræsentanter til et Land med nogenlunde høj Valuta. — Det vedtoges saa at afholde Kongressen i Wien i September 1922 og at afholde næste samlede Bestyrelsesmøde i København i Forbin-

delse med vor Kongres i Slutningen af Juli eller Begyndelsen af August 1922. — Det overdroges Præsidiet og Sekretæren at udarbejde Forslag til Bestemmelser om Overflytning imellem de tilsluttede Forbund og forelægge Forslaget paa førstkommende Bestyrelsesmøde.

Chr. Sørensen.

Krisen.

Af Jak. Kr. Lindberg.
i Socialisten.

I. Indledning.

Ordet Krise bruges i mange forskellige Betydninger. Det maa da først slaas fast, hvad jeg i det følgende vil forstaa ved dette Udtryk.

Kendetegnet paa den moderne kapitalistiske Krise er sagt med eet Ord: *Overproduktion.* Krisen er inde, naar Produktionens og Omsætningens sædvanlige Gang standses — fordi der er produceret for meget.

Kriser af denne Art er — historisk set — et forholdsvis nyt Fænomen. Det første Land, hvor saadanne Kriser optræder, er i England — Kapitalismens oprindelige Hjemsted. Og først efterhaanden, som det kapitalistiske Produktions- og Omsætningssystem breder sig, bliver Kriserne af større og større geografisk Udstrækning. Den Krise, vi nu er inde i, fortjener da i højere Grad end nogen tidligere Navn af en Verdenskrise.

Kriserne optræder med bestemte Mellemrum og man kan derfor med ret stor Sikkerhed forudsige, hvor naar de vil indtræde. Vi skulde normalt have haft den nuværende Krise i 1916, hvorfor danske Arbejdsgivere havde indrettet det saaledes, at saa at sige alle Arbejdsoverenskomster udløb i dette Aar. Nu kom Verdenskrigens Højkonjunktur til at krydse Arbejdsgiverforeningens Politik — Krisen kom 5 Aar senere end beregnet.

Efter gængse Sprogbrug plejer man at udtrykke Forholdet saaledes, at Krisen danner Afslutning paa en Række gode Aar. Men herved maa bemærkes, at vor Sprogbrug, naar det drejer sig om økonomiske Forhold, ser alting fra et snævert kapitalistisk Standpunkt — eller rettere fra et Driftsherrestandpunkt — og denne Sprogbrug bliver ofte ganske meningsløs, naar Sagen ses fra et almindeligt Samfundssynspunkt.

Naar man i gamle Dage — det vil sige før den kapitalistiske Produktionsmaade havde faaet Overtaget — talte om gode og daarlige Aar, saa kunde disse Udtryk ikke misforstaas. Et godt Aar var et Aar med stor Høst, rigt Fiskeri, gunstige Vejrforhold for Byggeri og Skibsfart osv. Og daarlige Aar — ja, det betød ringe Høst eller andre naturlige Hindringer for Menneskenes produktive Virksomhed. Forsaavidt saadanne ugunstige Forhold gav sig Udtryk i Priserne, saa betød altsaa høje Priser daarlige Aar, medens lave Priser betød gode Aar.

Men nutildags opfattes Forholdet lige omvendt. Man taler om, at Danmark havde en Række glimrende Aar under Krigen — med stærkt opadgaaende Priser. Og man klager nu over daarlige Tider, fordi Priserne er nedadgaaende.

Men jeg maa her straks slaa fast, at naar der saaledes tales om gode Aar, saa tænkes der kun paa de selvstændige Næringsdrivende (Driftsherreklassen). Set fra Arbejderklassens og Tjenestemændenes Synspunkt betød de glimrende Aar netop en Forringelse af Levevilkaarene, som man vel næppe nogensinde har oplevet Mage til.

Jeg har allerede fremhævet, at Krisen først opstaar, hvor det kapitalistiske System har sejret. Men man maa ikke heraf slutte, at Kriserne er en Følge af den Udbytning, som finder Sted i det kapitalistiske Samfund. Thi en Overklasses økonomiske Udbytning af det arbejdende Folk er jo ingenlunde noget nyt Fænomen. Tværtimod. I et Samfund, hvis Økonomi er bygget paa Trællearbejde (som i Oldtiden) eller paa Hoveriarbejde (som i Middelalderen), er Udbytningen i en vis Forstand større end nutildags.

Men det er Maaden, hvorpaa Udbytningen finder Sted, der giver Anledning til Krisen. I det kapitalistiske Samfund finder Udbytningen Sted gennem en *Priskamp.* I Trællesamfund derimod direkte, saaledes at Trællen maa afgive sit Arbejdsudbytte til Herren.

2. Urigtige Anskuelser om Krisens Aarsager.

Spørger man nu om Aarsagerne til den Krise, vi befinder os i — saa faar man de mest forskellige Svar!

Nogle mener, at det er Eftervirkninger af den *Fattigdom,* der er Krigens Følge. Men Fattigdom kan dog ikke bevirke, at man læg-

ger Hænderne i Skødet og holder op med at producere! Fattigdom kunde ganske vist betyde, at Europa stod overfor en Række daarlige Aar i dette Ords oprindelige Betydning, altsaa Aar med høje Priser, fordi det ikke er muligt at dække Behovene i samme Omfang som før. Men det er jo lige modsat! Tales der specielt om Danmark, saa bliver dette Svar jo ganske meningsløst. Thi Danmark har aldrig nogensinde været saa velforsynet med Produktionsmidler som netop nu.

* * *

Nogle paastaar, at den danske *Valuta*, det vil sige den danske Krones Købeevne, er for høj, nemlig i Forhold til Tysklands. Andre paastaar, at den tværtimod er for lav, nemlig i Forhold til England og Amerika.

Men denne Forklaring hører jo intetsteds hjemme. Thi Krisen rammer alle Lande, hvad enten deres Valuta staar højt eller lavt.

Hvor fuldstændig Begrebsforvirringen er, naar man skal forklare Krisen, ses deraf, at danske Arbejdsgivere har fremhævet, at Arbejdslønnen her i Landet maatte nedsættes, *fordi* den tyske Valuta staar saa lavt! Men hvis man nedsætter Arbejdslønnen, saa betyder det lavere Priser her i Landet, og saa stiger jo den danske Krones Købeevne — hvilket altsaa betyder et yderligere Fald for den tyske Mark. Jo mere Arbejdslønnen her i Landet nedsættes, jo vanskeligere vil det altsaa blive at konkurrere med Tyskland.

Den nuværende Krise har overhovedet intet at gøre med Valutaspørgsmaalet, forsaavidt man da herved tænker paa det indbyrdes Forhold mellem de forskellige Landes Valuta'er; tænker man derimod paa det Forhold, at Valutaen i alle Lande (selv i saadanne med Guldmøntfod) er forringet, saa kan det ikke nægtes, at det Omfang og den Maade, hvorpaa Valutaforringelsen er sket, er af Betydning for Krisens Styrkegrad i de enkelte Lande.

Udtrykket *Valuta-Dumping* er ganske misvisende. Ved Dumping har man dog altid forstaaet Salg af indenlandsk Overproduktion til lave Exportpriser (eventuelt ved Hjælp af skjulte eller aabenlyse Eksportpræmier). Men det, der for Tiden sker fra Tysklands Side, er jo lige det modsatte, idet Eksportpriserne holdes højere end Indlandspriserne. Dette kan Tyskland gøre af 2 Grunde:

1) I visse Tilfælde har Tyskland Monopol og kan udnytte dette ved at holde høje Eksportpriser. Som Eksempel kan nævnes den tyske Farveindustri, hvis høje Priser volder Vanskelighed for den danske Klædeindustri.

2) Tyskland kan i al Almindelighed holde sine Eksportpriser højere, fordi den tyske Marks Købeevne i Indlandet er større end i Udlandet, hvilket altsaa vil sige, at Priserne for tyske Varer er billigere i Tyskland end i Danmark.

Det Forhold, der her er Tale om, kan altsaa ikke med Rette betegnes som Valuta-Dumping. Snarere kunde man tale om, at Danmark yder en Importpræmie for tyske Varer.

Grunden til, at denne Importpræmie fremkommer, ligger ganske simpelt deri, at vi her i Landet ligger med meget betydelige Beløb af tyske Mark, som før eller senere nødvendigvis skal bruges til Indkøb af tyske Varer.

Hvad der faktisk er sket er dette, at Danmark paa et vist Tidspunkt har solgt Varer til Tyskland (og andre Lande) uden at faa Varer til Gengæld; men man lod sig nøje med at faa Betaling i Papirer samt i udenlandsk Valuta, herunder tyske Mark.

At det danske Samfund (betragtet som Helhed) ad denne Vej har lidt uhyre Tab, er utvivlsomt, men man kan vel egentlig ikke bebrejde Tyskland, at man i Danmark har handlet ganske uden Forstaaelse af den økonomiske Situation. De saakaldte gyldne Aar for Danmark medførte i Virkeligheden kun Tab for Landet; de store Indtægter, som blev indtjent af et lille Mindretal, blev ikke erhvervet paa Udlandets, men paa det øvrige danske Samfunds Bekostning.

At der i Danmark (og i andre Lande) ligger umaadelige Mængder af tyske Mark bevirker ikke i og for sig, at den tyske Eksport bliver ekstraordinært stor, men derimod at der betales en Overpris for tyske Eksportvarer. Herimod er der intet at gøre, medmindre man kunde enes om at samle alle tyske Mark i Udlandet sammen i en stor Bunke og brænde dem.

Den saakaldte Valuta-Dumping hører op i samme Øjeblik som alle de tyske Mark, som nu er svømmende i Udlandet, *enten* er vendt tilbage til Tyskland *eller* i Værdi er reduceret til 0. Naar dette er sket, vil der ikke længer være Forskel paa den tyske Marks indenlandske og udenlandske Købeevne.

* * *

Nogle giver saa den Forklaring, at den danske Arbejdsløn er for høj i Forhold til Tysklands.

Dette Spørgsmaal om *den lave tyske Arbejdsløn* maa ikke forveksles med Spørgsmaalet om Indflydelse af den lave tyske Valuta. Hvad der her er Tale om er, at den tyske Arbejdsløn *reelt* — altsaa maalt i Varer — er lavere end andre Landes. Det er jo en Selvfølge, at skal Tyskland betale blot en Brøkdel af de Krigserstatninger, som nu kræves, saa maa tysk Arbejdsløn i den næste Menneskealder holdes nede paa et Stade, som ligger langt under andre Landes.

Vil dette da ikke bevirke, at andre Landes Industri konkurreres sønder og sammen af Tysklands? Alle er jo dog enige om, at Tyskland kun kan betale i Varer — altsaa gennem en Overskudseksport. Men de fleste synes ganske at mangle Forstaaelse af, hvad dette egentlig vil sige.

Lad os forudsætte, at Tyskland i Løbet af et Aar skal betale i Erstatning f. Eks. til England 100 Mill. Guldmark. Tyskland kan ikke betale i Guld, men maa udrede Beløbet i Papirmark til Dagskurs. England kan kun bruge disse Papirmark til en eneste Ting, nemlig til Vareindkøb fra Tyskland. Og Tyskland maa altsaa have liggende et Varelager — f. Eks. i Hamborg — parat til Afskibning til England for de 100 Mill. Guldmark, som maaske er = 1000 Mill. Papirmark.

Den eneste Maade, hvorpaa England kan slippe for at købe tyske Varer er, hvis en Del af de tyske Mark kan afsættes f. Eks. til Danmark som Betaling for en dansk Vare, f. Eks. Smør. Hvis Danmark gaar ind herpaa er det, fordi vi ønsker at købe tyske Varer fremfor engelske — men det vedkommer ikke den danske Industri. Thi det kan jo være vor hjemlige Industri ganske ligegyldigt, om vi for vort Smør køber tyske Varer fremfor engelske.

Men heller ikke den engelske Industri vil komme til at lide under den tyske Vareindførsel — hvis man vilde handle fornuftigt. I saa Fald vilde der ske dette, at den engelske Statskasse, der modtager 1000 Mill. Papirmark, men som jo ikke selv har Brug for tyske Varer, fordelte Beløbet til alle engelske Borgere. Hvis dette skete, vilde hver engelsk Borger have faaet f. Eks. 100 Papirmark, som gav ham Ret til at købe tyske Varer fra Lageret i Hamborg — men herved formindskes jo ikke de engelske Forbrugeres Købeevne overfor engelske Varer. Den er ganske uforandret, og de tyske Varer betyder kun en Forøgelse af de engelske Borgeres reelle Indtægt.

Og skulde det ske, at engelske Borgere virkelig ad denne Vej fik større reel Indtægt end de ønskede, ja saa vilde man jo blot nedsætte Arbejdstiden, f. Eks. tage 8 Dages Ferie over hele Linien, og i denne Tid leve af Varelageret i Hamborg. I saa Fald blev ganske vist Købeevnen over engelske Varer formindsket i samme Grad, og der vilde da ikke ske nogen Nedgang i de engelske Varers Pris.

Vanskeligheden bestaar nu blot deri, at den engelske Regering ikke handler saaledes; den uddeler ikke de modtagne tyske Mark paa den Maade; thi det er jo aldeles ikke Meningen, at den engelske Arbejderklasse skal have Del i Krigsgevinsten. Tværtimod! Man havde Brug for Arbejderklassen som Soldatermateriale, og den Gang blev der lovet de engelske Arbejdere Guld og grønne Skove, naar Krigen var endt. Men nu, da Arbejderne er vendt hjem fra Skyttegravene og har været saa letsindige at aflevere deres Vaaben, nu da det gælder om at dele Krigsrovet, ja nu har man virkelig ikke Brug for Arbejderklassen! Blot maa man være forberedt paa, at det vil volde Kapitalistklassen visse Fordøjelsesvanskeligheder at æde sig igennem Krigsrovet. Her støder vi jo nemlig paa det Faktum, at medens det for Kapitalistklassen er af største Vigtighed, at Staterne gør saa stor Gæld som muligt — blot at den ikke bliver saa stor, at Staten gaar fallit — saa kommer Kapitalistklassen i overordentlige Vanskeligheder, naar Staten begynder at betale af paa Gælden.

(Fortsættes).

Abonnement paa „Arbejdsmændenes Fagblad".

kan tegnes hos Afdelingskassererne, paa alle Postkontorer hele Landet over eller ved skriftlig Anmeldelse direkte til Hovedkontoret, H. C. Andersensgade 14 St., København K.

Prisen er 1 Kr. pr. Kvartal frit tilsendt.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 16 | 23. November | 1921 | 26. Aarg.

Situationen i Dag og som den kommer.

Vil Arbejdsgiverne hjælpe Syndikalisterne med at vælte Overenskomsterne.

Arbejdsgiverforeningens meget talende Formand, Hr. Langkjær, har ved forskellige Lejligheder — først ved Arbejdsgiverforeningens Generalforsamling og senere ved et saakaldet »almindeligt Arbejdsgivermøde« i Maribo — ladet Kampluren gjalde. — Han har fortalt den sædvanlige Historie om de alt for høje Arbejdslønninger, der maa nedsættes, om den for alt dansk Erhvervsliv ødelæggende 8-Timersdag, der maa afskaffes, og om Arbejdernes faglige Organisationer, der ikke vil tage de nødvendige Hensyn til de nødstedte Arbejdsgivere.

Han har dernæst bedyret, at Arbejdsgiverforeningen vil sætte al sin Kraft ind paa at bringe disse genstridige Organisationer til Fornuft, hvorfor ogsaa alle Arbejdsgivernes Underorganisationer havde faaet Besked paa at opsige alle bestaaende Overenskomster uden Undtagelse, og i Maribo stillede han i Udsigt, at dersom Arbejderne ikke viste den nødvendige «Forstaaelse» — d. v. s., at Organisationerne ikke var villige til at gaa med til de Lønreduktioner Hr. Langkjær og hans Folk maatte finde nødvendige, — saa kunde man tænke sig at gennemføre disse Lønnedsættelser »uden Aftale med Arbejderne« — d. v. s. udenom Organisationerne.

Disse Hr. Langkjærs Prædikener er bleven gentagne af hele den dertil indrettede Presse.

Skraalet om de »altfor høje« Arbejdslønninger og de Nedsættelser, der maa til, har fyldt Højre — og Venstrebladene, og man har ikke lagt Skjul paa, at det man kræver *ikke* er en Nedgang, der begrænses af Nedgangen i Dyrtiden, men er en Nedgang, der »kan forslaa noget«.

Den Regering, der sidder, og som jo er et Udtryk for Kapitalens og Storbøndernes Alliance mod Arbejderne, har ogsaa meldt sig til Tjeneste. — Exellencen Hr. Kragh møder med Forslag til Revision af Arbejdsloven, hvis Tendens gaar i Retning af at berøve vore Arbejdsløshedskasser deres Selvstyre, og at anvende de Krisefond, vi der har opsparet til at tvinge Arbejderne til at arbejde for Underbetaling, — og Regler for »Nødhjælpsarbejde«, der tilsigter at sprænge vore Overenskomster og trykke Lønniveauet nedad mod Sultegrænsen. Og Landbrugsexellencen, Hr. Mygdal, forsøger at stille sig i Spidsen for Løntrykkeriet, saaledes som vi skildrer det i en anden Artikel her i Bladet.

Og under alt det, glemmer d'Herrer — eller lader som om de glemmer — at Arbejderne iaar har taget en Lønreduktion paa 31 Øre pr. Time — lige ved 15 Kr. pr. Uge.

De glemmer — eller lader som om de glemmer — hvad dette betyder for Folk paa en Ugeløn af 70—80 Kr.

De glemmer — eller lader som om de glemmer — at under Krigen fik Arbejderne først deres Tillæg bag ud, fik lidet eller intet i de første Krigsaar, medens Dyrtiden stadig steg, og fik først i Efteraaret 1918 Tillæg, der gav nogenlunde Dækning for Dyrtiden, — og at Arbejderne saa alligevel — trods dette — tog en *forlods* Reduktion paa 13 Øre iaar, førend der overhovedet var konstateret nogen Nedgang i Dyrtiden. —

Ja, alt det glemmer de og mere til, men de glemmer ikke at raabe op, — og at lave til — til den kommende Lønkampagne.

Af de Landsoverenskomster vort Forbund

har med modstaaende Arbejdsgiverorganisationer er til Dato følgende opsagte:

Arbejdsgiverorganisation.	Udløbsdato.	Antal Mand
Cementfabrikkerne	1/2 1922	966
Grusgrave- og Skærvefabrikker	— —	217
Kalk- og Teglværksforeningen	— —	3581
Jernindustrien	— —	7975
Oliefabrikanterne	— —	1266
Margarineindustrien	— —	528
Sukkerfabrikkerne	— —	1347
Murermestrenes Centralforeninger	— —	5810
Svovlsyrefabrikkerne, Fredericia	1/3 1922	
— Kastrup	1/4 —	
— Aalborg	1/5 —	720
— Nr. Sundby	— —	
— Tilst	— —	

Disse 9 Landsoverenskomstforhold angaar som man vil se alene 22,410 Mand; men hertil kommer, at ogsaa alle lokale Overenskomster bliver opsagte af Arbejdsgiverne. — Der foreligger paa Hovedkontoret Indberetninger om saadanne Opsigelser, som angaar ialt 3559 Mand, saaledes at vi i Øjeblikket med Sikkerhed kan sige, at Overenskomsterne til Februar vil være løste for mindst 30,000 af vore Medlemmer.

(Maa vi forresten bede Afdelingerne om altid — og straks — at sende Indberetning, naar de faar en Overenskomst opsagt.)

Ja, saaledes ser Situationen ud, — og vi ved, at man vil fortsætte.

Vi ved, at vi vil faa *alle* — uden Undtagelse alle — vore Overenskomster sagt op, og vi ved, at Arbejdsgiverne vil møde frem med knippelstore Reduktionskrav, der *ikke* vil begrænse sig til at følge med Pristallets Dalen, men vil tage langt videre Sigte.

Vi ved endvidere — Hr. Langkjær har selv fortalt det — at naar Organisationerne ikke er villige nok, saa vil man prøve paa at følge Eksemplet fra Udlandet og gennemføre sine Reduktionskrav udenom Fagforeninger og Overenskomster, — vil prøve paa at faa Arbejderne til Plads for Plads at gaa i Arbejde paa de Vilkaar, Fagforeningerne siger «Nej» til. —

Men naar det er saadan, maa ogsaa enhver kunne forstaa, at der er kun et eneste Værn herimod, *Arbejdernes ubrydelige Sammenhold.*

Som en Mur maa vi staa, og de Paroler, vort Forbunds Ledelse giver efter nøje Drøftelse af alle Forhold, maa følges — absolut og ubetinget — hvis vi ikke vil udsætte vor Stand for Nederlag, som det maaske kan koste Aaringers Slid at oprette igen.

Chr. Sørensen.

Strejken hos Levin & Salomonsens Produktforretning.

I de foregaaende Numre af «Arbejdsmændenes Fagblad» har vi beskæftiget os med en Blokade, som vor Afdeling for Hud- og Skindarbejdere har haft løbende overfor Produktforretningen paa Lyngbyvej. Og i sidste Nummer af Bladet oplyste vi, at nogle Garversvende med Formanden for Lohgarvernes Forbund, Hr. Thaarup, i Spidsen havde anlagt Sag mod nærværende Blads Redaktør for den Maade, hvorpaa nævnte Herrers Virksomhed under Strejken var omtalt. Det skulde for Resten gaa mærkeligt til, om vi ikke vil blive dømt, naar Sagen kommer for Retten. Her i Danmark, saavel som i andre højtkultiverede Stater, har det altid været en saare betænkelig Sag at nævne Tingene ved sit rette Navn.

For en Tid siden blev Sagen om Strejkens Lovlighed paadømt i «Den faste Voldgiftsret», og her tabte Forbundet saa nogenlunde Sagen. Johannes Nielsen mener nu, at det kommer sig af, at den ene Ravn sjældent hugger Øjnene ud paa den anden; men det faar selvfølgelig staa for Johannes' egen Regning, derimod har det for Bladets Læsere en vis Interesse at faa en objektiv Skildring af hele Sagens Opstaaen og Forløb, og til det Formaal offentliggør vi Uddrag af en Skrivelse, som Afdelingen har sendt til Forbundsledelsen, hvori det hedder:

Den 8. Maj 1919 afsluttedes der Overenskomst mellem vor Organisation og Produkthandlerne i København.

«Garveri-, Hud- og Skindarbejdernes Forbund»,

hersteds.

I Anledning af Deres Skrivelse af 14. April og 7. Maj til Herr Grosserer S. N. Meyer meddeler vi Dem herved, at vi er villige til at indgaa paa følgende Arbejdsoverenskomst, gældende fra 15. April 1919 til 15. April 1920:

Punkt 1. Ugelønnen fastsættes til Kr. 65.
« 2. Timelønnen fastsættes til Kr. 1,40.
« 3. Alt Overarbejde fastsættes til Kr. 2,00 pr. Time.
« 4. 3 Dages Sommerferie.
« 5. 8 Dages Opsigelse fra en af Siderne for ugelønnede Arbejdere.

Overenskomsten er indberettet til det ærede Forbund i Skrivelse herfra af 14. Maj 1919. Denne Overenskomst omfattede altsaa ogsaa Levin & Salomonsens Produkthandel, og i Lighed med andre Arbejdsgivere betalte han efter denne.

I 1920 opstod der Konflikt hos Levin & Salomonsen, og da dette bragte Gnidningsmodsætninger, forespurgte vi Direktør Max Ballin som Formand for Læderfabrikantforeningen, om han vilde bistaa os med at faa Konflikten ud af Verden. Direktøren svarede os tilbage, at Levin & Salomonsen ikke var Medlem af Læderfabrikantforeningen, men at han dog var villig til at bistaa med at faa Konflikten bilagt.

Vi fik et Møde i Stand, og for at komme uden om Overenskomsten med Produkthandlerne i Almindelighed erklærede Herr Salomonsen nu, at han var Medlem af Læderfabrikantforeningen, ogsaa med sin Produktforretning. Dette er dog vistnok højst usandsynligt, men den Gang lod vi det blive ved hans Paastand, idet Herr Max Ballin trods dette hjalp os til en Overenskomst.

Konflikten blev afsluttet med en Overenskomst af 14. Juni 1920, der vedlægges i Afskrift, og foruden denne maatte Firmaet afgive Erklæring om, at det ogsaa vilde respektere Overenskomsten i Produkthandlen. Denne Erklæring vedlægges ligeledes i Afskrift.

Der var den Gang nogle Trakasserier vedrørende Spørgsmaalet om Efterbetaling af nogen Løn, men ved Brev af 13. August s. A. fra Levin & Salomonsen til Direktør Max Ballin, hvoraf vi er i Besiddelse af en Afskrift, blev der i Henhold til vor Paastand efterbetalt vore Medlemmer 127 Kr. 20 Øre, og dermed var vi i enhver Henseende paa lige Fod med dette Firma vedrørende Overenskomsten.

Nu i Sommer er der sket dette, at Herr Salomonsen i sine nye Trakasserier vilde afskedige vore Folk for at gøre Plads for Garversvende. Dette reagerede vi stærkt imod og erklærede, at det vilde blive besvaret med en Konflikt. Herr Salomonsen maatte saa tage Opsigelserne tilbage for vore Medlemmers Vedkommende, men satte dog Svendene til at udføre Arbejdet i Produktionsforretningen og aflønnede dem ikke efter Svendenes men efter vor Overenskomst. Vi forlangte de paagældende Svende overflyttet til vor Organisation, men de nægtede at anerkende denne Pligt til at betale Kontingent til Dansk Arbejdsmands Forbund og Arbejdsmænlenes Arbejdsløshedskasse, og da vi samtidig stod overfor dette, at Herr Salomonsen ikke længere respekterede Overenskomstens Lønbestemmelse om at betale Ugeløn, men kun betalte Timeløn, fik vi det ærede Forbund til at erklære Strejke paa vore Krav, dels om Ugeløn og dels om Overflytning.

Efter at Strejken var erklæret, ved det ærede Forbund, at Svendene, med deres Forretningsfører i Spidsen, optraadte som Skruebrækkere, og at Svendenes Organisation drev det dertil, at deres arbejdsløse Medlemmer, der nægtede at gaa i Arbejde som Skruebrækkere, blev frataget deres Arbejdsløshedsunderstøttelse, og der skete samtidig dette, at De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg forhindrede os i i vort Blad «Social-Demokraten» ikke alene at skrive om Skruebrækkerne, men endog at optage almindelige Notitser om, at der var Konflikt hos Levin & Salomonsen.

Under disse Forhold blev vi, for at holde vore Medlemmer a jour, tvunget til at udsende Løbesedler om Konfliktens Kamp. Dette er sket ved de 3 Løbesedler, hvoraf vi vedlægger Eksemplarer, saa vel som ved Meddelelser i vort Fagblad, hvor De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg jo heldigvis ikke har Evne til at stoppe os i at skrive. — — —

Ja, vi skal naturligvis afholde os fra alle Kommentarer. En Gang kan man for Vanvare komme til at sige Sandheden, sker det to Gange, gives der vist ingen Undskyldning, og vi tror heller ikke, vore Læsere behøver nogen nærmere Forklaring.

Arbejdsmændenes Internationale.

Mødet den 13. og 14. Oktober 1921.

De Jonge, Fmd. for det holl. Forb. — *Tremelloni*, Sekr. for det ital. Forb. — *Hais*, (Czecko-Slovakiet) Medl. af den intern. Bestyrelse. — *Farsin*, (Belgien) Medl. af den intern. Bestyrelse. — *Weiss* (Østrig) Supl. i intern. Bestyrelse. — *Stahl*, Tolk.

Chr. Sørensen, (Danmark) Medl. af den intern. Bestyrelse. — *Aug. Brey*, (Tyskland) Næstfmd. i den intern. Bestyrelse. — *O'Grady*, (England) Fmd. i den intern. Bestyrelse. — *R. Stenhuis*, (Holland) Intern. Sekretær.

De tilsluttede Forbunds Adresser:

Belgien:

Centrale der Fabrikswerken en der gemengde Vakken, Dinantstraat 4, Brüssel.

Czeko-Slovakiet:

Int. Verband der Arbeiterschaft der Chemischen Industrie, Dresdenerstrasse 23, *Aussig* (Czecko-Slovakiet).

Svasz Debuchtva Lucebuiho, Stavebniko a Chidarskeho v. Czeckoslovenska Republice. Sidlem V. *Prage* (Czeko-Slovakiet).

Danmark:

Dansk Arbejdsmandsforbund, H. C. Andersensgade 14. *København K.*

Kvindeligt Arbejderforbund, Blaagaardsgade 21, 1. *København N.*

England:

National Federation of General Workers, Grawille House, Arundel St., Strand. *London W. C. 2.*

Holland:

Nederlandsche Vereenigung van Fabriekarbeiders, Stadhousterskade 68. *Amsterdam.*

Norge:

Norsk Arbejdsmandsforbund, Folkets Hus. *Christiania.*

Sverige:

Svenska Grov- och Fabriksarbetareförbundet, Barnhusgatan 16. *Stockholm.*

Tyskland:

Verband der Fabrikarbeiter Deutschlands, Nikolaistrasse 7, 2. (Mittelbau). *Hannover.*

Østrig.

Verband der Arbeiterschaft der Chemischen Industrie Oesterreichs, Gumpendorferstrasse 62, 1. Stiege, 2. Stock. *Wien VI.*

Det internationale Sekretariat:

Michiel Adriaangoon de Ruijterstraat 32. *Amsterdam.*

Madsen Mygdal og Statsskovarbejderne

Lyngsie i Finansudvalget.

Efter Statsskovarbejdernes Delegeretmøde, hvor man havde vedtaget at gaa med til de Akkordsatser, hvorom der ved Forhandling med Skovbrugsdirektoratet var opnaaet Enighed, men at modsætte sig en større Reduktion af Timelønnen end den, alle andre Arbejdere i Landet har faaet, nemlig 31 Øre, tilskrev vort Forbund under 8. Oktober Skovbrugsdirektøren saaledes:

Direktoratet for Statsskovbruget,
Herr Kammerherre H. J. v. Buchwald,
R., Dm.,
Slotsholmen, K.

Det ærede Skovdirektorats Skrivelse af 3. ds. samt det vedlagte Udkast til ny Overenskomst, angaaende Skovarbejdernes Løn- og Arbejdsforhold, har nu været forelagt et Delegeretmøde for Statsskovarbejdere.

Delegeretmødet udtaler sin Beklagelse og Skuffelse over Meddelelsen om, at Landbrugsministeriet ikke har kunnet tiltræde vort Forslag om en Timeløn af 107½ Øre og udtaler, at man ikke kan modtage Direktoratets eller Landbrugsministerens Diktat om en saa ringe Betaling som 93 Øre pr. Time. — En Betaling, som Skovarbejderne ikke kan skaffe Livsopholdet til Familien for uden at slaa af paa selv de simpleste Fordringer til Tilværelsen.

Som Sagen saaledes er kommet til at staa, maa Dansk Arbejdsmandsforbund meddele, at Skovarbejderne er villige til at arbejde paa de Akkordsatser, hvorom der er opnaaet Enighed, og iøvrigt accepterer det fremsendte Overenskomstudkasts almindelige Bestemmelser.

Saasnart det fremsendte Overenskomstudkasts Afsnit om Timelønnen paaføres Tallet 107½ Øre, samme Afsnit iøvrigt paaføres den Passus om Dyrtidsregulering i Overensstemmelse med det officielle Pristal, som dette er opført i den nu udløbne Overenskomst, og endelig at Overenskomstens gamle Bestemmelse om Overenskomstens Udløb til 1. Oktober med 3 Maaneders Varsel ligeledes optages, er Dansk Arbejdsmandsforbund villig til at undertegne Overenskomsten.

Vi bemærker iøvrigt, at vi paa Skovarbejdernes Vegne maa tage Reservation overfor enhver fremtidig Udbetaling til Skovarbejderne, der ligger under de omstridte 107½ Øre, og at vi agter at indbringe Sagen for Rigsdagen, og da navnlig dette, at Landbrugsministeriet nægter at udbetale de Lønninger, som der ved indeværende Finanslov er bevilliget Midler til.

Endelig skal vi tilføje, at vi selvfølgelig er til Tjeneste, for saa vidt det ærede Direktorat skulde mene det formaalstjenligt at Forhandlingerne genoptages.

P. F. V.
(sign.) **Lyngsie.**
(sign.) N. C. Christensen.

Direktoratet svarede ikke herpaa — man ønskede altsaa ingen ny Forhandling, og vi afventede saa, om Landbrugsexcellencen trods vor Reservation skulde give sig til at gennemføre sin Lønreduktion.

Vi kom ikke til at vente længe. Fra Afdelingerne kom Indberetninger, der viste, at Skovridderne Landet over — med Undtagelse af et enkelt Distrikt — gennemførte Reduktionen og afregnede og udbetalte efter de skandaløst lave 93 Øre.

I Overensstemmelse med, hvad vi havde bebudet, rettede vi da en saalydende Henvendelse

Til
Folketingets Finansudvalg.

Løn- og Arbejdsforhold for Arbejderne i Statens Skove er hidtil ordnede ved Forhandling mellem Skovbrugsdirektoratet og Dansk Arbejdsmands Forbund og fæstnede i Overenskomster, oprettede mellem disse Parter.

Den sidste Overenskomst er oprettet den 3. September 1920, og i den fastsættes dels en Række Akkorder, dels en Dagløn paa 11 Kr., der — i Henhold til en Bestemmelse i Daglønsparagrafen om automatisk Regulering i Henhold til Pristallet — i Foraaret 1921 steg til 11 Kr. 08 Øre og pr. 1. September d. A. nedbragtes til 10 Kr. 04 Øre pr. Dag.

Denne Overenskomst opsagde Direktoratet for Statsskovbruget under 17. Juni d. A. til Udløb pr. 1. Oktober d. A., og under de Forhandlinger, der i den Anledning optoges, krævede Direktoratet baade betydelige Nedsættelser paa samtlige Akkordpriser og Daglønnen forandret til Timeløn, der saa krævedes nedsat saa langt som til 93 Øre.

Om Akkordpriserne opnaaedes der, ved Arbejdernes Resignation, under Forhandlingerne Enighed, men derimod kunde der ikke opnaas Enighed om Timelønnen, idet Skovarbejdernes egne valgte Repræsentanter ikke kunde gaa med til den krævede knippelstore Reduktion.

Vi gik ind paa Princippet om, at Lønnen skulde fastsættes som Timeløn i Stedet for som Dagløn og tilbød at tage den samme Timeløns-Reduktion, som alle andre Arbejdere har faaet, nemlig 31 Øre, Augustreguleringen iberegnet.

Forinden Augustreguleringen var Daglønnen som foran omtalt 11 Kr. 08 Øre, hvad der giver 1 Kr. 38½ Øre pr. Time, og Arbejderne tilbød saa at lade de 31 Øre fradrage, saa at Lønnen blev 107½ Øre pr. Time, og dette Forslag lovede Skovbrugets Repræsentanter at forelægge for Landbrugsministeriet.

Under 3. Oktober d. A. meddelte Direktoratet for Statsskovbruget imidlertid Dansk Arbejdsmands Forbund, at medens Landbrugsministeriet havde «tiltraadt» de reducerede Akkordpriser, som Arbejderne var indgaaet paa, kunde man ikke indgaa paa en Timeløn af 107½ Øre, men maatte fastholde Forslaget om en Timeløn af 93 Øre, altsaa en samlet **Reduktion**

paa 45½ Øre pr. Time, en Reduktion, som ikke er blevet krævet af nogen anden Arbejder i vort Land.

Statsrepræsentanternes Hovedargument for dette glubende Krav har under Forhandlingerne været, at de private Skovejere ikke betalte mere end 93 Øre pr. Time. — Man vil altsaa have, at den danske Stat, naar den skal optræde som Arbejdsgiver, skal vælge som Eksempel, der bør følges, de Arbejdsgivere i vort Land, der betaler deres Arbejdere de mindste Lønninger, og som kun er kommet til at staa paa disse lave Lønninger ved, at de under Krigsaarene var dem, der **senest** gav Arbejderne Tillæg og stadig gav de mindste Tillæg, uagtet de — Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere — ikke er dem, der har tjent mindst i Kraft af de foreliggende ekstraordinære Forhold.

Derimod maa vi protestere, og vi kan da heller ikke ret vel tænke os, at vort Lands lovgivende Forsamling kan billige, at Staten stiller sig i Spidsen for Løntrykkeriet paa den Maade, at den kræver større Reduktioner, end nogen anden Arbejdsgiver har faaet, for at komme til at betale de laveste Lønninger, nogen Arbejdsgiver betaler.

Overfor Skovbrugsdirektoratet har vort Forbund i Brev af 8. Oktober, der vedlægges i Afskrift, taget alt fornødent Forbehold overfor enhver Udbetaling, der maatte ligge under de 107½ Øre pr. Time, som Arbejderne er indgaaet paa, og da vi nu fra vore Afdelinger har modtaget en Række Indberetninger, der viser, at Skovriderne Landet over — med Undtagelse af et enkelt Skovdistrikt — har gennemført Nedsættelsen af Lønnen til de skandaløst lave 93 Øre, er det, vi fremsætter vor Besværing og anmoder Landets Rigsdag om Beskyttelse mod denne Løntrykker-Trafik fra Statsmagtens Side overfor Statens daarligst lønnede Arbejdere, idet vi peger paa det samfundsmæssig set ganske uforsvarlige i, at Staten saaledes ved at gaa i Spidsen for Løntrykkeriet, ved at kræve større Lønreduktioner end de private Arbejdsgivere og ved at tage de allerlavest betalende som Eksempel, stiller sig forrest i Kampen for at trykke Arbejderklassen ned paa Lønniveau, der gør det umuligt for en Arbejder at skaffe Livsopholdet til Familien, uden at slaa af paa selv de simpleste Fordringer til Tilværelsen.

Sluttelig skal vi saa henstille, om det er berettiget og tilladeligt — parlamentarisk set — at Ministeren nægter at udbetale Skovarbejderne de Lønninger, som der ved indeværende Finanslov er bevilget Midler til, — Finansloven gælder jo dog til 1. April 1922, og Ministeren har gennemført sine Reduktionskrav fra 1. Oktober d. A.

P. F. V.
(sign.) **Lyngsie.**
(sign.) Chr. Sørensen.

Vort Forbunds Formand søgte personlig Foretræde for Finansudvalget Fredag den 11. November, forelagde og redegjorde for hele Sagen og skildrede Ministerens Optræden overfor Statens Skovarbejdere med den Virkning, at Finansudvalget besluttede at tale nærmere med Landbrugets «stærke» Excellence derom.

Man tør vel haabe paa, at Hr. Madsen-Mygdal herefter gaar i sig selv og betaler de fattige Arbejdere de Penge, Rigsdagen har bevilget paa den nu gældende Finanslov, — i modsat Fald vil Forbundet sikkert finde Midler og Veje til at faa Sagen frem i fuld offentlig Belysning i Landets Rigsdag.

— — —

De danske Arbejdere har i al Almindelighed Grund til at føle Harme og Bitterhed mod den Excellence-Regering, der sidder, og som ved sine Forslag til Revision af Arbejdsløshedslovgivningen vil berøve vore selvskabte Arbejdsløshedskasser deres Selvstyre, benytte Kassernes opsparede Krisefond til at muliggøre et systematisk Løntrykkeri paa det saakaldte «Nødhjælpsarbejde»s Omraade og gøre de Overenskomster, det har kostet en Menneskealders Kamp og Slid at oparbejde, betydningsløse; men Statens Skovarbejdere har derudover særlig Grund til at se med «milde Blikke» til deres specielle «Excellence» — Hr. Madsen-Mygdal.

Han nægtede, som det vil huskes, i sin Tid at betale Statsskovarbejderne det Dyrtidstillæg, som Direktoratet med den tidligere Landbrugsministers Bemyndigelse havde tilsagt dem, og Forbundet maatte gaa til «Den faste Voldgiftsret» for at faa Pengene paa Bordet.

Han nægter nu at betale den Timeløn, som Rigsdagen ved indeværende Finanslov har bevilget ham Penge til at betale, og atter maa Forbundet skride ind.

To Ting kan og maa alle Arbejdere — og Statsskovarbejderne først og fremmest — lære heraf:

Vi maa styrke vor faglige Organisation, og vi maa ved kommende Rigsdagsvalg møde mandsstærke frem og feje det reaktionære Storbondestyre, hvis Haand er vendt mod Arbejderne, paa Porten.

Chr. S.

Arbejdsmændenes Aarbog kommer ikke.

I disse Dage er der indløbet en Del Breve, dels til mig personlig, dels til Forbundets Hovedkontor, med Forespørgsel om, hvorfor man ikke i Aar har hørt noget til «Arbejdsmændenes Aarbog».

I Stedet for nu at svare hver enkelt, skal jeg herved meddele, at Grunden er den, at Bogen ikke vil udkomme mere.

Forbundets samlede Hovedbestyrelse har, da Bogen ikke kunde bære sig økonomisk, men gav et pekuniært Tab, vedtaget at standse Udgivelsen.

Idet jeg paa egne og min Medredaktør Georg Hansens Vegne siger vore Venner blandt Læserne Tak for de 10 Aar, vi har fulgtes ad, skal jeg anbefale alle tidligere Købere af Bogen i Aar at købe «Arbejdernes Almanak» eller «Arbejdernes Lommebog», der jo ogsaa begge bringer det almindelige Almanakstof, og som redigeres og udgives af kendte Partifæller.

Chr. Sørensen.

Den faglige Situation i Sverige.

Omfattende Overenskomstopsigelser.

Ved det kommende Aarsskifte vil der finde en omfattende Overenskomstbevægelse Sted, idet Overenskomsterne indenfor de fleste af de svenske Industrier udløber paa dette Tidspunkt og er nu opsagte.

Det er givet, at de nye Overenskomster vil komme til at indeholde anseelige Lønreduktioner i alle Fag.

Det svenske »Aftonbladet« har henvendt sig til Arbejdsgiverforeningen for at faa mere detaillerede Oplysninger om, hvilke Brancher der vil blive berørte af de foretagne Opsigelser. Antallet af Arbejdere er ikke for dem, som for Tiden har Beskæftigelse indenfor de respektive Industrier, men Tallene gælder for den Stab af Arbejdere, der var i Arbejde ved forrige Aarsskifte.

Der er opsagt Overenskomster for følgende: Tændstikindustrien 8000, Supherphosfatindustrien 1200, Metalværkerne i Västeraas 1400, Finspongs Metalværk 400, Kulgruberne i Skaane 4400, Gødningsmaterialeindustrien i Skaane 300 og de kemisk-tekniske Fabrikker i Stockholm 400. Alle disse Overenskomster udløber den 31. December og er alle opsagte.

Endvidere er Overenskomsten for Bogbinderfaget, som under normale Forhold beskæftiger 3700 Arbejdere, opsagt til Ophør ved Aarets Udløb.

Overenskomsten med det svenske Træindustriforbund udløb allerede den 1. August og omfattede 5000 Arbejdere. I denne Industri er der paa flere Steder Konflikt. I Jernbruget arbejdes siden 1. Januar uden Overenskomst. Under normale Forhold beskæftiges der indenfor denne Industri 33,000 Mand. Ogsaa for Jerngrubernes Vedkommende er Overenskomsten opsagt. Flertallet af de Overenskomster, som er oprettede gennem »Almindelig Arbejdsgiverforening i Malmø«, udløber ved Aarskiftet og er opsagte. Antallet af Arbejdere, der omfattes af disse Overenskomster, opgøres til 3000. Endvidere er alle Overenskomster med Sveriges Konfektionsindustriforbund, omfattende 4200 Arbejdere, opsagte. Landsoverenskomsten indenfor Tekstilindustrien udløber af sig selv den 31. December, altsaa uden at den behøves at opsiges, og omfatter 26,000 Mand.

Yderligere udløber følgende Overenskomster: Stockholms Handels-Arbejdsgiverforbund 1200, Papirmasseindustrien 17,700, Sveriges Skotøjsfabrikantforening 7000. Nordlands Stuvereforbund 1000. Vinduesglasværkerne 800, Garveriforeningen 2000; Byggematerialeforbundet 7100, Bryggerierne i Gøteborg og Falun 800, Sydsveriges Stuverforbund 3400, Litografiske Trykkerier 1000, Mellemsveriges Grubeforbund 3500, Sveriges Værkstedsforening 56,700, Elektriske Instalationsindustri 2100, Rørledningsfirmaerne i hele Landet 1500, Trollhættens elektriske Arbejdsgiverforening 800 samt Chokolade- og Bolschefabrikkerne 2800.

Desuden udløber ved Nytaar Overenskomsten indenfor Savværksindustrien, der beskæftiger 27,000 Mand, og noget senere udløber Overenskomsten med Papirfabrikkerne og Sukkerfabrikkerne.

Alt i alt berøres ca. 200,000 Arbejdere af de Overenskomster, som udløber omkring det kommende Aarsskifte.

Krisen.

Af Jak. Kr. Lindberg.

i Socialisten.

(Fortsat).

I al Almindelighed kan den lave tyske Arbejdsløn altsaa ikke paaberaabes som Motiv til Beskyttelse for dansk Erhvervsliv. Men maaske kan det paavises, at enkelte Erhverv her i Landet lider i særlig Grad, fordi Tyskland paa Grund af den lave Arbejdsløn har særlig gunstige Betingelser for at erobre det det danske Marked for denne bestemte Vare. Da dette Forhold maa antages at vedblive i den næste Menneskealder, bør den paagældende danske Industri nu afvikle, medmindre der er Tale om en Industri, som man i Danmark vil bringe særlige Ofre for at bevare. (Det kan jo f. Eks. tænkes, at Bryggerierne vil ofre noget for at bevare Flaskeproduktionen, at danske Smørproducenter vilde bringe et Offer for at bevare Staveindustrien o. s. v.) Under Afviklingen har den paagældende Industri et ubetinget Krav paa Beskyttelse.

Det er i og for sig meget forstaaeligt, at danske Industridrivende bliver nervøse over den Maade, hvorpaa Tyskerne forsøger at trænge ind paa det danske Marked. Forholdet er ganske vist ikke dette, at de tyske Tilbud er særlig lave. Tværtimod holdes disse Tilbud saa nær opad de danske som muligt. Men det, der virker forvirrende, er, at der fremkommer tyske Tilbud paa en Række Omraader, hvor man før Krigen intet mærkede til tysk Konkurrence.

Sagen er jo den, at Tyskerne *kan* undersælge danske Producenter paa et hvilketsomhelst Omraade, men samtidig er det klart, at Tyskland maa ønske, at Eksporten til Danmark giver det sørst mulige Netto-Udbytte; men Tyskland er endnu ikke klar over, hvilke Eksportgrene, der byder de største Fordele. Her kan man ikke bygge alene paa Erfaringerne fra før Krigen, idet den danske Driftsherrefortjeneste i mange Brancher er bragt op til en før Krigen ukendt Højde. De tyske Tilbud, som nu oversvømmer Danmark, skal tjene til, at Tyskland kan blive klar over, hvor langt de danske Driftsherrer i de forskellige Brancher vil gaa ned med Fortjenesten for at bevare Markedet.

Naar dette Forhold er bragt paa det rene vil den tyske Eksport til Danmark atter falde ind i et roligt Leje.

Imidlertid synes det som danske Driftsherrer ikke altid har handlet rigtigt i den saaledes foreliggende Situation. Men kan saaledes høre den Anskuelse fremsat, at der ikke er Grund til at slaa Priserne stærkere ned end, at man lige netop mener at kunne holde den tyske Konkurrence ude. Men dette fører ofte til, at Tyskerne kommer med nye Tilbud, der atter ligger en lille Smule under de danske. Naar Forholdet udvikler sig saaledes, er det klart, at Kunderne holder sig tilbage, fordi de har paa Fornemmelsen, at Prisfaldet endnu ikke har naaet Bunden.

Danske Driftsherrer burde have været klar over, at der nu ikke er nogen Vej udenom en Nedsættelse af Driftsherregevinst og Kapitaludbytte; man burde straks, da Vendepunktet var konstateret, have anlagt sine Priser paa normal Driftsherregevinst og normal Kapitalrente. Naar man gør dette, vil Stillingen hurtig klares, idet Tyskerne vil blive klar over, paa hvilke Omraader de har den forholdsvis største Fordel af Eksporten til Danmark« Rimeligvis vil det da vise sig, at de Varer, som med største Fordel kan eksporteres til Danmark, bliver omtrent de samme som før Krigen. Maaske vil dog enkelte Fag, i hvilke Krigsinvaliderne fortrinsvis er anbragt (Cigarindustrien?) nu byde særlig gunstige Eksportmuligheder.

Dog kan det tænkes, at der er sket saadanne Ændringer i de enkelte Erhvervsgrenes indbyrdes Forhold, at det bliver fordelagtigere for Tyskland at optage Eksport paa andre Omraader end hidtil.

Disse ændrede Forhold kan være af forskellig Art.

Det er saaledes allerede omtalt, at der kan være sket Forskydninger i Driftsherregevinstens (og Kapitaludbyttets) forholdsvise Højde i de forskellige Erhvervsgrene her i Danmark. I nogle Erhvervsgrene er Udbyttet drevet langt højere op end i andre. Det er da klart, at den tyske Konkurrence foreløbig maa blive særlig hidsig, hvor Udbyttet af Erhvervet er drevet uforholdsmæssig stærkt i Vejret. Men herimod er der kun eet Middel: At nøjes med mindre Driftsherregevinst og mindre Kapitaludbytte, saaledes at det indbyrdes Forhold

mellem de forskellige Erhvervsgrenes Udbyttemulighed atter bliver normalt.

Et andet Forhold, som her maa tages i Betragtning, er, at den danske Toldbeskyttelse reelt er formindsket meget stærkt. Saadanne Erhvervsgrene her i Landet, som ikke kan trives uden høj Toldbeskyttelse, vil da i den nuværende Situation ligge under for Konkurrencen fra Udlandet. Spørgsmaalet bliver da, om man vedblivende ønsker at opretholde den paagældende Industri her i Landet ved at give den forøget Beskyttelse, eller om man mener, at Industrien bør afvikle, hvorved der bliver Plads for Udvidelse af dansk Produktion paa andre Omraader.

Endelig skal her nævnes Raastofprisernes Indflydelse. Det er en almindelig Antagelse, at Tysklands Konkurrence gør sig stærkest gældende i saadanne Varer, hvor Arbejdslønnen udgør en forholdsvis stor Del af Værdien, og hvor der samtidig anvendes indenlandske Raastoffer. Med Hensyn til Arbejdslønnen er det ganske vist indlysende, at jo større Rolle den spiller for Varens Værdi, jo større Plads bliver der for ekstraordinær Driftsherregevinst naar Arbejdslønnen er lav. Men om dette Forhold kan faa Indflydelse paa, hvilke Varer Tyskland med særlig Fordel kan eksportere, vil bero paa, om de tyske Eksportindustrier faar Lov til at beholde forholdsvis mere af den indvundne Driftsherregevinst, naar Varen sælges til Udlandet, fremfor i Indlandet. Om indenlandske Raastoffer gælder, at Tyskland ved Eksport til Udlandet maa søge at opnaa den størst mulige Pris for dem og dette, hvad enten de eksporteres i mere eller mindre forarbejdet Stand. Det hævdes nu ganske vist, at Tyskland følger den Politik, at Raastofferne sælges langt billigere til indenlandske Fabrikanter. Hvis dette er Tilfældet, betyder det dels, at Tyskland favoriserer sin Fabriksindustri paa Raastoffabrikationens Bekostning, dels at man søger kunstig at fremme den Industri, som bruger indenlandske Raastoffer paa Bekostning af saadanne Industrier, som bruger indførte Raastoffer. Det ses imidlertid let, at man herved forsøger at fremme to Bestræbelser, som til syvende og sidst maa modvirke hinanden og derfor sandsynligvis bliver uden videre Virkning for den internationale Vareudveksling.

Der tales meget om, at den danske Arbejdsløn maa ned, hvis vi skal blive konkurrencedygtige paa Verdensmarkedet. Navnlig frygter ogsaa Landbruget, at Arbejdslønnen skal blive for høj.

Dette forekommer mig at være uklar Tale. Set i Forholdet til Udlandet kan Arbejdslønnen overhovedet aldrig blive for høj. Spørgsmaalet om Arbejdslønnens Højde er et rent indre Anliggende, som hvert Land for sig maa afgøre. Derfor er hele Spørgsmaalet om den lave reelle Arbejdsløn i Tyskland i Virkeligheden ganske uden Interesse.

Det er foran paavist, at udenlandsk Konkurrence i Virkeligheden betyder en indenladsk Konkurrence, nemlig mellen Importerhvervene og de Erhverv, hvis Frembringelser er Genstand for Import. Det er her, den virkelige Kamp udkæmpes. Det Erhverv, der er ved at bukke under, vil altid med en vis Ret kunne sige, at Arbejdslønnen er for høj. Men det betyder kun, at hvis denne bestemte Industri skal betale den i Landet normale Arbejdsløn, saa bliver der ikke normalt Udbytte til Driftsherre og Kapitalist.

Naar man siger, at Arbejdslønnen er for høj, saa mener man i Virkeligheden ikke, at den er for høj i Forhold til Udlandet, men man mener, at den er saa høj, at indenlandske Driftsherrer og Kapitalister ikke kan opnaa tilstrækkeligt Udbytte til, at de vil fortsætte med at drive Erhverv.

Det drejer sig med andre Ord i Virkeligheden om, hvorvidt Arbejderklassens Andel i Samfundsindtægten er blevet for høj. Naar en saadan Paastand fremsættes, bør man dog altid straks kræve Svar paa, hvilke Klasser i Samfundet det da er, som paa Arbejderklassens Bekostning skal have en større Andel i Samfundets Indtægt.

Siden sidst.

Støberi-, Maskin- og Skibsværftsarbejdernes Afdeling København. Paa et Mæglingsmøde hos **A/S Brd. Henzes Bolte- og Møttrikfabrik** den 29. September angaaende Regulering af Akkordpriserne i Henhold til Augustreguleringen opnaaedes Enighed om, at Procenttillæget til samtlige Akkordpriser reduceredes fra 40 til 27; hvilket udgør 9 pCt. af Akkordtimefortjenesten, der var 285 Øre og altsaa blev 259 Øre.

Samme Afdeling. Firmaet Fisker & Nielsen: Mæglingsmøde i samme Anledning den 24. August. Spørgsmaalet henvistes til fornyet lokal Behandling. Der op-

naaedes Enighed om en Nedsættelse af Akkordpriserne, hvorved Akkordtimefortjenesten reduceredes fra 200 til 190 Øre.

Græsted, Gilleleje Gasværk: Overenskomsten fornyet, Ugelønnen nedsattes fra 80 Kr. til 68 Kr. Traadt i Kraft 15. September og gælder til 1. April 1922. Vedrører 3 Mand.

Kerteminde. Kommunens Gasværk: Overenskomsten fornyet. Ugelønnen nedsattes fra Kr. 96,88 til Kr. 80. Traadt i Kraft September og gælder til 1. April 1922. Vedrører 4 Mand.

Holbæk. Amtsraadet (ang. Skærveslagning): Overenskomsten fornyet for Tidsrummeet 1. Oktober til 1. Oktober 1922. Betalingen pr. m³ nedsattes fra 15 a 14 Kr. til henholdsvis Kr. 13,50 og Kr. 12,50.

Vordingborg. Kommunens tekniske Udvalg: Ved en lokal Forhandling den 19. August opnaaedes Enighed om, at Kommunen betaler 5 Øre mere pr. Time end private Arbejdsgivere betaler for ligestillet Arbejde. For Tiden 137 Øre pr. Time.

Maribo har fornyet Overenskomsten med **Byraadet:** Retorthusarbejdernes og Elektricitetsværksarbejdernes Ugeløn nedsattes fra 94 til 86 Kr. (6 Mand). Pladsarbejdernes Ugeløn fra 83 til 75 Kr. (3 Mand) og 1 Mand ved Kloaken fra 81 til 75 Kr., Timelønnede Arbejdere til 132 Øre. Overarbejde: 2 Timer 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Snekastningsarbejde 10 Øre ekstra pr. Time. Stenslagning betales efter Amtets Overenskomst. Efter 1 Aars Anciennitet erholder Arbejderne under Sygdom 3 Kr. pr. Dag de første 13 Uger. Traadt i Kraft 1. September og gælder til 1. April 1922.

Haderslev har afsluttet Overenskomst med **Kommunens Gas-, Vand- og Elektricitetsværker:** Arbejdstid 8 Timer. Timeløn for Daglønsarbejde 142 Øre. Retorthusarbejdere fra Kl. 6 Morgen til 10 Aften 167 Øre. Fra Kl. 10 Aften til 6 Morgen 202 Øre. Installatører og Haandværkere paa Gas-, Vand- og Elektricitetsværkerne 165 til 173 Øre pr. Time. Overarbejde: fra Kl. 5 til 7 202 Øre. Nat- og Søndagsarbejde 262 Øre. For forskelligt Reparationsarbejde og snavset Arbejde betales et Tillæg af 20 Øre pr. Time. Til Ovnforarbejdere betales for hver 8 Timers Arbejde 1 Kr. Tillæg. Arbejderne erholder fuld Løn 1 til 3 Uger under Sygdom. 8 Dages Ferie til Arbejdere, der Aaret forud har haft 225 Arbejdsdage. Regler for Behandling af faglig Strid. Traadt i Kraft den 15. August og kan opsiges med 3 Maaneders Varsel.

Kuskene. København. Københavns Kommunes Kørselsafdeling: Overenskomsten fornyet til 16. April 1922. Ca. 175 Mand. Ugelønnen nedsattes fra Kr. 103,53 til 93 Kr. fra 24. Juli og til Kr. 83,82 fra 15. August. Resten af Overenskomstperioden Kr. 78,82.

Samme Afdeling. Kommunen (angaaende Dagrenovationsudførsel): Overenskomsten fornyet til 1. April 1922. Ca. 200 Mand. Ugelønnen nedsattes fra Kr. 125,51 til Kr. 118,75 fra 24. Juli og til Kr. 109,39 fra 15. September.

Jord- og Betonarbejderne. Københavns Kommune: Overenskomsterne fornyet til 1. April 1922. 1095 Mand. Timelønnen nedsattes fra 203 Øre til 190 Øre fra 24 Juli og til 172 Øre fra 15. September.

Støberi-, Maskin- og Skibsværftsarbejderne, København. Kommunens Sporveje: Overenskomsterne fornyet til 1. April 1922. 210 Mand. Timelønnen nedsattes fra 203 Øre til 190 Øre fra 24. Juli og til 172 Øre fra 15. September.

Aarhus C. Automobilselskabet «Viby»: Overenskomsten fornyet til 1. April 1922, naar den til den Tid opsiges af en af Parterne med 3 Maaneders Varsel. Lønnen fastsattes til 105 Kr. ugentlig plus Pakkepenge. Overarbejde ved Reparationsarbejde: de første 2 Timer 200 Øre pr. Time, derefter samt Søn- og Helligdage 300 Øre pr. Time. For Ekstrature, Udflugter o. lign. betales for Køretiden 300 Øre pr. Time, for Ventetiden 100 Øre pr. Time. Lønnen ændres Februar 1922 i Forhold til Pristallet i Lighed med andre Organisationers Lønforhold. Traadt i Kraft den 17. September d. A.

Ballerup. De danske Statsbaner: I Henhold til Forligsmandens Forslag af 28. Maj havde Statsbanerne nedsat Timelønnen fra 188 Øre til 175 Øre. Fra 15. Juli nedsattes Lønnen yderligere med 15 Øre til 160 Øre pr. Time og fra 15. September til 142 Øre (Augustreguleringen), ialt 46 Øre. Efter Protest herimod fra Forbundets Side forhøjedes Timelønnen fra 24. September atter med 5 Øre til 147 Øre pr. Time.

Varde. Cementstøber Simon Christensen: Den 29. September oprettedes ny Overenskomst med tilsluttet Priskurant. Timelønnen fastsattes til 152 Øre. Lønnen stiger eller falder i Forhold til Pristallet. Vedrører 2 Mand.

Struer. De danske Statsbaner (Krydsningsstationen i Velling): 13 Mand, der i Tiden fra 1. til 12. August var aflønnet med 150 Øre pr. Time i Stedet for 165 Øre, fik efterbetalt 20 Kr. 93 Øre pr. Mand.

Viby. Sogneraadet: Ny Overenskomst oprettet. Timelønnen-Murarbejdsmændenes plus 10 pCt. (pr. 17. September = 165 Øre). Overarbejde: 3 Timer 50 pCt. Tillæg, derefterf samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Regulering af Timelønnen finder Sted. 1. November og 1. Maj. For Stenslagning betales: 14 Kr. pr. m³ for Nybelægningskærver og 16 Kr. pr m 3³ for Sporsten. Der udleveres Værktøj til Stenslagning, men Betalingen er da 1 Kr. mindre pr. m³ . Anvendes Entreprenører, skal Kommunens Timeløn garanteres. Ulykkesforsikring fra 1. Dags Tilskadekomst. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid er gældende. Et paabegyndt Kloakarbejde betales med 155 Øre pr. Time. For Bygningsarbejde betales efter Centralforeningens Overenskomst. Traadt i Kraft 1. August og gælder til 1. April 1922.

Korsør Kommunen angaaende Tænding og Pasning af Lygter: 2 Mand Ugeløn 72 Kr. 3 Ugers Ferie med Løn. Fuld Løn under Sygdom. Kommunen betaler fornøden Afløsning.

Jydstrup. Jydstrup—Valsølille Kommune: Overenskomst oprettet angaaende Skærveslagning. Timeløn 132 Øre. For Slagning af 5 cm Skærver betales 9 Kr. pr. m³. Hvis Sogneraadet i begrænset Omfang leverer Værktøj, afdrages 5 pCt. af Akkordfortjenesten om Ugen.

Overenskomsten følger Pristallet 1922.

Traadt i Kraft 1. Oktober og gælder til 1. Oktober 1922.

Jærnbane M. og Aarhus J. De danske Statsbaner 539 Mand. Dyrtidstillæget, der var 21 Kr. 81 Øre pr. Uge for Gifte og 14 Kr. 54 Øre for Ugifte nedsat til henholdsvis 15 Kr. 53 Øre og 10 Kr. 38 Øre. Akkordafsavnstillæget nedsat fra 41 a 32 pCt. til 33 a 26 pCt. og Reguleringstillæget nedsat fra 16 a 12 pCt. til 7,5 a 4 pCt. Timelønningerne 120 — 122 — 124 a 126 Øre blev uforandret, Reduktionen udgør gennemsnitlig 28 Øre pr. Time, saaledes at Gennemsnitstimefortjenesten, der var 243,5 a 234,7 Øre for henholdsvis Akkordarbejdere og procentlønnede Arbejdere blev 215,5 a 204,7 Øre pr. Time.

Skelund. Greve Danneskjold Samsø, Visborggaard: Arbejdsgiveren, der paaberaabte sig at være udtraadt af Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug, havde fra 1. Juli d. A. nedsat Timelønnen fra 107½ Øre til 90 Øre. Ved Forlig den 23. September i Den faste Voldgiftsret erklærede Arbejdsgiveren sig bunden til Overenskomsten og Opmandskendelse vedrørende Skovbrugsarbejdere indtil Udgangen af April Maaned 1922 samt at efterbetale 107½ Øre pr. Time for Tiden fra 1. Juli d. A.

Sønder Omme. Entreprenør Carlson, Mergellejet i Stakroge. Efter en Arbejdsstandsning, som traadte i Kraft den 9. September oprettedes den 29. September en Overenskomst. For Timelønsarbejde betales den tarifmæssige Løn for Jordarbejde, 132 Øre. Akkordpriser fastsættes. Organiseret Arbejdskraft skal benyttes. Vedrører 8 Mand.

Tranbjerg. Sleth Teglværk, Bestyrer Nymark, angaaende Betaling for Damptærskning. Bestyreren indgik paa at betale Arbejde udover 8 Timer daglig med den gældende Timeløn, 142 Øre pr. Time plus det overenskomstmæssige Procenttillæg.

Mou. Skovejer Eskildsen, Høstemark: Overenskomsten fornyet. 10 Mand. Timelønnen nedsat fra 120 Øre til 93 Øre. Akkordpriserne reduceret ca. 25 pCt. Dog blev Priserne for Gravning af Riller forhøjet ca. 20 pCt. Traadt i Kraft den 1. September og gælder til 1. September 1922.

Glatved. Katholm Skovdistrikt: Skovrider Vester, der i Strid med Overenskomsten havde reduceret Betalingen for Gravning af Huller til 2½ Øre pr. Hul indgik paa at betale i Henhold til Overenskomsten.

Ringe. Købmændene: Overenskomst oprettet den 15. August. 12 Mand. Arbejdstid 8 Timer daglig for Løsarbejdere, 9 Timer for faste Arbejdere. Løsarbejdere betales med samme Timeløn som Arbejdsmand hos Landhaandværksmestrene. Ugeløn for faste Arbejdsmænd Kr. 55,00 for Kuske Kr. 57,00, Gaardskarle Kr. 40,000 a 52,00 plus Drikkepenge. Overarbejde: 50 pCt. Tillæg. Faste Arbejdere erholder 2 Dages Sommerferie med Løn. Gælder til 1. Januar 1922.

Holbæk. Forpagter Jacobsen: angaaende Natrenovationsudførsel. Ugelønnen nedsat fra 95 Kr. til 87 Kr. gælder til 1. Februar 1922. Vedrører 4 Mand.

Kuske. Chauffører- og Lager- og Pakhusarb., Kbhvn. A/S Sækkeleje-Kompagniet. 8 Mand. Den 24. September opnaaedes Enighed om, at Ugelønningerne, der var henholdsvis Kr. 95,00 — 92,88 og 85,00 nedsattes til at være Kr. 82,00, 82,00 og 72.00. Gælder til 1. Januar 1922.

Film- og Forlystelsesfunkt. Restauratør Chr. Jensen, Rømersgade 22. Overenskomst oprettet. 8 Mand. Timebetalingen forhøjet fra 300 til 400 Øre før Kl. 12 Nat og fra 400 til 500 Øre efter Kl. 12 Nat. Kontrollørerne maa ikke sælge Billetter eller Adgangstegn til Lokalerne. Traadt i Kraft 11. Oktober og kan opsiges med 3 Maaneders Varsel.

Budene. Johs. Neye. Vesterbro Afdeling. Overenskomst oprettet. 1 Mand. Arbejdstid 8 Timer daglig. Ugelønnen forhøjedes fra Kr. 45,00 til Kr. 64.80 Efterbetaling for Tiden siden 2. Juli Kr. 173,80. Gælder til 1. April 1922.

Samme Afdeling. F m Nielsen & Lindvad. Overenskomst oprettet 2 Mand. Arbejdstid 8 Timer daglig. Ugelønnen forblev uforandret Kr. 56,16 — 61,16 og 64,16. Overarb. 50 pCt. Tillæg. Lønnen stiger eller falder efter Pristallet. Arbejdere, som har været ansatte hos Firmaet siden 1. Februar 1921 erholder 6 Dages Ferie med Løn. 1 Uges Løn under Sygdom, Ulykkesforsikring m. m. Traadt i Kraft 5. September og kan opsiges med 3 Maaneders Varsel.

Samme Afdeling. Kaffehandler Anton Linnet. Overenskomst oprettet. 2 Mand. Arbejdstiden, der var 9 a 10 Timer daglig, nedsattes til 8 Timer, Ugelønnen uforandret Kr. 56,36 a 61,36. Overarbejde 50 a 100 pCt. Tillæg. Efter 1 Aars Arbejde erholder Arbejderne 6 Dages Ferie med Løn og Løn i 3 Uger under Sygdom, Ulykkesforsikring m. m. Traadt i Kraft 12. September og gælder til 1. April 1922.

Chaufførerne, Kbhvn. F m Brd. Jansen. Overenskomsten fornyet. 4 Mand. Ugelønnen nedsat fra Kr. 110,00 til Kr. 85,64. Traadt i Kraft den 1. Oktober og gælder til 1. April 1922.

Post- og Telegrafvæsenets Ekstraarbejdere. Overtoldinspektoratet. Ved Forhandling den 9. Oktober opnaaedes Enighed om, at Ugelønnen, der var 87 Kr. nedsattes med 6 Kr.

Ringe. Sødinge Bryggeri. Overenskomst oprettet. Arbejdstid 8 Timer daglig. Timelønnen for Løsarbejdere 132 Øre. Ugelønnen for faste Arbejdere 60 Kr., Kusken 50 Kr. plus Procenter. Overarbejde 50 pCt. Tillæg (gælder ikke for Kusken) 2 Dages Sommerferie i Forbindelse med 1 Søndag. Traadt i Kraft den 2. September og gælder til 1. Maj 1922.

Toldbodarbejderne. Overtoldinspektoratet. Ved Forhandlinger lokalt er opnaaet Enighed om, at Timelønnen nedsattes fra 193 til 162 Øre mod, at det ugentlige Antal Arbejdsdage forøgedes fra 4 til 6 Dage. Traadt i Kraft 3. September og gælder til 1. Februar 1922.

Remisearbejdernes Fællesafdeling. De danske Statsbaner. 950 Mand. Dyrtidstillæget, der for Gifte var Kr. 21,81 og for Ugifte Kr. 14,54, nedsattes til henholdsvis Kr. 15,58 og Kr. 10,38. Akkordafsavnstillæget reduceredes fra 32 til 26 pCt. Timelønningerne 120—122 — 124 a 126 Øre forblev uforandrede. Reduktionen udgør gennemsnitlig 20 Øre pr. Time. Den højeste Timeløn plus Tillæg bliver herefter 191 Øre.

Ballerup. Fabrikant Holger Petersen (Herløv Grusgrav): Overenskomst oprettet. 12 Mand. Arbejdstid 8 Timer daglig. Ugelønnen uforandret Kr. 90,00. Overarb. 50 a 100 pCt. Tillæg. Ulykkesforsikret for de første 13 Uger. Efterbetaling 1 Dagløn pr. Mand og 1 Overarbejdstime pr. Mand, fordi Ugelønnen ikke var ble-

vet rettidig udbetalt. Traadt i Kraft 21. Oktober og gælder til 1. April 1922.

Kolding A. Kolding Byraad, angaaende Gasværksarbejde. 57 Mand. Dagtimeløn for almindeligt Arbejde: 142 Øre. For snavset Arbejde betales 20 Øre ekstra pr. Time. Priskurant for Jordarbejde. Gasværksarbejdere: Timeløn for Tiden fra 6 Morgen til 10 Aften 162 Øre, fra 10 Aften til 6 Morgen 202 Øre. Overarbejde betales med 202 a 262 Øre. Regulering pr. 1. Februar 1922 med 2 Øre pr. Time pr. 3 Points. Pristallet stiger eller falder. Arbejdere, som det foregaaende Aar har haft 225 Arbejdsdage erholder 8 Dages Sommerferie med Løn. Traadt i Kraft 19. August og gælder til 1. Februar 1922.

Odense A. F/m Kalis & Co. Til 3 Mand, der havde udført 1 Nats Arbejde og 1 Mand, der var afskediget uden lovlig Opsigelse indgik Firmaet paa at betale Kr. 100,00 til Deling.

Ribe. Murermester Poulsen. Paa et Mæglingsmøde den 14. Oktober indgik Mesteren paa, at efterbetale Kr. 600,00, som forlidt udbetalt Løn for »Oprøring af Baller«, »Opbæring af Indskudsler« og »Overtrilningspenge«.

Præstø. Stege Sukkerfabrik angaaende Mern Saftstation. 15 Mand. Akkordprisen for Roelæsning fra Banevogn nedsat fra 10 til 8 Øre pr. Dobbelt-Centner. Nuværende Akkordfortjeneste 25 a 26 Kr. pr. Dag.

Garveri-, Hud- og Skindarb., Kbhvn. Produkthandlerforeningen: Paa et Møde mellem Parterne den 19. September opnaaedes Enighed om, at Timelønnen fastsattes til 174 Øre; Ugelønnen til Kr. 82,92. Overarbejde betales med 219 Øre pr. Time. Løn under Sygdom i 14 Dage, 3 Dages Sommerferie. Regulering Febr. 1922 jvfr. Ordningen med Arbejdsgiverforeningen. Udløber 1. April 1922.

Auning. A/S Dansk Kartoffelmelsfabrik. Overenskomst oprettet, 25 Mand. Arbejdstid 8 Timer daglig. Pladsarbejdere dog 9 Timer. Timleøn 120 Øre. Overarb. 50 a 100 pCt. Tillæg. Et 17 Mands Akkordhold oprettes. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid er gældende. Lønnen stiger eller falder i Forhold til Dyrtiden. Traadt i Kraft den 19. September og gælder til 1. Maj 1922.

Belysningsarbejdere, Kbhvn. Københavns Kommune. Samtlige Overenskomster fornyede til 1. Oktober, eventuelt til 1. Juli 1922. 1120 Mand. Fra 1. Oktober 1922 reduceres Dyrtidstillægene med 31 Øre pr. Time, idet 13 Øre i Henhold til August-Regulering bortfalder og 18 Øre af Ekstra Dyrtidstillæget bortfalder. I 1922, dog ikke tidligere end 1. April, formindskes Lønnen med 2 Øre pr. Time pr. 3 Points fra samme Dato som for Kommunens øvrige Arbejdere. Hvis det formodes, at der til April skal finde en større Lønforandring Sted for Kommunens Arbejdere, end den, der følger af det officielle Pristal, er Belysningsvæsenet berettiget til med 3 Maaneders Varsel at opsige Overenskomsterne til Udløb 1. Juli 1922.

Transportmandskabet ved Kullosning og Arbejdere ved Frakobling af Vognene er garanteret en Akkordfortjeneste af 250 Øre pr. Time.

Der optages Forhandling snarest om Ændringer i Løntariffen for Gasværkernes Ingeniørkontor.

Ved Kabelarbejder, der udføres i Timeløn udenfor Bolværk (men ikke i tørlagt Grube eller Tunnel) betales 25 pCt. Tillæg til Timelønnen (for Tiden 42½ Øre pr. Time).

De ny Timelønninger er 172—188 og 194 Øre.

Abonnement paa „Arbejdsmændenes Fagblad"

kan tegnes hos Afdelingskassererne, paa alle Postkontorer hele Landet over eller ved skriftlig Anmeldelse direkte til Hovedkontoret, H. C. Andersensgade 14 St., København K.

Prisen er 1 Kr. pr. Kvartal frit tilsendt.

Afdelinger,

der kunde ønske at faa tilsendt Prøvenumre af sidste Kvartal af Fagbladet til Uddeling blandt Medlemmerne, kan herom tilskrive os, og de vil da omgaaende blive tilstillet.

Vi erindrer om, at Betingelserne for Tegning af Abonnement er de samme som i forrige Kvartal, og vi anmoder om at agitere for, at Bladet kommer ud til saa mange som muligt.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 17 | 14. December | 1921 | 26. Aarg.

Den faglige Situation.

Hvad vi allerede er inde i, og -- hvad der venter os.

Bolchevismens Forbandelse.

Af *M. C. Lyngsie.*

Arbejderne har under Krigen lavet ulovlige Strejker, benyttet Højkonjunkturen til at sætte Arbejdsgiverne Kniven for Struben og gennemtrumfet urimelig høje Lønninger og nu da Lavkonjunkturerne foreligger, og Arbejderne ikke længere kan faa de utrolige store Lønninger, nægter de at arbejde, melder sig arbejdsløse og lever nu paa Arbejdsløshedskasserne og Hjælpekasserne, hvis Understøttelser er altfor høje, — saaledes tænker Borgerskabet og Landboerne, hvis Aviser i de sidste Aar har bragt stadige Historier med Eksempler paa Arbejdernes Urimelighed.

Og Byens Borgerskab og Landboerne har Magten her i Landet for Tiden, de sejrede ved sidste Valg og besatte Rigsdagen og Regeringstaburetterne.

At de mange Avishistorier som er benyttede til at skabe den ganske urigtige Opfattelse af Arbejdernes Foreteelser *under* Krigen og deres Forhold nu *efter* Krigen, i mange Tilfælde er rene Krøniker, og i de fleste kun vedrører oppyntede Bolchevikudskejelser, som ikke med Rette kan lægges Arbejdernes store Masse til Last, bryder Rigsdagsflertallet og Regeringen sig ikke om.

Magten bruges og bruges hensynsløst under Paaberaabelse af, at det gjorde Arbejderne selv, da de havde Magten.

Følgerne af vore Hjemmebolchevikers forrykte Strejkepolitik under Krigsperioden, og de separatstaaende Fags Udskejelser i de senere Aar, skal hele Arbejderklassen nu bøde for.

Den skabede Haands forbandede Smitte skal vi nu her i Landet til at slide ligesom vore Klassefæller i Tyskland, Ungarn- og Finland har maattet gøre det.

Vi er nu oppe paa omkring 70,000 Arbejdsløse og deraf er ca. 25.000 Arbejdsmænd. Vore Arbejdsløshedskasser er tømte og i mange Tilfælde er vore Fagforeningskasser stærkt svækkede ved de Arbejdsløses Paagaaenhed; vore Medlemmer er haardt spændte for med Bidrag til Dækning af Arbejdsløshedskassernes Underskud fra i Sommer, og denne Situation er det, at det borgerlige Flertal i Rigsdagen og Bonderegeringen — i Ly af den kunstigt skabte urigtige Opfattelse af Arbejderne — nu søger at udnytte.

Loven om Statstilskud til anerkendte Arbejdsløshedskasser er udløben, og den ny Lov som Bonderegeringen har lagt paa Rigsdagens Bord tilsigter to farlige Ting. For det første, at Arbejdsløshedskasserne skal være pligtige at nægte Understøttelse til de Medlemmer, som ikke vil tage Arbejde til Fagets Minimallønstakster og for det andet, at Arbejdsanvisningen skal administreres og fungere særlig og som Hjælpemiddel for de Arbejdsgivere, der vil exellere i nedsatte Lønninger.

Hjælpekasserne paa Landet har faaet Vink om at bruge deres »Suverænitet« til at nægte fortsat Hjælp til de Arbejdsløse, der ikke vil

arbejde til Lønninger, der er nedsat under de gældende Tariffer.

Til Sogneraadene er der udgaaet Instrukser om, at de kan iværksætte Arbejder sigtende til at grundforbedre Bøndernes Jorder og til Arbejdspriser, der ligger indtil 50 pCt. under selve Landarbejderforbundets Akkordpriser.

Bondeflertallet i adskillige Sogneraad er allerede i fuld Gang med at forlange almindeligt Vej — og andet Arbejde udført til mægtigt nedsatte Priser, ja, endog ned til en Dagløn af 3 Kr., og hvis Arbejderne nægter at arbejde for disse Sultelønninger, nægter disse Sogneraad at bevilge Midler til den lokale Hjælpekasse.

For at sætte Toppen paa dette imfame og ondsindede Værk, erklærer Regeringen at ville bøde paa Arbejdsløsheden ved at iværk-»*Nødhjælpsarbejder*«, og Loven herom er bygget saaledes, at ogsaa denne »Hjælp« til Arbejderne vil virke som et mægtigt Løntrykkerforetagende.

Resultatet af Højres, Venstre og deres Allierede, vore Hjemmebolchevikers, fælles Valganstrengelser ved sidste Rigsdagsvalg er allerede nu bleven den danske Arbejderklasse et meget dyrt Nederlag. Og hvad vil saa yderligere Foraarets Overenskomstforhandlinger bringe os?

Arbejdsgiverforeningen har opsagt alle vore Overenskomster, og at ogsaa de vil fiske i de rørte Vande, er i Dag en Kendsgerning. Dansk Arbejdsmandsforbunds Hovedkontor har allerede faaet Arbejdsgivernes Forslag til ny Overenskomst fremsendt for flere store Industriers Vedkommende og disse Prøver paa, hvad Arbejdsgiverforeningen tilstræber, er god at faa Forstand af.

Den 8 Timers Arbejdsdag skal afløses af en 9 Timers.

Overarbejdsbetalingen for de første Timer skal halveres.

Timelønnen skal nedsættes med ca. 50 Øre og saa skal Arbejderne yderligere gaa 2 Øre ned med Timelønnen for hver 3 Points Dyrtiden maatte dale pr. Februar og August i de kommende Overenskomstaar.

De forskellige Tillæg for Specialarbejde skal stryges eller halveres.

Akkorderne skal nedsættes i Forhold til ovenstaaende og saa fremdeles.

De Industriherrer, hvem vi har bebrejdet, at de har fremsendt slige Uhyrligheder, svarer os imidlertid bare:

»I var Bolcheviker under Krigstidens Højkonjunktur og nu er det os, der er de stærkeste!«

Gid Fanden havde alle Bolcheviker, baade vore egne og Arbejdsgivernes!

Hvilke Krav stiller Tiden til Arbejderklassens Disciplin og Kultur.

Af *Chr. Sørensen.*

Sekretær i Dansk Arbejdsmandsforbund.

I Arbejdernes Lommebog 1922.

Enhver Tidsperiode har stillet sine Krav til Arbejderne, har kaldt paa visse Sjælsegenskaber som særlig nødvendige i Klassens Kamp opad og fremad. Som i Halvfjerdsernes første Aar den flammende Begejstring kaldte Foregangsmændene frem og ruskede de første smaa Flokke op, saaledes blev det Taalmod og ukuelig Tro paa Sagen, der i de svære Aar efter Førernes Bortrejse holdt den faste Stok sammen om Ideerne og Idealerne.

I Perioden fra midt i Firserne til hen i Slutningen af Halvfemserne var det — navnlig i Fagbevægelsen — Vovemodet og Kampiveren, der førte Fagforeningerne fremad, skabte Lønresultaterne, som atter fyldede Arbejderne i Organisationernes Rækker og — i Forventning om de større Kampe, der stundede til — førte til de store forbundsvise Sammenslutninger.

Sammenholdet og Evnen til at bære Savn bar de danske Fagorganisationer gennem Storlockoutens Jættekamp med et Resultat, der ikke er naaet bedre nogetsteds i Verden.

Siden Aarhundredskiftet er de faglige Sammenslutninger baade paa Arbejder- og Arbejdsgiversiden bleven større og større, stærkere og stærkere. Det er ikke mere — saa godt som aldrig mere — Kampe, der kun vedrører et enkelt Fag, som kæmpes. Selv de Lønbevægelser, der synes mest begrænsede, har nu om Dage altid i deres Resultater og disses Konsekvenser og oftest ogsaa ved selve Kampens Førelse og Forløb, Bud til de andre Fag og Pladser og Betydning for den samlede Fagbevægelse. Som mægtige Hære staar Organisationerne overfor hinanden, — hver Bevægelse har Betydning, hver Blottelse bliver udnyttet overfor alle i Modstandernes Rækker.

Saa kommer det an paa, at alle de kæm-

pende forstaar Kampens Kaar, forstaar bl. a., at her er Evnen til at underordne sig nødvendig.

Manden, der kæmper i Geledet, Føreren for den enkelte Deling, kan ikke have Overblik over alt, hvad der i de foreliggende Tilfælde er at tage Hensyn til — dertil har Armeen sin Generalstab, dertil har vore Organisationer deres Centralledelse. Ikke at vi skal forbene i Autoritetstro, ikke at vi skal falde ned og tilbede en eller anden, blot fordi han er »gammel i Gaarde«.

Nej, viser Ledelsen sig uduelig, har vi ikke Tillid til den, saa maa vi vælge en anden; men den Ledelse, vi har valgt, maa vi følge, ellers bliver faglig Kamp overfor de Arbejdsgiverorganisationer, der nu bestaar, en Umulighed.

Og vi har i det allersidste Aar maattet forstaa at vise Resignation paa en Maade som aldrig før. Vi har maattet — og maa — tage mod Lønnedsættelser.

». . . . . Hvis sejre vi skal,
maa vi nytte hver eneste Chance,
— vi maa vige imellem, at ikke et Fald
skal bringe os ud af Balance.«

sagde jeg allerede i 1913 ved Aabningen af Dansk Arbejdsmandsforbunds Kongres, og Tiden, der er gaaet siden, har bekræftet dette. Men vi maa vige i Orden, saa bliver Tilbageskridtet mindst muligt. Det bekræftes ogsaa i disse Dage ved et Blik paa, hvad Arbejderne i andre Lande, hvor det har knebet at opretholde Ordenen, har maattet gaa ind paa.

Vi maa holde Mandstugt i vore egne Rækker. Vi maa kunne bremse baade de, der vil gaa frem, og de, der vil gaa tilbage i Utide. Kun paa den Maade bevarer vi Muligheden for atter at kunne gøre nye Erobringer; naar de ydre Betingelser derfor er tilstede igen.

Og vi maa udvikle vor Retsbevidsthed. Overklassens særegne Krigstids-Moral har smittet dybt ind i Arbejdernes Rækker, — det nytter ikke at nægte det. Dette Forhold maa ændres. Vor gamle Devise: »Gør din Pligt og kræv din Ret« maa altid være sat til Højbords blandt organiserede Arbejdere.

Vi maa dygtiggøre os til at løse den Opgave, der venter os: at blive det kommende Samfunds Styrere, — søge Oplysning og Uddannelse; thi uden Kendskab om og Forstaaelse af baade Produktionens og Samfundslivets Kaar, vil vi aldrig magte at lede og føre Produktionens Strøm ind i det rette Leje.

Vi maa først og sidst arbejde paa at bevare Enheden og Enigheden, Sammenholdet og Samarbejdet i vor Bevægelse. De Revner, der er slaaet, maa læges, og nye maa ikke slaas. De, der er brudt ud af Rækkerne, maa føres tilbage, — de, der staar der, maa holdes sammen og opøves i Disciplin.

Splittes vi, faar vore Modstandere let Spil.

Enige og samlede er vor Magt i Længden uimodstaaelig; thi stadig gælder Bjørnstjerne Bjørnsons Ord:

»Takt, Takt! — Pas paa Takten,
den er mer end halve Magten.«

— — —

Ja, nu har jeg jo her skrevet, som om den faglige Bevægelse var hele Arbejderbevægelsen. Det er faldet mig i Pennen, fordi mit Liv i de sidste 20 Aar udelukkende er levet i Fagorganisationens Tjeneste. Men, mon ikke den politiske Kamp stiller nøjagtig de samme Krav?

Jeg tror det.

Vi vil opfylde disse Krav, naar vi har den rette Tro paa vor Sag, det levende Haab om vor kommende Sejr og den varme Kærlighed til den Klasse, vi tilhører, vore Fædre tilhørte, og vore Børn vil komme til at tilhøre. Som Kristendommens geniale Agitator, Paulus, sagde: »Saa bliver da Tro, Haab og Kærlighed disse tre . . . .«

Hold sammen.

De sidste Aars Højkonjunktur og deres deraf følgende lettere Adgang til Erhverv for Arbejderne er forbi. Arbejdsløsheden breder sig mere og mere, og de Spor, den allerede har sat i mange Hjem, er saa dybe og uhyggelige, at der kan blive Spørgsmaal om, hvorvidt de nogensinde kan udslettes.

Medens den ofte byrdefulde og vanskelige Agitation for Tilslutning til Organisationerne i Højkonjunkturens Tid gik saa nogenlunde let og bar god Frugt — vel nok hovedsagelig fordi de uforstaaende og ligegyldige, paa hvem denne Agitation er beregnet, i de Resultater, Organisationerne naaede, saa en stærkt iøjnespringende Fordel — saa stiller Sagen sig allerede nu helt anderledes.

De vanskelige Tider er vendt tilbage; Lønnen gaar nedad, her og der sker der Frafald

af Medlemmer, og Forholdene er i det hele taget Arbejderorganisationerne ugunstige; der er altfor mange Arbejdere, der kun ser Sammenslutningens Nytte, naar Lønnen gaar op, medens de ikke har Øje for dens Nytte ved at øve samlet Modstand mod Lønnedsættelser, og Arbejdet i Organisationerne præges af denne Mangel paa Forstaaelse.

Men saadan maa det ikke være.

Ligegyldighed og Modløshed maa ikke brede sig, fordi Organisationerne i Øjeblikket ikke har Vinden paa Ryggen, men stik i Ansigtet, thi vi maa vide, at i samme Forhold som Slapheden melder sig i samme Forhold mister Organisationerne sin Styrke og Evne til at røgte den vigtige Opgave, til hvis Løsning den er stiftet, og den Kammerat, der i Modgangens Tid melder sig fra eller som indenfor Organisationerne er med til at nedbryde Respekten for Sammenholdets Betydning, han ikke alene undergraver de Resultater, som Arbejderne ved store Ofre og i Kraft af deres Sammenhold har skabt, men han øger Arbejdernes Modstanderes Styrke og stiller sig faktisk indirekte over paa deres Side.

Og Modstanderne skal nok vide at benytte sig deraf. Naar de har hele Spillet, naar Lønnen skal sættes, og Arbejderne maa smide Skidt til, fordi deres Værge, Organisationen, er svækket ved Frafald, Modløshed og Ligegyldighed, saa spørges der ikke om, hvad der skal til for at Arbejderen kan komme saa taaleligt gennem Tilværelsen, men kun om, hvor billigt kan vi faa ham, uden at han ligefrem sulter ihjel for os. Erfaringen har vist os, at vi ikke kan vente andet.

Et meget talende Eksempel herpaa og paa Følgerne af svækkede Organisationstilstande frembyder Forholdene paa Sønder Ommes Kartoffelmelsfabrik.

Denne Virksomhed, der er et Produkt af Krigstidens Spekulation i høj Fortjeneste, har ikke undset sig for at ignorere den stedlige Arbejderorganisation, da denne tilbød sig for at forhandle om Arbejdsvilkaarene paa Fabrikken, og benyttet sig af, at Organisationens Magt delvis er brudt ved, at en Del af dens Medlemmer er traadt ud. Lønnen, der betales i denne paa stor Profit baserede Virksomhed, der gaar Døgnet rundt, er 42 Kr. om Ugen for 48 Timers Arbejde, hvad enten det er Nat eller Dag.

42 Kr. om Ugen! Ja, det er unødvendigt at opholde sig yderligere ved dette Tal; det taler for sig selv.

Men her har vi altsaa Resultatet lige for os. Arbejdsgiverne kunde komme uden om Organisationen, fordi der var uorganiserede nok, der tilbød sig. Organisationen havde mistet sin Indflydelse, fordi Sammenholdet havde lidt et Knæk og Arbejdsgiverne blev ene om at bestemme Lønnen. Her er ingen særlig Grund til at falde i Forundring over, at man, trods alt, alligevel ikke har skammet sig over at byde en saa lav Løn; vi kan ikke vente os andet, hvor Arbejdsgiverne er eneraadende. Men lad os lære heraf, lad os forstaa Sammenholdets Betydning, ikke alene i Medgangens men ogsaa i Modgangens Tid, om vi ikke vil mærke vore Modstanderes Støvlehæl paa vor Nakke.

Vi har kun os selv at stole paa; samlede betyder vi noget, ellers intet. Derfor: *Hold sammen.*

A. O.

To Underbetalere.

Murermestrene Lykkegaard og Rasmussen maa efterbetale nogle Fradrag, som de havde foretaget.

2 Murermestre, Medlemmer af Landhaandværkernes Hovedorganisation, Lykkegaard, Stenlille, og Laur. Rasmussen, Vedde, havde antaget nogle af vore Medlemmer til at udføre noget Arbejde i Stenlille.

De betalte imidlertid ikke den gængse Timeløn, idet de fastholdt dels at have sluttet en særlig Aftale med de paagældende Folk og dels at Overenskomstforholdet mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Landhaandværkernes Hovedorganisation var ophørt, idet Overenskomsten var opsagt.

Ved en særlig Forhandling, som havde fundet Sted den 4. Maj mellem Landhaandværkernes Hovedorganisation og Forbundet, var man bleven enig om, at Forligsmandens Mæglingsforslag af 25. April ogsaa skulde være gældende for nævnte Hovedorganisation, og da der derfor ingen Fradrag kunde ske før den 30. April, krævede vi paa vor Stenlille Afdelings Vegne, at Mestrene Lykkegaard og Rasmussen skulde efterbetale de Penge, som de

uretmæssig havde fradraget i den Tid, der laa før 30. April. Dette nægtede de og forskellige Forhandlinger med deres Hovedorganisation bragte heller ikke Sagen i Orden, hvorfor Forbundet indklagede Landhaandværkernes Hovedorganisation for Den faste Voldgiftsret, og krævede, at Mestrene skulde efterbetale ialt 239 Kr. 99 Øre.

Ved det forberedende Møde, som afholdtes i Den faste Voldgiftsret, gik det imidlertid snart op for d'Hrr. Murermestre, at de vilde blive dømt, ikke alene til at betale Pengene, men ogsaa Sagsomkostninger, og de foretrak saa at forlige Sagen ved straks at indbetale de paaklagede 239 Kr. 99 Øre i Retten.

Saa kloge skulde de have været før, saa havde de sparet dem selv for adskillige Udgifter til Rejser o. s. v. — men Hovedsagen for os var, at de kom til at betale — og Klagen blev saa taget tilbage.

G. H.

Statsbanerne.

Forhandlingerne afsluttet om:

1) *Betaling paa Genforeningsdagen.*
2) *Betaling til Søndagsafløsere ved Ledbevogtningen og*
3) *Arbejdstiden i December og Januar, men ikke om Arbejdstiden i Tiden fra 15. Marts til 15. Maj.* (9 Timersdagen.)

Som det sikkert vil være en Del af vore Afdelinger bekendt, klagede vi til Generaldirektoratet over, at Statsbanerne dikterede halv Fridag paa Genforeningsdagen, Onsdag den 15. Juni, og navnlig klagede vi over, at der ikke i Forvejen var givet Arbejderne fornøden Besked, og i Henhold til tidligere Beslutning vedrørende den samme Sag, krævede vi, at Statsbanerne skulde betale Ekstraarbejderne den fulde Dagløn paa alle de Arbejdspladser, hvor de først paa selve Genforeningsdagen havde faaet Besked paa, at der skulde holdes halv Fridag.

Efter en lang Korrespondance om Sagen, sendte Generaldirektoratet den til Ministeren, og vi har nu faaet Besked fra Generaldirektoratet om, at vort Krav var imødekommet. Det hedder herom i Generaldirektoratets Skrivelse:

»Efter at det ved en stedfunden Undersøgelse er oplyst, at Arbejdets tidligere Ophør den paagældende Dag for enkelte Arbejdspladsers Vedkommende fejlagtigt ikke var bekendtgjort forud paa behørig Maade, har man efter Omstændighederne ment at kunne yde Godtgørelse for den ved Arbejdets tidligere Ophør inden for den sædvanlige daglige Arbejdstid tabte Fortjeneste til de Ekstraarbejdere, der først paa selve Genforeningsdagen har faaet Underretning om, at Arbejdet skulde standse Kl. 12 Middag.

Godtgørelsen udbetales efter Forlangende fremsat paa det paagældende Arbejdssted og beregnes for Ekstraarbejdere, som arbejder i Akkord, til en forholdsmæssig Del af vedkommendes daglige Gennemsnitsfortjeneste i den paagældende Lønningsperiode og for timelønnede Ekstraarbejdere til en forholdsmæssig Del af den Lønning, som vedkommende vilde have oppebaaret den paagældende Dag, saafremt der havde været arbejdet i den fulde sædvanlige Arbejdstid.«

Herefter er Stillingen altsaa den, at vore Medlemmer, som var beskæftiget ved De danske Statsbaner Onsdag den 15. Juni, og som først samme Dag fik Besked paa, at Genforeningsdagen var halv Fridag, *selv maa kræve fuld Løn for den omhandlede Dag.*

Vi beder navnlig de ærede Afdelinger være opmærksom paa, *at Pengene kun udbetales efter Forlangende fremsat paa det paagældende Arbejdssted.*

Vore Afdelinger har ogsaa, i al Fald mange Steder bragt i Erfaring, at der mellem Tjenestemandsorganisationerne og Statsbaneadministrationen har været forhandlet om, at den 8 Timers Arbejdsdag skulde være »effektiv«, og disse Forhandlinger er resulteret i, at Tjenestemændene, de faste Banearbejdere m. fl. er indgaaet paa, at Arbejdstiden i December og Januar for alt Banearbejde nedsættes til 7 Timer til Gengæld skal der saa i Tiden fra 15. Marts til 15. Maj arbejdes 9 Timer.

Medens vi ikke, i Henhold til hele vort overenskomstmæssige Forhold til Statsbanerne kan protestere imod, at Arbejdstiden nedsættes til 7 Timer, da det er den samme Arbejdstid, der er gældende mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Centralforeningen, og de forskellige Entreprenørforeninger, hvilke Overenskomster jo er grundlæggende for det over-

enskomstmæssige Forhold mellem Statsbanerne og os, har vi paa et Møde, som afholdtes i Generaldirektoratet, paa det aller kraftigste protesteret imod at ville gaa med til en længere Arbejdstid end 8 Timer, — og Generaldirektør Andersen Alstrup, der selv ledede Mødet, erklærede, at det kom han naturligvis til at bøje sig for, og han var ganske indforstaaet med at den 9 Timers Arbejdsdag i de 2 Foraarsmaaneder ikke kunde indføres den 15. Marts overfor Dansk Arbejdsmandsforbunds Medlemmer, selv om Tjenestemandsorganisationerne var indgaaet derpaa — og vore Medlemmer, som maaske fra en eller anden Baneformand eller Overbanemester faar stukket den ud, at nu er Forbundet indgaaet paa den samme Ordning som Tjenestemændene, kan altsaa roligt gaa ud fra, at saadanne Paastande er urigtige.

Ved Forhandlingerne i Generaldirektoratet havde vi ogsaa nogle andre Sager fremme, nemlig Betaling til Søndagsafløsere ved Ledbevogtningen.

Ledbevogtningstjeneste er jo ikke noget egentlig Arbejde, selv om Posterne er ansvarsfulde, og det har derfor heller ikke været os mulig at faa Statsbanerne til at betale saadan Ledbevogtningstjeneste med Timelønnen plus 100 pCt. — men paa den anden Side synes vi heller ikke, at Betalingen skulde ligge lavere end den almindelige Timeløn, og efter en lang og kraftig Debat indgik Statsbanerne paa at betale den til enhver Tid gældende Timeløn for dette Arbejde.

Den Betaling, der nu ydes, ligger noget over den Betaling, der ydes Ekstraledvogtere af 2den Grad.

Nogle andre Spørgsmaal, som blev behandlet, var af ren lokal Natur, og har ingen Interesse for andre end de Medlemmer selv Sagen angik; vi skal derfor ikke her komme ind paa disse.

G. H.

Internationalt Fagforeningsforbunds Kongres i Rom.

I Henhold til det internationale Fagforeningsforbunds Love skulde den ordinære Kongres, der afholdes hvert andet Aar, have været afholdt inden Udgangen af dette Aar.

Den 27. Oktober er der imidlertid fra Kontoret i Amsterdam udgaaet en Skrivelse til samtlige tilsluttede Landsorganisationer, hvori det meddeles, at det paa Grund af det store Arbejde, Kontoret har haft, bl. a. med Organiseringen af Indsamlingen til Rusland, ikke har været muligt at faa de til Kongressen nødvendige forberedende Arbejder færdige.

Paa et Bestyrelsesmøde, der afholdtes i Genf den 23. Oktober, blev det derfor besluttet at udskyde Kongressens Afholdelse nogle Maaneder, og det bestemtes, at denne skulde afholdes den 20. April 1922 og følgende Dage. Stedet for Kongressens Afholdelse bliver Rom.

Til Afdelingsformændene.

De af vore ærede Afdelingsformænd, der endnu ikke har efterkommet vor i Cirkulære 56/1921 fremsatte Anmodning om at indsende Adresserne paa Afdelingernes Bestyrelsesmedlemmer, anmodes om ganske omgaaende at gøre dette, idet Fagbladet, som oplyst, efter Januar 1922 ikke mere vil blive tilsendt i Korsbaand.

Vil man undgaa at de hver Afdeling tilkommende Frieksemplarer udebliver, send da de efterspurgte Adresser afsted straks i Dag.

Redaktionen.

Winchmandssagen.

I forrige Fagblad refererede vi denne store Sags Stilling og meddelte, at vi havde givet Strejkevarsel mod Rederne (Arbejdet ombord), og at dette vort Strejkevarsels Lovlighed blev bestridt af Arbejdsgiverforeningen. Vi refererede dernæst, at vi havde nægtet at anerkende denne Protests Berettigelse, og at Arbejdsgiverforeningen derefter har rendt til Den faste Voldgiftsret. Nu foreligger Kendelsen, og den er saare mærkelig, den lyder:

UDSKRIFT
af
Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 2. December 1921 i Sag Nr. 529: Dansk Arbejdsgiverforening med De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne.

Mellem mange under Dansk Arbejdsgiverforening hørende Arbejdsgiverorganisationer i Havnebyer uden for København paa den ene Side og Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdelinger i de paagældende Byer paa den anden Side er der sluttet en Række Overenskomster om Losning og Lastning af Skibe.

Paa en af Dansk Arbejdsmandsforbund i 1916 afholdt Kongres var der vedtaget en Beslutning om, at der til Betjening af Spillene ved Skibes Losning altid

skulde anvendes Winchmænd fra Land, og saadan Bestemmelse findes da ogsaa optaget i Overenskomsten for Aarhus og — med nogen Begrænsning — i Overenskomsterne for 4 andre Byer. Derimod findes ingen Bestemmelse af denne Art i 16 af Overenskomsterne, medens der i Overenskomsterne for Horsens, Aalborg og en Del andre Byer findes saalydende, eller omtrent saalydende Bestemmelse:

»Ladningsmodtageren er pligtig til i Forening med en Repræsentant for Havnearbejderne at forlange og søge gennemført, at Winchmanden ansættes af dertil kyndige Mænd blandt Havnearbejderne og drage Omsorg for Betalingen af disse, som skal være i Overensstemmelse med, hvad det paagældende Hold tjener.

Saafremt Skibet skulde nægte at indgaa herpaa og skulde sætte en uøvet eller beruset Mand til et Spil, eller Sprogvanskeligheder skulde være en Hindring for tilfredsstillende Samarbejde mellem Winchmanden og Lossearbejderne, har disse Ret til at standse Arbejdet og forlange, at der antages Winchmænd fra Land.«

Sagen stiller sig altsaa i Hovedtrækkene saaledes, at det er lykkedes Dansk Arbejdsmandsforbund ad overenskomstmæssig Vej at gennemføre Beslutningen af 1916 ubetinget eller dog for en væsentlig Del ubetinget i enkelte Byer, betingelsesvis i visse andre Byer og slet ikke i en Række Byer.

I Skrivelse af 4. November d. A. har nu Dansk Arbejdsmandsforbund meddelt Arbejdsgiverforeningen, at det »agter at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om, at alt Losnings- og Ladningsarbejde ombord nægtes i de Tilfælde, hvor Skibets Kaptajn eller Rederi nægter at respektere den Fælles-Opfattelse af Winchmandsspørgsmaalet, som Arbejdsgiverne i Land og vi er enige om overenskomstmæssig og har bundet os til at søge gennemført.«

Til Begrundelse heraf henviser Forbundet til, at medens det i de siden Kongresbeslutningen af 1916 og Havneforhandlingerne i 1918/19 forløbne Aar i alle Tilfælde er lykkedes at undgaa Strid om Winchmandsspørgsmaalet, er der »nu pludselig sket det, at Skibskaptajnerne eller deres Redere ikke mere bøjer sig for Fælleshenvendelsen fra vore Havnearbejder-Afdelinger og deres Arbejdsgivere», og at de »lokale Havnearbejdsgiverforeninger pludselig slaar Følge med Skibet, afslutter Kontrakt om Losningen, og derefter ved Retssager falder over vore Folk, fordi disse ikke vil losse med Winchmænd af Skibsbesætningen«, i hvilken Forbindelse der særlig henvises til Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 5. Oktober d. A. i Sag Nr. 504.

Ved Skrivelse af 7. November d. A. har Arbejdsgiverforeningen i Henhold til Prg. 4 B, Pkt. 5, i Loven om Den faste Voldgiftsret af 4. Oktober 1919 protesteret mod den varslede Strejkes Lovlighed og har derefter rejst nærværende Sag, under hvilken den har paastaaet den varslede Strejke kendt ulovlig.

Til Støtte for Berettigelsen af det givne Strejkevarsel har de Indklagede særlig henvist til, at dette kun kan betragtes som rettet mod Redere, med hvem Dansk Arbejdsmandsforbund ingen Overenskomst har, og de Indklagede har i Forbindelse dermed fremhævet, at Arbejdsmændene uanset Strejkevarslet er villige til at modtage og bringe Varerne henholdsvis fra og til Skibets Lønning; kun Arbejdet ombord agter man at standse.

Retten maa imidlertid give Klagerne Medhold i, at Strejkevarslet baade efter sin Ordlyd (»alt Losnings- og Ladningsarbejde ombord«, hvor Winchmænd fra Land nægtes) og efter sin Begrundelse (Utilfredshed ogsaa med de lokale Havnearbejdsgiverforeninger) maa antages at være rettet ikke blot mod de Redere, der maatte lade deres Skibe losse eller laste uden Bistand af Købmænd, Stevedorer eller Losnings- og Lastnings-Entreprenører, men netop ogsaa og særlig mod disse Arbejdsgivere, med hvis Organisationer de ovennævnte Overenskomster er sluttet, ligesom der maa gives Klagerne Medhold i, at da disse Overenskomster udtrykkelig omfatter Arbejde ombord, maa en kollektiv Vægring ved at udføre saadant af Overenskomsten omfattet Arbejde være ulovlig.

Det kan ikke være lovligt i en Overenskomstperiode ved Strejke at ville søge at gennemføre fuldtud, hvad man gennem Forhandlingerne om Overenskomsten kun delvis har kunnet gennemføre.

Forsaavidt de Indklagede videre har henvist til en Arbejdsvægrings Berettigelse, hvor Hensynet til Liv eller Velfærd er Bevæggrunden, kan heller ikke denne Henvisning retfærdiggøre Strejkevarslet. Varslet angaar jo ikke særlige Tilfælde, hvor Skibet har sat en ubrugelig eller beruset Mand ved Spillet — i hvilke Tilfælde en Arbejdsvægrings Berettigelse er selvfølgelig — men sigter paa al Losning og Lastning, og der er Intetsomhelst oplyst til Støtte for, at Losning og Lastning i al Almindelighed skulde være farligere, hvor Spillet betjenes af en af Skibets egne, med dette og dets Redskaber kendte Folk end af en fremmed Winchmand fra Land.

Strejkevarslet vil herefter være at kende ulovligt.

Sagens Omkostninger vil de Indklagede have at betale med 300 Kr.

Kendelse.

Det af Dansk Arbejdsmandsforbund den 4. November 1921 givne Strejkevarsel med Hensyn til Losnings- og Lastningsarbejde er ulovligt.

Sagens Omkostninger betaler De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne med 300 Kr.

Ja, saa mange er Ordene og Dommen. Men hvad nu? Derom tager vort Forbunds Ledelse Bestemmelse i de nærmeste Dage.

Arbejdsløsheden i Oktober 1921.

(Efter Statistiske Efterretninger).

Nedenstaaende Oversigt over Arbejdsløshedens Omfang i Oktober Maaned er en Fortsættelse af de for tidligere Maaneder meddelte Oplysninger og er ligesom disse beregnet paa Grundlag af de Oplysninger, der dels er tilvejebragt gennem Fagforbundene, dels meddelt af Arbejdsanvisningsdirektoratet.

Juli 1921.	Antal Arbejdere	Arbejdsløse i pCt. af Arbejdertallet 7. Okt.	14. Okt.	21. Okt.	28. Okt.
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Hovedstaden:					
Bygningsindustri	11994	30,6	30,9	30,1	30,3
Anden Industri	62437	22,5	22,5	22.5	22,6
Handel	9568	8,1	8,3	8,2	8,0
Arbejdsmænd	31305	15,9	16,1	16,4	16,6
Ialt...	115304	20,4	20,5	20,4	20,6
Provinserne:					
Bygningsindustri	20823	23,2	23,9	24,4	25,2
Anden Industri	57072	17,7	17,9	17,6	18,1
Handel	11136	5,6	5,3	5,5	5,5
Arbejdsmænd	79640	11,6	11,9	11,9	12,9
Ialt...	168671	14,7	15,0	15,0	15,7
Hele Landet...	283975	17,6	17,8	17,8	18,3

For hele Landet under eet udgjorde Arbejdsløshedsprocenten ved Slutningen af:

Januar	Maaned	1920	13,2	pCt.
Februar	—	—	9,6	—
Marts	—	—	6,7	—
April	—	—	3,5	—
Maj	—	—	2,8	—
Juni	—	—	2,1	—
Juli	—	—	2,1	—
August	—	—	2,4	—
September	—	—	2,7	—
Oktober	—	—	3,6	—
November	—	—	6,1	—
December	—	—	15,1	—
Januar	—	1921	19,7	—
Februar	—	—	23,2	—
Marts	—	—	23,6	—
April	—	—	21,8	—
Maj	—	—	18,6	—
Juni	—	—	16,8	—
Juli	—	—	16,7	—
August	—	—	17,7	—
September	—	—	16,7	—
Oktober	—	—	18,3	—

Arbejdsløshedens Omfang var omtrent uforandret gennem de fire Maaneder: Juni—September, men har været stigende i Oktober. Antallet af Arbejdsløse blandt de organiserede Arbejdere er ved Maanedens Udgang over 50,000. I Hovedstaden har Procenten af Arbejdsløse gennem de sidste Maaneder været 20 a 21, i Provinsen omkring 15.

Lommebog for Arbejdere 1920

Det er 9. Aargang af den velkendte, lille Haandbog, der nu foreligger paa Socialdemokratiets Forlag »Fremad«, og i samme fikse Lærredsbind som sidste Aar. Foruden det sædvanlige Kalenderstof og den store Mængde praktiske Oplysninger, der ellers maa søges mange forskellige Steder paa Biblioteker eller i Haandbøger, bringer Lommebogen i Aar flere interessante Artikler. Vi skal saaledes nævne en Jubilæumsartikel: »Socialdemokratiet gennem 50 Aar«, der gør Rede for det gennem 50 Aar udførte Arbejde og dets Resultater. »Hvilke Krav stiller Tiden til Arbejderklassens Disciplin og Kultur« af Chr. Sørensen, Sekretær i Dansk Arbejdsmandsforbund. »Bøger og Biblioteker« af Harald Jensen. En Vejledning til Selvstudium. »Boligspørgsmaalet« af C. V. Bramsnæs, der hævder, at en god Bolig er en Kulturværdi, og paapeger, hvor slette, ja samfundsuværdige, Forholdene for Tiden er her i Danmark. »Lovene om kronisk syge Personer og Invalider« af P. J. Pedersen, der paa en klar og overskuelig Maade besvarer en Mængde Spørgsmaal, som ved disse nye Love har eller kan faa stor Betydning for utallige Mennesker. Endelig findes »Septemberforliget«, dette for dansk Arbejderbevægelse historiske Dokument, gengivet med nogle Bemærkninger af Sekretær i De samvirkende Fagforbund Peder Hedebol.

Som sædvanlig indeholder Lommebogen en Mængde Fortegnelser og Adresser, der praktisk talt har Bud til alle Medlemmer af Fagforeningerne. Vi kan kun anbefale i Tide at anskaffe den praktiske lille Haandbog, der i Aar kun koster Kr. 2,00, men ogsaa kan faas i finere Indbindinger til Kr. 3,00 og 5,50.

Medlemsantallet i det Internationale Fagforeningsforbund.

Det samlede Antal Medlemmer i de til det Internationale Fagforeningsforbund tilsluttede Landscentraler androg den 1. Juli 1921 **23.907.059.**

Medlemsantallet fordeler sig saaledes paa de enkelte Lande:

Tyskland	8.000.000
England	6.600.000
Italien	2.055.773
Frankrig	1.500.000
Østrig	1.000.000
Argentina	749.519
Tschekoslovakiet	740.000
Belgien	718.410
Polen	403.138
Danmark	279.255
Sverige	277.242
Kanada	260.000
Spanien	240.113
Schweitz	223.588
Holland	216.581
Grækenland	170.000
Ungarn	152.441
Norge	150.000
Sydafrika	60.000
Lettland	30.000
Luxemborg	27.000
Jugoslavonien	25.000
Peru	25.000
Bulgarien	4.000
	23.907.059

Hungersnøden i Rusland.

Fra det internationale faglige Sekretariat i Amsterdam har vi modtaget Meddelelse om, at der indtil den 15. Oktober gennem de tilsluttede Landscentraler var indsamlet 574.150 holl. Gylden = 1.108.110 danske Kroner.

Den indsamlede Sum fordeler sig paa de forskellige Lande som nedenfor angivet.

Den russiske Hjælpeaktions Stilling den 15. Oktober 1921.
Oversigt over de Beløb, som er stillet til Raadighed for det internationale Fagforbund til Fordel for de Nødlidende i Rusland.

Land	Medl.-Antal	Landets Mønt		Holl. Mønt
Belgien	718,410	Frs.	213,225.93	Gld.42,500.—
Danmark	279,255	Kr.	30,000.—	» 17,200.—
Tyskland	8,000,000	Mk.	3,735,079.70	» 37,500.00
Frankrig	1,500,000	Frs.	500,000.—	» 105,000.—
England	6,600,000	Lst.	2,500.—	» 28,750.—
Italien	2,055,773	Lire	1,000,000.—	» 120,000.—
Luxemborg	27,000	Frs.	5,000.—	» 1,000.—
Holland	216,581	Gyld.	29,500.—	» 29,500.—
Østrig	1,000.000	Kr.	17,281,265.75	» 18,000.—
Sverrig	277,242	Kr.	80,000.—	» 52,800.—
Schweiz	223.588	Frs.	50,000.—	» 27,000.—
Spanien	240,113	Pes.	28,000.—	» 11,150.—
Tscheko-Slovakiet	740,000	T. S. Kr.	2,000,000.—	» 80,000.—
Internationale Transportarbejder-Føderation	—	Gld	2,000.—	» 2,000.—
Internat. Hattemager-Føderation	—	Mk.	1,000.—	—
Forskellige Gaver	—			» 1,250.—
				Gld. 574,150.—

Krisen.

Af Jak. Kr. Lindberg.
i Socialisten.

(Fortsat).

Krisens virkelige Aarsag.

Gaar man ud i det praktiske Forretningsliv og stiller den enkelte Driftsherre det Spørgsmaal: »Hvorfor har De lukket Deres Fabrik?« saa vil Svaret som oftest lyde: »Fordi Priserne er nedadgaaende. Jeg kan intet sælge, fordi mine Kunder venter at jeg i Morgen maa sætte Priserne yderligere ned. Først naar Kunderne vinder den Overbevisning, at Bunden er naaet — først da vender Købelysten tilbage.« Man gør vel i at tage sit Udgangspunkt i denne ganske dagligdags Betragtning, hvis Rigtighed enhver Fabrikant og Købmand vil indrømme.

Det Spørgsmaal, der skal besvares, er da egentlig kun dette: Hvorfor indtræder der Perioder med pludselige store Prisfald? Hertil vil enhver jo straks svare: Selvfølgelig fordi Priserne i Forvejen var drevet op til urimelige Højder! Og vi ender da altsaa med at spørge: Hvorfor er Priserne i de senere Aar gaaet saa stærkt i Vejret? Og hvorfor kommer der et Tidspunkt, da de ikke længere kan holdes oppe paa denne Højde?

Det er nu her for det første vigtigt at lægge Mærke til, at der er mægtige Klasser i Samfundet, som altid maa have den største Interesse i opadgaaende Priser. Enhver, der driver Erhverv for egen Regning, hvad enten det nu er indenfor Skibsfart, Handel, Industri eller Landbrug — med andre Ord hele Driftsherreklassen — maa nødvendigvis tjene store Penge, naar Priserne er opadgaaende. Thi Driftsherreklassens Indtægt fremkommer jo ikke som Betaling i Forhold til ydet Arbejde, men beregnes Forskellen mellem Bruttoindtægten af Forretningen paa den ene Side og Omkostningerne (herunder Arbejdslønnen) paa den anden Side.

Dette vil igen sige, at Driftsherren faar Dagsprisen ved Salg af Varerne, medens han har Raastoffer, Halvfabrikata, Maskiner og

Redskaber m. v. til Gaarsdagens Priser. Ogsaa Arbejdskraften faar Driftsherren til en lavere Pris end den, der svarer til Dagsprisen for de producerede Varer. I al Almindelighed kan man sige, at saadanne Virksomheder, som efter deres Natur maa ligge med store Lagre af Raastoffer, Halvfabrikata og færdige Varer, tjener mest ved de opadgaaende Priser. De opnaar en Konjunkturgevinst, som ofte kan betyde langt mere end den normale Aarsindtægt. Men naturligvis er saadanne Virksomheder da ogsaa udsat for store Konjunkturtab, naar Priserne gaar nedad. Det er med andre Ord denne Art af Virksomheder, som er udsat for Krisen. Og man kan da fastslaa, at følgende to Betingelser maa være til Stede, for at en Krise kan indtræde:

1. Klassekampen (det vil sige Kampen om Fordelingen af det samlede Udbytte af Erhvervene) maa have antaget Form af en Priskamp.
2. Der maa i de paagældende Erhverv fremstilles Varer, som kan lagres, hvad enten disse Lagre nu paa det givne Tidspunkt befinder sig hos Fabrikant, Grossist, Detailhandler eller Forbruger.

En Krise i den Forstand, som der her er Tale om, kan overhovedet ikke opstaa i et Samfund, hvor der udelukkende arbejdes paa Bestilling. Men naar de Handlende kan ligge med Lagre af forskellig Størrelse (hvilket vil sige, at de Handlende kan spekulere i henholdsvis Prisstigning eller Prisfald), saa bliver der Mulighed for en Krise.

Hvis nu Driftsherrerne selv er i Stand til at øve Indflydelse paa Priserne, ja, saa er det klart, at de vil gøre det. Thi de vil derved opnaa at forøge deres Indtægt uden at yde mere Arbejde (eller sælge flere Varer) end forhen. En saadan *Merindtægt*, der alene fremkommer ved Prisforhøjelse, er naturligvis ikke en virkelig Forøgelse af Samfundets Indtægt. Thi Samfundets virkelige Indtægt kan kun forøges derved, at der ydes mere Arbejde, eller at Arbejdet bliver mere produktivt, hvorved jeg forstaar, at der med samme Arbejdsmængde frembringes flere Varer end før.

Det vil heraf forstaas, at hvis der i et Samfund er muligt at skabe Merindtægter, saa betyder dette kun, at Indtægtsfordelingen i Samfundet er blevet en anden end før. Hvad den ene Klasse faar i Gevinst ved Hjælp af Merindtægt, kan kun naas ved, at andre Klasser lider et tilsvarende Tab.

Dette maa nu ikke opfattes saaledes, at man i selve Merindtægtens Beløb har en Maalestok for den virkelige Forbedring i de paagældende Klassers Indtægt. Thi det maa jo erindres, at idet Merindtægten alene fremkommer ved Prisforhøjelse, saa betyder dette tillige en Forringelse af Indtægtens Købeevne.

Lad os tænke os et Samfund, hvor Indtægten for Driftsherreklassen er 300 Mill. Kr. og for Arbejderklassen 600 Mill. Kr. Vi forudsætter, at der i Samfundet kun findes disse to Klasser, og den samlede Indtægt er da 900 Mill. Kr. Dette vil med andre Ord sige, at Driftsherreklassen hvert Aar køber ⅓ af alt, hvad der produceres i Samfundet, medens Arbejderklassen køber ⅔. Det maa vel erindres, at en Befolkningsklasses Indtægt ikke betyder noget sam helst andet end en Anvisning paa en vis Brøkdel af Samfundets Produktion. En Persons eller en Klasses Pengeindtægt maa opfattes som Retten til at erholde en vis *Andel* af, hvad der produceres i dette Samfund.

Lad os nu tænke os, at Driftsherreklassen er i Stand til at forhøje Varepriserne, saaledes at deres Indtægt stiger fra 300 til 600 Mill. Kr. Det er jo tilsyneladende en Fordobling af Indtægten — men ogsaa kun saalænge man regner i Penge, derimod ikke naar man regner i Andele. Thi Arbejderklassens Pengeindtægt er jo uforandret 600 Mill. Kr., og den samlede Pengeindtægt i Samfundet er altsaa nu 1200 mod før 900 Mill. Det er da klart, at Driftsherreklassens Andel kun er steget fra ⅓ til ½, det vil sige med 50 pCt. (ikke med 100 Cpt.). Samtidig er naturligvis Arbejderklassens Andel faldet fra ⅔ til ½. Hvis man vil udtrykke det i gamle Penge, saa har Driftsherreklassen vundet 150 Mill., medens Arbejderklassens Tab selvfølgelig er af nøjagtig samme Størrelse.

Men dette Forhold kan kun klart forstaas, naar man stadig beregner Indtægterne som *Andele* af den samlede Indtægt i Samfundet. (Ifvr. herom min Afhandling i »Nationaløkonomisk Tidsskrift« 1921, S. 295).

Det vil af det Eksempel, jeg her har gennemgaaet, tillige forstaas, at der bestaar et nøje Vekselvirkningsforhold mellem Prisstig-

ning og Merindtægt. Det drejer sig i Virkeligheden her om to Sider af samme Sag.

Det skal dog tilføjes, at ikke enhver Prisstigning betyder Merindtægt og dermed ændre tIndtægtsfordeling. Hvis Fiskeriet f. Eks. et Aar slaar fejl, saaledes at Fangsten kun bliver Halvdelen af den sædvanlige, saa bliver Fisken dyr. Hvis hele Befolkningen hidtil har anvendt 1 pCt. af sin Indtægt til at købe Fisk for, og hvis man vedbliver hermed ogsaa i det daarlige Fiskeaar, ja, saa vil Prisen paa Fisk være steget til det dobbelte. Men Fiskerne har ikke derfor opnaaet højere Indtægt. Fiskerens Arbejde er paa Grund af Forhold, hvorover han ikke er Herre, blevet mindre produktivt, og han maa derfor have højere Priser, hvis hans Arbejde skal lønnes som sædvanligt. Lignende Forhold gør sig jo gældende i Landbruget. Det er en Selvfølge, at Prisstigninger af denne Art ikke kan betegnes som Vareaager.

Før Krigen var Forholdet nu dette, at Driftsherrerne for at fremkalde Prisstigninger anvendte et System af indbyrdes Aftaler, gaaende ud paa en Begrænsning af Produktionen. Den enkelte Driftsherre vil selvfølgelig altid have Interesse i en saa stor Produktion som muligt. Derimod vil det paagældende Fag som Helhed betragtet have den største Interesse i at skabe en kunstig Knaphed. Aftalernes Form kunde være vidt forskellige. I nogle Lande Truster, i andre Karteller, her i Danmark dels Aktieselskaber, dels Overenskomster af højst forskelligt Indhold. Men Maalet var altid det samme: Gennem en Begrænsning af Produktionen at skabe en kunstig Prisforhøjelse med deraf flydende Merindtægter paa det øvrige Samfunds Bekostning.

Det var allerede før Krigen lykkedes at faa dette System til at virke godt, selvom det naturligvis ofte maatte volde store Vanskeligheder at forlige den enkelte Driftsherres Interesse i stor Produktion med Klassens Interesse i begrænset Produktion. Ofte brød en enkelt Driftsherre ud for at kunne udvide sit Salg paa Fagfællernes Bekostning.

I Danmark var dette System af indbyrdes Aftaler trængt igennem i højere Grad end maaske i noget andet Land i Verden. Og i de sidste 10 Aar før Krigen skete der da ogsaa her i Landet en langsom, men sikker Forskydning i Retning af, at Arbejderklassen og Tjenestemændene maatte nøjes med en stadig rigere Andel i Samfundets Indtægt.

Under Krigen skete der saa dette, at Driftsherreklassen blev sat i Stand til at sætte Prisskruen i Gang efter en hidtil ukendt Maalestok. Krigen hjalp nemlig Driftsherreklassen til at begrænse og derigennem beherske Produktionen og Omsætningen paa en saa fuldkommen Maade som ingensinde før.

For Driftsherreklasse i et kapitalistisk Samfund er der intet, der skaber saa gode Betingelser for Fortjeneste, som Ødelæggelse i størst muligt Omfang af Produktionsmidler og Vareforraad.

Jo flere Skibe, der torpederedes, jo mere tjente Skibsrederne. Jo flere Vareforraad der lagdes øde paa Krigsskuepladsen, jo mere tjente Handlende og Fabrikanter.

Hertil kom, at Driftsherrerne i næsten alle Erhverv var sikret mod, at nye Konkurrenter kom frem. Det var vanskeligt at faa Lokaler, Telefon o. s. v. Og det var navnlig vanskeligt at faa Andel i de fra Udlandet tilførte Raastoffer, som ofte var rationeret til de allerede eksisterende Bedrifter.

4. *Indtægtsforskydninger i Danmark.*

Herom maa jeg indskrænke mig til at henvise til min foran nævnte Afhandling i »Nationaløkonomisk Tidskrift«, hvor jeg har gjort Rede for de *reelle* Indtægtsforskydninger. Der er for mig ingen Tvivl om, at det er paa dette Punkt, man maa søge den dybere Aarsag til Krisen.

Indtægtsforskydningerne bevirker nemlig for det første, at Driftsherreklassen kan opspare større Dele af sin løbende Indtægt end hidtil, hvilket har den Virkning, at Bankerne faar større Indskud, som nu skal finde Anvendelse til Indkøb af Varepartier, Anlæg af nye Fabriker o. s. v., men dernæst bevirker den tillige en Udspænding af den Kredit, som Bankerne kan yde. Hermed forholder det sig saaledes:

Naar f. Eks. Skibsrederne opnaar en Merindtægt paa 100 Mill. Kr., saa betyder det ikke alene en *reel* Indtægtsforskydning, men det betyder tillige, at Aktierne i alle Dampskibsselskaberne stiger i Kurs. Lad os antage, at denne Forøgelse af Papirværdierne, udgør f. Eks. 300 Mill. Kr. Det er klart, at disse 300 Mill., ikke kan bruges til at købe Forbrugsva-

rer for. Hvis dette var muligt, saa maatte Detailpriserne stige ikke alene i samme Forhold som Pengeindtægten i Landet — men de maatte stige i Forhold til Pengeindtægt plus Formueforøgelse. Men dette vilde være umuligt, thi det vilde betyde en saadan Forringelse af den arbejdende Befolknings Levevilkaar, at vi ogsaa herhjemme var kommet med i revolutionære Bevægelser.

I Aarene 1914 til 1919 udgjorde Formueforøgelsen 4600 Mill. Kr., idet den skattepligtige Formue her i Landet steg fra 5300 til 9900 Mill. Kr. Hvis denne Sum skulde bruges til at indkøbe Forbrugsvarer, saa maatte der jo findes andre Borgere i Samfundet, som var villige til at opgive deres Forbrug af Varer imod at erhverve disse Papirværdier. Men hvem skulde det være? Arbejderklassen, Tjenestemændene og de passive Kapitalister blev jo netop i disse Aar plyndret til Skjorten og kunde derfor ikke spare op af deres Indtægt til at købe Papirer.

Men selv om Forøgelsen i Papirformuen ikke kunde anvendes til et virkeligt Forbrug, saa kunde den anvendes til at danne Grundlag for en yderligere Kreditgivning fra Bankernes Side. Man kunde i Bankerne faa Laan paa disse Papirer langt udover deres Paalydende og udover deres virkelige Værdi. Og ved disse Laan muliggjordes dels en fortsat Spekulation i disse Papirer, dels en Spekulation i Varepartier til stadig stigende Priser.

Heri maa Forklaringen søges til, at Engrospriserne i Krigsaarene stadig laa saa langt højere end Detailpriserne.

At hele denne Kreditgivning, der altsaa for en stor Del ikke beroede paa Indskud af virkeligt opsparede Indtægter, men paa Tilvækst i Papirformuer, før eller senere maatte bryde sammen, maatte Bankerne være klar over. Alligevel vedblev de til det sidste at belaane disse Papirværdier paa en ganske uforsvarlig Maade.

Til alt dette Papir findes der jo ingen virkelige Købere. Thi en virkelig Køber vil sige en Mand, som vil opgive en Del af sit aarlige Vareforbrug for at erhverve et rentebærende Papir. Hvis Sælgeren af et saadant Papir ikke blot ønsker at ombytte det med Varer, som han kan forbruge, ja saa maa han finde en Køber, som er villig til at indskrænke sit Forbrug i tilsvarende Grad, det vil sige en Køber, som virkelig er i Stand til at spare op af sin Indtægt. Men saadanne Købere fandtes ikke!

Afdelinger,

der kunde ønske at faa tilsendt Prøvenumre af sidste Kvartal af Fagbladet til Uddeling blandt Medlemmerne, kan herom tilskrive os, og de vil da omgaaende blive tilstillet.

Vi erindrer om, at Betingelserne for Tegning af Abonnement er de samme som i forrige Kvartal, og vi anmoder om at agitere for, at Bladet kommer ud til saa mange som muligt.

Nyvalg af Formand og Kasserer.

Husk at anmelde dette.

Det sker ikke saa sjeldent, at Breve og Fagblade, som udsendes fra Hovedkontoret kommer tilbage med Postvæsenets saalydende Paaskrift:

»Nægtet Modtagelse, er ikke Formand mere.«

Og det siger sig selv, at naar Breve, maaske endog af stor Vigtighed for vore Afdelinger returneres paa denne Maade, skaber det Kludder, Forsinkelse og Vrøvl for alle Parter, og derfor maa vi bede de nyvalgte Formænd om straks at give os Meddelelse om:

1) Deres Navn og Bopæl samt Postadresse.
2) Om de har Telefon og i saa Fald, hvilket Nummer.

Paa samme Maade maa man forholde sig, naar der sker Nyvalg af Kasserer.

G. H.

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*

Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 18 | 28. December | 1921 | 26. Aarg.

Glædeligt Nytaar.

Aaret gaar paa Hæld.

Om nogle Dage skyder Ungdommen Nytaar ind, og efter nogle Dages Hvile i Jule- og Nytaarstiden tager Arbejderen fat paa at slide igen i 1922 som i de Aar, der er svunden.

Slid og Kamp er Arbejderens Lod, — Slid for det daglige Brød til Hjemmet — til Hustru og Børn, og Kamp for at bevare det Livsniveau, hvortil det er lykkedes Arbejderklassen at kæmpe sig op.

Og det er ikke gode Vilkaar, der synes at byde sig i det nye Aar — hverken for Slidet eller for Kampen.

Halvfjerdsindstyve Tusinde Arbejdere, der intet hellere ønsker end at komme til at slide ud af karsken Bælg, gaar for Tiden arbejdsløse, — er henviste til at skulle forsørge sig selv med Hjem og Familie for en Understøttelse, der i de mest velvillige Kommuner ligger om ved 30 Kr. om Ugen, naar alt medregnes, — og af disse 70,000 er ca. 25,000 Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund, — det er mellem Tredje- og Fjerdeparten af vort Medlemstal.

Saa selv om Lysten til at slide er nok saa stor, er Adgangen til at komme til det ret begrænset.

Des større Adgang synes der at være til at komme til at kæmpe, — men kæmpe under Vilkaar, der er betydelig gunstigere for vore Modstandere end for os.

Hvad der i saa Henseende foreligger: Arbejdsgivernes Udnyttelse af Arbejdsløsheden og Krisesituationen, — deres Opsigelser og deres Reduktionskrav —, Regeringens Bestræbelser for at hjælpe Arbejdsgiverne hermed, ved den foreslaaede Ordning af Arbejdsløsheds-, Arbejdsanvisnings- og Nødhjælpvæsenet (Bestræbelser, som det dog heldigvis tildels lykkedes at afværge), — og vore Hjemembolschevikers Spekulation i det samme, — alt det kender vore Medlemmer fra Artikler i Dagspressen og her i Fagbladet, og det skal jeg ikke gentage her.

Her skal jeg kun sige dette ene:

Vi maa hverken tabe Modet eller Hovedet!

Den, der dør af Skræk skal begraves i Rendestenen!

Vi maa holde os klar til at tage en Kamp og til under denne Kamp at bringe Ofre — sandsynligvis store Ofre — for at bevare det Niveau, hvortil vor Stand har kæmpet sig frem.

Men vi maa ikke som Strudsen stikke Hovedet i Busken og bilde os ind, at bare vi tilstrækkelig højt raaber: »Ingen Reduktion!« eller »Hertil og ikke længer!«, saa er al Ting klaret og den hellige Grav vel forvaret.

Thi saa kunde det hænde, at vi — naar vi blev tvungen til at trække Hovedet ud af Busken — saa, at vi havde taget mægtig fejl.

Hvorledes vi skal manøvrere, — i hvilke Stillinger vi skal tage Kampen, — hvor vi skal gaa tilbage og hvor vi skal staa fast, — hvilke Modtræk vi skal gøre overfor Arbejdsgivernes Forsøg paa at komme os til Livs, kan ikke siges her, — det vilde ogsaa være mere end uklogt at sige noget som helst derom.

Men *enige* maa vi være, — *sammen* maa vi staa, Brud paa vor Slagorden maa ikke finde Sted.

— — — —

Aaret gaar paa Hæld.

Kortere og kortere, mørkere og mørkere er Dagene blevne — hærgende er Efteraars- og Vinterstormene faret over Landet.

Men vi ved — ved saa usvigelig sikkert —

at aldrig vil det lykkes Mørket at vinde Sejr over Lyset, — aldrig vil det lykkes Vintren Kulden og Stormen at tilintetgøre Livet — *aldrig!*

Vi ved, at efter hver Vinter kommer der igen en Vaar.

Vi ved, at hvor mørkt det end ser ud, vil Dagene dog længes igen, og Solen, Lyset og Livet vil tilsidst vinde Overhaand.

Vi ved, at i samme Øjeblik, da det ser allersortest ud, er det netop, at vi vender, — at vi passerer den korteste Dag og gaar fremad igen.

— — — —

Aare 1921 gaar paa Hæld!

Den korteste Dag er passeret. Om et Par Dage skriver vi 1922, — det Aar, hvori Dansk Arbejdsmandsforbund fejrer sit 25 Aars Jubilæum.

Vi giver da hinanden Haandslag paa, at i det Aar, der kommer, vil vi hjælpes ad med at bringe det bedst mulige Resultat ud af Kamp og Trængsel — det bedst mulige Resultat for de tusinde, smaa Hjem Landet over — derved ogsaa det bedst mulige Resultat for Dansk Arbejdsmandsforbund.

I sikker Tiltro til, at det vil vi alle, ønsker vi da hinanden

GLÆDELIGT NYTAAR!

Chr. Sørensen.

Arbejdsmændenes Fagforening i Middelfart

holder 25 Aars Jubilæum.

Tirsdag den 13. December har Arbejdsmændenes Fagforening i Middelfart bestaaet i 25 Aar.

Fagforeningen regner med denne Dag som Stiftelsesdag, skønt Grunden til Fagforeningen blev lagt Ugedagen før ved et Møde, hvor daværende Forretningsfører C. Jensen, Kolding, talte. Der var paa dette Møde indtegnet 43 Arbejdsmænd, som ønskede at være med til Dannelse af en Fagforening.

Den 13. December er Dagen for den konstituerende Generalforsamling, paa hvilken *A. Sandberg* valgtes til Formand, H. Rasmussen til Kasserer, medens den øvrige Bestyrelse kom til at bestaa af Jens Jensen, Bødker Jacobsen, Albert Nielsen, P. Erdmann og Hans Lind.

Allerede i April Maaned det følgende Aar havde den unge Fagforening sin første Konflikt ved Losningen af en Kuldamper, og de organiserede Arbejdere blev da for første Gang stillet over for Begrebet »Hædersmænd«. Konflikten løstes dog paa en for Fagforeningen ret gunstig Maade ved Oprettelse af en Overenskomst om Lossearbejdet, og efterhaanden kom ogsaa de paagældende »Hædersmænd« ind under Fagforeningen.

En Maaneds Tid senere indmeldtes Fagforeningen i Fællesorganisationen, men Forholdet til denne Sammenslutning har været stærkt vaklende gennem Aarene, og paa nuværende Tidspunkt staar Arbejdsmændene desværre udenfor endnu.

Sandberg maatte efter knap et Aars Virksomhed give Formandsposten fra sig til Albert Nielsen, og siden har denne fremskudte Post været i adskillige Hænder. Længst har H. C. Jensen, Vestergade, beklædt Formandsposten, nemlig i 6 Aar. Derimod har Kassererposten været mere stabil. H. Rasmussen havde den i 3 Aar, og nuværende Maskinpasser N. Nielsen i ikke mindre end 17 Aar. Resten af Tiden har den nuværende Kasserer C. Jensen Andersen beklædt Posten.

Fagforeningen voksede hurtigt. Kabelfabriken og Hospitalet satte Skub i Bevægelsen, og ved Hundredaarsskiftet kunde man notere ca. 250 Medlemmer.

Mange Smaakonflikter og lokale Overenskomstforhandlinger kendetegner Fagforeningens Eksistens, og gennemgaaende har den forstaaet at hævde sig og stabiliseret sig, saa den groede mere og mere ind i Bevidstheden.

Middelfart Brugsforening kan ogsaa til en vis Grad takke denne Fagforening for sin nuværende gode Stilling, idet Fagforeningens Midler til Dels dannede Grundlaget for dens Oprettelse; man havde ogsaa den Gang indset, hvad Kooperationen betød for Arbejderklassen.

Af den lille Spire i 1896 er vokset en stor og stærk Fagforening, der paa nuværende Tidspunkt tæller ca. 700 Medlemmer. Under de gode Arbejdsaar paa Kabelfabriken var Medlemstallet over 800, og der er næppe noget Fag i Middelfart, der har faaet alle sine

Udøvere med som denne Fagforening. De, der staar udenfor, er lette at tælle.

Stiftelsesfesten den 13. December.

Større Deltagelse, end der var ved Stiftelsesfesten, kunde man ikke ønske sig. I Teatersalen, paa Scenen og paa Balkonen var Kaffebordene fuldt besat af Medlemmerne og deres Hustruer. Der var næppe Plads til èn mere.

Af udenbys Gæster havde indfundet sig Forretningsfører *Lyngsie*, Næstformand i Arbejdsløshedskassen *J. P. Johansen* og Journalist *H. P. Rasmussen*, Odense, samt af indenbys Foreningens endnu levende Stiftere, Borgmester *Ehlert Nielsen* og Journalist *Hans Jensen*.

Den store Forsamling og Gæsterne blev budt velkommen af Fagforeningens Formand, *H. Chr. Skov*, der i en lille Tale opfriskede nogle Data i Foreningens Historie og citerede et Digt af *A. C. Meyer* om Arbejdsmændene. Sluttelig udbragte han et Leve for den jubilerende Fagforening.

Til Festen var indløbet Telegrammer fra Dansk Arbejdsmands Forbund, Formernes Fagforening i Middelfart, Fællesorganisationen i Middelfart, Smede og Maskinarbejdernes Fagforening i Middelfart og Socialdemokratisk Forbund i Middelfart.

Efter Telegrammernes Oplæsning sang »Skjold« et Par Sange og Forsamlingen sang en i Dagens Anledning forfattet Sang.

Forretningsfører *Lyngsie* fik derefter, hilst af Haandklap, Ordet og holdt en glimrende Tale, hvoraf vi refererer:

25 Aar lyder saa langt, men det er dog kun et Pust i Evigheden, og dog er der sket meget i dem. Samfundets Udvikling er indtil for faa Aar tilbage gaaet langsomt. Det ene Samfund har afløst det andet, men i dem alle var Arbejderklassen lige undertrykte.

For 50 Aar siden kom ny Kræfter i Menneskenes Tjeneste, og der kom en ny Magt: Fabrikerne. Kapitaldannelsen skabte Storindustri, og der kom til at staa to store Grupper overfor hinanden, men Kaarene for Arbejderne var ikke bedre. Det, der den Gang betingede Arbejdernes Hjem, var ikke Sliddet, men Lønnen, der var intet andet at bygge det op paa, og Lønnen bestemtes af Fabriksherren samt Tilbud og Efterspørgsel. Man betalte, hvad der behøvedes til Livets Ophold, men heller ikke mere.

Saa vaagnede Abejderklassen og skimtede et Haab om en bedre Tilværelse, og Fagforeningerne saa Dagens Lys. Det var ærlige og gode Midler, som i de næste Aar bragte Verden længere frem, end den tidligere havde brugt Aarhundreder til.

Da Fagforeningerne stiftedes, var der kun til Dagen og Vejen, og det var en sørgelig Dag og en sørgelig Vej. Lille Løn og lang Arbejdstid. Først da Arbejderklassen var samlet i en saadan Grad, at den var en Magt, bedredes Forholdene, og det viser sig, at Lande, der er foran i Organisationsarbejdet byder sine Arbejdere bedre Kaar end Lande, der er bag efter. Her i Danmark er ca. 96 pCt. af Fagets Udøvere organiserede, medens Tyskland kun kan opvise 60 pCt.

I tidligere Tid kunde en Vognmand straffes, naar han gav sine Heste for lidt at spise og for meget at bestille, men var det samme Tilfældet med Vognmandskusken, kunde Politiet intet gøre.

De Midler, der for 25 Aar siden blev taget i Brug, var de rette, det er der Beviser for i Dag. Der fortælles om andre Midler, men hvor de har været brugt, har de vist sig mindre gode. Organisationer satte sit Præg paa vort Lands Styrelse under Krigen og den værste Nød blev holdt ude.

Gud ske Lov, at der i Middelfart var de behjærtede Mænd, som dannede Fagforeningen, de vidste, det var et Vovestykke, men det lykkedes dog hurtigere at samle alle her end andre Steder.

Tak til de Mænd herfor og Tak til dem, der har slidt i Foreningens Tjeneste, og til Broderorganisationerne samt Partipressen, der vaskede Arbejderne rene, naar andre svinede dem til.

I Øjeblikket har vi ikke Vinden paa Ryggen, men har stærk Modvind. Det gælder da om at have maalbevidste Mænd ved Roret, ellers sejler vi Skuden læk.

Efter en Omtale af Bonderegeringens Arbejderlove og Overenskomstsituationen sluttede Taleren med et stærkt besvaret Leve for Fødselsdagsbarnet, og et lige saa stærkt besvaret Leve for Lyngsie fulgte efter.

J. P. Johansen ønskede til Lykke fra Arbejdsløshedskassen. Vi har selv stridt for at skabe en Forsikring, der kunde komme Hjemmene til Gode, og siden Arbejdsløshedskasserne oprettedes og anerkendtes, er Fattigunderstøttelsernes Antal gaaet ned. Tak for de 25 Aar og Held og Lykke i Fremtiden. (Haandklap.)

Journalist *H. P. Rasmussen* genopfriskede Minder fra Foreningens Start og omtalte den første Konflikt, samt manede de unge Arbejdere til at tænke lidt paa de gamles Arbejde for Fagbevægelsen, naar de syntes, det gik for langsomt.

Borgmester *Ehlert Nielsen* takkede for det gode Forhold mellem Arbejdsmændene og vort Blad. Arbejdsmændene er den store, faste Stamme i vor Bys Fagbevægelse. Taleren sluttede med nogle Ord om den gamle Fører Lyngsie og udbragte et Leve for ham.

»Skjold« sang derpaa et Par Sange til, og en Sang i Dagens Anledning, sungen af Deltagerne, gjorde megen Lykke.

Lyngsie havde endnu en Gang Ordet for at tale for Arbejderhjemmenes Hustruer, og Formanden sluttede derefter denne Del af den vellykkede Fest med et Leve for »Skjold« og Dansk Arbejdsmands Forbund.

Dansen gik derefter lystigt et Par Timers Tid.

Arbejderklassens Skadedyr paa Færde.

Hvad vi er inde i, — og hvad der venter os. En løgnagtig Artikel om Lyngsie og — et Svar.

Det for russiske Rubler startede og opretholdte Bolschevikblad, der vover at kalde sig »Arbejderbladet«, har aftrykt vor Formands Artikel i Fagbladets sidste Nummer og dertil — i hele 2 Artikler — knyttet nogle Bemærkninger, der er saa perfide og saa ualmindelig ondsindede, at jeg ikke mindes længe at have set Mage dertil.

Papiret vil give det Udseende af, at Lyngsie har sagt, at Arbejderne i den gode Periode har forbedret deres Kaar »ud over al Maade«, og skriver i den Anledning (Udhævelserne af mig):

». . . . selvfølgelig maatte Arbejderne være en Flok Taaber, om de ikke benyttede den gode Tid til Fordel for deres Interesser!

Men *det mener, Hr. Lyngsie altsaa ikke! Og tilmed mener han noget, der er endnu mere kompromitterende for en ledende Mand indenfor Fagbevægelsen.*

Det fremgaar nemlig tydelig af hans Artikel, at Arbejderne i den gode Periode har forbedret deres Livsvilkaar ud over al Maade!

Han kalder dette Bolschevisme — den forbandede Bolschevisme — den skabede Haands forbandede Smitte! — men er dette sandt?

Er det sandt, *at Arbejderne 1918 og 19 pressede deres Løn op over alle rimelige Grænser!*

Og der fortsættes Spalte op og Spalte ned i samme Tone.

Maa jeg da spørge:

Hvor og hvornaar har Lyngsie sagt, at han mente, at Arbejderne havde forbedret deres Kaar »over al Maade« eller »over alle rimelige Grænser«?

Adrig nogensinde — og heller ikke i den i det for russiske Rubler købte Papir aftrykte Artikel.

Her siger vor Formand jo netop:

»*. . . . . saaledes tænker Borgerskabet og Landboerne,* hvis Aviser i de sidste Aar har bragt stadige Historier med Eksempler paa Arbejdernes Urimelighed.

Og Byens Borgerskab og Landboerne har Magten her i Landet for Tiden, de sejrede ved sidste Valg og besatte Rigsdagen og Regeringstaburetterne.

At de mange Avishistorier, som er benyttede til at skabe den ganske urigtige Opfattelse af Arbejdernes Foreteelser under Krigen og deres Forhold nu efter Krigen, *i mange Tilfælde er rene Krøniker, og i de fleste kun vedrører oppyntede Bolschevikudskejelser, som ikke med Rette kan lægges Arbejdernes store Masse til Last, bryder Rigsdagsflertallet og Regeringen sig ikke om.*«

Og alligevel har de russiske Lejesvende, der nu angriber vore Fagorganisationer og deres Tillidsmænd Frækhed nok til at sige om den Mand, der her stempler *Borgerskabets Opfattelse* om dette Forhold som »*Krøniker*«, der i de fleste Tilfælde endda refererer sig til »*oppyntede Bolschevikudskejelser*«, at han *selv mener,* at Arbejderne har forbedret deres Kaar »over al Maade«.

Jeg kender kun en Betegnelse for denne Trafik. *Den er i Bund og Grund løgnagtig!*

Men Aarsagen til Papirets Rasen ligger lige for.

Lyngsies Ord har denne Gang som saa ofte før ramt og ramt haardt.

Thi intet er sandere end Lyngsies Ord om, at Bolschevikernes »forrykte Strejkepolitik« har givet vore Modstandere Vaaben mod os, som de ellers ikke havde haft, Vaaben, som deres Repræsentanter og deres Presse har brugt — og brugt med Held — til at skabe en offentlig Mening, der er Arbejderne fjendtlig, og som nu gør det muligt for d'Hrr. paa den anden Side at fremture, som de for Tiden gør paa Tinge og i Forholdet Organisationerne imellem.

Forstaaelsen heraf er da ogsaa levende i hele Arbejderklassen — ogsaa blandt dem, der i sin Tid var letsindige nok til at lade sig lokke med til den saakaldte »direkte Aktion«.

Disse Folk har for længst indset, at det »direkte« Vrøvl i Virkeligheden ikke har gavnet dem for en Øre, men kun har tjent til at rive en Del af Retsgrundlaget bort under deres Fødder.

De københavnske Havnearbejdere ved, at de nu paa adskillige Omraader staar med daarligere Akkordpriser end deres Kammerater i Provinserne.

Og Russerpapiret meddelte selv forleden, at Kokkenes og Hovmestrenes Organisation, der i sin Tid blev lobhudlet som en af de »raske« Organisationer, der ganske anderledes end de »reformistiske« Fagforbund kunde skaffe sine Medlemmer Fordele, nu — *forinden deres Overenskomst er udløbet — er indgaaet paa Lønreduktioner, som endnu intet Fagforbund indenfor Centralisationen er gaaet med til.*

Derfor ser man da ogsaa, hvorledes de i sin Tid udvandrede nu finder hjem igen.

Og ligesaa løgnagtig er Bolschevikpapiret, hvor det gælder Omtale af Lyngsies Person.

Det hedder:

Manden, der siger: Gid Fanden havde alle Bolscheviker, baade vore egne og Arbejdsgivernes! er en gammel træt Mand, en gammel gnaven Kontorpamper, der vender sig mod al Aggressivitet, fordi den forstyrrer ham i Middagssøvnen!

Hvilken Mundfuld Løgn!

Enhver, der kender Lyngsie, ved, at han sandelig aldrig under sig Tid til »Middagssøvn«.

Enhver, der kender Lyngsie, ved, at intet Menneske i højere Grad end han kan ofre sit Arbejde, sin Arbejdskraft — sin Tid ved Nat som ved Dag — til Fremme af Arbejdernes, og specielt Arbejdsmændenes Interesser.

Enhver, der kender Lyngsie, hans Arbejde

og Resultatet deraf, ved, at det han har gavnet Danmarks Arbejdsmænd og deres Hjem for, kan de danske Arbejdsmænd aldrig gengælde ham en milliondel af!

— — — —

Den løgnagtige Artikel slutter saa med nogle Ord om

»Hovedkontorets Bestræbelser for lempelig at faa listet ham ud af Kontoret — selvfølgelig med Pension!

en Bemærkning, der velsagtens skal give de Arbejdere, der endnu læser det hensygnende Organ, den Opfattelse, at der paa en eller anden Maade skulde bestaa *et Modsætningsforhold mellem vor Formand og »Hovedkontoret« eller Forbundsledelsen.*

En ny dundrende Løgn, der ovenikøbet er saa tyk, at enhver, der blot kender en lille Smule til Forholdene, kan tage og føle paa den.

Lad mig kun sige — hvad for Resten alle vore Medlemmer ved:

Bestræbelser af denne Art fra »Kontoret«s Side eksisterer ikke!

I Lyngsies Syn paa Fagbevægelsen — og paa Hjemmebolschevikerne — er »Kontoret« fuldt ud enig med ham, og Forbundsledelsen staar som saa ofte sagt paa samme Standpunkt.

Ethvert Forsøg paa at faa Lyngsie fjernet fra Kontoret — lempeligt eller ikke lempeligt — vil støde paa den mest energiske Modstand, netop *fra Kontorets Side!*

Men vi er altsaa inde i aabenlyst Samarbejde mellem Arbejdsgiverne og Bolschevikerne gaaende ud paa at nedbryde Tilliden til vore faglige Organisationer, og derigennem svække deres Kampiver, og vi kan vente os — mere af samme Stof.

Chr. Sørensen.

Lov

om

Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring m. m.

(Som vedtaget ved eneste Behandling d. 21. Dec. 21)

Vore Medlemmer vil gennem Dagspressen være bekendt med, at vor Arbejdsløshedskasses Hovedbestyrelse paa sit Møde den 15. ds. vedtog en skarp Protest mod det Forslag til Lov for Arbejdsanvisning, Arbejdsløshedskasser, Nødarbejde o. s. v., som paa daværende Tidspunkt laa til Behandling og snarlig Afgørelse i Rigsdagen. Protesten, der var stærkt saglig motiveret og underbygget, satte Punkt for Punkt Fingeren paa de Steder i Lovforslaget, som vi særlig maatte protestere imod, og vi motiverede og dokumenterede udfra strengt faglige Synspunkter de forskellige Bestemmelsers Umulighed og det Indgreb i den Smule Selvstyre, Arbejdsløshedskasserne endnu har tilbage og mod Arbejdsgiverens ganske utidige Indblanding i Arbejdsløshedskassens daglige Arbejde o. s. v.

Det er os nu en Glæde at meddele, at Hovedbestyrelsens Protest ikke har været forgæves, thi skønt Lovforslagets Skæbne allerede dengang synes beseglet, foranledigede Ministeren dog, at der mellem ham og de forskellige Partiers Ordførere optoges en ny Forhandling om hele Sagen, og ved denne opnaaedes der Enighed om saadanne Ændringer og Forandringer i Forslaget, at vore Partifæller i Rigsdagen kunde stemme for Loven i sin Helhed. Hermed er dog ikke sagt, at vi godkender Loven i den Skikkelse, den endelig fik, tvertimod, den maa stadig staa for den nuværende Regerings og Rigsdagsflertals Regning og Ansvar, og vi maa stadig protestere mod den Sammenblanding af Arbejdsanvisning, Arbejdsløshedskasser, Nødarbejde og Fortsat Hjælp saavel som mod hele Administrationsformen i Loven, men vi vandt, ved at give vor meget reserverede Tilslutning, at faa indført saadanne Forandringer og Forbedringer, at den Ulykke, Loven ellers vilde have anrettet for Arbejderklassen, er undgaaet.

Det er os en Glæde at notere, at alt, hvad vor Arbejdsløshedskasses Hovedbestyrelse protesterede imod og krævede forandret, ikke mere findes i Loven, men er forandret netop i den af os paapegede Retning.

Loven i sin Helhed, saaledes som den nu er vedtaget, er saalydende:

I. Arbejdsanvisning.

§ 1.

Stk. 1. Der kan af Indenrigsministeren meddeles offentlig Anerkendelse til kommunale Arbejdsanvisningskontorer, der fyldestgør de i denne Lov foreskrevne Betingelser.

Stk. 2. De omhandlede Arbejdsanvisningskontorer kan oprettes af:

1) en Amtskommune,
2) en Købstadkommune, en Handelskommune eller en Sognekommune,
3) af flere af de nævnte Kommuner i Forening.

Stk. 3. Flere Kommuner kan forene sig om Oprettelse af et Arbejdsanvisningskontor med Filialer.

§ 2.

Stk. 1. Et anerkendt Arbejdsanvisningskontor skal ledes af en Bestyrelse, som bestaar af en Formand og mindst 6 Medlemmer, der vælges af vedkommende kommunale Raad — i København Borgerrepræsentationen. Af de af Kommunalraadene valgte Medlemmer, der skal udgøre et lige Tal, skal Halvdelen være Arbejdsgivere og Halvdelen Arbejdere.

Stk. 2. Til Formand maa ikke vælges nogen Person, der beskæftiger sig som Arbejdsgiver eller Arbejder eller er Leder af en Arbejdsgiver- eller Arbejderorganisation. Valget af Formand skal godkendes af Indenrigsministeren.

Stk. 3. Til Valg af Formand udkræves, at vedkommende har opnaaet et Stemmetal paa over Halvdelen af det kommunale Raads Medlemstal. Saafremt saadant Stemmetal ikke opnaas, vælges Bestyrelsens Formand af Indenrigsministeren, der ligeledes træffer Bestemmelse om Valget af Formanden, saafremt det af det kommunale Raad trufne Valg ikke godkendes.

Stk. 4. Ved Valg af Medlemmerne af Arbejdsanvisningskontorets Bestyrelse skal der gives de stedlige Sammenslutninger af Organisationer af henholdsvis Arbejdsgivere og Arbejdere, hvor saadanne Sammenslutninger findes — dog i København »Dansk Arbejdsgiverforening« og »De samvirkende Fagforbund i Danmark« — Lejlighed til at afgive Indstilling om et dobbelt saa stort Antal Personer som det, der skal vælges. Forholdstalsvalg skal bringes til Anvendelse, naar saadant kræves af noget Medlem af det kommunale Raad. Indenrigsministeren fastsætter de nærmere Regler angaaende Valgmaaden.

Stk. 5. Valget gælder for vedkommende kommunale Raads Funktionstid. Enhver til Kommunalraadet valgbar Person, der opfylder foranstaaende Betingelser, er pligtig at modtage Valg for en Valgperiode, men kan derefter nægte at modtage Valg i den kommende Valgperiode.

Stk. 6. Bestyrelsen er ulønnet, men der kan tillægges den Dagpenge for hver Mødedag.

Stk. 7. Det fornødne Personale ved Kontoret ansættes af vedkommende kommunale Raad — i København Magistraten — efter Indstilling fra Kontorets Bestyrelse.

Stk. 8. De ved nærværende Lovs Ikrafttræden fungerende Bestyrelser vedbliver at fungere til den 31. Marts 1922. Inden dette Tidspunkt skal der være foretaget Valg af Bestyrelse i Henhold til nærværende Paragrafs Bestemmelser.

§ 3.

Stk. 1. Et anerkendt Arbejdsanvisningskontor er pligtigt at samarbejde med andre anerkendte Arbejdsanvisningskontorer efter Indenrigsministerens nærmere Bestemmelse samt at være behjælpeligt med Indsamling af Arbejdsstatistik.

St. 2. Det anerkendte Arbejdsanvisningskontor i København skal for Anvisningens Vedkommende virke som Centralanvisningskontor for hele Landet. Indenrigsministeren kan bestemme, at enkelte af de øvrige anerkendte Arbejdsanvisningskontorer skal virke som Hovedkontorer for Dele af Landet, samt at et Arbejdsanvisningskontor skal virke som Filialkontor for et andet.

St. 3. Naar flere Kommuner er delagtige i Driften af et Arbejdsanvisningskontor, kan Indenrigsministeren tillade saadanne Afvigelser fra de i nærværende Lov indeholdte Regler, som nødvendiggøres af Fællesskabet mellem Kommunerne.

Stk. 4. Et anerkendt Arbejdsanvisningskontor kan ikke uden Indenrigsministerens Samtykke ophøre med sin Virksomhed eller overgaa til at være Filial af et andet Arbejdsanvisningskontor.

§ 4.

Stk. 1. Et anerkendt Arbejdsanvisningskontor skal anvise Arbejde af enhver Art. Anvisningen anvises uden Vederlag.

St. 2. De nærmere Regler for Arbejdsanvisningskontorets Virksomhed fastsættes i et Reglement, der udfærdiges af vedkommende kommunale Raad — i København den samlede Kommunalbestyrelse — efter Indstilling fra Kontorets Bestyrelse og godkendes af Indenrigsministeren. Kontoret er pligtigt at benytte Skemaer, Blanketter og andre Tryksager, der autoriseres af Indenrigsministeren til Brug ved Anvisningen.

Stk. 3. Der kan af Kontoret tilstaas Rejsehjælp til Personer, til hvilke der anvises Arbejde udenfor deres Hjemsted. Saafremt en Arbejdsgiver, der har forlangt Arbejdskraft anvist, antager andre Arbejdere, forinden den eller de af det paagældende Arbejdsanvisningskontor anviste Personer har kunnet naa frem til Arbejdsstedet, og Arbejdsgiveren som Følge heraf ikke har Brug for disse, kan de paa nærmeste kommunale Arbejdanvisningskontor faa udbetalt Rejsehjælp til Tilbagerejsen. I saadanne Tilfælde skal de af Kontorerne i den Anledning afholdte Rejseudgifter godtgøres disse af vedkommende Arbejdsgiver, med mindre han til det anvisende Kontor har sendt Afbestilling paa et saadant Tidspunkt, at Rejsen til Arbejdsstedet kunde have været undgaaet. Samme Ertatningspligt paahviler Arbejdsgiveren overfor en anerkendt Arbejdsløshedskasse, der paa tilsvarende Maade har afholdt forgæves Rejseudgifter.

§ 5.

Stk. 1. Anerkendte Arbejdsløshedskasser, som har Sæde eller Afdelinger i det Distrikt, for hvilket et anerkendt Arbejdsanvisningskontor er bestemt, skal, saa snart et Medlem melder sig arbejdsledig, paa dertil af Indenrigsministeren godkendte Blanketter tilstille vedkommende Arbejdsanvisningskontor Meddelelse herom med Angivelse af det ledige Medlems Nummer, Navn, Bopæl, sidste Arbejdssted, Arbejdsindtægt m. v.

Stk. 2. Saafremt der mellem et anerkendt Arbejdsanvisningskontor og en stedlig Afdeling af en anerkendt Arbejdsløshedskasse — med Tilslutning af Arbejdsdirektøren samt vedkommende Arbejdsløshedskasse — træffes Aftale om, at de Medlemmer af Af-

delingen, der bliver ledige, forinden Understøttelse udbetales, personlig skal henvende sig til Kontoret for at søge Arbejde, og at Arbejdsanvisningskontoret derefter skal tilstille den paagældende Afdeling de forannævnte af Indenrigsministeren godkendte Anmeldelsesblanketter i udfyldt Stand, bortfalder den i 1ste Stykke omhandlede Pligt for Afdelingen til at give Arbejdsanvisningskontoret Meddelelse.

Stk. 3. De paagældende Arbejdsløshedskasser er pligtige at yde de anerkendte Arbejdsanvisningskontorer Bistand ved Arbejdsanvisning efter Indenrigsministerens nærmere Bestemmelse.

Stk. 4. Indenrigsministeren kan, naar Omstændighederne taler derfor, efter Indstilling fra Arbejdsdirektøren, undtagelsesvis tillade, at der for enkelte Arbejdsløshedskassers eller Afdelingers Vedkommende foretages Afvigelser med Hensyn til Indsendelsen af de i 1ste Stykke omhandlede Anmeldelsesblanketter.

Stk. 5 . Ved Anvisning til ledige Pladser skal Arbejdsanvisningskontoret, naar der findes flere lige kvalificerede arbejdssøgende, fortrinsvis anvise Plads til Medlemmer af anerkendte Arbejdsløshedskasser.

Stk. 6. Naar der af Arbejdsanvisningskontoret er anvist Plads til en arbejdssøgende, som er opført paa de fra en Arbejdsløshedskasse modtagne Blanketter, skal Meddelelse herom ufortøvet tilstilles Arbejdsløshedskassen.

Stk. 7. I Tilfælde af, at nogen af de gennem Arbejdsløshedskasser eller ved personlig Henvendelse til Arbejdsanvisningskontoret anmeldte ledige uden forudgaaende Anvisning overtager Arbejde, skal der herom henholdsvis af den paagældende Arbejdsløshedskasse-Afdeling eller af vedkommende Arbejder straks gives Meddelelse til Arbejdsanvisningskontoret.

Stk. 8. Arbejdsanvisningskontoret maa ikke give uvedkommende Adgang til at gøre sig bekendt med de fra Arbejdsløshedskasserne modtagne Oplysninger; dog skal Kontoret paa Anmodning give Oplysning om, hvorvidt bestemte Arbejdere, der ønskes anvist til et Arbejde, er ledige. Finder Kontoret Anledning til at nægte at give saadan Oplysning, kan Arbejdsgiveren indanke Sagen for Arbejdsnævnet.

§ 6.

Stk. 1. Ved Anvisning af Arbejde skal der af det kommunale Arbejdsanvisningskontor eller den Arbejdsløshedskasse, der foretager Anvisningen, straks gives Arbejdsgiveren skriftlig Meddelelse om, at Anvisning har fundet Sted. Arbejdsgiveren skal, hvis Arbejdsforholdet ikke kommer i Stand, straks give Meddelelse herom til det kommunale Arbejdsanvisningskontor eller den Arbejdsløshedskasse, hvorfra Anvisningen er sket. Arbejdsanvisningskontoret skal straks lade den modtagne Meddelelse gaa videre til vedkommende Arbejdsløshedskasse.

Stk. 2. Naar et Medlem af en anerkendt Arbejdsløshedskasse efter den 1. April 1922 begærer Arbejdsløshedsunderstøttelse, skal der af Kassen udstedes et Arbejdsløhedskort for den paagældende. Kortets Form, Farve og Kontroltekst fastsættes af Arbejdsdirektøren. Kortet betegnes ved Udstedelsen med et Løbenummer, som skifter for hver Gang, nyt Kort udstedes. Ved Arbejdstiltrædelse afgives dette Kort til Arbejdsgiveren, der paategner det med Datoen for Arbejdets Paabegyndelse og Arbejdsgiverens (Firmaets) Underskrift, hvorefter Kortet af vedkommende Arbejder afgives til Arbejdsløshedskassen. Ved Arbejdets Ophør paahviler det Arbejdsgiveren uopholdelig at give Meddelelse derom til Arbejdsanvisningskontoret. Vægrer Arbejderen sig ved til Paategning at afgive det ham udleverede Arbejdsløshedskort, eller nægter han at være i Besiddelse af et saadant, paahviler det Arbejdsgiveren omgaaende at tilstille det nærmeste kommunale Anvisningskontor saa fyldige Oplysninger som muligt herom og herunder saa vidt muligt Arbejderens Navn og Bopæl samt Arbejdsløshedskassens Navn.

Stk. 3. Arbejdsgiveren maa ikke forsyne Arbejdsløshedskortet med Paategninger af nogen Art udover den i Stykke 2 paabudte.

Stk. 4. Udviser en Arbejdsgiver Forsømmelighed med Opfyldelsen af de ham i Medfør af nærværende Paragrafs Stykke 1 og 2 paahvilende Forpligtelser, eller overtræder han det i Stykke 3 indholdte Forbud, straffes han med Bøder indtil henholdsvis 25 Kr. og 500 Kr. De i dette Stykke fastsatte Bøder skal beregnes for hver Forseelse for sig. Bøderne tilfalder Statskassen. Sager herom behandles som Politisager.

§ 7.

Stk. 1. Naar der fra vedkommende faglige Organisation skriftlig tilstilles et anerkendt Arbejdsanvisningskontor fyldestgørende Oplysning om, at der er varslet Strejke eller Lockout overfor en eller flere Arbejdspladser, foretager Kontoret ikke Arbejdsanvisning til disse fra Iværksættelsen, og indtil Strejken eller Lockouten er hævet eller kendt ulovlig.

St. 2. Foreligger der ikke Oplysning om, at der er varslet Strejke eller Lockout, men har et anerkendt Arbejdsanvisningskontor gentagne Gange forgæves foretaget Anvisning til samme Arbejdssted, og skønnes det herigennem eller af andre Grunde, at Arbejdsvægringen er af kollektiv Natur, indberettes Sagen til Arbejdsdirektøren, og det meddeles samtidig vedkommende Arbejdsgiver og Arbejdere, at dette er sket.

Stk. 3. Skønner Direktøren, at Sagen efter de foreliggende Oplysninger bør afgøres efter de for det paagældende Fag gældende Regler for Behandling af faglig Strid, tilstiller han det paagældende Fags Bestyrelse for Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationer Meddelelse om Sagen; for saa vidt de paagældende Organisationer er Medlemmer af Hovedorganisationer, gives der tillige disse Meddelelse herom.

Stk. 4. Naar Arbejdsdirektøren har givet Organisationerne ovennævnte Meddelelse om en Sag angaaende Arbejdsvægring, foretages der ikke yderligere Anvisning i det omhandlede Tilfælde, før fagretslig Afgørelse i Sagen foreligger. Meddelelse om Afgørelsen skal straks gives Direktøren, som derefter foranlediger, at Anvisning paa ny foretages i Henhold til den trufne Retsafgørelse.

Stk. 5. Nægter vedkommende Arbejdsgiver at antage det tidligere ønskede Antal Arbejdere paa de fagretslig fastsatte Vilkaar, giver Direktøren fornøden Meddelelse saavel til Arbejdsgiveren som til vedkom-

mende Arbejdsanvsningskontor om, at yderligere Anvisning ikke foretages.

§ 8.

Stk. 1.. Arbejdsanvisningskontorets Regnskabsaar er Finansaaret. Inden en af Indenrigsministeren fastsat Frist indsender Kontoret til Indenrigsministeriet et af vedkommende kommunale Raad attesteret Uddrag af Regnskabet for det sidst forløbne Regnskabsaar samt en Beretning for nævnte Regnskabsaar, affattede paa den af Ministeren foreskrevne Maade.

Stk. 2. De til Driften af et Arbejdsanvisningskontor fornødne Udgifter afholdes for Amtskommunernes Vedkommende af Amtsrepartitionsfonden (paa Bornholm den for Købstæder og Landdistrikter fælles Repartitionsfond), for andre Kommuners Vedkommende af Kommunens Kasse. Naar flere Kommuner i Forening driver et Arbejdsanvisningskontor, afholdes Udgifterne af de paagældende Kommuner i Forhold til Kommunernes Indbyggerantal ved den senest afholdte almindelige Folketælling, for saa vidt ikke Overenskomst om anden Fordelingsmaade med Indenrigsministerens Samtykke er truffet mellem Parterne.

Stk. 3. Der bevilges ved de aarlige Finanslove Statstilskud til de anerkendte Arbejdsanvisningskontorer. Fordelingen af de bevilgede Beløb foretages af Indenrigsministeren paa Grundlag af de fra Kontorerne modtagnes Regnskaber. Statstilskuddet maa ikke for noget Kontors Vedkommende overstige en Trediedel af Kontorets Udgifter i det sidst forløbne Regnskabsaar.

II. Anerkendte Arbejdsløshedskasser.

§ 9.

Stk. 1. Ved Arbejdsløshedskasser forstaas i denne Lov Foreninger af Personer, der som Lønarbejdere er knyttet til et eller flere bestemte Fag (f. Eks. Handel, Kontorvirksomhed, Industri, Haandværk, Landbrug, Bevænternæring, Transportvirksomhed, Jordarbejde) og har sluttet sig sammen for ved bestemte Bidrag at sikre hverandre gensidig Hjælp i Tilfælde af Arbejdsløshed, der ikke er begrundet ved de i § 20 anførte Aarsager.

Stk. 2. En Arbejdsløshedskasse maa ikke have andre Formaal end det i denne Paragraf nævnte.

§ 10.

Stk. 1. Enhver Arbejdsløshedskasse har Ret til at faa offentlig Anerkendelse og den dermed forbundne Støtte af det offentlige, naar den fyldestgør de i denne Lov indeholdte Forskrifter, og dette efter Indstilling fra Arbejdsdirektøren godkendes af Indenrigsministeren. Findes der for vedkommende Fag eller for det paagældende stedlige Omraade allerede en anerkendt Arbejdsløshedskasse, skal Indenrigsministeren dog i Overensstemmelse med Indstilling af Arbejdsnævnet kunne nægte Anerkendelse af en ny faglig eller stedlige begrænset Arbejdsløshedskasse.

Stk. 2. Anerkendelse meddeles af Indenrigsministeren og offentliggøres af denne.

Stk. 3. Begæring om Anerkendelse indsendes til Arbejdsdirektøren, ledsaget af:

1) et Eksemplar af Kassens Vedtægt,
2) Fortegnelser henholdsvis over de nydende og over de kun bidragydende Medlemmer med Angivelse af deres Alder og for de sidstnævntes Vedkommende tillige deres Livsstilling,
3) Udskrift af den Beslutning, i Henhold til hvilken Anerkendelse søges, samt
4) for saa vidt Kassen ikke er nyoprettet, det sidste Aars Regnskab.

§ 11.

Stk. 1. For at faa og beholde offentlig Anerkendelse maa en Arbejdsløshedskasse have mindst 100 Medlemmer. Under særlige Omstændigheder kan Indenrigsministeren dog ogsaa meddele Anerkendelse til Kasser med et mindre Medlemstal.

Stk. 2. En Arbejdsløshedskasse skal enten være knyttet til et eller flere bestemte Fag og da mindst omfatte en Landsdel eller udelukkende være stedlig begrænset. En faglig Kasse kan være delt i stedlige Afdelinger.

§ 12.

Stk. 1. Som nydende Medlemmer af anerkendte Arbejdsløshedskasser kan kun optages (og vedblive at være Medlemmer) ubemidlede Lønarbejdere, der har deres Hovederhverv og væsentligste Livsophold ved Lønarbejde.

Stk. 2. Som Lønarbejder betragtes i denne Lov enhver, der mod Løn eller Akkordbetaling eller som ulønnet Lærling (eller Medhjælp) her i Landet stadig eller midlertidig beskæftiges i Virksomheder indenfor de af § 9 omfattede Fag, eller som for Arbejdsgiveren mod Vederlag har Tilsyn med eller Ledelse af saadanne.

Stk. 3. Som ubemidlet efter denne Lov kan en Lønarbejder ikke anses, naar hans Formue overstiger 5000 Kr., hvis han er ugift, 10,000 Kr., hvis han er gift. Hvis Formuen helt eller delvis bestaar i fast Ejendom, kan de fastsatte Grænser af Indenrigsministeren efter Indstilling fra Arbejdsdirektøren samt vedkommende Arbejdsløshedskasse forhøjes indtil henholdsvis 8000 og 15,000 Kr.

Stk. 4. Aldersgrænserne for Optagelse i en anerkendt Arbejdsløshedskasse bestemmes ved dens Vedtægt. Dog maa ingen optages som nydende Medlem, forinden han er fyldt 18 Aar, eller — bortset fra Overflytning fra en anerkendt Arbejdsløshedskasse til en anden — efter at han er fyldt 60 Aar.

Stk. 5. Optagelse i en anerkendt Arbejdsløshedskasse som nydende Medlem kan ikke nægtes nogen, naar han fyldestgør de ovenfor foreskrevne Betingelser (jfr. dog § 13) og henholdsvis er knyttet til det eller de Fag, for hvilke Kassen er bestemt, eller bosat indenfor sammes Omraade.

Stk. 6. Anerkendte Arbejdsløshedskasser kan optage Medlemmer, der kun yder Bidrag til Kassen, men ikke har Ret til Hjælp af denne. Personer, der ikke er Lønarbejdere, og Lønarbejdere, der efter ovenstaaende Regler ikke kan anses som ubemidlede, samt Personer under 18 Aar kan, hvis de i øvrigt opfylder de nødvendige Betingelser, fordre sig optaget i en

anerkendt Arbejdsløshedskasse som bidragydende Medlemmer, saaledes at der tilkommer dem Ret til at være nydende Medlemmer, saa snart samtlige de i saa Henseende fornødne Betingelser er til Stede; opfylder et hidtilværende nydende Medlem af en anerkendt Arbejdsløshedskasse ikke længere de i saa Henseende foreskrevne Betingelser, vil han kunne overgaa til at være bidragydende Medlem med Ret til — uanset hans Alder, men i øvrigt under Tilstedeværelse af de fornødne Betingelser — i sin Tid paa ny at kunne blive nydende Medlem. Størrelsen af de paagældende Medlemmers Aarsbidrag bliver at fastsætte i vedkommende Kasses Vedtægt. Ved Overgang fra bidragydende til nydende Medlem indtræder Pligt til at betale Medlemsbidrag som saadant.

Stk. 7. Personer, der opfylder Betingelserne for at være nydende Medlemmer af en anerkendt Arbejdsløshedskasse, kan ikke staa som kun bidragydende Medlemmer i samme.

Stk. 8. Om nogen efter Bestemmelserne i nærværende Paragraf kan være Medlem af en anerkendt Arbejdsløshedskasse og med hvilken Medlemsret, afgøres i Tvivlstilfælde af Arbejdsdirektøren. Ligningsmyndighederne er pligtige til efter modtagen skriftlig Begæring fra Direktøren at give denne Oplysning om den paagældendes Formuesforhold. Henvendelse til Direktøren angaaende en Persons Ret til at være Medlem af en anerkendt Arbejdsløshedskasse kan ske fra den, hvem Medlemsret er nægtet, samt fra Arbejdsløshedskassens Bestyrelse og vedkommende Kommunalbestyrelse. Arbejdsdirektørens Afgørelse kan indankes for Indenrigsministeren, hvis Afgørelse er endelig.

§ 13.

Stk. 1. I en anerkendt Arbejdsløshedskasses Vedtægt skal bestemmes, at Kassens Bestyrelse skal nægte som nydende Medlemmer at optage Personer, der ikke kan anses som arbejdssøgende, samt som Medlemmer at optage Personer, der af legemlige eller moralske Grunde maa anses uskikkede til regelmæssig Erhvervsvirksomhed eller til Samarbejde med Arbejdsledere eller Arbejdskammerater, samt at Bestyrelsen skal være berettiget til at udelukke saadanne Personer fra Medlemsret i Kassen.

Stk. 2. En Arbejdsløshedskasse kan nægte at optage Personer, som paa det Tidspunkt, da Optagelse søges, ikke har Beskæftigelse indenfor vedkommende Fag, eller som ikke henhører under den Kreds af regelmæssigt arbejdende, for hvilke Kassen er bestemt, selv om de iøvrigt fyldestgør de i Kassens Vedtægt fastsatte Betingelser angaaende Tilknytning til Faget.

Stk. 3. De af Kassens Bestyrelse i Henhold til denne Paragraf trufne Afgørelser kan dog indenfor et Tidsrum af en Maaned af vedkommende indankes for Arbejdsnævnet, der træffer sin Afgørelse under Hensyn til de i det enkelte Tilfælde særlig foreliggende Forhold.

Stk. 4. Nævnets Afgørelser kan indenfor et Tidsrum af en Maaned af vedkommende indankes for Arbejdsnævnet, der træffer sin Afgørelse under Hensyn til de i det enkelte Tilfælde særlig foreliggende Forhold. (Fortsættes.)

Siden sidst.

Helsingør A. Tømmermester Bregn: Der var opstaaet Uoverensstemmelse om Betalingen for forskellige Arbejde ved Havnens Bolværker. Ved lokal Forhandling den 12. November 1921 opnaaedes Enighed, idet Mesteren indgik paa følgende Ordning: 18 Øre Tillæg pr. Time for Jordarbejde i Bunden af Kanalen samt for Binding af Jernet til Beton. Udgravning af Ankere udføres i Akkord og betales som Kanaljord. Betonarbejdet udføres i Akkord. Til Arbejde i Bunden af Kanalen leveres Træskostøvler. Iøvrigt søges Akkord indført for alt Arbejde.

Odense A. Tommerup Sogneraad: Sogneraadet tilbød en Dagløn af 7 Kr. Ved Forhandling den 8. November 1921 indgik Sogneraadet paa at betale en Timeløn af 132 Øre. For Grusharpning skal der efter en Maaneds Forløb fastsættes Akkordpriser, der faar tilbagevirkende Kraft.

Vordingborg. Murermester Gregersen: Mesteren, der havde aflønnet en 60 aarig Mand med 7 Kr. pr. Dag i Stedet for 132 Øre pr. Time, indgik paa at efterbetale 100 Kr.

Stenlille. Murermestrene Rasmussen, Vedde, og Lykkegaard, Stenlille: Mestrene, der havde aflønnet 4 Mand med en Timeløn af 140 Øre i Stedet for med 163 Øre i Tiden før 30. April og 150 Øre efter 30. April, indgik i det forberedende Møde den 4. November 1921 i Den faste Voldgiftsret paa at efterbetale Kr. 239,99 for 1524½ Times Arbejde.

Jord- og Betonarbejderne, København, og Frederiksberg komm. Arb. Afdeling, Frederiksberg Kommune: Den 28. Oktober 1921 meddelte Kommunen, at den indtil videre — til **ikke** sygelønsberettigede Arbejdere — indgaar paa at betale ⅓ Løn for de første 13 Ugers Sygdom efter Tilskadekomst paadraget under Arbejde for Kommunen.

Gadevang. Godsejer A. Jarl, Strødam: Den 14. November 1921 indgik Godsejeren paa til 3 Skovarbejdere at betale 400 Kr. til Deling som Ækvivalent for Dyrtidstillæg for Tidsrummet 1. Oktober 1918—1. Oktober 1919.

Ry. Private Skovejere i Gl. Ry: Ny Overenskomst oprettet. 12 Mand. Timelønnen bliver lig Murarbejdsmændenes. Akkordpriskurant oprettet, hvorved den daglige Fortjeneste i Akkord forhøjedes fra Kr. 9,50 til Kr. 10,50. Traadt i Kraft 12. November og gælder til 1. Maj 1922.

Grenaa. Djurlands Kartoffelmelsfabrik, Grenaa: Overenskomst oprettet. 8 Mand. Timeløn 127 Øre. Overarbejde 50 a 100 pCt. Tillæg af 110 Øre. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Traadt i Kraft 11. November og gælder til 1. April 1922.

Oliemøllerne. Københavns Farvehandlerforenings Arbejdsgiverafdeling: Overenskomst oprettet. 40 Mand. Timelønnen hos Firmaet H. Bohn reduceredes fra 190 til 171 Øre. Hos Firmaet M. de la Laing & Co., J. F. Nielsen & Brønnum og Dansk Lakfernisfabrik fra 182 til 163 Øre og hos Danske Farve- og Lakfabrikker fra 177 til 158 Øre. Traadt i Kraft 7. November og gælder til 1. April 1922.

Belysningsarbejderne, København. A/S Nordisk

Auer Kompagni: Overenskomst oprettet for 8 Netopsættere. Ugeløn Kr. 67,68. Overarbejde 50 a 100 pCt.s Tillæg. I Lønnen skal finde samme Afdrag eller Tillæg Sted, som i Jern- og Metalindustrien. Arbejderne erholder 25 pCt. Provision for Salg af Firmaets Varer. Faste Montører har 6 Dages Sommerferie, Sæsonmontører 2 a 3 Dages Ferie efter deres Anciennitet. Traadt i Kraft 1. Oktober og gælder til 1. Maj. 1922.

Vagtfunktionærerne. A/S Burmeister & Wain: Aktieselskabet havde afskediget en Natvagt paa Grund af, at Lægen havde paaført en Attest, at Manden var »uarbejdsdygtig«. Afdelingen stillede Krav om, at Manden skulde have udbetalt 3 Ugers Løn. Paa Mæglingsmøde den 5. Oktober 1921 indgik Aktieselskabet paa at udbetale Vægteren 144 Kr.

Tagpaparbejderne, København. A/S Jens Villadsen: Uoverensstemmelse angaaende Dækning af Taget (Kuppeltag) paa Aktieselskabets nye Støberibygning. Aktieselskabet indgik ved lokal Forhandling paa at betale Arbejderne Timeløn + 10 pCt. Tillæg.

Thureby. Højsten Teglværk: Firmaet havde undladt at tillægge August Reguleringen 1920 (13 Øre pr. Time) til Akkordprisen for Stenstrygning. Paa et Møde den 27. Oktober 1921 indgik Firmaet paa at efterbetale 50 Kr. til Deling mellem Stenstrygerne.

Sukkerhusarbejderne, København. Sukkerraffinaderiet »Phønix«: Uoverensstemmelse angaaende Betalingen for Stabling af Sukker i Sække med et nyt Stableapparat. Paa et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 8. November 1921 opnaaedes Enighed om følgende: Den til Dato udførte Stabling af Sukker med det nye Stableapparat betales med de fastsatte Satser for Stabling med det gamle Stableapparat. Aktieselskabet udbetaler Arbejderne et Beløb, disse har tilgode for Haandstabling. Der optages Forhandling om Betalingen for Stabling med det nye Stableapparat. Saa længe disse varer, arbejdes paa Timeløn. Sluttes Forhandlingerne før 1. Februar 1922, faar de nye Akkordpriser tilbagevirkende Kraft fra 8. November 1921.

Køge G. A/S Dansk Afvulkaniseringsfabrik, Køge: Aktieselskabet, der havde afdraget 18 Øre + 22 pCt. = 22 Øre pr. Time for de Arbejdere, der arbejder paa Timeløn + Akkordafsavnstillæg, indgik ved Mæglingsmøde den 1. November 1921 paa at efterbetale de 4 Øre og i Fremtiden kun afdrage 18 Øre (August Reguleringen 1921) pr. Time.

Køge A. Køge Værft: Aktieselskabet, der havde afdraget 18 Øre pr. Time (August Reguleringen 1921) for de Arbejdere, der har været afregnet med Timeløn + Procenttillæg, indgik ved Mæglingsmøde den 22. September 1921 paa at efterbetale de 18 Øre pr. Time, der feljagtigt er fradragne til Dato. Da Værftet imidlertid fastholdt, at de paagældende Arbejdere aflønnes med »Timebetaling«, efterbetales de siden 1. Maj for meget afdragne 8 Øre pr. Time, og fremtidig afdrages der 18 Øre pr. Time.

Aabenraa. Aabenraa Transportarbejdsgiverforening: Overenskomst oprettet. Timeløn 132 Øre, Ugeløn Kr. 60,96. Arbejdstid 8 Timer daglig. Overarbejde: 2 Timer a 50 pCt.s Tillæg af 118 Øre, derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg af 118 Øre. Overarbejde til Akkordarbejderne: 2 Timer a 50 pCt. Tillæg til Akkordsatserne, derefter 75 pCt. Tillæg til Akkordsatserne. Fagforeningen overtager Losnings- og Ladearbejdet. Der skal fortrinsvis losses for Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen. Ulykkesforsikret for 3 Kr. pr. Dag de første 13 Uger mod, at Arbejderne betaler Halvdelen af Præmien. Regler angaaende Winchmænd fra Land. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Akkordpriskurant oprettet. Traadt i Kraft 10. November og gælder til 1. Februar 1922.

Søby Sall. Savværksejer R. Rasmussen, Sall Savværk: Overenskomst med Priskurant oprettet efter 3 Dages Arbejdsstandsning. 4 Mand. Timeløn 100 Øre. Traadt i Kraft 10. November og gælder til 1. April 1922.

Rødby. Mægler Andersen, Rødby Havn: Overenskomsten ændret. 15 Mand. Timelønnen, der var 180 a 200 Øre, fastsattes til 163 Øre. Akkordpriserne reduceret 10 pCt. Nuværende Akkordfortjeneste Kr. 16,20 pr. Dag. Bandholm Prisen for Indlosning af Sukker. Medlemmer af Rødby Afdeling skal fortrinsvis have Beskæftigelse. Traadt i Kraft 20. Oktober og gælder til 1. April 1922.

Københavns Banegaards private Arbejdere. Entreprenørfirmaet J. P. Jensen-Rasmussen: Overenskomsten fornyet. 12 Mand. Arbejdstid 8 Timer daglig. Ugeløn Kr. 78,00. Overarbejde 200 a 400 Øre. Ulykkesforsikring 3 Kr. pr. Dag de første 13 Uger. Arbejderne erholder efter ½ Aars Anciennitet 4 Dages Sommerferie i Forbindelse med en Søndag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Traadt i Kraft 9. September og gælder til 1. April 1922.

Koks- og Saltværksarbejderne, København. A/S De danske Briketfabrikker: Overenskomst oprettet. 6 Mand. Arbejdstid 8 Timer daglig. Timeløn fastsat til: fra 10. Oktober til 31. Oktober 175 Øre, fra 1. November til 14. November 170 Øre, fra 15. November til 31. December 1921: 165 Øre, fra 1. Januar 157 Øre. Overarbejde: 50 a 100 pCt. Tillæg. 1. Maj og Valgdage til Folketinget Fyraften Kl. 12 Middag. Ulykkesforsikring: 3 Kr. pr. Dag de første 13 Uger. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Traadt i Kraft 10. Oktober og gælder til 1. April 1922.

Aalborg K. Margarinefabrikkerne »Alfa A/S« og «Axa A/S« i Aalborg: Overenskomst oprettet. Arbejdstid 8 Timer daglig. Ugeløn Kr. 72,82. Overarbejde: 194 a 234 Øre pr. Time, dog betales intet Tillæg for Overarbejde indtil ½ Time. For Landture, der varer til over Kl. 1 Middag, betales 150 Øre pr. Dag. For Landture over 1 Dags Varighed betales 4 Kr. for Dagen, der køres ud, 4 Kr. for Natten og 4 Kr. for den følgende Dag, hvis Turen slutter efter Kl. 12 Middag. Skindtøj, Hue og Leggins udleveres efter Behov og 1 Kappe hvert 3. Aar. Ulykkesforsikring 3 Kr. pr. Dag de første 13 Uger. 8 Dages gensidig Opsigelse. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Dyrtids-Regulering. Efterbetaling til de paagældende Chauffører 70 Kr., desuden betales i Overenskomstperioden 1 Kr. ekstra pr. Dag ud-

over de 4 Kr. Traadt i Kraft 19. November og gælder til 1. April 1922.

Viskinge. Værslev Kommune angaaende Skærveslagning: Priskurant oprettet. Slagning af 4 cm Skærver pr. m³ Kr. 13,50, 5 cm pr. m² Kr. 12,50, 6 cm pr. m³ 10 Kr. Arbejderne kan faa udleveret Værktøj til Brug mod 5 pCt. Afdrag i Fortjenesten, indtil Værktøjet er betalt. Betalingen stiger i Forhold til Pristallets Stigning. Traadt i Kraft 20. November og kan opsiges med 1 Maaneds Varsel.

Samme Afdeling. Viskinge—Aunsø Kommune: Som ovenfor. Kun er Betalingen for Slagning af 6 cm Skærver Kr. 9,00 pr. m³. Traadt i Kraft 21. November og kan opsiges med 1 Maaneds Varsel.

Glostrup. Dræningsmester Th. Jacobsen: Paa et Mæglingsmøde 17. November opnaaedes Enighed om, at det tidligere Dyrtidstillæg til Dræningspriskuranten paa 100 pCt. ændres til 82 pCt. Overenskomsten af 23. Oktober er hermed ude af Kraft. Udløber 1. Februar 1922 uden Opsigelse.

Esbjerg. Esbjerg Kommune: Ca. 120 Mand. Timelønnen reduceret fra 188 til 157 Øre. Det hidtil oppebaarne Tillæg paa 10 Øre pr. Time til Pladsarbejdere og 15 Øre pr. Time til Retorthusarbejdere bibeholdes. Traadt i Kraft 7. Oktober og gælder til 1. April 1922.

Samme Afdeling. Norby Gasværk: Ugelønnen reduceret fra 75 til 70 Kr. Traadt i Kraft 1. December og gælder til 1. April 1922.

Glatved. A/S De jyske Kalkværker, Trustrup: Aktieselskabet havde nedsat Betalingen for Brydning af Kalk fra 9 Kr. til 6 Kr. pr. m³. Paa Mæglingsmøde den 16. November 1921 indgik Aktieselskabet paa atter at betale 9 Kr. pr. m³.

Fabrikarbejderne, København. Firmaet Emil Halvorsen: Firmaet krævede i Henhold til Forliget af 15 Juni 1921, at Lastning og Losning af Hestesko skal udføres for en Betaling af 100 Øre pr. Ton, medens Fabrikarbejdernes Afdeling hævdede, at den gamle Pris, 150 Øre pr. Ton, skal betales. Paa et Møde den 16. November 1921 opnaaedes Enighed om 125 Øre pr. Ton.

Samme Afdeling. A/S Otto Mønsteds Emballagefabrik: Paa et Mæglingsmøde 17. November 1921 opnaaedes Enighed om, at Arbejdere, der er beskæftigede i den træindustrielle Del af Virksomheden, aflønnes i Henhold til Overenskomsten med Træindustriens Fabrikantforening, og at de Arbejdere, der er beskæftiget med Installation, lønnes med 167 Øre pr. Time. Fabrikkens Ledelse erklærede ikke at ville blande sig i Arbejdernes Organisationsforhold.

Odense F. Firmaet Thomas B. Thrige: Firmaet, der havde opsagt Priskuranten, krævede Satserne reducerede 15 pCt. gennemsnitlig. Paa Mæglings- og Timandsmøde opnaaedes ikke Enighed. Sagen henvistes til Lokalforhandling. Paa et Møde 24. November 1921 opnaaedes Enighed om en ny Akkordpriskurant paa Grundlag af en Reduktion af 7,5 pCt. Herfra undtages dog enkelte Satser. Den faktiske Reduktion er 6 pCt. Nuværende Akkordfortjeneste er 170 Øre pr. Time.

Marmor- og Granitsliberne, København. Den Anderske Marmorforretning i Frihavnen: Firmaet har i Tiden 1. Juli til 23. November d. A. betalt Overarbejde, udført af Arbejdere, der arbejder i 3 Holds Drift, med Timeløn + 25 pCt. Tillæg; Afdelingen krævede Timeløn + 25 pCt. Tillæg for Arbejde i kontinuerlig Drift, + 25 pCt. Overarbejdstillæg i H. t. Overenskomsten. En Voldgift afholdt 23. November 1921 kendte for Ret, at det paagældende Arbejde skal betales med Timeløn + 50 pCt. Tillæg med tilbagevirkende Kraft fra 1. Juli d. A. Arbejdsgiverne paalagdes at betale Omkostningerne.

Odense F. A/S Vilh. Løngrens Fabrikker: Aktieselskabet, der havde opsagt Akkordpriserne til Udløb 1. November, krævede Reduktion. Paa et Mæglingsmøde den 23. November 1921 opnaaedes Enighed om en Reduktion af 8 pCt. Herfra undtoges dog nogle af Arbejderne paaviste mindre gode Akkordpriser, der reduceres saaledes, at Timefortjenesten ikke kommer under 150 Øre. For Indstillingsarbejdet ved Maskinerne, der hidtil er betalt med ½ Times Timeløn, betales fremtidig 85 Øre pr. Indstilling.

Støberi-, Maskin- og Skibsværftsarbejderne. A/S Burmeister & Wain: Aktieselskabet krævede den hidtil til Støberiarbejderne udbetalte Bonus — ydet i Henhold til en mellem Aktieselskabet og Arbejderne indgaaet Overenskomst, der nu var blevet opsagt af Arbejdsgiverne til Udløb 11. December — nedsat betydeligt. Der opnaaedes Enighed om en Reduktion, som andrager 12,5 Øre pr. Mand pr. Time. Ordningen kan opsiges med 1 Maaneds Varsel til den 1. i en Maaned.

Odense F. Firmaet Thomas B. Thrige: Afdelingen klagede over, at Firmaet satte Kvinder til at udføre nogle Arbejder for en lavere Betaling end den i Arbejdsmændenes Priskurant fastsatte. Kvindernes Priskurant indeholder ingen Betaling for de paagældende Arbejder. Sagen gik til Voldgift, men da Enighed ikke opnaaedes, afsagde Opmanden den 6. December en Kendelse gaaende ud paa, at Firmaet har været uberettiget til at lade Arbejdet udføre for en lavere Betaling end den i Arbejdsmændenes Priskurant fastsatte.

Hampen, Ejstrup og Nr. Snede Sogneraad: Nødhjælpsarbejde (Mergelarbejde). Ny Overenskomst med tilsluttet Priskurant oprettet. 20 Mand. Timeløn 93 Øre.

For Opkastning af Mergel og Overjord til vandret med Jorden pr. Kubikalen 25 Øre, løftet 1 Alen 35 Øre, 2 Alen 50 Øre, 3 Alen 65 Øre, 4 Alen 80 Øre, 5 Alen og derover 100 Øre.

Arbejderne holder sig selv med Værktøj. Pengene udbetales paa Pladsen.

Fagforeningen anviser og antager Arbejderne.

Akkord-Timefortjenesten er 135 Øre.

Middelfart. Hindsgavl Skovdistrikt: Skovdistriktet havde aflønnet 3 Mand, der havde været beskæftiget som Brandvagter, med 107,5 Øre pr. Time for alle Timerne. Paa et Mæglingsmøde den 1. December 1921 indgik Skovdistriktet paa at efterbetale de 3 Mand for 20 Overtimer og 60 Nattimer et Beløb af Kr. 62,92.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 19 | 11. Januar | 1922 | 26. Aarg.

1921.

Vort Forbund i det svundne Aar.

I.

I Aaret 1920 foretog Arbejderklassen et lønmæssigt Fremstød, der skaffede vore Medlemmer et Tillæg, som i det store og hele kan ansættes til 23 Øre pr. Time (10 plus 13). — I 1918 havde vi paa samme Maade faaet 25 a 30 Øre og i 1919: 60 a 65 Øre pr. Time, eller ialt i disse 3 Aar 108 a 118 Øre pr. Time — i Almindelighed vel 113 Øre.

Men samtidig havde i Løbet af Aaret 1920 de første Tegn paa den kommende Erhvervskrise vist sig, og da Arbejdsgiverne i Efteraaret havde opsagt alle — eller saa godt som alle — de løbende Overenskomster, som Arbejderne ikke selv havde opsagt, og under Førerskab af deres nye, meget talende — nogle siger oven i Købet *vel*talende — Formand, Hr. *Langkjær*, tydeligt belavede sig paa at udnytte den for dem taktisk set gunstige Situation overfor Arbejderne, var man fra alle Sider indenfor de faglige Organisationer klar paa, at saaledes som Forholdene laa, var der ikke Basis for noget nyt Fremstød.

Saavel vor Hovedbestyrelse som »De samvirkende Fagforbund«s Repræsentantskabsmøde i Oktober 1920 havde derfor stillet sig paa det Standpunkt, at man maatte være tilfreds, dersom man blot kunde opnaa nogenlunde Dækning for Dyrtidsstigningen.

Da vi kom i Forhandling med Arbejdsgiverne, mødtes vi imidlertid med en Række gennemgribende Reduktionskrav.

Murermestrene krævede 13 Øres Nedsættelse pr. Time straks og senere gradvis Nedsættelse, efterhaanden som Dyrtiden dalede, samt Akkordreduktioner og Arbejdstiden i Sommermaanederne forlænget fra 8 til 8½ Time.

Jærn- og Metalindustriens Krav gik ud paa Nedsættelser paa 21 a 32 Øre pr. Time, og desuden vilde de have gjort Adgangen til fremtidige Nedsættelser lettere.

Cementindustrien krævede 30 Øres Reduktion pr. Time og betydelige Akkordreduktioner, — og

Teglværksforeningen forlangte 40 Øres Nedsættelse pr. Time for Teglværkerne og 55 Øres Nedsættelse for Kalk- og Mørtelværkerne osv. — osv.

Desuden krævede alle Arbejdsgiverorganisationerne Overarbejdstillægene nedsat til 25 pCt. i den sidste Morgentime (mellem Kl. 6 og 7) og i de 2 første Aftentimer.

Heroverfor stillede Forbundet sig paa det Standpunkt, at vi nægtede at forhandle om Reduktioner, men tilbød at forny de udløbne Overenskomster mod at faa tilsikret Dækning for den eventuelle Dyrtidsstigning, og da Arbejdsgiverne intet vilde høre herom, bristede Forhandlingerne allevegne — baade mellem Forbundet og de store Arbejdsgiverorganisationer og lokalt ude omkring i Afdelingerne — i Løbet af Januar og Februar Maaneder 1921.

Som det var gaaet os, var det ogsaa gaaet i andre Fag, og Arbejdsgiverforeningen begyndte saa den egentlige Krig med at fremsende Lockoutvarsler i et Par Fag, hvor Arbejdsløsheden var særlig stor og Arbejdernes Modstandsevne derfor særlig lille, nemlig i Tekstil- og i Skotøjsbranchen.

Disse Varsler havde en noget anden Form end dem, vi ellers plejer at se. Det hed saaledes f. Eks. i Skotøjs-Varslet:

»Da det imidlertid ved de første Forhandlinger ikke er lykkedes at naa til Enighed om nye Overenskomster paa de af Industrien foreslaaede Vilkaar, er det nødvendigt for os at frigøre Skotøjsindustrien for de hidtil gældende Overenskomster, og da

dette — i Henhold til Afgørelse af Den faste Voldgiftsret — kun kan ske ved Varsel efter Septemberforligets Punkt 2, tillader vi os herved at meddele det ærede Forretningsudvalg, at vi agter at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om, at Arbejdet indstilles i Skotøjsindustrien, for saa vidt der ikke forinden Udløbet af 2. Varsel er opnaaet Enighed om de fremtidige Løn- og Arbejdsvilkaar i Faget.«

En lignende Ordlyd havde Varslet overfor Tekstilarbejderne.

Her var ikke brugt den gammeldags Vending om, at man vilde etablere Lockout for paa den Maade at gennemføre en tilfredsstillende Ordning. Man sagde, at Varslet fremkom for »at frigøre Skotøjsindustrien for de hidtil gældende Overenskomster«, og at Arbejdet, hvis Enighed ikke opnaas, »indstilles i Skotøjsindustrien«.

Dette syntes at tyde paa, at Arbejdsgiverforeningens Ledelse vilde prøve paa at komme den Vej ud, at den vilde lade sine Medlemmer — naar Varslerne var udløbne og »Industrien frigjort« — prøve paa at sige til Arbejderne Plads for Plads, at nu lukkede Portene, men at man vilde prøve paa at fortsætte, hvis Arbejderne vilde gaa med til passende Lønnedsættelser.

Paa den Maade var man gaaet frem i andre Lande — f. Eks. i Sverige, hvor allerede i Marts Maaned ca. 20,000 Arbejdere i Jern- og Metalindustrien uden om deres Organisationer var gaaet med til betydelige Lønreduktioner, og man bestyrkedes i Troen paa, at noget lignende søgtes gennemført her hjemme, dels ved Indberetninger fra forskellige Afdelinger om nogle Arbejdsgiveres Underhaands-Henvendelser til Arbejderne, dels ved en Tale, Hr. Langkjær holdt i Odense, og hvori han bl. a. ogsaa bebudede, at disse Varsler vilde blive fulgt af andre.

Dette skete ogsaa, — der kom Varsler i Jern- og i Teglværksindustrien.

De samvirkende Fagforbund drøftede Situationen paa et Repræsentantskabsmøde den 2. Februar, og her vedtoges en Resolution, der i bestemte Vendinger tog Afstand fra Arbejdsgivernes glubske Krav, tilsagde Tekstil- og Skotøjsarbejderne Støtte og opfordrede Forretningsudvalget til at søge en Forhandling med Arbejdsgivernes Hovedorganisation.

Denne Forhandling kom i Gang. — Forligsmanden rørte paa sig, fik Lockouterne holdt flydende en Tid fra Dag til Dag og greb ogsaa ind i Hovedorganisationernes Forhandlinger, men stadig uden Resultat.

Saa sattes Skotøjs- og Tekstillockouterne i Kraft, og Arbejdsgiverne meddelte, at Jern- og Teglværkslockouten vilde blive etableret den 18. Marts.

Herpaa svarede »De samvirkende Fagforbund« ved at varsle Storstrejke fra og med Tirsdag den 29. Marts (3. Paaskedag), omfattende samtlige de af Fagforbundenes Medlemmer, der arbejdede hos Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen med nogle ganske enkelte Undtagelser, — en Kamp, der kunde komme til at omfatte 150 a 160,000 Mand, deraf alene 50 a 60,000 Arbejdsmænd.

At det ikke var Krigslyst, der dikterede Arbejderne denne Stilling, forstod sikkert enhver — vi vidste jo alle, hvorledes en Kamp af denne Art vilde hærge vore Hjem — det var den bitre Nød, der tvang os til at gøre Front mod Arbejdsgivernes knippelstore Reduktionskrav.

Dette Varsel kaldte atter Forligsmanden frem, — og efter en Række Forhandlinger, og efter at ogsaa Jern- og Teglværkslockouterne var etableret, fremsatte han den 23. Marts et Mæglingsforslag, der indeholdt en Mindste-Reduktion paa 13 Øre pr. Time straks med efterfølgende Augustregulering, men som desuden indeholdt Bestemmelser om større Reduktioner i Tekstil-, Skotøjs-, Jern-, Teglværks- og Kaolinindustrien — for Arbejdsmændenes Vedkommende saaledes 13 a 21 Øre i Jernindustrien, 18 Øre paa Teglværkerne og 25 Øre paa Kalkværkerne.

Endelig indeholdt Forligsforslaget en Bestemmelse om, at Arbejdsgiverne (der straks uden Undtagelse kunde inkassere 5 Øre pr. Time af Nedsættelsen) stilledes ganske frit med Hensyn til, om de vilde nøjes med de 13 Øres Reduktion eller ej. — Vilde de have mere, kunde de blot undlade at tage de sidste 8 Øre og saa begære Forhandling om en større Reduktion — uden at der var givet Arbejderne en modsvarende Ret.

Dette Forslag blev forelagt for »De samvirkende Fagforbund«s Generalforsamling Paaskelørdag den 26. Marts og vedtoges med kneben Majoritet, — ikke fordi et eneste Menneske var i ringeste Maade tilfreds hermed, men udelukkende af Hensyn til Samfundet og

de Kalamiteter, som den varslede Storstrejke vilde medføre.

Den 30. Marts blev det saa forelagt for Dansk Arbejdsmandsforbunds ekstraordinære Kongres, der for Arbejdsmændenes Vedkommende forkastede Forslaget og vedtog en Resolution, der skarpt og klart begrundede Forkastelsen og paalagde Hovedbestyrelsen at fortsætte Arbejdet for at naa en mere tilfredsstillende Ordning samt for at give Forbundet Midler til at føre Kampen, udskrev et Ekstrakontingent paa 15 Kr. ugentlig hos hvert arbejdende Medlem og nedsatte Strejkeunderstøttelsen til at være lig den vedtægtsmæssige Arbejdsløshedsunderstøttelse plus 50 Øre for hvert hjemmeværende Barn under 15 Aar.

Chr. Sørensen.

To faglige Voldgiftsdomme.

Begge de citerede Sager er af stor Interesse, idet det i den første konstateres, at Arbejdsgiverne ikke har Ret til at lade andre Arbejdere (Kvinder) udføre et Stykke Arbejde, vi har Overenskomst om til en lavere Pris end den i Tarifen fastsatte.

Sag Nr. 2 er en Stadfæstelse af Nævnskendelsen fra i Sommer og tilkender vore paagældende Medlemmer 5 Øre pr. Time.

KENDELSE

i Sag

Dansk Arbejdsmands Forbund ctr. Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark.

Mellem Firmaet Thomas B. Thrige, Odense, og de hos Firmaet beskæftigede Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund oprettedes under 1 Juni d. A. en Priskurant, hvori der bl. a. for Vikling af Vekselstrømsmotorer fastsættes følgende Akkordpriser.

Type T/S 6/4 normal, 48 Traade, Dimension 1,2 mm Kr. 7,21.

Type T/S 6/4 speciel, 83 Traade, Dimension 0,9 mm Kr. 12,95.

Type T/S 7/4 normal, 38 Traade, Dimension 1,3 mm. Kr. 7,03.

Uanset at Firmaet saaledes havde truffet skriftlig Aftale med Arbejdsmændene om Betaling for dette Arbejde, har det ladet Kvinder udføre Arbejdet til en Betaling, der ligger henholdsvis Kr. 2,50, Kr. 5,51 og Kr. 2,59 under den, der er fastsat i ovennævnte Priskurant.

Dette Forhold — at vedtage en Priskurant med en Organisation og derefter lade Kvinder udføre Arbejdet til en lavere Pris — er efter Arbejdsmandsforbundets Mening overenskomststridigt, hvorfor Forbundet paastaar Firmaet kendt uberettiget til at lønne de ved nævnte Arbejder anvendte Kvinder med en lavere Løn end den i Priskuranten med Forbundet fastsatte, i hvilken Henseende Forbundet særligt har paapeget, at der ikke er sluttet Overenskomst med Kvinderne om de fornævnte 3 Stykker Arbejde.

Sammenslutningen har heroverfor gjort gældende, at det er nødvendigt for at kunne konkurrere med Udlandet, at anvende den billige kvindelige Arbejdskraft til det herommeldte Arbejde, og at de omtalte 3 Stykker Arbejde ganske svarer til Arbejde, der gennem en Aarrække er udført af Kvinder paa Fabrikken, idet der kun er Tale om en Typeændring, der medfører forskellige Fordele, medens der ikke er Forandring i Dimensionerne af de Typer, der tidligere er udførte af Kvinder, og de herommeldte (T/S Typer). Endvidere har Sammenslutningen paapeget, at det i Forvejen er praktiseret paa Fabriken, at der er forskellige Akkordpriser paa samme Arbejde, rettende sig efter om Arbejdet udføres af Mænd eller Kvinder, i hvilken Henseende Sammenslutningen har paavist en Type D. S. 6 og to Typer D. S. 7, der findes anført baade paa Arbejdsmændenes Priskurant for 1919 og paa Kvindernes Priskurant for samme Aar med betydelig Mindrebetaling for Kvinderne for samme Arbejde.

Det er nu inconfesso, at Firmaet lader Kvinder udføre de forannævnte 3 Maskiner, at der ikke i den med Kvinderne afsluttede Priskurant af 20. Maj d. A. findes opført de nævnte 3 Maskiner, medens de findes opførte i Mændenes Priskurant af 1. Juni d. A., og at Kvinderne er aflønnet med en Pris, der ligger under den i Mændenes Priskurant fastsatte. Endelig maa det med Bestemthed antages, at T. S. Typen har været kendt og i Arbejde, da der sluttedes med Kvinderne den 20. Maj d. A., idet det er ganske usandsynligt, at Typen skulde være dukket op i de ti Dage, der er hengaaet mellem Afslutningen af Priskurant med Mændene og Kvinderne.

Dette sidste findes at være af afgørende Betydning for Sagen. Ganske vist maa det erkendes, at Firmaet — overensstemmende med Septemberforligets Bestemmelser om Arbejdslederes Ret til at lede Arbejdet — er berttiget til at lade Kvinder udføre de ommeldte Maskiner, saa meget mere som de med en uvæsentlig Ændring svarer til en af Kvinderne igennem længere Tid udført Type, ligesom det maa erkendes, at Firmaet — i Overensstemmelse med, hvad der har været Praksis paa Fabrikken — vil være berettiget til at lade baade Mænd og Kvinder faa Akkord paa samme Maskiner i hvert Fald, naar der er Tale om mellemstore Maskiner, men da der gennem den Omstændighed, at Type T. S. ikke er optaget i Kvindepriskuranten, men alene i den kun 10 Dage derefter afslutede Priskurant med Mændene maa siges at være vakt en berettiget Forventning hos disse om, at de vil kunne faa de omstridte Maskiner i Akkord paa samme Vilkaar som Kvinderne — en Forventning, der vil blive ganske skuffet, hvis Firmaet maa anses berettiget til at lade Kvinder udføre de omstridte Maskiner til en billigere Akkordpris.

KENDELSE:

Firmaet Thomas B. Thrige, Odense, skønnes uberettiget til at aflønne Kvinder, der faar Maskinerne:

Type T/S 6/4 normal, 48 Traad, Dimension 1,2 mm.

Type T/S 6/4 speciel, 83 Traade, Dimension 0,9 mm

og

Type T/S 7/4 normal, 38 Traade, Dimension 1,3 mm.

i Akkord med mindre Akkordpriser end de i Priskuranten for Mænd af 1. Juni d. A. fastsatte.

Sagens Omkostninger, herunder Salær til Opmanden 150 Kr., udredes med Halvdelen af Dansk Arbejdsmands Forbund og Halvdelen af Jærn- og Metalindustriens Sammenslutning.

Frederiksberg den 6. December 1921.

S. J. Parker.

OPMANDSKENDELSE

i

Voldgiftssag mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Industrifagene for Svovlsyrefabrikkerne (afsagt af Landsdommer O. Haack den 14. December 1921.)

I en af Arbejdsmandsnævnets Opmænd den 1. Juni 1921 afsagt Kendelse vedrørende Arbejdsmænd i Svovlsyre- og Superphosphatfabrikker hedder det under Punkt 2:

> »For Arbejde, der ikke kan karakteriseres som almindeligt Arbejdsmandsarbejde, og for hvilket der ikke er fastsat særlig Specialistlønning, forhøjes Timelønnen med 5 Øre . . .«

I de almindelige fælles Bestemmelser for Svovlsyrefabrikkerne, der findes i Overenskomsterne af 1919, bestemtes, at Timelønnen var 1 Kr. 25 Øre for Arbejde, der ikke kan karakteriseres som almindeligt Arbejdsmandsarbejde, og for hvilket der i den hidtil gældende Overenskomst ikke er fastsat aarlig Specialistlønning, medens Timelønnen for almindeligt Arbejdsmandsarbejde bestemtes til 1 Kr. 15 Øre. I Overenskomsterne af 1919 bestemmes endvidere, at Timelønnen for Ovn- og Kammerpassere (Vagtmandskabet) i den kontinuerlige Drift paa de jydske Fabrikker er 1 Kr. 25 Øre.

Under nærværende Sag, der i Mangel af Stemmeflerhed for en Afgørelse mellem Voldgiftsdommerne foreligger underskrevne Opmand til Paakendelse, paastaar nu Dansk Arbejdsmandsforbund, at der skal tillægges de nævnte Ovn- og Kammerpassere det i Opmændenes Kendelse bestemte Tillæg af 5 Øre til Timelønnen. Forbundet har til Opmændene rettet en Forespørgsel om Forstaaelsen af dette Punkt i Kendelsen, og Opmændene har i Skrivelse af 7. Juli 1921 svaret, at Kendelsen maa forstaas saaledes, at Tillægget skal gives til de Timelønninger, der i 1919 fastsattes til 125 Øre.

Industrifagene paastaar Svovlsyrefabrikkerne frifundne under Anbringende af, at de paagældende Folk efter Overenskomsten af 1919 i Virkeligheden oppebar en særlig Specialistlønning, idet de havde Krav paa Timelønsbetaling ogsaa for deres Frivagter, hvilket ikke gjaldt for de øvrige tidlønnede Arbejdere, og hvorved deres reelle Timeløn forøgedes med 6 Øre til 131 Øre.

Der findes imidlertid at maatte gives Forbundet Medhold i, at disse Folks Timeløn i 1919 maa betragtes som havende været 125 Øre, idet den Forøgelse heraf, som kan fremkomme ved at regne med Frivagter, i den heromhandlede Henseende lige saa lidt kan tages i Betragtning, som hvis de paagældende Arbejdere f. Eks. havde haft en tilsikret Sommerferie, hvori de oppebar deres Løn. En »Specialistlønning« maa fremtræde direkte som saadan, hvilket ikke er Tilfældet for de paagældende Folks Vedkommende, om hvilke det efter en almindelig og naturlig Læsemaade maa siges, at deres Timeløn i 1919 var 125 Øre. Da det derhos allerede efter Indholdet af Opmændenes fornævnte Svarskrivelse ej heller kan unddrage disse Folk fra Bestemmelsen i Nævnskendelsens Punkt 2, at Fabrikkerne i 1920 frivillig har tilstaaet dem en Forhøjelse af 5 Øre, som en faglig Voldgiftskendelse havde kendt dem uberettigetde til at kræve, om hvilket Forhold Arbejdsmandsnævnet efter det for Voldgiftsretten oplyste var vidende, vil Forbundets Paastand være at tage til Følge.

Herefter kendes:

Der tilkommer Ovn- og Kammerpasserne i den kontinuerlige Drift paa de jydske Svovlsyrefabrikker det i Nævnskendelsen af 1. Juni 1921 Punkt 2 omhandlede Tillæg af 5 Øre til Timelønnen.

Den 14. December 1921.

Olaf Haack.

Fagforening, Politik og Revolution.

Det er blevet en almindelig Skrøne at raabe paa Revolution blandt dem, der ikke kan forstaa, og dem, der ikke vil forstaa, at Arbejdernes Kamp ikke gælder en 2 eller 5 Øre mere i Timen, men at den gælder et System, der ikke alene skal frigøre Arbejderklassen men hele den lidende Menneskehed fra Privatkapitalismens Herredømme over al Kultur og Værdi.

At den gælder et System, som kun den maalbevidste Arbejderklasse er i Stand til at gennemføre, og som kun kan gennemføres under Samfundsforhold, der ikke er gradsforskellige men væsensforskellige fra det nuværende.

En saadan radikal Omdannelse af Samfundstilstandene, er det Maal den politiske tænkende og handlende Del af Arbejderklassen planmæssigt stræber hen imod, og det er det der er det revolutionære Element i den moderne Arbejderbevægelse.

Thi den Proces, hvorigennem der kan byg-

ges Bro fra Nutidens kapitalistiske Samfund til et fremtidigt socialistisk, kan kun betegnes med den ene Ord Revolution.

Det er et Ord, der kan tydes paa forskellig Maade, og hvortil der kan knyttes de mest forskelligartede Forestillinger, helt ud til det bloddryppende.

Socialdemokratiet forstaar ved en social Revolution den Omvæltning, der finder Sted i hele det politiske og juridiske System, naar hidtil undertrykte Klasser i Samfundet har naaet en saadan Styrke, at de ikke længere kan finde sig tilrette under de gamle Tilstande.

Igennem en jævn og langvarig Udvikling er der groet nye Kræfter frem, hvis Interesser ligger i Strid med de bestaaende Samfundsforhold og Spændingen har omsider naaet det Punkt, hvor de maa sprænge de gamle Former og skabe nye indenfor hvilke de har Plads til at røre sig og føre Udviklingen videre frem.

Maaden, hvorpaa en saadan Revolution finder Sted, kan være yderst forskellig.

Den kan kræve en lang Aarrække, og den kan fuldbyrdes paa en eneste Dag. Den kan ske gennem vilde Optrin, og den kan foregaa saadan, at en overfladisk Iagttager ikke ser noget usædvanligt.

De ydre Former er det tilfældige, de afhænger af de særlige Forhold, Gadeopløb, Barikadekampe og blodige Sammenstød var det naturlige, saalængde de revolutionære Folkemasser savnede Organisation og politisk Repræsentation, der var ingen anden Maade, hvorpaa de kunde give deres Krav Eftertryk.

I Nutidens Kulturstater er de revolutionære Lag i Befolkningen i Besiddelse af ganske andre Kampmidler, og man kan vist med Sikkerhed paa ud fra, at den ældre Tids Kampmaade hører Historien til og ikke i Fremtiden Revolutioner kommer til at spille nogen virkelig Rolle. Vore hjemlige Surrogatrevolutionære, burde drage Lære af de senere Aars Revolutioner, de burde lære af den finske og russiske Arbejderbefolknings Lidelser.

De burde dog vide, at man ikke springer fra et fevdalistisk Samfund og ind i et socialistisk fra i Dag til i Morgen og at rane og plyndre aldeles ikke er et eneste Skridt fremad mod Socialismens Maal. Det betegner tvertimod vedkommende Befolknings lave Kultur.

Men alligevel mener vore hjemlige egoistiske Frasemagere at kunde bruge den danske Arbejder som Forsøgskanin for mislykket russiske Eksperimenter. Man mener at kunne overspringe den historiske Udvikling, og mener at kunne lyve historiske Kendsgerninger ihjel.

Man kan kun ved en kommunistisk Gøglerpolitik skade den samlede Arbejderklasses Sag, og gavne vore reaktionære Modstandere, samtidig med at man udskyder den sociale Verdensrevolution til et senere Tidspunkt. Den sociale Revolution som engang vil gaa sin Sejersgang over hele Verden.

Man ynder ogsaa fra den Kant af, og gamle skikkelige Moderate synger Bas i samme Kor, at Politik og Fagbevægelse ikke kommer hinanden noget ved, ja, nogle gaar saa vidt, og fortæller, at Politik endogsaa skader den faglige Bevægelse. Det er saa fuldstændig at stille Forholdet paa Hovedet, som tænkes kan. Mon ikke den i de sidste Dage vedtagne reaktionære Arbejdsløshedslov kan bringe saadan Talende paa andre Tanker.

Thi den der vil udelukke Politikken fra Fagbevægelsen maa holde selve Fagbevægelsens Udvikling tilbage.

Kapitalistklassen vender sig da ogsaa paa sin Side foruden med økonomiske ogsaa med politiske Kampmidler mod Fagbevægelsen.

Der er ved paany at opstaa en mod Fagforeningerne rettet kapitalistisk Lovgivning, og en tilsyneladende lignende Retspraksis.

Men frem for alt mobiliserer man ved enhver Strejke ved Hjælp af Pressen og borgerlige Politikere hele den borgerlige Offentlighed mod Arbejderne.

Opgøret mellem de enkelte kapitalistiske Grupper og Arbejderne proklameres som den samlede Kapitalistklasses Sag. Man behandler paa Forhaand Strejken som et Statsanliggende, som et politisk Anliggende.

Man kræver af Regeringen ikke alene Politibeskyttelse, som man ved overflødigt Opbud af Militær driver saa vidt som muligt for at udæske Arbejderne, men man stiller endogsaa bydende Krav om økonomisk og finansiel Støtte, som man da ogsaa særlig i tidligere Tid har faaet i rigeligt Maal.

Kapitalistklassen kæmper med Arbejderne

og disses Organisationer med alle de Midler, som staar til deres Raadighed uden først at indlade sig paa at skelne imellem om det er økonomiske eller politiske, parlamentariske eller uparlamentariske Kampmidler de anvender, den har lige saa god Brug for Sultepisken som for Bajonetspidsen og Statskassen, og den bryder sig ikke det bitterste om en fra Skyernes Taagerige nedhentet social Retfærdighedslære.

For at kunne optage denne Kamp maa Arbejderne bruge sin Magt, hvad enten den er faglig politisk eller økonomisk.

Erkendelsen af de faglige Kampes politiske Karakter fører Fagbevægelsen til maalbevidst Anvendelse ogsaa af rent politiske Kampmidler.

Det gælder først og fremmest om at værge sig mod de politiske Forholdsregler, som er rettet direkte mod Fagforeningerne.

Det gælder endvidere om ad Lovgivningens Vej at almindeliggøre og udvide de faglige Erobringer.

(Arbejderbeskyttelseslovgivningen.)

Og jo større Rækkevidde, de faglige Kampe faar, desto mere fornødent bliver det under Strejker at stille Arbejderklassens Indflydelse i Stat og Kommune mod Kapitalistklassens politiske Magtmidler.

Paa Trods af disse Kendsgerninger, er der alligevel Folk, der ønsker at være Arbejdernes sande Førere, som rejser Landet rundt for at bilde Arbejderne ind, at Politik er Humbug. Og dette sker paa et Tidspunkt, hvor Arbejdernes Enighed aldrig har været saa nødvendig som nu.

Det er et modbydeligt Forsøg paa at nedbryde en Menneskealders dygtigt oganisatorisk og kulturelt Arbejde. Det er et Forsøg, der bør møde den dybeste Foragt hos enhver dansk Arbejder.

Og gid den danske Arbejder snart maatte forstaa, at det er Enighed og atter Enighed, der skal føre Arbejderklassen fremad til den endelige Sejr.

Gid vi alle maatte forstaa Betydningen af vor prægtige Digter A. C. Meyers Vers:

Det er ikke Voldsmagt Anarkiets Lov, det gælder
den som appellerer til Revolver eller Dolk,
det er Loven, som Historien paany fortæller,
den som skrives af det sunde, stærke frie Folk.
Det er den, som vunden blev en Gang i Kamp paa Gaden,
medens Frihedsfanen løftedes mod Vaarens Sol.
Det er Folkets Lov, som fik sin Daab paa Barikaden
og fandt Vejen frem til Parlamentets Talerstol.

Det er Loven, som har lært de frie Mænd at tænke,
lært dem Enighedens Magt i Kamp mod Ran og Rov,
rakt dem Staalet, som skal sprænge Armods Slavelænke,
skabt det stærke Forbund, som kan bryde Lov med Lov.
det er gennem den hver Sandhed kommer frit til Orde,
lader Trevl paa Trevl tilbage kun af Løgnens Net,
det er Loven, som kan straffe baade Smaa og Store,
naar han krænker Loven, som er Alles lige Ret.

Christian Nielsen.
Aarhus O.

Til vore Afdelinger.

Med nærværende Nr. begynder vi en ny Distribuering af »Arbejdsmændenes Fagblad«. Som bekendt har vi indtil nu udsendt Bladet i Korsbaand til samtlige Bestyrelser efter Formandens Adr. og det har da været de forskellige Afdelingskontorers Sag at fordele Bladet til de enkelte Bestyrelsesmedlemmer. For en Tid siden udsendte vi et Cirkulære og bad om Adresserne paa de enkelte Bestyrelsesmedlemmer, og efter de indgaaede Besvarelser har vi nu anmeldt Bladet, saa det for Fremtiden kommer Repræsentanterne i Hænde direkte gennem Postvæsnet.

Det er vort Haab, at denne Ordning maa føre til, at »Arbejdsmændenes Fagblad« i endnu højere Grad maa blive det Bindeled mellem Afdelingerne indbyrdes og mellem Forbundsledelsen og de enkelte Medlemmer, som Meningen var, da Kongressen i 1919 vedtog at genudgive Fagbladet.

Vi har intet at beklage os over, tvertimod har vi mødt Velvilje og Forstaaelse fra mange Sider; men vort Maal er stedse at udvide og bestyrke dette Forhold mellem os og vore Læsere og derigennem øge vore Forbunds Sammenhold og Kampkraft.

Saa godt som alle Afdelinger har indsendt Adresser paa deres Bestyrelsesmedlemmer, og de der endnu mangler vil altsaa ikke faa Bladet for Fremtiden, paa nær Formanden, som vi har anmeldt efter Adressefortegnelsen. For Kontrollens Skyld vil vi i et af de først udkomne Nr. offentliggøre de Afdelinger, hvis Bestyrelse af den Grund ikke faar Fagbladet.

Red.

Dansk Arbejdsmands Forbund
gennem 25 Aar.

Den 1. Januar 1897 traadte Dansk Arbejdsmands Forbund i Funktion og Forbundet kunde altsaa fejre sit 25-aarige Jubilæum i disse Dage; herom er imidlertid ikke Tale, al Festlighed i den Anledning vil selvfølgelig blive henlagt til Kongressen i Sommer, der i dobbelt Forstand vil blive en Jubilæumskongres Ikke alene Forbundet har nu bestaaet i 25 Aar, men vor Formand har uden Afbrydelse gjort Tjeneste som Bedstemand i den lange Aarrække, og hvad Forbundet har gavnet de danske Arbejdsmænd og hvad Lyngsie har gavnet Forbundet i de 25 Aar, ja, derom vil Kongressen nok give sig et tydelig Udslag.

Lige saa lidt som disse Linjer skal være en Jubilæumshymne, lige saa lidt skal de være en historisk Oversigt over Forbundets Virksomhed i de forløbne Aar; selv i de svageste Omrids at skitsere, hvad der er udrettet, og hvilke Mænd der har ydet deres Medvirkning, vilde fylde adskillige Numre af »Arbejdsmændenes Fagblad«.

Men, i 25 Aar har Dansk Arbejdsmands Forbund bestaaet! I 25 Aar har vi vokset os store og stærke. Ved Indgangen til det 26. Aar staar vi samlede som aldrig før. Men, aldrig før har vore Modstandere som nu fylket sig mod os. Aldrig har Kravene været saa glubske om at ribbe Arbejdsmændenes Hjem. Aldrig har de Besiddende med lignende Raseri vendt sig mod de Besiddelsesløse.

Som eneste Værn og Værge, har vi kun vort Forbund, men vi ved, at vor stolte Organisation i sit Jubelaar vil gaa sejrrig og ukuet ud af Kampen, og vi besegler Enigheden og Broderskabet paa Kongressen til Sommer — Jubilæumskongressen.

— o —

Arbejdsløsheden i Norge.

Den almindelige økonomiske Depression har som i alle andre Lande ogsaa i Norge medført en stor Arbejdsløshed og betydelige Driftsindskrænkninger indenfor Erhvervslivets forskellige Grene. Arbejdsløsheden har dog ikke været af saa katastrofalt Omfang, som mange andre Steder, idet Antallet paa de Arbejdsløse stadig har varieret mellem 25,000 og 30,000.

En af Grundene til, at Arbejdsløsheden i Norge ikke har antaget saa uhyre Dimensioner som f. Eks. her i Landet, kan sikkert søges i Norges relativt lave Valuta, der ikke i saadan Udstrækning som hos os har umuliggjort Konkurrencen med Udlandet. Gennem indvundne Erfaringer har man i en Række Lande konstateret et nøje Forhold mellem Arbejdsløsheden og Valutaniveauet.

Det norske Erhvervsliv er imidlertid meget utilfreds med de af det Offentlige tagne Forholdsregler til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden. Industrien klager over, at Staten bebyrder den med Skatter af rent ud ødelæggende Art, beskærer dens Bevægelsesfrihed i meget høj Grad, og medens man paalægger den saadanne økonomiske Byrder, nægter Staten ikke alene at yde norsk Erhvervsliv en naturlig Støtte, men man peger med Bitterhed paa, at den ofte foretager store Indkøb i Udlandet, hvilket naturligvis gør Situationen vanskeligere for norsk Arbejde.

Endvidere klager man over Kommunernes Holdning, som man siger er den, at deres Interesse for Virksomhederne væsentlig bunder i deres Betydning som Skatteobjekter.

Trods alt dette er der dog i vort Naboland forlængst grebet ind, forsøgt nye Veje, i det hele taget gjort adskilligt mere for at standse Stigningen af Arbejdsløsheden, end herhjemme. Fra Virksomhedernes Side er Driften i stor Udstrækning lagt om, saa der mange Steder kun arbejdes 4 a 5 Dage om Ugen. Det Offentlige har sat ret omfattende Nødhjælps-

arbejder i Gang, til hvilke Arbejder Stat og Kommuner i de første Maaneder af Finansaaret 1921—22 har anvendt ca 13 Millioner Kroner. Disse Nødhjælpsarbejder har givet 10,000 Arbejdere Beskæftigelse, og dog har Fagforbundene i de 3 første Kvartaler af 1921 udbetalt over 10 Millioner Kroner i Understøttelse. Halvdelen af denne Sum er blevet refunderet af Staten.

For om muligt at finde nye Veje og Midler til at skabe Arbejde, afholdtes der den 23. November f. A. en Arbejdsløshedskonference i Stortinget, hvori deltog Repræsentanter fra det Offentlige og Delegerede fra Arbejdsgiverforeningen og Arbejdernes Landsorganisation. Forhandlingerne førtes for lukkede Døre men efter hvad der senere er meddelt Offentligheden, var de Midler, der diskuteredes bl. a.: Forret for norsk Arbejde ved offentlige Virksomheder, offentligt Tilskud til Arbejdslønnen i visse private Virksomheder, Fragtnedsættelser, Emigrationsplaner og Nødhjælpsarbejder i Land- og Skovbrug. — Der herskede Enighed om, at det i første Række gjaldt om at faa Produktionsomkostningerne ned, og der fremsattes kraftigt Forlangende om Beskyttelse mod Konkurrencen fra de valutasvage Lande.

Statens Arbejdsløshedskomite har senere behandlet det store Materiale, der fremlagdes paa Mødet, og paa Grundlag heraf er der til Stortinget indgivet Forslag til nye Forholdsregler til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden.

Disse Forslag indeholder Krav om, at Stat og Kommuner skal gøre alle mulige Anstrengelser for at opretholde det normale Arbejdsliv, uden dog derved at sætte en Stopper for det naturlige Prisfald. Staten skal udvide Virksomheden ved sine egne Foretagender og forøge sine Bestillinger hos indenlandske Virksomheder. Tilbud fra Udlandet bør ingensinde komme i Betragtning, med mindre Sagen i hvert enkelt Tilfælde forelægges Regeringen. Det anbefales ogsaa i visse Tilfælde at give private Virksomheder Andel i de til Nødhjælpsarbejder bevilgede Midler, men kun i saadanne Tilfælde, at dette bidrager til at afhjælpe Arbejdsløsheden, og at Arbejdet er af samfundsgavnlig Art. Man understreger endvidere Nødvendigheden af at nedsætte Fragttaksterne paa Jernbanerne, idet Transportomkostningerne spiller en stor Rolle, naar Talen er om en Reduktion af Produktionsomkostningerne. Af andre Forholdsregler, som Komiteen foreslaar, skal nævnes: Revision af Arbejdsløshedsforsikringsloven, samt en Henstilling til Rederne om at give norske Sømænd Fortrinet ved Beskæftigelse paa norske Skibe.

I denne Forbindelse kan nævnes, at en Kommune fornylig har kautioneret for et større Laan til et Skibsværft, for at dette kunde være i Stand til at holde 100 Mand i Arbejde. Kommunen betaler ogsaa Forrentningen af Laanet.

Lov

om

Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring m. m.

(Som vedtaget ved eneste Behandling d. 21. Dec. 21)

(Fortsat).

§ 14.

Stk. 1. Ingen maa samtidig have nydende Medlemsret i mere end een anerkendt Arbejdsløshedskasse. Er nogen ved sin Optagelse i en anerkendt Arbejdsløshedskasse Medlem af en ikke-anerkendt, skal han samtidig med Optagelsen anmelde det for Bestyrelsen for førstnævnte Kasse. Lignende Anmeldelse skal straks ske, dersom et Medlem af en anerkendt Arbejdsløshedskasse tillige har eller erhverver Medlemsret i en ikke-anerkendt Arbejdsløshedskasse, Hjælpekasse eller anden privat Forening, der yder Understøttelse i Anledning af Arbejdsløshed. Naar et Medlem af en anerkendt Arbejdsløshedskasse ved at indtræde i flere Arbejdsløshedskasser (Hjælpekasser eller andre Foreninger sikrer sig en større daglig Pengehjælp end ⅔ af den gennemsnitlige Arbejdsfortjeneste i det eller de paagældende Fag eller indenfor Kassens Omraade, vil Understøttelsen fra den anerkendte Arbejdsløshedskasse i paakommende Tilfælde være at nedsætte saa meget, at den samlede Pengehjælp ikke overstiger nævnte Grænse.

Stk. 2. Overtrædelse af de i foranstaaende Stykke indeholdte Bestemmelser saavel som Svig mod Kassen medfører Tab af Medlemsretten. Mister et Medlem af de nævnte Grunde sin Medlemsret, kan den kun generhverves med Arbejdsnævnets Samtykke.

Stk. 3. For andre Forseelser mod Kassen kan Ledelsen idømme Tab af Understøttelsesret for et i hvert enkelt Tilfælde nærmere fastsat Tidsrum. Ledelsens Afgørelse kan af det Medlem, der føler sig brøstholdent, indankes for Arbejdsdirektøren og skal af Ledelsen forelægges Direktøren til Godkendelse, saafremt den fratager et Medlem Understøttelsesretten for et længere Tidsrum end 1 Aar. Direktørens Afgørelse kan indenfor et Tidsrum af 1 Maaned indankes for Indenrigsministeren, hvis Afgørelse er endelig.

§ 15.

Stk. 1. I en anerkendt Arbejdsløshedskasse skal det aarlige Medlemsbidrag være fastsat saaledes, at dette, i Forbindelse med det i § 16 omhandlede Tilskud fra det offentlige, efter de forhaandenværende Erfaringer maa antages at være tilstrækkeligt til i paakommende Tilfælde at yde Medlemmerne den i Vedtægten fastsatte Understøttelse samt til Tilvejebringelse af en passende Reserve og Udredelse af de i § 29 foreskrevne Indskud i Arbejdsløshedsfonden. Ekstrabidrag skal kunne opkræves i Forhold til Kassens skiftende Behov.

Stk. 2. Kassens Indtægt og Formue skal holdes strengt afsondret fra andre Foreningers Midler og maa hverken som Laan eller Gave tilflyde andre Foreninger eller anvendes i uvedkommende Øjemed.

§ 16.

Stk. 1. Til de anerkendte Arbejdsløshedskasser udredes aarlig af Statskassen et Tilskud, der for den enkelte Kasses Vedkommende svarer til Halvdelen af de samlede Medlemsbidrag, der er indbetalt af dens ubemidlede nydende Medlemmer.

Stk. 2. Et nydende Medlems Opholds- eller Forsørgelseskommune er berettiget til uden Samtykke af højere Myndighed at yde et Tilskud til Bestridelsen af hans Medlemsbidrag for det løbende Regnskabsaar, naar Kommunalbestyrelsen skønner, at vedkommende Medlem vanskeligt vil kunne udrede hele det ham paahvilende Bidrag, dog ikke udover en Trediedel af dette. Ydelsen af et saadant Tilskud medfører ikke for den, til Fordel for hvem Tilskuddet ydes, de med Modtagelse af Fattighjælp forbundne Følger.

Stk. 3. Det paahviler Kommunerne for hvert Regnskabsaar at yde de anerkendte Arbejdsløshedskasser et Tilskud, svarende til en Trediedel af Medlemsbidraget for de nydende Medlemmer, der havde Ophold i Kommunen den sidst foregaaende 31. Marts. En Kommune er berettiget til at gøre sin Udbetaling af Tilskud afhængigt af, at den paagældende Kasse tilstiller den en Fortegnelse over sine den nævnte Dato i Kommunen værende Medlemmer.

Stk. 4. Kommunalbestyrelserne er berettigede til hos vedkommende kommunale Arbejdsanvisningskontor at kræve Oplysning om, hvilke Medlemmer af anerkendte Arbejdsløshedskasser der har været anmeldt ledige i Kommunen, og hvilket Antal Dage hvert enkelt Medlem har været ledig. Saadanne Oplysninger kan kræves afgivet saavel for det forløbne Regnskabsaar under eet som for en Maaned ad Gangen.

§ 17.

Stk. 1. For at en Arbejdsløshedskasse kan gøre Krav paa Tilskud fra det offentlige for det forløbne Aar, maa den inden en af Indenrigsministeren fastsat Frist indsende til Arbejdsdirektøren Regnskab for det forløbne Aar, regnet fra 1. April til 31. Marts, Beretning om Kassens Virksomhed for samme Tidsrum, Fortegnelse over Kassens Medlemmer med Oplysning om, hvilke af disse der efter Reglerne i § 12. 3die Stykke, ikke kan anses som ubemidlede. Formular til en saadan Fortegnelse udfærdiges af Direktøren.

Stk. 2. Efter at de fra Kassen modtagne Oplysninger er gennemgaaet af Direktøren, foranlediger han det hver Arbejdsløshedskasse tilkommende Tilskud fra Statskassen for det forløbne Regnskabsaar anvist til Udbetaling ved vedkommende offentlige Kasse og tilstiller vedkommende Kommuner Opgørelser over de dem paahvilende Tilskud til Arbejdsløshedskasserne, hvilke Tilskud af Kommunerne inden 3 Maaneder derefter indbetales til Direktoratet, hvorfra de udbetales til Kasserne.

§ 18.

Stk. 1. Omfanget og Arten af den af Arbejdsløshedskassen ydede Understøttelse afgøres af Kassens Bestyrelse i hvert enkelt Tilfælde. Understøttelsen kan udredes som:

1. Rejse- og Flyttehjælp.
2. Huslejehjælp.
3. Dagpenge.

Stk. 2. Understøttelsen vil af Kassen være at udrede kontant eller in natura til den til Understøttelsen berettigede, dog at Restancer til Arbejdsløshedskassen kan dækkes af Understøttelsen i Henhold til herom givne Regler i Vedtægten.

Stk. 3. I gennemsnitlig daglig Understøttelse maa, for saa vidt Kassen er faglig begrænset, ikke ydes udover ⅔ af den gennemsnitlige Arbejdsfortjeneste i det eller de paagældende Fag og, for saa vidt Kassen er stedlig begrænset, ikke udover ⅔ af den almindelige Arbejdsløn indenfor Kassens Omraade. Dagpengene maa dog i intet Tilfælde udgøre under 1 Kr. daglig og ikke overstige et Beløb af 4 Kr. pr. Dag til Familieforsørgere og 3 Kr. 50 Øre pr. Dag til Medlemmer, der ikke er Familieforsørgere. Disse Maksimalstørrelser for Dagpengene vil være at revidere ved Fremsættelsen af dertil sigtende Lovforslag inden 1. December 1922.

Stk. 4. Retten til at erholde Understøttelse bortfalder, saafremt det paagældende Medlem ikke i Løbet af de forud for Understøttelsens Udbetaling gaaende 2 Aar har haft Arbejde i mindst 10 Maaneder. Indenrigsministeren kan tillade, at denne Bestemmelse midlertidig sættes ud af Kraft i Tilfælde af, at der hersker ekstraordinær Arbejdsløshed i det paagældende Fag.

Stk. 5. Det skal i en Kasses Vedtægt bestemmes, at saafremt et Medlem under en Arbejdsløshedsperiode faar Arbejde af midlertidig Art, for hvilket han oppebærer en Løn, der svarer til hans eller Fagets gennemsnitlige daglige Arbejdsindtægt for et større Antal Dage, end Arbejdet varer, kan hans Ret til Understøttelse for dette større Antal Dage bortfalde.

Stk. 6. I en Kasses Vedtægt kan fastsættes, at saafremt et Medlem under en Arbejdsløshedsperiode har haft 3 eller flere Dages Arbejde i en Uge, bortfalder Understøttelsen for den paagældende Uge.

Stk. 7. Det kan i en Arbejdsløshedskasses Vedtægt bestemmes, at Kassen er berettiget til at indgaa Overenskomst med andre (ogsaa udenlandske) Foreninger om gensidig Ydelse af Understøttelse til Medlemmerne. Saadanne Overenskomster skal godkendes af Arbejdsdirektøren og kan af denne kræves opsagt.

Stk. 8. Indenrigsministeren kan — under Forudsætning af, at der med andre Stater opnaas gensidig Overenskomst — paalægge anerkendte Arbejdsløshedskasser at yde vedtægtsmæssig Understøttelse til fremmede Lønarbejdere paa de nærmere Vilkaar, som fastsættes i vedkommende Overenskomst.

§ 19.

Stk. 1. Understøttelse ydes ikke til nogen, medmindre han i det umiddelbart forud for Understøttelsens Ydelse forløbne Tidsrum af 12 Maaneder har været Medlem af Kassen og betalt sit skyldige Medlemsbidrag.

Stk. 2. Dog skal Indenrigsministeren kunne meddele Samtykke til, at der i en Kasses Vedtægt indeholdes en Bestemmelse om, at Lærlinge, som ved Læretidens Udløb optages i Kassen, skal kunne erholde Ret til at oppebære en begrænset Understøttelse af Kassen efter en kortere Medlemstid (dog ikke under 1 Maaned), saafremt de indenfor de første 12 Maaneder efter Læretidens Udløb bliver arbejdsløse, dog kun under Forudsætning af, at de paa Understøttelsens Tidspunkt er fyldt 18 Aar; en tilsvarende Bestemmelse kan med Indenrigsministerens Samtykke fastsættes, for saa vidt angaar unge Fabrikarbejdere, der optages i Kassen paa den Tid, da de oprykker i en højere Lønklasse i Henhold til en kollektiv Overenskomst om højere Løn i Medfør af Alder. Understøttelsens Størrelse kan fastsættes under Hensyn til Forholdet mellem det for disse Medlemmer fastsatte Bidrag og det for nydende Medlemmer gældende.

Stk. 3. Personer, der er overgaaet fra at være kun bidragydende til at være nydende Medlemmer af en Kasse, har Ret til at oppebære Understøttelse efter et vist i Kassens Vedtægt nærmere fastsat Tidsrum efter Overgangen. Dette Tidsrum ansættes — under Hensyn til Forholdet mellem det for nydende Medlemmer og det for kun bidragydende Medlemmer fastsatte Bidrag — til mindst 1 og højst 12 paa hinanden følgende Maaneder.

Stk. 4. Værnepligtige er under Indkaldelse fritaget for at erlægge Medlemsbidrag, men er desuagtet berettiget til efter Indkaldelsens Ophør at faa Understøttelse, naar de paa det Tidspunkt, da Understøttelsen ydes, har været Medlemmer af Kassen i et Tidsrum af mindst 12 Maaneder og indenfor dette Tidsrum har erlagt det skyldige Medlemsbidrag for mindst 3 Maaneder.

Stk. 5. Understøttelse tilstaas ikke for de første 6 Dage af hver Arbejdsløshedsperiode, hvilken Frist (Ventetid) efter Vedtægtens nærmere Bestemmelse vil kunne forhøjes indtil 15 Dage. Denne Bestemmelse kommer dog ikke til Anvendelse, naar Understøttelsen ydes som Rejsehjælp.

Stk. 6. Saafremt et Medlem efter at være blevet arbejdsløs opnaar Arbejde af kun midlertidig Art og derefter paa ny bliver arbejdsløs, vil de arbejdsløse Dage forud for det midlertidige Arbejdes Begyndelse og efter dets Ophør være at betragte som hørende til samme Arbejdsløshedsperiode; det samme gælder om arbejdsløse Dage umiddelbart forud og efter et Medlems Sygdom. Den i foregaaende Stykke nævnte Ventetid før Understøttelsens Indtræden skal dog forelige indenfor et Tidsrum af højst 2 Maaneder. Arbejde, som varer over 3 Uger, kan — uanset dets Beskaffenhed — ikke anses som værende af midlertidig Art, hvilket Tidsrum dog med Indenrigsministerens Samtykke kan forlænges indtil 5 Uger, naar Forholdene indenfor vedkommende Fag taler derfor. De nærmere Regler i saa Henseende skal indeholdes i Kassens Vedtægt.

Stk. 8. For Kasser, der i større Omfang tæller Sæsonarbejdere blandt deres nydende Medlemmer, skal det af Indenrigsministeren — efter forud indhentet Erklæring fra Arbejdsnævnet — fastsættes, enten at Understøttelse paa visse nærmere bestemte Tider af Aaret ikke skal kunne ydes Kassens Medlemmer eller de paagældende Sæsonarbejdere, eller at Understøttelse først skal kunne ydes, naar Arbejdsløshedens Varighed har strakt sig over et længere Antal Dage end 15, og i saa Fald hvor stort et Dageantal. Efter samme Fremgangsmaade skal det for Kasser, hvor Forholdene i Faget bevirker hyppige, kortvarige Arbejdsperioder for en Del Arbejdere kunne bestemmes, at Ventetiden helt eller delvis bortfalder.

§ 20.

Stk. 1. En anerkendt Arbejdsløshedskasse maa ikke yde Understøttelse:

1. under Strejke eller Lockout til Personer, der omfattes af samme,
2. til Medlemmer, hvis Arbejdsløshed er foraarsaget ved Sygdom eller Arbejdsudygtighed, saa længe Sygdommen eller Arbejdsudygtigheden vedvarer,
3. til Medlemmer, hvis Arbejdsløshed hidrører fra, at de uden fyldestgørende Grund har forladt deres Arbejde, eller maa anses forskyldt ved overdreven Nydelse af berusende Drikke eller ved Ufordragelighed overfor Arbejdsgivere eller Arbejdskammerater eller ved utilbørlig Adfærd,
4. til Medlemmer, der afsoner en dem ikendt Straf,
5. til Medlemmer, der hensidder i Varetægtsarrest,
6. til Medlemmer, der oppebærer fast Fattigunderstøttelse,
7. til Medlemmer, der uden fyldestgørende Grund vægrer sig ved at overtage et af Kassens Bestyrelse eller af et kommunalt Arbejdsanvisningskontor anvist Arbejde, som efter Kassens Bestyrelses Skøn svarer til vedkommendes Evne,
8. til arbejdende Medlemmer, hvis Arbejdstid er nedsat med en Trediedel eller derunder. Saafremt Arbejdstiden er nedsat med mere end en Trediedel, kan Understøttelse, for saa vidt der herom er truffet Bestemmelse i vedkommende Arbejdsløshedskasses Vedtægt, ydes forholdsmæssig for de Dage eller Timer, hvormed Arbejdstiden er nedsat med mere end en Trediedel. Hvor særlige Omstændigheder taler derfor, kan Indenrigsministeren tillade Afvigelse fra disse Bestemmelser.

Stk. 2. Det skal ikke kunne anses for fyldestgørende Grund til at vægre sig ved at overtage et Arbejde, at Lønnen for Arbejdet er lavere end den, som den paagældende har haft, naar Lønnen dog ikke er

under, hvad der i den paagældende Virksomhed eller Egn sædvanlig ydes for tilsvarende Arbejde. Et Medlems Vægring ved at overtage et Arbejde paa de i Overensstemmelse med foranstaaende tilbudte Vilkaar medfører Understøttelsens Bortfald straks, jfr. dog nedenstaaende Stykke 4.

St. 3. Understøttelse maa ikke ydes af en anerkendt Arbejdsløshedskasse til Medlemmer, der aftjener deres Værnepligt eller til Personer, der unddrager sig denne.

Stk. 4. Nægter vedkommende Kasses Bestyrelse i Tilfælde af et Medlems Arbejdsløshed at yde ham Understøttelse under Henvisning til Bestemmelserne i foranstaaende Nr. 1—3 og 6—8, skal den af Bestyrelsen i saa Henseende trufne Afgørelse indenfor et Tidsrum af en Maaned af paagældende kunne indankes for Arbejdsnævnet, der træffer sin Afgørelse under Hensyn til de i det enkelte Tilfælde særlig foreliggende Forhold. Saafremt det formenes, at en Kasse har ydet Understøttelse i Modstrid med Bestemmelserne i foranstaaende Nr. 1—3 og 6—8, kan Henvendelse til Nævnet desangaaende, foruden fra Arbejdsdirektøren, tillige ske fra vedkommende Kommunalbestyrelse.

Stk. 5. Nævnets Afgørelser kan indenfor et Tidsrum af en Maaned indankes for Indenrigsministeren, hvis Afgørelse er endelig.

Stk. 6. Naar Arbejdsdirektøren i Henhold til § 7, 3. Stykke, har givet vedkommende faglige Organisationer Meddelelse om en Arbejdsvægring af kollektiv Natur, foranlediger han samtidig, at Understøttelse indtil videre ikke udbetales til det eller de Medlemmer af Arbejdsløshedskassen, der har vægret sig ved at overtage det dem anviste Arbejde.

Stk. 7. Har Direktøren ikke inden Udløbet af 8 Dage, efter at saadan Meddelelse er givet, modtaget Underretning om, at Sagen er under Behandling efter de for Faget gældende Regler for Behandling af faglig Strid, eller at der nu er foretaget Skridt til at behandle Sagen efter disse Regler, anses dette som en Tilkendegivelse fra de paagældende Parter om, at de ikke anser Spørgsmaalet for at være af kollektiv Natur, og Sagen forelægges derefter Nævnet til Afgørelse efter foranstaaende Nr. 7. — Naar der vel er foretaget Skridt til at behandle Sagen efter de for Faget gældende Regler for Behandling af faglig Strid, men Afgørelsen i Sagen ikke er truffet inden 3 Uger efter, at ovennævnte Meddelelse er givet, kan Direktøren tillade, at Udbetaling af Understøttelse foreløbig finder Sted, mod at Spørgsmaalet derefter forelægges Nævnet til Afgørelse efter foranstaaende Nr. 7.

Stk. 8. Naar Afgørelse i Sagen er truffet, men de tidligere anviste Arbejdere eller et tilsvarende Antal andre Medlemmer af den paagældende Arbejdsløshedskasse vægrer sig ved at overtage det paa ny anviste Arbejde paa de fagretslig fastsatte Vilkaar, maa den kollektive Arbejdsvægrings Opretholdelse derved anses som godtgjort, og Sagen indberettes af Direktøren til de fornævnte interesserede Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationer, og Direktøren paaser, at der herefter ikke udbetales Understøttelse til Medlemmer, der under Hensyntagen til de foreliggende Forhold og de paagældendes Kvalifikationer af ham skønnes at maatte omfattes af den kollektive Arbejdsvægring.

§ 21.

Stk. 1. I en anerkendt Arbejdsløshedskasses Vedtægt skal Størrelsen af den Understøttelse, som et nydende Medlem skal have Adgang til i et Tidsrum af 12 paa hinanden følgende Maaneder, være fastsat til at udgøre et Beløb, som mindst svarer til en Dagpengeydelse efter Kassens Vedtægt for 70 Dage.

Stk. 2. Har et Medlem i Løbet af 3—4 paa hinanden følgende Aar hvert Aar hævet det fulde Maksimum af den ham tilkommende Understøttelse, maa der ikke ydes ham yderligere Understøttelse af Kassen, førend han i 12 derefter paa hinanden følgende Maaneder har været Medlem af Kassen og betalt de for dette Tidsrum skyldige Medlemsbidrag som nydende Medlem samt indenfor dette Tidsrum har haft Arbejde i mindst 26 Uger. I de enkelte Kassers Vedtægter fastsættes, indenfor den ovennævnte Begrænsning af 3—4 Aar, det Tidsrum, for hvilket der saaledes højst skal være Adgang til at hæve fuld aarlig Understøttelse. Ved Fastsættelsen heraf vil der være at tage Hensyn til det i Kassens Vedtægt i Medfør af nærværende Paragrafs 1ste Stykke fastsatte Maksimum for Antallet af de Dage, for hvilke der højst kan ydes et Medlem Understøttelse indenfor et Tidsrum af 12 Maaneder.

Stk. 3. Understøttelsen skal altid — under hvilken Form den end ydes — holdes indenfor det i Kassens Vedtægt i Henhold til ovenstaaende Bestemmelse fastsatte Maksimum.

§ 22.

Stk. 1. Af Tillidsmænd for Arbejdsløshedskasserne afholdes under Forsæde af Arbejdsdirektøren et aarligt Møde. Enhver anerkendt Arbejdsløshedskasse sender en Repræsentant til Aarsmødet; tæller en Kasse over 1000 Medlemmer, har den Ret til at sende 2 Repræsentanter; tæller den mindst 3000 Medlemmer, kan den sende 3 Repræsentanter; Kasser, der tæller over 3000 Medlemmer, kan yderligere sende 1 Repræsentant for hvert fulde 2000 Medlemmer over 3000. Tillidsmændene vælges paa den i Kassens Vedtægt fastsatte Maade. Paa Aarsmødet forhandles der om Kassernes Virksomhed og Samarbejde, ligesom Tillidsmændene af deres Midte vælger 6 til at tiltræde Arbejdsnævnets Afdeling for Arbejdsløshedsforsikring (§ 35) tilligemed 3 Suppleanter. Disse Medlemmer af Nævnet vælges for et Tidsrum af 6 Aar, saaledes at Halvdelen af Medlemmerne fratræder efter 3 Aars Virketid. Suppleanterne vælges for et Tidsrum af 3 Aar.

Stk. 2. Et Medlem (Suppleant) af Nævnet fratræder som saadant, naar han ophører at være Medlem af en anerkendt Arbejdsløshedskasse; Valg af et nyt Medlem (Suppleant) i hans Sted bliver at foretage paa det nærmest paafølgende Aarsmøde.

§ 23.

Stk. 1. En anerkendt Arbejdsløshedskasses Vedtægt skal indeholde Oplysninger om følgende Punkter:

1) Kassens Navn, Hjemsted, Formaal og Omraade, Medlemmernes Optagelse, Rettigheder og Pligter, herunder det gensidige Ansvar og dettes nærmere Ordning,
2) Generalforsamling og Bestyrelse samt disses Myndighed,
3) Regnskabsvæsen, Kasseeftersyn (mindst fjerdingaarligt) og Revision, Anbringelse af Kassens Midler, Reservefond samt Overskuddets Anvendelse ved Kassens Opløsning eller ved Anerkendelsens Bortfald.
4) Vedtægtens Forandring,
5) Kontrol med arbejdsløse Medlemmer og Arbejdsanvisning for saadanne. Det skal herunder fastsættes, at et Medlem kun kan afkontrolleres og dermed blive berettiget til at oppebære Understøttelse for det Tidsrum, vedkommende Afkontrollering omfatter, naar han ved Kontrollen foreviser det af Kassen for ham udfærdigede Arbejdsløshedskort, der skal indeholde Oplysning om Medlemmets Navn, Løbenummer samt Bopæl.
6) Bestemmelser mod Misligholdelse af foreskrevne Kontrolregler.

Stk. 2. Den Afgørelse, der i Overensstemmelse med Vedtægten træffes angaaende Anvendelse af en Kasses Overskud ved dens Opløsning eller ved Anerkendelsens Bortfald, har kun Gyldighed, naar den godkendes af Arbejdsdirektøren. Overskuddet kan ingen Sinde deles mellem Medlemmerne.

Stk. 3. Direktørens Samtykke udfordres til enhver Forandring af Vedtægten. Hans Afgørelse kan indankes for Indenrigsministeren.

Stk. 4. Et Medlem af en anerkendt Arbejdsløshedskasse, der ikke opholder sig paa et Sted, hvor Arbejdsløshedskassen har Afdeling eller et af Arbejdsdirektøren anerkendt Kontrolsted, kan kun oppebære Understættelse, naar der fra en stedlig Autoritet — eventuelt et dertil af Kommunalbestyrelsen valgt Medlem — afgives Erklæring om, at den paagældende er arbejdsløs.

§ 24.

Stk. 1. Arbejdsdirektøren gennemgaar de fra Kasserne indsendte Aarsregnskaber og fører i det hele Tilsyn med de anerkendte Arbejdsløshedskasser, er dem behjælpelig med fornøden Oplysning og Vedledning og yder sin Bistand til Oprettelsen af nye Kasser. Han skal til enhver Tid have Adgang til at gøre sig bekendt med Kassernes Bøger, Regnskaber, Beholdninger og hele Virksomhed. I Løbet af Perioder, der ikke maa overstige 3 Aar, foretages paa Direktørens Foranstaltning Regnskabs- og Kasseeftersyn hos samtlige anerkendte Arbejdsløshedskasser. De til saadan Revision fornødne Beløb bevilges paa de aarlige Finanslove.

Stk. 2. For saa vidt Direkøren formener, at de af en Arbejdsløshedskasse trufne Bestemmelser om Kontrol med arbejdsløse Medlemmer ikke kan anses for fyldestgørende under de foreliggende Forhold, er Direktøren berettiget til at kræve yderligere Kontrolregler indført.

§ 25.

For saa vidt en Kasses Bestyrelse ikke holder sig nærværende Lov efterrettelig, eller dens Virksomhed befindes ikke at foregaa i Overensstemmelse med de for samme gældende Bestemmelser eller under Iagttagelse af den fornødne Paapasselighed og Orden, og Kassen ikke efterkommer de den i denne Anledning af Arbejdsdirektøren givne Anvisninger, kan Indenrigsministeren efter Direktørens Indstilling lade Anerkendelsen bortfalde. Under formildende Omstændigheder kan det efter samme Fremgangsmaade bestemmes, at Ydelsen af Statstilskud til en Kasse skal bortfalde for et enkelt Aar.

§ 26.

Stk. 1. Foruden de i nærværende Lov særlig nævnte Beføjelser og Forpligtelser har Arbejdsnævnet den Opgave at danne Bindeled mellem de enkelte Kasser, fastsætte Regler for deres Samvirken, herunder for Overflytning af Medlemmer fra en Kasse til en anden, og saa vidt gørligt sørge for Ensartethed i Reglerne for Kassernes Understøttelser. Nævnet er derhos beføjet til at udarbejde Regler angaaende hel eller delvis Genforsikring af Kassernes Risiko, hvilke Regler skal forelægges Indenrigsministeren til Godkendelse.

Stk. 2. Naar Nævnet skønner, at en anerkendt Arbejdsløshedskasse uden direkte at overtræde Lovens Forskrifter dog i Forholdet til sine Medlemmer eller til andre Arbejdsløshedskasser virker paa en for Arbejdsløshedskasseinstitutionen i dens Helhed uheldig Maade, indstiller Arbejdsdirektøren til Indenrigsministeren, hvorvidt Anerkendelsen for en saadan Arbejdsløshedskasse bør bortfalde.

§ 27.

Dokumenter, som vedrørende Forsikringen oprettes mellem anerkendte Arbejdsløshedskasser og deres Medlemmer, er stempelfri.

(Fortsættes.)

Til Afdelingsformændene.

De af vore ærede Afdelingsformænd, der endnu ikke har efterkommet vor i Cirkulære 56/1921 fremsatte Anmodning om at indsende Adresserne paa Afdelingernes Bestyrelsesmedlemmer, anmodes om ganske omgaaende at gøre dette, idet Fagbladet, som oplyst, efter Januar 1922 ikke mere vil blive tilsendt i Korsbaand.

Vil man undgaa at de hver Afdeling tilkommende Frieksemplarer udebliver, send da de efterspurgte Adresser afsted straks i Dag.

Redaktionen.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 20 | 25. Januar | 1922 | 26. Aarg.

Overenskomstsituationen.

Stiler det mod Storkamp? — Lyngsie tror paa en saadan.

— Hvorledes ser De paa Konfliktsituationen for Arbejdsmændenes Vedkommende? — har vi spurgt vor Forbunds Formand.

— Ja, den ligger ikke saa godt, siger Lyngsie straks, for saa vidt de Forslag, vi har modtaget fra Arbejdsgiverne, alle er fuldkommen uantagelige saavel af Princip som med Hensyn til Indholdet. — Hvor tankeløst og letsindigt de indenfor Arbejdsgivernes Ledelse sidder og tager Beslutninger om, hvilke Paroler der skal udgaa til Underorganisationerne, ses af, at de Forslag, som man har sendt os, gaar ud paa, at der fra 1. Februar skal finde en ekstraordinær Lønreduktion Sted fra 35 til 57 Øre pr. Time, eller gennemsnitlig nogle og fyrre Øre pr. Time. — Det vil med andre Ord sige, at Arbejdsmændenes Løn skal ned til Kr. 41,00 pr. Uge, foruden at Lønnen yderligere skal gaa ned med det Tal, som det nye Pristal i Februar og August yderligere medfører.

For en saadan Løn kan Arbejdsmændene ikke skaffe Føde til Kone og Børn, og da vi har forespurgt de vedkommende Arbejdsgivere, om der i denne Løn var indbefattet Kost og Logi, i hvert Fald for Husfaderen, men har faaet til Svar, at det var der ikke, har vi straks ladet d'Hrr. Arbejdsgivere vide, at om dette Galimatias kan vi ikke forhandle. —

Det er iøvrigt ganske interessant at se, at hvad enten det drejer sig om store og velsituerede eller om smaa Virksomheder, der, ligesom Arbejderne, lever af Haanden og i Munden, saa er Kravene om ekstraordinær Lønreduktion de samme. — Murermestrene i Provinsen vil have en Lønreduktion af 42 Øre, og de velfunderede Sukkerbaroner vil ikke staa tilbage for at manifestere »deres Nødstilstand«, de vil have 35—49 Øre i Timen i Reduktion. —

Det samme gælder saadanne Guldpugere som Herrerne i Det forenede Dampskibsselskab. — De møder ogsaa frem med et Forslag, hvorefter disse nødstedte Folk forlanger en Lønreduktion af 42 Øre pr. Time. — Dette rige Selskab skal nemlig ude i Provinsens Havne bruge en halv Snes Mand nogle Timer om Ugen, og for disse faa Timers Arbejde maa de have Lønnen nedsat, for at det rige Selskab overhovedet kan eksistere. —

Ja, selv saa smarte Forretningsfolk som Margarinefabrikanterne, der mere end nogen anden Industrigren har levet højt paa Krigen, kommer og forlanger Lønreduktioner paa 45—50 Øre pr. Time, trods det, at Stillingen den Dag i Dag faktisk er den, at d'Hrr. beregner sig en Nettoavance pr. Pund, der er adskillige Gange større, end den var i 1914. —

Kravet om disse vanvittige og uforskammede Lønreduktioner fremsættes hyklerisk under Henvisning til Industriens Nødstilstand, men dette er ikke mindst de *mest* velsituerede og *mindst* nødstedt Industrier, der fremsætter de største Krav. — Overfor dette sidste har vor Forbundsledelse reageret, idet vi har nægtet at forhandle baade med Sukker- og Margarine-Baronerne om deres uforskammede Krav. — Vi har sagt til dem, at vi ikke kan gaa ind paa nogen som helst Reduktion udover hvad Pristallets eventuelle Nedgang medfører. — Bliver Dyrtiden mindre, er vi villige til at gaa ned med Lønnen, men ikke der udover. —

— Hvad vil der nu ske?

— Det er ikke rart at være Spaamand, men hvis Arbejdsgiverforeningen agter at fortsætte paa de vilde Veje, saa maa de i Dag paa deres Hovedbestyrelsesmøde vedtage et stort Lockout-Varsel overfor os Arbejdsmænd, eller i hvert Fald overfor Arbejdsmændene i Sukker, Margarine- og Teglværksindustrien, hvor vi har nægtet Forhandling, og dermed er jo det hele traadt ind i Krigens Tegn. — Det er min personlige Anskuelse, at denne Krig mellem danske, organiserede Arbejdere og deres Arbejdsgivere desværre ikke undgaas, og vi maa indrette os paa at slide den; thi det er givet, at med en Ugeløn paa ca. 40 Kr. kan en Arbejder ikke forsørge sin Familie uden at ty til det offentliges Hjælp, og efter min Mening er det enhver Arbejders Pligt at værge sig imod at komme i denne Situation.

Det Kludder i Samfundsmaskineriet, som foreligger, og som har medført, at vi har henved 90.000 Arbejdsløse, har ganske vist tømt vore Arbejdsløshedskasser og svækket vore arbejdende Medlemmer ved det Bidrag, de har maattet betale i Hjælp til Arbejdsløse, men Arbejderklassen sled i 1899 i 4½ Maaned en Lockout med meget smaa Midler, og det er min Overbevisning, at den danske Arbejderklasse, trods Nødstilstanden, vil være i Stand til at sulte sig igennem 4 Maaneder, hvis det gøres nødvendigt, og der ingen anden Udvej er. —

Jeg tror, at de inde i Arbejdsgiverforeningen under den nuværende Ledelse har vænnet sig til at tale mere end til at tænke; thi tænkte de blot en lille Smule over Følgerne af den Parole, de har udsendt til de forskellige Arbejdsgiverorganisationer, og følte de bare det mindste Gran af Ansvar overfor Samfundet og Industrien, vilde de ikke sætte Kursen efter at forringe Arbejdernes Livsniveau og dermed deres Købeevne med ca. ⅓, og ikke vove at udsætte vort lille Samfund for de sociale og politiske Rystelser som uafvendelig vil komme af en 4 Maaneders bitter Krig mellem Kapital og Arbejdere. —

Vor Forbundsledelses Stilling
overfor Arbejdsgivernes Krav.

Da de første af de Ønskesedler, som vi har faaet fra Arbejdsgiverne, og hvis Indhold omtales i en anden Artikel her i Bladet, kom til at foreligge, var vor Hovedledelse straks klar over, at *om disse Forslag kunde der ikke forhandles.*

Overfor de mest skamløse af dem, — overfor *Sukkerfabrikkerne* og *Margarinefabrikkerne*, der fremsætter de knippelstore Krav, skønt disse Virksomheder netop har tjent Guld i Bunker, overfor *Teglværksforeningen*, der vil fastsætte en Arbejdsmandsløn paa 70 Øre, som endda skal reduceres til Februar og August og overfor det rige »*Forenede Dampskibsselskab*« — meddelte vi simpelthen dette pr. Brev, idet vi sagde, at det eneste, vi kunde forhandle om, var om Formen og Maaden for en Regulering af Lønningerne i Overensstemmelse med Pristallet.

Den samme Stilling har vi taget paa korte Møder, som vi har haft med *Jærnindustriens, Cementindustriens og Olieindustriens* Repræsentanter, og dette har vi ved Cirkulærer og Breve meddelt de Afdelinger, som omfattes af

de paagældende Overenskomster, og de Afdelinger, der har svaret, har erklæret sig enige med os heri.

Vi har saa tilføjet, at saalænge der ikke foreligger andet, vil der jo ikke være Anledning til at indkalde Delegeretmøde. Skal vi have Delegeretmøde i en Branche, skal vi jo have det i dem alle, og en saadan Omgang vil koste, med alt hvad der følger deraf, om ved ¼ Million Kroner, og vi kan vel være enige om, at vi ikke behøver at ofre ¼ Million Kroner, for at Afdelingerne kan sige det samme, som Hovedbestyrelsen og Forretningsudvalget allerede har sagt, nemlig at et saadant Grundlag kan der ikke forhandles paa.

Disse Penge vil der blive adskillig bedre Anvendelse for under den Kamp, som vi — efter alt at dømme — ikke undgaar i Aar.

Denne Stilling er da stadig vor Forbundsledelses Stilling.

Saalænge d'Hrr. staar fast paa, at de vil have Forhaands-Reduktioner udover, hvad der maatte følge af Pristallets Dalen, — saalænge de kræver Arbejdsdagen forlænget, — *kan vi ikke træde i Forhandling med dem.*

Og først naar der kommer til at foreligge et andet og mere rimeligt Grundlag for en Forhandling, — eller paa anden Maade kommer til at foreligger noget, som der skal tages Stilling til, vil Afdelingernes Repræsentanter blive indkaldt.

Vi er overbeviste om, at Afdelingerne er enige med os i denne Stilling, og at Ledelserne Landet over vil sørge for at bringe til Medlemmernes Kundskab, hvorledes Forholdene ligger.

Og vi er ogsaa overbeviste om, at vi i Fremtiden som hidtil vil hjælpe hinanden i Enighed og Samarbejde med at naa det bedst mulige Resultat for vore Hjem.

Dansk Arbejdsmands Forbunds Hovedkontor,
den 20. Januar 1922.

P. F. V.
Lyngsie.
Chr. Sørensen.

1921.

Vort Forbund i det svundne Aar.

II.

Ved »De samv. Fagforb.s Vedtagelse af Forligsmandens Forslag var den varslede Storstrejke bortfaldet; men Dansk Arbejdsmandsforbund opretholdt for sit Vedkommende Varslet for saa vidt angik de af vore Medlemmer, som Arbejdsgiverne havde undtaget fra Jærn- og Teglværkslockouten.

Naar Arbejdsgiverne indenfor disse 2 Industrier smed Størsteparten af vore der beskæftigede Medlemmer paa Gaden, kunde vi naturligvis ikke lade de Folk d'Hrr. trængte mest til, blive ved at gaa paa Fabrikkerne.

Vi tog saa Lockouten, sled den i 7 Uger, fik ca. 9000 af vore Medlemmer ud og udbetalte i Understøttelse til dem ca. Kr. 1,350,000,00. Desuden maatte vi gennem en af »De samv. Fagforb.« udskreven Paaligning betale til de andre Fags lockoutede ca. 308,500 Kr. — Regner vi endvidere, at vore 2 Ekstrakongresser og vor Deltagelse i De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde og Generalforsamling har kostet ialt ca. 170,000 Kr., saa viser det sig, at Kampen direkte har kostet Forbundet og Medlemmerne et kontant Beløb af *over 1 Million og 8 Hundrede Tusinde Kroner, foruden hvad den saa har kostet de af vore Medlemmer der kom ud i Kampen og deres Hjem.*

Foruden Dansk Arbejdsmandsforbund havde ogsaa Smedeforbundet og enkelte mindre Organisationer forkastet Forligsmandsforslaget, og Arbejdsgiverforeningen tog nu først det Standpunkt at erklære, at da Forligsforslaget udgjorde en Helhed og kun af Arbejdsgiverne var vedtaget som en Helhed, var Grundlaget for Vedtagelsen bortfaldet.

Denne Stilling blev dog hurtig uholdbar for Arbejdsgiverforeningens Ledelse. Den offentlige Mening vendte sig mod den Urimelighed, at Lockouten opretholdtes overfor de Fag, der havde vedtaget Forslaget, og der var jo ogsaa Arbejdsgivere, som ikke var tjent med vedblivende at ligge stille, — og saa maatte Hr. Langkjær og hans Generalstab efterhaanden opgive en Del af de Skanser, de havde tilkæmpet sig. Først hævedes Lockouterne for de Fag, hvor der var endelig Ordning (Skotøj og Textil) — og man maatte opgive at lade

disse Lockouter virke, som Pres paa de Fag, der ikke havde vedtaget.

Dernæst maatte Arbejdsgiverforeningen bekvemme sig til at forlade Kravet om, at de selv efter Forgodtbefindende kunde sidde og afgøre, hvilke Overenskomster, der skulde nøjes med 13 Øres øjeblikkelig Reduktion, og hvilke der skulde have Forhandling om en større, og præstere specificerede Lister herover.

Paa Grundlag af disse Lister kom der Forhandlinger igang, som førte til Ordning for ialt 27 Fags Vedkommende, — saa var ogsaa det Pres, der laa i, at disse Fag ikke fik deres Forhold i Orden, før Smedene og Arbejdsmændene havde tiltraadt Forliget, opgivet.

For nu at skabe et nyt Pres til Erstatning for de borfaldne, varslede Arbejdsgiverforeningen Lockout overfor Dansk Arbejdsmands-Medlemmer til den 27. April, — en Lockout, som vilde komme til at omfatte 50 a 60,000 Mand.

Ekstrakongressen den 30.—31. Marts havde jo paalagt Hovedbestyrelsen at arbejde videre for at faa en Afslutning paa Kampen og havde angivet visse Retningslinjer. — I Overensstemmelse førtes der nogle Forhandlinger, og den 16. April præciserede vort Forbund sin Stilling i en Skrivelse til Arbejdsgiverforeningen, hvori vi meddelte, at vi tiltraadte den 13 Øres Reduktion; men naar Arbejdsgiverne mente, at der var Industrier, der maatte have en større Reduktion straks, saa maatte vi hævde, at der var andre, som maatte nøjes med en mindre, og som vi saa vilde have frem til fri Forhandling. — Som Betingelse for denne fri Forhandling krævede vi dernæst, at Bestemmelsen om, at de paagældende Arbejdsgivere skulde have Ret til en forlods Reduktion paa 5 Øre pr. Time bortfaldt og meddelte, at vor Beslutning kun var tagen under Forudsætningaf, at der tilvejebragtes en Ordning i Jærn-, Tegl-, Kaolin- og Træindustrien, at den løbende Lockout bragtes til Afslutning, og at den eventuelle Ordning ikke var bindende, hvis der etableredes Konflikt i Anledning af de Overenskomster, der skulde til fri Forhandling.

I de derefter førte Forhandlinger fastholdt vi denne Stilling og formulerede paa et Forhandlingsmøde den 20. April et Forslag udfra disse Principper.

Arbejdsgiverforeningen vilde ikke gaa med hertil, og den 21. April sammentraadte saa vor Ekstrakongres igen for at tage Stilling til den nu foreliggende Situation.

Kongressen godkendte med 265 Ja mod 114 Nej (14 var fraværende) Hovedbestyrelsens Arbejde bemyndigede den til at slutte Overenskomst paa de skitserede Grundlag og vedtog, at hvis den mod os rettede Storlockout kom til Udbrud skulde den besvares med, at vi tog de Undtagelser ud, som Arbejdsgiverne vilde holde inde, — og endelig vedtoges det i saa Tilfælde at hæve Ekstrapaaligningen, der midlertidig af Hovedbestyrelsen var nedsat til 5 Kr. ugl. til sit fulde Paalydende (15 Kr.) igen.

Der kom nu nye Forhandlinger igang under Medvirkning af Forligsmændenes Stedfortræder, Hr. Kontorchef *Dalhoff*, der den 25. April stillede et nyt Forslag formet over den af os angivne Læst, hvilket Forslag vor Hovedbestyrelse i Henhold til den af Kongressen givne Bemyndigelse tiltraadte.

I Fagbladet for den 11. Maj gjorde vi omhyggelig Rede for Forliget og for Forskellen mellem dette og det af Hr. *Kofoed* under 23. Marts oprindelig stillede Forslag. — Her skal vi kun minde om, at *alle* de Overenskomster vi havde krævet til fri Forhandling ogsaa kom til fri Forhandling, *og at* Arbejdsgiverne for deres Vedkommende maatte give Afkald paa den forlods Reduktion paa 5 Øre pr. Time, som Hr. Kofoed havde tilsagt dem, *at* Teglværksarbejderne og Kaolinarbejderne, hvis Forhold endelig ordnedes, fik en mindre Reduktion end i Henhold til Forslaget af 23. Marts, *samt at det Nævn*, der skulde behandle og afgøre opstaaede Uoverensstemmelser, blev sammensat paa en for os mere betryggende Maade, idet de 2 tidligere Forligsmænd sammen med Hr. Dalhoff indtraadte i Nævnet som Opmænd i Stedet for Hr. Kofoed, der maatte antages i alt for høj Grad at ville føle sig bundet til sit eget, forkastede Forslag.

Endelig skulde den løbende Lockout hæves den 28. Maj, og Arbejdet overalt genoptages senest den 2. Maj.

Med Hensyn til Arbejdets Genoptagelse gik det imidlertid ikke saa glat.

Jærnfabrikanterne, der havde maatte gaa ind paa at lade deres Overenskomst med os komme til friForhandling istedetfor straks at faa en Lønreduktion paa gennemsnitlig 18 Øre pr. Time,, ekspederede kun modvillig Lockoutens

Ophævelse, og mødte rundt omkring vore Medlemmer med Kravet om, at de straks skulde modtage forskellige Reduktioner som Betingelser for at komme i Arbejde.

Vort Hovedkontor protesterede straks — den 3. Maj — herimod, og, da Protesten intet hjalp, udfærdigedes øjeblikkelig Klage til Den faste Voldgiftsret, og vore Medlemmer fik Besked paa at standse Arbejdet den 6. Maj.

Ved en Forhandling i Arbejdsgiverforeningen denne Dag, maatte saa de gode Jærnmænd gaa ind paa at annulere Beskeden om de øjeblikkelige Reduktioner, foreløbig betale de gamle Lønninger, og lade Spørgsmaalet om Berettigelsen af deres Optræden afgøre af Den faste Voldgiftsret, samt lade vort Forbund være uden Ansvar for den Arbejdsstandsning, som da faktisk var indtraadt.

Den faste Voldgiftsret dømte saa, at Fabrikanternes Optræden havde været uberettiget — og at vi altsaa havde haft Ret.

Saa tog man fat paa de »frie Forhandlinger«. — De førte ikke til Enighed, og »Arbejdsmandsnævnet«, som det nye Nævn populært kaldtes maatte i Virksomhed og afsagde en Række Kendelser, hvis Hovedresultater — meget kort gengivne — var følgende:

Jærnindustrien fik en Reduktion paa 14 Øre pr. Time.

Skovarbejderne fik en Reduktion paa 8 Øre pr. Time (5 a 6 pCt. for Akkordarbejderne og en lavere Augustregulering end de andre Brancher.)

Sukkerfabriksarbejderne i København fik en Nedsættelse paa 10 Øre pr. Time og i Provinserne ingen Nedsættelse før 1. Januar 1922 (fra denne Dato nedsættes Timelønnen med 10 Øre samt med den Nedsættelse, der følger af Augustreguleringen).

Olieindustrien maatte 13 Øre ned, men der blev fastsat lokale Forhandlinger om Produktionstillæg.

Margarinearbejderne fik ogsaa 13 Øres Reduktion, men heraf skulde de 5 Øre være Forskud paa Augustreguleringen.

Vagtfunktionærerne fik 8 Øres Nedsættelse, hvoraf de 3 Øre endda var Forskud paa Augustreguleringen.

Endvidere har Nævnet behandlet og afgjort en hel Række Sager vedrørende Uoverensstemmelser om lokale Overenskomstforhold, som det her vilde føre alt for vidt at komme ind paa, og som ogsaa alle har været Genstand for udførlig Omtale her i Bladet.

Resultatet af vor Kampagne ser vi i store Træk naar vi sammenligner det endelige Udfald med de Krav som Arbejdsgiverne mødte frem med og som vi gengav i forrige Artikel.

Jærnindustrien krævede 21 a 32 Øre pr. Time. Det første Forligsforslag gav dem ca. 18 Øre — det sidste 14 Øre.

Cementindustrien krævede 30 Øre — de fik 13.

Olieindustrien krævede 48 og fik 13.

Teglværkerne forlangte 40 Øres Nedsættelse — og maatte nøjes med 16 Øre(hvoraf de 3 var Forskud paa Augustreguleringen).

Kalkværkerne, der ikke kunde nøjes med mindre end 55 Øre pr. Time, maatte dog slaa sig til Taals med 16 Øre i København og 21 Øre i Provinsen, — medens Forligsmandens første Forslag havde budt Teglværkerne 18 og Kalkværkerne 25 Øre. — — o. s. v. — —

Kun de Arbejdsgivere, der — som f. Eks. Murermestrene — havde holdt sig til Kravet om 13 Øre pr. Time fik i de fleste Tilfælde, hvor der ikke forelaa særlige Forhold (som i Spiritusindustrien) hvad de havde krævet.

Og alle Forsøg paa at forlænge Arbejdstiden eller reducere Overarbejdstillægene var slaaet tilbage.

I vort Naboland, Sverige, kom man op paa øjeblikkelige Reduktioner paa 30 a 50 pCt.

De danske Arbejdere kan da være deres Kamp og dens Resultater bekendt, — og intet Fag har klaret sig bedre end de danske Arbejdsmænd.

— — — —

Saa kom Augustreguleringen, der i de Aar, da Priserne stadig steg, Gang paa Gang havde givet Arbejderne betydelige Tillæg. — I 1921 gav den, da Pristallet gik ned til 237 en Reduktion paa 18 Øre pr. Time, hvor der ikke som hos Skovarbejderne var fastsat særlige Regler.

— — — —

Og hermed kan vi slutte Oversigten over den egentlige Lønbevægelse i det svundne Aar, thi med de udenfor Arbejdsgiverforeningen staaende Arbejdsgivere enedes vi i Hovedsagen paa det samme Grundlag — Afvigelserne er kun Undtagelser.

Chr. Sørensen.

Hvad Arbejdsgiverne forlanger.

Knippelstore Krav.

De allerfleste af de Arbejdsgiverorganisationer, som vi kontraherer med, har nu fremsendt Forslag til nye Overenskomster, og det maa erkendes, at d'Hrr. i disse Dokumenter har skrevet nogle Ønskesedler, som hverken vi eller vore Medlemmer nogensinde har set Magen til.

Først og fremmest har de krævet Reduktioner i Lønningerne, — og det Reduktioner, der forslaar noget, og dernæst har de benyttet Lejligheden til at gaa Overenskomsternes Tekst igennem, og overalt hvor de har fundet et eller andet, der var i Arbejdernes Favør, har de skyndt sig at stryge det, og hvor de har kunnet finde en Plads til en ny Bestemmelse i Arbejdsgivernes Favør, har de skyndt sig at putte den ind.

De Afdelinger, som omfattes af de forskellige Landsoverenskomster, har faaet Forslagene udsendt; men det vil have sin Interesse her at gennemgaa og i store Træk ridse op, hvad det er de forskellige Arbejdsgiverorganisationer har ment Tiden inde til at kræve.

Jærn- og Metalindustrien

har krævet alle Timelønninger og alle Akkorder *nedsat med 15 pCt.* og Minimallønnen nedsat med 10 Øre fra 70 til 60 Øre samt krævet de saaledes fremkomne Lønninger regulerede procentvis i Henhold til Pristallets Dalen baade pr. Februar og pr. August.

Da Mindste-Udbetalingen (til de Arbejdsmænd, der staar paa Minimallønnen) for Tiden er 119 Øre, og den skal reduceres med 15 pCt. eller *18 Øre*, betyder det, at disse Medlemmer vilde komme ned paa *en Timeløn af 101 Øre*. Men da Minimallønnen skal reduceres med 10 Øre, vil Sammenslutningens Medlemmer yderligere have Adgang til at antage nye Folk til en Pris, der er 10 Øre lavere eller til *91 Øre pr. Time*, saaledes at Mindste-Udbetalingen faktisk vil blive nedsat *ikke med 18, men med 28 Øre pr. Time.*

Minimallønnens Nedsættelse vil jo overhovedet betyde, at Sammenslutningen faar Adgang til i Overenskomstperioden at presse Lønningerne endnu mere nedad end den 15 pCt., Reduktion og de 2 krævede Prisreguleringer giver dem Adgang til.

Og den øjeblikkelige Reduktion (bortset fra Reguleringerne i Februar og August) vil paa Gennemsnitstimelønnen som den forelaa i Oktober: *147 Øre* give *27 Øre* og paa den gennemsnitlige Fortjeneste, der da var *165 Øre*, give *25 Øres Nedsættelse pr. Time.*

De Ændringer i Overenskomstens Tekst, der foreslaas, kan karakteriseres ved, at man har søgt at stramme Forbundets juridiske Forpligtelser og beskære Tillidsmændenes Retsbeskyttelse.

Kalk- og Teglværksforeningen

forlanger en Reduktion straks paa *40, 42 og 44 Øre pr. Time*, saaledes at *de 3 Lønsatser 120, 117 og 114 bringes ned til henholdsvis 80, 75 og 70 Øre pr. Time.* Der skal altsaa tages mest fra de lavest lønnede efter den bibelske Recept: »Hvo, som intet har, ham skal endog fratages det han har.«

Ogsaa her — som i alle de følgende Sager — gælder det, at disse Lønninger skal yderligere nedsættes til Februar og August, hvis Pristallet til den Tid daler.

I de almindelige Bestemmelser har man bl. a. foretaget den Ændring, at den Tillægsbetaling, der ydes, naar et Arbejde udføres til Bedømmelse i Timeløn *nedsættes fra 25 til 10 pCt.*

Sukkerfabrikkerne

vil have øjeblikkelige Reduktioner, *der varierer fra 35 til 49 Øre pr. Time*, saaledes at de nugældende Lønsatser 135, 143, 150 og 153 Øre nedsættes til 100, 105 og 106, naturligvis med yderligere Pristalsreduktion. Specialisttillæg, særlige Tillæg og Sygepenge er helt strøgne eller reducerede.

Margarinefabrikkerne

kræver de nugældende Ugelønninger omsat til Timeløn (de svarer for Tiden til 137, 140 og 146½ Øre pr. Time) og kræver saa Reduktio-

ner paa *47, 50 og 51½ Øre*, saaledes at de fremtidige Lønsatser skulde være *90 og 95 Øre*.

Yderligere Reduktion i Henhold til Pristallet o. s. v.

Oliefabrikantforeningen

maa ogsaa have Reduktioner straks paa *44 a 47 Øre pr. Time*, saaledes at Lønningerne 132 og 142 Øre bliver til 88, 95 og 98 Øre (der indføres en ny (tredje Sats) — foruden Pristalsregulering og alt andet godt.

Cementfabrikanterne

forlanger 37 Øres Nedsættelse, fra 122 til 85 Øre.

Grus- og Skærvefabrikanterne

sætter Rekorden med et Krav om *52 a 57 Øres Reduktion*, der skal bringe Timelønningerne ned fra 137 a 132 Øre til *75 Øre*, — og

Murermestrenes Centralforeninger

følger Trop og kræver *42 Øres* øjeblikkelig Reduktion fra 132 Øre til *90 Øre pr. Time*.

Endelig har vi i de allersidste Dage faaet tilsvarende Forslag ind ad Døren fra *Læderfabrikanterne*, der kræver *42 a 47 Øres Lønnedsættelse* straks fra 132 a 137 til *90 Øre pr. Time*. Og fra »*Det forenede Dampskibsselskab*«, der beskæftiger vore Medlemmer i de forskellige Provinshavne og for deres Vedkommende forlanger Timelønnen øjeblikkelig nedsat med *37 a 42 Øre* fra 127 a 132 til *90 Øre pr. Time*.

Og de Indberetninger, der fra Afdelingerne indgaar til Hovedkontoret viser, at de Krav Arbejdsgiverne lokalt fremsætter, der hvor det drejer sig om Overenskomster, som Afdelingerne kontraherer om, er af samme Slags.

Fælles for alle Arbejdsgivere og aabenbart udarbejdet i Henhold til en fra »Dansk Arbejdsgiverforening« udsendt Parole er det foran omtalte Krav om, at de med indtil 57 Øre reducerede Timelønninger yderligere skal have 2 Pristalsreguleringer i Perioden — efter Skalaer, der varierer noget i det enkelte Tilfælde — og desuden følgende 2 Krav.

1) Overarbejdstillægene skal halveres, saaledes at de nedsættes fra 50 a 100 pCt. til 25 pCt.s Tillæg for almindeligt Overarbejde og 50 pCt.,s Tillæg for Natarbejde, — og

2) Den 8-Timers Arbejdstid skal, saasnart Hovedorganisationernes Overenskomst herom er udløben — den 21. Marts — forlænges til en *9-Timers daglig Arbejdstid*.

— — — —

Ja, saaledes ser altsaa vore Modstanderes Ønskeseddel ud, og disse Krav angaar jo samtlige de af vore Medlemmer, der arbejder hos Medlemmer af »Dansk Arbejdsgiverforening«, og det vil i Henhold til de Opgørelser, vi har her paa Forbundskontoret sige ialt *56,193 Medlemmer*. Men de udenfor Arbejdsgiverforeningen staaende Arbejdsgivere opsiger ogsaa de Overenskomster, vi har med dem, og som omfatter *16,703 Mand*, saaledes at vi maa regne med at have alle overenskomstmæssige Forhold opsagte og udløbne i indeværende Foraar — for ialt *72,896* af vore Medlemmer. — Tilbage bliver saa 18 a 20,000 Mand, der arbejder hos Stat og Kommune eller hos Arbejdsgivere, med hvem vi ingen Overenskomst har.

Under disse Omstændigheder har Arbejdsgiverforeningen nu holdt Hovedbestyrelsesmøde og givet sit Forretningsudvalg Bemyndigelse til og Paalæg om, at udsende det nødvendige Antal Lockout- og Frigørelsesvarsler, og inden dette Fagblad er trykt og udsendt har vi formentlig en Del af dem paa vort Bord.

— — — —

Naturligvis har vort Forbunds Hovedkontor været belejret af Bladenes Repræsentanter, der vilde høre, hvad vi mente om Situationen, og vort Forbunds Formand har ladet sig interviewe og har fremsat en Udtalelse herom, der findes paa andet Sted i nærværende Nummer.

Chr. Sørensen.

Efter at ovenstaaende var skrevet og sendt til Trykkeren kommer der et nyt Forslag, som slaar Rekorden.

Det store *Entreprenørfirma Monberg og Thorsen* har en Overenskomst med vor Hørsholm Afdeling. Denne opsiger Firmaet og kræver Timelønnen, der er 162 Øre sat ned med *72 Øre, saa den fremtidig bliver 90*, foruden de sædvanlige Krav om 2 Gange Regulering, Halvering af Overarbejdstillæg o. s. v.

Dette Forslag er sikkert udarbejdet under Entreprenørforeningens Medvirkning, og vi ved altsaa nu, hvad vi kan vente os fra den Kant.

Arbejdsløshedskassen.

I Tilslutning til den nye Arbejdsløshedslov, som vi i de sidste Numre af Fagbladet har offentliggjort, og som vi anmoder Tillidsmændene om at opbevare, da den ikke paa anden Maade vil blive udsendt, har Kassens Hovedkontor udsendt følgende Rundskrivelse:

TIL SAMTLIGE AFDELINGER.

Ærede Fagfæller!

Ved Lov af 22. December 1921 om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring m. m. er Lov af 29. April 1913 om Arbejdsanvisning og Lov af 5. Januar 1920 om anærkendte Arbejdsløshedskasser ophævet, og Arbejdsanvisning, Arbejdsløshedsforsikring, ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse og Tilsynet med disse Dele er sammenarbejdede i forannævnte Lov, af hvilken vi vedlægger et Eksemplar.

Denne Lov nødvendiggør en Del Forandringer i vore Vedtægter. Da disse Forandringer imidlertid ikke er væsentlige eller af principiel Art, og da vi under den trykkende økonomiske Situation nødvendigvis maa bibeholde Statsanerkendelse, har Hovedbestyrelsen, der har været sammenkaldt til Møde om Sagen, enstemmig vedtaget en saalydende Resolution:

> »Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasses Hovedbestyrelse vedtager, at Arbejdsløshedskassen, efter Revisionen af Arbejdsløshedsloven af 5. Januar 1920 og Vedtagelse af Lov af 22. December 1921 om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring m. m., maa bibeholde Statsanerkendelse, og at den indtil Delegeretmødets Afholdelse i indeværende Aar med Ansvar for Delegeretmødet fører Ledelsen af Arbejdsløshedskassen videre med de vedtægtsmæssige Forandringer, som sidstnævnte Lov foreskriver.«

Denne Resolution er tilstillet Arbejdsdirektoratet, der har taget samme til Efterretning, og vi vil altsaa foreløbig, indtil der kommer anden Meddelelse, arbejde efter de hidtil gældende Regler.

Iøvrigt vil Ændringer til Vedtægterne naturligvis snarest blive udarbejdet, og, naar vi er enige om disse med Direktoratet, vil de blive fremsendt til Afdelingerne med udførlig Motivering.

Den væsentligste Forandring, der vil gribe ind i vort Arbejdsforhold, er Arbejdskortene, som vore Medlemmer, der er arbejdsløse, skal forsynes med, men denne Del af Loven træder jo først i Kraft fra 1. April d. A.

Med Hensyn til vor Dispensation ved Anmeldelse af Arbejdsledige til de kommunale Arbejdsanvisningskontorer, har vi allerede straks efter Lovens Vedtagelse fremsendt Begæring om at bibeholde Dispensationen. Man har ogsaa givet os Meddelelse om, at vor Begæring vil blive imødekommet. Der foreligger dog ikke en officiel Meddelelse herom endnu.

Vi fremsender endvidere en af Indenrigsministeriet udsendt Bekendtgørelse vedrørende Regler for Ydelse af ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse. Cirkulæret synes dog at være af midlertidig Karakter, og vi maa forudsætte, at der vil fremkomme en yderligere og mere detailleret Meddelelse i alt Fald til Hjælpekasserne.

Iøvrigt mener vi, Stillingen er den, at Ydelsen af *Fortsat Hjælp* er obligatorisk, og at alle vore Medlemmer har Ret til at kræve saadan, saafremt man ikke kan anvise dem Arbejde bl. a. efter Lovens Afsnit 3, og at Sogneraadene eller Hjælpekasserne, der nægter at yde saadan, kan tvinges dertil ved Klage til den stedlige Overøvrighed.

Med Hensyn til Ydelse af *Tillægshjælp* til familieforsørgende Medlemmer er Stillingen uforandret. Hjælpekasserne kan, naar Kommunalbestyrelserne tager Beslutning herom, udbetale Tillægshjælp baade til vedtægtsmæssig Understøttelse og til *Fortsat Hjælp*.

Hjælpen er sat til 1 Kr. pr. Dag. I Tiden til 1. April d. A. kan der dog ydes 1 Kr. 50 Øre pr. Dag, men foruden dette Beløb kan der ydes 45 Øre pr. Barn pr. Dag. Naturligvis har Hjælpekasserne ved Siden af denne Hjælp Ret til efter Hjælpekasseloven at yde særlig Hjælp til den løbende Understøttelse.

Til Efterretning skal vi meddele, at Hovedbesyrelsen paa Foranledning har vedtaget, at Arbejdsløshedskassens Delegeretmøde, der jo skal afholdes i indeværende

Aar, ikke skal afholdes før efter Dansk Arbejdsmandsforbunds Kongres, og vi mener derfor ikke, Delegeretmødet vil blive afholdt før hen paa Efteraaret.

Med solidarisk Hilsen.

P. B. V.

Johannes Nielsen.

J. P. Johannessen.

Advarsel mod Udvandring.

Meddelelse fra det internationale Sekretariat.

Paa det sidste Møde i Arbejdsmændenes internationale Bestyrelse drøftedes ogsaa Spørgsmaalet, om det var muligt for det internationale Sekretariat at regulere Udvandringen af de ikke faglærte Arbejdere fra det ene Land til det andet.

Af de Meddelelser, der fremkom fra Repræsentanterne for de forskellige Lande, fremgik det imidlertid, at der i alle Lande hersker stor Arbejdsløshed, og at udenlandske Arbejdere tvinges til at optræde som Løntrykkere, hvis de ikke vil blive Arbejdsløshedens Bytte.

Af Hensyn til disse Forhold har Bestyrelsen paalagt Sekretariatet alvorligt at advare Arbejderne mod Udvandring. — Skulde der blive tilbudt Arbejde i et andet Land, bør vedkommende Arbejder i hvert Fald, forinden han modtager dette, gennem sin Organisation søge Oplysning hos Broderorganisationen i vedkommende Land.

Med kollegial Hilsen

R. Stenhuis.

Sekretær.

Lov

om

Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring m. m.

(Som vedtaget ved eneste Behandling d. 21. Dec. 21)

(Fortsat).

III. Ekstraordinær Arbejdsløshed.

§ 28.

Stk. 1. Der oprettes en Arbejdsløshedsfond, hvis Midler anvendes under ekstraordinær Arbejdsløshed dels til Understøttelser og dels til Tilskud til Nødhjælpsarbejder og Kursus for arbejdsløse.

Stk. 2. Naar Indenrigsministeren efter derom at have forhandlet med et af Rigsdagens Ting nedsat Udvalg paa 16 Medlemmer, der vælges i Overensstemmelse med Reglerne i Grundlovens § 45, 2. Stykke, skønner, at der foreligger ekstraordinær Arbejdsløshed, træffer han Bestemmelse om, at Fonden skal træde i Virksomhed, ligesom han bestemmer, at den skal indstille Virksomheden, naar den ekstraordinære Arbejdsløshed anses for overstaaet.

Stk. 3. Er den ekstraordinære Arbejdsløshed begrænset til enkelte Fag, kan Fonden sættes i Virksomhed, for saa vidt denne Arbejdsløshed angaar.

§ 29.

Stk. 1. Arbejdsløshedsfondens Midler tilvejebringes ved Bidrag fra samtlige efter Ulykkesforsikringslovgivningen forsikringspligtige Arbejdsgivere samt ved Tilskud fra Staten og de anerkendte Arbejdsløshedskasser.

Stk. 2. De efter Ulykkesforsikringslovgivningen forsikringspligtige Arbejdsgiveres Bidrag, der begynder at løbe fra 1. Januar 1922 at regne, fastsættes saaledes, at der for Arbejdere i Fag (Faggrupper) med forholdsvis høj Arbejdsløshedsprocent betales et forholdsvis højere Bidrag, og at det laveste Bidrag bliver 3 Kr. pr. Helaarsarbejder. Intet Bidrag maa være højere end 15 Kr. pr. forsikret Helaarsarbejder. Størrelsen af Bidragene fastsættes i øvrigt for højst 5 Aar ad Gangen af Indenrigsministeren efter Indstilling af Arbejdsnævnet. Med Hensyn til Fag, i hvilke det paa Grund af Naturforhold o. lign. er udelukket at arbejde hele Aaret, og som derfor har en forholdsvis betydelig Arbejdsløshed, vil der ved Beregningen af Bidragets Størrelse kunne ses bort fra en Arbejdsløshed af indtil 10 pCt. — Der ydes dog ikke Bidrag for:

1) Personer, som udelukkende eller ganske overvejende beskæftiges i Arbejdsgiverens Husholdning eller ved personlig Tjenestegerning.
2) Arbejdsgiverens Børn under 18 Aar.
3) De ved Stat og Kommuner samt ved statskoncessionerede eller lignende Virksomheder fast ansatte Funktionærer eller Arbejdere, for hvilke der af kompetent Myndighed er godkendt Regler om Ret til Pension ved Afskedigelse af utilregnelig Aarsag, dog saaledes, at Fritagelsen for Bidrag for disse Klasser af Personer skal tilstaas af Indenrigsministeren.
4) De i en Husbonds Tjeneste staaende Personer (Tyende), der af ham godtgøres at være antaget for mindst et Aar.

Stk. 3. Saafremt Fondens Midler maatte stige til et Beløb af over 50 Mill. Kr., skal Indenrigsministeren efter Indstilling fra Arbejdsnævnet foretage en almindelig Nedsættelse af Arbejdsgivernes og Arbejdsløshedskassernes Bidrag; men disse skal da atter bringes op til den foran foreskrevne gennemsnitlige Størrelse, saa snart Midlerne gaar ned under 50 Mill. Kr.

Stk. 4. Arbejdsgivernes Bidrag, der i Mangel af rettidig Betaling kan inddrives ved Udpantning, opkræves af vedkommende Forsikringsselskab (-forbund) sammen med Præmierne (Medlemsbidragene) for lovpligtig Ulykkesforsikring. Fra Arbejdsgivere, der i Henhold til Ulykkesforsikringsloven af 28. Juni 1920 § 18 er fritaget for at afgive Risiko efter Loven til et anerkendt Selskab, sker Indbetalingen direkte til Arbejdsløshedsfonden. Nærmere Regler med Hensyn

til Bidragets Beregning, herunder hvorledes Beregningen skal foretages i Tilfælde, hvor Ulykkesforsikringen ikke er tegnet i Forhold til forsikrede Arbejdsdage (Arbejdsaar), samt Regler angaaende Indbetalingen og angaaende Revision fastsættes af Indenrigsministeren efter Forhandling med Arbejdsnævnet og Arbejderforsikrings-Raadet; i disse Regler vil der kunne fastsættes, at de under Stykke 2, Nr. 1 og 2, foreskrevne Fritagelser for Bidragspligt beregnes efter et paa statistisk Grundlag udregnet Gennemsnit, og det skal endvidere fastsættes, paa hvilken Maade det af en Husbond vil være at godtgøre, at en i hans Tjeneste staaende Person (Tyende) er antaget for et Aar eller længere Tid, jfr. Bestemmelsen i foranstaaende Stykke 2 i Slutningen.

Stk. 5. Staten indskyder i Fonden et Beløb af 7 Millioner Kr., der indbetales efterhaanden som Fonden har Brug for Midlerne og senest den 31. Marts 1922. I hvert følgende Finansaar yder Staten endvidere et Tilskud til Fonden svarende til en Trediedel af det i det foregaaende Finansaar til Understøttelser, Nødhjælpsarbejder og Kursus for arbejdsløse af Fonden udredede samlede Beløb, hvilket Tilskud indbetales til Fonden, efterhaanden som samme har Brug for Midlerne, og senest inden Udgangen af vedkommende Finansaar.

Stk. 6. De anerkendte Arbejdsløshedskasser indskyder ved Udgangen af hvert Kvartal i Fonden 5 pCt. af det som ordinært Medlemsbidrag i Kvartalet indgaaede Beløb.

§ 30.

Stk. 1. Bestyrelsen af Arbejdsløshedsfonden henlægges til Arbejdsnævnet (§ 35).

Stk. 2. Indenrigsministeren fastsætter efter Indstilling fra Arbejdsnævnet de fornødne Regler for Anbringelsen af Fondens Midler og Regnskabsaflæggelse. Fondens Regnskabsaar er Finansaaret.

Stk. 3. Ved Fonden ansættes af Indenrigsministeren 2 Revisorer, hvoraf den ene skal være autoriseret i Henhold til en af Indenrigsministeren fastsat Instruks.

Stk. 4. Der tillægges de i § 29, 4. Stykke, omhandlede Forsikringsselskaber (-forbund) som Vederlag for Opkrævningen af de Arbejdsgiverne paahvilende Bidrag et Beløb paa indtil 4 pCt. af de opkrævede Bidrag, hvilket Vederlag udredes af Fonden.

§ 31.

Stk. 1. Understøttelser ved Bidrag af Arbejdsløshedsfondens Midler udbetales, naar Arbejdsnævnet dertil har udstedt Bemyndigelse, af vedkommende kommunale Hjælpekasse. Af de ydede Understøttelser erholder Hjælpekassen efter Regnskabsaarets Udløb de to Trediedele refunderet af Arbejdsløshedsfonden og en Trediedel af vedkommende Kommune. Af Kommunerne og Fonden ydes der Hjælpekasserne passende Forskud.

Stk. 2. De heromhandlede Understøttelser skal ydes med overvejende Hensyntagen til vedkommendes Forsørgerpligter. Bestemmelserne i § 20 finder med de Forandringer, som eventuelt maatte blive fastsat i de i Henhold til nærværende Paragrafs 5. Stykke udstedte Regler, Anvendelse ogsaa med Hensyn til disse Understøttelser.

Stk. 3. Til arbejdsløse Medlemmer af anerkendte Arbejdsløshedskasser tilstaas Understøttelserne som fortsat Hjælp efter den vedtægtsmæssige Understøttelses Ophør eller som Tillægshjælp til den vedtægtsmæssige Understøttelse til Familieforsørgere med Børn under 15 Aar; dog kan saadan Hjælp ikke ydes, dersom vedkommende bevislig i en Del af Aaret har tjent saa meget, som paa vedkommende Egn maa anses for tilstrækkelig til at leve af hele Aaret.

Stk. 4. Til andre arbejdsløse Personer kan Understøttelse ydes efter Skøn over den i hvert enkelt Tilfælde foreliggende Trang.

Stk. 5. Indenrigsministeren fastsætter efter Indstilling fra Arbejdsnævnet de nærmere Regler for Ydelsen af den heromhandlede Hjælp, derunder Understøttelsernes højeste Beløb, Hjælpens Varighed (eventuel Ventetid), Kontrol, Samarbejde med Arbejdsløshedskasserne og Arbejdsanvisningskontorerne m. v. Reglerne for Understøttelsernes højeste Beløb og Varighed vil være at fastsætte saaledes, at det efter et Skøn over den forhaandenværende og den ventede Arbejdsløshed samt Fondens øvrige Udgifter maa antages, at mindst 2 Millioner Kr. af Fondens Midler (heri indbefattet det Statstilskud, som forfalder i Finansaarets Løb) vil være i Behold ved Finansaarets Udgang. Viser det sig efter nogens Tids Forløb, at Reglerne for Hjælpens Omfang er fastsat rigeligere, end Størrelsen af Fondens Midler tillader, vil der være at foretage en passende Nedsættelse; ligeledes kan der, saafremt det efter nogen Tids Forløb viser sig muligt og ønskeligt at fastsætte rigeligere Understøttelser end oprindelig bestemt, foretages en Udvidelse af Hjælpens Omfang. — Anser Nævnet det for paakrævet, at der gives Adgang til højere Understøttelser eller mere langvarige Understøttelser, end Størrelsen af Fondens Midler tillader, kan Nævnet afgive Indstilling til Indenrigsministeren om at søge tilvejebragt finanslovmæssig Hjemmel for Ydelse af ekstraordinært Statstilskud til Fonden, hvorved det muliggøres at foretage en saadan Udvidelse af Understøttelserne.

Stk. 6. Understøttelserne kan, for saa vidt angaar fortsat Hjælp til arbejdsløse Medlemmer af anerkendte Arbejdsløshedskasser, ikke overstige det af Arbejdsløshedskassen hidtil ydede Beløb med et Tillæg til Familieforsørgere med Børn af 45 Øre pr. Barn under 15 Aar pr. ledig Dag. Som Tillægshjælp til den vedtægtsmæssige Understøttelse til saadanne Medlemmer kan højst ydes 45 Øre pr. Barn for hver ledig Dag. Kommunalbestyrelsen kan bemyndige den kommunale Hjælpekasse til udover fornævnte Beløb at yde saadanne Medlemmer af anerkendte Arbejdsløshedskasser, der er Familieforsørgere, en Hjælp af indtil 1 Kr. pr. ledig Dag til hver Familie enten som fortsat Hjælp eller som en Tillægshjælp. De fornævnte Beløb af 45 Øre og 1 Kr. vil for hver 162 Kr., som Dyrtidstillægget for gifte Mænd i Statstjenesten falder i Forhold til Beløbet pr. 1. Oktober 1921 (jfr. Lov Nr. 489 af 12. September 1919 § 92, Stykke 4), være at nedsætte med henholdsvis 3 Øre og 20 Øre. Indtil 1. April 1922 kan det forannævnte Forsørgertillæg af 1 Kr. dog ydes med indtil 1 Kr. 50 Øre pr. ledig Dag. Den samlede Understøttelse maa dog i intet Tilfælde

overstige to Trediedele af den paa Stedet almindelige Arbejdsløn henholdsvis for mandlige og for kvindelige Arbejdere.

Stk. 7. Understøttelserne til arbejdsløse Personer, der ikke er Medlemmer af anerkendte Arbejdsløshedskasser, maa ikke sættes højere og skal, saafremt vedkommende har haft Adgang til at blive Medlem, men undladt at benytte sig deraf, sættes væsentlig lavere end den samlede Understøttelse, som Medlemmer af nævnte Kasser modtager dels fra disse og dels i Henhold til foranstaaende Bestemmelser.

Stk. 8. Saafremt de af Indenrigsministeren fastsatte højeste Understøttelses-Beløb ikke naar op til de foran omhandlede Maksimums-Understøttelser, kan vedkommende Kommunalbestyrelse, hvis særlige Omstændigheder taler derfor og med Indenrigsministerens Billigelse, træffe Bestemmelse om, at Understøttelserne ved yderligere Tilskud fra Kommunen skal kunne bringes op dertil.

Stk. 9. Med Hensyn til Kontrol med Udbetaling af ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse skal det i de i Stykke 5 ommeldte Regler fastsættes:

a. for Medlemmer af anerkendte Arbejdsløshedskasser:
   at Begæring om Tillægshjælp kun kan imødekommes mod Forevisning for Hjælpekassebestyrelsen af det for den paagældende af Arbejdsløshedskassen udstedte Arbejdsløshedskort, og
   at Begæring om fortsat Hjælp efter den vedtægtsmæssige Understøttelses Ophør kun kan imødekommes mod Forevisning for Hjælpekassebestyrelsen af en af vedkommende Arbejdsløshedskasse udstedt Attest for, at den vedtægtsmæssige Hjælp er opbrugt;
b. for Personer, der ikke er Medlemmer af anerkendte Arbejdsløshedskasser:
   at Begæring om ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse kun kan imødekommes mod Forevisning af et af vedkommende Arbejdsanvisningskontor udstedt med de i § 6, Stykke 2, ommeldte Kort ensartet Arbejdsløshedskort. Fra Arbejdsanvisningskontoret tilstilles der Hjælpekassen Meddelelse om, at Kortet er udstedt; saafremt der i Kommunen intet kommunalt Arbejdsanvisningskontor findes, kan vedkommende arbejdsløse henvende sig til Kommunalbestyrelsen, der foranlediger Arbejdsløshedskort udfærdiget af det nærmeste kommunale Arbejdsanvisningskontor;
c. at de i § 6, Stykke 2—4, indeholdte Regler finder tilsvarende Anvendelse med Hensyn til ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse, dog at Kortet i Tilfælde af, at vedkommende faar Arbejde, skal tilbageleveres til Arbejdsanvisningskontoret.

Stk. 10. Indenrigsministeren kan i Henhold til Andragende fra vedkommende Kommunalbestyrelse og med Tilslutning af Rigsdagens Finansudvalg bevilge en Kommune et ekstraordinært Statstilskud til Dækning af indtil Halvdelen af de den ifølge nærværende Paragrafs 1ste Stykke paahvilende Udgifter, naar det paa Grund af særlige Forhold skønnes at være forbundet med uforholdsmæssig store Vanskeligheder for vedkommende Kommune selv at udrede de paagældende Udgifter fuldt ud.

§ 32.

Stk. 1. Saafremt Staten, Kommunerne eller private Institutioner, der nyder offentlig Støtte, for at afhjælpe Arbejdsløshed iværksætter Arbejder, som ellers ikke er eller ikke for Tiden vilde være bragt til Udførelse (Nødhjælpsarbejder), skal Udbetalingen af Arbejdsløshedsunderstøttelse i Henhold til nærværende Lov under Forudsætning af, at nedennævnte Udvalg anerkender Betimeligheden af, at saadant Arbejde iværksættes af Hensyn til Arbejdsløsheden paa det paagældende Sted, være betinget af, at vedkommende arbejdsløse ikke kan faa Beskæftigelse ved saadant Nødhjælpsarbejde.

Stk. 2. Til at træffe Afgørelse af Spørgsmaalet om, hvorvidt et Arbejde kan anerkendes som Nødhjælpsarbejde, og til at medvirke ved Organiseringen af saadanne og føre fornøden Kontrol med disse, nedsættes i København og hvert Amt under Forsæde af en af Indenrigsministeren udnævnt Formand et Udvalg, hvori Arbejdsgivere og Arbejdere skal være ligeligt repræsenteret. De nærmere Regler for Sammensætningen af disse Udvalg og for disses Virksomhed fastsættes af Indenrigsministeren, til hvem Udvalgene afgiver Indstilling angaaende Arbejdsvilkaarene, hvilke skal være godkendt, forinden Arbejdet paabegyndes.

Stk. 3. Til Raadighed for Indenrigsministeren nedsættes et Arbejdsudvalg, der skal bestaa af Chefen for Indenrigsministeriets Socialdepartement, Formand, Arbejdsdirektøren og 10 andre Medlemmer, hvoraf 2 vælges af Indenrigsministeren, 3 af Dansk Arbejdsgiverforening, 3 af De samvirkende Fagforbund i Danmark, 1 af De samvirkende danske Landboforeninger og 1 af De samvirkende danske Husmandsforeninger. Udvalget skal ogsaa i Tider, hvor der ikke hersker ekstraordinær Arbejdsløshed, afholde regelmæssige Møder med det Formaal at planlægge og forberede Arbejder, som kan forudses at blive nødvendige, men ikke af Forholdene kræves iværksat i den nærmeste Fremtid, saaledes at disse Arbejder ved en eventuel ekstraordinær Arbejdsløsheds Indtræden kan paabegyndes med kort Varsel.

Stk. 4. Den til fornævnte Udvalg fornødne Bevilling, herunder Rejsegodtgørelse og Dagpenge for Udvalgenes Medlemmer, fastsættes paa de aarlige Finanslove.

Stk. 5. Arbejdsvilkaarene skal ved Nødhjælpsarbejder fastsættes saaledes, at de flest mulige arbejdsløse derved kan finde Beskæftigelse, og at det paa den ene Side bliver fordelagtigt for de arbejdsløse at faa Beskæftigelse ved disse Arbejder fremfor at oppebære Arbejdsløshedsunderstøttelse og paa den anden Side stadig bliver af Interesse for de paagældende at søge Beskæftigelse ved andet Arbejde. De nærmere Regler herom fastsættes efter Indstilling af de i Stykke 2 nævnte Udvalg af Indenrigsministeren, der tillige efter Forhandling med Arbejdsdirektøren træffer Bestemmelse om, hvorledes der vil være at forholde med Hensyn til Anvisningen af paagældende Arbejde til de arbejdsløse.

Stk. 6. De ovennævnte Udvalg kan træffe Bestemmelse om, at et Arbejde kun delvis vil være at betragte som Nødhjælpsarbejde.

Stk. 7. Til Nedsættelse af Udgifterne til Arbejdsløn ved de i Henhold til Bestemmelserne i denne Para-

graf godkendte Nødhjælpsarbejder ydes af Arbejdsløshedsfonden et Beløb pr. Arbejdsdag for hver beskæftiget Arbejder. Indenrigsministeren fastsætter efter Indstilling fra Indenrigsministeriets Arbejdsudvalg nærmere Regler for Beregningen af Beløbets Størrelse, der i intet Tilfælde maa overstige 3 Kr., og for Beløbets Udbetaling

Stk. 8. Til Arbejder, som er iværksat i December Maaned 1921 med Tilskud i Henhold til § 2 i Lov Nr. 500 af 1. December 1921 om midlertidigt Statstilskud i Anledning af Arbejdsløsheden, bemyndiges Indenrigsministeren til at yde Tilskud i Overensstemmelse med de i nævnte Paragraf indeholdte Regler indtil Arbejdets Fuldførelse.

§ 33.

Stk. 1. Arbejdsnævnet skal virke for, at der paa Steder, hvor der hersker betydelig Arbejdsløshed, oprettes Uddannelses-Kursus for arbejdsløse. Nævnet kan af Arbejdsløshedsfondens Midler bevilge Kommuner Tilskud til Oprettelse af saadanne Kursus.

Stk. 2. Arbejdsløse, der nyder Understøttelse i Henhold til § 31, bør — hvor en særlig Uddannelse muliggør Overgang til et Specialfag — efter Anvisning af Hjælpekassens Bestyrelse deltage i Kursus, som i Henhold til foranstaaende maatte blive oprettet. Deltagelsen i disse, særlig for arbejdsløse bestemte Kursus maa afbrydes, naar der anvises vedkommende Arbejde.

Stk. 3. Til arbejdsløse, der ønsker at deltage i et Kursus af længere Varighed, vil der, selv om det paagældende Kursus ikke særlig er bestemt for arbejdsløse — f. Eks. Kursus paa en Folke-Højskole, Fagskole, Handels- eller teknisk Skole — efter nærmere af Indenrigsministeren i Henhold til Indstilling fra Arbejdsnævnet fastsatte Regler kunne ydes Understøttelse af Arbejdsløshedsfondens Midler.

IV. Tilsynet med Arbejdsanvisningen og Arbejdsløshedsforsikringen m. m.

§ 34.

Stk. 1. Tilsynet med Arbejdsanvisningen og Arbejdsløshedsforsikringen føres af en Arbejdsdirektør, der udnævnes af Kongen for 6 Aar ad Gangen.

Stk. 2. Som Bistand for Direktøren ved Varetagelsen af Tilsynet med Arbejdsanvisningen og Arbejdsløshedsforsikringen ansættes to Kontorchefer, der ligeledes udnævnes af Kongen.

Stk. 3. Direktøren afgiver hvert Aar Beretning til Indenrigsministeren om Arbejdsanvisningskontorernes og Arbejdsløshedskassernes Virksomhed samt angaaende Arbejdsløshedsfonden. Et Uddrag af Beretningen offentliggøres paa den af Indenrigsministeren foreskrevne Maade.

Stk. 4. Det paahviler Arbejdsdirektøren at forsyne Lærekontrakter, indgaaede med Lærlinge, der er antaget til Arbejde i Virksomheder i København eller Frederiksberg, med den i § 1 i Lov Nr. 342 af 6. Maj 1921 om Lærlingeforholdet omhandlede Paategning om Kontraktens Overensstemmelse med Lovens Regler.

§ 35.

Stk. 1. I Forbindelse med det i § 34 omhandlede Tilsyn oprettes et Arbejdsnævn, bestaaende af 3 Afdelinger, nemlig en Afdeling til Behandling af Spørgsmaal vedrørende Arbejdsanvisning, en Afdeling for Spørgsmaal vedrørende Arbejdsløshedsforsikring og en Afdeling for Spørgsmaal vedrørende ekstraordinær Arbejdsløshed.

Stk. 2. I hver Afdeling er Arbejdsdirektøren Formand.

Stk. 3. Afdelingerne sammensættes i øvrigt paa følgende Maade:

a. Afdelingen vedrørende Arbejdsanvisningen: 4 Arbejdsgivere og 4 Arbejdere, valgte af Indenrigsministeren efter Indstilling fra henholdsvis »Dansk Arbejdsgiverforening« og »De samvirkende Fagforbund i Danmark«;
b. Afdelingen vedrørende Arbejdsløshedsforsikringen: de i § 22 nævnte, af Arbejdsløshedskasserne valgte 6 Tillidsmænd samt 2 af Landstinget og 2 af Folketinget paa 6 Aar valgte Medlemmer; og
c. Afdelingen for ekstraordinær Arbejdsløshed: de under b. nævnte 4 Rigsdagsmedlemmer og de under a. nævnte 4 Arbejdsgivere samt 2 af Indenrigsministeren som Repræsentanter for Kommunerne valgte Medlemmer og 1 Repræsentant for Arbejdsløshedskasserne, valgt af de under b. nævnte Tillidsmænd af deres Midte.

Stk. 4. De ved denne Lovs Ikrafttræden fungerende Medlemmer af Arbejdsløshedsnævnet samt disses Suppleanter indtræder i Arbejdsnævnet og vedbliver at fungere, indtil deres Funktionstid er udløbet i Henhold til de hidtil gældende Regler.

Stk. 5. Nævnets Forretningsorden fastsættes af Indenrigsministeren.

§ 36.

Stk. 1. Det i § 35 omhandlede Nævns Afdelinger skal hver paa sit Omraade virke som raadgivende for Statens Tilsynsmyndigheder og derhos udføre de særlige Funktioner, som ved Bestemmelserne i denne Lov er henlagt til Nævnet.

Stk. 2. Formanden kan indkalde Medlemmerne af Arbejdsnævnets Afdelinger til samlet Møde til Drøftelse af Spørgsmaal af almindelig Interesse for de af denne Lov omfattede Forhold.

Stk. 3. Hvervet som Medlem af Arbejdsnævnet er ulønnet, men der tillægges dets valgte Medlemmer Dagpenge for hver Mødedag samt Rejsegodtgørelse. Den dertil fornødne Bevilling fastsættes paa de aarlige Finanslove.

§ 37.

Stk. 1. Denne Lov træder i Kraft den 1. Januar 1922, dog kan Indenrigsministeren sætte Bestemmelserne i § 28 og §§ 34—36 i Kraft fra et tidligere Tidspunkt. Bestemmelserne i § 6, Stykke 2—4, og § 23, Stykke 1, Nr. 5, 2det Punktum, træder først i Kraft den 1. April 1922, indtil hvilket Tidspunkt de nugældende Bestemmelser om Kontrolregler forbliver i Kraft. Gennemførelsen af de i § 31, Stykke 9, indeholdte Bestemmelser kan udsættes til den 1. April 1922. Fra den 1. Januar 1922 at regne ophæves Lov Nr. 110 af 29. April 1913 om Arbejdsanvisning og Lov Nr. 80 af 8. April 1914 om anerkendte Arbejdsløshedskasser, saaledes som denne er ændret i Henhold til Lov Nr. 674 af 22. December 1919 og bekendtgjort den 5. Januar 1920.

Stk. 2. Regeringen bemyndiges til ved kongelig Anordning at sætte Loven i Kraft paa Færøerne med de Ændringer, som maatte følge af disse Øers særlige Forhold.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 21 | 8. Februar | 1922 | 26. Aarg.

Den store Kampsituation.

De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling.

Der er i Øjeblikket blæst op til Kamp med en Styrke og et Omfang som ingensinde tidligere. Og det er Arbejdsgiverne, der blæser. Vore Medlemmer kender alle Forhistorien, mangfoldige bristede Forhandlinger ude omkring i de Hundreder Fag for de Hundreder og atter Hundreder lokale Overenskomster, Lockoutvarslerne, det første og det andet, hvis eneste Særkende var, at Arbejdsgivernes sidste Lockoutvarsel præsteredes ved et Monstrum af en Skrivelse, der udmaalt i Dagbladenes Spalter udgjorde en Længde af omkring 3½ Meter, eller i gammelt dansk Maal ca. 10 Fod; den var jo svær at begrunde, og derfor maatte Begrundelsens manglende Kvalitet erstattes med Kvantiteten.

Vi kender næste Akt med Forligsmandens Indgriben, en Uges højspændt Forhandling, til at begynde med i Dage, til at slutte med baade Dage og Nætter ud i eet, og endelig Forligsmandens generelle Forslag af 3. Februar, hvis Hovedindhold var, at den 8-Timers-Arbejdsdag for Bygningsfagene og overhovedet alle Arbejdere, der arbejder i fri Luft, udleveredes til en Nævns-Opmands Forgodtbefindende, og 2) at den 8-Timers-Arbejdsdags Grænser iøvrigt bragtes til at flyde for *alle* øvrige Arbejderes Vedkommende, forsaavidt som det bestemtes, at Betalingen for de 2 første Overarbejdstimer skulde nedsættes til at være højst 25 pCt. Tillæg, og 3), men ikke mindst, at Arbejderne skulde modtage en øjeblikkelig Lønreduktion, der er ca. ½ Gang større, end Pristallets Nedgang berettiger til.

Om Arbejdernes Ret og henholdsvis Pligt til at forkaste eller vedtage denne Ordning for indeværende Aars Overenskomst-Fornyelse staar nu Kampen i vore Organisationer og alle de andre Arbejderes, i Pressen og overalt, hvor der er Ret og Myndighed til at blande sig i Sagen.

Paa den offentlige Menings Bord ligger to Hensyn; det ene er Hensynet til Arbejdernes Ret og Pligt til at værne deres Hjem, deres Hustruer og Børn mod altfor stærke og uretfærdige Forringelser af deres Livsvilkaar, og det andet er Hensynet til Samfundets og det Heles Vel.

Al offentlig Argumentation om denne store Sag maa holde sig til Bedømmelsen af, hvilket af de to Hensyn, der vejer mest; fra den ene Side vil man raabe paa Hensynet til Samfundet, og indenfor Arbejdernes egen Kreds vil man sammenbidt og med Fasthed pege paa Hensynet til Arbejdernes Hjem og dettes Eksistensmuligheder.

Forligsinstitutionen har talt, stillet sit Mæglingsforslag, og mange vil paastaa, at dette Mæglingsforslag er Udtryk for uhildede og indsigtsfulde Mænds Opgørelse af, hvad der er retfærdigt og rigtigt, men denne Bedømmelse af Forligsinstitutionens Mæglingsforslags Grundlag passer ikke, forsaavidt som de Mænd, der i den sidste halve Snes Aar har haft Lejlighed til at følge Forligsinstitutionens Udvikling og dens Arbejdsmaade, de ved, alle uden Undtagelse, at Forligsinstitutionen ikke lader Spørgsmaalet om Ret og Rimelighed alene være afgørende, men derimod kun dette Ene: at skaffe Fred, og at Forligsmandens Forslag af 3. Februar derfor *lige saa lidt* som dem, alle de øvrige Forligsmænd har begaaet, er et Udtryk for Ret og Rimelighed, men kun et Udtryk for Forligsinstitutionens Vurdering af henholdsvis Arbejdernes og Arbejdsgivernes Magtstilling, og i nærværende Tilfælde gælder, at det aabenbart er saaledes, at Forligsinstitutionen har aflæst den forhaandenværende Kampstilling saaledes, at Arbejdsgiverne er de stærkeste og derfor de vanskeligste at forlige, og at den derfor har vendt sig mod Arbejderne.

Om denne Vurdering af Parternes Styrkeforhold og Hjælpemidler er den rette, turde være Tvivl underkastet.

Vel er det rigtigt, at Arbejderklassen staar med Hundrede Tusinde Arbejdsløse, hvoraf mange, desværre mange Tusinde, har gaaet arbejdsløse i et Aar og derover, og vel er det rigtigt, at Arbejderne selv og deres Institutioner har svækket deres Kasser for at hjælpe de arbejdsløse Kammerater og bøde paa Følgerne af den daarlige Samfundsordning og de frygtelige Udslag, som dette daarlige Samfunds Ledelse har givet. Men, selv om Stillingen for Arbejderne uforskyldt og uretfærdigt er blevet saadan, saa foreligger det Spørgsmaal, hvorledes den anden Part, Arbejdsgiverne og dem, der staar bag dem og bærer Ansvaret med dem, bevidst eller ubevidst, selv sidder i det?

Dagspressen bringer hver Dag Bud om Begivenheder, der samlet giver et Fingerpeg om Stillingen og Styrken hos de andre.

Den mægtige Krigsgevinst, der af kyndige Nationaløkonomer gøres op i Milliarder, som Landets Erhverv under Krigen og Højkonjunkturen indtjente, er jo formøblet direkte af Erhvervene selv ved Spekulation og ubetænksom Dividende-Udbetaling til Aktionærerne, der igen formøblede deres Gevinst ved forøget Luksus, Svir og Leben i en hidtil ukendt Grad.

At Kasserne nu er tomme, at de kunstigt opdrevne Aktiekapitaler ikke nu kan forrentes, er Kalamiteter, som vor kære Modpart vistnok selv har nok i at kæmpe med.

Følgerne af den af Hr. Langkjær fremkaldte og stimulerede Købestrejke, Forsigtigheden hos alle dem, der har noget tilbage at købe for, har lammet Erhvervenes Indehavere saa meget, at det bekendte Begreb om »at faa det til at løbe rundt« vistnok ogsaa er en Opgave for deres Kamplyst, som de passende kunde indskrænke sig til at boltre deres Kampiver paa. Hvis de stoler paa Krediten, kunde de Godtfolk passende spørge sig selv om, hvad Udsigt de har til at erholde denne, naar det virkelig kommer til at knibe; thi hvem er det, der skal yde denne Kredit? Det er Bankerne og Bankiers, og mon ikke disse Godtfolk, naar alt kommer til alt, allerede har nok at gøre eller i hvert Fald vil faa det med selv at faa det til at løbe rundt!

Hver Dag, eller i hvert Fald hver Uge, har jo i den sidste Tid bragt sit Bankkrak, og det er ikke Krigstidens Døgnflue-Banker og ikke de mindre Penge-Institutioner, Krakkene falder imellem. Krakkene er højere oppe, de har nu naaet selv de hellige, velfundamenterede »5 Hovedbanker«!

Og det er kun dette, der *er* passeret; hvor meget mere, der er i Opmarsch, ved ingen, men hver kan jo tænke sit!

Kort og godt; i Modsætnig til Forligsinstitutionen synes vi, at den alvorlige Situation, der taler Alvorsord til os, til Arbejderklassen,

ogsaa gør det, og ikke mindst, til Overklassen. De har vist nok i at klare deres eget, og er dem, der mere end andre har Pligt til at putte Silkedynen i Krigsbasunen!

Arbejderne er ikke bange for at benytte Sengehalmen til at putte i deres!

Saaledes laa Situationen, da Arbejdernes Centralorganisation, De samvirkende Fagforbunds Repræsentanter traadte sammen til Møde i Mandags den 6. ds. for at drøfte Stillingen til Forligsmandens Forslag, for at aflæse og afveje Kampens Vilkaar henholdsvis for Arbejderne og deres Modstandere. Paa dette store 2-Dages Møde viste der sig vel en Meningsforskel, men den gjaldt ikke, hvad Arbejdernes Stilling til Mæglingsforslaget *burde* være, derom var i Virkeligheden alle enige, men den gjaldt i Hovedsagen det samme Spørgsmaal, som bestemte Forligsmændene, det gjaldt, om Arbejderne i Kraft af deres vanskelige økonomiske Stilling og under Hensyn til, at Alt og Alle er vendt imod dem, havde tilstrækkelig Styrke, tilstrækkelig Modstandskraft til under en Kamp at tilbageslaa det foreliggende forbryderiske Overfald mod Arbejderklassen, eller i hvert Fald tilstrækkelig Styrke til med Udsigt til at opnaa en Gevinst, at gøre Forsøget paa at værne deres Hjem, deres Hustruer og deres Børns Fremtid i de nærmeste Aar.

Der diskuteredes sagligt og roligt i 2 Dage, og Resultatet blev, at et Flertal, 233 mod 221, valgte det Standpunkt, at de ikke kunde anbefale Arbejderne at tage Forligsmandens Forslag uden Sværdslag.

Fuldt ud vidende om, at denne Beslutning kan medføre, at Arbejdsgiverne iværksætter deres Overfald og erklærer den for hele Samfundet saa farefulde Lockout, tog Generalforsamlingens Flertal sit Standpunkt. Og under samme Bevidsthed, med de aabne Øjne rettede mod Sandheden og Virkeligheden i hele dens Alvor, staar nu alle vore Medlemmer i Færd med gennem Urafstemningen at sige det afgørende Ord.

Ingen ved i dette Øjeblik, da disse Linier skrives, hvad Udfaldet vil blive. Vel er ingen i Tvivl om, at alle vore Medlemmer er besjælede af Vilje til at beskytte deres Hjem mod en uberettiget Forringelse af deres Livsvilkaar, til at beskytte den eneste Gevinst, som den civiliserede Verdens Arbejderklasse fik for Krigens Gru og Lidelser, og som selve Feltherrerne med de bloddryppende Sværd paa Bordet ved Versaille-Freden tilsagde den arbejdende Menneskehed for dens Blodofre og Medvirkning til at holde deres respektive nationale Samfund oppe under Krigens Heksedans, og som Nationernes Repræsentanter ved Verdenskonferencen i Washington højtideligt beseglede, men der, hvor Tvivlen vil ligge, er Spørgsmaalet, om Nutidens Arbejdere er besjælet af den samme Evne til at klare deres Hjems Udgifter en Tid med meget smaa Midler, og de Arbejdendes Vilje til at ofre en Dags Dagløn ugentlig paa det Heles Vel en Tid. Spørgsmaalet er, om Nutidens organiserede Arbejdere er besjælet af den samme Aand, den samme Vilje til at vove et Forsvar for Hjem og Børn og vundne Fordele, som de organiserede Arbejdere i 16 Uger i 1899 var besjælet af, da de afslog alle Arbejdsgivernes dybtgaaende Anslag mod Arbejderklassen?

Formanden.

Forligsmandens Forslag af 3. Februar 1922 og Hovedbestyrelsens Stilling dertil.

Den 3. Februar om Morgenen Kl. 9, efter at vore Repræsentanter i et Døgn i Træk havde forhandlet dels i Arbejdsgiverforeningen og dels i Forligsinstitutionen, stillede Forligsmændene deres Mæglingsforslag i den store standende Arbejdskonflikt, der som bekendt omfatter alle de Overenskomster, der var udløbne til og med 1. Februar.

Forligsforslaget omfatter ikke alene Arbejdsmændenes ca. 150 Overenskomster, men ogsaa Overenskomsterne for det samme Tids-

rum i alle andre Fag. Forslaget medfører en generel Fornyelse af de gamle Overenskomster med visse i Forslaget indeholdte Ændringer paa de 3 vigtige Omraader: den 8 Timers Arbejdsdag, Overarbejdsbetalingen for de 2 første Timer og den Lønreduktion, som Arbejderne skal tage pr. 1. Februar og pr. 1. August. Forslagets Ordlyd er følgende:

I.

Overenskomsten af 17. Maj 1919 om Arbejdstiden fornyes fra 20. Marts 1922 forsaavidt angaar Punkterne 1, 2, 5 og 7.

Hovedorganisationerne er berettiget til at kræve optaget Forhandling om:

a. at der i de Fag, hvor der i visse Maaneder af Aaret arbejdes under 8 Timer daglig, kan ske en højest dertil svarende Forlængelse af Arbejdstiden i andre Maaneder af Aaret.
b. at Opsyn, Vagt- og lignende Tjeneste kan undtages fra Bestemmelsen om 8 Timers Arbejdsdag.
c. om Vilkaarene for Etablering af Arbejde i 2- og 3-Holds Drift.

Forsaavidt Forhandlinger om foranstaaende 3 Punkter er optaget og ikke ført til Ende inden 1. April d. A., kan Spørgsmaalene efter Begæring af en af Parterne henvises til Afgørelse ved et Nævn, hvortil hver af Hovedorganisationerne vælger 3 Medlemmer, og hvis Formand udpeges af Statens Forligsmænd.

II.

De til og med 1. Februar 1922 udløbende Overenskomster mellem Organisationer og Virksomheder under Dansk Arbejdsgiverforening og Organisationer under De samvirkende Fagforbund — med Undtagelse af de Overenskomster, som allerede ved Forhandling mellem Parterne er endelig eller midlertidig forlængede — forlænges for et Aar, ligesom Overenskomsten mellem Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund forlænges til 1. Februar 1923, alt med de i Fagene vedtagne Ændringer og iøvrigt paa nedenstaaende Vilkaar:

1. Lønningerne.

Samtlige Lønninger nedsættes fra og med den første efter den 10. Februar begyndende Lønningsuge med 15 pCt. uden nogen yderligere Februarregulering, — forsaavidt ikke andet allerede er vedtaget i Fagene.

Fra og med den første efter den 15. August begyndende Lønningsuge ændres Lønningerne med 1 pCt. for hver Procent, Pristallet for August er højere eller lavere end Pristallet for Februar.

Hver især af Parterne er berettiget til overfor den modstaaende Organisation at kræve Forhandling om, at Reglerne for Lønnedsættelsen i vedkommende Overenskomst gives en anden Form end den foran anførte, derunder ogsaa med Hensyn til særlig lave Lønninger for kvindelige Arbejdere. Saa længe Enighed herom ikke er opnaaet, sker Lønnedsættelse efter foranstaaende Regel, og denne Regel bliver endelig gældende, saafremt Enighed om en anden Form ikke er opnaaet inden 14 Dage efter denne Overenskomsts Vedtagelse.

I Bogtrykfaget og Konfektionsindustrien bliver de Ændringer i Tariffer og Lønninger og de Regler for Februar- og Augustregulering gældende, hvorom der er opnaaet Enighed mellem Parterne, idet Dyrtidstillægget i Bogtrykfaget fastsættes til 14 Kr. pr. Uge. — For Kulkranførere i København nedsættes Lønningerne forskudsvis med 31 Øre pr. Time. — I Jernindustrien kommer ved Timelønsarbejde Reduktionerne først til Virkning paa Tillægene og sidst paa den egentlige Timeløn (Grundlønnen). Ved Akkordarbejde afregnes Reduktionerne først paa de eventuelle Tillæg til Prislisterne og derefter paa Grundpriserne. De saaledes reducerede Værkstedspriskuranter er opsigelige med en Maaneds Varsel, dog tidligst til Udløb 1. Juli. Er de ikke opsagt til Udløb senest den 1. September, underkastes de Augustregulering i Henhold til nærværende Forslag. Undtagne fra Reguleringer i Februar og August er saadanne Værkstedsprislister, om hvilke den paagældende Virksomhed senest 14 Dage efter nærværende Forslags Vedtagelse gennem Jernindustriens Sammenslutning giver det paagældende Fagforbund Meddelelse om, at man foretrækker fri Forhandling med sine Arbejdere om Akkorderne.

De nugældende Minimallønninger i Jernindustrien, Skotøjsindustrien og Fag med Minimallønninger af lignende Størrelse bliver uforandrede. I Træindustrien nedsættes Minimallønningerne med 10 Øre pr. Time i Provinsen. I andre Fag nedsættes Minimallønningerne straks med 15 pCt., og i August forhøjes eller nedsættes de efter Reglerne for Augustregulering.

2. Nugældende Regler angaaende Betalingen for Overarbejde, Natarbejde samt Søn- og Helligdagsarbejde forbliver uforandrede, idet der dog for de 2 første Arbejdstimer efter den normale Arbejdstids Ophør ikke i noget Fag skal betales over 25 pCt. Tillæg. Den ene af disse Overarbejdstimer kan lægges umiddelbart før den normale Arbejdstids Begyndelse.

Alle Strejke- og Lockoutvarsler tages tilbage.

København, den 3. Februar 1922.

(sign.) **J. Dahlhoff.** (sign.) **Michael Koefoed.**

(sign.) **Adolph Jensen.**

Om Forligsforslagets reelle Indhold og praktiske Virkninger paa vore Medlemmers Lønforhold har Hovedbestyrelsen i sit Bilag til Cirkulære Nr. 11 af 4. ds. givet Besked paa, og alle vore Medlemmer vil paa de respektive Møder og Generalforsamlinger være blevet gjort bekendt dermed, saa vi skal ikke her optage Fagbladets Plads med at gentage Forklaringen.

Vort Forbunds samlede Hovedbestyrelse har naturligvis øjeblikkelig været samlet for at drøfte Forligsmandens Forslag og for at tage

Stilling til, hvilket et Raad de maatte give Medlemmerne med Hensyn til disses Tiltrædelse eller ikke Tiltrædelse af Forligsforslaget.

Hovedbestyrelsens Beslutning kom til at gaa ud paa, at den ikke kunde anbefale Medlemmerne at vedtage Forligsmandens Forslag, i hvert Fald ikke naar Medlemmerne vilde tilkendegive Evne og Vilje til at bære de Byrder og bringe de Ofre, som Forligsforslagets Forkastelse kunde medføre med Hensyn til Lockoutens Ikrafttræden og den store Kamps Udkæmpning.

Medens alle vore Medlemmer vel nok uden Undtagelse helt og fuldt vil slutte sig til selve Hovedbestyrelsens Stilling til Forslaget, saa er Spørgsmaalet, om alle vore Medlemmer i lige saa høj Grad kan samles om at tage Konsekvenserne af denne Stilling, nemlig Udredelsen af det nødvendige Strejkebidrag og Understøttelsens Nedsættelse.

Vore Medlemmer vil her staa overfor at skulle bekende Kulør, at skulle dokumentere, om selve det Raab, om radikalere Politik, om mere Aktivitet og mindre gaaen paa Akkord, som de mest højttalende af vore Medlemmer gennem de senere Aar er fremkommet med, og i hvert Fald tilsyneladende har faaet mange af vore Medlemmer til at slutte sig til, er rigtig, eller om det kun har været Mundsvejr.

Thi det skal enhver af vore Medlemmer vide, at er den forannævnte radikale Tale og den buldrende Kampiver en Ting, der bortdunster, selv i et Tilfælde som her, hvor Kampens Aarsag er et hensynsløst Overfald fra Arbejdsgivernes Side, og Kampens Genstand indeholder Arbejderklassens og deres Hjems vitaleste Interesser, saa maa vi være fritaget for at faa disse Roller præsteret paa vore Møder i Fremtiden!

Det skal villigt erkendes, at vore Medlemmer for de flestes Vedkommende ikke er stillet bedre, end at dette at skulle aflevere en Dags Fortjeneste eller maaske mere ugentlig er en saare ubehagelig Ting, og det skal ogsaa, og endnu mere, indrømmes, at det vil falde haardt, meget haardt, for vore Medlemmer, der eventuelt kommer ud i Kampen, at skulle klare sig med omkring en Snes Kroner ugentlig i Understøttelse; men Kamp er nu en Gang Kamp, og ingen Mand kan vælge at gaa i Kamp uden at maatte bringe Ofre, selv de største, efter som Kampens Natur og Gang kræver det. Den, der er særlig anlagt for økonomiske Beregninger og sætter sig til at gøre saadanne, vil dog hurtigt opdage, at den Sum af Smalkost og Savn, som kan komme af en 6 Ugers Kamp paa de nævnte Vilkaar, i sin Helhed er adskilligt mindre end den Sum af Savn og Smalkost, som er Konsekvensen af de forringede Arbejdsvilkaar, som Forligsmandsforslagets Gennemførelse i indeværende Overenskomstperiode og dens Paavirkning paa de efterfølgende Overenskomstfornyelser vil medføre.

I 1899, da de da kun delvis organiserede Arbejdere nægtede at vige for Arbejdsgivernes urimelige Krav og vedtog at tage Kampen, havde disse Arbejdere ikke alene Arbejdsgivernes Magtbryndeorganisation overfor sig, men de havde en betydelig Brøkdel af deres Kammerater staaende uorganiserede og tvivlsomme overfor dem. De gennemførte desuagtet Kampen, der varede i 16 Uger, og ved Hjælp af en Understøttelse af ingen Ting de første 2 Uger og derefter højst 6 Kr. ugentlig de paafølgende, og de arbejdende Medlemmer betalte i mange Tilfælde en Dagløn ugentlig til deres kæmpende Kammerater, og den Gang havde en Arbejdsmand en Timeløn paa mellem 20 og 30 Øre. Det var ingen Rigdom, men han havde det, der var bedre, Viljen til et ubrødeligt Sammenhold og Troen paa, at saa lang Tid han og hans stod Skulder ved Skulder, var Faren ikke afskrækkende.

Vi skal ikke være Spaamænd, dem er der jo desværre nok af, og ingen af dem har duet, men Hovedbestyrelsens Beslutning er i hvert Fald taget ud fra den Forudsætning, at vore Medlemmer nu til Dags er gjort af samme Stof og i hvert Fald ikke daarligere Kram, end det vore faa Tusinde Medlemmer i 1899 viste sig at indeholde.

Hvis Kampen kommer, og Arbejdsgiverne, dem, der staar bag dem og Samfundet skulde kunne holde længere ud, end Arbejderne kan og vil det, løbes der en betydelig Risiko, baade hvad angaar de Lønvilkaar, der da vil blive budt os, og vore Organisationers Bevarelse; men der er ingen Kamp uden Risiko.

Vore Medlemmer har nu Ordet, de afgør selv Sagen, hvorom næste Fagblad vil bringe Bud og Vejledning.

Formanden.

1921.

Vort Forbund i det svundne Aar.

III.

(Sidste Artikel.)

I de to foregaaende Artikler har vi forsøgt at give et Helhedsbillede af Lønbevægelsen, som den har formet sig i 1921, og der er næppe stort at føje dertil. — En Arbejdsgiver er der dog, som vi er nødt til at nævne særskilt — det er *Statsskovbruget*.

Dette Brug, der regeres af Landets »stærkeste« Excellence, Hr. Madsen-Mygdal, gjorde sig i 1919 bemærket ved at ville nægte at betale Skovarbejderne et Dyrtidstillæg, som var tilsagt dem, og Forbundet maatte gaa til Den faste Voldgiftsret for at faa Pengene skaffet frem. — I 1921 er Bruget og dets Excellence fremme igen og byder Skovarbejderne en Lønnedsættelse, større end der er budt nogen anden Arbejder her i Landet. — Sagen er imidlertid næppe helt afsluttet endnu, og den har vel ihvert Fald bidraget til at belære Arbejderklassen om, hvad det betyder at have Arbejdernes erklærede Fjender ved Statsskibets Ror.

I samme Retning — og saa meget stærkere, fordi denne Sag angaar *alle* Arbejdere — virker Excellenceregeringens Forsøg paa ved Revisionen af Arbejdsløshedskasseloven og den i Forbindelse hermed paatænkte »Nødhjælpsordning« at sætte Løntrykkeriet i System og at lade selve Statsmagten ved Sultens Hjælp tvinge Arbejderne til at opgive de Lønninger, vi har faaet fastsat i vore Overenskomster. Dette skamløse Angreb paa de fattigste Samfundsborgere lykkedes det i sidste Øjeblik at afværge; men derfor er Faren ikke forbi.

Det Sammenspil, der Gang paa Gang konstateres mellem Arbejdsgivernes Organisationer, Storbøndernes Regering og vore Hjemmebolscheviker og deres Presse, rummer Farer, som Arbejderne i det kommende Aar vil behøve alle Kræfter for at kunne bekæmpe.

— — —

Foruden Lønbevægelsen beskæftiger Forbundet sig jo med en Mængde andre Ting.

Afdelingerne faar Assistance fra Forbundet til Mæglings- og Forhandlingsmøder saa at sige hver eneste Dag i Aaret — og oftest er der 3—4—5 saadanne Møder hver Dag, hvori en eller flere af Forretningsførerne deltager. Hvad disse Møder og de derigennem indvundne Resultater betyder, har vi tidligere peget paa, — og Afdelingerne ved det jo iøvrigt ogsaa godt selv.

I 1921, og navnlig i Aarets sidste Halvdel, har der imidlertid været særlig mange af en bestemt Slags Møder — nemlig *Voldgiftsmøder*, og dette har sin ganske naturlige Forklaring.

Tidligere betød det ofte noget for Arbejdsgiveren at faa en *hurtig* Ordning paa et opstaaet Stridsspørgsmaal, hvad enten dette nu drejede sig om et fra Arbejdernes Side rejst Krav eller ligefrem om en Uoverensstemmelse med Hensyn til Overenskomstens Forstaaelse, og for at faa Sagen bragt ud af Verden hurtigst muligt gik han eller hans Organisation saa ofte med til en forligsmæssig Ordning, der maaske endda gik lidt videre end han strengt taget selv mente sig forpligtet til.

Anderledes nu.

Der er ringere Fart i Erhvervslivet, — der er saa meget, der ligger helt stille, og endnu mere, som har Tid til at vente. Under disse Omstændigheder er der ogsaa Tid for Arbejdsgiveren og hans Organisation til at trænere en Sag gennem alle Instanser for at faa det mest mulige ud af den, — saa enes man ikke paa Mæglingsmødet, heller ikke ved organisationsmæssig Forhandling, og saa triller Sagen videre til Voldgift.

Og i samme Retning virker et andet Forhold. — Vi har »daarlige Tider« med nedadgaaende Konjunkturer og stor Arbejdsløshed, og mangen Arbejdsgiver ræsonnerer da saaledes: Nu maa Arbejderne være møre, nu finder de sig nok i en hel Del blot for at beholde Arbejde. — Saa forsøger han egenmægtigt at reducere Lønnen eller forringe Arbejdsforholdene, — ganske som en Del af vore Medlemmer under Højkonjunkturerne forsøgte paa uretmæssig Maade at forbedre dem. — Det er ikke altid, hans Organisation kan — eller vil — bremse ham, — og saa triller ogsaa den Sag til Voldgift.

Vi har derfor i 1921 haft flere Sager baade i »den faste« og i faglige Voldgifter end i nogen tidligere Periode, og Kontoret har idelig maattet udarbejde Klager, Indlæg og Sagsfremstillinger — afskrevet Bilag og mangfoldiggjort Overenskomster m. m. til Brug for Voldgiftssagerne.

Disses Resultater har ikke alle været i lige høj Grad i vor Favør, — en Del er gaaet os imod; men saadan gaar det jo altid, hvor Tredjemand skal afgøre en Strid mellem to Parter, og den Beskyttelse, som Voldgiftsinstitutionen giver os i nedadgaaende Tider mod alt for egenmægtig Optræden fra Arbejdsgivernes Side, har vi i hvert Fald ikke kunnet undvære.

Foruden det Arbejde, som Voldgiftssagerne giver, og det Arbejde, der følger af Lønbevægelsen — som f. Eks. Udarbejdelse af Forslag, Afskrivning og Mangfoldiggørelse af Overenskomster o. s. v. — og foruden Udarbejdelse af Beretninger til »De samvirkende Fagforbund« og til Forbundets Hovedbestyrelse m. m. har Kontoret haft Tid til at udarbejde og afsende ikke mindre end *10,891 Breve og 58 Cirkulærer* samt alle de skematiske Forespørgsler og Udsendelser, som Afdelingerne hver for sig kender.

Det er dog en Post, — og Tallene vidner paa glædeligste Vis om det fortrinlige Samarbejde, der altid indenfor Dansk Arbejdsmands Forbund har bestaaet mellem Afdelingernes Ledelser paa den ene Side og Forbundsledelse og Hovedkontor paa den anden Side, — det Samarbejde, der har gjort vort Forbund til ikke blot Danmarks, men hele Nordens største Fagforbund.

— — —

Med Hensyn til *Medlemstallet* er det gaaet os, som det er gaaet alle andre Fagforbund: Den rivende Opgang, der fandt Sted navnlig i de sidste Krigsaar er blevet afløst af en Tilbagegang.

Da vi skrev Aarsberetning ifjor, gjorde vi opmærksom paa, at saaledes var Forholdet allerede den Gang i de fleste Fag, men ikke hos os. — Nu har ogsaa vi — senere end de andre Forbund — faaet vor Nedgang i Tallet. — »Krigsmedlemmerne«, der i stort Tal kun kom, fordi det nu pludselig ved Hjælp af de ekstraordinære Arbejdsløshedslove var blevet »en Forretning« at være organiseret, og som dels slet ikke havde Forstaaelse af Organisationen, dels var og altid havde været Organisationsfjender, er efterhaanden forduftet igen — eller da de fleste af dem.

I Januar Maaned havde vi 89,743 Medlemmer, og Hovedkassererens Optælling for Oktober viser kun 82,056, altsaa en Tilbagegang paa ca. 7700 Mand.

Det skal vi imidlertid ikke være ked af. — Flertallet af disse slettede Kammerater *var ikke vore Kammerater* i Ordets rette Forstand. Det var dem, der lavede Vrøvlet og Spektaklet paa Fagforeningernes Møder og Generalforsamlinger, det var dem, der aldrig kunde faa Understøttelserne store nok, og det var endelig dem, der løb deres Vej, da det nu blev nødvendigt for dem at bringe Ofre, som alle vi andre har maattet gøre, imedens vi byggede vore Organisationer op.

Selvfølgelig er der slettet Folk, som til det sidste har stridt for at holde deres Bog i Orden, — og selvfølgelig er der endnu »Krigsmedlemmer« i vore Rækker, — men hvad vi her har skrevet gælder dog som Helhed taget.

— — —

Og nu er vi begyndt paa 1922. Vi ved, at vi staar foran en Periode, hvor vi sikkert ikke bliver fri for Kamp, — større og alvorligere Kamp sikkert end nogen Sinde før.

Men vi ved ogsaa, at:

Skal vi ogsaa prøves i Kamp og Nederlag,
— hvem tælle vil de tabte Slag
paa Sejrens Dag!

thi sejre vil vi til syvende og sidst, saavist som *vor Sag er selve Livets Sag.*

Chr. Sørensen.

Valuta.

Som bekendt er den østrigske Krone saa lidt værd, at den ikke en Gang mere noteres paa Verdensmarkedet. For Tiden regner man, at en østrigsk Krone er lig omtrent ½ dansk Øre, 100 Kr. er følgelig det samme som 50 danske Øre og 10,000 østrigske Kroner lig 50 Kr. i dansk Mønt.

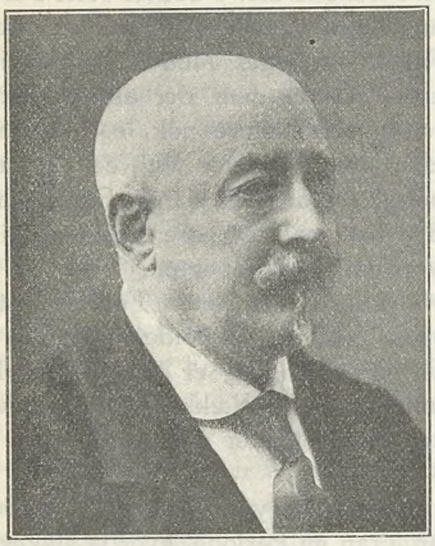
Naar man ved det, vil man forstaa følgende:

Vort østrigske Broderforbund har fra 1. Januar 1922 fastsat følgende Forbundskontingent:

For Medlemmer med en Ugeløn paa 10,000 Kr. og derover 100 Kr. ugtl., fra 7—10,000 Kr. 80 Kr. ugtl. og under 7000 Kr. 60 Kr. ugtl.

Et Jubilæum.

Hovedkasserer Johs. Sørensen har i 25 Aar været Tillidsmand i sin Organisation.

Johannes Sørensen.

Et sjældent Arbejderjubilæum fejredes den 11. Januar af vor Hovedkasserer *Johs. Sørensen.* Paa denne Dag for 25 Aar siden valgtes Sørensen til Formand for Fabrikarbejdernes Afdeling i København, og han har siden uden Afbrydelse ofret sin Tid og sine rige Evner i Arbejdsmændenes Tjeneste. Det var ikke en Tilfældighed, at den nydannede Fabrikarbejderorganisation valgte ham til Formand for 25 Aar siden. Johs. Sørensen havde ved et stort og energisk Arbejde samlet de 96 Mand, der udgjorde den Stamme, hvorom den store Organisation i Tiden er vokset op, og de, der husker hvilket Arbejde det var for 25 Aar siden at gøre Klassefæller og Arbejdskammerater begejstrede for Sammenslutningstanken og faa dem til at løbe den Risiko, som det faktisk var den Gang at melde sig ind i Fagforeningen, vil tilfulde forstaa, hvad de københavnske Fabrikarbejdere skylder Jubilaren.

Johs. Sørensen er født den 7. Maj 1858 i København. Fjorten Aar gammel kom han i Rebslagerlære i Ringsted, og efter endt Læretid arbejdede han i forskellige Provinsbyer. Men han, som saa mange unge Arbejdere, havde Udlængslen i sig, og i Tyveaarsalderen gik han »paa Valsen«. Tyskland, Schweits, Polen og Rusland gennemvandrede han, og han opholdt sig bl. a. Steder 2½ Aar i Riga.

I 1883, efter endt Vandretid, kom Johs. Sørensen tilbage til Danmark og fik Arbejde som Rebslagersvend paa Jakob Holms Reberbane. Han havde da lært sit Fag til Gavns, og hvad mere var, han havde tilegnet sig en stor Sprogkundskab, som i utallige Tilfælde er kommet D. A. F. til Gode i de Aar, da Forbundet indledede de internationale Forbindelser med vore Broderorganisationer i Udlandet. Men, som sagt, den unge Rebslager kunde ikke slaa sig til Taals med de Kaar, der blev budt Arbejderne i de Tider, og trods sit Svendebrev og meget andet gik han i Gang med at organisere Arbejdsmændene, og da han havde de første 25 indmeldt, gik han til Forbundet med Adresserne og fik dem alle, sig selv indbefattet, tilsluttet Dansk Arbejdsmands Forbund. Ja, som før sagt, det var ikke noget Tilfælde, at han blev Formand, og i de tre første vanskelige Aar beklædte han denne Plads, indtil han i 1900 blev ansat som Bogholder paa D. A. F.s Hovedkontor, en Stilling, han i 1902 ombyttede med Hovedkassererposten, hvor vi ser ham den Dag i Dag.

Paa Hædersdagen den 11. Januar blev Johs. Sørensen hyldet fra utallige Sider, bl. a. fra Fabrikarbejdernes Forbund, Dansk Arbejdsmands Forbunds Hovedkontor, den samlede Hovedbestyrelse o. m. a., og »Arbejdsmændenes Fagblad« føjer sin Lykønskning til alle de øvrige med Haabet om, at vi endnu i mange Aar maa se vor Hovedkasserer rask og rørig i vor Midte.

Syndikalisterne og Forligsmandsforslaget.

Det af »Danmarks kommunistiske Parti« udgivne Blad, hvis man ellers kan anvende Prædikatet Blad paa det forvirrede Organ, som under Navn af »Arbejder-Bladet« udkommer i København, har i sit Nummer for Tirsdag den 7. Februar offentliggjort en Artikel: »Hr. Lyngsie filmer«, som siger Sparto til, hvad man ellers er vant til fra den Kant.

Endskønt vi er klar over, at det egentlig er alt for stor Ære at beskæftige os med de Skriblerier, som Analfabeterne i Korsgade, eller hvor det nu er, d'Hrr. huserer, lyksaliggør den undrende Offentlighed med, kan vi dog

ikke nægte os selv og vore Læsere den Fornøjelse at trække dem frem ved Ørene for at vise en større Kreds end den, disse »Arbejder«-Journalister ellers kan gøre sig Haab om at faa deres Frembringelser præsenteret for, hvor lidt elementær Moral de er i Besiddelse af.

Man beskæftiger sig i denne Artikel med Forligsmandens Forslag og den Rundskrivelse, som Forbundet vedrørende Urafstemningen, der finder Sted i disse Dage, har udsendt til Afdelingerne. Og med den sædvanlige Løgnagtighed, der er et fremtrædende Karaktertræk hos disse »Pressemænd«, meddeler de deres Læsere, at Forbundets Ledelse kræver et Ekstrakontingent af de Arbejdsløse paa 12 Kr. ugentlig.

Vore Afdelingsledelser, der allerede er bekendt med Ordlyden af Spørgsmaal 2 i vort udsendte Cirkulære, vil vide, at dette er Usandhed. Det er rigtigt, at der i Tilfælde af, at Lockouten effektueres, vil blive Tale om et Ekstrakontingent paa de nævnte 12 Kr. pr. Uge, men der er udtrykkeligt tilføjet, at der heraf fradrages 2 Kr. pr. kontrolleret Arbejdsloshedsdag eller Sygedag. Enten kan man i Korsgade ikke læse, eller ogsaa — og det er vel desværre nok det, der er Tilfældet — er der her paany et Bevis paa Sandhedsfordrejelse.

Se, det er vi jo vante til fra dette Papir — men desto større bliver unægtelig de allerflestes Forbavselse, naar man ser, at »Arbejder-Bladet« farer ud med Skældsord, fordi alle Dansk Arbejdsmands Forbunds Tusinder af Medlemmer *selv* faar Lov at stemme Ja eller Nej paa Spørgsmaalet: Godkender du Forligsmandens Forslag? Nu har »Syndikalisterne« og »Oppositionen«, eller hvad Navn de i skiftende Tider har skjult sig under, stadigt og vedholdende skraalet op om, at Medlemmerne var svinebundne, ikke havde Selvbestemmelsesret over deres eget Ve og Vel, som var i Hænderne paa en Ledelse, der bestod af Forrædere o. s. v.; og de krævede, at alle Vedtagelser skulde træffes ved Urafstemning blandt Medlemmerne selv, ikke mindst, naar det drejede sig om Overenskomstforhold. Og min Sandten om de samme Skraalhalse nu ikke hyler lige saa højt op, fordi Medlemmerne i den nuværende store faglige Situation selv skal træffe Afgørelsen.

At løbe fra Ansvaret, at vælte Ansvaret over paa Medlemmerne, kalder »Arbejder-Bladet« dette, som altid før har været dets Alfa og Omega. Ak, hvor vi beklager Folk med slige »Standpunkter«.

Vi har ikke skrevet disse Linier for at indlade os i Diskussion med det oftnævnte Smudspapir. Pennedragerne der kunde tro, vi regnede med dem, og det gør vi, forlad os, ikke. Men vi vilde overfor vore Læsere pege paa, at Splittelsesmændene atter i Aar er fremme for at saa Had og Ufred, at gøre Forsøg paa at desorientere Arbejderne, saa de var ude af Stand til at tage en Beslutning ud fra deres egen Mening og Overbevisning. Til dette Formaal er selvfølgelig alle Midler brugbare og anvendelige, ikke mindst Løgnen, den staar stadig i god Tjeneste hos »A.-B.«.

Men vi kender dem, disse »til hvilken Side hver anden Gang«; vi husker dem fra i Fjor, bl. a. hvor de raabte Kamp, men nægtede at betale, hvad Kampen kostede.

Det samme Program er altsaa gældende i Aar. Og naar vi har konstateret dette, er vi færdige med dem.

+

Statsbanerne.

I vort Fagblad Nr. 17 af 14. December f. A. refererede vi et Møde, der havde været afholdt i Generaldirektoratet angaaende forskellige Spørgsmaal, bl. a. om Betalingen for Afløsningsarbejde ved Ledbevogtningen.

Som meddelt protesterede Statsbanerne paa det aller kraftigste imod at betale nogetsomhelst Tillæg for Vagtarbejde, ja de hævdede endog, at den Slags Arbejde burde betales med en mindre Timeløn end den overenskomstmæssige, men efter en ret lang og kraftig Debat indgik Statsbanernes fungerende Direktør, Banedirektør Helper, paa at anbefale Generaldirektoratet at betale den almindelige Timeløn for det omhandlede Vagtarbejde, og vi har nu faaet Meddelelse om, at Sagen er i Orden. Det hedder herom i en Skrivelse, Generaldirektoratet har sendt os, følgende:

»Under Henvisning til den med Forbundet den 7. December f. A. førte Forhandling, bl. a. vedrørende Spørgsmaalet om

Lønning til Ekstraarbejdere, der er beskæftiget som Afløsere ved Ledbevogtning, skal man herved meddele, at de paagældende Ekstraarbejdere fremtidig vil blive lønnet med den for Statsbanernes Ekstraarbejdere fastsatte almindelige Timebetaling for det Antal Timer, over hvilke Tjenesten strækker sig, men saaledes, at der herudover ikke ydes nogen særlig Godtgørelse for Over- eller Søn- og Helligdagsarbejde.

Hoskjær.
fg.
K. Jacobi.

Hvad nu angaar Betaling for Genforeningsdagen, der som bekendt blev fejret ved halv Fridag, var Stillingen jo den, at Godtgørelsen kun blev udbetalt:

1) til de Ekstraarbejdere, der først paa selve Genforeningsdagen havde faaet Besked om, at Arbejdet skulde standse Kl. 12 Middag, og at
2) Forlangendet om Godtgørelse blev fremsat paa det paagældende Arbejdssted.

Vi har her paa Hovedkontoret modtaget forskellige Klager over manglende Betaling; men adskillige af disse Klager har ved nærmere Undersøgelse vist sig at være ubeføjede, for enten har Ekstraarbejderne de paagældende Steder faaet Besked i rette Tid, eller ogsaa har de forsømt at fremsætte Forlangende om Betaling og ment, at den kom af sig selv, og derfor er det, at vi igen gør opmærksom paa de Betingelser, der var knyttet til den trufne Ordning.

Angaaende Ordningen om Akkordafsavnstillæg er Forbundets Repræsentanter indbudt til en Forhandling i Generaldirektoratet. Resultatet af denne Forhandling skal der senere blive redegjort for.

G. H.

Abonnement paa „Arbejdsmændenes Fagblad“

kan tegnes hos Afdelingskassererne, paa alle Postkontorer hele Landet over eller ved skriftlig Anmeldelse direkte til Hovedkontoret, H. C. Andersensgade 14 St., København K.

Prisen er 1 Kr. pr. Kvartal frit tilsendt.

8 Timers Arbejdsdagen.

Arbejdsgiverne har stødt i Krigstrompeten, de har givet os Krigserklæringen, og de begynder nu deres Felttog imod os. Selvfølgelig er dette ikke sket, uden at de har forsøgt at give det Udseende af, at de er uden Skyld i det, der skal ske, det er efter deres Synspunkt ganske nødvendigt. Spørger man dem hvorfor, lyder Svaret: »Konkurrencen«, Prisfaldet og meget andet. De kan ikke længere bære de store Udgifter, der gaar til Arbejdslønninger, vi maa have længere Arbejdstid og mindre Løn, men det kan de forstokkede Arbejdere ikke se, derfor maa de med Magt bringes til at forstaa det. Saaledes er Tanken hos de store Herrer, der for Tiden er i Besiddelse af Magten i Ly af vor dejlige Regering. Det er lykkedes for dem et Par Gange at storme os og fratage os nogle af de Fordele, vi havde vundet, og vi har meget nødigt givet efter for dem, dette har givet dem Blod paa Tanden. Nu er det ikke nok, at de vil trække af Lønnen, nu skal 8 Timers-Dagen tages fra os, det er ganske nødvendigt, siger de, men naar vi kommer dertil, siger vi stop. 8 Timers-Dagen maa ikke rokkes, dette er det eneste Gode, vi har faaet under Krigen, det er den Drøm, som efter 50 Aars møjsommeligt Arbejde er blevet opfyldt, det er ikke alene et Partiprogram, men det er et Kulturgode, det er endelig lykkedes os at faa Tid til at følge med i det offentlige Liv, vi er ikke mere Trælle, som arbejder fra Morgen til Aften og aldrig kunde se vore Børn, undtagen naar de sov, da Arbejdernes eneste Trøst var Brændevinsflasken, nu kan vi faa Tid til at læse de herlige Digterværker, som før kun var forbeholdt Overklassen, vi begyndte saa smaat at forstaa al den dejlige Musik, der er skrevet, alt i Kraft af 8 Timers-Dagen.

Dette har de store Mænd ogsaa observeret, og de frygter den Dag, de skal staa til Regnskab for al den Uret, de har begaaet mod Underklassen, derfor gælder det om for dem at fravriste os 8 Timers-Dagen, saa vi igen kan komme tilbage til de rolige Tider med meget Arbejde og lille Løn og Sløvhed for det offentlige Liv, men det skal ikke lykkes for dem, og derfor maa vi holde ubrødeligt sammen, det kan ikke nytte, at vi er Kommunister eller Bolscheviker, for det fører kun til Splittelse

indenfor Arbejderstanden. Nej, det gælder om, at vi alle som en har en fast Overbevisning, saa at vi staar fast og værner om vore Hjem, at vi alle viser vor ærlige Vilje til at støtte de Mænd, som vi har valgt til at varetage vore Interesser. Jeg mener ikke, at vi skal stole blindt paa dem, vi skal opponere, hvis der er Grund til det, og vi kommer jo sammen for at faa den samlede Mening at vide og arbejde efter den, men al Opponisme maa og bør ligge indenfor vore egne Rammer, udadtil maa vi staa fast, og gør vi det, er jeg overbevist om, at vi vil sejre. Der er ingen, der aner, hvad Arbejderne havde vundet, hvis de blot havde staaet samlet i en fast Blok, men et gammelt Ordsprog siger ogsaa, at af Skade bliver man klog, men sjelden rig, lad da den sunde Fornuft komme til, og lad os mindes Bjørnsons dejlige Sang:

Løft dit Hoved, du raske Gut,
om et Haab eller to blev brudt,
blinker et nyt for dit Øje,
straks det faar Glans af det høje.

Det var i Bjørnsons største Krise, at han digtede denne Sang, og jeg tror netop, at han tænkte paa Arbejderne og gav dem Mod, selv om det ikke gik, som det skulde.

Derfor Arbejdere, Sammenhold over hele Linjen, saa den Dag snart kan oprinde, da vi selv overtager Produktionen, og vor anden store Drøm kan opfyldes. Arbejdet er Kilden til al Rigdom. Udbyttet tilfalder den, som arbejder.

Med Tak for Optagelsen.

Holmer Holten Christensen.
Garveriarbejder.
Klitmøllervej 31, St. th., Vanløse.

Afdelinger,

der kunde ønske at faa tilsendt Prøvenumre af sidste Kvartal af Fagbladet til Uddeling blandt Medlemmerne, kan herom tilskrive os, og de vil da omgaaende blive tilstillet.

Vi erindrer om, at Betingelserne for Tegning af Abonnement er de samme som i forrige Kvartal, og vi anmoder om at agitere for, at Bladet kommer ud til saa mange som muligt.

Er Timelønnen garanteret.

En mærkbar Voldgiftskendelse.

Mellem vore Medlemmer i Nivaa og Murermester Jens Christensen, som er Medlem af Murermesterforeningen for Helsingør og Omegn opstod der Strid om, hvorvidt Timelønnen var garanteret ved Nedtagelsen af et Stengærde ved Krogerup Skov.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Murermester Jens Christensen havde Arbejdet i Entreprise for vedkommende Amtsraad. — Han vilde kun betale 5 Kr. pr. m³, medens Afdelingen eller Folkene forlangte 6 Kr. pr. m³. Hjælpekassen betydede Folkene, at de, hvis de vægrede sig ved at tage Arbejdet til 5 Kr. pr. m³, vilde miste Adgang til Understøttelse.

De gik derefter i Gang med Arbejdet den 3. Oktober 1921. Skønt det er utvivlsomt, at Arbejdet ligger udenfor gældende Prislister, blev der ikke, som det bør ske, opsat skriftlig Aftale. Derimod forlangte Folkene, at de vilde have Timelønnen garanteret, og efter Udtalelser af flere af dem var Murermester Christensen indgaaet herpaa. Efter Afdelingsformand Jørgensens Forklaring telefonerede han personlig til Christensen og forlangte nævnte Garanti, der, efter hvad Klagerne angiver, skal være en selvfølgelig Ting indenfor Faget ved et saadant Arbejde. Efter hvad Jørgensen videre har forklaret, gav Christensen udtrykkelig Bekræftelse. — Christensen nægter at have givet saadan, men svarede kun — efter hvad han har forklaret: »Ja« med Tilføjelse af »hvis de tjener den«, hvilken sidste Udtryksmaade skal have været ment som et i spøgende Form holdt Afslag paa at ville garantere. —

Medens Folkene — ialt 14 i Tallet, hvoriblandt forskellige i Faget ukyndige og arbejdsuvante — i Begyndelsen skal have arbejdet bedre end senere, har Christensen og hele Tiden hver Fredag fra og med 7. Oktober til og med 4. November betalt vedkommende nærmere angivne Beløb som Løn og ikke som Forskud men da han omkring den 4. November havde faaet det bestemte Indtryk, at Holdet havde arbejdet sig i Underskud og mente, at Folkene selv var Skyld deri, nægtede han Fredag den 11. November at betale Folkene noget, idet han forlangte, at Arbejdet dog skulde fortsættes, til det var færdigt, og Opmaaling da ske. —

Arbejderne nedlagde nu Arbejdet under Henvisning til, at der forelaa Betalingsstandsning, som berettigede dem dertil. De og deres Afdeling vil have anset Murermester Christensen som værende saaledes situeret, at han ej engang paa det Tidspunkt kunde betale. —

I Nordsjællands Socialdemokrat for den 15., 16., 22. og 29. November 1921 offentliggjordes derefter forskelligt angaaende Christensen og hans Arbejdsforhold.

Medens det i Numrene for den 15. og 29. November optagne er underskrevet af nogle andre navngivne Personer, findes der i Numrene for den 16. November en Opsats underskrevet af Nivaa-Afdelingens Formand, Jørgen Jørgensen »paa Forbundets Vegne«, i hvilken Opsats »enhver Arbejder anmodes om hverken at søge eller udføre noget som helst Arbejde for Murermester Jens Christensen, før ovennævnte Forhold er ordnet« hvormed sigtes til, at Murermester

Christensen den 11. November nægtede at betale de i nærværende Sag omhandlede Arbejdere noget.

I Numret for den 22. November 1921 er optaget i Teksten en af samme »paa Afdelingens Vegne« underskrevet Opsats saalydende: »Det bekendtgøres herved, at fra og med Tirsdag den 22. ds. er Murermester Jens Christensen, Humlebæk, blokeret for al Arbejdsmands-Arbejdskraft, indtil Murermesteren har ordnet Forholdene med Arbejderne, der arbejdede ved Stengærdet ved Krogerup Skov. Enhver Arbejder anmodes om ikke at udføre eller søge nogetsomhelst Arbejde hos ovennævnte Murermester uden først at have henvendt sig til undertegnede Afdelings Formand.«

Den 25. November 1921 afholdtes der et Fællesmøde, hvor man enedes om »at lade Sagen gaa til Voldgift, til fuld Afgørelse af det foreliggende Spørgsmaal; samtidig vedtoges det, at Arbejdet ved Stengærdet kan ligge stille, indtil Kendelsen er faldet, men at derimod Arbejdet ved de øvrige Arbejdspladser hos Hr. Christensen optages senest Mandag den 27. November« Nævnte Arbejde er optaget denne Dag som bestemt.

Under denne Sag har Klagerne nedlagt Paastand om, at Murermester Jens Christensen tilpligtes at betale garanteret Timeløn (uomtvistet 1 Kr. 32 Øre pr. Time) til den paa Arbejdsholdets Vegne for Ugen 4.—11. November 1921.

Murermester Jens Christensen nedlægger i Tilknytning til sin Forenings Standpunkt Paastand om Frifindelse, idet han henviser til, at han ikke har garanteret nogen Timeløn for det paagældende Arbejde, der var en Akkord aftalt udenfor Friskuranten, og at han derfor den 11. November har været fuldt berettiget til at nægte at betale Arbejderne noget som helst for Ugen 4.—11. November, idet han vidste, at de var i Underskud og ønskede, at de skulde vedblive den Dags Tid eller to, der efter hans Mening vilde medgaa til Arbejdets Færdiggørelse, paa hvilket Tidspunkt han da vil lade Opmaaling foregaa, hvorved han var sikker paa, at Underskudet, der senere har vist sig at være ca. 1600 Kr., til fulde vilde blive konstateret som foraarsaget ved Forsømmelighed fra Arbejdernes Side.

Han paastaar derhos paa sin Side Afdelingen kendt pligtig at betale ham Erstatning for den Skade, han vil have lidt ved det i Socialdemokraten optagne, og for Folkenes Arbejdsstandsning hos ham den 11. November 1921 m. v. ialt nærmere opgjort til 1860 Kr. —

Voldgiftsretten skal først fremhæve, at det er en Fejl, at der ikke i sin Tid er sørget for skriftlig Aftale om et Arbejde af denne Art, og at Christensen ikke kan fordre nogen Erstatning, fordi Folkene efter hans Mening maatte have arbejdet daarligt, da det er hans egen Sag at føre Tilsyn dermed, og han naarsomhelst — hvad enten Arbejdet rettest er at betegne som Fri-Akkord eller paa anden Maade — har haft det i sin Haand at befri sig for en eller anden forsømmelig Arbejder, ligesom han naarsomhelst har kunnet forlange Opmaaling, og hvis den viste Underskud, kunde have afskediget Folkene.

Naar han allerede den 4. November gik ud fra, at der var betydeligt Underskud, burde han have ladet maale op, og naar han i Stedet for lod dem arbejde en hel Uge, maa han ogsaa betale dem for denne Uge, saaledes som han hidtil havde betalt, jfr. bl. a. herved den gældende Hovedoverenskomst af 23. Februar 1919 § 4. Paa dette Punkt vil der altsaa være at give Dom efter Klagernes Paastand. —

Hvad Arbejdsstandsningen angaar, kan den som alene bevirket ved Arbejdsgiverens Betalingsstandsning — jfr. Norm for Behandling af faglig Strid § 5 — ikke anses som ulovlig, og Christensen kan altsaa ejheller for den forlange nogen Erstatning. —

Tilbage staar Spørgsmaalet om Erstatning for de Opsatser i Nordsjællands Socialdemokrat Nr. 16 og 22, der har en blokadeagtig Karakter, og er af et saadant Indhold, at Afdelingsformanden har savnet Beføjelse til at underskrive og udsende dem. —

Medens den Indklagedes Voldgiftsmænd har ment, at der burde tilkendes Christensen en Erstatning af ialt 500 Kr. i Stedet for de af ham krævede, daarligt dokumenterde, 1860 Kr., har Klagernes Voldgiftsmænd ment, at der overhovedet ikke burde tilkendes Christensen Erstatning — ejheller for den fornævnte Blokade, dels fordi han ikke antages at have lidt Tab, dels fordi ethvert Spørgsmaal om Erstatning formenes at være bortfaldet ved den paa Fællesmødet den 25. November trufne Ordning, hvis Vilkaar Arbejderne har opfyldt. —

Det findes imidlertid betænkeligt efter det under Sagen fremlagte Referat af Fællesmødet, paa dette Grundlag at anse Christensen som havende givet Afkald paa nogen Erstatning, som iøvrigt efter Voldgiftens Skøn maatte tilkomme ham, og da Blokaden, selv om den undskyldes ved de foreliggende Begivenheder, var lovlig, navnlig ogsaa forsaavidt den tog Sigte tillige paa Christensens andre Arbejdspladser, og det maa antages, at han har lidt i al Fald nogen Skade derved, findes Nivaa-Afdelingen at burde tilpligtes at betale ham en Erstatning, der dog efter de mangelfulde Oplysninger ikke skønnes at burde bestemmes højere end 200 Kr. —

Opmandshonoraret, der bestemmes til 150 Kr., vil ifølge Voldgiftsmændenes Bestemmelse være at betale med Halvdelen af hver af Parterne. —

Herefter kendes:

Murermester Jens Christensen, Humlebæk, bør til Dansk Arbejdsmandsforbunds Nivaa-Afdeling paa vedkommende Arbejderes Vegne betale Timeløn — 1 Kr. 32 Øre pr. Time — for Ugen 4.—11. November 1921 ved det ovenomhandlede Arbejde.

Nivaa-Afdelingen bør til Jens Christensen betale 200 Kr.

Opmandshonoraret betales med Halvdelen af Dansk Arbejdsmandsforbund og Halvdelen af Centralforeningen af Murermestre i Østifterne, Nordsjællands Afdeling.

København, den 20. December 1921.

(sign.) Poul Hansen.

DA F

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 22 | 21. Marts | 1922 | 25. Aarg.

Hvad der er sket i Lock-out-Situationens Udvikling.

Som vore Læsere vil huske, havde Arbejdsgiverforeningen varslet Lock-outen til at træde i Kraft Fredag den 3. Februar ved normal Arbejdstids Ophør, og Forbundet havde varslet vor Kontrastrejke til Ikrafttræden den 5. Februar, hvorved vi tog de fleste af vore Medlemmer ud, som Arbejdsgiverforeningen i egen Krigsinteresse havde ønsket at beholde inde paa Virksomhederne.

Den 28. Januar greb Forligsmanden imidlertid ind, kaldte Parterne til sig og stillede et Forslag om, at der uopholdeligt skulde optages Forhandlinger indenfor de enkelte Organisationer om Overenskomsternes almindelige Bestemmelser, medens der skulde forhandles imellem Hovedorganisationerne om Løn, Arbejdstid og Overarbejdsbetaling. Samtlige disse Forhandlinger skulde være tilendebragte Torsdag den 2. Februar. Vi sendte straks vore Afdelinger Besked herom og anmodede dem om øjeblikkeligt at optage lokal Forhandling med de af deres Arbejdsgivere, der var Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen, og med hvem Overenskomsterne var udløbne eller udløb den 1. Februar.

Forbundets Forretningsudvalg tog saa samtidig fat paa at forhandle om de almindelige Bestemmelser i Landsoverenskomsterne, og det samme fandt Sted i alle andre Forbu[illegible]Haandværker-Organisationerne enedes i de fleste Tilfælde med deres Arbejdsgivere, idet disse ret hurtigt strøg de fleste af de urimelige Krav, der havde været fremsat, og nøjedes med saadanne Ændringer i de almindelige Bestemmelser, som begge Parter fandt rimelige og naturlige.

Industriens Arbejdsgiverorganisationer syntes ogsaa overfor os Arbejdsmænd at være bleven adskilligt mere forhandlingsvenlige end tidligere, og da vi den 2. Februar sammen med Arbejdsgiverforeningen gennemgik Resultatet af de førte Forhandlinger og de modtagne Indberetninger, kunde vi konstatere, at der var opnaaet Enighed om de almindelige Bestemmelser i Overenskomsterne med Jernindustriens Sammenslutning, Teglværksforeningen og Foreningen af Grusgrave og Skærvefabriker. Desuden havde man ogsaa forhandlet sig igennem Overenskomsten med Murmestrenes Centralforeninger og var enedes om de almindelige Bestemmelser, skønt Arbejdsgiverforeningen havde protesteret imod, at vi havde betragtet nogle af Bestemmelserne som Lønbestemmelser og derfor henvist dem til Forhandling hos Forligsmanden.

Det, man saaledes var enedes om, var i Hovedsagen Bibeholdelse af Overenskomsternes gamle Tekst med enkelte Ændringer af mere underordnet Art, og man var naturligvis kun enedes under Forbehold af Organisationernes Godkendelse paa begge Sider.

I de andre Landsoverenskomstforhold, Olie-, Sukker-, Margarine- og Cementindustrien samt den bornholmske Kaolinindustri var der ikke opnaaet Enighed, fordi Arbejdsgiverne her ikke havde vist den samme Bevægelighed, og de lokale Indberetninger gik hovedsagelig ud paa, at man ikke kunde enes derhjemme.

I Havne- og Købmandsbranchen havde vi f. Eks. faaet Indberetning om 34 Forhandlinger, hvoraf der var opnaaet Enighed i de 11, hvorimod man ikke havde opnaaet Enighed i de 23 Tilfælde, — i 5 Tilfælde var det Arbejdsgiverne, der ikke havde villet eller turdet forhandle og saaledes havde forhindret, at man var bleven enige.

Man tog saa fat igen, og det lykkedes i Løbet af faa Dage at naa til Enighed om de almindelige Bestemmelser for Cementfabrikerne og de bornholmske Virksomheder i Tegl-, Kalk- og Kaolinindustrien. Forhandlingerne om Margarine, Olie og Sukker var derimod stadig resultatløse, og det samme var Tilfældet med nogle Forhandlinger, der kom i Gang i Arbejdsgiverforeningen om Havneforholdene.

Imidlertid havde Hovedorganisationerne forhandlet om det, som Striden egentlig stod om, nemlig Løn, Arbejdstid og Overarbejdsbetaling, og da man naturligvis heller ikke kunde enes her, stillede Forligsmanden sit Forslag af 3. Februar, hvorpaa han krævede Svar Lør-

dag den 11. Februar. De varslede Lock-outer og Strejker udsattes saa længe.

De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling den 5. og 7. Februar erklærede ikke at kunne anbefale Arbejderne at vedtage Forligsmandens Forslag. Vort Forbunds Hovedbestyrelse havde paa et Møde den 4. Februar taget samme Stilling, og ved den Urafstemning, der blev foretaget iblandt vore Medlemmer, og som afsluttedes Lørdag den 11. Februar Kl. 12, forkastedes Forslaget, idet der blev afgivet 5472 »Ja«-Stemmer og 34,302 »Nej«-Stemmer (327 Stemmesedler var blanke og 77 ugyldige). Forslaget var altsaa forkastet med 28,830 Stemmers Majoritet.

I de andre Fagforbund var Stillingen omtrent den samme, idet kun 3 Forbund vedtog, medens 22 forkastede Forslaget.

Arbejdsgiverforeningen endelig havde for sit Vedkommende erklæret ikke at kunne tiltræde Forslaget og gav — i Realiteten ganske løgnagtig — som Grund, at Dansk Arbejdsmands-Forbund ikke havde villet tage de Forhandlinger, som det særlige Forligsforslag af 28. Januar forpligtede os til.

Straks efter, at Forligsmandsforslaget af 3. Febr. var fremsat, begyndte Arbejdsgiverforeningen at skrige op om, at vi skulde tage Forhandling om de uløste Spørgsmaal i de almindelige Bestemmelser i Olie-, Margarine- og Sukkerindustrien samt for Havneoverenskomsternes Vedkommende. Vi fandt Kravet uberettiget, hvilket vi meddelte dHrr. i en Skrivelse af 4. Febr., som er blevet landskendt, fordi Arbejdsgivernes Blade Landet over har aftrykt den og navnlig opholdt sig ved vor Bemærkning om, at vore Repræsentanter, der havde været holdt herinde i over 1 Uge og saa godt som uafbrudt havde deltaget i Møder og Forhandlinger, nu var rejst hjem og bl. a. maatte have Tid til at skifte Skjorte, saa at vi først kunde tage Forhandling d. 13. og 14. Febr. og følgende Dage.

Trods al Lamentering maatte d'Herrer Arbejdsgivere dog vente, til vi kunde tage Forhandlingerne, — men i Gang kom de, og siden er der saa med enkelte Afbrydelser forhandlet døgnvis op ad Vægge og ned ad Stolper i det uendelige.

Under Forhandlingerne lykkedes det den 18. Febr. at naa til Enighed om de almindelige Bestemmelser for Sukkerindustriens Vedkommende, idet ogsaa Sukkerfabrikerne maatte stryge alle de urimelige Krav, de oprindelig havde opstillet i deres Overenskomstforslag. Derimod stod der stadig Uoverensstemmelser tilbage i Olie- og Margarineindustrien, og vedrørende Havneoverenskomsterne var man om muligt endnu længere fra hinanden, end da man begyndte; alle disse Forhold er dog nu saa godt som bragt i Orden.

Under alt dette var Lock-outen imidlertid traadt i Kraft.

Arbejdsgiverforeningen havde meddelt, at den iværksatte Udsmidningen Tirsdag den 14. Februar ved normal Arbejdstids Ophør, og samtidig erklærede vi vor Modstrejke. Senere har Smedeforbundet og Kvindeligt Arbejderforbund ogsaa taget de Folk ud, som Arbejdsgiverforeningen vilde beholde inde.

Saaledes øgedes de udsmidtes Tal, og nu er det atter øget, idet Arbejdsgiverne fra og med Mandag Morgen den 20. Marts — efter at Lock-outen har varet i over 4 Uger, har hældt Trælagerarbejderne i København, hvis Overenskomst udløb den 15. Februar, og de Arbejdere, hvis Overenskomster udløb den 1. Marts. paa Gaden.

De 4—5 Uger er dog ikke gaaet, uden at der er forhandlet stadigvæk. — — Ganske vist har disse Forhandlinger ikke ført til Enighed, men under 9. Marts har Forligsinstitutionen fremsat et nyt Forslag, der kaldes »en Henstilling«. Denne Henstilling var til Behandling paa »De samvirkende Fagforbund«s Generalforsamling den 13. og 14. Marts, og her vedtoges det med knebent Flertal (328 Ja- mod 270 Nej-Stemmer) at anbefale Organisationerne at tiltræde denne Henstilling, som Arbejdsgiverforeningen imidlertid fortæller, at de har forkastet med alle Stemmer mod een.

Vort Forbunds Hovedbestyrelse har vedtaget ikke at kunne tiltræde »De samvirkendes« Anbefaling af Henstillingen, og har iøvrigt udsendt den til Urafstemning i Afdelingerne.

Men herom henvises til Urafstemnings-Cirkulæret andetsteds i Bladet samt Formandens Artikler.

I denne Artikel har vi kun villet ridse op for vore Medlemmer, hvordan det er, hele Lock-outen og Lock-out-Situationen har udviklet sig indtil nu. **Chr. S.**

Siden sidst.

Helsingør A. har afsluttet Overenskomst med **Gasværket angaaende Lønforholdet for Afløsningsmandskabet.** Arbejdstid 8 Timer. Pladsarbejdere 172 Øre pr. Time. I Retorthuset paa Søn- og Helligdage 20 Kr. pr. Vagt. Traadt i Kraft 1. Januar 1922 og gælder til 1. April 1922.

Hørsholm. Ingeniør Monberg: Efter en Strejke fastsattes Timelønnen til 162 Øre og Firmaet efterbetalte Arb. Kr. 826,23. Overarb. betales for de første 3 Timer med et Tillæg af 57,5 Øre og derefter 115 Øre pr. Time. Ved Vandarbejde udleveres Olietøj og tætte Træskostøvler. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Traadt i Kraft 28. September og udløber 1. Februar 1922 uden Opsigelse.

Ringe m. fl. Sogneraadsfore. for Svendborg Amt ang. Betaling for Skærveslagning. Den 3. Decbr. fornyedes Overenskomsten. For Flækning af Sten til Slagning (39 cm × 23 cm) betales pr. m³ Kr. 3,50, for Slagning af Sten til 5 cm Skærver betales pr. m³ Kr. 9,50, for Slagning af Sankesten, der ikke skal flækkes, til 5 cm, betales pr. m³ Kr. 7,50. (Betalingen var tidligere henholdsvis Kr. 4,25, 11,00 og 9,00).

Fussingø. Forpagter Petersen, Hallagergaard: Forpagteren efterbetalt Kr. 120,75; som Arbejderne havde tilgode for Optagning af Kartofler.

Esrom. Esbønderup-Nøddebo Kommune: Den 28. December opnaaedes Enighed om Betalingen for Skærveslagning. For 5 cm Skærver pr. m³ Kr. 9,50, for 7 cm Skærver pr. m³ Kr. 7,50. Timelønnen 110 Øre

Arden. Astrup-St. Arden Sogneraad: Uagtet der bestod en gældende Overenskomst mellem Sogneraadet og Afdelingen ang. Betaling for Grusharpning m. m., udliciterede Sogneraadet Arbejdet til uorganiserede Arbejdere og til en lavere Betaling end den i Overenskomsten fastsatte. Ved en Kendelse afsagt af Den faste Voldgiftsret den 6. Oktober dømtes Sogneraadet for Overenskomstbrud og til at efterbetale Afdelingen Kr. 687,00.

Jord- og Betonarb., København. Entreprenørfirmaet Christiani & Nissen. Under Arbejdet ved den nye Benzinhavn opstod Strid om Timelønnens Størrelse. Da Arbejdsgiverne ikke vilde udbetale den af Jord- og Betonarb. krævede Timeløn, standsedes Arbejdet og Afdelingen indrykkede Blokademeddelelse i »Social-Demokraten«. Firmaet indklagede Afdelingen for Den faste Voldgiftsret og krævede en Bod paa 815 Kr. Den faste Voldgiftsret idømte Afdelingen en Bod paa 200 Kr. og 200 Kr. i Sagsomkostninger.

Graasten. Bygmestrene Hintzmann & Eriksen: Mestrene havde for Arbejde udført efter 1. Marts aflønnet 5 Mand med 140 Øre pr. Time i Stedet for den gældende Løn 163 Øre pr. Time. De 23 Øre pr. Time blev efterbetalt. Den 18. April lockoutede Mestrene 2 Mand, fordi de ikke vilde arbejde for en lavere Løn end den overenskomstmæssige (dengang 140 Øre pr. Time). Arbejderne krævede Spadserepenge for den Tid, de af den Grund gik uden Arbejde. Den 10. December efterbetalte Mestrene 176 Kr. 04 Øre i Spadserepenge.

Nivaa. Murermester J. Christensen, Ny Humlebæk: Mesteren tilbød for Nedrivning af et Stengærde, Sprængning af de store Sten og Slagning af Stenene til Skærver 5 Kr. pr. m³. Arbejderne kunde ikke modtage Tilbudet; de krævede 6 Kr. pr. m³, men gik i Gang med Arbejdet. Enighed om Betalingen opnaaedes ikke, hvorfor Arbejderne krævede Timeløn (132 Øre) for Arbejdet. Et Par Uger fik Arbejderne Timelønnen udbetalt som Forskud paa Akkorden, men den 11. November nægtede Mesteren — trods givet Løfte — at udbetale Timelønnen. Arbejdet nedlagdes, og Afdelingen blokerede Firmaet offenligt. Firmaet indklagede nu Afdelingen for den faste Voldgiftret og krævede en klækkelig Erstatning. Den faste Voldgiftsret tilkendte Arbejderne 132 Øre i Timen for Arbejde udført i Ugen 4.—11. Novbr., men idømte Afdelingen en Erstatning paa 200 Kr. at betale til Murermesteren.

Hirtshals. Vestkysthavneanlægget: (Ingeniør Fibiger som Statens Tilsynsførende). Ingeniøren krævede, at Arbejdet med Harpning af Rak (i Grusgraven) udført i 2 Holds Drift uden Procenttillæg for Tiden før Kl. 6 Morgen og efter Kl. 5 Eft., desuden vilde Ingeniøren ikke betale Tillæg for Vandarbejde, naar dette udførtes som Overarbejde, og endelig havde Ingeniøren afskediget 13 Mand, fordi disse en Dag nægtede at sætte Pramme i Vandet, medmindre de fik udleveret Træskostøvler. De 13 Mand krævedes genantagne, hvilket Firmaet indgik paa, naar de søgte Arbejde og efterhaanden som der blev Brug for dem. Den 10. November oprettedes Overenskomst: 130 Mand. Arbejdstid 8 Timer. Timeløn 132 Øre. Overarbejde 50 a 100 % Tillæg. Desuden betales for følgende Arbejder et Tillæg af 10 Øre pr. Time: For Arbejde ved imprægnerede Brædder eller Planker, for Cementaflæsning, naar dette ikke udføres i Akkord, for direkte Betjening af Blandemaskine, for Vandarbejde og for Arbejde i Grusgraven i 2 Holds Drift. Ved Vandarbejde udleveres Træskostøvler og Olietøj. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Overenskomsten kan opsiges med 1 Maaneds Varsel til Udløb den 1ste i en Maaned.

tet 10. November. 10 Mand. Grusharpning pr. Kbhavn betales med 22 Kr. Frasortering og Opsætning af store Sten 5 Kr. pr. m³. Skærveslagning pr. m³ 10 Kr.. Udlægning af Grus paa Veje pr. Kbhavn 4 Kr. Udlægning af Reservegrus paa Veje pr. Kbhavn 5 Kr. Afstikning af Rabatter pr. løbende Meter 22 Øre. Grøfterensning pr. løbende Meter 30 Øre. Organiserede Arbejdere, som er bosiddende i Kommunen, har fortrinsvis Ret til Arbejdet.

Samme Afdeling. A/S Ulstrup Kartoffelmelsfabrik: Overenskomst oprettet 10. Novbr. Timeløn 120 Øre (var 132 Øre). Normale Dagvagter 120 Øre pr. Time. Paa Søn- og Helligdage fra Kl. 6 Morgen til Kl. 6 næste Morgen betales 50 % Tillæg. Overarbejde 50 à 100 %. Tillæg af 120 Øre. Arbejdet udføres i 3 Holds Drift af 8 Timer pr. Vagt og vedrører 20 Mand. Gælder til 1. April 1922. Regulering Februar 1922 i. H. t. det af Statistisk Departement opgivne Pristal; dog saaledes at 12 Øre bringes i Fradrag ved Reguleringen.

Vejle F. A/S Steensens Margarinefabrik: Aktieselskabet krævede, at Arbejdsmændene fra 1. Oktober skulde slaa Laaget paa Margarinebøtterne for alm. Timeløn (Arbejdet blev hidtil udført af Bødkere). Den 17. December afholdtes Voldgiftmøde, hvor Opmanden afgjorde Spørgsmaalet derhen, at Fabriken, da Overenskomsten er opsagt til Udløb 1. Februar 1922, er berettiget til at fordre Arbejdet udført af Arbejdsmænd for den almindelige Timeløn.

Belysningsarb. Afdlg. Kbhvn.: Frederiksberg Kommunes Belysningsvæsen: Overenskomsten fornyet. 200 Mand. Dyrtidstillægget, der var 93 Øre pr. Time, nedsattes til 62 Øre pr. Time, saaledes at Gennemsnits-Timelønnen bliver 199 Øre pr. Time. Træder i Kraft 1. Oktober og gælder til 1. Oktober 1922. Regulering 1922 med 2 Øre pr. Time, det officielle Pristal stiger eller falder, dog træder Reguleringen ikke i Kraft før 1. April 1922. Overenskomsten kan dog af Kommunen eventuelt opsiges til Udløb den 1. Juli 1922.

Samme Afdeling. A/S. Strandvejs Gasværk. 50 Mand. Overenskomst fornyet paa samme Vilkaar som med Frederiksberg Kommunes Belysningsvæsen. Traadt i Kraft 1. Oktober og gælder til 1. Oktober — eventuelt 1. Juli — 1922.

Samme Afdeling. Hørsholm Gas- og Vandværk: (Gaskompagniet.) Overenskomst fornyet. Arbejdstid 8 Timer. 12 Mand. Retorthusarbejdernes Ugeløn Kr. 90,82 (var Kr. 105,86). Pladsarb. Timeløn 180 Øre (var 211 Øre). Vandværksarbejderne Kr. 89,80 pr. Uge. Lygtetændere 245 Øre pr. Lygte pr. Maaned. Overarb. 50 % Tillæg. Retorthus- og Vandværksarb. har Fridag hver 2. Søndag. Søndagsafløsning i Retorthuset betales med Kr. 15.04 pr. Vagt. 2 Uger Ferie, ½ Løn under Sygdom i 3 Maaneder. ¼ Løn i 3 Maaneder, naar Arbejderne har været beskæftiget 365 Dage. Regulering efter 1. April 1922 med 2 Øre pr. 3 Points, Pristallet stiger eller falder.

Samme Afdeling. Glostrup Sogneraad. (Kommunens Gasværk.) Overenskomst oprettet 21.—6.—21. Arbejdstid 8 Timer, 5 Mand, Ugelønnen uforandret 90 Kr. Overarb. 50 % Tillæg. 14 Dage Ferie. Efter 1 Aars Anciennitet erholder Arbejderne under Sygdom ½ Løn i 6 Maaneder og ¼ Løn i 6 Maaneder. Traadt i Kraft 1. Maj 1921 og gælder til 1. Oktober. Regulering 1. Oktober 1921 med 2 Øre pr. 3 Points Pristallet forandres.

Samme Afdeling. Taastrup Sogneraad. (Kommunens Gasværk). Overenskomst oprettet 17. August 1921. 5 Mand. Lønforhold samt andre Betingelser og Udløbstid, som er gældende med Glostrup Sogneraad.

munens Gasværk). Overenskomst oprettet. Arbejdstid 8 Timer, 15 Mand. Retorthusarb.: Ugeløn Kr. 94.82 (var Kr. 109.70). Pladsarb.: Timeløn 188 Øre (var 219 Øre). Ferie, Løn under Sygdom, Fridage og Regulering, som er gældende med Hørsholm Gas- og Vandværk. Udløber 1. Oktober 1922.

Aalborg A. Fællesforen i. Danm. Brugsforeninger. (Afdelingen i Aalborg). Overenskomst oprettet 25. November. Arbejdstid 8 Timer. Timeløn 132 Øre. Overarb.: 50 à 100 % Tillæg. Losning m. m. betales efter Havnens Priskurant. Nu ansatte Ugelønnede faar efter 1 Aars Anciennitet fuld Løn i 3 Maaneder under Sygdom, fremtidig ansatte derimod til Opsigelsesdagen. Efter 4 Maaneders Arbejde gives 8 Dages Sommerferie. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid er gældende. Udløber uden Opsigelse den 1. Februar 1922.

Kastrup. Svovlsyrefabrikken. Aktieselskabet nægtede at betale Ventepenge til Søarbejderne, naar Arbejdet ikke kan udføres paa Grund af Storm. (Overenskomsten fastsætter: »i alle Tilfælde«). En Voldgiftret afholdt den 14. December kendte for Ret, at Aktieselskabet ogsaa skal betale Ventepenge, naar Arbejdet maa afbrydes sidst paa Dagen.

Nørre Sundby. Syrefabrikken: Aktieselskabet nægtede at betale 5 Øre Tillæg pr. Time til Medhjælpere for Murere, der udfører Reparationsarbejder (jvfr. Opmandskendelse af 1. Juni 1921). Den samme Voldgift, som ovenfor nævnt, kendte for Ret, at Aktieselskabet skal betale Tillægget.

Aalborg F. Syrefabrikken: Aktieselskabet krævede Indbæring af Salpeter i Sække og Stabling i 22 Sækkes Højde udført af 6 Mand. (Den almindelige Regel er: 6 Mand til 14 à 15 Sækkes Højde). Arbejderne krævede at være 7 Mand, uanset om det drejer sig om store Partier og Losningen sker ved mekanisk Drivkraft. Paa Mæglingsmøde d. 10. Januar opnaaedes Enighed om følgende Tilføjelse til Overenskomsten: Aflæsning fra Sporvogn med Stabling af indtil 14 Sækkes Højde: 6 Mand; derudover 7 Mand. Pr. Mand pr. Ton 21 Øre, naar Losningen sker fra Skib paa over 2200 Ton, der losses med Damp- eller Motorspil.

Fællesledelsen for Afdelingerne i Aarhus Omegn. Aarhus Amts Vejudvalg: Overenskomst oprettet d. 15. November ang. Betaling for Skærveslagning: For Slagning af 1½" Skærver til ny Lagbelægning pr. m³: 8 Kr. For Slagning af Skærver til Reparation af Vejene pr. m³: 12 Kr. Timeløn 142 Øre. Gælder i Vejudvalgets Funktionstid.

Brørup. Brørup Sogneraad: Den 31. Januar opnaaedes Enighed om Betalingen for Slagning af et Parti Skærver paa 400 Kubikmeter, idet Prisen fastsattes til 10 Kr. pr. m³ 1½" Skærver.

Ballerup. Ballerup—Maaløv Sogns Vejudvalg: Overenskomst oprettet ang. Betaling for Skærveslagning. For Slagning af Sten (ikke over 23×39 cm) til 5 cm Skærver: pr. Kbm 11 Kr. For Spaltning af Sten af Størrelse over 23×39 cm til 23×39 cm: pr. Kbm 4 Kr. (De tidligere Priser var henholdsvis Kr. 13.00 og 4.50). Overenskomsten traadte i Kraft 1. Februar d. A. og gælder til 1. Februar 1923 eller en senere 1ste i en Maaned. Opsigelsesfristen er 1 Maaned.

Rønne. Knudsker Sogneraad: Sogneraadet havde afregnet Skærveslagningsarbejde med 8 Kr. pr. m³ uagtet den overenskomstmæssige Betaling var 10 Kr. pr. m³. Sogneraadet indgik paa at efterbetale 393 Kr. for det udførte Arbejde.

Kastrup. Dragør Gasværk: Overenskomst oprettet. 4 Mand. Ugeløn Kr. 94.82 for 48 Timers ugtl. Arbejde. Uger). Overarb.: 50 % Tillæg. Arbejderne erholder efter 1 Aars Anciennitet 14 Dage Sommerferie. Fuld Løn (÷ Sygekasseunderstøttelse) i 3 Maaneder under Sygdom. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Traadt i Kraft 18. Januar og gælder til 1. Januar 1922 eller en senere 1. Januar, hvis den ikke bliver opsagt af en af Parterne.

De samvirkende Fagforbunds Indsats i Stor-Lockouten 1922.

De organiserede Arbejdsgivere har i Aar som forrige Aar stillet Krav om store Lønreduktioner som Betingelse for de udløbne Overenskomsters Fornyelse, og de samme Folk, som under Højkonjunkturerne raabte »Bolchevik« og det, der var værre, efter os, naar vi stillede Krav om Lønforhøjelser, der kunde dække Dyrtidens Stigning, og hvad vi havde tilgode fra de forudgaaende Aar, stiller nu selv Krav, overfor hvilke selv den sorteste Bolchevik maa blegne.

Da vi ikke har villet og ikke har kunnet gaa ind paa disse Krav, har Forligs-Institutionen grebet ind i sin nye Skikkelse og begaaet et Par Mæglingsforslag, der begge har det Særkende, at de ikke duer, for saa vidt som der ikke derpaa har kunnet skabes en Udgang af den Lockout, som Arbejdsgivernes Overfald paa os Arbejdere hedder.

De samv. Fagforb. er saa optraadt paa Arenaen, først som dem, der repræsenterede Arbejdernes Interesser overfor Forligsmanden og senere som dem, der skulde føre an, naar Stillingen til Forligs-Institutionens Mæglingsforslag skulde drøftes og afgøres.

At De samv. Fagforbunds Repræsentanter inde hos Forligsmanden har gjort deres Bedste for at gøre ham begribeligt, hvad hans Forligsforslag maatte indeholde, eller maaske rettere ikke indeholde, for at det kunde være acceptabelt for Arbejderne, tvivler vi ikke om, men at Forligsmanden desuagtet har stillet Mæglingsforslag, som Arbejderne ikke mener at kunne være tjent med, er jo en Kendsgerning, baade hvad Forslag Nr. 1 af 3. Februar og Forslag Nr. 2 af 9. Marts angaar. Om det er Arbejdsgiverforeningens Repræsentanter, der her har været mere aktive eller uforbeholdige i deres Forestillinger overfor Forligsmanden, end De samv. Fagforbunds Repræsentanter har været det, skal vi ikke her komme ind paa.

Hvad der derimod er Grund til at hæfte sig ved er den Omstændighed, at Forretningsudvalget for De samv. Fagforb. overfor disse Forligsmands-Forslag har indtaget en Holdning, der er modsat den, som de Fagforbund har indtaget, der skulde leve under denne Ordning.

Ved De samv. Fagforbunds Generalforsamling i Februar stod Forretningsudvalget op og anbefalede Forligsmandens første Forslag, og Generalforsamlingen fulgte dengang Fagene og ikke Forretningsudvalget, og

bund derefter iværksatte, viste det sig, at De samv. Fagforbunds Forretningsudvalg var i høj Grad paa den forkerte Side, idet Urafstemningerne gav det Resultat, at kun ca. 18 % fulgte det, medens 82 % gik imod det.

At Højre- og Venstrebladene og Arbejdsgiverforeningen ikke var sene m. H. t. at svække Arbejdernes Stilling ved at fortælle, at selve »De samvirkende Fagforbund«s øverste og erfarne Ledelse havde dokumenteret, at Arbejderne handlede uforsvarligt ved at forkaste Forligsforslaget«, er en sørgelig Kendsgerning.

Saa trillede den landsskadelige Lockout videre, og Arbejderne kæmpede fortsat mod Arbejdsgivernes Overfald. De havde De samv. Fagforbunds Forretningsudvalgs sorte Stempel paa deres Nakke, men de holdt sammen, og efter kort Tids Forløb tog Forligs-Institutionen fat igen, og atter skulde Arbejdsgiverforeningens bedste Mænd og De samv. Fagforbunds dito kappes om, hvem der kunde øve den største Indvirkning paa Forligsmændenes Opfattelse af Sagen, og atter fremkom der et Forligsforslag, kaldet en »Henstilling« og dateret 9. Marts.

De Mænd indenfor De samv. Fagforbund, der havde givet Forslaget af 3. Februar Stemplet »antageligt«, havde atter haft Sæde ved Forligsmandens grønne Bord og forfægtet, at det »antagelige« Forslag af 3. Februar ikke var antageligt og maatte forbedres, og vi tvivler ikke om, at disse Mænd meget smidigt, dygtigt og ihærdigt har siddet og dokumenteret, at deres første Stempel var en Fejltagelse, og hvorfor det var det, og hvor meget, der skulde til, for, at deres Fejltagelse var rettet; men en saa vanskelig Stilling, som disse Mænd uden at vakle havde paataget sig, var ikke let at klare, og de klarede den ikke heller, for saa vidt, som det nye Forligsmands-Forslag af 9. Marts var af samme Skuffe som det første og heller ikke er tilfredsstillende for Arbejderne.

Paa Baggrund af dette lidet lystelige Forspil maa man bedømme, hvad der foregik paa

De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling den 13. og 14. ds.

De samv. Fagforbunds Forretningsudvalg, der jo tidligere havde anbefalet et Forligsmands-Forslag, der var daarligere end det, der nu forelaa, var jo ikke alene nødt til at anbefale det sidste, men det stod ogsaa overfor den vanskelige Opgave at skulde forsvare dets Holdning til det første, og saa valgte de den Taktik, som er den farligste, en Hærledelse kan komme ind paa, nemlig den, at hævde, at Arbejdsgiverne var de stærkeste og havde Overmagten, og at Arbejderne kun havde Eet at gøre: Hurtigst muligt at stikke Halen mellem Benene, og slutte Fred, og denne Rolle viste de sig at være rene Mestre i.

Arbejdsgiverforeningens forskellige Vedtagelser og bombastiske Fagter beskreves som rene »Realiteter«, og Arbejdernes Modstandskraft, moralsk, pekuniært og gesom Arbejdsgiverforeningen og Højrebladene har gjort det, foreholdtes det de undrende Fagforbunds-Repræsentanter, hvorledes Arbejdsgiverne i Sverige, Norge og Tyskland enevældigt dikterede Lønvilkaarene for Arbejderne, og Spørgsmaalet om, hvorvidt de danske Fagorganisationer i Øjeblikket var lige saa sprængte, udmarvede og kraftesløse som de nævnte Landes, blev ganske ladet ude af Betragtning.

At denne Beskrivelse af Arbejdernes Stilling i Lockoutsituationen faldt de Fagforbunds Repræsentanter for Brystet, der sidder som Ledere af Fagforbund, hvis Modstandskraft og Hjælpekilder ikke er udtømt, er ganske givet, men, at Beskrivelsen af Arbejdernes elendige og haabløse Stilling tog Pippet fra de 105 Fællesorganisations-Repræsentanter, der var til Stede, og ogsaa øvede sin deprimerende Indvirkning paa de Fagforbunds Repræsentanter, hvis Forhold i Almindelighed er dette, at deres Kampkraft væsentligst beror paa De samv. Fagforbunds Støtte, er desværre en Kendsgerning. Disse Repræsentanter blev forfærdede for al den Vælde, som Arbejdsgiverne skulde besidde, og al den Ynkelighed og Modstandsløshed, som i Virkeligheden skulde kendetegne de danske Fagorganisationer, og da der skulde stemmes, og disse Folk som gode Socialdemokrater naturligvis ikke kunde være med til at fortsætte den haabløse Kamp mod Arbejdsgivernes Overmagt, stemte de Ja for Forretningsudvalgets nye Anbefaling af Forligsmandens Henstilling.

Den Fare, der laa i, at disse Repræsentanter dermed bragte selve De samv. Fagforbunds Generalforsamling i samme uheldige Situation, som Forretningsudvalget kom i paa den forrige Generalforsamling den 6. og 7. Februar, at Fagforbundenes Medlemmer ikke fulgte dem, men kæmpede videre, tænkte disse gode og brave Mænd ikke over, og til deres Undskyldning tjener, at der heller ikke var nogen, der gjorde dem opmærksomme derpaa.

For de Fagforbund, der fortsat har Kraft og Mod til at fortsætte den Kamp, som Arbejdsgiverforeningens brutale Overfald har rejst, giver hele Stillingen Stof til Eftertanke! Medlemmerne af disse Fagforbund har jo nu ikke alene Arbejdsgiverforeningen at kæmpe med, de fik den 7. Februar ogsaa De samv. Fagforbunds Forretningsudvalg at kæmpe med, og de fik nu den 14. Marts tillige selve De samv. Fagforbunds øverste Myndighed, Generalforsamlingen, at kæmpe med, og de har ingen Grund til at takke de Mænd, der saa vældigt lagde sig i Selen for at fremskaffe dette Resultat.

Men lad os haabe, at dette til Trods, vil de kæmpende Fag afslaa Arbejdsgivernes Overfald og, at de danske Fagorganisationers Sammenhold, trods Øjeblikkets ledende Mænds taktiske Fejlgreb, maa kunne bevares!

Om visse interessante Forhold paa De samv. Fagforbunds sidste Generalforsamling bringer vi andetsteds her i Fagbladet nogle Meddelelser.

Naar vort Fagblad ikke er udsendt siden 8. Februar skyldes det Lockouten, Vanskeligheder ved at faa det trykt, Vanskeligheder ved at faa Papir m. m. Hovedbestyrelsen har nu imidlertid faaet ordnet et Arrangement, hvorved disse Vanskeligheder er overvundet, hvorefter nærværende Fagblad vil blive efterfulgt af Ekstra-Nr., der udkommer efter Situationens Behov, og Fagbladene vil blive trykt og omsendt i et Antal, saa at alle de lockoutede Medlemmer samt de andre lockoutede Fags Medlemmer kan faa Eksemplarer udleveret gratis.

De ærede Afdelingsbestyrelser bedes straks indrette sig paa at kunne faa Bladet omdelt i nødvendig Udstrækning baade i og udenfor vore egne lockoutede Medlemmer.

Afdelingerne vil ikke faa nogen Regning paa disse Ekstra-Nr.

Samvirke og Forvirring.

Det er en Kendsgerning, at Arbejdernes Kultur og Intelligens i de sidste Par Menneskealdre er steget meget betydeligt. Og Gud ske Lov for det. For nu kniber det rigtignok for en ganske almindelig Gennemsnits-Arbejder at følge med.

Ja, vi ved selvfølgelig nok, at de fleste af os er smidt paa Gaden, at vi ingen Penge tjener, og at Mutter og Rollingerne derhjemme maa leve af Smalkost og Vandgrød. Selvfølgelig ved vi ogsaa, at vore Arbejdsgivere af Hr. Langkjær og hans Hjælpere var sat meget højt op til at kræve knippelstore Lønreduktioner — ellers Kamp paa Liv og Død. Men, da Kampen saa kom, og vi »tog Stødet«, drejede det sig naturligvis om at føre Kampen til Ende med det bedst mulige Resultat. Den første Uge eller to gik som ingen Ting, thi Forligsmanden greb ind« og fortalte Offentligheden: »Bare rolig! Vi forhandler Dage og Nætter, og selvfølgelig vil saa energiske Anstrengelser krones med Held.« Lyngsie meddelte rigtignok engang imellem, at om de virkelige Stridspunkter veksledes der ikke et Ord; men hvad Pokker, naar man forhandler, maa man dog forhandle om noget, og enhver kunde skønne, at de menige Arbejdsgivere var i Bund og Grund kede af Lockouten, saa det gled jo nok. Ja, det troede vi Arbejdsmænd ogsaa, men Fejl var det altsaa!

Efter to Ugers Forløb gik det endelig op for Borgerskabet, at der virkelig var Lock-out, og at der ingen Forhandling var ført til dens Afslutning. Naa, vi var hverken kede eller trætte af Kampen, og Udsigterne til Sejr var de bedst mulige, saa hvorfor gaa i Detailler om Smaating.

Men da man endelig var klar over Situationen, saa kom Forhandlingerne; rigtignok ikke som de først proklamerede med Brask og Bram, men nærmere som en Tyv om Natten, med Orientering her og der o. s. v. Resultatet blev alligevel Forligsmandens Henstilling af 9. Marts 1922 — ikke Forslag, men Henstilling, det maa vi mærke os.

Nu var det Hovedorganisationernes Sag at agere.

Forslaget af 3. Februar fra Forligsinstitutionen blev som bekendt forkastet af Arbejderne med knusende Majoritet, efter at De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling med faa Stemmers Flertal havde aandet sig op til ikke at anbefale det, hvorimod Arbejdsgiverne under visse Forbehold vedtog det.

Den nye Henstilling skulde altsaa ogsaa forelægges for Hovedorganisationerne, og her var Arbejdsgiverne de hurtigste i Vendingen. Allerede den 10. Marts forelaa der en Slags Forkastelse og Bebudelse af Lockoutens Udvidelse. Og nu tog De samvirkende Fagforbund fat. Paa sin Generalforsamling den 13. og 14. Marts vedtog man med 328 Stemmer mod 270 at anbefale Forbundene at vedtage Forslaget af 9. Marts, der jo i Virkeligheden var en Henstilling, og som slet ikke eksisterede, fordi den i Forvejen var forkastet.

Men naar D. s. F. anbefaler til Vedtagelse, skal der vel stemmes over et eller andet, og Forligsmanden maa man være høflig overfor, en Henstilling fra ham kan ikke ignoreres. Forskellige Underafdelinger gjorde omgaaende klar til Urafstemning, men nu meddelte Formanden for D. s. F., Herr Carl F. Madsen, at Anbefalingen fra Generalforsamlingen var ikke anderledes at forstaa, end at man skal forholde sig ganske rolig, indtil han siger til. Hvad der saa skal ske, er der vel ingen der ved, thi nu forhandler »Hovedorganisationerne« og »Forligsinstitutionen« min Salighed igen med Underhaandsaftaler til højre og Orienteringer til venstre, og Lirum-Larum, Katten gør Æg.

Nu er vi altsaa ved Kernen i hele Sagen, ingen almindelig Arbejder kan forstaa et Muk af det, der foregaar, vi ved kun, at Lock-outen gaar paa sjette Uge, og at Arbejdsgiverne i Almindelighed hellere vil have Fred end os. Var det saa ikke paa Tide, at Forligsinstitutionen og Hovedorganisationerne baade paa den ene og den anden Side trak Fingrene til sig selv — de er sandt for Dyden svedne nok — og lod Fagene forhandle sig til Rette med sin modstaaende Organisation, saa kom Fornuften vel igen i Højsædet, og de løbende Overenskomster fornyedes paa en for os tilfredsstillende Maade.

En menig Arbejder.

Hovedbestyrelsens Stilling

til Forligsmændenes Forslag Nr. 2.

Forbundets Hovedbestyrelse kan ikke anbefale det.

Fra vort Forbunds Hovedkontor er den 17. Marts udsendt et saalydende Cirkulære:

Dansk Arbejdsmands Forbund.
Hovedkontoret.

København, den 17. Marts 1922.

Cirkulære Nr. 16/1922.
Hermed 1 Bilag.

Til
samtlige Afdelinger!

Ærede Forbundsfæller!

Som I vil have set af Dagspressen, har Forligsmændene nu fremsat et nyt Forslag, der kaldes en »Henstilling«, til Løsning af Konflikten, og heraf sender vi Eder vedlagt et Eksemplar.

Som I vil se, er den væsentligste Forskel paa det gamle Forslag af 3. Februar og det nye, for det første den, at Bestemmelsen om, at der kan etableres en længere Arbejdstid i en Del af Aaret, naar der i en anden Del af Aaret arbejdes under 8 Timer dagligt, er strøget, — for det andet, at af Lønreduktionen paa 15 pCt. skal en Del være Forskud paa den kommende Augustregulering, idet der ikke skal finde nogen Nedsættelse Sted pr. August, før Pristallet er dalet under 206, — det vil sige, at af de 15 pCt.s Reduktion bliver godt 2½ pCt. Forskud paa Augustreguleringen. — Den tredie væsentlige Forskel bestaar i, at Overarbejdsbetalingen for de første 2 Timer, der oprindeligt var foreslaaet nedsat til 25 pCt., nu skulde fastsættes til 25 pCt. Tillæg for den første og 33 pCt. Tillæg for den anden Overarbejdstime.

Dette Forslag har været Genstand for Behandling paa De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling den 13. og 14. ds., og efter en meget lang og indgaaende Diskussion, hvor De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg, paa undertegnede Forbunds-Formand nær, kæmpede som Rasende og med alle Midler for »Henstillingen«, blev der Flertal for at anbefale Forslaget, idet der herfor stemte 328 Ja — medens der blev afgivet 270 Nej-Stemmer.

Vort Forbunds Hovedbestyrelse har derefter holdt Møde og nøje gennemgaaet alle Forslagets Enkeltheder, hvorefter det ganske enstemmigt vedtoges, at Dansk Arbejdsmands Forbunds Hovedbestyrelse ikke kan tiltræde De samvirkende Fagforbunds Anbefaling, men maa fastholde, at vi for vort Vedkommende ikke kan slutte Overenskomst med Arbejdsgiverne om en Lønreduktion, der er større, end hvad der er en naturlig Følge af Pristallets Dalen, og heller ikke kan slutte nogen Overenskomst, hvorved den 8 Timers Arbejdsdag, direkte eller indirekte udflosses, og vi maa fastholde, at denne reducerede Overarbejdsbetaling for de 2 første Timer, hvoraf den ene stadig kan lægges om Morgenen, er et direkte Angreb paa 8 Timers Dagen, navnlig under Hensyn til, at Fornyelsen af Overenskomsten af 17. Maj 1919 angaaende den 8 Timers Arbejdsdag i sit Punkt 7 a indeholder en udtrykkelig Forpligtelse til at tage Overarbejde, og de nedsatte Overarbejdstakster

Vi tilføjer, at det er vor Opfattelse, at Lock-outen som samlet Stor-Lock-out allerede er ved at bryde sammen, og det er vor Overbevisning, at der i de allernærmeste Dage vil komme Forhandlinger i Gang enkeltvis mellem Fagene og de modstaaende Arbejdsgivere og Arbejdsgiver-Organisationer, der sikkert vil give rimeligere Vilkaar end dem, Forligsinstitutionen byder, og de langvarige og meningsløse Forhandlinger mellem de Herrer Carl F. Madsen og Langkjær har givet.

Vi spørger derfor vore Afdelinger og Medlemmer, om de er enige med os i at staa fast paa vort hidtidige Standpunkt og holde ud nogen Tid endnu.

Afdelingerne maa nu straks indkalde til Generalforsamlinger og der lade foretage Urafstemning, saaledes at de Medlemmer, der godkender Hovedbestyrelsens Standpunkt, stemmer Ja, og de Medlemmer, der ikke kan godkende Hovedbestyrelsens Standpunkt, stemmer Nej. — Afdelingerne maa dernæst indberette Resultatet af Afstemningen til os, saaledes at vi har det her paa Hovedkontoret senest Lørdag Morgen den 25. ds. I Indberetningen maa nøje opgives, hvor mange Ja-Stemmer og hvor mange Nej-Stemmer, der er afgivet, — man maa ikke nøjes med, som nogle Afdelinger gjorde ved den sidste Afstemning, blot at meddele, at Forslaget hos dem var vedtaget eller forkastet. Vi maa have det nøjagtige Stemmetal!

Kammerater! Arbejdsgiverne har overfaldet os med en Lock-out for at tvinge os til at indgaa paa Reduktioner, som er uberettigede, og som gaar vore Hjem for nær, og som i nogen Grad vil berøve os den 8 Timers Arbejdsdag, som vi gennem 30 Aar har demonstreret for og endelig naaet. Vi tog Kampen i fuld Enighed, og efter at den nu har gaaet i 5 Uger, er det kritiske Punkt naaet, og nu gælder det om, at vi fortsat kan holde sammen, indtil vi ser, om det kritiske Punkt udløser sig i større Chancer for os eller for Modparten.

Vort Forbunds Hovedbestyrelse har taget sit Bestik og anbefaler, at vi fortsat staar fast; følg det, og vi lover Eder, at hvis Begivenhedernes Gang nødvendiggør en Retræte, skal I øjeblikkelig faa det at vide og selv faa Lov til at tage Bestemmelse.

Saaledes ifølge den samlede Hovedbestyrelses enstemmige Beslutning.

Med solidarisk Hilsen og Haandslag.

P. F. V.

Lyngsie.

Chr. Sørensen.

Bilag.

Forligsmændenes Henstilling af 9. Marts 1922.

Efter de i de sidste Dage førte Forhandlinger med Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund maa Forligsmændene mene, at en Fortsættelse og en mulig Udvidelse af Striden ikke bør kunne begrundes med de Uoverensstemmelser, der endnu er Parterne imellem, og de mener derfor, — under Hensyn til de store Samfundsinteresser, der staar paa Spil — at burde henstille til Parterne at forny de udløbne Overenskomster paa nedenstaaede Grundlag.

Arbejdsvilkaar mellem Organisationer og Virksomheder, som er tilsluttet Dansk Arbejdsgiverforening og Organisationer, som er tilsluttet De samvirkende Fagforbund i Danmark, forlænges for et Aar fra deres Udløbstid med de i Fagene vedtagne Ændringer og iøvrigt paa følgende Vilkaar:

1) Samtlige Lønninger nedsættes fra og med den første Lønningsuge efter Lock-outens Afslutning med 15 pCt.

Fra og med den første efter den 15. August begyndende Lønningsuge ændres Lønningerne med 1 pCt for hver Procent, Pristallet for August er lavere end 206 eller højere end 218.

De nugældende Minimallønninger i Jernindustrien, Skotøjsindustrien og Fag med Minimallønninger af lignende Størrelse bliver uforandrede. I andre Fag nedsættes Minimallønningerne med 15 pCt., og i August forhøjes eller nedsættes de efter Reglerne for Augustreguleringen.

Hver af Parterne er berettiget til inden 14 Dage efter denne Overenskomsts Vedtagelse at kræve Forhandling om, at Lønnedsættelsen kan foretages efter andre Regler end de foran anførte naar særlige Grunde taler derfor, derunder Hensynet til særlig lave Lønninger. Uoverensstemmelser herom maa ikke give Anledning til Arbejdsstandsninger, men kan indbringes til Afgørelse for et Nævn, hvortil hver af Hovedorganisationerne vælger 3 Medlemmer, og hvis Formand udpeges af Forligsinstitutionen. Indtil særlige Regler er fastsat, sker Lønnedsættelsen efter foranstaaende almindelige Regler.

2) I Jernindustrien kommer ved Timelønsarbejde Reduktionen først til Virkning paa Tillægene og sidst paa den egentlige Timeløn (Grundlønnen). Ved Akkordarbejde afregnes Reduktionerne først paa de eventuelle Tillæg til Prislisterne og derefter paa Grundpriserne. De saaledes reducerede Værkstedspriskuranter er opsigelige med 1 Maaneds Varsel, dog tidligst til Udløb den 1. Juli. Er de ikke opsagt til Udløb senest den 1. September, underkastes de Augustregulering i Henhold til nærværende Forslag. Undtagne fra Reguleringer i Marts og August er saadanne Værkstedspriskuranter, om hvilke den paagældende Virksomhed senest 14 Dage efter nærværende Forslags Vedtagelse gennem Jernindustriens Sammenslutning giver det paagældende Fagforbund Meddelelse om, at man foretrækker fri Forhandling med sine Arbejdere om Akkorderne.

3) Nugældende Regler angaaende Betaling for Overarbejde, Natarbejde samt Søn- og Helligdagsarbejde forbliver uforandrede, idet der dog for den første Overtime efter den normale Arbejdstids Ophør ikke skal betales over 25 pCt. Tillæg og for den anden Overtime ikke over 33⅓ pCt.s Tillæg. Den ene Overtime kan lægges umiddelbart før den normale Arbejdstids Begyndelse.

Overenskomsten mellem Hovedorganisationerne af 17. Maj 1919 om Arbejdstiden fornyes, forsaavidt angaar Punkterne 1, 2, 3 og 7, og er gældende, indtil den med 3 Maaneders Varsel opsiges til Ophør en 1. April, dog tidligst til 1. April 1923.

Undtagne fra Bestemmelserne om 8-Timers Dagen er Personer, der er beskæftiget ved Opsyn og Vagttjeneste, herunder dog ikke medregnet Vagtfunktionærer, for hvilke særlige Overenskomster er bestaaende.

Der nedsættes et Udvalg, hvortil Arbejdsgiverforeningen vælger 5 Medlemmer, De samvirkende Fagforbund 5 Medlemmer, og hvis Møder ledes af en af Forligsmændene. Det paahviler dette Udvalg at genemgaa de under de hidtil førte Forhandlinger fremførte Oplysinger om de faktiske Forhold med Hensyn til Arbejdstiden her og i andre Lande. Udvalget afgiver Betænkning senest den 1. Juli d. A.

Endvidere nedsættes et Udvalg, hvortil Arbejdsgiverne vælger 5 Medlemmer, De samvirkende Fagforbund 5 Medlemmer, og hvis Møder ledes af en af Forligsmændene, med den Opgave at fastsætte Vilkaarene for Arbejdet i 2- og 3-Holds Drift. Formanden kan, forsaavidt Parterne enes derom, fungere som Opmand. Dette Udvalgs Arbejde skal være tilendebragt inden 1. Maj, og de Bestemmelser, hvorom Udvalget kommer til Enighed, eller hvorom Formanden har afsagt Kendelse, bliver gældende fra samme Dato.

København, den 9. Marts 1922.

J. Dalhoff. Michael Koefoed. Adolph Jensen.

De samvirk. Fagforbunds Generalforsamling

den 13. og 14. Marts 1922.

Naar den øverste Myndighed skal tage Bestemmelse.

Fagforbundenes Formand, Hr. Landstingsmand Carl F. Madsen, forelagde Forligsmandens »Henstilling« af 9. ds. og betegnede denne som indeholdende »nogle Forbedringer« i Forhold til Forligsmandens første Forslag af 3. Februar. Han beklagede Fagenes Stilling og henviste til, at Typografernes ledende Mænd havde sagt, »at ingen Magt i Verden kunde tvinge dem til at tage Forligsforslaget«. Han bemærkede, at De samv. Fagforbund maatte omformes saaledes, at Generalforsamlingen havde Myndighed til at afgøre Fagenes Lønforhold og henviste til, at Arbejdsgiverforeningen jo i saa Henseende havde en bedre Ordning og kunde diktere og afgøre, hvad de vilde. Det Forhold, at nogle Fag vedtog Forligsmands-Ordningen, og andre forkastede den, kunde efter hans Mening ikke gaa an, og han henviste i saa Henseende til det Forhold, at Kobbersmedenes, Glarmestersvendenes og Træindustriarbejdernes Forbund samt Arbejdsmands-Separatisterne, Skibsværftsarbejderne, havde vedtaget Forligsforslaget af 3. Februar, men alle de øvrige Forbund desuagtet forkastet det og henviste iøvrigt til, som sin sidste Trumf, at nu havde selv »Det hollandske Arbejdsmands Forbund« (Separatistorganisation) ogsaa vedtaget 3. Februar-Forslaget og rettet sig efter De samv. Fagforbd's Forretningsudvalgs Flertal.

Formanden skildrede sin Tro paa, at naar Arbejdsgiverforeningen med 335 Stemmer havde vedtaget at ville slaa Arbejderne ned, saa blev Forsøget herpaa fortsat, Lock-outen bliver vældigt udvidet og fortsat i 3—4 Maaneder og Arbejderne slaaet ned. Han opgjorde iøvrigt Arbejdernes Stilling saaledes, at der var

50,000 lockoutede Arbejdere,
100,000 Arbejdsløse og derefter
135,000 arbejdende Medlemmer indenfor De samvirkende Fagforbund.

Formanden opgjorde i det Hele Arbejdernes Stilling til at være daarlig og troede, at Regeringens Stilling til Arbejdsløshedskasserne vilde medføre en Svækkelse af Arbejdernes Kampevne, og at Generalforsamlingens Stilling vilde være afgørende for Regeringens Angreb paa de Arbejdsløses Understøttelse.

velse af 28. Februar og Truslen om, at hvis vi ikke tog Forligsmandens Forslag, saa vilde Arbejdsgiverne foretage en hel Del forskrækkelige Ting imod os.

Formanden havde inde hos Forligsmanden præciseret Arbejdernes Standpunkter, men Forligsmanden havde tildels ignoreret disse.

Forligsmanden havde nu krævet De samv. Fagforb.'s Svar paa sin sidste Henstilling, og Arbejdsgiverforeningen havde allerede svaret afvisende og vedtaget en Resolution om at hævde deres Synspunkter, og han troede, at dette skulde betyde, at de vilde fortsætte Kampen flere Maaneder, til de havde naaet deres Hensigt, og herpaa tydede det, at der nu var givet 2. Varsel vedrørende de Overenskomster, der var udløbet den 1. Marts, og 1. Varsel vedrørende de, der udløber 1. April.

Selv om Arbejdsgiverforeningen havde forkastet Forligsmandens Henstilling, burde Generalforsamlingen tage Stilling til den, og paa Forretningsudvalgets Vegne maatte han foreslaa, at vi anbefalede Henstillingen til de respektive Forbunds Vedtagelse.

8-Timers-Arbejdsdagen var nu »fortfrelst igennem«. At 2½ % af Lønreduktionen kun skulde være Forskud paa Augustreguleringen var af Betydning, og vi kunde derfor ikke paatage os Ansvaret for at forkaste Henstillingen. Arbejderne vilde taktisk set forbedre deres Stilling ved at vedtage Henstillingen.

I den paafølgende Diskussion, der strakte sig over 2 Dage, deltog en Mængde Talere, navnlig saadanne, der mente det nødvendigt at vedtage Forligsforslaget; deres Argumentation var enten en Henvisning til, at Arbejderne var magtesløse eller et Angreb paa Arbejdsmændene og da navnlig Lyngsie personlig.

Det var ganske aabenbart, at navnlig Lyngsies Indlæg i Debatten søgtes forhindret eller i hvert Fald svækket ved at tvinge ham til at beskæftige sig med et Forsvar for sin egen eller Arbejdsmændenes Stilling, og i saa Henseende var man ikke kræsen med Midlerne, navnlig Smedenes Repræsentanter og som sædvanlig I. A. Hansen, der jo næsten altid griber til det personlige og synder at optræde paa skolemesteragtig Vis overfor anderledes tænkende, var stærkt fremme støttet af Træindustriarbejder V. S. Petersen og selveste Socialdemokratiets Formand, Herr Stauning.

Lyngsie, om hvis Stilling til Sagen næsten alle Talerne havde beskæftiget sig, havde kun Ordet tre Gange og skulde de to sidste endda kun have haft Lov at tale i 5 Minutter, men da han nægtede at svare paa de til ham rettede Spørgsmaal og Henvendelser, medmindre han i hvert Fald fik 20 Minutters Taletid, opnaaede han Forsamlingens Dispensation trods Dirigentens Protest og fik den anden Gang Lov at tale i 20 Minutter og sidste Gang i 5.

Naar et herværende Blad desuagtet refererer, at Sagen blev grundigt belyst fra alle Sider, er det i høj Grad »Sandhed med Modifikation«.

han Tiden til at paavise det urigtige i Carl F. Madsens sorte Fremstilling af Arbejdernes Forhold og drastiske Skildring af Arbejdsgiverforeningens Vælde, og anden Gang benyttede Lyngsie de 20 Minutter til at gennemgaa og fremholde, hvor lidt Anledning der var til at skræmmes af Arbejdsgiverforeningens vedtagne Resolutioner og store Fagter samt paavise det urimelige i, at Arbejderne skulde bøje sig for Forligsmandens Forslag om at aflevere ikke alene i Henhold til Dyrtidens Nedgang, men endog et Beløb, der svarede til næsten 1½ Gang af, hvad Dyrtiden var faldet, ligesom Lyngsie paaviste, at naar man fornyede Overenskomsten af 17. Maj 1919 og sammenholdt dennes Post 7 a med de nedsatte Overarbejdstakster, vilde Stillingen blive den, at den 8 Timers Arbejdsdag saa lidt var »fuldstændig frelst«, at tværtimod Gennemførelsen af en 10 Timers Arbejdsdag under mange og visse Forhold vilde blive Resultatet.

Naar undtages Formanden for Tobaksarbejderforbundet, Chr. Jensen, var Arbejdsmændene ene om at fremholde Forligsmands-Henstillingens Svagheder, og da Angrebene og den indskrænkede Taletid afskar Lyngsie fra at belyse Sagen tilstrækkeligt, skal vi her anføre:

Hvad Arbejdsmændene blev forhindrede i at fremføre paa Generalforsamlingen.

Til V. S. Pedersen og Formanden Carl F. Madsen vilde vi have bemærket, at hverken »Arbejdsmændenes højre eller venstre Skulder organisationsmæssigt set var af Led«, og at vi derfor ikke behøvede at aflevere en Lønreduktion paa 1½ Gang Dyrtidsfaldet som nogen Tribut »til vor Svaghed«.

Vi vilde have anholdt Carl F. Madsen paa den Modsigelse, at han paa Forbundsformændenes Møde den 6. Marts stod op og angreb Arbejdsmændene for, at de i Havnesagerne havde været for aggressive og Mandagen efter paa Generalforsamlingen vilde fremstille Arbejdsmændene som for lidt aggressive i Spørgsmaalet om Havnenes Lukning. I lige Maade at Herr Carl F. Madsen den 13. Marts erklærer, at Lyngsie kunde sagtens klare sig, hvordan Konflikten end gaar, medens I. A. Hansen med hans Bifald den 6. Marts havde erklæret, at Arbejderne vilde blive knuste i Lock-outen og Lyngsie jaget ud af Landet med Arbejdernes Had i Hælene.

I lige Maade vilde vi have henledet V. S. Pedersens Opmærksomhed paa, at det ikke betød nogen Zigzag-Kurs, naar Lyngsie ved Generalforsamlingen i Koncertpalæet i Fjor tog Ordet for Nødvendigheden af at tage de famøse 13 Øres Afslag og denne Gang bekæmpede enhver ekstraordinær Lønreduktion. Lyngsie vilde have oplyst, at han i Fjor netop saa længe det var muligt kæmpede imod de 13 Øre og først i sidste Øjeblik, tvunget af hele det øvrige Forretningsudvalgs Tryk, opgav sin Modstand, og at naar han i Aar bekæmpede den ekstraordinære Lønreduktion, var det ikke Zigzag-

til at fortsætte og dermed fastslaa den uheldige Kurs fra i Fjor.

Lyngsies Ord paa Generalforsamlingen den 7. Februar i Aar om, at Lockouten næppe vilde komme, var jo knyttet til Veraabet om, at Stor-Lockouten allerede da hængte over Arbejdernes Hoved, og Stillingen nu viste jo, at almindelig Lockout havde Arbejdsgiverne endnu heller ikke vovet at iværksætte, og Lyngsie vilde have tilføjet det til Trods for, at vort Blads og De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalgs offentlige Holdning sandelig ikke har været respektindgydende overfor Arbejdsgiverforeningen.

At De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling savnede Myndighed til at kunne afslutte bindende Overenskomster paa Fagenes Vegne, var der ingen Grund til at beklage, thi havde Generalforsamlingen en saadan Magt, vilde det let resultere i, at de mange Fagforbund, der ikke ønsker at bøje sig, og som har tilstrækkelig Kraft til at tilbageslaa de Forringelser i Arbejdsvilkaarene, som Forligsmandens Henstilling indeholder, vilde være blevet tvunget til Underkastelse netop af Generalforsamlingen (Generalforsamlingens 58 Stemmers Majoritet for at anbefale Forligsmands-Henstillingen dokumenterede jo senere Rigtigheden af denne Lyngsies Betragtning). Lyngsie vilde have paapeget det fatisk urigtige i Staunings Paastand om, at 30,000 Arbejdere havde taget Forligsmandens første Mæglingsforslag, idet Sandheden jo er den, at af de 25 Forbund var der kun 2 ganske smaa samt Træindustriarbejderforbundet, der vedtog, medens alle de andre 22 Forbund gjorde det modsatte. I lige Maade vilde vi have paavist det mærkbare i, at adskillige Fagforbund selv havde formaaet at opnaa bedre Vilkaar end de, De samvirkende Fagforbund havde kunnet fremkalde ved deres mærkværdige Forhandlinger.

Vi vilde have paapeget det mærkelige i, at Kedel- og Maskinpasserforbundets Formand, Herr Jensen, stod op paa Generalforsamlingen og forlangte Sympatistrejkevarsel for hans Medlemmer, samtidig med, at hans Folk staar rundt omkring paa de lock-outede Pladser og holder Maskinen i Gang for de væmmeligste »Stedfortrædere«.

Herr Maskinarbejder Munch vilde vi have blottet som en Mand, der ikke har meget Kendskab til det, han staar op og gør sig klog paa, og i saa Henseende henvise til det vidunderlige i, at da Smedeforbundet, omtrent en Maaned for sent, tog deres »Reparatører« ud fra Arbejdspladserne, tog de dem alle i Flæng, ogsaa paa de Steder, hvor der ingen Lock-out og ingen Strid var, hvorved mange, der nu som Arbejdende kunde yde Støtte til de Lock-outede, stod i Fare for selv at komme paa Gaden, hvilket jo stod meget daarligt til I. A. Hansens egen stadige Fremholdelse af, at der savnedes Midler til at støtte de Arbejdere, som Arbejdsgiverforeningen havde sat ud i Lock-out, og denne Herr Munch vilde være kommet i Fare for fremtidig at blive kaldt for Pip-Smeden. Hans Gentagelse af Carl F. Madsens Paastand om, at den 8 Timers Arbejdsdag [illegible] dig frelst, vilde vi have gendrevet med en Henvisning til den Kendsgerning, at næppe nogen mere end Jernindustriens Folk vilde staa i Fare for Gennemførelsen af en 10 Timers Arbejdsdag, hvis Forligsmands-Henstillingen gennemføres. Vi vilde have forklaret den kloge Smed, at den almindelige Paastand om, at Nabolandenes Arbejdere har en langt lavere Overarbejdsbetaling end vi, ikke er rigtig, og fortalt ham, at Havnearbejderne i Gøteborg, Stockholm og i Norge har en Overarbejdsprocent, der enten beregnes af Akkordfortjenesten eller ogsaa et Tillæg til Timelønnen paa 2 Kroner.

Til Hr. I. A. Hansens »rødmossede Radikaler« fra Aarhus, Leonhard Hansen, der jo ogsaa var stærkt fremme og producerede sin fuldkomne Omvendelse, vilde vi have sagt, at han ikke syntes os den rette til at staa op og tale om, hvorvidt Lyngsies Standpunkt var ægte eller ikke, og vi vilde have gjort ham opmærksom paa, at naar han stod paa Talerstolen og erklæreade Overarbejde for en »Forbrydelse«, saa var det selvmodsigende, naar han sluttede sin Tale med kraftigt at anbefale Forligsmandens Henstilling.

Vi vilde have sagt de gæve Smede, at ingen mindre end de var berettiget til at tale om, at Arbejdsmændene vilde »dominere« indenfor De samvirkende Fagforbund. Vi vilde endelig have skaffet den samme omvendte Leonhard Hansen hele Generalforsamlingens venlige Smil ved at fremholde den mægtige Modsigelse, han gjorde sig skyldig i, naar han sluttede sin Tale med rasende at fastslaa, at Lønreduktion parallelt med Dyrtidsbevægelserne var en farlig »glidende Skala« og saa gik ned af Talerstolen med en kraftig Anbefaling af den Skala, der netop findes i Forligsmandens Henstilling.

Til Hr. E. M. Svendsen vilde vi have sagt, at hans Opgørelse over Antallet af arbejdsløse, lockoutede og arbejdende Medlemmer jo snarere godtgjorde Evnen til at føre Kampen end det modsatte, og vi vilde have kritiseret det Forhold, at De samvirkende Fagforbund ved kun at udskrive et Ekstrakontingent paa 3 Kroner ugentlig, havde svækket og hæmmet Indgangen af langt større Bidrag ikke alene fra De samvirkende Fagforbunds egne Medlemmer, men ogsaa fra de mange Tusinde udenforstaaende Stats- og Kommunefunktionærer, som meget godt forstaar, at den Kamp, vi kæmper mod Lønreduktionen og den 8 Timers Arbejdsdags Forlængelse, ogsaa er deres Kamp og ogsaa er til deres Fordel.

Vi vilde endelig have bedt Formanden for De samvirkende Fagforbund og det Flertal indenfor Forretningsudvalget, der følger ham, om at overveje, hvad Følgen for De samvirkende Fagforbund vilde blive, hvis Generalforsamlingen med et forholdsvis lille Flertal vedtog at anbefale Henstillingen, og de betræffende Fag alligevel forkastede den, og vi vilde have tilraabt ham og det danske Socialdemokratis Formand, Hr. Stauning, om det ikke kunde være nok, at de lockoutoverfaldne Arbejdere havde Arbejdsgiverforeningen og

om de ikke burde forskaanes for ogsaa at faa en modgaaende Beslutning af De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling og Partiets Formand at slaas med!

Men Lyngsie havde som sagt kun 5 Minutter at tale i sidste Gang og havde meget andet og endnu nødvendigere at bruge Minutterne til.

Som bekendt sluttede Generalforsamlingen med at anbefale Forligsmandens Henstilling med 328 Stemmer mod 270, og nu maa man haabe, at Arbejderne desuagtet kan gennemføre deres berettigede Modstand mod Udflosningen af den 8 Timers Arbejdsdag og en Lønreduktion, der er større end Dyrtidstallet.

Lad os haabe det!

Arbejdsgivere dømt for ulovlig Lockout.

4000 Kr. i Bod og 300 Kr. i Sagsomkostninger.

I disse Tider synes Arbejdsgiverne at være besat af fuldstændig Lockout-Delirium, og ikke tilfreds med de lovlig varslede Lockouter har et Medlem af den københavnske Grossistforening uden Varsel hældt 26 af vore Medlemmer paa Gaden, fordi de ikke vilde finde sig i en af Arbejdsgiveren dikteret Lønreduktion.

Arbejdsgiverforeningen slog naturligvis Følge med sit Medlem og fandt det hele i sin Orden, — hvad den faste Voldgiftsret imidlertid ikke gjorde, saaledes som det fremgaar af nedenstaaende:

UDSKRIFT

af

Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 28. Februar 1922 i Sag Nr. 557: De samvirkende Fagforbund mod Dansk Arbejdsmandsforbund paa Københavnske Grossisters Arbejdsgiverforenings Vegne og denne igen paa Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeningers Vegne.

Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger antager periodevis paa sit Frølager i København en Del Arbejdere til Afvejning af Frø til Forbrugere. I de almindelige Sæsoner 1920 og 1921 udførtes dette Arbejde efter Aftale som en Akkord med 13 Øre pr. Afvejning. Paa en ekstraordinær Sæson i Efteraaret 1921 tilbød Fællesforeningen en Akkord paa kun 9 Øre pr. Afvejning — efter Arbejdernes Forklaring under særlig Henvisning til, at Afvejningerne da skulde være Standard-Afvejninger og derfor var lettere at foretage. Det viste sig imidlertid, at Arbejderne ikke derved kunde faa en passende Fortjeneste, hvorfor man maatte gaa over til almindelig Ugeløn og andre Modifikationer.

Ved Sæsonens Begyndelse den 28. Januar 1922 ønskede Fællesforeningen Arbejdet udført for 9 Øre pr. Afvejning, medens Arbejderne krævede 11 Øre. Da Fællesforeningen ikke vilde gaa ind herpaa, arbejdedes der nogle Dage paa den efter Overenskomsten mellem Københavnske Grossisters Arbejdsgiverforening og Lager- og Pakhusarbejdernes Afdeling gældende Ugeløn, for Tiden 68 Kr. 16 Øre. Imidlertid meddelte Fællesforeningens Direktør den 3. Februar om Formiddagen Arbejderne, at man ikke var tilfreds med Arbejdspræstationerne, og samme Dags Eftermiddag opsagdes 26 Arbejdere med den overenskomstmæssige Opsigelsesfrist af en Uge til Fratræden den 10. Februar. I de mellemliggende Dage førtes der dels telefonisk, dels ved Brev nogen Forhandling, men uden Resultat.

De samvirkende Fagforbund har nu paa Dansk Arbejdsmandsforbunds og dettes fornævnte Afdelings Vegne hævdet, at der her foreligger en uvarslet Lockout med det Formaal at gennemtvinge en af Fællesforeningen egenmægtig foretaget Lønreduktion, og Klagerne har derfor paastaaet Dansk Arbejdsgiverforening paa Københavnske Grossisters Arbejdsgiverforenings Vegne paalagt Bod.

De Indklagede har paastaaet Frifindelse, idet de benægter at have iværksat Lock-out og hævder, at det, der foreligger, kun er, at man har afskediget disse Arbejdere ved det københavnske Frølager, fordi man har set sig bedre tjent med at overføre Arbejdet til Fællesforeningens Frølager i Odense. Subsidiært har man under Henvisning til Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 4. Marts 1911 i Sag Nr. 35 gjort gældende, at Afskedigelsen i hvert Fald er berettiget som Følge af Arbejds-Obstruktion. Man har i saa Henseende anført, at Arbejdspræstationen blev nedsat ensartet over det hele i en saadan Grad, at f. Eks. det bedste Hold i 1922 pr. Dag kun har præsteret 312 Afvejninger, dalende til 248, medens bedste Hold i 1921 pr. Dag præsterede 560 Afvejninger.

Arbejderne nægter, at der har foreligget Obstruktion, og har til Forklaring af den stærke Nedgang i Afvejningernes Tal henvist til en Række Omstændigheder, derunder særlig, at man ikke kan forlange og heller aldrig plejer at forlange samme Arbejds-Intensitet ved Daglønsarbejde som ved Akkord, at der i Aar er langt flere uøvede Folk blandt Arbejderne, end der var i Fjor, og at Frøet i Fjor blev kørt fra Lageret til Vægten af Andre, medens Arbejderne i Aar selv har maattet hente det.

Retten skal med Hensyn til det af Indklagede anførte først bemærke, at der ved Bedømmelsen af, om der foreligger en Lock-out, ikke kan tages Hensyn til et ikke nærmere dokumenteret Anbringende om, at Afskedigelserne alene er begrundet ved, at Arbejdsgiveren har set sig bedre tjent med at indrette sig anderledes, hvilket Anbringende uden Vanskelighed kan anføres til Støtte for enhver Lock-out. Der maa efter det foreliggende gaaes ud fra, at Forholdet her er det, at Fællesforeningen i Stedet for at føre videre Forhandling om Fastsættelse af den Løn, som i Virkeligheden begge Parter synes at have ønsket fastsat akkordmæssigt, har foretrukket det Kampskridt, der ligger i en kollektiv Opsigelse og Afskedigelse.

Hvad dernæst den af Indklagede paaberaabte Obstruktion angaar, giver det Oplyste vel Grund til at formode, at Arbejderne har nedsat deres Arbejdspræstation i en utilbørlig Grad, og det er endvidere rigtigt, at en Obstruktion efter Omstændighederne kan berettige

endog til en samlet Afskedigelse af hele det paagældende Arbejderhold, men Betingelsen herfor maa dog være, at Obstruktionen er klart bevist og enten har været af længere Varighed eller dog saa stærk og udpræget, at den har trodset de nærmere liggende Modmidler: Paatale, Tilsyn, Advarsel, Henvendelse til Fagforeningen eller lign., Midler, som kun synes anvendt i minimal Grad.

Endnu skal bemærkes, at Fagforeningens Standpunkt over for Konflikten maa antages at have været dette, at den ikke blot krævede Opsigelserne taget tilbage, men tillige, naar dette skete, var villig til at medvirke til Forhandling om Lønspørgsmaalet. Det havde dog været ønskeligt, om dette sidste havde faaet et tydeligere Udtryk, end Tilfældet er i Fagforeningens, Retten forelagte Skrivelser af 7. og 8. Februar 1922.

Den kollektive Afskedigelse af de 26 Arbejdere maa herefter erklæres for ulovlig, og der findes at burde paalægges de Indklagede en Bod, efter Omstændighederne af 400 Kr., hvorhos de vil have at betale Sagens Omkostninger.

Kendelse.

Den ovennævnte af Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger iværksatte kollektive Afskedigelse af 26 Arbejdere er ulovlig.

De Indklagede bør paa Fællesforeningens Vegne til Klagerne paa Lager- og Pakhusarbejdernes Afdelings Vegne betale en Bod af 400 Kr.

Sagens Omkostninger paalægges de Indklagede med 300 Kr.

Skanderborg Amtsraad indklages for Den faste Voldgiftsret.

Den 22. November 1920 blev der sluttet en Overenskomst mellem Dansk Arbejdsmands Forbund, Landarbejderforbundet og Skanderborg Amtsraad angaaende Betaling for Skærveslagning.

Prisen blev fastsat til 11 Kr. pr. m³ for 4,5 cm Skærver og 15 Kr. pr. m³ for 3,5 cm Skærver.

Vi erfarede imidlertid i Oktober i Fjor gennem Indberetninger fra vore lokale Afdelinger, at Amtsvejvæsenet ikke respekterede Overenskomsten, men i Stedet for de overenskomstmæssige 11 Kr. pr. m³ afregnede Stenslagningsarbejdet med 8 Kr. pr. m³; og paa vore og egne Vegne tilskrev saa Landarbejderforbundet Amtsvejinspektøren og krævede Overenskomsten overholdt og det manglende Beløb i den overenskomstmæssige Pris efterbetalt.

Amtsvejinspektøren, der imidlertid er en af den Slags Folk, der siger: »Jeg alene ved, hvad der tjener Eders Velfærd« afslog ganske vort Krav, ja, nægtede endog at forhandle om Sagen, og herefter har vi i Samraad med Landarbejderforbundet indklaget Amtsvejvæsenet, hvis Vejudvalg aabenbart deler Amtsvejinspektør Jespersens gammeldags Opfattelse af Stand om, at den 8 Timers Arbejdsdag [illegible] ret, hvor vi paastaar Amtsvejvæsenet kendt pligtig til at respektere den indgaaede Overenskomst til dens Udløbstid, 1. April 1922, samt paa Grund af Vejvæsenets gennemførte Uvilje mod og Vægring ved at indlade sig i Forhandling om en mindelig Ordning idømt en klækkelig Bod.

Vi faar jo nu se, hvad Resultat Retten kommer til. Men der er i denne Sag, som i forskellige andre, Forbundet har haft til Behandling det sidste Aar, en Ting, som man ikke kan udlade at lægge Mærke til, og som ikke kraftigt nok kan paatales af de stedlige Afdelinger, nemlig at vore saavel som Landarbejderforbundets Medlemmer paa Trods af, at de ikke kan være uvidende om den overenskomstmæssige Betaling, alligevel har taget Arbejdet til en mindre. Det er en Adfærd, som ikke tjener organiserede Arbejdere til Ære, og som i meget høj Grad virker skadelig, for ikke at bruge stærkere Udtryk, og det maa ikke ske i Fremtiden, og sker det desuagtet, maa de Medlemmer, enten det er Per eller Poul, der arbejder under den overenskomstmæssig fastsatte Betaling, trækkes frem til almindelig Beskuelse. *G. H.*

Nødhjælpsarbejde.

Som bekendt indeholder Venstre-Regeringens ny Arbejdsløshedslov et Afsnit, kaldet »Ekstraordinær Arbejdsløshed«, og i dette Afsnit fastsættes, at der skal oprettes et Arbejdsløshedsfond, hvis Midler tilvejebringes ved Bidrag fra samtlige efter Ulykkesforsikringslovgivningen, forsikringspligtige Arbejdsgivere — hvilket med andre Ord vil sige, at »Enhver, der driver Virksomhed, uanset om denne er erhvervsmæssig eller ej, eller som i sin Tjeneste beskæftiger andre, f. Eks. Arbejdere, Funktionærer, Kontor- og Butikspersonale, Tyende m. m.«, har Forsikringspligt.

Endvidere tilvejebringes Fondets Midler ved Tilskud fra Staten og de anerkendte Arbejdsløshedskasser.

Fondets Midler anvendes under ekstraordinær Arbejdsløshed, dels til Understøtelse og dels til Tilskud til Nødhjælpsarbejder og Kursus for Arbejdsløse.

I en Bekendtgørelse vedrørende Nødhjælpsarbejder, som er udsendt af Indenrigsministeriet den 1. Februar, hedder det, at for at et Arbejde skal kunne anerkendes som Nødhjælpsarbejde, maa det opfylde visse særlige Betingelser:

De vigtigste af disse gaar ud paa følgende:

1) Arbejdet maa være iværksat af Staten, Kommunerne eller private Institutioner, der nyder offentlig Støtte, f. Eks. Privatbaner, Det danske Hedeselskab, Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse, anerkendte Opdragelsesanstalter og Børnehjem, Stats- eller kommunestøttede Skoler o. lign.

2) Formaalet med Arbejdets Iværksættelse maa være at afhjælpe Arbejdsløshed og som, hvis Arbejdsløsheden ikke havde foreligget, ikke, eller i hvert Fald ikke paa det paagældende Tidspunkt vilde være bragt til Udførelse.

3) Som Nødhjælpsarbejder vil endvidere kun kunne anerkendes Arbejder, der bringes til Udførelse paa Steder, hvor der er Mulighed for at beskæftige Arbejdsløse, en

D A F

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 23 Marts 1922 2. Aarg.

Lockout-Overfaldets seneste Gang.

Forligsinstitutionens 3. Forsøg. Arbejdsgiverforeningens nye Lockout-Varsler vedrørende Overenskomsterne pr. 1. og 15. Marts samt 1. April og vore Modtræk.

At det i sit Anlæg saa ondartede Lockout-Overfald, som Arbejdsgiverforeningen i Aar har arrangeret mod den danske Arbejderklasse, fra sin Begyndelse og indtil de seneste Dage er blevet forkludret og dermed forhalet i en utrolig Grad er ganske givet, og det gælder derfor om, at baade vore Afdelingsledelser og vore Medlemmer nøje gør sig fortrolig med Kampens Gang og de vidunderlige Facer, som denne har undergaaet. I vort sidste Fagblad (Nr. 22) gjorde vi udførligt Rede for Tiden indtil da og aftrykte de vigtigste Dokumenter, og vi skal atter i dette Blad fortsætte det rent objektive Redegørelses-Arbejde og anføre de betydeligste Begivenheder i Lockoutens sidste 4 Uger.

Efter at Forligs-Institutionens 2det Forsøg var gjort med »Henstillingen« af 9. Marts, og denne Henstilling havde lidt Skibbrud ved Afstemningerne i de forskellige Fagforbund, ogsaa vort, skønt det med en kneben Majoritet var vedtaget af De samv. Fagforbunds Generalforsamling den 14. Marts, gik Lockouten fortsat sin Gang, og Arbejdsgiverforeningen, der jo naturligvis var tvungen til at foretage det samme overfor Marts- og April-Overenskomsterne, som de saa letsindigt og med saa stor Brask og Bram havde foretaget med Februar-Overenskomsterne, fremsendte saa den 16. Marts et tilsvarende Lockout-Varsel for de Arbejdere, hvis Overenskomster senest udløb.

Fra vor Hovedbestyrelses Side blev der straks foretaget et kraftigt Modtræk, idet vi under 22. Marts fremsendte 1ste Varsel gaaende ud paa, at samtlige vore Medlemmer, der endnu maatte være i Arbejde indenfor Arbejdsgiverforeningens Omraade, vilde gaa i Strejke (paa et Par enkelte, særlige Undtagelser nær), hvis Arbejdsgiverforeningen fortsatte sin Krig mod os.

Da vort Forbund ifølge September-Forligets supplerede Regler ikke selv kunde fremsende 2. Varsel, men dette ifølge sin Beskaffenhed som Sympatistrejke skulde fremsendes af De samv. Fagforbund, opfordrede vi disse til at gøre dette paa vore Vegne, og de gjorde det under 29. Marts ved en anbefalet Skrivelse til Arbejdsgiverforeningen. Vi aftrykker andetsteds i Fagbladet disse 3 betydningsfulde Dokumenter.

Offentligheden, der aabenbart havde ventet, at De samv. Fagforbunds Fredsvilje skulde have faaet Arbejderne til at bøje sig, var ret maalløs, og indenfor Arbejdsgiverforeningens Medlemmer voksede Skuffelsen over at se Arbejdernes fortsatte store Modstandskraft og Standhaftighed, trods »de øverste Føreres Vaklen og Underkastelsestrang«.

Indenfor vort Forbund var Stillingen ganske klar, idet vor Urafstemning af 17. Marts (Cirkulære Nr. 16) tydeligt havde tilkendegivet, at vore Medlemmer forlangte, at vor Hovedbestyrelse ikke bøjede sig for Arbejdsgiverne, idet der jo kun var afgivet 3001 Stemmer derfor, men 36,638 imod.

Der er ingen Tvivl om, at paa det Tidspunkt var Stillingen indenfor Arbejdsgiverforeningen den, at deres Hovedbestyrelse havde det største Besvær med at holde Kampen gaaende, og nu skete der atter det, at Arbejdsgiverforeningens Lockout-Herrer i deres Kvide fik den nødvendige Assistance udefra, og denne Gang var det selve Regeringen, der rykkede Arbejdsgiverne til Undsætning, og i et samlet Ministerraad tvang Indenrigsminister Kragh til at udsende sit famøse Cirkulære om at standse alle Statslaan til Arbejdsløshedskasserne og at forbyde »fortsat Hjælp« til de Arbejdere, der var Medlemmer af Organisationer, som overhovedet var berørt af Lockouten.

De Arbejdsløse, der havde gaaet længst, skulde med eet Slag væltes over paa Fagforeningerne, og Strejkekasserne dermed belastes i en saadan Grad, at Arbejderne allerede af den Grund blev tvunget til at opgive Kampen og underkaste sig!

For at opfange og nyttiggøre for Formaalet den Vaklen, som derved opstod i en Række Arbejder-Organisationer, hvis Kampevne og dito Vilje var mindre stærk, rykkede nu atter Forligsinstitutionen i Marken for 3die Gang og etablerede nye »Forhandlinger« mellem De samv. Fagforbund og Arbejdsgiverforeningen. Nogle mærkværdige Forhandlinger for Resten, i det de saa godt som udelukkende førtes med 2 Mand alene, nemlig De samv. Fagforbunds Næstformand, Hr. Alfred Christiansen og Arbejdsgiverforeningens Formand, Hr. Langkjær.

2—3 Hundrede Tusinde Arbejderes Lønvilkaar og Forandringen af de vedrørende over 1000 Overenskomster lagt i Hænderne paa siger og skriver to Mand; videre kan slig Forhandlingsform ikke godt drives!

Ikke desto mindre gik disse mærkværdige Forhandlinger paa i henved en Uge, og Resultatet blev Forligsinstitutionens

Forligsgrundlag af 4. April 1922.

Dette Forligsgrundlag er nu ogsaa Genstand for vore Medlemmers Afgørelse ved den 3die Urafstemning i denne Sag, og vort Cirkulære Nr. 21/1922 af 9. April desangaaende saavel som selve Forligsgrundlaget aftrykker vi ogsaa andetsteds i Bladet.

Skønt dette 3die Forligsgrundlag paa vigtige Punkter er bedre end de 2 forudgaaende, idet det tager Hensyn til flere af de Anker, som vi, og navnlig undertegnede Forbunds-Formand, paa det kraftigste har fremholdt i baade Højre- og Venstrebladene, fandt vor Hovedbestyrelse, at vore Medlemmers sidste sidste Urafstemning, hvor 9.-Marts-Henstillingen forkastedes med en endnu større Majoritet end den, der forelaa for 3.-Februar-Forslaget, nødvendiggjorde, at vi ogsaa tog Afstand herfra, idet Forligsbestemmelserne vedrørende den nedsatte Overarbejdsbetaling og Lempelser i Lønreduktionen for de daarligst stillede af vore Medlemmer ikke endnu var tilfredsstillende for os Arbejdsmænd.

Under Hensyn til, at det sidste Forligsforslag faktisk var et Fremskridt for Arbejderne, og at De samv. Fagforbunds Ledelses Optræden havde bortsmuldret Kampmodet hos langt de fleste Haandværksfag, og at yderligere Hr. Indenrigsminister Kraghs Forsøg paa at kaste de Arbejdsløse over paa Strejkekasserne ogsaa havde svækket de fleste andre Fagforbunds Kampevne, havde vore 80 Repræsentanter paa De samv. Fagforbunds Generalforsamling den 7. April en meget vanskelig Stilling.

At vore Medlemmer endnu ikke var saa møre, at de vilde underkaste sig, var givet, og at Dansk Arbejdsmands Forbunds økonomiske Kampkraft endnu var saa stor, at vi heller ikke endnu behøvede at give op, var lige saa givet, men desuagtet at tvinge de øvrige Fagforbund indenfor De samv., der maaske hverken vilde eller kunde længere, var jo sin Sag, og da Arbejdsmændene iøvrigt altid gennem Aarene har haft mest Besvær under de Kampe, som de har maattet føre i Fællesskab med de andre og under De samv. Fagforbunds svage og lidet omsigtsfulde og lidet haandfaste Ledelse, besluttede vor samlede Hovedbestyrelse i et Møde med vore øvrige Repræsentanter i De samv. Fagforbund at lade »de andre« og De samv. Fagforbund gøre, hvad de vilde, og vore Folk afholdt sig derfor fra enhver Deltagelse i Afstemningen paa De samv. Fagforbunds Generalforsamling. Allerede af den Grund blev Resultatet, at De samv. Fagforbunds Generalforsamling

vedtog Forligsgrundlaget af 4. April med 385 Stemmer imod 122, og Størsteparten af de øvrige Fag er nu gaaet i Arbejde, og Banen skulde saaledes herefter være fri for en sidste afsluttende Kampomgang direkte mellem Arbejdsgiverforeningen og Dansk Arbejdsmands Forbund, — et Forhold, der som foran nævnt, ikke var det ugunstigste for os Arbejdsmænd.

Men dette har Arbejdsgiverforeningen vist ogsaa selv Følelsen af; den laver nu de utroligste Hundekunster for at holde De samv. Fagforbund inde som Part i Kampen!

Arbejdsgiverforeningen har aabenbart en stærk Følelse af, at faar Dansk Arbejdsmands Forbund Albuerum, og hvis det alene bliver Dansk Arbejdsmands Forbunds Ledelse, Lockout-Herrerne har overfor sig, saa kommer der mere Fart og mere Fasthed i Kampen, end de Herrer i Arbejdsgiverforeningen skøtter om at blive præsenteret for i Lockoutens 9de og 10de Uge.

Det »Kunstgreb«, Arbejdsgiverforeningen har hittet paa for at bevare De samv. Fagforbund som Hoved-Modpart, er dette, at de hævder, at det vedtagne 4.-April-Forlig er bindende for alle Fag, uanset om de enkelte Fag hver for sig har tiltraadt det eller ikke, og nu truer de med at anlægge Sag ved Den faste Voldgiftsret for at faa De samv. Fagforbund dømt for at have bedraget Arbejdsgiverforeningen og for at faa de enkelte Organisationer til at underkaste sig Forliget.

I Henhold til Forliget havde Arbejdsgiverforeningen kun forpligtet sig til at hæve Lockouten overfor de Arbejder-Organisationer, der underkastede sig Forliget, men ikke desto mindre hævede Arbejdsgiverforeningen Lockouten i Almindelighed, altsaa ogsaa overfor os, overfor de Fag, der har taget samme Stilling, som vi, og overfor de Fag, der endnu ikke havde tilendebragt deres Uraf-stemninger over Forliget, og det er først nu, at man ser, hvad Meningen egentlig var med dette vrøvlevorne Skridt.

For vort Forbunds Vedkommende fremkaldte Arbejdsgiverforeningens pludselige Ophævelse af Lockouten nogen Forvirring med Hensyn til Stillingen for de af vore Medlemmer, der endnu var i Arbejde, idet disse hverken vidste, om de var købt eller solgt.

Vort under 29. Marts givne Varsel om, at samtlige vore Medlemmer, der arbejdede under Arbejdsgiverforeningen, vilde træde i Sympatistrejke fra den 7. April, kunde jo ikke uden videre sættes i Kraft, førend Arbejdsgiverforeningens videre Kamptaktik blev klar, men da det efterhaanden viste sig, at Arbejdsgiverforeningen havde udstedt en Parole til sine Underorganisationer om, at de skulde reducere Lønningerne med 15 %, jvf. Forligsgrundlaget, havde vore Medlemmer heroverfor Valget mellem to Fremgangsmaader:

1) enten at sige: Nedsættes Lønnen, forinden vi har faaet ny Overenskomst, saa gaar vi, jvf. vort Forbunds almindelige Varsel af 29. Marts, eller
2) vælge Voldgiftsvejen og sige: Vi protesterer imod enhver Lønforringelse og reserverer vor Ret til at indanke Lønreduktionens Berettigelse for Den faste Voldgiftsret.

En stor Del af vore Afdelinger har naturligvis valgt den første Vej og en anden Del den sidste.

Men, efter at Arbejdsgiverforeningens Taktik og Hensigter ligger mere klar, er der overvejende Sandsynlighed for, at vor Forbundsledelse vil bestemme, at den første Vej skal følges over hele Linien, og vi tage alle vore Folk ud, saaledes at vi tilvejebringer den Enhed og Fasthed i Kampen, som hurtigst muligt kan bringe Afgørelsen.

Thi det er alle enige om, at nu maa det være nok med Vrøvlet og al Vaklen, og nu maa det Hele have en Ende.

Lyngsie.

Vi gør rent Bord og udtager alle vore Medlemmer, som endnu beskæftiges hos Arbejdsgiverforeningen.

Nedenfor aftrykker vi vort 1ste og De samvirkende Fagforbunds 2det Sympatistrejkevarsel:

Dansk Arbejdsmandsforbund. D. 22. Marts 1922.

Til
Dansk Arbejdsgiverforening,
Vestervoldgade 113.

Vi fik i Gaar oversendt fra De samvirkende Fagforbund dels den ærede Arbejdsgiverfor-

enings Varsel af 18. Marts om, at en hel Række af vore Medlemmer, hvis Overenskomster udløber pr. 1. April og 1. Maj, skal smides paa Gaden den 31. ds. ved normal Arbejdstids Ophør, og dels et nyt Varsel af 20. ds. om, at vore i Læderindustrien beskæftigede Medlemmer skal lide samme Skæbne den 15. April, — og i Mandags Morges effektuerede Arbejdsgiverforeningen jo sin Lockout overfor vore Trælagerarbejdere og de af vore Medlemmer, hvis Overenskomster udløb den 1. Marts.

Herefter vil Forholdet for det Faatal af vore Medlemmer, der endnu faar Lov til at forblive i Arbejde i Kraft af de Undtagelser og Undladelser, Arbejdsgiverforeningen i egen Krigsinteresse har foretaget, eller fordi deres Overenskomster først udløber pr. 1. Maj eller senere, blive det ganske utaalelige, at de kun vanskeligt kan værge sig mod, at de ved deres Arbejde direkte eller indirekte hjælper Lockoutherrerne med at føre Krigen mod deres mange Tusinde Standsfæller, ligesom disse Arbejdende let risikerer at komme paa Kant med Loven og Profeterne angaaende forskellige Kampdispositioner.

Om Arbejdsvægringer er lovlige eller ikke, vil i hvert Fald fremkalde et Utal af Retstvister, som vi ønsker at begrænse til det mindst mulige.

Vi nødes derfor til i Overensstemmelse med talrige Krav fra vore Afdelinger og Medlemmer at meddele, at vi agter at forelægge den dertil kompetente Forsamling Forslag om at standse Arbejdet hos og overfor Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening i det Omfang, den kompetente Forsamling maatte finde nødvendigt.

Naar den ærede Arbejdsgiverforening fortsætter Krigen og stadig ophidser vore Medlemmer med en Regn af Lockoutvarsler, maa der gøres noget alvorligt for at faa en Ende paa Dødvandet.

P. F. V.
Lyngsie.
/Chr. Sørensen.

De samvirkende Fagforbund i Danmark. D. 29. Marts 1922.

Anbefalet.

Til
Dansk Arbejdsgiverforening,
her.

Under 22. ds. har Dansk Arbejdsmandsforbund i anbefalet Brev meddelt den ærede Arbejdsgiverforening, at man agter at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om, at der etableres Arbejdsstandsning af Forbundets Medlemmer hos og overfor Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening i det Omfang, den kompetente Forsamling maatte finde fornødent.

I Fortsættelse heraf skal vi da ved nærværende meddele, at vor kompetente Forsamling har godkendt Dansk Arbejdsmandsforbunds 1ste Varsel og paa Forbundets Forslag vedtaget, at der fra og med Torsdag den 6. April ved normal Arbejdstids Begyndelse om Morgenen etableres Arbejdsstandsning af samtlige de af Dansk Arbejdsmandsforbunds Medlemmer, der er beskæftiget hos Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening med Undtagelse af de Skovarbejdere, der er beskæftiget hos Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug, de Medlemmer af den københavnske Lager- og Pakhusarbejder-Afdeling, der er beskæftiget paa det kgl. Teater, Medlemmer af Afdelingen for Film- og Forlystelsesfunktionærer, der beskæftiges hos Medlemmer af Biografteaterejerforeningen for København og Omegn, Medlemmer af Næstved Afdeling, der er beskæftiget paa Bryggeriet »Phønix« samt saadanne Arbejder, hvis Standsning hindrer Befolkningens Forsyning med Levnedsmidler, og endelig med Undtagelse af saadanne Tilfælde, hvor Stats- eller Kommunal-Myndigheder paaviser, at Standsningen af den paagældende Virksomhed direkte hindrer Samfundsfunktioner, samt de Arbejdsgivere, med hvem der af Dansk Arbejdsmandsforbund er eller maatte blive truffet en endelig eller midlertidig Ordning om Løn- og Arbejdsforhold.

P. F. V.
Alfr. Christiansen.
Hans Jacobsen.

Knager det i Arbejdsgiverforeningens Rækker?

Nu begynder Højrebladene at protestere mod Lockout-Rummelen og Hr. Langkjærs forvrøvlede Ledelse af Sagerne.

Lige fra November og December Maaned, da Arbejdsgiverforeningen dikterede deres Medlemmer Fremsættelsen af de urimelige

Krav om Lønreduktioner fra 40 til 60 Øre i Timen med meget mere, har jeg med Styrke offentligt gjort gældende, at disse skæbnesvangre Foreteelser ikke skyldtes de danske Arbejdsgivere selv, men derimod de faa Lockout-Riddere, der har tilrevet sig Magten indenfor Arbejdsgiverforeningens snævre Ledelse, og jeg har fremhævet, at Hr. Langkjærs personlige Egenskaber som Over-Opvigler vilde lede Arbejdsgiverforeningen ud paa vilde Veje, der hverken førte den danske Arbejdsgiverstand, de danske Arbejdere eller dansk Erhvervsliv overhovedet frem til noget godt, og jeg har jo desværre faaet Ret helt og fuldt i saa Henseende.

Under Lockoutens forvildede Fart har jeg Gang paa Gang peget paa, at Arbejdsgiverforeningens hele Optræden ikke var i Overensstemmelse med de menige Arbejdsgiveres naturlige Interesser, og at de enkelte Arbejdsgivere heller ikke lagde Skjul paa, at de i Virkeligheden godt forstod dette, og jeg har henvist til den Kendsgerning, at de enkelte Arbejdsgiver-Organisationer, som havde Selvstændighedsfølelse og Energi nok til at skaffe sig Frihed til selv at forhandle sig til Rette med deres Arbejdere uden Hr. Langkjærs og De samv. Fagforbunds Medhjælp, ogsaa er enedes med deres Arbejdere om andre og for Arbejderne bedre Overenskomster end de, der er foreskrevet ved noget af de 3 Forligsforslag. Jeg skal i saa Henseende pege paa Skræderne, Typograferne, Malerne m. fl., og at det Forligsforslag, man allerede i Marts tilbød de udenforstaaende Byggefag, ogsaa var bedre, end hvad der dengang var tilbudt Arbejderne ved Forligsmandens Forslag af 3. Februar.

Der er i det Hele taget mange Tegn, der tyder paa, at hvis ikke Forligsinstitutionen og De samv. Fagforbund ved deres alt for store og dermed uhensigtsmæssige Fredsbestræbelser var grebet ind Gang paa Gang, og netop hver Gang paa de for Arbejdsgiverforeningens indre Forhold mest kritiske Tidspunkter, vilde Arbejdsgiverforeningen forlængst have været nødt til at tage et mere forsonligt og bedre gennemførligt Standpunkt, og Lockoutgespenstet dermed forlængst været manet til Jorden, ja, maaske havde det endda aldrig været fremstaaet.

Det er utvivlsomt, at intet har i højere Grad fremkaldt og forlænget denne forbandede Lockout end Arbejdsgiverforeningens øverste Ledelses hasarderede Opvigleri og al den Halvhed og Forløjethed og Vrøvlevornhed, som har karakteriseret hele Lockoutens Gang, forvirret Offentligheden og gjort det muligt for Arbejdsgiverforeningens Kamphaner og vor Bonde-Regerings Arbejderfjender at opretholde Fiktionen om, at de danske Arbejder-Organisationer var lige saa svage og lige saa lette at tumle som de tyske og de svenske.

Jeg er blevet angrebet, og jeg er blevet lagt for Had for dette mit Syn paa Tingene og mine frimodige Ord, men nu viser det sig i Lockoutens 9de Uge, at min Mening deles ogsaa af Folk paa den anden Side. Ogsaa der viser det sig nu, at der er Folk, der ser lige saa klart, og nu, da Arbejdsgiverne endog, i deres Forrykthed med at oprulle hele Lockoutforholdet igen, kommer frem og erklærer,

»at Arbejdskonflikten truer med at føre Landet i Afgrunden«.

Det er de konservative Blades General-Korrespondent, der har udsendt en Fællesartikel til sine Aviser, i hvilken han gør de heromhandlede Synspunkter gældende.

Det hedder i Fællesartiklen om Lockouten, at

»det Hele er blevet et Sammensurium af Vrøvl og Halvhed, saa intet Menneske til sidst kan finde sund Fornuft deri.«

Korrespondenten siger videre:

»Samfundet kan ikke vedblivende lide under disse forrykte Forhold. Man mangler baade den faste Haand og den faste Vilje. Man ser en Konflikt, hvor Lederne alle svirrer rundt som en Flue i en Flaske.

Vi maa bort fra alt det løse og dinglevorne, — det er Mænd med faste Viljer, der kræves, for at føre Landet ud over de vanskelige Tider. Over hele Landet vil det snart lyde som et enstemmigt Raab: Til Arbejde! Lad os dog faa Ro!«

Baade Hr. Langkjær og De samv. Fagforbund, ja selv Bonde-Regeringens onde Aand, Landbrugsminister Madsen-Mygdal, fotograferes nu paa den interessanteste Maade. Om

De samv. Fagforbund siger Korrespondenten, at disses Ledelse af Konflikten:

»har været i den Grad slatten og dinglevorn, at man aldrig har tænkt sig Muligheden heraf,«

og Hr. Langkjær tages lyslevende paa Kornet i følgende prægtige Vendinger:

»Vi skulde mene, at den Maade, hvorpaa Arbejdsgiverforeningens Formand i Tide og Utide har manifesteret sin politiske Overbevisning og har søgt at hage sig fast i »sin nære politiske Ven og Meningsfælle Landbrugsministeren«, medens denne samtidig afviste alt det Foraarsspektakel mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, har virket mindre heldigt.

Arbejdsgiverforeningen er ingen politisk Institution. Gamle Etatsraad Niels Andersen var fuldstøbt Højremand og Fabrikant Hauberg var alt muligt andet — men ingen af de to Mænd søgte at slaa politisk Mønt af deres Overbevisning i Egenskab af Arbejdsgiverforeningens Formand. Her var de kun Arbejdsgivernes Ledere, intet andet, saa lige ud og havde hverken Svinkeærinder til Højre eller Venstre. Landbrugsministeren — Hr. Langkjærs nære politiske Ven og Meningsfælle — har, saa vidt det er os bekendt, aldrig vist særlig Sympati for den Industri, hvis Interesser Hr. Langkjær er sat til at værne.

Det havde da maaske været heldigere. om Hr. Langkjær alene havde tænkt paa Arbejdsgiverne, af hvilke adskillige ikke er Hr. Madsen-Mygdals nære politiske Venner og Meningsfæller.«

I sit Gensvar, som »Berlingske Tidende« allerede har tvunget Hr. Langkjær til at rykke frem med, søger denne i forfjamskede Udtalelser og ganske løgnagtige Paaberaabelser at dække sig mod det hvasse Angreb ved at henvise til, at dansk Erhvervslivs Eksistens er afhængigt af, at Arbejdsgiverforeningen igen fremtvinger en større Lønreduktion end den, der har Hjemmel i Pristallet, — en Paastand, som jeg Gang paa Gang baade i »Social-Demokraten« og i Landets Højre- og Venstreblade har opfordret ham og Arbejdsgiverforeningen til at underbygge nærmere med noget, der blot nogenlunde lignede et Bevis, men hverken Hr. Langkjær eller Arbejdsgiverforeningens øvrige Penneførere, d'Hrr. Direktør Caroc, Jernindustriens Formand, Hr. Aage Hassel eller selveste Industriraadets Formand, Hr. Direktør Prior har bare saa meget som gjort et Forsøg derpaa, og Henvisningen og Genopkogningen af denne afpillede Paastand er i Virkeligheden hele Hovedindholdet af Hr. Langkjærs sølle Forsvar paa selve hans Partifællers kraftige og rammende Angreb.

Særlig interessant er det at se, at et af Afsnittene i Hr. Langkjærs Forsvar ender med en Trusel og et Krav overfor Bonde-Regeringen og Højre, idet han siger:

»Erhvervene har bøjet sig for Samfundet, de vil nu med uomtvistelig Ret stille deres Krav til Samfundets Erhvervspolitik.«

Altsaa, naar Hr. Langkjær skal have paa Pukkelen, saa skal ved Gud ogsaa Højre i Rigsdagen makke Ret og støtte Erhvervenes og Arbejdernes Krav om Foranstaltninger, der kan lette dansk Erhvervslivs Vilkaar indenfor Landet og beskytte dem mod Udlandets Valutadumping!

For os Arbejdsmænd er der særlig to Ting i Hr. Langkjærs Gensvar, som har organisationsmæssig Interesse. Det ene er, at Hr. Langkjær peger paa, at man

»i Arbejdsgiverforeningen havde anlagt Lockouten som en Kamp paa Liv og Død«, og at Arbejdsgiverforeningen havde ment at staa »overfor en Arbejderklasse, hvis Modstandsevne var væsentlig svækket og derfor overvindelig, hvis Kampen førtes til Bunds.«

Den anden Ting er, at Hr. Langkjær peger paa det sørgelige i, at hvis man nu forlanger, at han skal slutte Fred, saa betyder det:

»en Opfordring til Arbejdsgiverforeningen om at skabe Ro ved simpelthen at opfylde de Fordringer, Hr. Lyngsie (vi Arbejdsmænd) har stillet.«

Ak ja! Det burde Samfundet jo naturligvis have krævet for længe siden, saa meget mere som vi Arbejdsmænd jo overhovedet ingen Fordringer har stillet, men kun forlangt, at man ikke bød os andre Lønreduktioner end dem, vore Medlemmers Forhold og berettigede Krav til Livet gør nødvendige.

Hr. Langkjærs Svar er i det Hele daarligt afstemt, idet det bevæger sig fra Ekstasens ene Yderpunkt til det andet, og et Sted sænker han endda Stemmen saa langt, at den former sig som Graad paa Gravens Rand.

Han skal ordret have sagt til »Berlingske Tidende«:

»Forlanger Samfundet det nu (at han skal slutte Fred med Arbejderne), saa vil vi sige: Vi erkender, at Spørgsmaalet om Løn- og Arbejdsvilkaar dybest set er et Samfundsanliggende, og at Samfundets Vilje maa ske! Samfundet kan tvinge os (Arbejdsgiverforeningen) til at slutte Fred, selv om det bliver en Gravens Fred for det danske Erhvervsliv, en Ligkiste til Jordfæstelse af den danske Industri.«

Som vore Medlemmer heraf kan se, er det Tidspunkt nu endelig kommet, at der ogsaa fra den anden Side rejser sig Røster mod Lockout-Rummelen, og at Hr. Langkjær nu selv faar Næsen brunet lidt af den Brand, han og hans saa letsindigt har tændt i vort Land, er der vist ikke mange af vore Medlemmer, uden at de under ham det helt og fuldt.

Lyngsie.

Forligs-Institutionens Forligsgrundlag af 4. April 1922.

Bilag til
Cirk. Nr. 21 af 9. April 1922.

Paa Mødet i Forligsinstitutionen den 4. April 1922 er der mellem undertegnede Formand for Dansk Arbejdsgiverforening og undertegnede Formand for De samvirkende Fagforbund i Danmark opnaaet Enighed om, at man paa Generalforsamlinger i de to Hovedorganisationer, der afholdes Fredag den 7. April, vil forelægge og anbefale til Vedtagelse følgende:

De til og med 1. April udløbne og ikke fornyede Overenskomster om Løn- og Arbejdsvilkaar mellem Organisationer og Virksomheder, der er tilsluttet Dansk Arbejdsgiverforening, og Organisationer, der er tilsluttet De samvirkende Fagforbund i Danmark, forlænges for et Aar fra deres Udløbstid med de i Fagene vedtagne Ændringer og iøvrigt paa følgende Vilkaar:

1) Samtlige Lønninger nedsættes fra og med Dagen for Lockoutens Afslutning (den 10. April) med 15 %.

De nugældende Minimallønninger i Jernindustrien, Skotøjsindustrien og Fag med Minimallønninger af lignende Størrelse bliver uforandrede. I andre Fag nedsættes Minimallønningerne med 15 %.

Hver af Parterne er berettiget til inden 14 Dage efter denne Overenskomsts Vedtagelse overfor den modstaaende Organisation at kræve Forhandling om, at Nedsættelsen af Lønningerne kan foretages efter andre Regler end foran anført, naar særlige Grunde taler derfor, derunder Hensynet til Lønninger, der med Hensyntagen til de Lønvilkaar, hvorunder de paagældende Arbejdere tidligere har arbejdet, og til de lokale Forhold, maa betragtes som særlig lave. I saadanne Tilfælde kan Nedsættelsen reduceres til indtil 12 %. Uoverensstemmelser herom maa ikke give Anledning til Arbejdsstandsning. Opnaas der ikke Enighed mellem Organisationerne, gaar Sagen til Forhandling mellem Hovedorganisationerne. Fører heller ikke dette til noget Resultat, er hver af Parterne berettiget til at kræve Sagen afgjort af et Nævn, der bestaar af 3 af hver af Hovedorganisationerne valgte Medlemmer samt Forligsinstitutionen. Nævnets Formand fungerer som Opmand.

Behandlingen af de rejste Sager skal være tilendebragt i Hovedorganisationerne senest 8 Dage og i Nævnet senest 3 Uger efter Indankningsfristens Udløb. De særlige Lønningsregler træder i Kraft efterhaanden som Afgørelserne træffes i Organisationerne eller i Nævnet. Indtil Afgørelse foreligger, sker Lønnedsættelserne efter foranstaaende almindelige Regel.

2) De tilbagestaaende Uoverensstemmelser vedrørende de almindelige Bestemmelser i Havneoverenskomsterne og enkelte andre Overenskomster, samt eventuelle Uoverensstemmelser med Hensyn til almindelige Bestemmelser i Overenskomster, der udløber 1. April, saavelsom Uoverensstemmelser med Hensyn til forlods Fradrag i Lønninger efter Overenskomster, der ikke var opsagt i 1921, henvises, forsaavidt de ikke inden 14 Dage efter denne Overenskomsts Vedtagelse er afgjort ved Forhandling i Underorganisationerne eller Hovedorganisationerne, til Afgørelse af et Nævn, bestaaende af 3 af hver af Hovedorganisationerne valgte Medlemmer samt Forligsinstitutionen. Nævnets Formand fungerer som Opmand.

3) I Jernindustrien kommer ved Timelønsarbejde Reduktionen først til Virkning paa Tillægene og sidst paa den egentlige Timeløn (Grundlønnen). Ved Akkordarbejde afregnes Reduktionerne først paa de eventuelle Tillæg til Prislisterne og derefter paa Grundpriser-

ne. De saaledes reducerede Værkstedsprislister er opsigelige med 1 Maaneds Varsel, dog tidligst til Udløb den 1. Juli. Er de ikke opsagt til Udløb senest den 1. September, underkastes de Regulering i Overensstemmelse med nedenstaaende Bestemmelser. Undtagne fra Reguleringer er saadanne Værkstedsprislister, om hvilke den paagældende Virksomhed senest 14 Dage efter nærværende Overenskomsts Vedtagelse gennem Jernindustriens Sammenslutning giver det paagældende Fagforbund Meddelelse om, at man foretrækker fri Forhandling med sine Arbejdere om Akkorderne.

Forsaavidt en Overenskomst indenfor Jernindustrien forlænges i Henhold til næstsidste Stykke i nærværende Overenskomst, gælder med Hensyn til Værkstedsprislisterne tilsvarende Bestemmelser for den forlængede Overenskomst, som efter nærværende Overenskomst er gældende for 1922.

4) Nugældende Regler angaaende Betaling for Overarbejde, Natarbejde samt Søn- og Helligdagsarbejde forbliver uforandrede, idet der dog for den første Overtime efter den normale Arbejdstids Ophør ikke skal betales over 25 %'s Tillæg og for den anden Overtime ikke over 33⅓ %'s Tillæg.

Forsaavidt Parterne er enedes om eller ved vedkommende Overenskomsts Underskrift maatte enes om andre Regler for Betalingen for Overarbejde, træder disse i Stedet for foranstaaende Regler.

Overenskomsten mellem Hoverorganisationerne af 17. Maj 1919 om Arbejdstiden fornyes, forsaavidt angaar Punkterne 1, 2, 5 og 7, og er gældende indtil den med 3 Maaneders Varsel opsiges til Ophør en 1. April. Til Punkt 7 a føjes: »Der tilkommer Hovedorganisationerne Ret til at paatale Misbrug af Overarbejde, forsaavidt saadan Ret ikke efter de bestaaende Overenskomster tilkommer den enkelte Organisation«.

Undtagne fra Bestemmelserne om 8-Timersdagen er Personer, der er beskæftiget ved Opsyn eller Vagttjeneste, herunder dog ikke medregnet Vagtfunktionærer, for hvilke særlige Overenskomster er bestaaende.

Der nedsættes et Udvalg, hvortil Arbejdsgiverforeningen vælger 5 Medlemmer, De samvirkende Fagforbund 5 Medlemmer, og hvis Møder ledes af Forligsmændene. Det paahviler dette Udvalg at gennemgaa de under de hidtil førte Forhandlinger fremførte Oplysninger om de faktiske Forhold med Hensyn til Arbejdstiden her og i andre Lande. Udvalget afgiver Betænkning senest den 1. Juli d. A.

I de Organisationer, hvor der rejses Krav derom, optages Forhandling om Vilkaarene for Etablering af Arbejde i 2- og 3-Holds Drift. Forsaavidt Forhandling herom ikke fører til noget Resultat, gaar Sagen til Hovedorganisationerne. Forsaavidt Enighed ej heller her opnaas, afgøres Sagen af et Nævn, der bestaar af 3 af hver af Hovedorganisationerne valgte Medlemmer samt Forligsinstitutionen. Nævnets Formand fungerer som Opmand.

Saafremt et under De samvirkende Fagforbund staaende Forbund eller en under Dansk Arbejdsgiverforening staaende Organisation eller Enkeltvirksomhed inden en 1. August — første Gang inden 1. August 1922 — fremsætter Forslag om at forlænge den gældende Overenskomst et Aar fra dens Udløbstid, iøvrigt uden andre Ændringer end dem, man ved fri Forhandling kan enes om, og dette Forslag tiltrædes fra Modpartens Side, bortfalder Augustreguleringen, og der indtræder fra og med den Lønningsuge, i hvilken den paafølgende Februarstatistik offentliggøres, en Regulering opad eller nedad med 1 % for hver Procent, Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i den forudgaaende Februar Maaned.

Hvis den modstaaende Arbejdsgiverorganisation eller Enkeltvirksomhed ikke tiltræder Forslaget om Forlængelse af Overenskomsten paa ovennævnte Vilkaar, indtræder Augustregulering opad eller nedad med 1 % for hver Procent, Pristallet i August er højere eller lavere end Pristallet i den forudgaaende Februar Maaned, dog saaledes at der intet tillægges eller fradrages for de første 6 Points, Pristallet i August er højere eller lavere end Pristallet i den forudgaaende Februar Maaned. Er det den modstaaende Arbejderorganisation, der ikke tiltræder Forslaget om Forlængelse, indtræder Augustreguleringen opad eller nedad med 1 % for hver Procent, Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i den forudgaaende Februar Maaned. Hvis ingen af Parterne rejser Spørgsmaal om Forlængelse, indtræder Augustregulering opad eller nedad med 1 % for hver Procent, Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i den forudgaaende Februar Maaned.

Har der fundet en Augustregulering Sted, finder der ingen yderligere Regulering Sted, men Fagene er frit stillede med Hensyn til den kommende Overenskomst.

Forsaavidt foranstaaende Overenskomst tiltrædes af Hovedorganisationernes Generalforsamlinger, ophæves de løbende Lockouter og Strejker og Arbejdet genoptages saa vidt muligt Mandag den 10. April og saa vidt muligt i samme Omfang og paa de samme Arbejdspladser som før Arbejdsstandsningen. Fortrædigelser af nogen Art i Anledning af Begivenheder under Konflikten maa ikke finde Sted.

København, den 4. April 1922.

For De samvirkende Fagforbund i Danmark:

Carl F. Madsen.

For Dansk Arbejdsgiverforening:

H. Langkjær.

Bonde-Regeringens Forsøg paa at hjælpe Lockout-Herrerne.

Virkningerne af Indenrigsminister Kraghs Cirkulære af 21. Marts 1922.

Adskillige er de Ting, som Arbejderne har lært under dette Aars lange Lockout. En af disse Ting er den, at Arbejderne her mere end nogen Sinde har mærket Rigtigheden af den gamle Sætning, at Arbejderne kun har sig selv at stole paa. Højrebladene og hele den Venstrepresse, der støtter Regeringen, har under Lockouten vendt sig mod Arbejderne og brugt alt, hvad bruges kunde til at svække Sympatien for de Overfaldne, for Arbejdernes Kamp, der jo kun var et Værgemaal for Hjem og Arne. Den radikale Presse har, paa enkelte Undtagelser nær, været lunken og i flere Tilfælde ligefrem støttet Arbejdsgiverne, og Arbejdernes egen Presse? Ja, den har været bremset og kneblet af den Holdning, som Arbejdernes Central-Organisation, De samv. Fagforbunds Ledelse allerede fra første Færd tog og troligt har holdt under hele Kampen.

Dette Forhold har naturligvis først og fremmest givet Arbejdsgiverforeningen Mod til at fortsætte det forbryderiske Lockout-Overfald og i anden Række givet Regeringen Mod til aabent at stille sig i Arbejdsgiverforeningens Sold, og det skandaløse Cirkulære, som Hr. Indenrigsminister Kragh udsendte d. 21. Marts som en Banbulle mod Arbejdsløshedskasserne, hvilke han dermed nægtede fortsat at yde de nødvendige Statslaan, og som en haardhændet og enestaaende brutal Forfølgelse mod de Arbejdsløse, det gik paa fortsat Hjælp, og som altsaa længst af alle har maattet lide under den uheldige Samfundsorden og de Styrendes Svindlerier og Fejlgreb, — vil til evige Tider staa som en Skændsel for det nuværende Agrar-Vælde i Danmark.

Regeringen og Arbejdsgiverforeningen, der jo er vidende om, at Arbejderne her i Landet af deres surt fortjente Skillinger under hele Krigen har ofret Millioner og atter Millioner paa at hjælpe deres arbejdsløse Kammerater, regnede ganske kynisk med, at naar Hjælpekasserne lukkede af for de Arbejdsløse, vilde disse uden videre Vrøvl finde sig deri og bare gaa til Fagforeningerne og tiltvinge sig Hjælp af de Midler, der skulde bruges til de Lockoutedes Understøttelse, og, regnede d'Herrer Langkjær og Meningsfælle Madsen-Mygdal, saa bliver Kassen hurtig tom og de Lockoutede nødt til at falde til Føje.

For Dansk Arbejdsmands Forbund betød det, at vor Kasse, der den 1. April skulde modtage en Fordobling af de Lockoutedes Antal, desuden skulde understøtte ca. 15,000 afviste Arbejdsløse, og det var jo ikke saa lille en Forøgelse af Kampens Byrder.

Regeringen og Hr. Langkjærs Beregning var saaledes mere djævelsk end smuk, men den slog ikke helt til. Heldigvis!

For det første var langt den overvejende Del af Arbejdsløse fornuftige nok til at indse, at de Ofre, deres arbejdende Kammerater i de sidste Aar har bragt for at hjælpe dem, var saa store, at de Arbejdsløse ikke uden videre kunde forlange, at de Arbejdende nu ogsaa, da disse sidste var sat ud i Lockout, skulde svække deres Mulighed for at holde Kampen ud, og for det andet reagerede Ledelserne for de fleste Hjælpekasser kraftigt mod Hr. Kraghs Cirkulære, saaledes at langt de fleste Steder, hvor de Arbejdsløse ikke uden videre lod sig afvise af Hjælpekasserne, der blev der gjort Udveje for fortsat at give dem nogen Hjælp.

Trods Hr. Kraghs Cirkulære egentlig tydede paa, at der skulde lukkes af for alle Dansk Arbejdsmands Forbunds Medlemmer, der gik paa fortsat Hjælp, lykkedes det dog alligevel energiske Mænd indenfor Hjælpekassernes Ledelse i København at bringe det dertil, at af vore 37 københavnske Afdelinger blev de 22 betragtet som helt udenfor Lockouten, og af de resterende 15 blev de 12 kun delvis berørt, og kun for 3 af vore Afdelinger blev der helt lukket for fortsat Hjælp, og der er ingen Tvivl om, at mange Steder ude i Provinserne kunde en energisk Paavirkning af Hjælpekassernes Ledelser og navnlig af de af vore Partifæller, der har Sæde i dis-

se, fremkalde en lignende Begrænsning af Banbullen.

Endelig har Harmen over Regeringens Optræden fremkaldt Dannelsen af

Komiteen vedrørende Regeringens Beslutning af 21. Marts 1922,

som ved et energisk Arbejde for at skaffe Penge er kommen til at raade over saa store Summer, at alle de Afdelinger, der indtil Paasken havde indsendt de Oplysninger, som vort sidste Cirkulære vedrørende den sidste Urafstemning havde anmodet om, har faaet tilstillet nogen Hjælp til Fordeling blandt de Arbejdsløse, der vitterligt og trods gentagne Henvendelser til Hjælpekasserne endnu var afviste.

Saaledes er Bonde-Regeringens og Hr. Langkjærs infame Forhaabninger i nogen Grad gjort til Skamme, og lad os alle være glade for det, thi det maa baade de Arbejdsløse og alle vore andre Medlemmer forstaa, at var de ved Lockouten overfaldne Fagforeninger i Almindelighed tvungne til uden videre at overtage de afviste Arbejdsløse, var der dermed skabt et meget farligt Princip, som i de kommende Tider i en ondsindet og arbejderfjendsk Regerings Haand atter og atter kunde gentages, og dermed vilde jo i Virkeligheden Arbejdsgiverforeningens Lyster til i Fremtiden at gentage Overfaldet paa Arbejderne blive holdt i Live til ubodelig Skade og med umaadelige økonomiske Tab ikke alene for de Arbejdere, der staar i Arbejde, men ogsaa for dem, der under en saadan senere Situation maatte være Arbejdsløse.

Vi maa derfor alle være de retsindige og energiske Medlemmer af Hjælpekassernes Bestyrelser rundt over hele Landet taknemlige for deres energiske og menneskekærlige Arbejde, og vi maa i lige Maade være glade for den Komité, som trods alt har formaaet at stampe mange Penge frem, som de Arbejdsløse kan tage imod uden Følelsen af, at de dermed tager Brødet ud af Munden paa deres kæmpende Kammerater.

Lyngsie.

Arbejdsgiverforeningen siger,

at

De samvirkende Fagforbund har bedraget dem.

Dansk Arbejdsgiverforening. Kbhvn., 12. April 1922.

Til
Forretningsudvalget for De samv. Fagforbund, her.

Som det vil være det ærede Forretningsudvalg bekendt, har Arbejdsgiverforeningens Repræsentanter ved de mellem Hovedorganisationerne sidst stedfundne Forhandlinger Gang paa Gang fremhævet, at det maatte være en ufravigelig Betingelse for, at et Overenskomstforslag kunde forelægges for Arbejdsgiverforeningens Generalforsamling, at dette ogsaa kunde forelægges for De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling til endelig Vedtagelse eller Forkastelse.

Paa dette Krav er det ærede Forretningsudvalg gaaet ind, og kun under denne Forudsætning blev Overenskomstforslaget af 4. April underskrevet af Arbejdsgiverforeningens Formand og forelagt og vedtaget paa Arbejdsgiverforeningens Generalralforsamling den 7. ds.

Efter at vor Generalforsamling var afsluttet, erfarede vi fra Forligsinstitutionen, at De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling ligeledes den 7. ds. havde vedtaget Overenskomsten, og vi modtog samtidig Opfordring til at sørge for, at Arbejdet saa vidt muligt kunde genoptages Mandag den 10. April, hvorom vi straks gav vore Medlemmer fornøden Underretning.

Til vor overordentlige Overraskelse meddelte imidlertid Dagbladet »Social-Demokraten«, der næste Dag bragte et Referat fra De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling, at Overenskomstforslaget var blevet forelagt til »Vedtagelse«, ikke som noget, der var bindende, men som et Raad, der var givet de enkelte Underorganisationer.

Vi vægrede os selvfølgelig ved at fæste Lid til denne Meddelelse, hvorefter De samvirkende Fagforbunds Ledelse skulde have gjort sig skyldig i et vistnok enestaaende Brud paa givne Ord og Løfter.

Vi har imidlertid nu faaet saa mange Beviser for, at de enkelte Fagforeninger og Fagforbund ikke føler sig bundne af den skete Vedtagelse, at vi nødes til at tro, at den af »Social-Damokraten« bragte Medde-

lelse i det væsentlige er rigtig, saaledes at De samvirkende Fagforbunds Ledelse vel formelt har forelagt Overenskomstforslaget til Vedtagelse ikke har den Betydning, som er forudsat ved Forhaandsforhandlingerne, og som fremgaar af selve Overenskomstforslagets Ordlyd.

Da vi naturligvis ikke kan finde os i, at De samvirkende Fagforbund ved Brud paa eller Bortforklaring af givne Løfter, eller paa anden Maade foranlediger, at Arbejdsgiverforeningens Generalforsamling vedtager en Overenskomst, som vel formelt er vedtaget af den modstaaende Hovedorganisation, men som en hvilken som helst Underorganisation kan vægre sig ved at respektere, maa vi forbeholde os at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret for at faa fastslaaet, at De samvirkende Fagforbunds Underorganisationer efter alt foreliggende er bundet ved Overenskomsten af 4. April, og for at kræve Bod og Erstatning i videst muligt Omfang hos De samvirkende Fagforbund og de under disse hørende Organisationer for den Skade, der paaføres Arbejdsgiverforeningens Medlemmer ved Opretholdelsen af de Arbejdsstandsninger, som i Henhold til Overenskomsten skulde ophøre, og ved de efter Forligets Ikrafttræden iværksatte nye Arbejdsstandsninger.

Vi staar selvfølgelig til Disposition med Hensyn til Afholdelse af det før Sagens Indbringelse for Retten fornødne Møde, hvorom Aftale paa sædvanlig Maade kan træffes mellem vore Kontorer.

For det Tilfælde, at De samvirkende Fagforbund under Sagens Behandling for Voldgiftsretten skulde gøre gældende, at de har været ubeføjet til at træffe en Beslutning af en saadan Rækkevidde, som det ærede Forretningsudvalg har truffet, og mod Forventning faa Medhold heri og i, at deres Underorganisationer som Følge heraf ikke er bundne ved Overenskomsten, er vi ikke til Sinds at lade dette gaa ud over Arbejdsgiverforeningens Medlemmer, men bebuder allerede nu, at vi agter at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om, at der til Tilvejebringelse af ordnede Arbejdsforhold iværksættes Arbejdsstandsning overfor Medlemmer af De samvirkende Fagforbund i det Omfang, som den kompetente Forsamling maatte bestemme.

Vi undlader ikke samtidig at meddele, at vi, saafremt den herefter varslede Lockout skulde træde i Kraft, maa betragte os som løst fra de Løn- og Arbejdsvilkaar, der indeholdes i Overenskomsten af 4. April d. A., overfor de Fagforeninger og Fagforbund, som endnu ikke har sluttet Overenskomst med deres modstaaende Arbejdsgiverorganisationer.

P. F. V.

H. Langkjær.

A. L. Østerberg.

Arbejdsgiverforeningens Varsel om Lockout for alle de Overenskomster, der udløb til og med 31. Marts d. A.

Skrivelsen herom til De samvirkende Fagforbund lyder saaledes:

Dansk
Arbejdsgiverforening.

København B., den 16. Marts 1922.

Til
Forretningsudvalget for
De samvirkende Fagforbund
i Danmark.

I Fortsættelse af vor Skrivelse af 11. Marts d. A. tillader vi os herved at meddele, at en kompetent Forsamling har vedtaget, at der fra og med Fredag den 31. Marts ved den normale Arbejdstids Afslutning iværksættes Arbejdsstandsning overfor:

Billedskærer- og Dekorationsbilledhuggerforbundet,
Bogbinderforbundet (herunder Papirvarearbejdernes Fagforening),
Dansk Brolæggerforbund, dog for Københavns Vedkommende med Undtagelse af nødvendige Brolægningsarbejder for Stat, Kommune, Sporveje, Københavns Telefonselskab og Københavns Havnevæsen,
Dansk Stenarbejderforbund,
Drejerforbundet i Danmark,
Forgylderforbundet, forsaavidt angaar Beskæftigelse hos Foreningen af danske Rammefabrikanter,
Handskemagerforbundet,
Kurvemagerforbundet,
Dansk Rebslageriarbejderforbund,
Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund,
Dansk Skotøjsarbejderforbund,
Dansk litografisk Forbund, forsaavidt angaar Beskæftigelse hos Reproduktionsanstalternes Principalforening,
Snedkerforbundet i Danmark,
Stukkatørernes Fagforening af 1920 og Stukkatørernes Fagforening i Aarhus,
Kvindeligt Arbejderforbund, forsaavidt angaar Beskæftigelse hos:
Foreningen af danske Farve- og Lakfabrikanter,
Foreningen af Arbejdsgivere i Jern-, Metal- og Kludebranchen,
A/S Jacob Holm & Sønner,

Dansk Tapetfabrikantforening,
Foreningen af danske Tændstikfabriker,
A/S Aalborg Halmvarefabriker,
Dansk Afvulkaniseringsfabrik, Kjøge,
C. Reiermanns Papfabrik,
A/S De forenede Gummi- og Luftringefabriker,
A/S Skandinavisk Gummi-Compagni,
Blyantfabriken »Viking«,

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, forsaavidt angaar Beskæftigelse hos Bornholms Maskinfabrik og A/S Bornholms Maskinfabrik, Nordre Jernstøberi, Rønne, samt

Dansk Arbejdsmandsforbund, forsaavidt angaar Beskæftigelse hos:

Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne,
Foreningen af Arbejdsgivere ved Aarhus Havn,
Foreningen af Lagergrossister i Aarhus,
Foreningen af Arbejdsgivere ved Assens Havn,
Foreningen af Arbejdsgivere i Brabrand og Omegn,
Foreningen af Arbejdsgivere i Esbjerg (dog med Undtagelse af de ved Arbejde med Eksport af Landbrugsprodukter beskæftigede Arbejdere og Arbejderne ved A/S De forenede Isværker),
Købmændenes Arbejdsgiverforening i Faaborg,
Foreningen af Arbejdsgivere i Fredericia,
Foreningen af Arbejdsgivere ved Frederikshavn Havn,
Foreningen af Arbejdsgivere ved Kolding,
Kjøge Arbejdsgiverforening,
Foreningen af Arbejdsgivere i Middelfart,
Foreningen af Arbejdsgivere i Nykøbing F.,
Købmændenes Arbejdsgiverforening i Præstø,
Købmændenes Arbejdsgiverforening i Roskilde,
Foreningen af Arbejdsgivere i Skive,
Købmændenes Arbejdsgiverforening i Struer,
Købmændenes Arbejdsgiverforening i Stubbekøbing,
Vejle Arbejdsgiverforening,
Bornholms keramiske Fabrikantforening,
Rønne Vognmandsforening,
Brolægningsentreprenørforeningerne for Kjøbenhavn — dog med Undtagelse af nødvendige Brolægningsarbejder for Stat, Kommune, Sporveje, Kjøbenhavns Telefonselskab og Kjøbenhavns Havnevæsen — og Sjælland og Lolland-Falster,
Bornholms Murermesterforening,
Bornholms Stenhuggermesterforening,
Cementvareindustriens Arbejdsgiverforening (for Vejle og Faaborg),
Dansk Tagpap- og Asfaltfabrikantforening,
Entreprenørforeningen (herunder Helsingør Entreprenørforening),
Entreprenørforeningerne i Aarhus, Odense og Odense,
Foreningen af Fabrikanter af fugefri Gulve,
Gas- og Vandmesterforeningen af 1919 og Gas- og Vandmesterforeningen for Kjøbenhavn og Omegn (dog med Undtagelse af de ved nødvendige Reparationer af Gas- og Vandledninger samt i de koncessionerede Virksomheder beskæftigede Jord- og Betonarbejdere),
Foreningen af danske Farve- og Lakfabrikanter,
Kjøbenhavns Farvehandlerforening,
Foreningen af Arbejdsgivere i Jern-, Metal- og Kludebranchen,
Foreningerne af Mosaikfabrikanter i Kjøbenhavn og Jylland,
Kjøbenhavns Mur- og Stenhuggerlaug,
Stenhuggermesterforeningerne for Kjøbenhavn og Jylland,
Stukkaturfagets Mesterforening,
Dansk Tapetfabrikantforening,
Kjøbenhavns Mørtelværker,
Foreningen af danske Tændstikfabriker,
Vognmandsforeningerne for Aalborg og Nørresundby, Aarhus (dog med Undtagelse af Renovationskørsel og Kørsel for Mejerierne), Esbjerg (dog med Undtagelse af de ved Arbejde med Eksport af Landbrugsprodukter beskæftigede Arbejdere), Odense, Randers (dog med Undtagelse af Renovationskørsel), Roskilde, Silkeborg, Svendborg og Vejle,
A/S. Aalborg Halmvarefabriker,
Bornholms Maskinfabrik, og A/S. Bornholms Maskinfabrik,
Nordre Jernstøberi,
Dansk Afvulkaniseringsfabrik, Køge,
A/S. Det forenede Dampskibsselskab, forsaavidt angaar Beskæftigelse i Aalborg og Nørresundby, Aarhus, Esbjerg (dog med Undtagelse af de ved Arbejde med Eksport af Landbrugsprodukter beskæftigede Arbejdere), Faaborg, Fredericia, Frederikshavn, Kolding Middelfart, Skive, Struer og Vejle,
A/S. De forenede Gummi- og Luftringefabriker,
A/S. Skandinavisk Gummi-Compagni,
Snedkerfirmaerne C. B. Hansen og A/S. Lysberg & Hansen,
A/S. Vilhelm Hansen & Co.,
Jacob Holm & Sønner og Slagelse mek. Hampgarnsspinderi,
A/S. Møens Stenminer,
C. Reiermanns Papfabrik,
Blyantsfabriken »Viking« samt
Kokes- og Saltværksarbejdere hos A/S. Christiansholms Fabriker og A/S. De forenede Vognmandsforretninger, med Undtagelse af de ved Hestepasning beskæftigede Arbejdsmænd.

Den varslede Lockout iværksættes dog ikke, forsaavidt der forinden maatte være opnaaet en for vore interesserede Medlemmer og os tilfredsstillende Ordning af de Overenskomstforhold, der er udløbne eller udløber den 1. April d. A.

P. F. V.

sign. H. Langkjær.
/sign. Sophus Agerholm.

Ansvarshavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i P. Hansens Bogtrykkeri, Gasværksvej 9, København B.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 24 Marts 1922 26. Aarg.

Storkampens Afslutning.

Arbejdsmændene afslutter, da det Hele truer med at skulle afgøres ved Retsvrøvl.

Da De samvirkende Fagforbund paa sin Generalforsamling den 7. April vedtog at slutte for sit Vedkommende, var det en absolut Forudsætning, der kraftigt blev fremhævet af Næstform., Hr. Alfred Christiansen, at de Organisationer, der mente at kunne se deres Fordel ved at fortsætte paa egne Hægter, ikke paa nogen Maade var bundet af Forligsgrundlaget af 4. April, og vor Forbundsledelse vedtog da at udsende det Spørgsmaal til Urafstemning, om man kunde tiltræde det foreliggende Forslag i den ny og ændrede Form.

Efter nøje Overvejelser var Spørgsmaalet formet, saa alle Meningsafskygninger kunde komme til Orde, idet der kunde stemmes om: enten at vedtage Forligsgrundlaget som det laa og dermed slutte Konflikten straks, eller pure forkaste det og kæmpe videre, indtil en antagelig Ordning var skaffet tilveje og saa stemme igen, eller foreløbig forkaste Grundlaget, men give Hovedbestyrelsen Bemyndigelse til at afslutte, naar der enten fremskaffedes Forbedringer eller det maatte vise sig nødvendigt. Dette sidste blev som bekendt vedtaget med overvældende Majoritet.

Hovedbestyrelsen havde da ét af to at gøre, enten at planlægge og føre Kampen over bred Front og udtage endnu 12—14,000 Mand, eller rigge til Afslutning. Naar Hovedbestyrelsen da saa nogenlunde hurtigt valgte det sidste, maa Grunden naturligvis søges i forskellige Foreteelser, der hører hine bevægede Dage til. For det første havde Arbejdsgiverforeningen udsendt et Cirkulære til sine Medlemmer, hvori den sagde, at Konflikten v a r afsluttet, idet det afsluttede Forlig var endelig og bindende for de enkelte Forbund, altsaa ogsaa D. A. F., jfr. D. s. F.s Beslutning, og at naar Arbejdsmændene endnu strittede imod, var det ulovligt, og at det kun var et Spørgsmaal om Timer eller højst om Dage, naar Arbejdsmændene blev nødt til at bøje sig, eventuelt ved Hjælp af Den faste Voldgiftsret.

Det er en Kendsgerning, at mangen en Arbejdsgiver var led og ked af Lockouten og intet hellere ønskede end at affinde sig med sine Arbejdsmænd og faa Arbejdet genoptaget, men netop dette, at hele Pressen med den københavnske Social-Demokrat i Spidsen Dag for Dag hamrede fast, at Forliget v a r en Kendsgerning, at Arbejdsfreden v a r genoprettet o. s. v., gjorde, at ingen Arbejdsgiver fandt sig foranlediget til at tage Initiativet. Med andre Ord, vor egen Presse underbyggede Arbejdsgivernes Cirkulære, der beroede paa et Falsum; om Sagen nogen Sinde kommer for Rettens Skranke og derved bliver fuldt oplyst, staar endnu hen i det uvisse.

For det andet viste nogle af vore Afdelinger i misforstaaet Iver for at faa en Ordning sig alt for emsige til at handle paa egen Haand, og her var det særligt de lavest lønnede, og dem vi i sidste Instans førte Kampen for, nemlig Havnearbejderne og Teglværksarbejderne paa enkelte Pladser, der førte an.

Med nogen Forbavselse modtog man den 22. April følgende Ritzaumeddelelse fra de københavnske Havnearbejdere:

»Arbejdet er lovligt for Forbundets Medlemmer fra Tirsdag Morgen den 25. ved normal Arbejdstids Begyndelse overalt i

Københavns Havn, undtagen de Steder, hvor der anvendes frivillig Arbejdskraft. Onsdag den 26. ved normal Arbejdstids Begyndelse optages Arbejdet i Havnen overalt af Forbundets Medlemmer, idet al frivillig Arbejdskraft til dette Tidspunkt vil være fjernet. Yderligere Meddelelse vil fremkomme Tirsdag Morgen angaaende paa hvilke Pladser Forbundets Medlemmer ikke kan optage Arbejdet Tirsdag Morgen.«

Havnearbejdernes Fællesforbund.
M. Darup.

Ovenstaaende Bekendtgørelse blev i Modstanderpressen slaaet op, som om D. A. F.s Kampkraft var brudt; og da Hovedbestyrelsen havde vedtaget at søge Konflikten afviklet, stod Arbejdsgiverforeningen paavirket af disse Foreteelser — og vidste det, da de gik ind til Forhandlingsbordet med vort Forbunds Formand; alligevel maatte de gøre Indrømmelser paa flere Punkter udover, hvad Forligsgrundlaget af 4. April indeholdt.

I en sen Nattetime den 24. April afsluttedes da følgende Forlig med vedføjede Protokol:

I Henhold til de mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Dansk Arbejdsgiverforening i de seneste Dage førte Forhandlinger er D. D. sluttet følgende Overenskomst:

I. Den mellem Hovedorganisationerne under 4. Apriu sluttede Overenskomst tiltrædes for de indtil og med 1. Maj udløbne og udløbende Overenskomster.

II. Der optages en Forhandling om en fælles Udløbstid for Havneoverenskomster.

III. Angaaende Overarbejdsbetaling ved Provinshavne træffes den Ordning, at der betales et Tillæg af 30 % for hver af de første 2 Timer efter den normale Arbejdstids Ophør, idet iøvrigt de gamle Overarbejdsbestemmelser og Satser bibeholdes.

IV. De løbende og varslede Strejker, Lockouter og Blokader hæves straks.

V. Samtidig med denne Overenskomsts Underskrift forpligter Dansk Arbejdsgiverforening sig til under Retssagen den 26. April at frafalde Tiltale mod Dansk Arbejdsmandsforbund.

VI. Arbejdet genoptages straks i det Omfang, som Forholdene tillader. Hvor Arbejdet for Tiden udføres med frivillig Arbejdskraft, fjærnes denne hurtigst muligt og i alle Tilfælde Onsdag den 26. ds., hvorefter Arbejdet genoptages af Dansk Arbejdsmandsforbunds Medlemmer.

København, den 24. April 1922.

Dansk Arbejdsmandsforbund:
(s.) Lyngsie.
Dansk Arbejdsgiverforening:
(s.) Einar Jørgensen.

Til ovenstaaende Overenskomst er knyttet nogle Aftaler, der er bundne i følgende

Protokol.

Ved et Møde i Arbejdsgiverforeningen D. D. angaaende Overenskomstafslutning mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Dansk Arbejdsgiverforening vedtoges følgende protokollerede Bemærkninger til Overenskomsten:

I. Der er Enighed om, at de i Overenskomsten af 24. April, Stk. 2 omtalte Forhandlinger om fælles Udløbstid for Havneoverenskomster skal resultere i en Udløbstid d. 1. April eller 1. Maj, gældende første Gang til April eller Maj 1923.

II. Der er Enighed om, at Lønnen for Lager- og Pakhusarbejdere hos Købmandsorganisationerne ved Overenskomstafslutningen ikke kan fastsættes til mindre end 108 Øre pr. Time eller en dertil svarende Ugeløn.

III. Der er Enighed om, at Lønningerne i Margarineindustrien ved Overenskomstafslutningen fastsættes til
For Provinsen Kr. 57,60 pr. Uge.
For København Kr. 59,52 pr. Uge.

IV. Der er Enighed om, at Overenskomsten for Københavns Sukkerrafinaderi betragtes som opsagt og der optages desangaaende en særlig Forhandling.

København, den 24. April 1922.

Dansk Arbejdsmandsforbund:
(s.) Lyngsie.
Dansk Arbejdsgiverforening:
(s.) Einar Jørgensen.

Man vil heraf se, hvad der ogsaa er fremhævet i Cirkulære Nr. 22, at alle Spaadomme

om, at Dansk Arbejdsmands Forbunds energiske Modstand mod Arbejdsgiverne og vor dristige Fortsættelse af Kampen, selv efter at saa godt som alle andre Fag havde sluttet Forlig, vilde resultere i, at Arbejdsmændene blev knust, hermed heldigvis er gjort til Skamme.

Til Trods for alt, hvad vi har haft at kæmpe med gennem den lange Konflikt, hvor alt og alle enten har været imod os eller højlydt tilkendegivet, at de ikke kunde være med os, har vi hævdet Stillingen og først opnaaet den Sikring af 8 Timers Arbejdsdagen, som var nødvendig, og dernæst Modifikationer i selve Forliget af 4. April.

Vi opnaaede en bedre Ordning for Overtidsbetalingen i vore Provinshavne, for de lavestlønnede Havne- og Pakhusarbejdere fik vi Modifikationer, ligesom der blev fastsat Minimumsløn for Lager- og Pakhusarbejderne i Provinsen; de i Forvejen lavtlønnede Margarinearbejdere fik en Forbedring o. s. v.

Vil man gøre Kampens Resultat op, er Facit dette, at Arbejdsgiverne har hentet en Lære, som de sikkert sent vil glemme, nemlig den, at man ikke uden videre kan diktere Arbejdsmændene hvad man vil, og at prøves der derpaa, koster det Kamp. Enige og ukuede staar Arbejdsmændene nu som før, i Besiddelse af Kampevne og Kampvillie, som ingen Stordirektør havde drømt om, og parate til at slaa det næste Slag til Værn for Arbejdsmændenes Hjem og Arne.

Lyngsie.

De andre Fags Bedømmelse af Arbejdsmændenes Modstand mod dette Aars 3 Forligsforslag.

I »Typograf-Tidende« har vi fundet følgende:

»Paaske d. v. s. Forbigang.«

Siden »Paaskeforliget« af 1920 — højlovlig Ihukommelse! — synes det, som om »Forlig« og »Paaske« er uløseligt sammenknyttede; i det mindste i de »administrative« Bevidstheder her i Landet.

Og dertil er jo intet at sige; thi Optakten til »Paaskeforligene« var pragtfuld og særdeles velegnet til at sætte sig fast, selv paa mindre fremtrædende Steder end de her nævnte. Men — Grundlaget for en »Generalstrejke« var saa, til Gengæld, lovlig tyndt; ja, der er dem, der mener, at det — altsaa Grundlaget — i væsentlig Grad var mere tyndt end egentlig lovligt . . . Sagtens derfor blev der heller ingen »Generalstrejke« af det følgende Aar, da Grundlaget just var saa meget bedre. Og i Aar blev det til det rene ingenting —!

Derimod fik vi ikke blot — som ventelig — et tredje, men tillige et forsmædeligere »Paaskeforlig« end noget andet, vi hidtil har været udsatte for i den Branche.

Om noget virkeligt Forlig er der givetvis ikke Tale, saa lidt som om et »hæderligt«! Alt andet!

Og den eneste Mand ved Forhandlingerne, der havde Mod og (maaske) Æresfølelse nok til at se Sandheden i Øjnene, fik hele Kliken imod sig, under livligt Akkompagnement fra Dagspressen. Ja, man stenede formelig denne Mand, der — alene — havde Mod og Mands Hjerte til at være baade fornuftig og brav; thi han var jo en irriterende Oplevelse, ikke mindst paa slige Steder.

Og alligevel kom han og lagde sig ganske roligt paa tværs af alle Forligsmagerne! —

Ikke underligt, om de Herrer maaske kom en Smule »i Hopla« . . . .

Og dog kan det saamænd gerne være, at de samme Herrer nu er ved at faa Øjnene op for, at Lyngsies Syn paa Mennesker og Forhold var nok saa sundt og praktisk som deres eget . . .?

— — —

Imidlertid — »Forliget« fik vi jo, selv om det er mere tyndslidt end noget af de foregaaende. Ja, der er ligefrem Huller i det. Og hvad Lyngsie paa et tidligere Tidspunkt har udtalt om dette Aars »Forlig«, det gælder i endnu højere Grad om det foreliggende »Resultat«, nemlig at det er »en Stabilisering af Konflikten.«

Ja, man er næsten fristet til den Formodning, at der i Virkeligheden slet ikke foreligger noget nyt »Forlig«, men at det baade i Aar og i Fjor kun har drejet sig om det oprindelige do. af 1920, som för tillfället har været fremme til Udluftning, og som (ved Brugen) nu »resulterer« i de omtalte Huller.

»Forliget« er et sørgeligt Bevis for, at »D. s. F.« er en saare blotfattig Tingest, som kun af Navn repræsenterer de danske Arbejdere, men som i Virkeligheden slet ikke har Føling med dem!

Mod til at tage Konsekvenserne af en virkelig Kamp har ingen af Parterne haft (Lyngsie stadigvæk hæderligt undtaget!); den Uforfærdethed ,som Bevidstheden om den gode Sag giver, den ejede de ikke.

De havde bare den Frækhed, der skal til for paa et saadant Tidspunkt at sløse mindst 100 Milioner Kroner bort, sløse dem bort — til ingen Verdens Nytte!!

— Havde de Penge endda gaaet i Statskassen!

»De store Resultaters Mænd« kaldte et Blad af Dagspressen disse Herrer; »de store Dumheders Mænd« vilde være et adskilligt mere rammende Udtryk...

Og — som sagt — den eneste Mand, der virkelig duer, han skal pibes ud!

— — —

Men der turde være grundet Haab om, at det tre Gange gentagne »Forlig« ikke orker at staa endnu en »Paaske« igennem. Hullerne bliver tilsidst saa mange, at det bliver til Hul altsammen. Og da bør danske Arbejdere mindes, at Lyngsie mere end mangen anden har været med til at skyde Huller i det!

Viggo Nielsen

Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsgivernes Sagsanlæg i Anledning af Chauffør- og Kuskestrejkerne.

Som det er bekendt, udsendte Forbundet et Varsel om Strejke og Arbejdsvægring for de af Forbundets Medlemmer, som Arbejdsgiverforeningen havde undtaget i sit 2. Lockout-Varsel, bl. a. Chauffører og Kuske, og i Henhold hertil standsedes Kørselen til og fra forskellige Virksomheder her i København. Arbejdsgiverforeningen hævdede imidlertid, at vort Varsel ikke dækkede den Modaktion, vi foretog, og klagede til Den faste Voldgiftsret. I Klagen anførte man endvidere, at der var paaført Arbejdsgiverne betydelige Tab, og under Hensyn hertil krævede man en Erstatning af de sagsøgte Parter paa ikke mindre end 300,000 Kroner.

Voldgiftsdommen gav Arbejdsgiverne betinget Medhold, men da Arbejdsgiverforeningen ikke tilstrækkelig havde dokumenteret sine Krav om Erstatning, og da Retten fandt, at Arbejdsforholdene under Konflikten havde været af en Beskaffenhed, at Organisationerne havde vanskeligt ved at orientere sig med Hensyn til lovlige Modtræk mod Lockouten, blev baade Bod og Erstatning fastsat under ét til 3000 Kroner. Dommens Præmisser er saalydende:

UDSKRIFT

af

Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 11. April 1922 i Sagerne Nr. 561 & 562: Dansk Arbejdsgiverforening mod De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds, Chaufførernes Fagforenings og Kuskenes Fællesforbunds Vegne.

Arbejdsgiverforeningen tilstillede under 18. Januar d. A. De samvirkende Fagforbund Meddelelse om, at man agtede at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om, at de af Arbejdsgiverforeningens Medlemmer, hvis Overenskomster var udløbne den 31. December 1921 eller 1. Januar, 31. s. M. eller 1. Februar 1922 frigjordes for Overenskomsterne ved Iværksættelse af Lockout eller paa anden Maade i det Omfang, som den kompetente Forsamling maatte fastslaa. Dette Varsel efterfulgtes den 25. Januar af 2. Varsel, der fastsatte Arbejdsstandsningens Omfang og bestemte, at Arbejdsstandsningen skulde fra den 3. Februar at regne iværksættes hos en Række særligt angivne Organisationer og Enkeltvirksomheder, hvis Overenskomster var udløbne til og med den 1. Februar.

For en Del af Organisationernes Vedkommende var dog visse Arbejdere undtagne, saaledes navnlig Kuske og Chauffører, og Ikrafttrædelsesdagen var for nogle af de lockoutedes Vedkommende først sat til et noget senere Tidspunkt i Februar.

Dansk Arbejdsmandsforbund tilskrev den 21. Januar Arbejdsgiverforeningen en Skrivelse, hvori udtales, »at vi i vor egen Kampinteresse agter at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om at lade vore Medlemmer standse Arbejdet paa de Arbejdsomraader eller Dele af Arbejdsomraader, som Arbejdsgiverforeningen eventuelt maatte undtage fra en ellers mod os rettet almindelig Lockout.

Vi finder Anledning til at understrege, at vi ikke nærer noget Ønske om at udvide Kampen, og at nærværende kun fremkommer for at gøre det muligt for os at forsvare os og saaledes kun er en Neutralisering af Angrebet mod os og ikke det modsatte.«

Det første Varsel efterfulgtes den 28. Januar af 2. Varsel, hvori Dansk Arbejdsmandsforbund under Henvisning til sine fornævnte Udtalelser i 1. Varsel fremhævede, at det naturligvis ikke kunde »lade Arbejdsgiverforeningen være enebestemmende om, paa hvilket Omraade, Kampen skal føres.«

Det hedder derefter: »Vi maa derfor ved nærværende meddele, at vor kompetente Forsamling, som Selvforsvar, har vedtaget at lade vore Medlemmer standse Arbejdet fra og med den 5. Februar d. A. ved normal Arbejdstids Ophør om Aftenen hos følgende Arbejdsgiverorganisationer, Virksomheder eller Virksomhedsomraader, som Arbejdsgiverforeningen i egen Interesse har udeladt af eller undtaget i sit 2. Varsel.«

Herefter opregnes 9 Organisationer eller Virksomhedsomraader, som Modaktionen gælder og navnlig nævnes flere Steder Kuske og Chauffører.

Varslet slutter med følgende:

Samtidig maa vi advisere Arbejdsgiverforeningen om, at ethvert Forsøg paa at flytte Arbejdet fra lockoutende Arbejdsgivere til de

Arbejdsgivere, som er udenfor Konflikten — f. Eks. ved at omdirigere Varepartier eller Skibe, der var bestemt for Havne, hvor vore Medlemmer er lockoutede, til andre Havnebyer — vil blive imødegaaet ved Arbejdsvægring af vore Medlemmer paa disse Pladser.«

I »Social-Demokraten« for den 14. Februar d. A. indrykkede derefter Chaufførernes Fagforening følgende Meddelelse, underskreven af Fagforeningens Formand:

»Til Underretning for vore Medlemmer tjener, at paa alle de Arbejdspladser, hvor Arbejdsgiverne i Aften iværksætter den varslede Lockout, skal Chaufførerne ogsaa forlade Arbejdet, og i Morgen, Onsdag, møde til Kontrol paa Fagforeningens Kontor, H. C. Andersensgade 10, mellem 9—11 Formiddag.«

I samme Nummer af nævnte Blad indrykkede Kuskenes Fællesforbund derhos en af Fællesforbundets Formand underskreven saalydende Meddelelse:

»Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at fra det Øjeblik den varslede Lockout iværksættes, er det forbudt samtlige vore Medlemmer at udføre Arbejde af nogen Art paa nogen Arbejdsplads, hvor Lockouten etableres.«

Der henvistes derhos til en senere faglig Meddelelse, som, ligeledes underskrevet af Forbundsformanden, fremkom i »Social-Demokraten« for den 15. s. M., og hvori der gives Vejledning til Forbundets Medlemmer om, hvilke af disse, der formenes omfattede af Lockouten og den af Dansk Arbejdsmandsforbund som Modtræk etablerede Strejke. Vejledningen slutter med følgende:

»Det er en Selvfølge, at Konflikten omfatter saavel Kuske som Staldpersonale paa de paagældende Arbejdspladser, enhver, der har været beskæftiget der, maa møde til Kontrol paa Forbundets Kontor fra og med i Dag. Det er ligeledes en Selvfølge, at det er forbudt samtlige vore Medlemmer, baade Vognmandskuske og andre, der ikke direkte omfattes af Konflikten, at bringe eller afhente Varer til eller fra nogen Arbejdsplads, der omfattes af Konflikten.«

Ved under nærværende to, under ét procederede, Sager at indklage De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds, Chaufførernes Fagforenings og Kuskenes Fællesforbunds Vegne har Arbejdsgiverforeningen under Henvisning til, at vedkommende Overenskomster med de københavnske Kuske og Chauffører først udløb dels den 1. Marts, dels den 1. April eller senere, at der i Henhold til de ovennævnte Bladmeddelelser hos en Række Organisationer og Enkeltvirksomheder i Overenskomstperioden er iværksat dels Strejker, dels andre Arbejdsvægringer, som trods Paatale end ikke er forsøgt bragt til Ophør, samt at disse Arbejdsstandsninger tilmed er uvarslede som faldende uden for de Rammer, som de udstedte Lockout- og Strejkevarsler angiver, paastaaet de fornævnte Bladmeddelelser og de i Henhold hertil iværksatte Arbejdsstandsninger kendt ulovlige som stridende mod Septemberforliget og de paagældende faglige Overenskomster samt de Indklagede paalagt Bod, der kan tjene som Erstatning for det Arbejdsgiverforeningens Medlemmer paaførte Tab.

De Indklagede procederer til Frifindelse.

Foreløbig bemærkes, at der i det af Klagerne eksempelvis fremdragne store Antal Arbejdsvægringer efter deres Fremstilling ikke findes noget Tilfælde, hvor det Arbejde, der er forlangt af vedkommende Kuske eller Chauffører, var andet end det, der virkelig paahvilede Vedkommende, idet Klagerne selv erkender, at Arbejderne uden Varsling er berettigede til at nægte Udførelse af Arbejde, der er »flyttet« eller »omdirigeret«, saaledes som nærmere antydet i Dansk Arbejdsmandsforbunds 2. Strejkevarsel i Slutningen. jfr. herved Rettens Kendelser Nr. 73, 115 og 450).

Selv om der, som de Indklagede hævder, blandt de fremdragne Eksempler skulde være enkelte Tilfælde, der ikke faktisk foreligger ganske som Klagerne har fremstillet dem, er Hovedklagen den, at Arbejdsstandsningerne m. v. er sket, medens Overenskomsterne var gældende, og tilmed uden behørig Varsling, idet Dansk Arbejdsmandsforbunds Varsler ikke formenes i Tilfælde, hvor ifølge de fornævnte Kendelser Varsling er nødvendig, at være tilstrækkelige til at dække hvad, der er sket.

De Indklagede maa antages at støtte deres Frifindelsespaastand paa, at Varslerne dækker, omend der er indtruffet visse Misforstaaelser, saaledes navnlig ved Affattelsen af Kuskenes Fællesforbunds Meddelelse i »Social-Demokraten«.

Retten skal fremhæve, at de omstridte Varsler, der hverken efter deres angivne Formaal, deres Indhold eller deres Form kan virke som Sympatistrejke-Varsler, maa opfattes som saa nøje knyttede til Arbejdsgiverforeningens Lockoutvarslers Omfang, at de ikke af Arbejdsgiverforeningen kunde forstaas som tagende Sigte paa Københavns Chauffører eller Kuske, der omfattedes af langt senere udløbende Fagoverenskomster.

At lade københavnske Chauffører og Kuske standse Arbejdet paa Grundlag af dette Varsel har altsaa ikke været lovligt og da de i »Social-Demokraten« indrykkede Vejledninger saavel i denne Henseende som efter deres Indhold i øvrigt maa betegnes som vildledende, havde det været Dansk Arbejdsmandsforbunds Pligt at gribe ind og retlede de Vedkommende, om fornødent endog ved at foranledige nye offentlige Bekendtgørelser.

Dette har Forbundet undladt, skønt det gennem de mange Klager, som det erkender at have modtaget over Arbejdsvægringer m. m. maatte forstaa, at hurtig Indgriben var fornøden. I den Anledning findes der at maatte paalægges Forbundet en Bod, som det vil have at udrede solidarisk med Chaufførernes Fagforening og Kuskenes Fællesforbund, der begge har gjort sig skyldige til Bod allerede ved de indrykkede Meddelelser.

Da Størrelsen af den Erstatning, som Arbejdsgiverforeningen har krævet til sine Medlemmer, ikke er tilstrækkelig dokumenteret, vil Boden være at tilkende Arbejdsgiverforeningen som saadan og under Hensyn til hele den Situation, der i den paagældende Periode har foreligget i Arbejdsforholdene og den Vanskelighed, der kan have foreligget for Arbejderorganisationerne ved at orientere sig tilstrækkeligt med Hensyn til, hvilke Modtræk mod Lockouten, der lovlig kunde foretages og hvilke ikke, findes Boden ikke at burde sættes højere end 3000 Kr.

Sagens Omkostninger vil de Indklagede have at betale med 500 Kr.

K e n d e l s e.

Dansk Arbejdsmandsforbund, Chaufførernes Fagforening og Kuskenes Fællesforbund bør én for alle og alle for én til Dansk Arbejdsgiverforening betale i Bod 3000 Kr.

Sagens Omkostninger betaler De samvirkende Fagforbund paa fornævnte 3 Underorganisationers Vegne med 500 Kr.

Til Afdelingerne.

Indbinding af Fagbladet.

Med dette Nummer er 26. Aargang af »*Arbejdsmændenes Fagblad*« afsluttet og er færdig til Indbinding.

Vi ligger inde med et begrænset Restoplag af den forløbne Aargang, og de af vore ærede Afdelinger, der kunde ønske at erholde et komplet Eksemplar i indbunden Stand til Opbevaring i deres Arkiver, kan faa et saadant tilsendt for en Pris af Kr. 6,50.

De udkomne 24 Numre udgør jo egentlig en udmærket Haandbog, som giver Svar paa en Mængde Spørgsmaal, og de leveres indbundet i en pæn Udstyrelse med Skindryg, Skindhjørner og Guldtryk. Prisen, Kr. 6,50, er lige nøjagtig Dækning for Bladene, Indbindingen og Forsendelsesomkostningerne, og er meget billig.

Vi gør opmærksom paa, at Oplaget er ret begrænset, hvorfor vi ekspederer Ordrerne i den Rækkefølge, de indkommer og saa længe vi er leveringsdygtige. Send derfor eventuel Bestilling afsted omgaaende. Forudbetaling ønskes ikke — vi opkræver Beløbet samtidig med Forsendelsen.

Nødhjælpsarbejde.

Nedenfor offentliggør vi Resten af Fortegnelsen over vore Repræsentanter i Udvalgene vedrørende Nødhjælpsarbejdet i samtlige Landets Amter. Det første Afsnit fandtes i Nr. 22.

F r e d e r i k s b o r g A m t.

Byen. Repr.: H. P. Jensen, Foretningsfører for Dansk Arbejdsmandsforbund, Skibby. — Suppl.: Landarbejder K. Snejbjerg Christiansen, Trollesminde pr. Hillerød.

H o l b æ k A m t.

Byen. Repr.: Carl V. Jensen, Formand for Arbejdsmændenes Fagforening, Holbæk. — Suppl.: Bager Alfred Petersen, Dragerupvej 13, Holbæk.

Landet. Repr.: Landarbejder Chr. Petersen, Udby pr. Jerslev. — Suppl. Landarbejder Emil Jensen, Ordrup pr. St. Merløse.

S o r ø A m t.

Byen. Repr.: Vilh. Brodersen, Arbejdsmand, Bredegade 44, Slagelse. — Suppl.: J. Larsen, Former, Torvet, Sorø.

Landet. Repr.: Husejer Niels P. Hansen, Torped, Ringsted. — Suppl.: Landarbejder Jens Jensen, Lille Valby pr. Slagelse.

P r æ s t ø A m t.

Byen. Repr.: Jens Larsen, Forretningsfører for Dansk Arbejdsmandsforbund, Kildemarksvej, Næstved. — Suppl.: Arbejdsmand Frands Pedersen, Amtmandsgade 9, Næstved.

Landet. Repr.: Landarbejder Rasmus Nielsen, Sageby Mark pr. Mern St. — Suppl.: Landarbejder Kr. Jensen, Kastrup Mark pr. Vordingborg.

B o r n h o l m s A m t.

Byen. Repr.: Andreas Nielsen, Arbejdsmand, Paradisgade 10, Rønne. — Suppl.: Janus Ipsen, Forretningsfører for Stenindustriarbejderforbundet, Vang pr. Hasle.

Landet. Repr.: Landarbejder Vald. I. Madsen, Vedskov pr. Østermarie. — Suppl.: Landarbejder Kristian Pedersen, Bygaden, Aakirkeby.

M a r i b o A m t.

Byen. Repr.: Arbejdsmand Lars Chr. Jensen, Errindslev pr. Rødby. — Suppl.: M. Haagensen, Maskinarbejder, Strandvej 6, Nakskov.

Landet. Repr.: Landarbejder Viggo Schwartz, Gloslunde pr. Nakskov. — Suppl.: Landarbejder Søren Christensen, Vesterbrogade 12, Maribo.

Odense Amt.

Byen. Repr.: Arbejdsmand Chr. Mogensen, Søndergade 56, Kerteminde. — Suppl.: Maskinarbejder I. W. Werner, St. Glasvej 7, Odense.

Landet. Repr.: Landarbejder Hans M. Hansen, Ønsbjerg pr. Aarup. — Suppl.: Arbejdsmand Jens Hansen Jensen, Nr. Aaby St.

Svendborg Amt.

Byen. Repr.: Arbejdsmand Chr. Mikkelsen, Dronningholmsvej 51, Svendborg. — Suppl.: Maskinarbejder H. P. Larsen, Grev Schacksvej 4, Svendborg.

Landet. Repr.: Landarbejder Hans Rasmussen, Nordenbro, Langeland.

Hjørring Amt.

Byen. Repr.: Arbejdsmand L. P. Larsen, Strømgade 4, Hjørring. — Suppl.: Arbejdsmand I. C. M. Vesterskov, Tuxensgade 6, Frederikshavn.

Landet. Repr.: Landarbejder Chr. P. Sørensen, Børglum pr. Vraa. — Suppl.: Arbejdsmand Jørgen Højbjerg, Napstrjert pr. Jerup.

Thisted Amt.

Byen. Repr.: Arbejdsmand Chr. Iversen, Kastet 25, Thisted. — Suppl.: Arbejdsmand I. C. Christensen, Refshammer pr. Nykøbing, Jylland.

Landet. Repr.: Landarbejder Carl Boel, Vesløshuse, Østerild St. — Suppl.: Arbejdsmand Peder Vinge, Agger pr. Vestervig.

Aalborg Amt.

Byen. Repr.: Arbejdsmand T. Høpfner, Søndergade 38, Aalborg. — Suppl.: Maskinsnedker August Sørensen, Dalgasgade 9, 3., Aalborg.

Landet. Repr.: Landarbejder Jens P. Jensen, Sejlflod. — Suppl.: Landarbejder Martinus Wammen, Vaarst.

Viborg Amt.

Byen. Repr.: Arbejdsmand N. P. Jensen, Skottenborg 1, Viborg. — Suppl.: Arbejdsmand Johs. Mortensen, Thinggade 20, Skive.

Landet. Repr.: Arbejdsmand I. Martin Jensen, Gl. Langaa pr. Langaa. — Suppl.: Landarbejder Chr. Christensen, Vinkel pr. Viborg.

Randers Amt.

Byen. Repr.: Arbejdsmand S. Simonsen, Viborgvej 18, Randers. — Suppl.: Arbejdsmand Karl Jensen, Assens pr. Mariager.

Landet. Repr.: Landarbejder Chr. Andersen, Hem Mark pr. Mariager. — Suppl.: Landarbejder P. Poulsen Nielsen, Vejlby pr. Allingaabro.

Aarhus Amt.

Byen. Repr.: Forretningsfører Vald. Petersen, I. Hvitfeldtsgade 8, Aarhus. — Suppl.: Maskinarbejder Leonard Hansen, Grønnegade 83, Aarhus.

Landet. Repr.: Landarbejder A. Bjødholt, Saxild pr. Odder. — Suppl.: Landarbejder Hans P. Eversen, Nim pr. Nim.

Vejle Amt.

Byen. Repr.: Arbejdsmand Mads Madsen, Gl. Havn 20, Vejle. — Suppl.: Snedker Chr. Sørensen, Anna Collinsvej 24, Kolding.

Landet. Repr.: Landarbejder Hans Hansen, Kongensstræde 58, Fredericia. — Suppl.: Landarbejder Kr. Kristensen, Virkelyst pr. Sjølund.

Ringkøbing Amt.

Byen. Repr.: Arbejdsmand Jens Jensen, Bethaniagade 20, Herning. — Suppl.: Maler O. V. Høft, Østerbrogade 27, Lemvig.

Landet. Repr.: Landarbejder Chr. Reck, Solbakken, Ramme. — Suppl.: Landarbejder N. C. Ravnkilde, Guddum pr. Lemvig.

Ribe Amt.

Byen. Repr.: Arbejdsmand J. Ravn, Danmarksgade 45, Esbjerg. — Suppl.: Arbejdsmand Rosenberg, Nørregade 99, Esbjerg.

Landet. Repr.: Landarbejder Niels M. Nielsen, Vittrup pr. Brørup. — Suppl.: Arbejdsmand Emil Svendsen, Holsted By.

Haderslev Amt.

Byen. Repr.: Arbejdsmand Carl Hansen, Maldrupvej 27, Haderslev. — Suppl.: Maskinarbejder P. Mortensen, Løndedal 34, 2., Haderslev.

Landet. Repr.: Landarbejder Jens Hansen, Marstrup. — Suppl.: Arbejdsmand Morten Riis, Enkehuset, Kristiansfeldt.

Aabenraa Amt.

Byen. Repr.: Arbejdsmand Hans Hinrichsen, Vestergade 16, Aabenraa. — Suppl.: Arbejdsmand Peder Lunding, Kliplev.

Landet. Repr.: Landarbejder Hans Jensen, Feldsted pr. Feldsted. — Suppl.: Landarbejder Frans Fidder, S. Hestrup pr. Feldsted.

Sønderborg Amt.

Byen. Repr.: Arbejdsmand I. Philipsen, Bjerggade 7, Sønderborg. — Suppl.: Arbejdsmand Peter Gørrigsen, Graasten.

Landet. Repr.: Landarbejder Hans Petersen Hørup Kirke pr. Hørup. — Suppl.: Landarbejder Jens Lorentzen, Mindebjerg pr. Hørup.

Tønder Amt.

Byen. Repr.: Arbejdsmand H. L. Jensen, Markgade, Tønder. — Suppl.: Arbejdsmand Peter Tønder, Skærbæk.

Landet. Repr.: Landarbejder Chr. Schneider, Øster Gasse, Skærbæk. — Suppl.: Arbejdsmand Lorentz Frandsen, Løgumkloster.

I Henhold til § 32, Stk. 3, skal der til Raadighed for Indenrigsministeren nedsættes et Arbejdsudvalg, hvortil De samvirkende Fagforbund skal vælge 3 Medlemmer.

Hertil er udpeget Carl F. Madsen, Alfr. Christiansen og M. C. Lyngsie.

I Henhold til § 35, Stk. 3, oprettes et Nævn vedrørende Arbejdsanvisningen, og hvortil De samvirkende Fagforbund skal udpege 4 Medlemmer, og hertil er udpeget følgende: Carl F. Madsen, Peder Hedebol, Hans Jacobsen og Arnold Nielsen. *Georg Hansen.*

Overenskomsten med Margarineindustrien.

— —

I Henhold til Forliget af 24. April mellem D. A. F. og Arbejdgiverforeningen blev der den 5. Maj afsluttet en Overenskomst med Margarinefabrikanterne.

Vi offentliggør her baade Overenskomsten og det hertil hørende Tillæg, og begge Dokumenterne er saa klart og tydeligt affattede, at de ikke behøver at kommenteres. Kun skal vi bemærke, at naar vi sammenholder de af Arbejdsgiverne oprindeligt fremsatte glubske Reduktionskrav med den afsluttede Overenskomst, vil det ses, at Arbejdsgivernes Krav er heldigt tilbageviste og vore i Margarineindustrien beskæftigede Medlemmer kan være tilfredse med det opnaaede Resultat.

OVERENSKOMST

mellem

Foreningen af Arbejdsgivere i Margarineindustrien

og

Dansk Arbejdsmands Forbund

angaaende

Løn- og Arbejdsforhold.

1.

Arbejdstiden.

Den normale effektive Arbejdstid er 8 Timer daglig eller 48 Timer ugentlig. Ved 3-Holds Drift er dog Spisetiden indbefattet i de 8 Timer. For den dagdrevne Del af Virksomheden lægges Arbejdstiden mellem Kl. 6 Morgen og Kl. 5 Aften; for det ved Ekspeditionen beskæftigede Personales Vedkommende dog mellem Kl. 6 Morgen og Kl. 6 Aften.

Indtil anden Bestemmelse maatte blive truffet ved eventuel Forhandling i Henhold til Bestemmelsen i Forliget af 4. April angaaende Vilkaarene for Etablering af Arbejde i 2- og 3-Holds Drift praktiseres 2-Holds Drift i de Virksomheder, der maatte anvende denne Driftsform, saaledes at der i hver Arbejdsperiode indlægges en Spisepavse paa mindst 20 Minutter, der ikke medregnes i Arbejdstiden. Ligeledes maa Fabrikerne være berettiget til i saadan Driftsform uden Vederlag at forskyde Spisepavserne for enkelte Arbejdere for at sikre Kontinuiteten i Arbejdet.

Lægningen af Arbejdstiden indenfor de fastsatte Grænser, herunder Anbringelsen af Spisepavser, sker under Hensyn til vedkommende Fabriks Tarv. I Tilfælde af Misbrug af denne Bestemmelse har Dansk Arbejdsmands Forbund Paataleret efter de gældende Regler for Behandling af faglig Strid.

Lønforholdene.

Ugelønnen er:

a. i Dagdrift:		
i København	Kr.	59,52
i Provinsen	»	57,60
b. i 3-Holds Drift:		
i København	Kr.	63,84
i Provinsen	»	61,92

Indtil anden Ordning er truffet, betales Arbejde i 2-Holds Drift efter de hidtidige Satser med Fradrag af 12 pCt.

Fradrag finder ikke Sted for lovbefalede Helligdage og Hviledage. For forsømt Tid fradrages en forholdsmæssig Del af Lønnen.

Saafremt Dansk Arbejdsmands Forbund eller Foreningen af Arbejdsgivere i Margarineindustrien inden en 1. August — første Gang inden 1. August 1922 — fremsætter Forslag om at forlænge den gældende Overenskomst et Aar fra dens Udløbstid, iøvrigt uden andre Ændringer end dem, man ved fri Forhandling kan enes om, og dette Forslag tiltrædes fra Modpartens Side, bortfalder Augustreguleringen, og der indtræder fra og med den Lønningsuge, i hvilken den paagældende Februarstatistik offentliggøres, en Regulering opad eller nedad med 1 pCt. for hver Procent, Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i den forudgaaende Februar Maaned.

Hvis Foreningen af Arbejdsgivere i Margarineindustrien ikke tiltræder Forslaget om Forlængelse af Overenskomsten paa ovennævnte Vilkaar, indtræder Augustregulering opad eller nedad med 1 pCt. for hver Procent, Pristallet i August er højere eller lavere end Pristallet i den forudgaaende Februar Maaned, dog saaledes, at intet tillægges eller fradrages for de første 6 Points, Pristallet i August er højere eller lavere end Pristallet i den forudgaaende Februar Maaned. Er det Dansk Arbejdsmands Forbund, der ikke tiltræder Forslaget om Forlængelse, indtræder Au-

gustreguleringen opad eller nedad med 1 pCt. for hver Procent, Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i den forudgaaende Februar Maaned. Hvis ingen af Parterne rejser Spørgsmaal om Forlængelse, indtræder Augustregulering opad eller nedad med 1 pCt. for hver Procent, Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i den forudgaaende Februar Maaned.

Har der fundet en Augustregulering Sted, finder der ingen yderligere Regulering Sted, men Parterne er frit stillet med Hensyn til den kommende Overenskomst.

3.

Overarbejde.

For Arbejde, der fordres udført udenfor den normale Arbejdstid, betales følgende Procenttillæg af Timelønnen:

a. paa Hverdage:

Den første Time	25 %
den næste Time.....	33⅓ %
de to følgende Timer	50 %
derefter	100 %

b. paa Søn- og Helligdage:

Indtil Kl. 12 Middag	50 %
derefter	100 %

Ved Opgørelse af Overarbejde fradrages den efter Normalarbejdstidens Ophør til Spisning og Hvile medgaaende Tid, ligesom ogsaa forsømt Tid af den normale, ugentlige Arbejdstid fradrages Overarbejdstiden, medmindre Forsømmelsen har fundet Sted af en Arbejderen utilregnelig Grund, som rettidigt er anmeldt til Arbejdsgiveren og godkendt af denne.

De Arbejdere, der er beskæftiget ved 2- og 3-Holds Drift, er forpligtede til at fortsætte Arbejdet, indtil Afløsning kan finde Sted, uden at den derved fremkomne Arbejdstid skal betragtes som Overtid. Forudsætningen for denne Bestemmelse er, for saa vidt angaar 2-Holds Drift, den, at Dagholdet begynder tidligst Kl. 6 Morgen.

Naar Arbejdet skal fortsættes uafbrudt efter Fyraften, skal Arbejderne have Besked herom før Middag. Sker dette ikke, betales for en Overtime ekstra. Herfra undtages dog paatrængende Ekspedition.

4.

Kedelrensning.

Rensning af Dampkedler med Røgkanaler samt af Fedtsamlere og det dermed forbundne Arbejde i den ordinære Arbejdstid betales med et Tillæg af 50 pCt. til Timelønnen, og for Over-, Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde ligeledes med 50 pCt. til den herfor gældende Timeløn plus Kr. 1,50 pr. Dag i Smudspenge.

Ved Rensning af Fedtsamlere kommer ovennævnte Tillæg dog ikke til Udbetaling, naar Arbejderne ikke skal begive sig ned i Fedtsamlerne.

5.

Lønudbetaling.

Lønnen til Torsdag Aften incl. udbetales Fredag Eftermiddag.

6.

Tillidsmanden.

Den af Arbejderne paa Pladsen blandt de her beskæftigede Arbejdere valgte Tillidsmand betragtes som Arbejdernes Repræsentant overfor Arbejdsgiveren eller dennes Repræsentant og skal søge enhver Sag mellem Arbejderne og Arbejdsgiveren bilagt, før den overgaar til Behandling mellem Organisationerne.

7.

Ældre eller mindre arbejdsdygtige Arbejdere kan arbejde for en lavere Løn efter Overenskomst mellem Arbejdsgiveren og vedkommende Arbejder efter Forhandling med Tillidsmanden.

I Tilfælde af Misbrug af denne Bestemmelse har Dansk Arbejdsmands Forbund Paataleret efter de gældende Regler for Behandling af faglig Strid.

8.

Overenskomstens Rækkevidde.

Overenskomsten omfatter alt paa Fabrikerne forefaldende Arbejdsmandsarbejde i det Omfang, det i Øjeblikket er gældende.

9.

Regler for Behandling af faglig Strid

Som Regler for Behandling af faglig Strid gælder den mellem Hovedorganisationerne senest vedtagne Norm.

10.

Overenskomstens Varighed.

Overenskomsten er gældende, indtil den

med 3 Maaneders Varsel opsiges til Ophør en 1. Februar (jfr. dog § 2).

København, den 5. Maj 1922.

For Foreningen af Arbejdsgivere i Margarineindustrien:

s. G. A. Hornemann.

For Dansk Arbejdsmands Forbund:

s. J. C. Larsen. C. Drejer.
Chr. Christensen.

Tillæg.

Ved et Møde D. D. mellem undertegnede Organisationer enedes man om følgende i Tilslutning til Fagets Overenskomst:

1. Beklædning.
   Hidtidig Praksis med Hensyn til Beklædning bibeholdes, og der indføres for A/S. Margarinefabriken »Alfa« følgende Regel:
   »Fabriken udleverer til de Arbejdere, den ønsker at beskæftige i selve Fabrikslokalerne, 1 Sæt Tøj — Trøjer og Benklæder — og 2 Forklæder om Aaret.
   Arbejderne ved særligt vaadt Arbejde kan faa Voksdugs- eller ferniserede Forklæder i Stedet for. Endvidere faar disse Arbejdere 1 Par Voksdugs- eller ferniserede Gamascher om Aaret.
   Tøjet er Fabrikens Ejendom.
   Der udleveres kun 1 Sæt Tøj, i indeværende Aar dog 2 Sæt.«
2. Særlig for A/S. Otto Mønsted.
   For Rensning af Rørkedler betales for Overkedler som for Kedelrensning, medens Udstødning eller Rensning af Kogerørene betales med 15 pCt. Tillæg til Timelønnen.
   Alle Arbejdsmænd under Maskinafdelingen betales efter samme Takst som i Fabriken plus Kr. 1,50 pr. Dag i Smudspenge.
3. Særlig for A/S. Københavns Margarinefabrik.
   Den Mand, der passer Ismaskinen, erholder for manglende Spisetid 1 Kr. pr. Dag.
4. Særlig for A/S. Aalborg Margarinefabrik.
   Arbejdere, der arbejder paa saadanne Pladser, der ikke kan forlades i Spisetiden, erholder for manglende Spisetid 1 Kr. pr. Time, hvis den tabte Spisetid ikke erstattes paa anden Maade. Arbejderne er berettigede til at medbringe Mad og nyde den i de ordinære Spisetider.
5. Fælles for alle Fabriker.
   a. Hidtil gældende Opsigelsesbestemmelse bortfalder.
   b. Bestaaende Bestemmelser om, at Fabrikerne kun maa beskæftige organiserede Arbejdere, bortfalder.

København, den 5. Maj 1922.

For Foreningen af Arbejdsgivere i Margarineindustrien:

s. G. A. Hornemann.

For Dansk Arbejdsmands Forbund:

s. J. C. Larsen. C. Drejer.
Chr. Christensen.

Afdelinger,

der kunde ønske at faa tilsendt Prøvenumre af sidste Kvartal af Fagbladet til Uddeling blandt Medlemmerne, kan herom tilskrive os, og de vil da omgaaende blive tilstillet.

Vi erindrer om, at Betingelserne for Tegning af Abonnement er de samme som i forrige Kvartal, og vi anmoder om at agitere for, at Bladet kommer ud til saa mange som muligt.

Til Afdelingsformændene.

Paa given Foranledning skal vi gentage Meddelelsen om, at naar der skiftes Bestyrelsesmedlemmer ude omkring i Afdelingerne, maa de ærede Afdelingsformænd sende os Navn og

tydelig Postadresse

baade paa de, der gaar af, og paa de nye valgte Repræsentanter.

Meddelelser om stedfundne Ændringer, som ikke indeholder tilstrækkelige Oplysninger, ser vi os ikke i Stand til at ekspedere videre til Postvæsenet. *Redaktionen.*

ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD

26. AARGANG

INDHOLDSFORTEGNELSE.

(De anførte Tal er Sidetallet)

Adresser.

Adressefortegnelse over Afdelingerne .. 21, 93, 165

Anmeldelser.

Anmeldelser 144
Lommebog for Arbejdere 200

Arbejdsløsheden.

Arbejdsløsheden i Juni 1921 90
Arbejdsløsheden i Maj 1921 78
Arbejdsløsheden i Oktober 1921 199
Arbejdsløsheden i Norge 223
Lov om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring 210, 224, 237

Arbejdsløshedskassen.

Arbejdsløshedskassen, Forretningsudvalgsmøde i 33
Arbejdsløshedskassen, Fra 64, 116 236
Arbejdsløshedskassen, Hovedbestyrelsesmøde i.. 103
Arbejdsløshedskassen, Urafstemning i 79

Arbejdstiden.

Arbejdsdagen, 8 Timers 250
Arbejdstiden hos Murermestrene 55

Faglige.

1. Situationsartikler.

Aabent Brev 133
Arbejdsgiverforeningen og De samv. Fagforbund 276
Arbejdsgiverforeningens Varsel om Lockout 277
Bonderegeringens Forsøg paa at hjælpe Lockout-Herrerne 275
De samv. Fagforbunds Indsats i Stor-Lockouten 256
De samv. Fagforbunds Generalforsamling den 13. og 14. Marts 260
Den faglige Situation 194
Den store Kampsituation 241
Faar vi Strejke i samtlige Provinshavne 99
Hovedbestyrelsens Stilling til Forligsmændenes Forslag Nr. 2 259
Hvad Arbejdsgiverne forlanger 234
Hvad er der sket i Lockout-Situationen 253
Jernfabrikanterne laver Kunster 25
Jernindustriens Nederlag 37
Knager det i Arbejdsgivernes Rækker 270
Lockout-Overfaldets seneste Gang 267
Madsen Mygdal og Statsskovarbejderne 185
Overenskomstkampagnes Forløb, Vor 27
Overenskomstsituationen 229
Samvirke og Forvirring 258
Situationen i Dag 181
Skovarbejdernes Lønkamp 145
Statsskovvæsenet erklærer Lockout 137
Storkampens Afslutning 279
Strejken i Provinshavnene undgaaet 110
Vi gør rent Bord 269
Vor Forbundsledelses Stilling overfor Arbejdsgivernes Krav 230

2. Faglige.

Da Syndikalisterne narrede Arbejdsgiverforeningen 49
De andre Fags Bedømmelse 281
De samv. Fagforbund 79, 101
Er den glidende Lønskala knæsat 128
Fagforening, Politik og Revolution 220
Faglige Patentmediciner 61, 73, 85, 97, 109
Forligsinstitutionens Forligsgrundlag af 4. April.. 273
Forligsmandens Forslag af 3. Februar 243
Forligsmandsforslagets Forlis 1
Generalstrejke 34
Hvilke Krav stiller Tiden 194
Hold sammen 195
Landhaandværkerne 45
Overenskomst med Margarineindustrien 286
Overflytningsspørgsmaal og Grænsestridigheder.. 175
Skovarbejdernes Lønforhold i Orden 44
Skovarbejdernes Lønforhold efter Augustreguleringen 114
Statsbanerne 8, 46, 54, 127, 197, 249
Statsbanernes Ekspedithed 42
Teglværksarbejderne og Augustreguleringen 116
Vort Forbund i det svundne Aar 217, 231, 246
Vort Medlemstal i 1920 87
Winchmandsspørgsmaalet 170, 198

3. Særlige.

Arbejderklassens Skadedyr 208
Dansk Arbejdsmands-Forbund gennem 25 Aar .. 223
Det er ikke Arbejdslønnen 175
Forrædere har haft Sæde paa vor Kongres 17
Glædeligt Nytaar 205
Hvi ser du Skæven 42
Kontrol med Industrien 7
Københavnske Fællesledelse, Møde i den .. 137, 158
Nyvalg af Formand og Kasserer 67
Nødhjælpsarbejde 141, 157, 264, 284
Sløje Kammerater 70

Syndikalisterne og Forligsmandsforslaget 248
Urafstemning 169
Vor Fagbevægelse 56, 68

Jubilæer og Personalia.

Arbejdsmændenes Fagforening i Middelfart holder 25 Aars Jubilæum 208
Arbejdsmændenes Fagforening i Svendborg jubilerer 31
Arbejdsmændenes Fagforening for Tilst holder 25 Aars Jubilæum 9
Et Jubilæum 245
Hobro Afdelingens Jubilæum 54
Jubilæumsfest hos Sukkerhusarbejderne 92
Post festum 124
Socialdemokratiets Jubilæumsfest 104
Tilst Afdelingens Jubilæumsskrift 18

Kongresser og Delegeretmøder.

Ekstraordinær Kongres 2, 13
Statsskovarbejderne holder Delegeretmøde 125

Strejker.

Blokaden hos Salomonsens Produktforretning .. 134
D. A. F. blokerer Faarup Teglværk 102
Garversvendene og Strejken i Salomonsens Produktforretning 148
Landarbejderstrejken iværksat 45
Strejken hos Levin & Salomonsens Produktforretning 182

Lønbevægelser i 1921—22.

Augustreguleringen 115
Lønbevægelsen i 1920 136
Lønbevægelsen i 1920, Statistisk Oversigt over 153,161
Siden sidst 11, 47, 80, 90, 132, 189, 214, 254

Prisniveauet.

Pristallet 160

Udlandet.

1. Konferencer og Kongresser.

Internationalt Fagforbunds Kongres i Rom 198
International Grov- og Fabriksarbejder-Føderation 177

2. Andre Artikler.

Advarsel mod Udvandring 237
Arbejdernes faglige Landsorganisation i Norge .. 143
Arbejdsløsheden i Norge 223
Arbejdsmændenes Internationale 184
Hungersnøden i Rusland 130, 201
Konflikt i den keramiske Industri i England 126
Medlemsantallet i det internationale Fagforeningsforbund 200
Nederlandske Grov- og Fabriksarbejderforbund, Beretning fra 150
Sverige, Den faglige Situation i 30, 187
Sverige, Fra 17, 79
Tysk Fabriksarbejderforbund 139, 160
Udlandet, Fra 116

Voldgiftret og Domme.

Arbejdsgivere dømt for ulovlig Lockout 263
Den faste Voldgiftsret dømmer..... 112, 173, 282
Dommen 63
Er Timelønnen garanteret 251
Faglige Voldgiftsdomme, To 219
Flere Nævnskendelser 51
Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere dømt 121
Nævnsafgørelser 65
Nævnets sidste Kendelser 76
Skanderborg Amtsraad indklages 264
To Underbetalere..... 196

Vort Blad.

Vort Fagblad, Lidt om 77
Vort Fagblad, Lidt mere om 102
Til vore Læsere 143

Blandede Artikler

Afdelingerne, Fra 108
Afdelingsformændene, Til..... 27, 198, 222, 228, 284
Arbejderhøjskolerne 131
Arbejdsmændenes Aarbog 187
Borups Højskole 144
Brevkassen 176
Den socialdemokratiske Arbejderskole 120
Det kooperative Budkontor 149
En praktisk Fortegnelse 152
Hovedkassererkontoret, Fra 72
Hvem er skyldig i Ruslands Skæbne 5
Industrikrisen 88
Krisen 178, 188, 201
Lenin 19, 35, 60, 70
Rettelse 78
Valuta 247
Valutaspørgsmaalet 4

Ansvarshavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i P. Hansens Bogtrykkeri, Gasværksvej 9, København B.